

POLIROM

Philippa
GREGORY

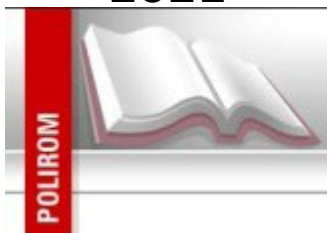
Tinutul mareelor

BIBLIOTECA POLIROM

Philippa GREGORY

Ținutul mareelor

Traducere din limba engleză și note de
Mihaela Negrila
EDITURA POLIROM
2021

Philippa Gregory
Tidelands

Copyright © 2019 by Levon Publishing Ltd.
Originally published by Atria Books, a Division of Simon & Schuster, Inc.

All rights reserved

© 2021 by Editura POLIROM, pentru traducerea în limba română

www.polirom.ro

Editura POLIROM

Iași, B-dul Carol I nr. 4; P.O. BOX 266, 700506
București, Splaiul Unirii nr. 6, bl. B3A, sc. 1, et. 1;
sector 4, 040031, O.P. 53

ISBN ePub: 978-973-46-9078-7

ISBN PDF: 978-973-46-9079-4

ISBN print: 978-973-46-8507-3

Coperta: Carmen Parii

Pe copertă: © eglelip/Depositphotos.com

Această carte în format digital (e-book) este protejată prin copyright și este destinată exclusiv utilizării ei în scop privat pe dispozitivul de citire pe care a fost descărcată. Orice altă utilizare, incluzând împrumutul sau schimbul,

reproducerea integrală sau parțială, multiplicarea, închirierea, punerea la dispoziția publică, inclusiv prin internet sau prin rețele de calculatoare, stocarea permanentă sau temporară pe dispozitive sau sisteme cu posibilitatea recuperării informației, altele decât cele pe care a fost descărcată, revânzarea sau comercializarea sub orice formă, precum și alte fapte similare săvârșite fără permisiunea scrisă a deținătorului copyrightului reprezintă o încălcare a legislației cu privire la protecția proprietății intelectuale și se pedepsesc penal și/sau civil în conformitate cu legile în vigoare.

Lectura eco - un supererou al lumii moderne!
Versiune digitală realizată în colaborare cu Libris.ro

PHILIPPA GREGORY, una dintre cele mai renumite scriitoare britanice contemporane de romane istorice, s-a născut în Kenya în 1954. A studiat la Universitatea din Sussex, unde a obținut o diplomă de licență în istorie. Ulterior a devenit doctor în filologie la Universitatea din Edinburgh, cu o lucrare despre literatura secolului al XVIII-lea. A lucrat o vreme ca jurnalist și producător la BBC, însă pasiunea pentru istorie și literatură a îndemnat-o să se dedice scrisului. Autoare prolifică, Philippa Gregory a publicat până în prezent peste patruzeci de romane, dintre care amintim: *Surorile Boleyn* (2001), distins cu Premiul Parker Romantic Novel of the Year și ecranizat de câteva ori, *Prințesa statornică* (2005), *Moștenirea Boleyn* (2006), *Regina albă* (2009), *Doamna apelor* (2011), *Blestemul regelui* (2014), *Îmblânzirea reginei* (2015) și *Ultimul dintre Tudori* (2017), apărute și la Editura Polirom. Cărțile sale au fost traduse în numeroase limbi și s-au bucurat de succes în întreaga lume. În 2016 i s-a decernat Harrogate Festival Award for Contribution to Historical Fiction. Philippa Gregory este și o autoritate recunoscută în domeniul istoriei femeilor.

Pentru Anthony

Ținutul mareelor, Sussex, ajunul Sânzienelor, iunie 1648

Biserica se profila cenușie pe cerul spălăcit, cu clopotnița întunecată pe fundalul norilor negri. Tânăra auzea freamătul stins al prundișului rostogolit de flux, ale cărui valuri treceau șopotind peste pământul noroios și se retrăgeau de pe țărm cu un șuierat slab.

Era toiul verii, ajunul Sânzienelor, apogeul anului și, în ciuda nopții calde, ea era înfrigurată, căci venise să întâlnească o fantomă. Asta era noaptea în care umblau morții, în noaptea asta și de zilele sfinților lor; însă ea nu credea că bărbatul ei cel bețiv și violent fusese în grija vreunui sfânt anume. Nu-și putea închipui ochi îngerești privindu-i mersul clătinat de la mare spre cârciumă și înapoi. Nu știa dacă e fugar, mort sau luat cu sila ca marinar în flota neloială ce se întorsese împotriva regelui și naviga acum sub steagul răzvrătiților, pentru Parlament. Dacă avea să-l vadă, va ști că e mort și atunci va putea să se declare văduvă și să se considere liberă. Nu avea nici o îndoială că, dacă el se înecase, fantoma lui avea să vină, șiroind de apă prin cimitirul învăluit în ceață, în această noapte albă din miez de vară, când scânteierea galbuie

dinspre vest arăta un soare ce refuza să apună. Totul era tulburat de la locul său și de la timpul său sub această lună plină din ajunul Sânzienelor. Soarele neapus, tronul răsturnat, lumea dată peste cap: un rege întemnițat, răsculați la putere și o lună palidă, albă ca un craniu printre flamurile cenușii, fluturânde ale norilor.

Se gândi că, de-ar fi să întâlnească fantoma bărbatului ei plutind ca o negură printre tisele întunecate, ar fi nespus de fericită, cum n-a mai fost din copilărie. Dacă el se înecase, ea era liberă. Dacă el se afla printre morții umblători, îl va întâlni negreșit, căci ea avea darul vederii, la fel ca mama ei, ca bunica ei și ca toate femeile din familie, de multe generații, care trăiseră aici dintotdeauna, în ținutul mareelor de pe țărmul saxon.

De-o parte și de alta a intrării, pridvorul bisericii avea bănci vechi din lemn, făcute din scândurile curbate ale corăbiilor. Își strânse șalul în jurul umerilor și se așeză, așteptând ca luna, ascunsă din când în când de norii ce se perindau pe cer, să ajungă la înălțimea de la miezul nopții, undeva deasupra acoperișului bisericii. Se rezemă de pietrele reci. Avea douăzeci și șapte de ani și era secătuită ca o femeie de șaizeci. Ochii i se închiseră; începu să alunece pe tărâmul somnului.

Scârțâitul porții dinspre cimitir și niște pași grăbiți pe cărarea acoperită cu prundiș o treziră îndată, făcând-o să se ridice. Nu se gândise că fantoma se va arăta devreme – când era în viață, bărbatul ei întârzia mereu peste tot –, dar dacă se afla acolo, atunci trebuia să-i vorbească. Cu respirația întretăiată, se îndepărtă de pridvor, pregătindu-se să înfrunte orice stafie ar fi venit spre ea din întunericul cimitirului, în susurul fluxului. Simți miros de sare în aer și pe el înaintând – îmbibat, poate, cu apă de mare, ori poate târând alge în urma sa –, dar de după biserică se ivi un

tânăr, care se trase înapoi la vederea chipului ei alb și strigă:

— Doamne, apără-mă! Ești din lumea asta ori de pe cealaltă? Grăiește!

O clipă, femeia fu atât de uimită, încât nu zise nimic. Rămase nemișcată și-l privi ținută, ca și cum ar fi văzut prin el, cu ochii mijiiți, străduindu-se să deslușească ceva mai presus de vederea ei pământească. Poate că era unul dintre morții vii: treziți după înec, după spânzurare, mergând în noaptea asta, care era noaptea lor, sub clarul lunii din miezul verii, ce era luna lor. Era chipeș ca un prinț fermecat dintr-un basm, cu păr lung, negru, legat la ceafă și ochi întunecați pe chipu-i palid. Își strânse degetele mari între celelalte la spate, închipuind semnul crucii, singura ei pavăză împotriva primejdiei de-a fi ademenită sau vrăjită și de-a se trezi cu inima frântă de acest tânăr lord de pe celălalt tărâm, din lumea cealaltă.

— Vorbește! zise el cu sufletul la gură. Cine ești? Ce ești? O vedenie?

— Nu, nu! îl contrazise ea. Sunt femeie, o muritoare, sora podarului, văduva lui Zachary, pescarul dispărut.

La mult timp după aceea, avea să-și aducă aminte că primul lucru pe care i l-a spus a fost că e muritoare, o femeie măritată, văduvă, ancorată în această lume prin puterea unui bărbat.

— Cine? Ce? întrebă el insistent.

Era străin: numele astea nu însemnau nimic pentru el, deși oricine din ținutul mareelor le-ar fi recunoscut îndată.

— Cine ești dumneata?

Își dădea seama că e de neam ales după haina lui neagră cu croială frumoasă și după dantela de la gât.

— Ce faci dumneata aici, domnule?

Se uită în spatele lui, după servitori și gardă.

Cimitirul pustiu se întindea în semiîntunericul nefiresc până la zidul scund din pietre sparte ce sclipeau în lumina lunii, de parcă fuseseră spălate de apă și rămăseseră ude. Coroanele dese ale copacilor se aplecau deasupra, aruncând o umbră și mai întunecată pe pământul negru. Nu se vedea nimic în afară de siluetele pietrelor funerare proiectate pe iarba cosită inegal și nu se auzea nimic în afară de suspinul domol al fluxului ce creștea sub luna plină.

— Nu trebuie să fiu văzut, murmură el.

— Nu-i nimeni aici să te vadă.

Felul neceremonios în care ea îi alungă teama îl făcu să se uite din nou la chipul ei oval, la ochii de un cenușiu închis – o femeie frumoasă ca o madonă dintr-o icoană, dar fără culoare aici, în penumbra nepământească, cu părul ascuns de un batic vechi, cu trupul lipsit de forme sub hainele zdrențuite.

— Ce faci aici la ceasul ăsta din noapte? o întrebă el bănuitor.

— Am venit să mă rog.

Nu voia să-i spună acestui necunoscut că era un lucru bine știut că o văduvă se putea întâlni cu soțul ei răposat dacă îl aștepta în cimitir în ajunul Sânzienelor.

— Să te rogi? repetă el. Dumnezeu să te binecuvânteze pentru acest gând. Hai să intrăm, atunci. O să mă rog cu tine.

El răsuci mânerul rotund și greu al ușii și apucă drugul de pe cealaltă parte atunci când acesta se ridică, în așa fel încât să nu facă zgomot. Intră în biserica tăcută, neauzit ca un hoț. Femeia șovăi, dar el o așteptă, ținând ușa deschisă fără a mai spune altceva, iar ea se văzu nevoită să-l urmeze. Când el închise ușa în urma lor, se mai zări doar lumina slabă ce pătrundea prin ferestrele cu vitralii vechi,

palide raze aurii și arămii pe pardoseala din lespezi. Șopotul fluxului nu se mai auzea.

— Lasă ușa deschisă, zise ea cu neliniște. E foarte întuneric aici.

El o întredeschise și o fâșie de lumină slabă se întinse de-a lungul culoarului, până la picioarele lor.

— Pentru ce-ai venit aici? întrebă ea. Ești un nobil din Londra?

Era singura explicație pentru gulerul curat și cizmele din piele bună, pentru trăistuța pe care o căra și inteligența vie de pe chipul lui.

— Nu pot să spun.

Femeia se gândi că era, de bună seamă, unul dintre spionii care călătoreau prin țară în căutare de recruți fie pentru Parlament, fie pentru rege, doar că nimeni nu venea vreodată pe Insula Sealsea, iar el era singur, fără însoțitori, fără cai, de parcă ar fi picat din cer ca un aducător de furtună, coborât din nori pentru a le face rău muritorilor, gata să se îndepărteze din nou suflat de o vijelie.

— Faci contrabandă, domnule?

Râsul lui scurt, întrerupt iute când își auzi glasul răsunând straniu în biserica pustie, tăgădui această presupunere.

— Atunci ce?

— Nu poți să spui nimănui că m-ai văzut.

— Nici dumneata nu poți să spui cuiva despre mine, i-o întoarse ea.

— Poți să păstrezi o taină?

Ea oftă, aburul ușor al răsuflării sale plutind în aerul rece și umed.

— Dumnezeu știe că păstrez multe.

Bărbatul ezită, parcă neștiind dacă să îndrăznească să se încreadă în ea.

— Ții de noua credință? o întrebă.

— Nu-i știu părțile bune sau rele, zise ea cu precauție. Mă rog așa cum îmi spune pastorul.

— Eu țin de vechea credință, de credința cea adevărată, mărturisi el în șoaptă. Am fost invitat aici, însă oamenii cu care urma să mă întâlnesc sunt plecați, iar casa lor, în care aş fi fost în siguranță, e încuiată și cufundată în beznă. Trebuie să mă ascund undeva în seara asta și, dacă nu reușesc să mă întâlnesc cu ei, sunt nevoit să mă întorc cumva la Londra.

Alinor se zgâi la el de parcă ar fi fost cu adevărat un lord fermecat și un pericol pentru o muritoare.

— Vrei să zici că ești preot, domnule?

El încuviință din cap, ca și cum n-ar fi avut încredere în vorbe.

— Unul trimis din Franța ca să țină slujbe eretice papistașilor ascunși?

— Așa ar spune dușmanii noștri, se încruntă el. Eu aş zice că-i slujesc pe adevărații credincioși din Anglia și că-i sunt loial regelui rânduit.

Ea clătină din cap, neînțelegând. Războiul civil ajunsese doar până la Chichester, la șase mile spre nord, când orașelul se prăbușise sub asediul iute al oștilor Parlamentului.

— Toți papistașii au fost predați când a căzut Chichesterul, îl avertiză ea. Până și episcopul a fugit. Pe aici, toată lumea ține cu Parlamentul.

— Însă nu și tu?

Femeia ridică din umeri.

— Nimeni n-a făcut nimic pentru mine sau ai mei. Dar frate-meu e ostaș și le e foarte credincios.

— Totuși tu n-o să mă denunți?

Ea șovăi.

— Juri că nu ești francez?

— Sunt născut și crescut în Anglia. Și credincios țării mele.

— Dar spionezi în favoarea regelui?

— Îi sunt loial regelui Carol, cel rânduit de Dumnezeu, îi zise el. Așa cum ar trebui să fie orice englez.

Femeia clătină din cap, în semn că vorbele mari nu însemnau nimic pentru ea. Regele fusese alungat de pe tron, stăpânirea lui se limita la gospodăria sa, palatul lui era micuțul Castel Carisbrooke de pe Insula Wight. Alinor nu știa pe nimeni care să-i declare loialitate unui astfel de rege, care adusesese război în propria-i țară vreme de șase ani.

— Aveai de gând să stai la conac, domnule?

— Nu am voie să-ți spun cine m-ar fi ascuns. Nu am dezlegare să încredințez taina asta.

Discreția lui exagerată îi smulse un mic oftat de nerăbdare. Insula Sealsea era o comunitate foarte mică, alcătuită din nu mai mult de o sută de familii, iar ea le cunoștea pe toate. Era limpede că numai stăpânul conacului s-ar fi oferit să ascundă un preot papistaș și spion regalist. Doar conacul, singura casă mare de pe insulă, avea un pat cu așternuturi potrivite pentru un nobil ca acesta. Numai stăpânul conacului, sir William Peachey, s-ar gândi să-l sprijine pe regele înfrânt. Toți arendașii lui țineau cu Parlamentul și voiau eliberarea de impozitele împovărătoare pretinse de rege și de nobili. Ea se gândi că era tipic pentru sir William să facă o ofertă atât de primejdioasă și apoi, în mod neglijent, să n-o onoreze, lăsându-și oaspetele secret în pericol de moarte. Dacă tânărul era prins de oamenii Parlamentului, aceștia aveau să-l spânzure ca spion.

— Știe cineva că ești aici?

El clătină din cap.

— Am fost la casa unde mi s-a spus să merg, la casa conspirativă, însă era cufundată în întuneric și încuiată. Am fost instruit să bat într-un fel anume la o ușă dinspre grădină, dar nu a venit nimeni. Am zărit turnul clopotniței pe deasupra copacilor, așa că am venit aici să aștept, în speranța că, dacă cei dinăuntru dorm, vor răspunde mai târziu. N-am știut ce altceva să fac. Nu cunosc locul ăsta. Am venit cu o corabie, în timpul fluxului, și ținutul semăna cu un pustiu de mare și noroi întins pe mile întregi. N-am nici măcar o hartă!

— A, nu există hartă, îi zise ea.

El păru din cale-afară de uimit.

— Nu există o hartă a locului? De ce nu a fost cartografiat?

— E ținutul mareelor, îi răspunse ea. Bancul de prundiș din fața portului și portul însuși se schimbă la fiecare furtună. Oamenii din Chichester îi zic „Portul Rătăcitor”. Marea se revarsă pe câmpuri și ia înapoi pământul. Canalele se inundă și formează lacuri noi. Nu rămâne niciodată la fel îndeajuns de mult timp încât să fie măsurat. ăsta-i ținutul mareelor: jumătate mare, jumătate pământ, bun de nimic, întins spre apus tocmai până la Pădurea Nouă, iar spre răsărit până la stâncile albe.

— Pastorul acestei biserici este unul dintre oamenii noi?

— E aici de ani de zile și face ce i se spune; acum își primește poruncile de la noul parlament. Încă n-a acoperit picturile de pe pereți și n-a spart ferestrele. Însă a dat jos statuile, ține altarul în mijlocul bisericii și se roagă în engleză. A spus că bunul rege Henric ne-a eliberat de Roma acum o sută de ani și că acest rege Carol vrea să ne ducă înapoi, dar nu poate. E învins. E ruinat și Parlamentul a câștigat războiul împotriva lui.

Chipul străinului se întunecă de mânie.

— N-a câștigat, insistă el. Nu va câștiga în veci. Nu poate să câștige. Încă nu s-a sfârșit.

Ea tăcu. Credea că războiul se încheiase de multă vreme pentru rege, care era înțemnițat, cu nevasta fugită în Franța, lăsând în urmă doi copii mici, și cu fiul, prințul, plecat în Olanda.

— Da, domnule.

— Pastorul ăsta m-ar denunța?

— Cred c-ar fi nevoit s-o facă.

— E cineva pe-aici care ține de vechea credință? În taină? Pe insula asta?

Ea dădu din mâini, arătându-și neștiința. Bărbatul îi observă palmele zgâriate și brăzdate de cicatrice de la carapacele homarilor și crabilor și de la funia aspră a plaselor de pescuit.

— Nu știu ce-i în sufletul oamenilor, zise ea. Au fost mulți de partea regelui în Chichester, unii dintre ei papistași; dar au fost uciși sau au fugit. Nu cunosc pe nimeni în afară de vreo două bătrâne care-și aduc aminte de vechea credință. Cei mai mulți sunt ca frate-meu: oameni cu frica lui Dumnezeu. Frate-meu a luptat în Armata Noului Model, sub general. Generalul Cromwell e numele lui. Oi fi auzit și dumneata de el?

— Da, am auzit, zise posac bărbatul.

El tăcu un pic, gândindu-se bine.

— Pot să ajung în seara asta la Chichester?

Ea clătină din cap.

— Vine fluxul, iar în seara asta apa e înaltă, de Sânziene. Nu poți să treci vadul spre drumul către Chichester decât dimineață, iar atunci te-ar zări careva. Vasul ăla n-o să se întoarcă după dumneata?

— Nu.

— Atunci trebuie să te ascunzi până la refluxul de mâine-seară și să treci vadul pe înserat. Nu poți lua bacul. Fratele meu e podar și te-ar aresta pe loc.

— Cum și-ar da seama că sunt regalist?

Un zâmbet lumină chipul femeii.

— Domnule, nimeni nu arată ca dumneata pe Insula Sealsea! Nici măcar sir William nu-i atât de arătos.

Omul se îmbujoră.

— Păi, atunci, dacă sunt nevoit să rămân pe insulă, unde pot să mă ascund?

Ea se gândi un pic.

— Poți să stai în șopronul lui bărbatu-meu până mâine-seară, îi propuse. E singurul loc care-mi vine în minte. Nu-i cine știe ce. Își ținea plasele și oalele acolo. Dar lipsește de multe luni și acum nu intră nimeni acolo vreodată. Pot să-ți aduc mâncare și apă dimineață. Iar când s-o lumina, poate te duci la conac, uite, e chiar acolo. Ai putea să intri dimineață pe furiș și să ceri să-l vezi pe intendent. Înălțimea Sa e plecat de acasă, dar s-ar putea ca intendentul să te primească. Nu știu. Nu pot să-mi dau seama în ce cred ei. Nu știu.

El înclină capul în semn de mulțumire.

— Domnul să te binecuvânteze. Cred că Dumnezeu te-a trimis să fii izbăvitoarea mea.

— Să-ți arăt șopronul pentru plase înainte să mă binecuvântezi că te las să dormi acolo, zise ea. Nu-i potrivit pentru oameni ca dumneata. Duhnește a pește stricat.

— N-am unde mă duce altundeva, zise el simplu. Ești izbăvitoarea mea. Ne rugăm împreună?

— Nu, răspunse ea fără înconjur. Cel mai bine ar fi să te ducem la ascunzătoare. Nu cred să mai vină cineva aici la ceasul ăsta din noapte, dar nu se știe niciodată. Unora le

place să se creadă foarte evlavioși. Ar putea veni în zori să se roage.

— Tu ai venit aici să te rogi, îi aduse el aminte. Ești evlavioasă? Ești dintre credincioșii evlavioși?

— De fapt, n-am venit pentru asta, mărturisi ea, roșind pentru că mințise.

— Atunci pentru ce?

— Nu contează.

El îi ignoră stânjeneala, închipuindu-și că venise să-și întâlnească ibovnicul, că avea o aventură din acelea sordide din sat.

— Unde se află șopronul pentru plase și casa ta?

— În partea de sus a portului, lângă casa bacului, peste drum de moară, cum treci puhoiul.

— Puhoiul?

— Puhoiul Lat, zise ea. Râul care se varsă la intrarea în port. Apele lui cresc și descresc odată cu marea, dar nu seacă niciodată. Acum sunt umflate. A fost o vară foarte ploioasă, vadul nu mai e uscat de săptămâni întregi.

— Bacul fratelui tău traversează puhoiul când marea e înaltă?

— Și e un vad ce poate fi trecut pe jos la reflux.

— Nu vreau să te pun în pericol. Pot să găsesc singur drumul dacă îmi spui încotro s-o apuc. Nu e nevoie să mă conduci.

— Nu poți. Portul e ca un labirint de poteci cu iazuri și canale adânci, îi explică ea. Marea vine mai iute decât un cal la trap și se întinde peste pământ mai grabnic decât poate alerga un om. Poți să te împotmolești în noroi, să ți se taie cărarea sau să te trezești înconjurat de apă. Sunt nisipuri mișcătoare pe care nu le vezi decât când ți se cufundă piciorul în ele de nu-l mai poți trage afară. Doar

noi, cei născuți și crescuți aici, traversăm mlaștina. Trebuie să te duc eu.

El dădu din cap.

— Domnul o să te binecuvânteze pentru asta. El trebuie să te fi trimis să mă călăuzești.

Femeia păru neîncredătoare, ca și cum Dumnezeu n-ar fi fost generos cu binecuvântările în viața ei.

— Mergem acum? O să ne ia ceva timp să traversăm.

— Mergem, hotărî el. Cum te numești? Eu sunt părintele James.

Ea se dădu înapoi îngrozită la auzul titlului preoțesc.

— Nu pot să-ți zic așa! Aș putea la fel de bine să mă duc la oamenii legii ca să fiu arestată pe loc! Care-i numele dumitale adevărat?

— Poți să-mi spui James.

Ea ridică un pic din umeri, jignită de discreția lui.

— Eu port numele lui bărbatu-meu. Mi se spune cumătra Reekie.

— Eu cum să-ți zic?

— Zi-mi așa, răspunse femeia obraznic. De vreme ce nu-mi spui numele dumitale adevărat, eu de ce ți l-aș spune pe-al meu?

Se întoarse cu spatele la chipul surprins al bărbatului și ieși prima din biserică, așteptând răbdătoare în timp ce el se aplecă adânc la altar, se lăsă într-un genunchi și atinse pământul cu mâna. Îl auzi șoptind o rugăciune pentru siguranța lui și a ei și pentru toți cei ce slujeau adevărata credință în Anglia în noaptea aceea, pentru regele aflat în crudă captivitate și pentru prințul din străinătate.

— Soțul meu a dispărut, zise ea când el i se alătură la ușă. Lipsește de mai bine de jumătate de an.

— Dumnezeu să-l binecuvânteze pe el și să te apere pe tine, spuse James, făcând semnul crucii peste capul ei.

Ea nu mai văzuse niciodată acest gest și nu știu să plece capul și să se închine. Nimeni nu se mai închinase în public în Anglia de aproape o sută de ani. Oamenii își pierduseră acest obicei, iar cei care erau încă romano-catolici aveau grijă să-și țină tăinuită credința.

— Mulțumesc, zise ea stânjenită.

— Ai copii?

Femeia deschise ușa masivă a pridvorului, se uită afară să vadă dacă cimitirul e pustiu și apoi îi făcu semn s-o urmeze. Merseră unul în urma celuilalt printre pietrele funerare acoperite cu un strat atât de gros de mușchi și licheni, încât cu greu se mai zăreau câteva litere.

— Doi, zise ea peste umăr. Îi mulțumesc Domnului pentru ei. Fata are treisprezece ani și băiatul, doisprezece.

— Fiul tău pescuiește în locul tatălui său?

— A dispărut și barca, zise ea, ca și cum asta ar fi fost pierderea cea mai mare. Așa că nu putem să pescuim decât de pe mal, cu undița.

— Domnul nostru a chemat la El un pescar înainte să cheme pe oricine altcineva, zise preotul cu blândețe.

— Da, dar măcar a lăsat barca.

Bărbatul izbucni în râs auzindu-i necuviința, iar ea se întoarse și râse cu el; James văzu, din nou, căldura luminoasă a zâmbetului ei. Era atât de puternic și de radios, încât ar fi vrut s-o prindă de mână și s-o facă să-i zâmbească întruna.

— Barca aia contează foarte mult, să știi.

— Știu, zise el apucând băierile traistei pentru a-și feri mâinile de ispită. Cum te descurci fără barcă sau soț?

— Anevoie, răspunse ea scurt.

La zidul scund din piatră spartă de la marginea cimitirului, ea își ridică poalele fustei pământii și ale șorțului din pânză de cânepă și trecu pârleazul cu agilitatea unui

băiat. El se cățără în urma ei și se pomeni pe țarm, pe o potecuță nu mai lată decât urma lăsată de-o oaie, mărginită în ambele părți de garduri vii de păducel ce se uneau deasupra, astfel că cei doi erau ascunși într-un tunel de frunze dese și crăci țepoase răsucite. Luând-o în fața lui pe cărarea îngustă și întortocheată, ea lăsa capul în jos și își înfășură șalul în jurul coatelor, mergând cu pași mari în sandalele din lemn purtate peste încălțăminte. Vuietul mării se întetea când femeia coborî un dig și apoi se treziră într-un loc deschis, luminat de luna nestatornică de pe cerul pal, pe o plajă cu pietriș alb. În spatele lor, pe dig, era un stejar mare, cu rădăcinile șerpuind prin noroi, ale cărui crengi legănate se aplecau până la plajă. În fața lor se întindea mlaștina: apă stătătoare, bancuri de nisip, smârcuri rămase în urma refluxului, noroi, insule de stuf și un canal de apă lat, întortocheat, din care se ramificau pârlăiașe ce se umflau și clipeau pe deasupra mълului, revărsându-se în valuri mititele care li se spărgeau la picioare.

— Mlaștina Spurcată¹, anunță ea.

— Parcă ai spus că se numește Portul Rătăcitor?

— Așa-i zic cei din Chichester, pentru că-și schimbă locul. Ei nu știu niciodată unde sunt insulele, unde sunt recifele; râurile își schimbă albiile la fiecare furtună. Dar noi, cei care locuim aici și-i cunoaștem toate mișcările, care ne schimbăm cărările după toanele ei, care o urâm ca pe un stăpân foarte aspru, îi zicem Mlaștina Spurcată.

— Spurcată de păsări? Mlaștina cu păsări? Păsăret de baltă?

— Din pricina noroiului: spurcat, zise ea. Dacă faci un pas greșit, te țintuiește ca o spurcăciune până vine marea

---

¹ În engl., în original, *Foulmire*, *foul* însemnând atât „murdar”, cât și „ticălos”, „spurcat”. În continuare, confuzie între *foul* și *fowl*, „păsăret”.

după tine și te îneci. Dacă izbutești să te eliberezi din noroi, duhnești tot restul vieții ca o creatură împruțită.

— Locuiești dintotdeauna aici? o întreabă el, nedumerit de amărăciunea din glasul ei.

— O, da. Sunt împotmolită. Sunt legată, ca arendaș, de un stăpân neglijent și nu pot să plec. Sunt nevasta unui bărbat dispărut și nu pot să mă mărit și sunt sora podarului, dar el nu vrea să mă treacă apa până pe uscat ca să mă elibereze.

— Toată coasta e așa? întreabă el, gândindu-se la debarcarea lui, când căpitanul cârmise pe întuneric, pe lângă recife și prin apa cu adâncime mică. Toată e atât de nesigură?

— Ținutul mareelor, îi confirmă ea. Nici mare, nici țărș. Nici ud, nici uscat, și nimeni nu pleacă vreodată de-aici.

— Tu ai putea să pleci. Voi avea o corabie, zise el binevoitor. Când îmi isprăvesc treaba aici, mă voi întoarce în Franța. Aș putea să te trec eu.

Ea se întoarșe să se uite la el și îl uimi din nou, de astă dată cu tonul ei grav.

— Mi-aș dori din suflet să pot, zise. Dar n-aș putea să-mi părășesc copiii. În plus, mi-e groază de apa adâncă.

Apoi continuă să meargă înaintea lui, făcând să zornăie ușor pietrișul de pe plaja ce șerpuia între dig și mâl, acolo unde apa izbutea să se strecoare. Un pescăruș cuibărit se înălță în fața lor și se învârti în aer cu un țipăt nepământeș, iar bărbatul se ținu după umbra lăsată de femeie pe pietriș, pe mâl și pe lemnele aduse de ape, auzind vuietul neobosit al mării care, de undeva din bezna din dreapta lui, se apropia neconșentit, inundând bancurile de mâl, înecând stuful, înaintând întruna, de neoprit.

Femeia urcă anevoios alt dig, către o cărare aflată mai sus de nivelul fluxului, iar el o urmă printre tufe de orz

sălbatic unde, pe timp de noapte, florile erau lipsite de culoarea lor obișnuită și licăreau mai degrabă argintii decât aurii, deși el putea să le simtă în aer mireasma de miere. O bufniță țipă lângă el și bărbatul tresări când o văzu, întunecată în beznă, cum se îndepărta fâlfâind din aripile-i mari, neauzite.

Merseră multă vreme, până când traista din spinarea lui deveni grea, iar el se simți ca într-un vis, ținându-se după tocurele din lemn ale sandalelor ei și după poalele murdare ale fustei, printr-o lume care-și pierduse deopotrivă înțelesul și culoarea, pe un drum întortocheat prin pustietate. Se adună și șopti un „*Ave Maria*”, amintindu-și că avea onoarea să ducă cuvântul Domnului, prețioasele obiecte pentru mesă și o răscumpărare pentru un rege; era bucuros să se chinuiască pe o potecă noroioasă, pe un țărm netrecut pe nici o hartă.

Marea se insinua mai departe pe uscat de parcă n-ar fi cunoscut hotare. Bărbatul vedea apa strecurându-se printre lemnele aduse de valuri și printre paie pe pietrișul de dedesubt, iar de cealaltă parte a digului, șanțurile și iazurile se umflau și se revărsau pe uscat de parcă acesta ar fi fost, așa cum zisese femeia, un loc ce nu era nici mare, nici țărm, ci unul unde pământul însuși urma mișcările mării. Își dădu seama că, de ceva timp, auzea un șuierat ciudat care acoperea clipocitul apei, un sunet ce semăna cu cel al unei oale uriașe care dă în clocot sau cu bolborositul unui ceainic.

— Ce-i asta? Ce e vuietul ăsta? șopti el, punându-i o mână pe umăr ca s-o oprească din mers. Îl auzi? Un zgomot cumplit, ca și cum ar fierbe apa.

Ea se opri, netămătoare, și arătă cu degetul în depărtare, spre mijlocul apei mișcătoare:

— A, asta. Uite, acolo, în mlaștină, vezi bulbucii?

— Nu văd decât valuri. Să ne apere Domnul! Ce e? Parc-ar fi o fântână arteziană.

— E puțul tainic, zise ea.

Prostește, îl cuprinse teama.

— Ce e? Ce-i ăla?

— Nimeni nu știe, răspunse ea cu indiferență. Un loc în mijlocul mlaștinii unde marea fierbe la vremea fluxului. La fiecare flux, așa că nu-i dăm atenție. Uneori, câte un străin se interesează de el. Un om i-a zis lui frate-meu că, probabil, dedesubtul mlaștinii e o peșteră și bulbucii se ridică din ea atunci când o umple marea. Dar nimeni nu știe. Nimeni n-a văzut-o.

— Parc-ar fi o oală care dă în clocot!

Era îngrozit de straniețea sunetului.

— Ca și când ar da iadul în clocot!

— Mda, cred că e înfricoșător.

Nu o interesa câtuși de puțin.

— Cum arată când se retrage marea? Întrebă el curios. Pământul e fierbinte?

— Nu l-a văzut nimeni la reflux, repetă ea cu răbdare. N-ai cum s-ajungi acolo. Te-ai scufunda și mlaștina te-ar țintui până te-ai îneca la următorul flux. Poate-i o peșteră – și ai cădea în ea. Cine știe? Poate-i chiar o peșteră în care încapă toată marea, apele care cresc și descresc pe sub întreaga lume. Poate-i capătul lumii, ascuns aici, în Mlaștina Spurcată, iar noi trăim în pragul iadului de-atâta amar de vreme.

— Dar vuietul?

— Poți să treci cu barca pe deasupra, zise ea. Bolborosește ca un cazan și șuieră puternic. Uneori e atât de zgomotos, că se poate auzi din curtea bisericii într-o noapte liniștită.

— Poți ieși cu barca în larg să-l vezi?

— Ei bine, eu n-aș ieși, răspunse ea. Dar poți, dacă n-ai altceva de făcut.

El ghici că în viața ei nu exista niciodată o zi în care să nu aibă altceva de făcut.

Ea se întoarse și-și văzu de drum. Nu o preocupa deloc suieratul amenințător, ce se întetea când digul coti spre port și slăbi când se îndepărtară.

— Ai fost la școală? o întrebă el, încercând să-și imagineze viața ei acolo, în ce chip trăia în acel peisaj dezolant, neștiutoare ca o floare.

Când poteca se lăți, lungi pasul ca să meargă lângă ea.

— Câțiva ani. Știu să citesc și să scriu. Mama m-a învățat cartea ei de rețete, ierburile și meșteșugul ei.

— Era bucătăreasă?

— Făcea leacuri din ierburi. Era vindecătoare. Acum fac eu munca ei.

— Ți-a vorbit vreodată cineva despre vechea credință? Te-a învățat cineva rugăciunile?

Ea ridică din umeri.

— Bună-mea prefera vechile obiceiuri. Când eram copil, câte un preot călător mai ajungea uneori în sat și asculta în taină spovedaniile. Unii dintre bătrâni spun vechile rugăciuni.

— Când o să ajungem la șopronul pentru plase, mi-ar plăcea să mă rog cu tine.

Zări o umbră de zâmbet pe fața ei.

— Ai face mai bine să te rogi pentru micul dejun, zise ea. Nu mâncăm bine.

Cărarea se îngustă și merseră din nou unul în urma celuilalt, cu măcăciunișul înghesuindu-i de ambele părți. Undeva în pădurea aflată în depărtare, în stânga lui, auzi trilul ascuțit al unei privighetori înălțându-se către cerul pal.

Se gândi că nu mai călătorise niciodată printr-un ținut atât de straniu, cu un însoțitor atât de neobișnuit. Își urmase vocația pe tot cuprinsul Angliei, mergând de la o casă înstărită la alta, ascultând spovedanii și oficiind mesa, de obicei în taină, dar întotdeauna în confort. Înfățișarea lui oacheșă, arătoasă, îi prinsese bine. Fusesse îndrăgit de cele mai bogate doamne din regat și respectat de tații și frații lor pentru că-și risca viața în slujba credinței sale. Multe fete frumoase îngenuncheaseră pentru a-și mărturisi visele tulburătoare despre el. Dorința lor nu-l emoționase niciodată. I se juruise lui Dumnezeu și nu rătăcise niciodată drumul. Era tânăr, avea doar douăzeci și doi de ani; îl încânta prilejul de a-și pune la încercare convingerile înfocate, se delecta cu sentimentul propriei virtuți.

Fusesse promis Bisericii de când era copil, iar profesorii lui îl pregătiseră și-l inspiraseră, apoi îl trimiseseră în lume să călătorească în secret, întâlnindu-se cu regaliști și împărtășindu-le planurile, mergând de la un palat asediat la altul, ducând bani de la regina exilată, planuri de la regele întemnițat, promisiuni de la prinț. Ajunsese în locuri primejdioase și înfricoșătoare – dormise în capele clandestine, se ascunsese în pivnițe, oficiase liturghia în poduri și grajduri –, dar nu-și petrecuse niciodată ziua sub cerul liber, fără un refugiu, singur pe un țărm netrecut pe nici o hartă, și nici nu avusese drept călăuză o femeie din popor, care ținea în mâinile-i băttătorite siguranța lui.

Bâjbâi după crucifixul de aur pe care-l purta pe sub cămașa din batist fin și strânse conturul neregulat. Superstițios, aruncă o privire la mâlul de sub picioarele ei, să se încredințeze că femeia lăsa urme ca o muritoare. Chiar dacă vedea urmele adânci ale sandalelor din lemn, își făcu semnul crucii, gândindu-se că ea era o călăuză nepământească către un țărm păgân și că, de n-ar fi fost

puterea credinței lui, s-ar fi crezut cu adevărat pierdut, pășind printr-o lume a elementelor străvechi: apă, aer și pământ.

Merseră mai departe în tăcere vreun ceas, apoi femeia coti deodată la stânga și urcă cu greu digul portului, iar el zări, profilat pe cerul întunecat, un șopron dărăpănat, cu pereți din lemne aduse de apă zidite cu noroi uscat, acoperite cu stuf din mlaștină. Semăna cu un morman de alge scuipat pe țărm de flux. Ea se împinse ușor în ușa prost croită, care se deschise cu un scârțâit.

— Șopronul pentru plase, îl anunță.

Înăuntru era beznă, doar lumina lunii se furișa prin crăpăturile din pereți.

— Ai o lumânare?

— Doar în casă. Nu poți să faci lumină aici, s-ar vedea de la moara de dincolo de mlaștină. Va trebui să stai pe întuneric, dar în curând se luminează de ziuă și o să-ți aduc micul dejun și niște bere.

— Casa ta e aproape?

Îl neliniștea gândul de-a fi lăsat singur acolo pe întuneric.

— Chiar pe dig. Și curând se face lumină, îl liniști ea. O să mă întorc când pot. Trebuie să fac focul și să aduc apă. Trebuie să-i trezesc pe copii și să le dau micul dejun. Apoi, după ce pleacă toți la treburile lor, o să mă întorc. Poți să te așezi aici, pe plase, și să dormi.

Îl prinse de mână - el îi simți asprimea palmei bătătorite -, îl trase un pic în jos ca să se aplece și-i împinse mâna spre împletitura aspră a unui morman de plase.

— Uite, aici. Plasele vechi. Nu-i îndeajuns de bine pentru dumneata, dar nu știu unde altundeva poți să mergi.

— Ba e îndeajuns de bine pentru mine, o încredință el cu un entuziasm neconvingător în glas. Nu știu ce m-aș fi făcut

dacă nu m-aș fi întâlnit cu tine. Aș fi dormit în pădure și-aș fi fost luat de apele șuierătoare, se strădui el să râdă.

Ea nu râse.

— Dacă auzi pe cineva venind sau dacă încearcă cineva ușa, poți să dai cu piciorul în peretele din spate ca să ieși de aici. Suntem pe marginea șanțului, poți să te rostogolești în el. Dacă alergi de-a lungul digului spre dreapta, drumul o să te scoată la bac și la vad, în stânga pădurii. Însă aici nu vine nimeni niciodată, n-ar trebui să apară cineva.

El încuviință din cap, dar pe întuneric ea nu putu să-l vadă.

— Știu că nu-i potrivit, zise femeia stânjenită.

— Sunt recunoscător pentru locul ăsta. Îți sunt recunoscător ție, zise el.

Își dădu seama că încă îi ținea mâna și o lipi de buzele lui, sărutându-i-o ușor. Femeia și-o trase îndată și el roși pe întuneric gândindu-se la nechibzuința de a-i arăta un respect curtenitor pe care ea nu avea cum să-l cunoască. Doamnele bogate din casele clandestine erau învățate cu asta. Îi întindeau mâinile lor albe și-și ridicau evantaiele până la ochi pentru a-și ascunde îmbujorarea. Uneori se lăsau în genunchi într-o involburare de mătase și-i sărutau mâna, ținând-o lipită de obrajii lor umezi, ca penitență pentru vreun păcat mărunț.

— Iertare, încercă el să-i explice. Am vrut doar să spun că știu că acesta e un dar imens. Dumnezeu își va aminti ce ai făcut pentru mine.

— O să-ți aduc niște fiertură de ovăz. Nu-i prea multă, zise ea răgușit.

O auzi retrăgându-se spre ieșire și zări lumina lunii când ușa se deschise.

— Doar dacă ai un pic care îți prisosește, spuse el, știind că în casa ei nu se găsea mâncare de prisos.

Avea să rămână flămândă ca să-l hrănească pe el.

Femeia închise ușa încet, iar el bâjbâi după mormanul de plase, trăgând de ele ca să le întindă. Duhoarea de pește stricat și de nămol împruțit din port se înalță din ele odată cu bâzâitul unor muște somnoroase. Scrâșni din dinți ca să nu i se facă scârbă și se așează. Așa încălțat cum era, își trase picioarele în sus și se acoperi bine cu pelerina, încredințat că pe-acolo mișună șobolani. Descoperi că, deși e istovit, nu poate să se culce pe nodurile urât mirositoare. Își reproșă că e un neghiob, un preot nevrednic, lipsit de înțelepciune sau experiență, un flăcău nătâng trimis să facă o lucrare de seamă în vremuri deosebite. Se temea de eșec, mai ales acum, când de el depindeau atât de multe. Avea de ascultat spovedanii și de păstrat secrete, iar în minte purta un plan pentru eliberarea regelui. Se temea că nu are nici curajul, nici hotărârea de a-l duce la îndeplinire și era cât pe ce să se roage să fie un emisar puternic, un bun spion, când își dădu seama că se înșală: nu de eșec se temea, ci îi era frică de toate, ca unui copil, de la șobolanii din șopronul pentru plase la puțul tainic de afară și, undeva departe de toate astea, de oștile răzbnătoare ale lui Cromwell și de căutătura ochilor negri ai tiranului.

Stătu în beznă și așteptă.

Alinor șovăi la ușa șopronului, ascultându-l pe bărbat cum se mișcă pe întuneric, de parcă ar fi fost un animal ciudat pe care îl închisese. Când se făcu liniște, se întoarse

și alergă de-a lungul digului până la coliba ei așezată cu fața spre mlaștină, o colibă acoperită cu stuf, ridicată chiar într-o micuță grădină cu ierburi de leac împrejmuată de un gard făcut din lemne aduse de ape.

În casă, toate erau așa cum le lăsase: jăromaticul de la focul din vatră sub un capac de lut, runele desenate în cenușă pentru a preveni vreo scânteie, copiii în patul dintr-un colț al încăperii, oala cu fiertură de ovăz lângă vatră, cu capacul pus bine ca să nu ajungă șobolanii la ea, și găinile cuibărite în ungherul lor, cotcodăcind somnoros când aerul rece, mirosind a nămol și apă sărată, pătrunse în odaie la intrarea ei.

Luă o găleată și ieși iar, pornind de-a lungul coastei, unde fluxul clipcea la întâlnirea cu nămolul și stufărișul. Urcă digul și coborî de cealaltă parte, folosind treptele cioplite grosolan, până la iazul adânc cu apă dulce. Se ținu de un stâlp șubred ca să-și umple găleata, apoi o cără, dând pe dinafară, înapoi acasă. Turnă apă într-un castron și îl așeză pe masă, își scoase pelerina și se spală pe față și pe mâini cu săpunul de casă cenușiu și gras, frecându-și degetele cu mare grijă, dureros de conștientă că preotul și le dusesese la buze și simțise, negreșit, mirosul lor de-o viață, de pește, fum, sudoare și țărână.

Se șterse cu o bucată de pânză și se așeză un pic, privind lung afară, prin ușa deschisă, spre cerul care – palid pe toată durata acelei nopți albe – era tot mai luminos. Se întrebă de ce, deși nu izbutise să întâlnească vreo fantomă, se simțea atât de vrăjită.

Scutură din cap, silindu-se să revină de pe tărâmul umbrelor, și se ridică de pe scăunel ca să îngenuncheze dinaintea focului, apoi, cu o cârpă, săltă capacul de lut de deasupra jăromaticului. Șterse cu dosul palmei runele împotriva pârjolului desenate în cenușa rece. Ațâță miezul

scânteietor al jăriticului cu niște vreascuri, apoi mai puse niște lemne, iar când focul se aprinse așeză deasupra, la dogoarea lui, oala de fier cu trei picioare, adăugă apă din găleată și amestecă ovăzul înmuiat până când clocoti încet.

Copiii, culcați în singurul pat, dormiră în tot acest timp, în ciuda zgomotului. Trebui să-i trezească ea, atingându-l pe fiecare pe umăr. Fiica zâmbi în somn și se întoarse cu fața la peretele aspru din lemn, dar băiatul se ridică în capul oaselor și întrebă:

— E dimineață?

Femeia se aplecă să-l îmbrățișeze, lipindu-și fața de gâtul lui cald. Avea un miros dulce, ca de cățeluș.

— Da, zise ea. E timpul să te scoli.

— S-a întors tata?

— Nu, îi răspunse cu vocea lipsită de emoție.

Veșnica întrebare n-o mai făcea să simtă o durere în suflet pentru fiul ei.

— Astăzi, nu. Îmbracă-te.

Ascultător, Rob se așeză pe marginea saltelei și își puse haina peste cămașa de noapte din pânză. Își trase pantalonii scurți și-i legă de haină cu șireturi. Astăzi avea să meargă la muncă desculț și cu genunchii dezgoliți. Alunga ciorile la ferma morii după școala de dimineață. Se așeză la masă și ea îi turnă fiertură de ovăz în castron.

— Fără costiță? o întrebă.

— Astăzi, da.

El luă lingura și se apucă să mănânce, suflând de fiecare dată și leorpăind. Ea îi dădu o cană cu bere slabă; nimeni din Mlaștina Spurcată nu bea vreodată apa de aici. Femeia se întoarse la pat, se așeză pe margine și o atinse pe fiica ei pe umăr.

Alys se răsuci spre ea și deschise ochii de un albastru întunecat, privindu-și mama de parcă ar fi făcut parte dintr-un vis urât.

— Ai fost afară? Întrebă ea.

— Credeam că dormi, răspunse Alinor surprinsă.

— Te-am auzit intrând. În vis.

Fata oftă, pe cale să adoarmă la loc.

— Ce-ai visat?

— Am visat c-ai întâlnit o pisică în curtea bisericii.

Cele două erau foarte concentrate.

— Ce culoare?

— Neagră, zise fata.

— Ce s-a întâmplat?

— Nimic. Asta a fost tot. Stăteai în fața ei și te-a văzut.

Alinor se gândi la vis, tâlcuindu-l cu puterea ei de clarvăzătoare.

— M-a văzut?

— Te-a văzut, a văzut tot.

Femeia încuviință din cap.

— Să nu vorbești despre asta, zise ea.

— Sigur că nu, zâmbi fata.

Dădu la o parte învelitoarea și se ridică în picioare – îi ajungea mamei ei până la umeri; părul bălai îi era împletit într-o coadă la spate și avea pielea palidă a saxonilor. Se întoarse spre mormanul ei de haine de la capătul patului și-și puse fusta din lână împâslită, cu noroi uscat pe tiv, și o cămașă peticită. Se așeză pe scăunelul ei la masă ca să se spele pe față și pe mâini, apoi luă castronul, se duse la ușă și aruncă apa peste ierburile de-afară.

Alinor își aduse scăunelul lângă ale copiilor și-și împreună mâinile.

— Îți mulțumim, Doamne, pentru pâinea noastră cea de toate zilele, zise ea încet. Ferește-ne de-a pururi de păcat. Amin.

— Amin, rostiră în cor.

Pe urmă, Alinor puse mâncare pentru fiica ei și pentru ea însăși, lăsând o porție în oală.

— Pot s-o mănânc eu pe aia? întrebă Rob.

— Nu, îi răspunse Alinor.

Băiatul împinse scăunelul în spate și îngenunche pe podea pentru a primi binecuvântarea mamei. Ea îi puse mâna pe buclele încâlcite și zise:

— Dumnezeu să te binecuvânteze, fiule.

Fără alt cuvânt, băiatul își luă basca dintr-un cârlig aflat în spatele ușii, și-o trase pe cap și deschise ușa. În odaia întunecată se revărsară țipetele pescărușilor și aerul sărat al dimineții. Băiatul ieși, trântind ușa în urma sa.

— O să ajungă devreme la școală, băgă de seamă Alys. Iar o să joace fotbal la ușa bisericii.

— Știu, răspunse Alinor.

— Arăți ciudat, îi spuse Alys mamei sale. Diferit.

Alinor se întoarse cu fața la fiica ei și zâmbi.

— Cum? Sunt la fel ca ieri, zise ea.

Alys ghici prefăcătoria din felul în care genele îi ascundeau mamei privirea.

— Arăți ca în visul meu. Unde-ai fost?

Alinor strânse castroanele goale și le puse unul peste altul pe masă.

— Am fost la biserică să mă rog pentru tatăl vostru.

Fata încuviință din cap. Știa prea bine că e ziua de Sânziene.

— Și l-ai văzut? întrebă ea foarte încet.

— Deloc, clătină din cap Alinor.

— Așadar, poate că-i încă în viață? Dacă nu l-ai văzut, atunci nu-i mort. S-ar putea să vină acasă, totuși.

— Sau poate că n-am vederea.

— Poate. Poate c-ai întâlnit o pisică neagră și ea chiar te-a văzut.

Alinor zâmbi.

— Nu vorbi despre asta, îi aminti fetei.

Se gândi la preotul care-și aștepta fiertura de ovăz în sopronul pentru plase. Se întrebă dacă el o văzuse cu adevărat, asemenea pisicii din visul fiicei sale.

Fata își trecu degetele prin părul des și-l dădu la o parte de pe față, apoi își trase căciula peste coada aurie. Se așeză să se încălțe.

— Doamne, cât îmi doresc să știm, zise ea cu iritare în glas. Nu-i duc dorul, dar aș vrea să știu că pot să încetez să-l mai caut. Și nu e drept față de Rob.

— Știu, zise Alinor. De fiecare dată când vine o corabie la cheiul morii² cer vești despre el, dar nu mi se spune nimic.

Fata ridică o gheată și-și vârî degetul prin gaura din talpă.

— Îmi pare rău, mamă, dar am nevoie de ghetete noi. Astea s-au tocit de tot la vârfuri și la talpă.

Alinor se uită la căputele cârpite și la tălpile pingelite.

— Data viitoare când am bani, o să merg la târg, promise ea.

— Înainte să vină iarna, oricum.

Fata își puse ghetetele scâlciate.

— S-ar putea să aduc un iepure acasă diseară. Am pus o capcană ieri.

— Nu pe câmpurile lui sir William, da?

---

² Este vorba de o moară acționată de maree.

— Nu pe unde umblă paznicul, răspunse Alys ştrengăreşte.

— Adu-l acasă şi o să-l fac tocană, promise Alinor, gândindu-se la gura în plus de hrănit dacă preotul nu pleca până la refluxul de seară.

Fata îngenunche în faţa mamei şi Alinor îşi odihni mâna pe ceafa moale a copilei.

— Domnul să te binecuvânteze şi să te apere, zise ea gândindu-se la frumuseţea tinerească a fiicei ei şi la morar şi oamenii lui, care o urmăreau străbătând curtea şi făceau glume despre soţul pe care îl va avea peste câţiva ani.

Fata ridică privirea şi-i zâmbi mamei de parcă i-ar fi ghicit temerile.

— Pot să-mi port singură de grijă, zise ea blând şi ieşi, uşuind găinile afară pe uşă şi pe poartă, ca să poată ciuguli pe tot drumul până jos, la linia ţărmlui.

Alinor aşteptă până când auzi scrâşnetul paşilor pe pietriş îndepărtându-se în timp ce fiica ei mergea de-a lungul ţărmlui până la punctul de trecere cu bacul. Abia după ce nu mai auzi nimic în afară de ţipetele pescăruşilor, puse cu o lingură fiertura de ovăz caldă în castronul de rezervă, castronul bărbatului ei dispărut, luă lingura şi cana lui de lemn, umplută cu bere slabă, şi le duse înapoi de-a lungul digului, la şopronul pentru plase.

Ciocăni uşor la uşă şi intră, plecând capul ca să se ferească de pragul de sus, care era strâmb. Bărbatul dormea, răşchirat peste plase, cu pelerina de lână bună sub el, cu părul frumos, ondulat, revărsat în jurul feţei. Ea îi

observă paloarea, genele lungi și negre, forța adormită a trupului, a pieptului și a brațelor, și picioarele lungi încălțate cu cizme de călărie scumpe. Nimeni nu l-ar fi luat drept altceva decât un venetic, străin de acea insulă săracă din largul coastei sudice a Angliei. Oricine și-ar fi dat seama dintr-o singură privire că e de viță nobilă. Prezența lui acolo, întins pe plasele împuțite din șopronul dărăpănat, era la fel de nepotrivită pe cât ar fi fost prezența ei printre mătăsurile și parfumurile de la curtea regelui, pe vremuri, când regele avea o curte la Londra.

Se gândi că e nepoliticos să-l trezească, dar castronul care se răcea în mână ei îi aduse aminte că, dacă ar lăsa fiertura de ovăz lângă el, bărbatul ar găsi-o rece și închegată și i s-ar face greață. Așa că se aplecă, puse cana cu bere slabă pe jos și îl scutură ușor de vârful cizmei.

Genele lui tresăriră îndată, iar bărbatul deschise ochii și sări în picioare dintr-o singură mișcare.

— A! Cumătra, zise el.

Ea îi întinse castronul și cana cu bere.

— Fiertură de ovăz. Știu că nu-i îndeajuns de bună pentru dumneata.

— Vine de la tine și de la Domnul, așa că sunt recunoscător, răspunse el.

Puse castronul, lingura și cana pe jos și îngenunche, rostind în șoaptă o lungă rugăciune de mulțumire în latină.

Neștiind ce să facă, Alinor plecă fruntea și murmură „Amin” când el isprăvi, deși pastorul ei îi spusese – le spusese tuturor – că Dumnezeu nu vorbea în latină, ci în engleză, și că lumea trebuia să i se adreseze în engleză, iar totul în afară de asta era înșelătorie și erezie și o batjocorire papistașă a adevărului din Biblie.

Bărbatul se așeză cu picioarele încrucișate pe plase, de parcă prin ele n-ar fi mișunat vermine, și-și măncă fiertura

de ovăz ca un om flămând. Curăță bine castronul cu lingura de lemn și bău până la ultima picătură berea slabă.

— Îmi pare rău, nu mai e, îi zise ea stânjenită. Dar o să-ți aduc niște ciorbă de pește dacă o să fii aici la vremea cinei.

— A fost foarte bună. Îmi era foame. Îți sunt recunoscător că-ți împarți mâncarea cu mine. Sper că n-ai rămas flămândă ca să mă hrănești.

Ea se gândi, cu un mic ghimpe de vinovăție, la băiatul ei, care ar fi mâncat mai mult la micul dejun.

— Nu, îi răspunse. Iar fiică-mea s-ar putea s-aducă acasă niște carne pentru cină.

El miji ochii, parcă străduindu-se să-și închipuie un calendar ca să verifice dacă e vreo zi de sărbătoare sau vreo zi de post pe care ar trebui s-o respecte. Zâmbi.

— E ziua Sfântului Ioan Botezătorul. Aș fi bucuros să mănânc carne la cină, dar dacă e puțină, te rog s-o păstrezi pentru tine și copiii tăi. Ne faci un mare serviciu mie și Domnului ascunzându-mă aici. Nu vreau să rămâi flămândă. Eu sunt deprins cu asta.

Femeia râse și chipul i se luminează, iar el fu uimit din nou de transformarea ei neașteptată.

— Pun rămășag că sunt mai deprinsă cu asta decât dumneata!

Trebuie să se abțină să-i atingă fața surâzătoare.

— Ai dreptate, recunosc el. Este alegerea mea să postesc, face parte din credința mea.

— Mă gândeam să-ți fiu călăuză până la conac în dimineața asta, îi propuse ea. Dacă vrei să-ți încerci norocul cu intendentul de-acolo, să vezi dacă vrea să te găzduiască.

— M-ar bucura ajutorul tău. Aș fi bucuros să mă întâlnesc cu el. O luăm înapoi pe același drum pe care am venit?

— Da, zise ea.

— Atunci mă descurc fără ajutor. O să merg singur. Nu vreau să te pun în primejdie.

— E vorba de mlaștină, îi aminti ea. Trebuie să te călăuzesc. Pot să merg mult înaintea dumitale ca să nu fim văzuți împreună.

— Trebuie să te ții la distanță, zise el dând din cap.

— Prea bine.

Rămaseră tăcuți un moment.

— Vrei să ieși loc? o invită el. Să te așezi și să stai de vorbă cu mine?

Ea șovăi.

— Trebuie să mă duc la treburile mele.

— Doar un pic?

Se miră de el însuși - căuta compania ei, când ar fi trebuit să folosească momentul de singurătate pentru rugăciune.

Ea se așează pe jos, acoperindu-și picioarele cu fusta din lână aspră. Încăperea era întunecoasă, iar în aer pluteau mirosul de sare și alge și izul greșos al noroiului din mlaștină. Pe jos era pământ bătătorit, plasele zăceau aruncate unele peste altele, în oalele pentru homari putrezeau alge și scoici stricate.

— Ce-ai avea de făcut, dacă nu te-aș ține eu din treabă? o întrebă.

— În dimineața asta aş plivi buruienile din grădină, aş face curățenie în casă, aş culege ierburile de leac ca să le pun la uscat sau la distilat, probabil aş toarce niște lână. După-amiază o să merg acasă la frate-meu, să pun orz la fermentat în berărie pentru berea noastră. Din drojdie o să fac pâine. Uneori muncesc la ferma morii - la lăptărie sau la brutărie - sau plivesc, sap ori culeg recolta, după anotimp.

Ridică din umeri. Era limpede că sunt prea multe treburi ca să le poată înșira pe toate.

— Și fiindcă-i ziua de Sânzienne, o să culeg din nou ierburile de leac în seara asta, pe alea din grădina mea și pe cele pe care le-am cultivat lângă casa bacului și o să le distilez în cămara de-acolo. Uneori, cineva trimite după mine pentru vreo naștere sau boală. În unele seri merg la biserică. E plăcut să stau jos, chiar și pentru scurtă vreme.

— Te simți singură, negreșit

— Nu deși mi-e dor de mama, mărturisi ea.

— De bărbatul tău nu ți-e dor?

— Mă bucur c-am scăpat de el, zise ea simplu. În afară de pierderea bărcii.

— Se purta rău cu tine?

James își strânse mâinile în poală ca să nu și le așeze peste mâinile ei împreunate. Se gândi că omul acela trebuie să fie un monstru să lovească o asemenea femeie – și ce făcea pastorul de la biserică, ce făcea fratele ei de nu o apăra?

Însă ea clătină din cap.

— Nu mai rău decât mulți alții. Nu m-am plâns niciodată de asta. Dar trebuia să-i dai mult de mâncare și să muncești mult pentru el. Era istovitor să fii nevasta lui. Însă fără el avem foarte puțini bani și puține căi de a-i câștiga, iar deoparte nu putem pune nimic. Mă tem pentru fata mea – care muncește la ferma morii în fiecare zi –, așa frumoasă cum e. Tre' să se mărite peste doi-trei ani și de unde o să-i fac rost de zestre, nu știu. Și mă tem pentru băiatul meu, care crește și n-are ce moșteni, nici măcar barca de pescuit a lui taică-său. O să primească bacul după fratele meu, bănuiesc, dar abia peste mulți ani, și aia e o viață grea. Nu știu ce-o să se aleagă de ei.

Clătină din cap, ca și cum se gândise adesea la asta.

— Sau de mine. Dumnezeu să ne ferească de cerșit.

— Nu poți să cerșești, zise el uluit. Nu e cu putință să ajungi să cerșești.

— Păi, cu împrumut luăm, recunosc femeia, iar el înțelese, după umbra de zâmbet de pe chipul ei, că făceau braconaj pe pământurile lui sir William.

— Dumnezeu nu interzice împrumutul dacă e vorba doar de iepuri de câmp, îi zise el și fu răsplătit cu o privire ștremgărească. Dar trebuie să aveți grijă

— Avem, spuse ea. Lui sir William îi pasă doar de căprioarele lui și de fazani. Poate c-o să cumpărăm, cumva, o barcă. Poate c-or veni vremuri mai bune.

— N-ai un bărbat care să ia locul soțului tău? o întrebă el, amintindu-și cum aștepta ea pe cineva la biserică în ajunul Sânzienelor.

Fu uimit de disprețul ei când ea întoarse capul într-o parte. Cunoscuse ducese cu mai puțină mândrie.

— N-o să mă mai mărit.

— Nici măcar pentru o barcă? întrebă el zâmbind.

— Cine are o barcă n-o să mă ia pe mine, cu doi copii, observă ea. Trei guri de hrănit.

— Fiica ta îți seamănă? o întrebă el, gândindu-se că e, de bună seamă, frumoasă ca o prințesă din poveste, ca o prințesă deghizată.

— Nu prea, îi răspunse ea zâmbind. Are speranțe mari, îl ascultă pe unchiu-său, crede că oricine poate fi orice, că lumea i se așterne la picioare, că totul s-a schimbat. E de partea Parlamentului și a poporului. N-o învinovățesc. Nu pot decât să sper la mai bine pentru ea și pentru Rob.

— Fiul tău?

Fața femeii se luminează când îi rosti numele.

— S-a născut să fie vindecător. Are darul mamei mele. De mic a venit cu mine în grădina cu ierburi de leac, le-a

deprins numele și puterea. Și l-am învățat cum se folosesc, iar uneori mă însoțește la cazuri de boală sau moarte. De-aș putea să-l țin la școală ca să învețe carte! Un om priceput, cu învățătură, poate să ducă un trai bun printre bogați, într-un oraș. Nu aici, ridică ea din umeri. Eu sunt plătită cu hrană și mărunțiș pentru ierburile de leac, iar pacienții mei sunt cu toții săraci. Singurii nobili sunt la conac. Am îngrijit-o pe Înălțimea Sa înainte să moară și l-am doftoricit pe fiul ei acum câteva luni. De două ori pe an mă duc în cămara lor să refac proviziile și să fac ordine, dar când Înălțimea Sa e bolnav, trimite după medicul din Chichester.

— Tu ești pricepută? o întrebă el. Ce lucruri știi să faci?

— Mă ocup doar cu ierburi de leac și vindecări, răspunse ea cu băgare de seamă.

Bănuia că el nu știe nimic despre numeroasele ierarhizări atente între vindecătorii care foloseau leacuri naturale și cei care se bizuiau pe artele negre și puteau îmbolnăvi un sat întreg.

— Sunt moașă. Pe vremuri aveam autorizație, atunci când episcopul era în palatul lui și putea să acorde autorizații, înainte să fie dat afară și să fugă. Știu să scot un dinte și să pun la loc oase, să tai o bubă și să vindec o rană, dar nu fac nimic altceva. Vindec oamenii și găsesc lucruri pierdute.

— M-ai găsit pe mine, zise el.

— Te pierduseși?

— Cred că Anglia este cea pierdută, zise el serios. Nu putem să-l înlăturăm pe rege de pe tronul lui, să alegem cum să-l slăvim pe Dumnezeu. Nu putem să punem Parlamentul mai presus de toate. Nu putem să purtăm război împotriva regelui rânduit de Dumnezeu să ne conducă.

— N-am cum să știu.

El avu un moment de ezitare, apoi o întrebă:

— Ziceai aseară că fratele tău e de partea Parlamentului?

— A fugit de-acasă să lupte și ar fi rămas cu Armata Noului Model, dar când a murit tata, a trebuit să vină înapoi ca să-și păstreze dreptul la bac. Familia noastră deține de multe generații drepturile de transport cu bacul și suntem arendașii casei bacului.

— Barja fratelui tău e singura cale de-a traversa spre insula principală?

— Nu-i o barjă, îl corectă ea, e mai degrabă o plută trasă cu o funie peste Puhoiul Lat, care curge între Insula Sealsea și uscat. Nu-i adânc, poți să-l treci cu piciorul la reflux. Vadul e pietruit, așa că n-ai cum să te împotmolești în noroi. Fratele meu ține vadul și-i transportă pe oamenii care nu vor să-și ude picioarele, pe femeile care își cară la piață firele toarse sau mărfurile, iar la reflux, pe căruțași sau pe sir William, care își încarcă trăsura și caii pe bac atunci când apa e prea mare.

— Îi trece pe oameni peste apă dând la vâsle?

Ea clătină din cap.

— Trage bacul cu o funie. Seamănă cu o plută mare, un pod plutitor, îndeajuns de mare ca să încapă o căruță. La mijlocul apei, curentul e foarte puternic. Bacul e prins în față și-n spate cu o funie ce trece pe deasupra capetelor, astfel încât fratele meu să nu fie măturat de maree și târât în mlaștină și apoi în larg.

El văzu că femeia pălește la acest gând.

— Întotdeauna ți-a fost frică de apă? o întrebă, curios. Locuind aici, pe țărm

— Fiica podarului și nevastă de pescar.

Femeia zâmbi.

— Știu prea bine că-i o nerozie, dar întotdeauna mi-a fost groază de ea.

— Și-atunci cum o să pescuiești când o să-ți iei barcă? întrebă el.

Ea zâmbi și dădu ușor din umeri, ridicându-se și luând de jos castronul și cana lui.

— O să trebuiască să-mi găsesc curajul, răspunse. Știu să vâslesc și să arunc plasa, iar copiii pot să mă ajute. N-o să ies niciodată în largul mării, la apă adâncă. O să rămân în port. Și pe urmă, dacă tabăra dumitale are câștig de cauză și regele se întoarce, iar biserica devine papistașă, pot să vând pește la piață și pe la ușile caselor în toate zilele de post.

— Când voi ajunge acasă, îți voi trimite bani pentru o barcă, îi promise el.

Ea zâmbi de parcă ar fi fost doar o vorbă spusă din politețe.

— Unde-i casa dumitale?

El șovăi, însă vru să-i spună adevărul.

— Locuiesc la colegiul meu din Franța, îi răspunse. Familia mea m-a trimis la colegiul englez de la Douai când aveam doisprezece ani și am rămas acolo și mi-am depus jurămintele ca preot. Când a început războiul, ai mei s-au bucurat că sunt departe, în siguranță. Tata a luptat împotriva Parlamentului și a fost învins; a fost rănit la Naseby. Acum, el și mama sunt în exil cu regina, la Paris, iar eu sunt preot seminarist³, juruit să vin în Anglia pentru a-i readuce pe oameni la adevărata credință.

— Nu-i foarte primejdios să vii în Anglia?

---

³ Titulatură folosită pentru preoții catolici englezi formați la seminarele teologice englezești din Franța sau din alte țări europene după adoptarea legii care interzicea religia catolică în Anglia, pentru a-i distinge de preoții școliți în Anglia anterior acestei date.

El ezită. Exista pedeapsa cu moartea pentru spionaj și pentru erezie. Colegiul lui se mândrea cu istoricul său de martiri și ținea lumânări aprinse dinaintea unui zid pe care erau gravate numele lor. Când era mic, își dorise cu ardoare să fie unul dintre morții sanctificați.

— Colegiul meu a trimis mulți martiri în Anglia, încă de când regele Henric s-a îndepărtat de adevărata Biserică. Biserica a fost schimbată, în ciuda dorinței oamenilor, cu mai bine de o sută de ani în urmă; dar noi nu ne-am schimbat deloc. Eu urmez calea pe care au călcat mulți sfinți.

Zâmbi când văzu privirea mirată a femeii.

— Sincer, eu aleg să fac asta. Și sunt multe case conspirative și mulți prieteni care să mă ajute. Pot să străbat țara și să nu părăsesc deloc pământurile catolice. Pot să mă rog într-o capelă sfântă secretă în fiecare seară. Acum, Parlamentul a ajuns prea departe cu împotrivirea față de rege, iar armata, și mai departe. Acum e șansa noastră. În toată țara, sunt orașe și sate care-și declară sprijinul față de rege și zic că-l vor înapoi pe tron. Oamenii vor pace și vor să fie liberi să-și practice credința.

— Nu vrei să te întorci la colegiul dumitale până atunci? Îl întrebă ea cu îndoială, gândindu-se că ziua aceea n-o să vină niciodată.

— Nu. Există un lucru, un lucru de seamă, pe care trebuie să-l fac înainte de-a putea merge acasă.

Rezistă tentației de a-i spune mai multe.

Alinor ghici îndată.

— Doar n-o să mergi pe Insula Wight? șopti ea. La rege? Tăcerea lui îi spuse că nu se înșală.

— Așa că înțelegi de ce n-ar trebui să fii văzută cu mine, zise el. Și nu voi recunoaște niciodată că te-am întâlnit, că

m-ai ascuns. Orice s-ar întâmpla, orice s-ar abate asupra-mi, nu te voi trăda niciodată.

Ea încuviință din cap cu seriozitate.

— Dacă vrei să ajungi la conac, ar trebui să mergem prin mlaștină cât e marea joasă. Putem să-l vedem pe intendent când își ia micul dejun, iar dacă nu vrea să te primească în casă, tot avem timp să ne întoarcem prin mlaștină înainte ca apa să fie prea înaltă.

El se ridică de la locul lui de pe plase, își netezi haina și-și aruncă pelerina pe umeri.

— Mergem prin mlaștină?

Ea încuviință din nou din cap.

— Nu cred c-o să întâlnim pe cineva. Aproape nimeni nu vine aici. Spre conac o să mergem pe cărarea cu tufe. Dacă te întâlnești cu cineva acolo, poți să te arunci peste dig în șanț ca să te ascunzi. Dacă ești nevoit să fugi, ține linia șanțului și o să te ducă spre uscat. Poți să te ascunzi în pădure.

— Și tu ce o să faci?

— O să zic că n-am văzut că mă urmărești. Că mergeam spre plajă, după ouă de chire-de-baltă. Așteaptă aici, zise ea, întorcându-se cu spatele la el și deschizând ușa.

Deodată, asemenea unui foc de artilerie în aerul nemișcat, se auzi o explozie de sunete, o cascadă de apă și apoi un huruit groaznic.

— Ce-a fost asta? vru el să știe, punându-se în mișcare cu mâna pe traista lui prețioasă.

— Doar moara, zise ea calm. Au deschis scocul și acum pietrele de moară macină. E zgomotos într-o zi liniștită.

El o urmă afară, în lumina strălucitoare a dimineții. Bancurile de nisip și ochiurile de apă sclipeau ca argintul mățuit, întinzându-se până la orizont, orbitoare și stranii. Huruitul și păcănitul continuară, de parcă cineva ar fi

deschis porțile de fier ale iadului târându-le pe un pavaj de piatră.

— Ce tare se aude! zise el.

— Te obișnuiești.

Ea merse înainte, coborând digul până ajunseră pe o micuță fâșie de prundiș care pătrundea în noroiul mlaștinii și apoi se curma la o albie aproape secată. Bărbatul mergea lângă ea, cu traista în spinare, tocurile cizmelor lui de călărie afundându-se în noroiul dezgustător și smulgându-se cu un sunet groaznic, ca o mică aspirație. Deodată, prin șanțul puțin adânc de lângă el vui un puhoi de apă, făcându-l făcu să tresară.

Femeia râse.

— Ăla e scocul prin care curge apa de la moară.

— Totul e atât de ciudat aici, zise el, rușinat că tresărise din pricina apei, care curgea acum pe lângă ei, în peisajul altminteri neclintit. Căminul meu e în nord, dealuri înalte, ținut întins, cu ierburi și tufe, e foarte arid aici e ca o țară străină pentru mine, ca Lowlands.

— Morarul deschide stăvilarele în iazul morii pentru ca apa să curgă în el și să-i învârtă roata, îi explică Alinor. Pe urmă, apa dă năvală spre mare.

— La fiecare reflux? o întrebă privind torentul de lângă ei.

— Nu macină la fiecare flux, zise ea. Nu-i destulă cerere pentru făină. Însă depozitează grâne și le trimite la Londra când prețul e bun.

El îi auzi ranchiuna din glas.

— Vrei să zici că face speculă? Cumpără grâu ieftin și îl trimite de aici, ca să-l vândă la prețurile londoneze?

— Nu-i mai rău decât ceilalți, zise ea. Dar e greu să vezi corabia cu grâu plecând cu pânzele întinse, când tu n-ai

bani de-o pâine și nu poți să câștigi destul cât să cumperi făină.

— Înălțimea Sa nu stabilește prețul pâinii? Ar trebui s-o facă.

Ea ridică din umeri. Un bun moșier ar stabili prețul și s-ar asigura că morarul nu ia mai mult de un căuș de grâu ca plată.

— Sir William nu-i mereu aici. E la Londra. Probabil că nu știe.

El nu mai desluși poteca urmată de Alinor când ea coti, îndepărtându-se de moară, spre terenul mai înalt al unei insulițe de prundiș și apoi spre alta, aflată în mijlocul unui pustiu de noroi moale. Apa din port clipea și se retrăgea de jur împrejur fără încetare. Uneori călcau pe o porțiune tare de pietriș, cu un ochi de apă adânc pe latura dinspre mare, unde James vedea bancuri de peștișori lăsate de marea în retragere; alteori pășeau pe nisip vălurit de reflux, își amintea de pericolul nisipurilor mișcătoare și mergea fix pe urmele pașilor ei. Adesea, se gândea că ea nu are cum să știe drumul pe lângă pâraiele adânci care curgeau prin mlaștina fără formă. Însă femeia cotea când într-o parte, când în alta, înaintând pe un drum știut numai de ea, uneori pe fundul mării, alteori printre pâlcurile de stuf, câteodată pe țărmul schimbător, unde stâlpi de susținere pe jumătate scufundați și bariere îngropate în nămol stăteau mărturie că cineva construise, cândva, un dig pentru a revendica o bucată de pământ, dar apoi o pierduse din nou în fața mării indiferente.

Când coti spre uscat, după mai bine de un ceas de mers, intrară pe o cărare acoperită de hățișul de păducel ce creștea de o parte și de alta. El se încredință că o urmează la o distanță îndeajuns de mare încât să se facă nevăzut de îndată ce zărea pe cineva sau o auzea pe ea salutând pe

cineva, dar îndeajuns de mică încât să se poată ține după ea în timp ce femeia înainta pe poteca șerpuită ce-i ducea spre acoperișurile înalte ale conacului, abia vizibile pe deasupra copacilor deși. Rugi de mur se târau peste cărare, agățându-i mânecile. Poteca aceasta era rareori umblată: muncitorii de la fermă preferau drumul, iar când regele se afla pe tron și sir William se bucura de grațiile sale, toți vizitatorii de vază își mâneau trăsurile de pe uscat prin vad la reflux și intrau pe porțile ornamentale, oprindu-se în fața ușii duble de la intrare unde, așezați în șir, servitorii în livrele se înclinau când se deschideau portierele trăsurii. Dar servitorii în livrele fugiseră pentru a lupta în Armata Noului Model, iar oaspeți de seamă nu mai veniseră de când începuse războiul și sir William se alăturase taberei înfrânte.

Copacii făcură loc unei pajiști cu fân prost cosit, împrejmuite de un gard viu pipernicit, și cei doi străbătură iute terenul deschis până la adăpostul zidului înalt din pietre sparte și cărămidă roșie. Alinor se opri cu mâna pe inelul de metal al ușii de lemn.

— Asta-i casa dumitale conspirativă? Erai așteptat aici? Să-i spun intendentului numele dumitale?

— Speram, într-adevăr, să vin aici, recunosc James. Sir William a zis că se va întâlni cu mine aici. Dar nu știu cât de multe i-a spus intendentului său. Nu știu dacă e lipsit de primejdie pentru tine să intri acolo și să vorbești despre mine. Poate că ar trebui să intru singur.

— E mai lipsit de primejdie dacă dumneata rămâi aici. Pot să spun că te-am întâlnit din întâmplare și că te-am adus la el. Așteaptă aici, zise și făcu semn spre o căpiță de fân prost clădită din iarba sărăcăcioasă de pe pajiștea de la malul mării. Du-te în spatele căpiței și stai de veghe. Dacă nu mă-ntorc într-un ceas, atunci s-a întâmplat ceva și-ar fi

mai bine să fugi de-aici. Du-te înapoi de-a lungul țărmului; rămâi pe dig. Poți să te ascunzi până când e din nou vremea refluxului diseară și să traversezi prin apa mică la amurg.

— Dumnezeu să te aibă în pază, zise el neliniștit. Nu-mi place să te trimit în gura lupului. Înălțimea Sa m-a încredințat că voi fi în siguranță aici. Doar că nu știu dacă i-o fi spus ceva intendentului său.

— Dacă mă trimite să te amăgesc, să te aduc înăuntru ca să te aresteze, o să-mi dau jos șorțul ca să te pun în gardă. Când o să ies, dacă am șorțul în mână, să fugi.

Era palidă de teamă, cu buzele bine strânse. Se întoarse fără alt cuvânt și intră pe ușa din zid în grădina alăturată bucătăriei. Trecu pe lângă straturile ordonate de ierburi și de legume, până la ușa bucătăriei conacului, își scoase sandalele protectoare din lemn și bătu la ușă.

Bucătăreasa deschise jumătatea de sus a ușii, zâmbi când văzu că e Alinor și zise:

— N-am nevoie de nimic astăzi, cumătră. Înălțimea Sa nu-i acasă până mâine și nu fac plăcintă de țipar pentru nimeni altcineva.

— Am venit să-l văd pe domnul Tudeley, o anunță Alinor. În legătură cu băiatul meu.

— Nu e nimic de lucru, zise bucătăreasa fără înconjur, ridicând capacul de pe o oală uriașă cu tocană și amestecând în ea. Nu la cum stau lucrurile în lume acum, nimeni nu știe ce-o să se mai întâmple și pe nici unul nu ne așteaptă ceva bun, regele e plecat, Parlamentul e pe picior de război și propriul nostru stăpân umblă de colo-colo prin Londra în fiecare zi din săptămână, încercând să le bage mințile-n cap, dar nimeni nu dă ascultare cuiva, în afară de însuși diavolul.

— Știu, zise Alinor, urmând-o în dogoarea bucătăriei. Trebuie să vorbesc cu el, totuși.

Simți un junghi de foame în burtă când aroma de supă de vită îi pătrunse în nări. Strânse din buze, căci îi lăsa gura apă de poftă. Bucătăreasa ridică privirea de la treaba ei, își șterse sudoarea de pe față cu șorțul și strigă la cineva din casă, interesându-se dacă domnul Tudeley vrea s-o primească pe cumătra Reekie.

Alinor așteptă lângă ușă și-i auzi pe slujitori întrebând dacă va fi primită, apoi un lacheu băgă capul în bucătărie și zise:

— Să vii înăuntru, cumătră.

Alinor îl urmă pe flăcău de-a lungul coridorului, pe lângă cămări, până la ușa lambrisată a camerei intendentului. Lacheul o deschise și ea intră. Domnul Tudeley stătea la masa de colectare a arendei cu nasul în hârtiile întinse dinaintea lui.

— Cumătră Reekie, zise el abia ridicând privirea. Ai vrut să mă vezi?

Alinor făcu o plecăciune scurtă.

— Bună ziua, domnule. Da, am vrut. Vreau.

Flăcăul ieși, închizând ușa în urma lui, iar intendentul așteptă, bănuind că femeia îl va ruga s-o păsuiască de la plata arendei pe trei luni. Toată lumea știa că Reekie și copiii ei trăiau de azi pe mâine; nimeni n-avea prea multă simpatie pentru nevasta părăsită a unui bețiv.

— Aseară am fost la biserică și am întâlnit un bărbat care mi-a zis că-l cheamă James, zise ea cu o grabă înfricoșată. Părintele James. L-am adus aici. Așteaptă lângă căpița de fân de pe pajiștea dinspre mare.

— L-ai adus ca să-l arestez, ca preot neconformist? o întrebă domnul Tudeley cu răceală, privind-o pe deasupra degetelor unite.

Alinor înghiți anevoie, cu gura uscată și chipul împietrit.

— Cum doriți, domnule. Eu nu știu ce-i bine și ce-i rău în astfel de treburi. A zis că vrea să fie adus aici, așa că l-am adus, nu știu mai multe. Dacă e un prieten al Înălțimii Sale, atunci trebuie să-i dau ascultare; dacă e un dușman, atunci vă aduc la cunoștință despre el.

Domnul Tudeley zâmbi când o văzu albă la față de neliniște.

— Așadar nu acționezi din principiu? Nu te-ai alăturat taberei fratelui tău, cumătră Reekie? N-ai devenit una dintre femeile alea care predică profeții? Vrei să-l vezi ars pe rug pentru erezie? Vrei să-l vezi spânzurat pentru trădare?

— Nu doresc răul nimănui, zise iute Alinor. Și cred ce crede stăpânul meu. Orice crede sir William că-i drept. Nu e treaba mea să judec. Nu vreau să judec. L-am adus la dumneavoastră ca să faceți ce-i drept, domnule Tudeley. L-am adus ca să judecați dumneavoastră.

Sinceritatea chipului ei palid îl liniști. Se ridică în picioare.

— Ai făcut foarte bine, zise el vârând mâna în buzunar și scoțând un pumn de bănuți.

Numără doisprezece penny, un șiling de cupru, câștigul pe două zile pentru o muncitoare la fermă ca Alys.

— Asta e pentru dumneata. Pentru că l-ai slujit pe Înălțimea Sa, deși nu știai și încă nu știi ce vrea. Pentru că ești o bună slujitoare în cea mai profundă neștiință, adăugă râzând scurt. Pentru că ai făcut ce trebuie, deși nu știi ce faci, la fel de neștiutoare ca o păsăruică!

Alinor nu-și putea lua ochii de la mormanul de monede.

Domnul Tudeley scoase dintr-un sertar o punguță, îi desfăcu șireturile și luă o mică monedă de argint, adăugând-o la mormanul de penny.

— Uite, un șiling de argint, zise el. Pentru a-ți cumpăra tăcerea. Ești o femeie sărmană, dar nu ești neghioabă și nu ești bârfitoare. Să nu suflă o vorbă despre asta, cumătră. E din cale-afară de important. Suntem încă în război și nimeni nu știe cine va fi învingătorul. Dacă va vorbi cineva despre asta, cel mai rău va fi pentru dumneata. Nu pentru mine – eu voi tăgădui și nimeni n-ar asculta cuvântul tău împotriva cuvântului meu. Și nici pentru Înălțimea Sa, care nu se află aici. Nici pentru omul care așteaptă lângă căpița de fân – el va fi departe, la fel de iute precum un iepure înaintea ogarilor. Dumneata vei fi cea pe care o vor azvârli în apă pentru credință falsă, pentru înșelăciune, pentru vorbe mincinoase. Dumneata vei fi cea despre care se va zice că e spioană, trădătoare sau cel puțin bârfitoare. Dumneata vei fi cea pe care o vor sili să înoate în râu, cu fustele trăgând-o în jos, la venirea fluxului. Mă înțelegeți?

— Da, răspunse răgușit Alinor, gătită de teamă. Mă rog la Domnul să nu se întâmple nicicând. Jur că n-o să spun nimic. Da, domnule.

— Așadar, vom zice că ai venit la mine azi să vezi dacă am ceva de lucru pentru băiatul tău, și că eu am zis că puteți veni amândoi să pliviți buruienile din grădină, să culegeți ce e de pus la uscat vara asta și să faceți ordine în cămară. Și o să vă plătim și pe dumneata, și pe el, cu simbria obișnuită: câte șase penny pe zi de fiecare. O să cheltuiești bănuții ăștia cu grijă, pe rând, și n-o să spui nimănui vreodată de unde vin, o să pui la păstrare șilingul și n-o să zici niciodată că l-ai primit de la mine.

— Da, domnule, repetă ea.

El dădu din cap, adăugând:

— Și o să te scutesc de plata arendei pentru trimestrul ăsta.

Răsuci masa pe pivotul ei până când în fața lui ajunse sertarul cu litera R. Scoase catastiful în care ținea socoteala pentru chiria lui Alinor și făcu un semn în dreptul numelui ei, zicând: „Uite, gata”.

— Vă mulțumesc, domnule, zise ea din nou, cu răsuflarea tăiată de ușurare. Dumnezeu să vă binecuvânteze, domnule.

— Poți pleca acum. Spune-i bărbatului de pe pajiște să intre fără zgomot pe ușa pe care o folosesc arendașii în ziua de plată. M-ai înțeles? Spune-i să fie atent să nu-l vadă nimeni. Iar eu și dumneata nu vom mai vorbi niciodată despre asta. Și dumneata nu vei pomeni nimic nimănui.

— Da, domnule, zise ea pentru ultima oară și înșfăcă punguța cu bani iute ca un hoț, vârî monedele în buzunar, apoi, tăcută, ieși într-o clipită din încăpere.

Alinor părăsi conacul pe ușa laterală folosită în zilele de plată a arendei ca să se încredințeze că e descuiată pentru el, apoi se întoarse prin grădina bucătăriei și-și luă sandalele din lemn menite să-i protejeze încălțăminte, iar după ce își vârî picioarele în ele, ieși pe poartă și ajunse pe pajiște. Dacă o vedea cineva, avea să creadă c-o ia pe cel mai drept drum înapoi spre casa ei de la capătul îndepărtat al portului. Părintele James, pândind de după căpiță, o văzu ieșind pe ușița de lemn din zidul de piatră, călcând ușor, cu capul ridicat, cu șorțul legat la brâu, cu poalele fustei atingând lin iarba tăiată, împrăștiind parfumul de fân și de flori de câmp uscate. În clipa în care o zări, cu mersul ei domol și grațios, știu că nu-l paște nici o primejdie. O iudă

n-ar fi putut să pășească așa. Era luminoasă ca o sfântă dintr-un vitraliu.

— Sunt aici, zise el când femeia veni pe după căpiță.

— Trebuie să intri, îl înștiință Alinor cu răsuflarea tăiată. Ești în siguranță. Pe ușa aia din zid, pe unde am ieșit eu, și apoi la stânga prin grădina bucătăriei. Casa are pe stânga o ușiță din stejar negru. Intră pe-acolo. E descuiată. Camera intendentului e la doi pași, pe coridorul din dreapta. Fereastra lui dă spre grădina bucătăriei. Te așteaptă. Îl cheamă domnul Tudeley.

— Nu a n-a fost nu te afli în puterea lui acum?

Ea clătină din cap.

— M-a plătit pentru că te-am adus la el, zise tremurând de ușurare. E de partea dumitale. Și a plătit pentru tăcerea mea. Sunt cu mult mai bogată pentru că te-am întâlnit pe dumneata.

El îi luă mâinile într-ale sale.

— Și eu sunt mai bogat pentru că te-am întâlnit pe tine.

Rămaseră câteva clipe cu mâinile împreunate, apoi el îi dădu drumul.

— Dumnezeu să te binecuvânteze și să te ajute să prosperi, rosti bărbatul ceremonios. Mă voi ruga pentru tine și îți voi trimite bani când voi ajunge înapoi în Franța.

— Nu-mi datorezi nimic, protestă ea. Iar domnul Tudeley mi-a dat deja doi șilingi. Doi șilingi întregi!

James se gândi la colegiul lui, la altarul placat cu aur, la sclipirea diamantelor și rubinelor de pe chivoturi, la crucifixul și lanțul de aur de la gâtul său. În seara aceea avea să mănânce din vase de argint și să doarmă în cele mai fine așternuturi, în timp ce un servitor îi va spăla cămașa și-i va lustrui cizmele. A doua zi sau în ziua următoare, avea să se întâlnească cu sir William, ca apoi să închirieze o corabie și să mituiască oameni cu averea pe

care o avea asupra-i. Asta în timp ce femeia din fața lui se bucura că primise doi șilingi.

— Mă voi ruga pentru tine.

După o scurtă ezitare, o întrebă:

— Pe cine să pomenesc în rugăciunile mele?

— Alinor. Alinor Reekie, îi răspunse ea zâmbind.

El încuviință din cap. Nu-i venea în minte nici un motiv s-o mai rețină, dar se pomeni că nu vrea s-o lase să plece.

— Mă voi ruga pentru tine. Și ca să-ți iei barcă.

— S-ar putea să-mi iau, zise ea.

Vorbiră în același timp și amândoi se întrerupseră:

— O să te mai?

— Dacă mă voi întoarce aici

— Nu cred c-o să mă întorc aici, mărturisi el. Trebuie să merg acolo unde sunt trimis.

— N-o să te caut, îl liniști ea. Știu că ăsta nu e un loc pentru dumneata.

— Ești, începu el, dar tot nu izbuti să spună ceva.

— Ce? întrebă ea, iar pe gât îi apăru o roșeață ușoară, chiar deasupra rochiei din țesătură aspră.

— N-am știut, începu el.

— Ce? întrebă ea încet. Ce n-ai știut?

— N-am știut că ar putea exista o femeie ca tine într-un loc ca ăsta.

Zâmbetul ei miji încet, din ochii cenușii, apoi buzele i se arcuiră și obraji i se îmbujorară.

— Rămas-bun, zise ea scurt, parcă nevoind să mai audă vreo vorbă după acelea, apoi se răsucii și o luă peste pajiște spre mare, unde începea fluxul, o linie întunecată pe cerul înnorat.

Exaltarea stărnită de cuvintele lui – „o femeie ca tine într-un loc ca ăsta” – o ținu zile în șir, în timp ce-și vedea de munca ei în arșița verii: când plivea grădina de buruieni, când tăia ierburile și le punea la uscat în cămara de la casa bacului, când mergea pe jos tocmai până în satul Sealsea ca s-o vadă pe nevasta unuia dintre fermieri, care aștepta nașterea primului ei copil după recoltat. Soțul ei, fermierul Johnson, era înstărit, avea propriul lui pământ și luase în arendă și un teren de la moșie; el îi dădu lui Alinor un șiling în avans ca s-o viziteze pe nevasta lui în fiecare duminică și îi promise încă un șiling ca s-o ajute la naștere. Femeia lega cei doi șilingi de argint într-o cârpă și îi ascunse sub una dintre pietrele vetrei. „O femeie ca tine într-un loc ca ăsta” – cuvintele îi răsunau în minte de-a lungul orelor lungi de lumină din zilele de vară. După ce strângea trei șilingi, plănuia să vorbească cu fratele ei despre cumpărarea unei bărci. „O femeie ca tine într-un loc ca ăsta.”

Își repetă în sinea ei aceste cuvinte atât de des, încât ajunseră să-și piardă înțelesul. Ce însemna o femeie „ca ea”? Cum era locul ăsta, de i se păruse lui atât de nepotrivit că ea trăia aici? Oare voia să spună că locul e foarte frumos și că ea n-are ce căuta acolo? Însă apoi își aduse aminte de ochii lui căprui îndreptați spre gâtul ei, de căldura din privirea sa, și știu exact ce voia să spună, așa că simți din nou bucuria dată de cuvintele lui.

Nu-i trecu deloc prin minte că lui îi scăpaseră vorbele astea, că era un păcat să le rostească, ba chiar și numai să le gândească. Fusese botezată într-o credință ce le îngăduia pastorilor să se căsătorească: în Anglia nu mai existau de o sută de ani preoți celibatari sau mănăstiri. Nu

înțelegea că pentru el e un păcat și numai să se uite la o femeie, darămite să-i șoptească vorbe pline de dorință. Auzise cuvintele ieșite cu forța din gura lui, ca și cum nu s-ar fi putut abține să le rostească, însă nu știa că el va fi nevoit să le mărturisească atunci când se va întoarce la mănăstire; va fi nevoit să-i spună duhovnicului său că păcătuisese de moarte: simțise dorință.

Ce simțea ea însăși nu știa. Se măritase de tânără și făcuse doi copii fără să simtă altceva în afară de durere. Nu știa ce anume o făcea să șoptească vorbele lui ca pe o rugă, ce anume o făcea să le păstreze în minte ca pe un crâmpei dintr-un cântec ce îi răsuna la nesfârșit în urechi.

Fiul ei, Rob, se întoarce de la speriatul ciorilor cu trei penny pentru munca din ziua aceea, iar fiica ei, Alys, contribui cu simbria ei săptămânală de doi șilingi și șase penny. Amândoi îi încredințară câștigurile lor fără să se plângă, știind că anumite lucruri din casă trebuiau plătite cu bani peșin: lâna pentru tors, untul și brânza fiindcă nu aveau vacă, șunca și untura fiindcă nu aveau porc, o taxă pentru coacerea pâinii în cuptorul de la moară, o sumă pentru morar ca să poată măcina un sfert de baniță de grâu, o taxă la conac pentru dreptul de-a aduna lemnele aduse de ape și ouăle de chiră-de-baltă de pe plajă, o amendă pentru că nu săpaseră la șanțurile portului în primăvară. Apoi arenda, la scadența următoare, dările către biserică în fiecare lună, tălpi noi pentru ghetetele lui Alys.

— O să cumpăr o barcă, le zise ea. Dacă pot.

Ținutul mareelor, duminică, iulie 1648

În prima duminică din iulie, întreaga parohie se duse la biserică și se uită la pereții albi, goi, în vreme ce pastorul se ruga folosind cuvintele austere care mai rămăseseră în Cartea de Rugăciuni de când Parlamentul o ciuntise. Predică mai mult de două ceasuri, spunând că ei toți trebuie să devină sfinți și martori ai venirii Domnului. Le spuse că regele, la Castelul Carisbrooke de pe Insula Wight, era chinuit de păcatele sale și că Dumnezeu avea să-i înduplece inima încăpățânată să se supună unui parlament de sfinți. Puteau să fie siguri că Dumnezeu nu avea să le îngăduie scoțienilor să mărșăluiască spre sud, deși regele cel rău îi chemase și ei se adunau chiar în acel moment pentru a jefui și captura orașe engleze nevinovate. Domnul avea să-i împiedice și avea să-i lovească mai ales pe irlandezi, dacă aceștia invadau și ei pentru a-l sprijini pe rege. Enoriașii nu trebuiau să se teamă. Alinor, uitându-se pe furiș la chipurile vecinilor ei, băgă de seamă că această asigurare îi neliniști în mod deosebit. Erau oameni simpli: când cineva le zicea că n-au a se teme de nimic, știau că au dat de necaz.

Era adevărat, le spuse pastorul, „foarte adevărat” că trădătorii se ridicau la luptă în întreaga țară, că aveau loc

revolte regaliste în fiecare comitat și că două oștiri străine invadau țara; însă armata sfântă a Parlamentului avea să le înfrângă, regaliștii nu puteau să-i doboare pe bărbații buni și solemni ca niște sfinți. La curte n-aveau să mai existe papistași. Regele va implora iertare și va fi repus în drepturi, iar regina lui papistașă va învăța să fie o femeie cu frică de Dumnezeu, căreia i se va interzice să aducă preoți eretici. Capela ei, care fusese însuși centrul ereziei și proastei guvernări, avea să fie închisă, iar regele avea să se îndepărteze de ispitele sale și să accepte conducerea sfetnicilor onești. Familia regală avea să se reunească, așa cum i se cădea unei familii pioase. Tatăl poruncindu-le mamei și copiilor, fiii dându-i ascultare; prințul și prințesa, micuții care fuseseră părăsiți de părinții lor, aveau să le fie înapoiați. Nimic nu putea să împiedice asta, le promise pastorul, deși veneau vești proaste din Essex și din Kent, unde trădătorii regaliști cucereau orașe pentru rege. Cel mai rău lucru era că întreaga flotă se alăturase regelui, iar acum fiul său, prințul, comanda corăbiile și urma să invadeze Anglia folosindu-se chiar de vasele Angliei. Însă, în ciuda tuturor, în ciuda sorților de izbândă din ce în ce mai mici, cei cu frica lui Dumnezeu aveau să triumfe. Bătălia fusese dată și câștigată, regele era învins și trebuia să afle că e învins. Onoarea îi dicta să capituleze.

Alinor era conștientă de prezența lui sir William Peachey, abia sosit de la Londra, unde își manifestase noul-descoperitul devotament față de Parlament; stătea în jilțul lui, neclintit și atent, cu cei ai casei lui înșirați în spate, fiecare după rangul său. Nu clătină deloc din cap, chipul nu-i fu străbătut de nici o umbră, nici măcar nu clipi o dată. Ea l-ar fi crezut trup și suflet omul Parlamentului, într-atât stătea de liniștit și tăcut în timp ce le era prezisă victoria ca fiind voia Domnului.

Pastorul recită rugăciunea de încheiere a slujbei și le aminti că de-acum nu mai sunt îngăduite jocurile în curtea bisericii, nici praznicele sau întrecerile sportive duminica. Ziua de sabat trebuia să fie sfântă acum, iar sfânt însemna liniște și reflecție, nu băute și dans la biserică de zilele sfinților. Purtarea necuviincioasă a oricărui enoriaș trebuia adusă la cunoștința episcopilor bisericii. Femeile, mai ales, trebuiau să fie supuse și tăcute. O victorie evlavioasă pretindea oameni pioși. Erau acum cu toții soldați în Armata Noului Model, mărșăluiau toți către pământul făgăduit.

În timp ce ieșeau, apatici din pricina plictiselii, domnul Tudeley, intendentul, stătea în picioare în spatele lui sir William, lângă poarta cimitirului, și rostea numele arendașilor pe măsură ce aceștia treceau pe lângă ei, înclinându-se și făcând reverențe. Alinor așteptă să-i vină rândul, cu copiii după ea. Fiind o soție părăsită, care trăia chiar la marginea mlaștinii, în sărăcie lucie, în urma ei nu mai era aproape nimeni. Făcu în tăcere o reverență spre lord și spre intendentul acestuia. Înălțimea Sa o măsură cu privirea de sus până jos, fără să zâmbească, înclină din cap și se întoarse, dar domnul Tudeley îi făcu semn cu un deget încovoiat.

— Sir William urmează să numească un capelan care să slujească în capela sa personală și să fie preceptorul fiului său, îi zise el.

Alinor ținu ochii în pământ, tăcută.

— Feciorul tău e de-o seamă cu conașul Walter Peachey, nu-i așa?

— Un pic mai mic, răspunse ea arătând cu mâna spre Rob, care stătea ca o stană de piatră în spatele ei.

— Ce muncește, în afară de ajutorul pe care ți-l dă cu ierburile de leac?

Alinor îi răspunse calm, ascunzându-și uimirea față de interesul neașteptat pentru Rob:

— Dimineața merge la școală, iar după-amiaza muncește la ferma morii, unde sperie ciorile și smulge buruienile. E un băiat isteț. Știe să scrie și să citească. Săptămâna viitoare o să vină cu mine la cămara de la conac, cum ați poruncit, și o să scrie etichetele de pe sticle. Știe denumirea ierburilor de leac în engleză și latină și scrie frumos.

— A intrat vreodată în bucluc?

Alinor clătină din cap.

— O să slujească în casă, decretă domnul Tudeley. O să ia lecții cu conașul Walter și va fi slujitorul lui personal și însoțitorul său aici, la conac, până când conașul Walter va merge la Cambridge. O să fie plătit cu cincisprezece șilingi pe trimestru, cinci șilingi în avans.

Alinor mai că rămase fără aer.

— Preceptorul a solicitat un însoțitor pentru conașul Walter, continuă curtenitor domnul Tudeley. L-am propus pe băiatul tău. E o favoare pentru tine din partea Înălțimii Sale ca să te ajute fiindcă bărbatul tău a dispărut. Asta înseamnă să slujești un stăpân bun. Să ții minte.

— Sunt foarte recunoscătoare, zise ea făcând o reverență adâncă.

Domnul Tudeley se uită aspru la ea.

— De te-ntreabă cineva, să spui că Înălțimea Sa este mărinimos cu arendașii sărmani.

Ea făcu din nou o reverență, zicând:

— Da, domnule. Știu, domnule.

Se întoarse și se îndreptă spre poarta cu acoperiș, mergând între Alys și Rob. Cele două femei, mamă și fiică, îți ținură privirile în pământ și capetele cu bonete albe plecate, imaginea obedienței servile.

— Înseamnă că nu știe de iepure, zise Alys mulțumită.

Ținutul mareelor, iulie 1648

Rob nu avea haine potrivite pentru conac și se împotrivi cu încăpățănare pregătirilor, zicând că nu vrea să intre slujitor la fiul și moștenitorul Peachey. Zise că nu-l cunoaște, că nu vor putea să se joace împreună, căci cum ar putea un fiu al familiei Peachey să se ia la trântă sau să alerge după broaște cu feciorul unui pescar? Însă când maică-sa îi spuse despre bucatele pe care le va mânca în salonul cel mare, despre cei cinci șilingi pe care-i vor primi îndată, cu care vor acoperi arenda pentru următorul trimestru și vor cumpăra o barcă pentru familie, ieșind din sărăcia ce se căsca mereu înaintea lor precum scobitura unui val care se sparge, flăcăul încetă să se mai plângă și după cină se duse la casa bacului pentru a lua cu împrumut o haină ce aparținuse cândva tatălui lui Alinor și o pereche de ghete vechi ale fratelui ei.

Ned își conduse nepotul înapoi acasă la vremea refluxului, însoțit de câinele său, un câine deprins cu apa, cu blană roșcată și lucioasă, ce mergea iute în urma lui.

— Soră, zise el atingând ușor cu buzele fruntea lui Alinor.

— Frate, răspunse ea.

Îi turnă o cană cu bere slabă și el o bău așezat pe banca de la intrare, cu spatele rezemat de peretele colibei, privind spre port, în timp ce Roșcatul, câinele, stătea la picioarele lui și se uita cu jind la găinile care ciuguleau din spuma de la linia scăzută a apei.

— Ți-am adus un bănuț din cei care-ți plac atât de mult.

Vârî mâna în buzunarul hainei, scoțând un mic disc de metal tocit și înnegrit de scurgerea timpului.

— O, mulțumesc, Ned, zise ea bucuroasă. Unde l-ai găsit?

— În iazul din spatele casei. A plouat atât de mult, încât trebuie să fi fost luat de apă din șanț. Mi-a atras privirea. Cum să piardă cineva o monedă lângă un iaz?

— Cu atâta vreme în urmă, zise ea răsucind în mână bănuțul. Te face să te întrebi ce căuta omul ăla acolo, nu-i așa? Cu atâția ani în urmă. Cum stătea acolo, cu moneda asta în mână Poate că a aruncat-o în iaz ca să-și pună o dorință.

Era o monedă de pe vremea regatului saxon, de când saxonii stăpâneau ținutul mareelor, înaintând prin bancurile de stufăriș și nămol în bărcile lor, construindu-și fermele pe insule. Alinor colecționa bănuții din copilărie și-i păstra în cutia ei cu obiecte prețioase. Mama ei răsese de ea ca de o sărmană cu o grămadă de aur fals, însă îi lăudase ochii ageri și-o sfătuisese să se uite cu atenție, în caz că găsește într-o bună zi o monedă de valoare. O singură dată dibuise un ban tocit din argint și îl duseseră la Chichester ca să fie verificat și cântărit. Fierarul îi dăduse lui Alinor șase penny pentru el, o avere pentru fetiță. Toate celelalte monede din colecția ei erau din bronz sau argint emailat, iar metalul

prețios se luase de pe ele în decursul anilor. Însă nu le dorise niciodată pentru valoarea lor. Le îndrăgea pentru vechimea lor, pentru că aparțineau unor vremuri uitate, unor oameni de care nu-și mai aducea nimeni aminte, pentru că erau gravate cu simboluri și forme ciudate, ce abia se mai zăreau.

Locuitorii Insulei Sealsea le numeau „aurul zânelor” și spuneau povești despre mormane prețioase de monede și despre călăreții înfricoșători care le păzeau, orbindu-i pe hoți dintr-o lovitură și lipindu-le pleoapele cu argint topit, dar toată lumea știa că sunt doar resturi purtate de mare, aruncate pe țărm, care se găsesc în noroi și sunt lipsite de valoare.

— De ce l-ar lua Înălțimea Sa pe Rob în slujba lui? întrebă Ned, în timp ce Alinor scui pă pe monedă și o lustrui cu poala rochiei, după care o ridică spre soarele ce apunea și încercă să descifreze imaginea neclară. De ce l-ar plăti atât de bine?

— Seamănă cu un leu, zise ea admirând bănuțul. Chiar seamănă. Crezi că e o monedă din vechea Anglie?

— Da, poate. Dar de ce Rob?

— De ce nu? i-o întoarse ea. Nu mai ții minte când l-am vindecat eu pe conașul Walter de crup⁴ în mai? Rob m-a însoțit atunci. A cules ierburile din grădina lor și m-a ajutat să prepar leacurile în cămară. Ne-am dus acolo de câteva ori de la moartea doamnei. Măine mergem din nou ca să culegem ierburile de leac și să le punem la uscat. Domnul Tudeley a zis că fac asta ca să ne ajute acum, că Zachary a dispărut.

— Ar fi putut să te ajute și înainte. Bărbatu-tău e dispărut de mai bine de șase luni.

— Ei nu numără zilele ca noi, zise ea ridicând din umeri.

---

⁴ Laringită diferită, gușter.

— Nu numără nimic, spuse el plin de ranchiună.

— Știu, dar dacă Rob poate să câștige bani buni și în același timp să primească o educație, atunci o să se descurce mai bine decât taică-său. Poate c-o să izbutească să plece de-aici, chiar la Chichester.

— Asta dacă n-o să-l atragă în păcat. Sir William era de partea regelui, nu a Parlamentului. S-o fi predat el și o fi implorat iertare, dar nu servește în noul parlament și nu a fost mobilizat în Armata Noului Model. După dreptate, ar trebui să-și cheme oamenii la arme și să mărșăluiească spre nord împotriva scoțienilor. Dacă promisiunea făcută Parlamentului a fost serioasă, acum are prilejul să dovedească asta. Însă mă îndoiesc că e o casă cucernică.

Alinor se uită pieziș la fratele ei, la claia lui de păr des, șaten și la umerii îndesați. Era supărat că fusese chemat din armată chiar când câștigau, că fusese silit să se întoarcă și să tragă bacul peste un râu noroios după ce izbutise să plece de pe insulă și crezuse că lumea se schimbă pentru totdeauna și că el e parte din acea schimbare.

— O să-l îndrumi întotdeauna pe Rob, îl liniști ea. N-o să uite învățăturile tale. Știe de unde se trage și ce credem noi.

— Ce crezi tu? o provocă el. Nu știu care sunt credințele tale.

Ea își feri privirea.

— Ei, eu sunt ca mama și bunica, Ned. Nu înțeleg întotdeauna; dar uneori simt

— Rob n-o să fie niciodată oștean, zise el cu regret. N-o să servească niciodată sub comanda lui Cromwell. A ratat prilejul ăsta. Și acum îl pui în slujba unui lord regalist

— Înălțimea Sa a fost iertat și și-a plătit amenda pentru că l-a sprijinit pe rege, zise ea alungându-și cu hotărâre din

cap amintirea preotului care intra în conac, încredințat că e o casă conspirativă pentru un papistaș, pentru un spion regalist. Rob seamănă cu tine. N-o să uite ce-i drept. Iar sir William va servi într-un parlament cucernic, indiferent ce regrete are pentru zilele de demult. Pentru rege și lorzii lui s-a isprăvit. Chiar tu mi-ai spus asta.

— N-am încredere în el sau în vreunul dintre cei care spun că le pare rău și-și recapătă pământurile de parcă n-au făcut nici un rău, când sute de bărbați destoinici nu se vor mai întoarce niciodată acasă. Mi-ar fi plăcut ca Rob să fie în armată; să pornească la război de partea lui Dumnezeu. De-ar fi băiatul meu, l-aș trimite acum la fostul meu regiment. Încă e cu putință ca scoțienii să pornească împotriva noastră. Unii zic că vin irlandezii.

— Războiul s-a sfârșit, de bună seamă, nu?

— Nu până când regele nu semnează un tratat de pace și îl respectă.

— Ned, nu-mi pot lăsa băiatul să plece, zise ea pe un ton de scuză.

— Nici măcar ca să-l slujească pe Domnul?

— El e tot ce am.

— Iar acum, dacă poartă livreaua casei Peachey, nici măcar n-o să preia bacul după ce eu n-oi mai fi, zise el înverșunat. Așa că m-am întors zadarnic să păstrez bacul și casa în familie.

— S-ar putea să ai un fiu, zise ea blând, deși Ned era văduv la treizeci de ani.

— Eu nu, spuse el cu umerii căzuți. Noi, podarii, nu suntem soți buni.

— O, Dumnezeu s-o ierte, zise Alinor încet.

Mary, tână soție a lui Ned, murise la naștere. Alinor nu izbutise s-o salveze.

— Dumnezeu să mă ierte că n-am putut

— A fost demult, zise el ridicând din umeri pentru a-și alunga durerea. Însă nu mi-aș lua altă nevastă ca s-o fac să treacă prin așa ceva.

— Altă soție s-ar putea să nu

— Așa că Rob ar trebui să fie moștenitorul meu și să preia bacul!

— S-ar putea s-o facă! N-o să-i slujească veșnic pe cei din familia Peachey. Doar până când conașul Walter merge la Cambridge, însă și câteva luni în sala de clasă o să facă om din el. O să fie în stare să meargă oriunde, la orice familie, oriunde în Anglia. Asta e mai bine pentru el decât să fie împotmolit aici.

— Dar tu și cu mine suntem împotmoliți aici!

Ea se încruntă la înverșunarea din glasul fratelui ei și-și puse mâna peste a lui.

— N-am sperat nicicând la mai bine, nu sper să plec. Dar acum, cu simbria lui Rob, o să pot să cumpăr o barcă de pescuit și să încep să pun ceva deoparte pentru zestrea lui Alys. Și doar pentru că suntem împotmoliți aici nu înseamnă că nu putem să visăm la ceva mai bun pentru băiatul nostru.

— Presupun că da, zise el în silă. Dar visează și pentru Alys. E o fată cu speranțe mari! O să-și croiască drum în lume.

— Poate că da, zise Alinor cu neliniște. Însă nu-i o lume foarte bună pentru o fată ambițioasă.

Stătură un răstimp fără să vorbească. Roșcatul, câinele, se uita la amândoi parcă întrebându-se dacă cineva o să azvârle ceva în apă ca el să-l aducă înapoi.

— Nu gândeai așa înainte să pleci, băgă de seamă ea. Pe atunci n-ai fi zis niciodată „împotmolit aici”.

— Nu. Pentru că pe-atunci nu știam că există o lume la nord de Chichester. Dar când am fost cu armata la Naseby,

am stat de vorbă cu ceilalți bărbați – bărbați care veniseră din toate colțurile țării, din întreg regatul; ne adunaserăm cu toții ca să luptăm pentru credința noastră, știind că Dumnezeu ne călăuzea, știind că atunci era momentul, și asta mi-a dat de gândit. De ce să stăpânească regele tot pământul, fiecare acru din el, iar noi doi să stăm cocoțați pe o fâșie de pietriș aflată pe jumătate în mlaștină? De ce să aibă familia Peachey toate câmpurile și pădurile? N-ar trebui ca toate pământurile să aparțină tuturor oamenilor? N-ar trebui ca fiecare englez să aibă bucata lui de pământ pe care să-și cultive de-ale gurii, astfel încât să nu flămânzească nimeni într-o țară bogată?

— Asta se zice în armată? Întrebă ea curioasă.

— E tocmai lucrul pentru care se luptă, zise el. Discuția care a pornit când bogătașii din Londra se plâneau de impozitele lor s-a preschimbat într-un răcnet din partea sărmanilor din Anglia, care întreabă: „Ce este drept? Cum rămâne cu noi?”. Dacă nu se cuvine ca regele să stăpânească tot, atunci nici lorzii, nici episcopii n-ar trebui s-o facă. Dacă nu se cuvine ca regele să stăpânească tot, atunci se cuvine ca fiecare englez să aibă grădina lui și dreptul de-a pescui în râul lui.

— N-ai mai vorbit niciodată despre asta, constată ea, uimită de vehemența lui.

— Pentru că până acum nepotul meu n-a mai fost dat în slujba unui lord regalist! exclamă el mânios. Cu regele în captivitate, dar complotând de parcă n-ar fi pierdut nicicând o bătălie, și cu regaliștii pe picior de război pe tot cuprinsul țării, cu scoțienii venind asupra noastră și cu irlandezii strângând oștire! Ai auzit veștile din Essex?

— Doar ce-a spus pastorul, răspunse ea clătinând din cap.

— S-au declarat de partea regelui, nerozii. Armata a trebuit să se îndrepte în marș spre Colchester și să-î asedieze pe regaliști.

Alinor păru uluită.

— Doar n-au început să lupte din nou?

— Iar corăbiile din flota Parlamentului au trecut de partea regelui. Am pierdut nava-amiral și încă vreo șase.

— Ce-o să facă? O să se îndrepte spre Londra?

— Cine știe ce-o să facă trădătorii? Să-i aducă pe irlandezi cu corăbiile? Să-l salveze pe rege de pe Insula Wight?

— Vai, frate, nu-mi spune că e război!? Nu din nou.

— O să fie război până când regele o să consimtă să facă pace și să se țină de cuvânt, prevesti Ned. Zice un lucru Parlamentului, apoi trimite după scoțieni și irlandezi. Ba chiar și după galezi. Armata ar trebui să-l captureze, să-l silească să jure că va fi pace și că-și respectă cuvântul dat.

— Credeam că e prizonier la Castelul Carisbrooke.

— I se dă atenție de parcă ar fi la Whitehall, clătină Ned din cap cu silă. Merge cu trăsura pe toată insula, în vizite la lorzi și lady, ca un proaspăt înscăunat pe tron. Se zice că-i primit cu bucurie oriunde se duce. Scrie întruna scrisori și își plănuiește evadarea. Slavă Domnului că la castel e comandant Robert Hammond. E un om de ispravă. Îl cunosc personal; avea propriul detașament în armata noastră. Cel puțin lui îi poate fi încredințată siguranța regelui, iar în cele din urmă jur c-o să-l judecăm pentru că a pornit război împotriva propriului popor.

— Sub ce acuzație? Nu Parlamentul a fost cel care s-a răzvrătit împotriva regelui?

— El a ridicat cel dintâi stindardul războiului. Și-a îndreptat tunurile împotriva ucenicilor și funcționarilor. I-a înarmat pe lorzi și le-a dat cai strașnici ca să ne calce în

picioare. S-a îndreptat împotriva noastră. Îți încredințezi feciorul taberei greșite, soră. Nimeni n-o să-i mai iubească pe regaliști la sfârșitul verii, când vor fi cu toții înfrânți.

— Nu vreau să fie în nici o tabără, zise ea îngrijorată. Vreau doar să-i fie bine și mai vreau ca fiica mea să aibă zestre, iar eu să am o barcă de pescuit ca să-mi câștig traiul.

El se potoli și luă o gură zdravănă de bere slabă. Roșcatul își puse botul moale pe genunchiul stăpânului.

— O, de vorbit, pot să vorbesc. Asta-i tot ce mai fac acum. Cu toate că înaintam în marș și mă rugam și luptam, cum a murit tata, am venit acasă la bac. Eram în tabăra câștigătoare, cu trup și suflet, iar acum îl trec cu bacul pe un lord regalist ori de câte ori mă cheamă. Și nu mă plătește niciodată, nici măcar cu un bănuț, pentru că bacul e al lui, iar eu îi sunt arendaș; și probabil crede că apa din mlaștină tot a lui e, la fel și marea de dincolo de ea.

— A trebuit să vii acasă, zise Alinor.

Voia să-l consoleze pe singurul ei frate și vecin.

— Am fi pierdut bacul dacă nu te întorceai, și odată cu el și casa, și mijlocul nostru de trai. Mulți s-ar fi bucurat să ia locul tatei. Numai în Sealsea erau cu zecile. Ar fi făcut coadă la porțile conacului ca să implore pentru dreptul de a-l arenda. Tu l-ai păstrat pentru noi, și ne-ai păstrat și casa. După dispariția lui Zachary, fără asta aș fi ajuns să cerșesc. Mâncăm din bucătăria ta și bem din berăria ta.

— Ei, e și căminul tău, nu doar al meu. Eu nici măcar nu-l vreau. Detașamentul meu se îndreaptă spre nord împotriva scoțienilor, iar eu nu sunt acolo. Mă simt ca un laș.

— Nu ești laș, protestă ea cu înflăcărare. E nevoie de curaj ca să faci lucrul convenit. Și a fost lucrul convenit să te întorci ca să păstrezi casa și bacul în familie. Unde am fi acum, dacă le pierdeam?

— Ne-am bizui cu toții pe tine, zise el cu un zâmbet strâmb. Pe tine și pe barca ta cea nouă. Însă am venit acasă și am păstrat noi bacul, așa că nu ești nevoită să scoți o barcă în larg dacă nu poți. Știu că e ultimul lucru pe care vrei să-l faci o femeie ca tine.

Ea auzi ecoul cuvintelor „o femeie ca tine într-un loc ca ăsta”, iar Ned fu mirat s-o vadă luminându-se la față, așa cum n-o mai văzuse din copilăria lor.

— Spui că s-a schimbat totul în lume, zise ea, fără ca din glasul ei să răzbată teama. Poate c-o să mă schimb și eu.

Ținutul mareelor, iulie 1648

Alinor merse cu băiatul ei pe cărarea de pe țărm ce ducea la conac, printr-un nor de musculițe și țânțari care se înălțau când pașii lor călcau pe lemnul adus de ape și pe stuful uscat dincolo de nivelul apei. Venea fluxul. Auziră bolborositul puțului tainic când cotiră spre uscat, departe de apele care creșteau, pentru a străbate pajiștea conacului, cu căpițele de fân la fel de galbene ca paiele în lumina soarelui de sfârșit de vară.

— O să vii acasă de Sfântul Mihail și o să te văd duminica la biserică, zise ea.

— Știu, spuse scurt băiatul, palid de teamă. Ai zis asta de zeci de ori.

— O să vin la bucătărie să întreb de tine vineri. Poți să-i zici bucătăresei dacă vrei să mă vezi mai iute, iar ea o să-mi spună.

— Ai zis.

Ea dădu din cap.

— Dacă chiar nu vrei, nu trebuie să mergi. Ne descurcăm noi.

— Am spus că merg.

Alinor răsuci mânerul ușii de lemn din zidul de piatră și își aminti deodată cum îl lăsase acolo pe preot, pe părintele James, să se ascundă după căpița de fân cât vorbea ea cu domnul Tudeley. Mânerul de metal era încălzit de soare, scândurile ușii erau aspre la atingere, întocmai cum fuseseră în acea zi din urmă cu o lună. Simți că e nepotrivit să se gândească la acel moment, la bărbatul acela, când își trimitea propriul fiu să lucreze ca slujitor.

— Vino, atunci, zise ea, aruncându-i un zâmbet de încurajare și alungându-și din minte ziua în care un preot o privise cu dorință și-i zisese „o femeie ca tine”.

O luară prin grădină până la ușa bucătăriei. Bucătăreasa ridică privirea de la masa unde frământa o bilă imensă de aluat, plină de făină până la coate.

— Sunteți așteptați, zise ea măsurându-l pe Rob din cap până-n picioare. Bun flăcău, decretă. Dacă te porți cuviincios aici, va fi un prilej nemaipomenit pentru tine.

— Îhî, doamnă, zise el scoțându-și căciula.

— Să zici „Da, doamnă Wheatley,” îl corectă bucătăreasa.

— Da, doamnă Wheatley, repetă el.

— Stuart o să te ducă sus, zise ea întorcând capul și strigând spre hol. Unde-i omul ăsta?

În prag își făcu apariția Stuart, un bărbat slab, îmbrăcat în livreaa familiei Peachey și încălțat cu niște pantofi scâlciți.

— Uite în ce hal ești! îl dojeni ea, fără a spera să-l îndrepte. Du-l pe băiatul cumetrei Reekie înăuntru, la domnul Tudeley. Îl așteaptă. În camera lui. Pe urmă întoarce-te numaidecât aici. E nevoie de tine ca să dai jos platourile.

Bărbatul îi făcu semn din cap lui Rob, se răsuci și porni spre ușa care ducea către camera domnului Tudeley.

— Așteaptă! Ia-ți la revedere!

Alinor îl prinse pe fiul ei în timp ce îl urma supus pe Stuart, fără să-i adreseze vreun cuvânt mamei lui.

Băiatul să întoarse spre ea, palid și posomorât, și se lăsă în genunchi în fața ei. Alinor își așează mâna pe creștetul lui cu păr cârlionțat ca să-l binecuvânteze, apoi se aplecă să-l pupe.

— Să fii cuminte, îi zise ea, neîndestulător.

Nu avea cuvinte să-i spună cât de mult îl iubea, cât detesta să-l lase acolo.

— Dumnezeu să te binecuvânteze, fiule. Ne vedem duminică la biserică.

El se ridică îmbujorat, stânjenit de emoția din glasul ei, dar îngrijorat să nu-și dezvăluie propriile sentimente, și își luă de pe jos traista cu lucruri. Nu avea mai nimic: un schimb de rufărie, lingura și cuțitul lui. Îl urmă pe Stuart afară pe ușă.

Doamna Wheatley râse de Alinor văzând-o cum se luptă cu lacrimile în timp ce-și privea fiul plecând.

— O, încetează, zise ea blând. Nu pleacă pe mare să lupte împotriva prințului. Nu e chemat în armată, în marș spre nordul sălbatic, ca să lupte cu scoțienii.

— Îi mulțumesc lui Dumnezeu pentru asta.

Doamna Wheatley trânti aluatul într-un castron, îl acoperi cu o cârpă și-l puse să crească sub o fereastră deschisă, la soare.

— Bei un pahar cu bere înainte să pleci? întrebă ea. Să-ți înveselești din nou chipul frumos?

— Mulțumesc, zise Alinor, așezându-se pe banca de la masă. Pot să vin la sfârșitul săptămânii, să întreb cum se descurcă?

— Da, și poți să-mi aduci niște iarbă-sărată.

— O să aduc. Doamnă Wheatley, vreți să vegheați asupra lui?

Bucătăreasa încuviință din cap, adăugând:

— E un mare noroc pentru flăcău.

— Știu asta. Însă o să trimiteți după mine dacă nu e potrivit pentru slujbă? Dacă apare și cel mai mic semn de necaz?

— Ce-ar putea să apară? O să primească învățătură pe degeaba – propriul lui preceptor, nu școala obișnuită, casă și masă și o să fie plătit, iar tot ce trebuie să facă e să-l rabde pe conaș.

— E dificil conașul? L-am văzut anul trecut când a fost bolnav și atunci era un mielușel

— E un Peachey, zise bucătăreasa. E următorul lord. S-a născut să fie dificil. Dar nu e rău. A dat norocul peste flăcăul tău, e limpede.

Auziră pași pe coridorul pavat cu dale dinspre bucătărie și doamna Wheatley tăcu imediat, luând un urcior cu lapte bătut și măsurând din el într-un bol. Domnul Tudeley băgă capul pe ușa bucătăriei.

— A, m-am gândit eu că s-ar putea să te mai găsesc aici, doamnă Reekie. Am aici simbria pentru primul trimestru al feciorului dumitale.

Alinor luă pungața grea cu șilingi și o puse bine în buzunarul șorțului.

— Vă mulțumesc, zise ea. Și vă mulțumesc foarte mult pentru prilejul oferit lui Rob

Domnul Tudeley flutură din mână, retezându-i mulțumirea, și se retrase. Doamna Wheatley dădu din cap spre Alinor, zicând categoric:

— Nu e mai mult decât meriți. Cu doi copii de crescut și fără bărbat. Iar Rob e flăcău cuminte, sunt sigură. O să fiu cu ochii pe el, nu-ți face griji.

— Da, știu, încuviință Alinor, nevenindu-i să plece nici măcar acum.

Făcu o reverență spre doamna Wheatley, ieși pe ușa dinspre grădina împrejmuțată cu zid a bucătăriei și o traversă, uitându-se înapoi spre casă, cercetând ferestrele clădirii înalte, în caz că fiul ei se uita afară. Nu era nimeni acolo. Ochiurile de geam plumbuite reflectau lumina orbitoare a soarelui amiezii. Nu izbuti să vadă nimic. Ridică mâna, în caz că băiatul se uita după ea, și se întoarse ca să meargă acasă. Avea impresia că lasă în urmă o parte din ea.

Vineri dimineată, Alinor o lăsă pe Alys, încă somnoroasă, în patul cald, și ieși în lumina zorilor, pe țărmul cu pietriș, să culeagă iarbă-sărată cât era încă proaspătă, umedă și sărată de ceața mării. Era vremea refluxului. Vedea valurile mici spărgându-se de bancul de nisip, departe în larg, iar orizontul era o linie glorioasă de auriu, cu pâlcuri de nori joși, ce răsfrângeau lumina răsăritului. Păsărelele alergau

Încoace și încolo prin apa mică, uneori zburând în stol ca să se așeze la câțiva metri mai departe pe plajă. La ora șase, după ceasul de la grajd, bătu la ușa bucătăriei de la conac și, când Stuart îi deschise cu mâinile murdare de cenușă, intră în casă și lăsă coșul pe servantă.

— A, iată-te, zise doamna Wheatley, îmbujorată de dogoarea cuptorului de pâine în care băga chifle cu o paletă din lemn cu mânerul lung.

Închise ușa cuptorului cu mâna înfășurată într-o cârpă groasă din lână și veni să se uite la coș, trăgând la o parte frunzele verzi, proaspete, de deasupra, ca să se încredințeze că recolta de dedesubt e la fel de bună.

— Doi penny? propuse ea.

— Sigur, răspunse Alinor cu amabilitate, deși era puțin.

— Oi fi sperând să-ți vezi feciorul, bănui bucătăreasa. Poți să vii cu mine la capelă, pentru rugăciunea de dimineață. O să-l vezi atunci.

Alinor își scutură șalul ud la ușa, afară, și-l agăță într-un cârlig, apoi își trase boneta mai jos peste părul blond.

— Dacă îmi este îngăduit, zise ea.

— Știam eu c-o să fii nerăbdătoare să-l vezi, spuse șiret bucătăreasa. Dar e bine. Nu se ofilește de dor. În orice caz, mănâncă destul de bine, nu i-a pierit pofta de mâncare.

— Nu, nu i-a pierit! zise Stuart râzând scurt.

— Te-am întrebat pe tine? se burzului bucătăreasa, iar Stuart lăsă capul în jos și ieși să umple coșul cu lemne, în timp ce un clopoțel din hol sună de trei ori.

— Putem să mergem acum, zise doamna Wheatley clătindu-se pe mâini la pompa de la chiuveta din bucătărie și ștergându-se cu cârpa de la brâu.

Puse deoparte șorțul pătat, dând la iveală unul curat pe dedesubt, și ieși din bucătărie deschizând drumul. Cele două femei merseră pe coridorul pavat cu dale de piatră

spre holul de la intrare. Trei lăptărese așteptau în fața ușii din lemn sculptat de la capela privată a familiei Peachey, aliniat în tăcere dinaintea zidului. Alinor și doamna Wheatley li se alăturară. Valetul Înălțimii Sale, Stuart, încă un lacheu, vreo doi-trei grăjdari și doi grădinari se înșirară lângă peretele opus.

Alinor îi auzi pe membrii familiei Peachey coborând pe scara impunătoare din lemn. Lordul apăru primul, magnific în catifea vișinie, cu o coleretă din dantelă scumpă, joben pe cap și baston în mână, exagerat de bine îmbrăcat pentru o dimineață la țară, pentru a lua parte la slujba ținută în propria-i capelă. Aruncă o privire lipsită de curiozitate peste servitorimea din casă și personalul de la grajduri. Nici măcar n-o observă pe Alinor. În spatele lui venea fiul său, îmbrăcat mai simplu, într-un costum maro compus din pantaloni de călărie și o haină peste o cămașă din olandă cu guler alb scurt. Avea capul descoperit, iar părul șaten-deschis, bine pieptănat, îi cădea pe umeri. El o recunoscuse pe Alinor, care îl îngrijise de două ori când fusese bolnav, și îi zâmbi, apoi se întoarse să-i spună ceva băiatului care cobora în urma lui. Era Rob. Alinor l-ar fi recunoscut într-o clipită pe băiatul ei drag, însă era schimbat. Purta un vechi costum verde-închis al lui Walter, cu un guler curat din pânză albă tivită cu un pic de dantelă, ciorapi lungi până la genunchi, din lână albă, și pantofi negri cu cataramă. Totul era cam mic pentru picioarele deșirate și corpul lui în creștere: mânecile hainei îi scoteau la iveală încheieturile slăbănoage, pantalonii erau trași prea sus; însă nu semăna deloc cu băiatul care ieșise nespălat din coliba de lângă mlaștină ca să joace fotbal desculț în curtea bisericii înainte de școală.

Când își zări mama, zâmbi radios ca de obicei, iar pe chipul lui Alinor se ivi un surâs la fel de luminos. Ridicând

ușor din umeri, Rob își etală haina și gulerul din dantelă albă, iar Alinor își exprimă admirația tăcută printr-o înclinare a capului. Când sir William ajunse la baza scării, domnul Tudeley, intendentul, făcu un pas în față ca să-l salute, iar Rob veni la mama sa, se lăsă în genunchi pentru ca ea să-l binecuvânteze și apoi se ridică dintr-un salt și o îmbrățișă strâns.

— Știam eu c-ai să vii, zise el în șoaptă, chicotind. Știam eu.

— Trebuia să te văd. N-am putut să aștept până duminică. E totul bine?

— E bine, e foarte bine, răspunse el.

Băiatul îi dădu drumul și intră în rând în procesiunea familiei Peachey. Înălțimea Sa străbătu holul, cu tocurile răsunându-i pe dalele de piatră, bastonul lui împodobit cu panglici lovind ușor podeaua, în contrapunct cu înaintarea sa maiestuoasă spre ușile capelei, urmat de fiul său, de domnul Tudeley și apoi de Rob. Toți servitorii făcură reverențe sau se înclinară la trecerea lordului, după care îl urmară înăuntru în ordinea strictă a ierarhiei, în vreme ce ușile duble ale capelei le fură deschise și acolo, înclinându-se la intrare în fața lordului, se afla părintele James, într-un costum negru, cu austerul guler alb al preotului reformat.

Își îndreptă spatele după plecăriunea făcută și merse înaintea familiei Peachey, către scaunele bogat sculptate din capelă. Trecu pe lângă ele și se duse în spatele mesei goale pentru împărtășanie, care era așezată chiar mijlocul capelei. Pe masă nu se afla nimic altceva în afară de Biblia

în engleză și de Cartea de Rugăciuni aprobată de Parlament, deschisă la slujba de dimineață. Nu era nimic acolo care să-i trădeze apartenența la Biserica Romano-Catolică: nici veșminte, nici lumânări, nici tămâie, nici o monștrantă pe care să fie etalată sfânta azimă. Capela era la fel de curată și simplă ca oricare alta din țară. Oliver Cromwell însuși ar fi putut să se roage alături de familia Peachey cu conștiința împăcată.

Înălțimea Sa își ocupă locul, fiul lui se așează lângă el, Rob un pic mai departe, iar servitorimea se adună, în picioare, în spatele lor. Alinor, care stătea lângă bucătăreasă, la câteva bănci în spatele lui sir William, nu-și putea lua ochii de la părintele James în timp ce acesta citi acatistul cu capul plecat. Apoi ridică privirea și o zări pentru prima oară.

Expresia i se schimbă îndată. Alinor știa că propria-i față împietrise. Simțea în tot trupul șocul de a-l vedea după ce se gândise atâta la el în taină. Crezuse că nu se vor mai întâlni niciodată și totuși, iată-l acolo, sub același acoperiș cu fiul ei, la doar câteva mile de casa ei. Supusă, Alinor plecă fruntea și repetă rugăciunile cele noi. Îl urmări cu privirea pe sub gene în timp ce el trecea încet și sigur pe sine prin etapele slujbei, de la rugăciunea de început la mărturisirea credinței.

Când ridică ochii din Cartea de Rugăciuni și privirile li se întâlneau din nou, James păru atent doar la cuvintele slujbei. Nu luă în seamă prezența lui Alinor, iar ea ținu capul în pământ, încercând să nu se uite la el, întrebându-se dacă el făcuse rost de un loc pentru Rob în casa Peachey ca să-i facă ei o favoare sau dacă îi pusese fiul în mare primejdie: într-o casă regalistă cu un preot neconformist.

Cei ai casei primiră împărtășania în ordinea strictă a ierarhiei – doar anafură, nu exista vin pe masa simplă de

lemn așezată chiar în mijlocul capelei, ca un loc de luat cina pentru oamenii de rând. Primul se duse sir William, apoi fiul său, urmat de intendent. Alinor zâmbi când își văzu feciorul la rând după intendent. Ca însoțitor al micului lord, el venea înaintea tuturor servitorilor. Alinor îi urmă doamnei Wheatley și se pomeni față în față cu James, cu mâinile făcute căuș pentru a primi anafura sfântă din mâna lui fermă. O luă, o înghiți și zise răspicat „Amin” înainte de-a se îndepărta. Mama ei fusese întotdeauna o practicantă deosebit de atentă a ritualului slujbei religioase. Era bine ca o vindecătoare să arate limpede că a înghițit anafura și că n-o scoate pe furiș ca s-o folosească în farmece de vindecare. Pe când se ducea înapoi în spatele băncii familiei Peachey, Alinor mai că auzi glasul mamei ei: „Ai grijă. Nu le da niciodată oamenilor motive de îndoială. Trebuie să fii – mereu – la lumina strălucitoare a zilei”.

Alinor îngenunche și-și cuprinse fața în mâini. După ce salvase un papistaș, îl adusese la o casă conspirativă regalistă, își pusese fiul în slujba unui lord regalist și-și mințise fratele, se temea că se află foarte departe de lumina strălucitoare a zilei.

Doamna Wheatley îi dădu un ghiont, zicând tare:

— Amin.

— Amin, spuse și Alinor, ridicându-se și alăturându-se celorlalți.

Era rugăciunea care încheia slujba. Sir William se ridică și-și aduse aminte să nu se încline spre vechiul altar din piatră, acum ignorat, despuiat de odoarele din aur și argint, aflat sub fereastra dinspre răsărit a capelei. Înălțimea Sa întoarse spatele locului sfințit de parcă n-ar fi fost spațiul sacru, venerat de multă vreme, al familiei sale, și ieși în fruntea tuturor. Toți ceilalți se ținură după el. Numai preotul

rămase în capelă, cu capul plecat în rugăciune în încăperea tăcută, vărută în alb.

— Acum mă duc la micul dejun, zise Rob ivindu-se lângă mama lui în timp ce servitorimea se împrăştia la muncă.

Alinor îl strânse în braţe şi-l sărută pe creştet.

— E totul bine? îl întrebă iute. Eşti tratat bine?

— Da, da, răspunse el. Primesc carne de vită la micul dejun, şi şuncă, dacă vreau.

— Du-te, încuviinţă ea. O să te văd la biserică duminică.

Flăcăul îi aruncă un zâmbet fugar şi alergă după Walter. Când ajunse în dreptul lui, se ciocni de el dinadins, iar băiatul de neam nobil îl înghionti la rândul său, de parcă ar fi fost doi copii din sat în curtea bisericii. Alinor, privindu-i, îşi dădu seama că feciorul ei era fericit şi că tovărăşia cu fiul stăpânului moşiei era o prietenie adevărată.

Doamna Wheatley o conduse înapoi la bucătărie, luă paleta şi scoase chiflele proaspete din cuptor. Îi dădu una lui Alinor, care o puse în buzunarul şorţului, simţindu-i căldura la şold.

— Mulţumesc, zise Alinor, recunoscătoare pentru mult mai mult decât pâinea.

Doamna Wheatley dădu din cap.

— Ştiam c-o să-i duci dorul. Dar se descurcă binişor, după cum vezi, iar conaşul Walter e prietenos. Nu e pic de răutate în el.

Dintr-odată, Alinor o sărută pe obraz pe femeia mai vârstnică.

— Mulţumesc, zise ea din nou, după care îşi luă coşul, scoase frunzele de iarbă-sărată din el şi le puse în cămara rece, ieşind apoi din bucătărie în grădină. Se moşmondi pe poteci, prefăcându-se că cercetează ierburile ce creşteau în bogăţia dezordonată a verii târzii, şi ajunse în cele din urmă la poarta care o scotea pe pajiştea dinspre mare. Abia când

puse mâna pe zăvor, se întoarse și-l văzu pe părintele James ieșind din casă, recunoscându-l în sinea ei că întârziase sperând că el va veni după ea.

Se pomeni că roșește și se înfierbântă și, mai rău, că n-are nimic de spus. Își aduse aminte că n-ar trebui să vorbească despre prima dată când s-au întâlnit. Era o taină de o deosebită importanță. Însă, dacă nu vorbea despre asta, ce putea să-i spună? Ar trebui să-l salute cu respect, ca pe un străin, un oaspete al lordului, un pastor. Însă, dacă ar fi străin, el n-ar merge cu pași mari pe lângă straturile de ierburi, îndreptându-se spre ea, cu chipu-i frumos luminat de bucuria de-a o vedea. Nu știa nici măcar cum să i se adreseze, dar el veni atât de iute spre ea și-i luă ambele mâini în strânsoarea caldă a mâinilor lui, încât ea nu putu să zică decât:

— O o

— Știam c-o să te revăd, zise el grăbit.

— Eu

Alinor își trase mâinile și el îi dădu drumul îndată.

— Sir William m-a primit în calitate de capelan. Mă dau drept pastor al religiei reformate. Nici unul dintre servitori, în afară de domnul Tudeley, nu știe adevărul. Băiatul tău nu știe. Nu asistă la mesă, și nici Walter n-o face. Mesa este cu desăvârșire secretă, se ține noaptea, când servitorii dorm. Băiatul nu e în nici un pericol. Nu știe ce sunt, zise el în grabă.

— Nici nu trebuie să știe, îngăimă Alinor. A fost crescut și unchiul lui a servit sub comanda lui Cromwell însuși. El nu trebuie să

— Știu. Domnul Tudeley ne-a avertizat când am spus că aș vrea ca Robert să ia parte la lecțiile lui Walter.

— I-ai făcut rost de slujbă lui Rob de dragul meu?

— Îți sunt foarte îndatorat, zise el. M-ai primit, m-ai ascuns și m-ai adus într-un loc sigur.

Alinor încuviință din cap la tonul lui ceremonios. Vorbea de parcă ea ar fi fost unul dintre credincioși – având datoria morală să ajute un preot – de parcă nu existase niciodată momentul acela de pe pajiște, de parcă el n-ar fi spus niciodată „o femeie ca tine”.

— N-a fost mare lucru, zise ea, la rându-i foarte rezervată. Doar datoria mea față de sir William. Știu că nu trebuie să vorbesc despre asta.

— Și, în afară de asta, adăugă el.

— În afară de asta?

Acum era rândul lui să nu-și găsească cuvintele.

— Voiam vreau speram să fac ceva care să te ajute. Ți-aș fi trimis bani, dar m-am gândit că ar fi mai bine așa.

— A fost foarte amabil din partea dumitale, domnule. Dar n-am nevoie de nimic.

— Pentru că eu, începu el, dar se opri.

— Pentru că dumneata?

Bărbatul trase adânc aer în piept:

— N-am mai întâlnit nicicând o femeie ca tine.

— „O femeie ca tine într-un loc ca ăsta”, îl cită ea.

— Ce vorbe neroade, zise el roșind.

— Ba nu! Am fost încântată! Însemna

— Nu că așa crede că e ceva în neregulă cu Insula Sealsea.

— E foarte săracă, zise ea simplu. De bună seamă că dumitale, obișnuit cu lucruri mult mai bune, mai frumoase, ți se pare foarte săracă.

— N-am întâlnit nicicând o femeie mai frumoasă decât tine!

Amândoi fură uimiți de sinceritatea lui neașteptă. Amândoi auziseră cuvintele și părea că acum trebuie să se

îndepărteze unul de celălalt în tăcere și să chibzuiască la ce însemnau.

— Ar fi bine să plec, zise ea cu mâna pe zăvor, dar fără să se clinească.

— Da, încuviință el. Acum poți să cumperi barca de pescuit?

El o privi cum zâmbește, apoi ea ridică ochii și-i întâlnește pe ai lui.

— O iau săptămâna viitoare, spuse ea cu recunoștință sinceră. Merg cu frate-meu să văd o bărcuță veche la Cheiul Dell.

— O s-o aduci acasă vâslind?

— A, nu. N-am merge tot drumul pe mare în jurul insulei. N-aș avea curaj. O să împrumutăm o căruță de la moară și o s-o aducem pe ulițe. Pe uscat e un drum scurt, sunt doar cinci mile.

— Și vei fi îndeajuns de curajoasă s-o scoți în larg?

— Trebuie să fiu, răspunse ea hotărât. Sunt nevoită să fiu.

— O să mă duci și pe mine pe mare? Aș putea să-i aduc pe băieți. Fiul tău știe să pescuiască, negreșit - ar putea să-l învețe pe Walter.

Se gândiră împreună la asta; își închipuiră acest următor pas.

— Nu văd de ce nu, zise ea încet, întrebându-se ce părere ar avea servitorii din casă, ce s-ar spune la moară la vederea bărcii pe apă cu ei patru înăuntru. Sir William i-ar da voie conașului Walter să iasă pe mare într-o bărcuță?

— De ce nu? Și Robert ne poate călăuzi la coliba voastră. N-ar fi nimic rău în asta.

— Nimic rău, încuviință ea.

Era curios că ultimele lor cuvinte, în timp ce ea făcea o reverență și ieșea pe poarta dinspre pajiște, erau că nu

poate fi nimic rău în planul lor. Amândoi știau că nu-i adevărat: Alinor n-ar fi trebuit să spere că fiul ei îl va aduce la ea, iar James știa prea bine că n-ar trebui s-o mai întâlnească.

Ținutul mareelor, august 1648

Rob îi conduse pe capelan și pe tânărul Walter până la colibă pe cărarea de pe plajă, în arșița după-amiezii, sărind ca o capră peste băltoacele sărate și mergând cu pași repezi și mărunți în sus și-n jos, de pe plajă pe dig și de pe insulițele de stuf pe pământ uscat. Walter, în pantofi eleganți, cu cataramă, aluneca și se împiedica în urma lui, plângându-se de noroi și de venirea fluxului. Părintele James îi urma. Apa înainta tot mai mult spre uscat, năpădind atât de iute plaja, încât fură nevoiți să urce de pe țărm pe cărarea înaltă de pe dig când ajunseră la colibă. Auzeau șuieratul apei care bolborosea în puțul tainic.

Rob țipă de bucurie la vederea bărcuței ancorate la capătul debarcaderului păraginit de lângă coliba mamei sale și la vederea femeii, care venea spre ei zâmbind, cu o bonetă albă, curată, ce-i ascundea părul auriu împletit și un șorț curat în jurul taliei. Rob o zbughi înainte, îngenunche

ca ea să-l binecuvânteze și apoi se ridică dintr-un salt s-o pupe.

— Ți-l amintești pe conașul Walter, zise el. Iar acesta este preceptorul nostru, domnul Summer, capelanul.

Alinor făcu o reverență spre Walter.

— Ce mai faceți, domnule? îl întrebă ea. Arătați mult mai bine decât în primăvară.

— Sunt bine, răspunse el. Tata zice că sunt zdravăn ca un bou.

Alinor făcu o mică reverență spre părintele James, dar el pași în față, îi luă mâna și se înclină deasupra ei de parcă femeia i-ar fi fost egală.

— Sunt încântat să te cunosc, zise el. Am auzit multe despre dumneata de la feciorul dumitale și ți-am admirat munca în cămara conacului.

— O, e tare neglijată, spuse Alinor. Am făcut foarte puțin acolo de la moartea lui lady Peachey.

Aruncă o privire spre Walter când pomeni despre moartea mamei lui, dar el și Rob se îndreptau deja spre micul debarcader, acolo unde bărcuța sălta pe apa adâncă a canalului, lovind ușor stâlpii putrezi din lemn când marea o împingea spre uscat.

— Ai fost în larg cu barca? Te-ai încumetat? o întrebă încet părintele James.

— Prima oară m-a dus fratele meu. Nu mai fusesem pe mare de când a dispărut Zachary.

— Bărbatul tău?

— Vâsleam pentru el când prindea homari.

— Și crezi c-o să te descurci singură?

— Da, zise ea, înghițindu-și teama pentru ca glasul să-i fie ferm. Cât timp apa nu-i prea adâncă și nici marea prea iute.

Lui îi veni să râdă când îi văzu expresia hotărâtă.

— A, doamnă Reekie, până și eu pot să văd că nu ești o pescăriță înăscută.

— Nu sunt, îi răspunse și ea cu un zâmbet. Dar știu că pot să scot barca în larg să pescuiesc macrou, că sunt în stare să folosesc o plasă și că pot să vâslesc până la insulele unde cuibăresc pescărușii ca să iau ouăle, așa că mi-am pus deja în minte să câștig un trai mai bun decât înainte. Trebuie să fiu curajoasă. Asta-i un mare prilej pentru mine, pentru copiii mei. N-o să ies niciodată din port, n-o să mă avânt în largul mării, dar asta-i meseria noastră. Toți locuitorii insulei sunt pescari. Trebuie să fac și eu asta! Și de-aș fi atât de norocoasă încât să prind un somon și să i-l vând lui sir William, ei bine, atunci aș plăti pentru barcă doar cu o zi de muncă.

— Am crezut că ai cumpărat barca cu banii de pe o zi de muncă? o tachină el.

Ochii lui Alinor sclipiră.

— *Ăla a fost* un pește baban, zise ea ștregărește, făcându-l să râdă.

Ajunseseră la treapta ce urca spre debarcader și, fără să se gândească, el o prinse de braț ca s-o ajute, de parcă ar fi fost o lady pe care o curta. Alinor îi simți căldura mâinii pe braț și nu și-l retrase, dar amândoi se uitară cu atenție la picioare până când ea urcă și el o eliberă din strânsoare.

— Undițele și momeala sunt în barcă, le spuse ea băieților.

Rob păși cu ușurință de pe debarcaderul șubred în barcă, apoi o opri din legănat pentru Walter. James ezită și se uită la Alinor.

— Vrei să urci dumneata următoarea? o întrebă el întinzându-i mâna.

Ea se așeză pe scândurile debarcaderului ca să poată coborî în barcă fără ajutor și ocupă locul din mijloc. James

dezlegă funia, păși în barcă și se așează lângă Alinor, luând o vâslă.

— Vâslim împreună cât pescuiesc flăcăii? propuse el.

Ea încuviință și întoarse fața, însă el îi observă îmbujorarea în timp ce se aflau unul lângă altul, umăr la umăr, mișcându-se împreună, fiecare lăsând vâsla în apă și trăgând ușor, mișcându-se ritmic pe când barca se depărta încet de uscat și intra pe canal. Apa din port era liniștită, deși auzeau clocotul puțului tainic din mijlocul apelor adânci. Venea fluxul, curentul se deplasa iute, însă ei vâsliră cu ușurință spre mijlocul canalului, apoi ținură barca în loc în timp ce băieții puseră râmele în cârlige și lăsară undițele în apă.

— Ce scârbos! exclamă Walter încântat. De unde-ai luat râmele?

— Am săpat după ele pentru voi, zise Alinor și-i zâmbi. Iar dacă vreți să mai prindeți pește, va trebui să săpați ca să faceți rost de râme. Oricât ar fi de scârbos.

Bărcuța sălta pe apă în timp ce marea o împingea spre uscat, iar Alinor și James o ținură pe loc.

— Aia e casa bacului? o întrebă James arătând din cap spre căsuța scundă de la capătul îndepărtat al portului.

— Da, casa mea părintească, unde locuiește acum fratele meu ca podar. În fața ei e debarcaderul, iar bacul e ancorat de cealaltă parte. Și vezi? Chiar dincolo de puhoi, pe uscat, sunt depozitul de grâne de pe chei, moara și casa morarului.

— Astăzi o să dea drumul la moară?

— Nu, macină la reflux. Fluxul vine și umple iazul morii, iar când se retrage, morarul deschide stăvilarul, apa se revarsă în scoc și învâрте roata. Morarul măcină la refluxul de după-amiază. Am fost la lăptăria lor astăzi, la bătut untul

în putinei. Alys, fiica mea, e acolo în fiecare zi, lucrează în casă, la moară și la fermă.

— La mine a mușcat! zise Rob deodată.

Ridică undița și la capătul ei se zbătea un macrou cu solzi lucitori. Sigur pe el, îl scoase din cârlig și-l aruncă în coșul din trestie împletită de pe fundul bărcii.

— Așa arată? vru Walter să știe uitându-se în coș. I-am văzut doar gătiți.

— Fără îndoială că mai sunt și alții, îl liniști Alinor. Călătoresc împreună, ca escrocii. Mișcați undița în sus și-n jos un pic, conașule Walter.

James o privi cum răsuțește vâsla ca să țină barca nemișcată și o imită, astfel încât forța apei care venea spre uscat să nu-i împingă în canalul adânc ce ducea spre casa bacului.

— Acum se vede bacul fratelui meu, zise ea dând din cap spre canalul dinaintea lor și spre pluta mare ancorată în fața casei. Iar un pic mai departe pe canal, spre uscat, e vadul. Acum e sub apă, așa că se vede doar malul pietruit care coboară la el.

James zări vârtejul și iureșul de la întâlnirea dintre râul ce curgea spre larg pe lângă casa bacului și marea care înainta spre uscat.

— E foarte adâncă?

— Are mai mult de șase picioare și e iute. Toată lumea poate să treacă atunci când e apa mică, iar oamenii merg în căruță sau călare. Însă toți iau bacul la vremea fluxului sau merg pe jos, ocolind întreaga insulă. Trebuie să deshămi caii și să-i treci cu bacul, apoi să duci trăsura separat, așa că-i multă muncă.

— Mă mir că Înălțimea Sa nu construiește un pod.

Ea clătină din cap și o șuviță aurie îi scăpă de sub boneta simplă.

— Nu-i un teren bun pentru construit, zise ea. Totul e nisip până ajungi la cheiul morii. Iar mlaștina înaintează la fiecare furtună. Vadul e măturat de ape la fiecare flux de primăvară sau în timpul furtunilor de iarnă. Tatăl conașului Walter își petrece tot timpul reconstruindu-l, nu-i așa, domnule? N-am putea să ținem un pod în picioare. Avem numai nisip și aluviuni.

— Deci fratele tău e străjerul intrării pe insulă? observă James. Ca un portar la podul mobil al unui castel.

— Da, zâmbi ea. La fel și tatăl nostru înaintea lui, și tatăl tatălui nostru.

— De când?

— De la Potop, bănuiesc, zise ea cu obrăznicie, apoi își luă seama și exclamă: O! Iartă-mă

— Nu mă jignești, râse el. Sunt onorat să fiu dus cu barca de o fiică a lui Noe.

— Cred c-am prins unul! exclamă Walter. Parcă simt că trage ceva.

— Asta e, confirmă Alinor. Scoateți undița încet-încet și aduceți-o în barcă.

Walter trase prea tare și peștele ieși zburând din apă, legănându-se prin fața lui Alinor.

— Ferește-te! zise părintele James, apoi prinse undița și o îndepărtă de ea, în timp ce băiatul se întinse să ia peștele; dar, când acesta se zbatu în cârlig, conașul tresări.

— Nu pot

— Dacă vreți să-l mâncați, apucați-l, îl sfătui ea.

Preceptorul râse:

— Are dreptate. Apucă-l, Walter, și scoate-l din cârlig.

Strâmbându-se, băiatul scoase peștele din cârlig și icni când macroul îi scăpă din mână și căzu în coș; chiar atunci, Rob strigă:

— Încă unul! Am mai prins unul!

Erau în mijlocul unui banc de pești și, îndată ce puneau momeală în cârlige, îi scoteau din apă. James și Alinor ținură barca pe mijlocul canalului în timp ce băieții pescuiau, strigând la fiecare captură și numărând peștii pe măsură ce coșul se umplea, până când Alinor zise:

— Gata, ajunge, ăsta-i tot peștele pe care-l puteți mânca azi și pe care-l pot pune la uscat.

— Nu-l vinzi proaspăt? o întrebă James.

— Dacă bărbatul meu prindea mult într-o zi de vineri, îl duceam la târgul de sâmbătă din Chichester, dar sunt două ceasuri de mers pe jos la dus și două la întors. Nu se poate vinde pește în satul Sealsea – toată lumea își prinde peștele de trebuință –, deși eu vând uneori la moară. Nevestele țăranilor cumpără când vin să-și macine boabele. Sau, dacă vine vreo corabie cu grâne, cumpără și pește. În general, îl usuc pentru vânzare sau îl pun la sărat.

— Vâslim înapoi?

— Nu putem să ieșim în larg la puțul tainic? o întrebă Rob. Walter nu l-a văzut niciodată.

Alinor clătină din cap. Ea și James își potriviră mișcările vâslelor și o luară înapoi spre uscat. Alinor își lăsă vâsla și se întinse să apuce scândurile debarcaderului ca să tragă barca la mal, în timp ce Rob se ridică și trase lațul odgonului peste stâlpul șubred.

— Va trebui să așteptați până când o să puteți merge singuri acolo, îi spuse ea lui Walter.

— Dumneata de ce nu vrei să mergi acolo, doamnă Reekie? o întrebă Walter.

Ea ținu barca până când băieții urcară pe mal, cu părintele James venind în urma lor. Apoi se ridică și le dădu coșul cu pește, păstrându-și cu ușurință echilibrul în timp ce barca se legăna.

— Sunt o femeie nesăbuită și mi-e groază de apa adâncă, îi spuse ea.

Părintele James îi întinse mâna s-o ajute să urce pe uscat și ea o acceptă.

— Dar ai trăit toată viața dumitale pe apă, observă Walter.

— Pe mlaștină, îl corectă ea. Ținutul mareelor: nici mare, nici uscat, ci ud și uscat de două ori pe zi, niciodată sub ape pentru multă vreme, dar nici uscat de-a binelea. Nu ies nicicând în largul mării; nu merg nici măcar în mijlocul portului. Munca mea a fost mereu pe uscat, cu plantele, cu ierburile de leac și cu florile. Abia de curând am barca mea, datorită faptului că tatăl tău l-a luat în slujbă pe Rob.

Rob legă barca lejer ca să se poată legăna pe apă.

— Ei, și acum să vă gătesc peștele? îi întrebă Alinor pe băieți.

— Putem să-l gătim noi? Pe țepușă, la foc? se rugă Rob de ea.

— O, bine, se învoi ea zâmbind, și James își dădu seama de dragostea pe care i-o purta feciorului ei.

Alinor se întoarse spre el:

— Vrei să mănânci și dumneata cu băieții?

— Dacă îmi e îngăduit, răspunse el. Să mâncăm cu toții?

— S-ar putea să nu vrei. Rob speră să înfulece ca un sălbatic în jurul focului.

James trebui să se stăpânească să-i dea după ureche suvița de păr rebelă.

— Hai să fim sălbatici, zise el zâmbind.

Rob și Walter adunară lemne împinse de ape la mal, iar Alinor aduse jăraticul de la focul mocnit din colibă. James intră s-o ajute și cercetă singura încăpere, patul pe care ea îl împărțea cu fiica ei, scăunelele pe care ședeau, masa pe care mâncau. Era o colibă tipică pentru o familie muncitoare săracă și îl uimi felul straniu în care sărăcia lucie contrasta cu mireasma dulce și puternică a locului. Mirosea a levănțică și busuioc, asemenea cămării de la conac. De obicei, o colibă ca asta era plină de duhoarea de mâncare stricată și excremente, de izul greu al oamenilor nespălați care dormeau în hainele de lucru, însă aici aerul sărat sufla înăuntru prin ușa deschisă și-n încăpere domnea mirosul de iarbă al plantelor puse la uscat. Într-un colț erau întinse sfori din grindă în grindă, iar de ele atârnavă buchețele de ierburi de leac. Dedesubtul lor, un bufet de colț etala o colecție de borcane din sticlă, iar de o parte și de alta erau rafturi cu tăvi din metal pline cu ceară pentru extragerea parfumului.

— Cămara dumitale? o întrebă el.

— Colțul meu, dădu ea din umeri. Am mai mult spațiu la casa bacului. Acolo folosesc cămara mamei, așa cum obișnuiam să fac împreună cu ea. Colțul de-aici e doar pentru ierburile din grădina asta, cât sunt proaspete.

La îndrumarea ei, James tăie pâinea mare de sub vasul așezat cu susul în jos pe masă și duse afară patru felii, care să servească drept platouri pentru pește. Micul foc ardea intens.

— Fiica ta va veni acasă la timp ca să mănânce cu noi? o întrebă el.

— Nu, în timpul verii muncește până târziu, îi răspunse Alinor. N-o să se întoarcă decât la asfințit. O să-i pregătesc un macrou și o să i-l păstrez.

Alinor spintecă și curăță fiecare pește în parte, aruncând mațele într-o oală pentru a fi folosite mai apoi ca momeală, dar lăsându-le capul și coada. Îi dădu lui Rob peștii curățați, iar el îi înfipse în câte o țepușă și îi împărți. Alinor se duse în colibă ca să se spele de solzii și sângele de pe mâini și ieși cu patru căni de bere slabă. Rob o privi cum îi întinde lui James cana tatălui său dispărut, dar nu zise nimic.

Când pielea peștilor deveni crocantă și carnea dinăuntru, succulentă și fierbinte, Alinor le zise băieților:

— S-au făcut. Puteți să-i mâncați.

Walter ciuguli din pește direct de pe țepușa arsă, dar Rob îl puse între două bucăți de pâine și începu să mănânce cu îmbucături mari. După ce isprăviră, rămaseră acolo în tăcere, uitându-se la foc în timp ce soarele cobora la orizont și valurile păreau neclintite, clipocind la baza debarcaderului, dar fără să crească mai mult. Găinile veniră în fugă de la linia țărmului și se năpustiră spre Alinor, încrezătoare că vor fi bine primite și sperând la resturi de mâncare. Ea le salută pe fiecare spunându-le pe nume și le dădu câte o bucățică din pâinea ei, pe care o ciuguliră în jurul picioarelor sale, cotcodăcind încet.

— Trebuie să plecăm, zise Rob.

Se uită la mama sa și fu mirat să vadă că privirea ei se întoarce de la el spre preceptorul lui.

— A, da?

James se ridică parcă neștiind ce face. Găinile se împrăștiară, puse pe fugă de prezența străinului, dar el nu le văzu.

— Da, da, cred că trebuie să plecăm. Asfințește soarele. Ar trebui să plecăm.

— O să vă conduc înapoi la conac, se oferi ea.

James vru să accepte, dar nu exista nici un motiv să-i conducă ea, de vreme ce feciorul ei era acolo.

— Pot să le arăt eu drumul, zise Rob nedumerit.

Alinor se ridică încet de lângă foc, iar băiatul se repezi în brațele ei. Îl îmbrățișă, iar când el îngenunche ca să-l binecuvânteze, ea își așeză mâna pe creștetul lui, rosti în șoaptă o rugăciune, apoi se aplecă să-l pupe. Alinor făcu o mică reverență spre Walter, spunându-i:

— Puteți veni oricând, să știți, în amintirea mamei dumneavoastră, dar și pentru dumneavoastră.

Walter roși.

— Mulțumesc, zise el stânjenit, căci ea era un arendaș al familiei Peachey, iar peștii ăia erau, în orice caz, peștii lui. Eu și Rob vom mai veni.

Cei doi băieți porniră la drum pe cărarea spre conac, unul lângă altul, într-o tăcere prietenoasă. Alinor se pomeni singură cu James.

— Dumneata o să mai vii? îl întrebă ea, folosind cu grijă un ton neutru.

— Da, răspuse el îndată. Da. Vreau chiar vreau Pot să mai vin? Pot să mă întorc acum, chiar după ce-i duc pe ei acasă?

Ea se simți cuprinsă de amețeală, ca și cum lumea se învârtea prea iute în jurul ei. Ridică privirea și simți un fior de dorință când ochii lui căprui întâlneau ochii ei cenușii.

— Nu poți veni prin mlaștină de unul singur.

— O să vin pe drumul ocolitor. Voi urma drumul cel mare, zise el.

— Da, poți să te întorci diseară, se învoi ea și, ca pentru a-și tăgădui vorbele, îi întoarse spatele și lovi jăraticul cu piciorul până când tăciunii se înnegriră și se răciră, apoi o

luă de-a lungul digului către coliba ei, fără să se mai uite în urmă, la el.

Luna galbenă ca ceara preschimbase apa mlaștinii într-un luciul gălbui, iar pământul, în negru fără strălucire; la ceasul acela James coti de pe drumul mare pe cărarea ce pornea din dreptul casei bacului, trecu fără zgomot pe lângă grădina din spate a lui Ned și apoi o luă în pas săltăreț de-a lungul digului, spre coliba lui Alinor. Îi lăsase pe băieți în sala de clasă, cu rugăciunile de seară rostite și cu sarcina de-a citi ceva și de-a isprăvi niște exerciții la matematică, urmând să meargă singuri la culcare. James nu știa ce-l așteaptă. Nu știa dacă o va găsi pe Alinor singură sau dacă fiica ei va fi acolo. Dacă o găsea singură, nu știa ce să-i spună sau ce să facă, nici ce ar încuviința ea. Nu pricepea cum de îndrăznise să-i ceară voie să se întoarcă, nici de ce se învoise ea. Știa că nu trebuie să-și încalce jurământul de celibat. Era juruit Bisericii; nu se putea gândi la o femeie ca la o iubită, nici măcar nu trebuia să se afle singur în prezența unei femei în afara confesionalului. Dar, în același timp, știa că nu poate sta departe de ea.

Pe când mergea pe cărare, ferindu-se de crengile porumbarilor, iar fluxul se apropia de digul înălțat, nu se gândea la ce făcea, ci doar la faptul că nu putea să facă nimic altceva. Își spuse că e un nerod fiindcă alerga pe înserat să vadă o femeie, o simplă săteancă, o femeie mult mai prejos decât el în ochii lumii. Însă știa că nu se poate împotrivi și se desfăta cu sentimentul propriei neajutorări.

Promis Domnului, angajat într-o conspirație pentru regele Angliei, nu ar fi trebuit să aibă când să se îndrăgostească. Însă, în timp ce alerga, știa prea bine că asta face: se îndrăgostește. Nu-și putu înfrâna o tresărire de bucurie când își dădu seama că se îndrăgostește fără leac de o femeie, de parcă ar fi fost un cavaler imaginar dintr-un poem, iar ea, cea mai minunată dintre doamnele de la castel.

Alinor îl aștepta. Când îi zări silueta zveltă la capătul cel mai îndepărtat al debarcaderului șubred din lemn, cu rochia-i cenușie pe fundalul apelor cenușii, cu boneta albă pe fundalul cerului nopții, James înțelese că pândeă cărarea de pe dig ca să-l vadă venind agale spre ea. În schimb, îl văzuse alergând ca un iubit spre iubita sa. El se opri deodată din fugă și începu să meargă atunci când o văzu venind, călcând cu atenție pe scândurile putrezite, astfel încât, când el ajunsese acolo unde treptele întâlneau digul și întinse brațul ca s-o ajute, se pomeniră ținându-se de mâini înaintea chiar de-a rosti vreun cuvânt.

La atingerea mâinii ei, a palmei ei aspre și zgâriate, nu se putu stăpâni: o trase mai aproape și o cuprinse de mijloc, simțindu-i căldura trupului prin pânza țesută în casă. Ea nu i se împotrivi, ci păși în cercul format de brațul lui, ridicând fața ca să se uite la el. Se priviră în tăcere, apoi, de parcă schimbul de priviri ar fi fost un schimb de jurămintele, el lăsă capul în jos spre al ei și gurile li se întâlniră.

Ea era doritoare. Peste ani, el avea să-și aducă aminte asta, de parcă acest lucru l-ar fi absolvit de vină. Tânjea să fie iubită, tânjea să fie iubită de el.

Sărutul ei era dulce. Săruta o femeie pentru prima oară în viața lui și simți dorința năpădindu-l, de parcă i s-ar fi înmuiat genunchii. O simți destinzându-se lipită de el, cuprinsă și ea parcă de un val la fel de irezistibil precum fluxul mării.

— N-ar trebui să fac asta, spuse ea când își trase sufletul. Nici măcar nu știu dacă bărbatul meu e în viață sau nu.

— N-ar trebui să fac asta, zise el, și se simți ciudat rostind cuvintele, ca și când n-ar mai fi avut puterea de-a vorbi, ci doar de-a atinge. Sunt preot hirotonisit.

Ea nu se îndepărtă de el, nu-și luă ochii de la chipul lui, de la gura lui, de la privirea lui întunecată.

— Sărută-mă din nou, îi spuse încetșor, iar el se supuse.

Rămaseră îmbrățișați, trupul lui lipit de al ei, gura lui pe gura ei, brațele lui strângându-se mai tare în jurul ei, apoi ea se îndepărtă un pic și el îi dădu drumul. În tăcere, la doar jumătate de pas depărtare, așteptară să vadă dacă se vor mișca din nou împreună, dacă el o va lua de mână și-o va conduce în coliba micuță pentru a face dragoste în patul bărbatului ei dispărut. Alinor clătină din cap, de parcă el ar fi rostit cu glas tare cuvinte de dorință, dar nu vorbi.

— Voi veni din nou la tine luna viitoare, seara, pe la ora asta, îi zise el, ca și cum o lună de despărțire avea să-l învețe ce să facă și ce să-i spună, de vreme ce azi fiecare dintre ei era amețit de apropierea celuilalt.

— Luna viitoare? Întrebă ea, ca și cum ar fi fost vorba de un an. N-o să mai vii până luna viitoare?

— Măine trebuie să plec, îi spuse el.

Ea făcu un gest ușor, parcă vrând să-l apuce de mână și să-i întârzie plecarea.

— Doar nu te întorci în Franța?

— Nu, nu. Dar trebuie să slujesc Am făcut o promisiune Voi pleca, dar mă voi întoarce.

Ea ghici îndată că e vorba despre treburile secrete ale Bisericii lui și ale regelui întemnițat pe Insula Wight.

— Te avânți în primejdie? Te paște vreun pericol?

— Da, mărturisi el. Dar sper să fiu din nou cu tine într-o lună.

Ea auzi, așa cum o femeie îndrăgostită aude întotdeauna, mai mult promisiunea iubirii decât înțeleșul vorbelor.

— Aici, cu mine, repetă ea.

— Negreșit.

— Nu poți refuza să pleci? vru ea să știe. Nu poți să spui că te-ai răzgândit?

— Dar nu m-am răzgândit, zise el zâmbind. Cred la fel cum am crezut despre toate și nu pot să-mi încalc cuvântul. Sunt oameni care își pun nădejdea în mine; un om însemnat se bizuie pe mine. Nu s-a schimbat nimic doar

Ea rămase tăcută, așteptând ca el să spună ce anume s-a schimbat.

— Inima mea, îi zise James.

Ținutul mareelor, august 1648

Alinor munci ca de obicei în următoarele săptămâni, care aduseră furtuni de vară și zile neașteptate de caniculă, ce dădeau naștere unui abur pe mlaștină care parcă desena palate, străzi și hambare. Aceste năluciri o făcură să se întrebe ce vedea James în drumul lui, dacă era primit în clădiri impunătoare sau străbătea străzi frumoase, mult mai mari și mai curate decât cele din Chichester, mult mai somptuoase decât orice văzuse ea vreodată, dacă porțile palatelor i se deschideau înainte, dacă existau uși ce duceau din grădini în case frumoase.

Se duse pe jos în Chichester și, de la magazinul de îmbrăcăminte la mâna a doua, îi cumpără lui Alys o pereche de ghete abia purtate, cu tălpi bune, care aveau să-i țină picioarele uscate și calde peste toamnă și iarnă. Cumpără lenjerie și bonete din pânză pentru amândouă, și o fustă nouă pentru Alys. Mai luă niște panglică pentru a o împodobi, căci Alys avea foarte puține lucruri drăguțe. Era prea cald ca să-ți închipui că va veni iarna cândva, însă hainele la mâna a doua se vindeau cel mai ieftin în august,

așa că Alinor îi cumpără fiicei ei un șal de iarnă și o pelerină din pânză cerată, ca să nu se ude când va trebui să meargă la moară sau să muncească afară.

Alinor se duse la biserică și-l văzu pe Rob, culese fructe din grădina casei bacului, munci la lăptăria de la ferma morii. Îi dădu negustorului de lână sculurile de lână toarsă și primi, în schimb, plata cuvenită și un nou balot pentru tors. Trecea prin fiecare zi cu ochii plecați, sfioasă, de parcă nu ardea pe dinăuntru, cu boneta albă pe fruntea febrilă, cu rochia cenușie strânsă pe talie ca o îmbrățișare. Scoase barca în larg când se schimbă marea, pe apa potolită dintre flux și reflux, și așeză patru vase pentru homari, ținându-și firea deși barca se legăna când se apleca peste margine. Le trase afară a doua zi, gâfâind sub greutatea vaselor și a funiei, cu doi homari înăuntru, ca niște monștri, dând din clești. Puse din nou momeală în vase, pește împutit, apoi le aruncă în apă, după care vâsli până la cheiul morii cu captura ei și o vându unor neveste de fermieri pentru patru penny bucata.

— Arăți bine, zise doamna Miller uitându-se lung la chipul îmbujorat și zâmbitor al lui Alinor când aceasta băga banii în buzunar.

— Sunt ca de obicei, spuse Alinor, deși inima îi bătea prea iute.

— Nu știu cum înduri munca.

Doamna Miller își plimbă privirea disprețuitoare de la tivul ud al lui Alinor la borcanul cu momeală urât mirositoare.

— Mai ales munca asta. Pe căldura asta.

— A, făcu Alinor, de parcă nu băgase de seamă.

Se duse la stupul ei și privi cum veneau și plecau albinele, cu un țel precis, pe ușița de la baza stupului. „Mi s-a întâmplat ceva”, le spuse ea. „Ceva foarte important.”

Ascultă zumzetul cald, liniștitor al stupului, de parcă roiul ar fi fost de acord că e ceva important și pentru el; însă nu le spuse albinelor ce anume era. Își plivi stratul de legume stând în genunchi, cu săpăliga în soarele dogoritor care îi ardea spatele. Se ridică în picioare, amețită deodată, cu mâinile goale, de parcă ar fi mers în somn, și-și aminti de dimineața când se uitase pe ușa colibeii la albeața nepământească a cerului și se crezuse vrăjită.

Grâul pe de câmpurile de lângă port era o mare aurie, gata de cules. Morarul se temea din ce în ce mai mult de vreo furtună de vară în acel an de ploii cumplite. În cele din urmă, doamna Miller anunță că vor începe culesul și toți locuitorii sărmani din colibeii din preajmă fură chemați la ferma morii pentru asta.

Alys făcea parte din grupul de legători care mergeau în urma secerătorilor, culegând grâul secerat, legându-l în snopi și încărcându-l în căruță. Era o muncă groaznic de grea, iar când venea acasă, brațele îi erau zgâriate de tulpini și o dureau spatele de la aplecat, ridicat și aruncat snopilor în căruță. Muncea din zori – zilele de cules erau foarte lungi –, iar chipul îi era palid de epuizare. Era plătită pentru orele în plus cu o pâine mică de grâu, coaptă în cuptorul mare al morii, în tranșa pentru cules – câte o franzelă pentru fiecare secerător și legător, în plus față de simbria zilnică. Era un lux pe care cei din familia Reekie îl gustau doar în perioada culesului. În restul anului, își coceau singuri pâinea tare dintr-un amestec de grâne.

Alinor o spală pe Alys pe brațe și pe față cu apă de flori de soc. Îi dădu supă de urzici ca să-i aline amorțeala din spate și brațe. Alys bău supă și mănca pâinea în tăcere.

— Sunt bine, zise ea cum termină, apoi împinse în spate scăunelul și se îndreptă spre pat, dându-și jos fusta și cămașa murdară. E la fel de rău ca întotdeauna. Mereu uit

cât de groaznică e munca asta. Câmpurile alea sunt nesfârșite.

— Se va isprăvi curând, îi aminti Alinor luând castroanele. O să-ți spăl rochia și rufăria peste noapte. Măine poți să porți rochia cea nouă.

— Jur că la anul n-o să mai fac asta, zise Alys în timp ce se băga în pat, aproape adormită. Jur că la anul voi avea de lucru în altă parte: muncă ușoară, curată. Muncă în casă. Știi, mi-aș vinde sufletul pentru o muncă în casă.

— Sper să izbutești, zise blând Alinor, dar nu-și închipuia ce muncă ar putea găsi Alys din care să-și câștige traiul.

— Și Jane Miller aia, începu Alys, dar se întrerupse, aproape prea somnoroasă ca să vorbească.

— Jane?

— Se tot uită la flăcăii de la moară, doar pentru că tatăl ei e proprietarul, și chicotește cu Richard Stoney. E o toantă spălăcită Aș vrea să-i fac vânt în iazul morii.

— Du-te la culcare cu un gând plăcut, o sfătui Alinor zâmbind. Și să ai vise blânde.

— Asta fac, șopti Alys. Țasta e un gând plăcut.

Alinor scoase ligheanul pentru spălat afară și, în timp ce storcea fusta și cămașa din pânză aspră și le întindea la uscat pe tufa de rozmarin, își zări fratele mergând atent pe drumul de pe fundul mlaștinii, pășind de pe digul de pietriș pe nisipul uscat al scurtăturii tainice care ducea de la casa lui la coliba ei. Îi aduse o jumătate de roată de cașcaval – plata pentru trecerea peste apă a unei căruțe spre târgul din Chichester și înapoi. Rămaseră lângă colibă, așezați pe banca dinspre mlaștină, în timp ce refluxul se retrăgea tot mai mult, până când peste tot în jurul lor era pământ uscat, iar apa, doar o linie argintie la orizont, la bancul de nisip din port. Ned o privi în timp ce mânca o felie subțirică de cașcaval.

— Ești bolnavă? E malarie? o întrebă el.

Toți locuitorii de la marginea smârcului aveau febra mlaștinii de trei-patru ori pe an. Erau deprinși cu asaltul frisoanelor și al transpirațiilor ce durau vreo săptămână, apoi treceau. Alinor le dădea pacienților ei infuzie de salcie și mentă pentru febră și creștea gălbenele și levănțică la ușa și ferestrele colibei ca să descurajeze insectele ce purtau boala în înțepătura lor.

— Nu, sunt bine, răspunse ea, deși roșeața din obraji și strălucirea ochilor o contraziceau.

Peste distanța de vreo milă de noroi care-i despărțea de moară, auziră scrâșnetul cheii de la poarta stăvilarului deschizând iazul și apoi vuietul apei în scoc. Auziră roata scârțâind și învârtindu-se și zgomotul pietrelor de moară. Pe urmă apa se revărsă și un șuvoi adânc inundă canalul uscat din mlaștină.

— N-ai auzit nimic de Zachary? o întrebă Ned, crezând că poate primise vești despre bărbatul dispărut. Pari cuprinsă de febră.

— Nu, zise ea, izbutind să zâmbească și întâlnindu-i privirea. Nu. Nimic. Așa sunt eu. Plină de nerăbdare: am neastâmpăr de primăvară în alt anotimp decât ar trebui. Povestiri din *Canterbury*⁵ după ziua de Sânziene! Pesemne că-i din pricina plecării lui Rob de-acasă și-a faptului că acum pot să pun deoparte pentru zestrea lui Alys, fiindcă am barca mea. Mă simt din nou tânără și liberă, ca și cum aș putea să merg oriunde sau să fac orice.

El dădu din cap, punându-i vorbele pripite și strălucirea din ochi pe seama înflăcăării ce însemna întotdeauna o primejdie, chiar și pentru cele mai bune dintre femei. Ele nu se puteau stăpâni. Erau ca rândunicile care se avântă în

---

⁵ Aluzie la *The Canterbury Tales*, o colecție de povestiri scrise de Geoffrey Chaucer între 1387 și 1400.

zbor de colo până colo, bucurându-se să plutească de-a lungul apei sau să se cufunde în canalul morii, cochetând cu aerul cald, construind căsuțe perfecte în case și hambare: deopotrivă sălbatice și domestice, aici peste vară, plecate iarna, întru totul nestatornice. Se gândi că frumoasa lui soră era ca o rândunică și că n-ar fi trebuit să fie niciodată legată de un loc. De bună seamă, n-ar fi trebuit să fie dată de nevastă unui bărbat care aparținea atât de mult pământului, încât probabil se înecase în ape adânci și în acest moment putrezea sub scoici pe fundul mării.

Însă ea nu avusese de ales: era femeie și trebuia să se mărite, așa cum fac toate femeile, și era o femeie sărmană, care nu avea să se ducă nicicând undeva, oricât de luminos îi era chipul și oricât de dornică era. Mama lor, știind că i se apropia ceasul, stăruise ca Alinor să se mărite, sperând s-o lase în siguranță, neștiind că Zachary însuși era un port rătăcitor, cu nimic mai demn de încredere decât țarmul, nesigur precum ținutul mareelor.

— N-o să izbutești niciodată s-o măriți pe Alys dacă ți-a moștenit înflăcărarea, zise el sever.

— O, e fată bună, își apără Alinor îndată fata, care dormea în colibă. Muncește din greu, Ned. Vrea o viață mai bună, nu poți s-o învinovățești pentru asta! Și, vezi tu, doar visez și eu.

— Visurile sunt zadarnice, decretă el. Ei, cum ți se pare barca?

Zâmbetul pe care-l îndreptă spre el era atât de strălucitor, încât nu putea să aibă nimic de-a face cu barca.

— Rob a venit pe aici de la conac acum două săptămâni, cu conașul Walter și preceptorul lor, și am mers cu toții la pescuit.

Ned nu desluși nimic în asta care s-o facă pe o femeie să arate de parcă lumea i s-ar fi așternut înaintea ei.

— Ați prins mult pește?

— Da, zise și arătă spre dig: Am făcut focul, am mâncat împreună. Am stat chiar acolo, râse ea.

Bucuria ei era un mister pentru el. Își isprăvi cana cu bere și se ridică în picioare cu un icnet de durere din pricina reumatismului care-i chinuia încheieturile în urma unei copilării petrecute trăgând funia udă a bacului și muncind pe orice vreme, la fiecare flux.

— Nu fi nesăbuită, o preveni el, neliniștit la gândul visurilor și al luminii din ochii ei. Nu uita unde te afli, cine ești. Nimic nu se schimbă aici în afară de ape. Restul țării poate s-o ia razna, să se întoarcă cu susul în jos, dar aici numai marea se schimbă zilnic și doar mlaștina înaintează unde vrea ea.

Huruitul morii, la fel de rău prevestitor ca tunetul peste șesul inundat, îi întări avertismentul.

— Știu, îl liniști ea. Știu. Nu-i nici o speranță; nu se poate întâmpla nimic.

Dar strălucirea de pe chipul ei îi tăgăduia spusele.

— Dacă feciorul tău ar vrea să lucreze la bac în locul meu până la sfârșitul verii, m-aș duce de bunăvoie să lupt pentru Oliver Cromwell în nord, spuse Ned. Se zice că-și conduce oamenii să-i înfrunte pe scoțieni. Un marș aspru, din Țara Galilor, un marș lung. O să aibă nevoie de oameni care se pricep la așa ceva. Generalul Lambert le ține piept cu îndârjire scoțienilor, dar n-o poate face singur.

— Rob n-are cum să lucreze la bac, zise ea iute. Trebuie să rămână la conac până când Walter pleacă la Cambridge.

— Preceptorul n-a plecat?

— Mai lipsește câteva zile, mi-a zis Rob. Le-a lăsat lecții de făcut.

— Ce n-aș da să merg pe drumul ăla cu detașamentul meu, să fiu alături de frații mei pentru încă o bătălie, să-i înfrângem pe dușmanii țării și să-l aducem pe rege în fața justiției, zise Ned. Regele Carol trebuie să dea socoteală pentru asta acum. I-a chemat pe galezi împotriva noastră, iar acum și pe scoțieni. Dumnezeu știe ce le-a promis irlandezilor. Îi folosește pe toți împotriva noastră, a englezilor, propriul lui neam. Trebuie oprit o dată pentru totdeauna.

Alinor strânse din buze, contrariată.

— Nu știu, spuse ea. Nu pot să-l vorbesc de rău.

— Pe cine?

— Pe bietul rege.

— Înseamnă că nu pricepi nimic, zise el cu dispreț frățesc. Oi fi tu foarte învățată când vine vorba de florile și ierburile tale și de vindecări, dar ești nechibzuită dacă nu știi că regele Carol e un bărbat iubitor de sânge și nu ne-a adus decât suferință. Nu vorbește niciodată serios când zice că vrea pace. Nu se consideră niciodată învins, chiar dacă i-a fost luată spada din mână. Trebuie să înceteze! Jur pe Dumnezeu, mi se pare că n-o să-l facem niciodată să înceteze.

Alinor se ridică văzând că el se înfurie.

— Știu, știu, îl calmă ea. Doar că nu vreau ca Rob să meargă la război sau ca Alys să fie prizonieră într-o țară aflată în război. Nu vreau să pleci din nou și bineînțeles că nu știu unde e Zachary în seara asta.

Simți că o podidesc lacrimi fierbinți.

— Există bărbați buni aflați în primejdie, care se avântă în pericol

Se opri, neputând să vorbească despre James și conspirația secretă care îl îndepărta de ea.

— Nu știu pentru ce să mă rog, zise ea cu o izbucnire de sinceritate. Nici nu mai știu ce să-mi doresc, în afară de pace și ca totul să se sfârșească și să fiu liberă

— A, exclamă el, iar mânia îl părăsi la vederea lacrimilor ei. Roagă-te pentru pace, ai dreptate. Și nu ai de ce să te temi. Colonelul Hammond se va îngriji ca regele să fie înțemnițat în siguranță la Carisbrooke. Parlamentul și armata se vor pune de acord ce e de făcut cu regele și, chiar dacă cei din Parlament sunt atât de neghiobi încât să ajungă la o înțelegere cu el, nu-l vor lăsa să cheme soldații la arme ca să ne verse sângele din nou. Am câștigat împotriva regelui și probabil am câștigat și împotriva scoțienilor, și chiar acum, când stăm de vorbă, veștile despre bătălie vin spre sud. S-ar putea ca totul să se fi isprăvit deja și eu să fiu un nătâng, tânjind după marșul spre nord, crezând că m-aș putea întoarce la zilele când mă aflam printre camarazii mei, condus de Cromwell și comandat de Dumnezeu. Probabil că deja s-a isprăvit totul.

— Da, zise ea. Pot să mă rog să se fi sfârșit.

Alys se trezi greu, cu dureri de brațe și de spate. Cele două femei mâncară la micul dejun pâinea albă rămasă și niște cașcaval de la Ned.

— Ce delicios e, zise Alys strângând toate firimiturile. Cred c-o să mă mărit cu morarul ca să mănânc pâine albă câte zile oi avea.

— Va trebui să scapi de doamna Miller, îi atrase atenția mama ei. Și cred c-o să descoperi că ea n-o să vrea să-ți facă ție loc.

— Cât mi-ar plăcea să mă descotorosesc de ea! spuse Alys. I-aș arunca de pe chei pe amândoi – pe ea și pe nevolnicul de bărbatu-său – și m-aș mărita cu fiul lor ca să moștenesc moara.

Fiul morarului era un băiețel de șase ani pe nume Peter. Alinor îl moșise ea însăși la naștere.

— Iar Jane ți-ar fi cumnată, zâmbi Alinor. Ce casă fericită ați avea.

— Aș mărita-o undeva departe, zise Alys. Dar n-ar lua-o nimeni de nevastă.

— Of, săraca fată, o căină Alinor. Nu fi rea, Alys. Ia spune, culesul e pe sfârșite?

— Aproape, a mai rămas un singur câmp. Am legat și am încărcat snopi toată ziua. Vii după-amiază la curățat miriștea?

— Da. O să-ți aduc cina, îi promise Alinor.

Alys plecă ușor capul într-o rugăciune de mulțumire și se ridică de la masă.

— E ciudat fără Rob aici, bagă de seamă ea. Nu te simți singură toată ziua?

— Sunt atât de ocupată, că n-am timp să mă simt singură.

— Arăți de parcă ai pândi ceva.

— Ce?

— Nu știu. Pași?

Rușinată, Alinor își aminti cum îl urmărise cu privirea pe James în timp ce alerga pe cărarea de pe digul dinspre mare, sărind peste băltoace ca un flăcău alergând către iubita lui.

— Nu pândesc pe nimeni, minți ea.

— N-am zis pe cineva, am zis ceva.

— Știu.

— Nu credeam că-ți mai e dor de tata, îți mai e? Întrebă fata blând. Nouă nu ne e – mie și lui Rob. Nu trebuie să-ți faci griji pentru noi.

— Nu-mi fac, răspunse tăios Alinor.

— Nu-ți dorești pur și simplu câteodată ca totul să fie diferit? Nu te-ai săturat de toate? Nu vorbesc de rege și de Parlament – fiindcă nu-mi pasă de nici unul dintre ei –, ci de ceva diferit pentru noi. Ceva de-adevăratelea, nu o predică.

— Îmi doresc să-ți pot vedea viitorul, răspunse Alinor grav. Știu că n-ar trebui să fii înțepenită aici, la marginea mlaștinii, fără vreo șansă să te măriți cu altcineva decât cu un țăran sau un pescar, fără vreo șansă să câștigi mai mult de câțiva bănuți. Dar n-am bani să te dau în ucenicie la vreo meserie și nu știu unde ai putea să intri ca servitoare. Nu cred că ți s-ar potrivi să fii servitoare – mi-ar fi teamă pentru tine.

— Aici ai dreptate! râse Alys. Nu vreau să fiu servitoarea nimănui. Nici a unui soț, nici a unui stăpân.

— Alys, chiar îmi doresc mai mult pentru tine.

— Tu îți dorești mai mult!? exclamă fata. Doamne Dumnezeule, eu mă rog în genunchi pentru mai mult! După toate luptele și certurile astea între bărbați, singura speranță pentru femei e un soț care să fie un pic mai bun decât un animal sau o simbrie mai mare de șase penny pe zi? Cum rămâne cu lumea nouă a unchiului Ned? Cum rămâne cu pământul pentru toți?

— Știu, zise Alinor privind chipul înflăcărat al fiicei ei. E multă vorbărie, dar nu există o lume nouă pentru oameni ca mine și ca tine.

— Vrei să zici pentru femei, făcu Alys tăios. Femei sărace. Nimic nu se schimbă vreodată pentru noi.

Alinor auzi amărăciunea înverșunată din vocea fiicei ei și se simți vinovată c-o adusesse în această lume care-i avantaja pe bărbați.

— E-adevărat, zise ea.

Fata îngenunche să primească binecuvântarea mamei și Alinor se aplecă să-și sărute fiica pe boneta albă, curată. Alys se ridică și ieși. Alinor mai stătu o vreme pe scăunelul ei la masă, cu fața spre colțul odăii, unde își ținea ierburile de leac, uleiurile și cutiuța de lemn în care își păstra comorile. Înăuntru erau cartea mamei sale cu rețete pentru leacuri, contractul pentru colibă dintre soțul ei dispărut și domnul Tudeley și punguța din piele roșie cu vechile monede lipsite de valoare. Nu părea mare lucru pentru o viață de trudă. Apoi își șopti: „O femeie ca tine într-un loc ca ăsta” și se ridică, luă coșul și cuțitașul și ieși să taie ierburi cât încă erau umede de rouă.

Zorii erau reci, cu fuioare de ceață întinzându-se de-a lungul canalelor din mlaștină, ștergând granițele dintre pământ, mare și cer. Alinor tremură în răcoarea dimineții, așa că-și trase un șal pe cap în timp ce ușuia găinile din colibă, îndemnându-le să coboare pe țărm. Se uită peste micuța ei grădină către port, unde apa scădea, retrăgându-se din bălți în canalele din ce în ce mai goale, lăsând în urmă acri de noroi ud, bancuri de nisip și pâlcuri de stuf. Pe măsură ce marea se retrăgea încet-încet, păsărelele din port, fugaciul-de-țărm și nagățul, goneau după ea, alergând prin apă pe picioarele lor lungi, luându-și iute zborul cu țipete fremătătoare, aterizând apoi din nou, în grabă, ca să

alerge încolo și încoace. La gura portului, Alinor vedea întinderea cenușie a mării și linia violetă a orizontului îndepărtat. De la capătul mlaștinii venea bubuitul tunător al roții morii care se învârtea. Dacă James plecase deja către Franța, îndreptându-se spre casă, avea să aibă parte de o traversare lină. Dacă se dusesse la regele aflat la Castelul Carisbrooke, putea să se întoarcă pe mare în portul Sealsea în trei-patru ceasuri. Dacă se dusesse să se întâlnească cu Prințul de Wales aflat pe mare cu corăbiile lui, atunci ar fi putut să plece și să se întoarcă într-o zi. Cum nu știa unde plecase, nu avea nici un rost să scruteze zarea întunecată după corabia lui. Ca nevastă de pescar, știa bine asta, dar tot se uita după ea.

Avea să fie încă o zi dogoritoare după ce se ridica ceața. Îi zisese că se va întoarce într-o lună, dar îl cunoștea așa de puțin, că nu avea habar dacă e un tânăr care își va aminti de promisiunea făcută unei femei, mai ales unei femei sărace și neînsemnate. Poate că era în primejdie sau că nu era liber să aleagă când să plece ori să rămână? Sau poate că era un bărbat neglijent cu vorbele, cum sunt bărbații, și nu număra zilele așa cum o făcea ea? Sau poate că sărutul nu însemnase nimic, iar vorbele nu însemnaseră nici ele nimic.

Se întoarse cu spatele la port și se aplecă deasupra straturilor cu ierburi de leac, culegând plantele care își desfăceau frunzele proaspete, legându-le în buchețele și aruncându-le în coș. După ce termină un strat, se mută la altul, până când culese tot ce era proaspăt, apoi se duse înapoi în casă și le legă pe sforile care se întindeau de la o grindă la alta. Dădu jos buchețele deja uscate și le așeză în cutiuțe din lemn, fiecare etichetată, cu scrisul îngrijit al lui Rob, cu denumirea plantei, uneori în latină, alteori cu

numele vechi învățate de la mama ei: floare-de-ochi, trei-frați-pătați și lingurea.

Scutură resturile uscate de pe platourile de lemn afară, la ușă și simți aerul mai călduț. Soarele alunga ceața. Privi păsările din grădină coborând în zbor să se hrănească – măcăleandru care trăia în grădină tot timpul anului și o pereche de mierle ce-și făcuseră cuib și își creșteau puii în gardul viu de porumbări care se întindea în spatele micuței colibe. Clăti cele două câni rămase de la micul dejun luat împreună cu Alys în restul de apă curată, apoi răsturnă ligheanul peste ierburile de lângă ușă. Luă de jos găleata goală și merse la iaz, pe partea dinspre uscat a digului, ținându-se de stâlpul șubred când se aplecă s-o cufunde în apa curată. Căra înapoi pe trepte găleata ce dădea pe dinafară, o puse lângă ușă și turnă apă cu polonicul în oala de fier cu trei picioare așezată în jărătic. Luă unul dintre buchețelele proaspete de ierburi și îl puse la fiert în oală. Potrivit rețetei mamei ei, trebuia să adauge niște miere și turnă cu grijă cât îi trebuia din borcanul în care ținea fagurele. Lăsând totul să fiarbă încetișor, ieși cu o traistă de pânză, făcută dintr-un sac vechi de făină de la moară, să strângă lemne aduse de ape pentru foc. Merse de-a lungul liniei fluxului, adunând vreascuri pentru aprins focul și bucăți de lemn mai mari. Când sacul se umplu, îl ridică în spinare și se întoarse la colibă.

Apa din oală aproape se evaporase, iar ierburile se preschimbaseră într-un terci gros, verde închis. Alinor îl turnă într-o tavă și îl lăsa se usuce pe masă; aruncă o bucată de muselină curată deasupra pentru a-l feri de muște.

Dintre norii deși, prevestitori de ploaie, răsărea soarele. Începu să se încălzească. Alinor își puse pălăria de lucru, cu borul lat tras peste față și bucata de pânză prinsă la spate

lăsată peste ceafă ca s-o apere de strălucirea periculoasă a soarelui de dimineață, și se întoarse în grădină, pe latura colibei unde cultiva legume: mazăre, fasole și varză. Pe când săpa la rădăcinile viguroase și adânci ale unui măcriș, o văzură găinile și veniră iute de pe țarm. Scurmară prin pământ, ținându-i tovărășie, în căutare de râme și mici insecte, cotcodăcind mulțumite la Alinor, care le dojeni blând:

— Mergeți jos pe țarm, nu-mi ciuguliți ierburile.

O găină arămie luă în cioc o râmă mică și scoase un sunet caraghios de apreciere. Alinor, singură sub cupola cerului și cu portul pustiu în față, râse de parcă s-ar fi aflat în compania unor prietene.

— A fost bună, doamnă Brown? întrebă ea. Gustoasă?

Alinor munci toată dimineața, iar când soarele începu să coboare încet de la înălțimea amiezii, se duse în casă, tăie patru felii din pâinea de secară veche de o zi, luă doi pești afumați de pe raftul de la horn, o carafă cu bere slabă din colțul răcoros și umed și puse totul într-o traistă, ca să mănânce cu Alys înainte de-a începe să curețe miriștea.

Venea fluxul; se auzea doar un șuierat slab dinspre puțul tainic când Alinor străbătu digul spre casa fratelui ei, pe care îl găsi culegând prune.

— Vrei niște prune?

— O să iau câteva pentru Alys, să mănânce la cină. Vin mâine să culeg restul ca să le pun la sticlă și la uscat.

— E un an bun. Ia uită-te la crengi.

Admirară pomul cu ramurile aplecate sub greutatea fructelor vineții. Alinor mănăcă o prună.

— Dulce. Foarte bună, zise ea.

— Mergi la moară să cureți miriștea?

Ea încuviință din cap, uitându-se la bacul ce sălta pe valurile iscate de întâlnirea fluxului iute cu râul.

— Te trec eu dincolo, se oferi Ned.

O conduse în jos pe treptele care duceau la bacul legat la țărm, apoi trase de funie și porni șovăielnic prin apă. O dezlegă și înnodă barbeta în jurul funiei de deasupra, care se întinse dintr-o parte în cealaltă a apei adânci și învolburate.

— Ce iute curge, băgă de seamă Alinor.

— A fost o vară foarte ploioasă, zise el. N-am mai pomenit ca puhoiul să fie atât de mare la vremea culesului. Haide, vino.

Alinor coborî pe podul plutitor și se ținu de balustrada care mărginea cele două laturi. El zâmbi când îi simți teama.

— Tot înspăimântată? Fiica podarului?

Alinor ridică din umeri la temerile ei.

— Știu. O să vin acasă pe jos, prin vad.

— O să te uzi la picioare, o avertiză el. Azi, apa va fi mare până pe înserat.

— Ține-te bine de funie, îl imploră ea când curentul luă bacul și îl împinse mai departe pe râu, iar funia de deasupra se întinse și podul plutitor se legănă.

Când cu o mână, când cu alta, Ned trase bacul peste râul care curgea iute. Ajunseră pe malul celălalt în câteva clipe și, până să apuce el să-l lege, Alinor coborî și urcă treptele spre siguranța oferită de uscat.

— Pe diseară, îi zise el. Cel mai bine ar fi să vii cu bacul. N-are rost să te uzi learcă.

— Mulțumesc, răspunse ea și porni pe cărare de-a lungul țărmului, spre locul unde se înălțau moara și hambarul, lângă cheiul de piatră de care apa adâncă se lovea ușor, clipocind.

Ca niciodată, în curtea morii era liniște. Roata era oprită, iar în scoc nu năvălea apă. Iazul se umplea în tăcere. Stavilele mari erau larg deschise de valurile ce veneau la ora fluxului, scăldând peretele iazului, în timp ce nivelul apei creștea întruna. În moară, uriașele pietre de măcinat erau despărțite, iar zimții din lemn de cireș erau desprinși. Morarul puneă făină în saci, iar cei doi flăcăi îi cărau la chei, pregătindu-i pentru clipa când, odată cu fluxul, aveau să vină corăbiile negustorilor de făină.

— Ziua bună, domnule Miller, îi strigă Alinor când trecu pe lângă ușa deschisă.

Era alb ca o stafie, de la părul plin de făină la poalele șorțului. Însă zâmbetul îi era cald.

— Bună ziua, doamnă Reekie! Ai venit la curățatul miriștii?

— Da, și am adus cina pentru Alys.

— E norocoasă că ești mama ei. Vii la serbarea recoltei? O să dansăm în sfârșit?

Alinor zâmbi la gluma aceea veche.

— Ei, știi că n-o să dansez. Dar bineînțeles că vin.

Îi făcu cu mâna, străbătu curtea dintre moară și casă, ieși pe poarta dinspre miazănoapte a curții și ajunse la câmpurile de grâu. Păreau tunse, iar căpițele de grâu erau împrăștiate pe miriște. Când Alinor ieși pe poartă, un stol de ciori-de-semănătură își luară zborul dinaintea ei, una după alta, ca un șirag de mărgele negre dintr-un rozariu.

Alys se afla în șirul legătoarelor de snopi, muncind alături de celelalte femei, urmând grupul de bărbați care secerau. Cei mai mulți dintre bărbați erau dezbrăcați până la brâu, cu spinările pline de bășici din pricina soarelui, dar ceilalți, bărbații pioși, unii dintre ei puritani, își purtau

cămașa vârată decent în pantaloni și încheiată la gâtul transpirat. Bărbații lucrau într-un șir de-a latul câmpului, într-un ritm istovitor: apucau o mână de tulpini de grâu, se aplecau și le retezau cu seceră, se îndreptau de spate și aruncau mănunchiul în urma lor. Alys și alte femei se țineau după ei, adunând tulpinile tăiate în snopi pe care îi legau cu o tulpină răsucită, făcându-i apoi grămadă ca să fie luați cu căruța. Destul de des, doamna Miller sau fiica ei, Jane, ieșeau din casă, străbăteau curtea și se postau la poarta dinspre câmp, cu mâna pavază la ochi, cercetându-l cu o căutătură răutăcioasă ca să se încredințeze că secerătorii își făceau treaba și nu lăsau grâu netăiat pentru cei care curățau miriștea.

Alys era palidă de epuizare, cu mâinile și brațele zgâriate de căpițe, cu șorțul murdar, cu părul ieșindu-i de sub boneta de lucru; mergea în linie cu celelalte femei, aplecându-se și strângând grâul tăiat, îndreptându-se de spate, legând grâul, punându-l în morman, aplecându-se din nou. Muncea alături de femei de pe Insula Sealsea pe care le cunoștea din copilărie, dar erau și ziliere venite de pe uscat, iar vreo șase erau călătore, un grup de muncitoare care mergeau de la o fermă la alta pe timpul verii, la cules. Erau plătite la lucrare, nu la zi, și impuneau un ritm obositor, pe care Alys era nevoită să-l susțină, așa că se chinuia să țină pasul.

Alinor așteptă la poartă și i se alătură alte șase femei care aveau dreptul de-a curăța miriștea pe câmpurile morii. Stătură împreună, vorbind despre bogăția recoltei și arșița zilei, până când Jane sună din clopotul din curtea morii și toți cei de pe câmp se întoarseră de la lucru la umbra gardului viu, pentru pauza de masă. Femeile care urmau să curețe miriștea intrară pe câmp, unele pentru a le aduce soților sau copiilor masa. Alinor străbătu miriștea țepoasă

și, fără un cuvânt, îi întinse fiicei ei carafa cu bere slabă. Alys bău cu poftă.

— Munca asta îți face sete, zise Alinor privindu-și fiica frumoasă cu îngrijorare.

— Munca asta-i groaznică, zise obosită fata.

— E pe sfârșite, îi promise mama. Vino să stai jos.

Bărbații se strânseseră într-un singur grup, trecând de la unul la altul butelcile cu bere slabă și înfulecând mâncarea pe care și-o aduseseră de acasă. Femeile se adunară la mică distanță. Una își dezlegă din spinare un prunc înfășat și-l puse la piept. Alinor îi zâmbi. Era unul dintre copiii pe care îi moșise în primăvară.

— Mănâncă bine? întrebă ea.

— Da, slavă Domnului, răspunse femeia. Și încă te mai pomenesc în rugăciunile mele pentru că ai venit când mi-a sosit sorocul. Vrei să-l vezi?

Alinor luă pruncul în brațe și-și lipi ușor buzele de creștetul lui, minunându-se de căldura și de mânuțele lui dolofane.

Nimeni nu mai vorbi cât băură și mâncară pentru prima oară de la micul dejun. După ce Alys înfulecă feliile groase de pâine și ultimul pește afumat, Alinor înapoie copilul tinerei mame, iar ea și fiica ei împărțiră prunele din pomul lui Ned.

— Mă mir că mănânci fructe când stai la soare, doamnă Reekie, observă una dintre femei. Nu te temi de colici?

— Astea sunt din grădina lui frate-meu. Am mâncat în fiecare vară și nu ne-am îmbolnăvit niciodată, îi explică Alinor.

— N-aș mânca în veci un fruct cu zeamă, declară una dintre femeile mai în vârstă.

— Din majoritatea fac compot, recunosc Alinor. Pe unele le pun la murat, din unele fac gem și pe multe le usuc.

— O să cumpăr două borcane din compotul tău de prune, se oferi o femeie. Și unul cu prune uscate. De Crăciun am mâncat din agrișele tale uscate și toată lumea a mai vrut. Cât o să coste anul ăsta?

— Doi penny borcanul, fiecare, răspunse Alinor zâmbind. Ți le aduc cu plăcere. A fost un an bun și pentru agrișe.

— O să iau o livră de agrișe, zise altă legătoare.

Femeile își întinseră picioarele obosite, unele chiar se lungiră pe spate pe miriștea țepoasă.

— Istovită? o întrebă încet Alinor pe fiica ei.

— Sătulă de munca asta, zise iritată fata.

Clopotul din curtea morii sună, anunțându-i că odihna s-a încheiat. Doamna Miller ținea cu strictețe socoteala timpului. Bărbații se ridicară, își curățară secerile și se îndreptară spre curte. Urmau să aducă o căruță, să încarce căpițele cu furca și să le ducă în hambar, pentru treierat.

Alinor îi dădu lui Alys o traistă de umăr. Femeile care aveau dreptul să curețe miriștea se așezară în linie la capătul câmpului. Fură atente să stea la distanțe egale, astfel încât nici una să nu aibă o brazdă mai lată decât alta, și se uitară cu invidie de-a lungul liniei ca să se încredințeze că nimeni nu are vreun avantaj. Mamele și fiicele, asemenea lui Alinor și Alys, avură grijă să stea la distanță una de alta, pentru a acoperi o suprafață cât mai mare. Linia se puse în mișcare, înaintând.

Cu un aer obosit, femeile care munciseră toată ziua pentru bani trudeau acum pentru ele însele, aplecându-se până la pământ să culeagă fiecare spic de grâu căzut, fiecare bob. Pe unele fâșii, câte un secerător nepriceput nu izbutise să taie grâul dintr-un loc sau îl culcase la pământ

când se ridicase și femeile puteau să înșface pumni întregi de boabe. Încet, ele avansau precum un rând de infanteriști pe câmpul de luptă, fără s-o ia vreodată una înaintea alteia, păstrându-se neîncetat, păstrând distanța dintre ele. Alinor, cu ochii ațintiți în pământ, aplecându-se și culegând, aplecându-se și culegând, fu aproape surprinsă când ajunse la gardul viu de porumbari de la capătul câmpului și-și dădu seama că isprăviseră. Traista îi era plină cu spice de grâu aurii, coapte.

— În ambele sensuri, zise una dintre femeile mai vârstnice.

Alys bombăni nemulțumită, dar Alinor dădu din cap. Nimic nu trebuia irosit, nimic nu trebuia să le scape.

— În ambele sensuri, încuviință ea.

Femeile făcură schimb de locuri, schimbând în același timp direcția, astfel încât cele care fuseseră aproape de gardul viu din stânga și cele care fuseseră în marginea din dreapta erau acum în mijloc, și nimeni nu urma aceeași brazdă de două ori. Înaintară din nou, cu ochii în pământ, înșfăcând vârfurile spicelor de grâu, râcâind chiar și după un singur bob, îndesând totul în traistele lor, unele dintre ele umplându-și șorțurile ridicate. Abia când ajunseră din nou la capătul câmpului se îndreptară de spate și priviră în jur.

Soarele coborâse mult la orizont, afundându-se în troiene de nori aurii și trandafirii. Alinor se uită la traista grea a lui Alys și la propria-i traistă.

— Bine, zise ea.

Merseră împreună în curtea morii. Doamna Miller scosese cântarul afară și cântărea grâul adunat de curățătoarele de miriște, marcând greutatea pe un răboj ca să țină evidența. Alinor și Alys răsturnară tot ce aveau în traiste pe taler și rupseră câteva tulpini. Doamna Miller

adăugă greutate pe celălalt taler până când zise, cu ranchiună în glas:

— Trei livre și două uncii.

Fiica ei, Jane, însemnă bățul de alun cu trei scrijelituri groase la un capăt și cu două tăieturi mici la celălalt, apoi îl tăie în două cu o toporișcă. Mulțumind, Alinor luă jumătatea lor și-o puse în traistă. Jane Miller aruncă jumătatea cealaltă în cutia cu răbojuri, ca evidență pentru câtă făină li se cuvenea femeilor Reekie atunci când grâul avea să fie măcinat.

— Adu niște întăritor de-al tău când vii mâine la serbarea recoltei, îi zise doamna Miller lui Alinor în timp ce se întorcea să cântărească grâul adunat de altă curățătoare. Parcă mi-a luat foc spatele tot aplecându-mă așa ziua întreagă.

Alinor încuviință din cap.

— Vin mâine după-amiază la curățatul miriștii. O să aduc atunci.

Apa în port era scăzută, iazul morii era plin până la refuz, cu stăvilarele lovindu-se încetișor unul de altul, împinse de greutatea apei întunecate din iaz. Pe când femeile obosite se îndreptau spre poarta albă a curții, unul dintre flăcăii care lucrau pentru morar veni de după digul iazului, ținându-și echilibrul ca un acrobat sus pe stăvilare, cu apa neagră clipocind dedesubt.

— Noapte bună! Ne vedem mâine! îi strigă el îndrăzneț lui Alys.

Fetei îi dispărură îndată toate semnele de oboseală. Ar fi putut fi o prințesă primind omagii. Nu-i răspunse flăcăului, dar înclină din cap și zâmbi ușor, continuându-și drumul. Alinor, care o privea atent, văzu schimbarea de pe chipul istovit al fiicei ei.

— Cine era? întrebă ea, grăbind pasul ca s-o ajungă din urmă pe Alys.

— Cine?

— Tânărul ăla

— A, cred că e Richard, fiul fermierului Stoney, răspuse ea.

— Fermierul Stoney din Birdham?

— Da.

— Chipeș flăcău, remarcă Alinor.

— N-am băgat de seamă niciodată, răspuse Alys cu deosebită demnitate.

— Desigur, zise mama ei, cu un zâmbet ascuns. Dar eu am băgat de seamă și pot să-ți spun: e un tânăr foarte chipeș. E singurul fecior la părinți, nu-i așa?

— O, pentru Dumnezeu! exclamă Alys, luând-o înainte cu pași mari pe cărarea către bac, astfel că, atunci când Alinor o ajunse din urmă, ea urcase deja pe bac alături de unchiul ei și se ținea cu o mână de funie, așteptându-și mama.

Alinor se opri pe mal, în timp ce un grup de femei și secerători trecură în grabă pe lângă ea ca să-și ocupe locul pe bac și să ajungă la casele lor de pe Insula Sealsea. Alys se plimbă printre ei, strângând monedele de cupru și strigându-i lui Ned promisiunile de plată. Abia când bacul fu plin și gata de plecare, Alinor coborî de pe mal și se ținu bine de balustradă, dându-se jos prima când ajunseră de partea cealaltă. Femeile făcură haz de ea.

— N-ar fi deloc bună să-ți faci reclamă! îl tachinară ele pe Ned. Nimeni n-ar lua vreodată bacul tău dacă ar vedea fața soră-tii!

Alinor ridică o mână la gluma asta veche.

— Vin mâine să culeg prune înainte să merg la curățarea miriștii, îi zise ea lui Ned.

— Sunt mereu aici, răspunse el dând din cap. Bunul Dumnezeu știe că sunt mereu aici.

Alys și Alinor își văzură de treburile gospodărești în coliba întunecoasă, într-o liniște obosită. Alys deschise ușa pentru găinile care cotcodăceau încetișor și ele se duseră iute să se cuibărească în ungherul lor. Cele două femei băură o cană cu bere slabă, apoi Alinor se spală pe față și pe mâini într-un vas cu apă, iar Alys făcu la fel, folosind aceeași apă și aruncând-o afară, peste tufele de levănțică și gălbenele. Îngenunche în fața mamei ei cât aceasta îi pieptănă părul bălai și i-l împleti pentru noapte, apoi Alinor își lăsă mâna pe creștetul fiicei pentru binecuvântare. Alys se urcă în pat, se așeză în genunchi și-și spuse rugăciunile, pe jumătate vârată sub plapumă, ca o cârțiță.

— Vise plăcute, zise Alinor blând și zări surâsul ascuns al fiicei ei.

Alinor își răsuci pletele într-un coc și le vârî sub boneta de noapte, își puse cămașa și fusta peste scăunelul ei și se urcă în pat în lenjeria de pânză. Stătură culcate una lângă alta.

— Sunt frântă de oboseală, zise Alys și adormi îndată, ca un prunc.

Alinor rămase trează, cu ochii larg deschiși în beznă. Poate că el se va întoarce mâine. Sau poimâine. Apoi adormi și ea.

Chiar după miezul-noapții, se trezi deodată din pricina ciocănitului zgomotos în ușă. Primul ei gând înfricoșat fu că bărbatu-său, Zachary, a venit acasă și bate la ușă cu furie de om beat, așa cum obișnuia să facă. Apoi, în timp ce sări din pat și se duse să deschidă zăvorul, se gândi, adormită, că a început din nou războiul și că soldații armatei ori cavaleria regelui bat la ușa ei, mai s-o dărâme. Ultimul ei gând, când deschise larg ușa, fu că James venise la ea. Însă în prag stătea fermierul Johnson din Sealsea.

— Slavă Domnului că ești aici. E Peg, zise el scurt. Trebuie să mă însoțești, doamnă Reekie. I-a venit sorocul mai devreme, cred. Avem nevoie de dumneata numaidecât. Am venit cât de iute am putut. Vino chiar acum! Poți să vii acum?

Visele și temerile ei dispărură îndată.

— Domnule Johnson.

— Am două șei pe calul meu, care ne așteaptă la casa bacului. Vino! Vino, te rog!

— O clipă, îi zise ea și închise ușa, după care, pe întuneric, își trase fusta și haina care erau puse pe scăunel. Găsi boneta și o puse pe cap.

— Ce e? întrebă din pat Alys, somnoroasă.

— Pruncul doamnei Johnson vine pe lume mai devreme, zise Alinor vârându-și picioarele în ghețe.

— Vrei să vin cu tine?

— Nu, tu te duci la lucru dimineață. Dacă merge totul bine – cu voia Domnului – ne vedem la curățarea miriștii și la serbarea recoltei. Dacă va trebui să rămân peste noapte, să stai la Ned.

Alys încuviință din cap pe întuneric, se răsuci pe partea cealaltă și adormi la loc într-o clipă. Alinor își luă traista, o

cutie cu ierburi uscate și niște sticle din bufet, apoi ieși în aerul răcoros al nopții. Venea fluxul, prelingându-se peste nămol și urcând digul către colibă și către fata care dormea în ea.

— lute! zise fermierul. Care-i cel mai sigur drum?

— Ține-te după mine, îi spuse Alinor și o luă înainte, mergând cu pași hotărâți pe dig, cu valurile clipocind în beznă jos, la baza sa, până când văzu casa bacului, casa ei părintească, profilându-se la orizont ca o siluetă întunecată. Fratele ei, trezit de galopul fermierului Johnson, ținu ridicată o lampă ca cei doi să meargă roată prin fața casei, pe lângă puhoiul negru, până la drum, apoi conduse calul fermierului până la piatra mare pentru încălecat, aflată lângă drumul către satul Sealsea.

Fermierul Johnson se săltă în șa, iar Alinor urcă pe piatră și apoi încălecă în spatele lui, cu picioarele pe scăriță și cu spinarea susținută de șa.

— Ține-te bine, îi zise fratele ei, iar ea dădu din cap și apucă strâns cureaua lată a fermierului.

— Caut-o pe Alys dimineată, îi zise ea. Lucrează la moară mâine. Asigură-te că are ceva de mâncare la micul dejun.

— Bine. Domnul să te binecuvânteze, pe tine și lucrarea Domnului pe care o faci.

Fermierul dădu pinteni calului mare și animalul porni la pas, apoi o luă la trap ușor, mai mult târându-și picioarele. Alinor se ținu bine, cu o mână pe sub cureaua bărbatului, cu cealaltă ținându-și traista cu ierburi prețioase și sticle, care-i zăgăneau în poală. Drumul de pământ către satul Sealsea era plin de șleauri adânci și de bălți, dar rămaseră pe marginea înierbată și, pentru că cerul se luminează, putură să vadă calea ce se așternea în fața lor. După două mile, calul își recunoscu casa, încetini și merse la pas, apoi coti

pe poarta fermei. În fața lor, călăreții zăriră luminile pâlpâitoare de la ferestrele aflate la parter, în timp ce slujnicele umblau încolo și-ncoace. Alinor fu cuprinsă de o agitație familiară față de ce-o aștepta: neliniștea că se va confrunta cu vreo complicație la naștere, încrederea în meseria deprinsă de la mama ei, pe care o învățase și singură, pentru care se născuse. Avu revelația că stă la poarta către viață și moarte și nu simți deloc teamă.

Fermierul opri calul în fața casei și se răsuci în șa, ținând traista cu leacuri a lui Alinor în timp ce aceasta coborî pe piatra pentru încălecat, după care îi dădu traista prețioasă și descălecă și el.

— Pe aici, pe aici, zise el lăsând calul să stea la ușă și zorind-o pe Alinor să intre în casă.

— A venit cumătra Reekie, îi zise el unei femei mai în vârstă, pe care Alinor o recunoscuse ca fiind mama lui.

— În sfârșit! replică ea grosolan. Da' știi că ți-a luat ceva!

— Bună dimineața, doamnă Johnson, răspunse politicos Alinor. Cum e Margaret?

— Rău, zise femeia. Nu poate să stea jos, dar nici nu vrea să se întindă. Se obosește singură plimbându-se de colo până colo.

— Pentru Dumnezeu! strigă fermierul Johnson. De ce n-ai obligat-o să se odihnească? Cumătră Reekie, fă-o să se odihnească!

— Lăsați-mă s-o văd, zise calm Alinor. Domnule Johnson, vrei să le spui slujnicelor să fiarbă niște apă și s-o aducă într-un castron? Cu săpun și pânză? Și niște bere fiartă cu mirodenii pentru Margaret? Și aveți niște vin pe care să-l încălziți pentru ea?

— Aduc, aduc eu tot! o încredință fermierul. Apă fiartă într-un castron și bere fiartă și vin fiert. O să aduc tot.

Bărbatul plecă în grabă spre bucătăria fermei, zbierând după slujnice, în timp ce mama sa o conduse pe Alinor pe treptele din lemn, în dormitorul soților.

În cameră era o căldură înăbușitoare, în vatră ardea un morman de bușteni, iar ferestrele erau toate închise, acoperite cu tapiserii. În mijlocul camerei stătea Margaret Johnson, foarte palidă, într-o cămașă de noapte pătată, ținându-se strâns cu o mână de stâlpului patului. Mama ei o trăgea în zadar de mâini, îndemnând-o să se întindă și să se odihnească, fiindcă, fără îndoială, travaliul putea dura zile în șir și avea să moară de istoveală înainte să se nască pruncul sau să piară de foame între timp.

— Alinor, zise femeia cu un icnet când aceasta intră pe ușă.

— Cum ești, Margaret? o întrebă ea cu blândețe.

— Mi s-a rupt apa, dar nu se întâmplă nimic. Și mi-e foarte cald și sunt tare necăjită. Cred că am febră. S-ar putea să am febră? Și gâfâi.

— S-ar putea să ai febră, zise Alinor observând încăperea răvășită, panica prost ascunsă a celor două femei mai vârstnice și pe slujnică îndesând încă un buștean în foc. Însă e zăpușeală aici și e firesc să gâfâi dacă mergi întruna și vorbești.

— I-am spus asta, se băgă în vorbă mama ei, dar nu vrea să asculte de nimeni. Noi am vrut să trimitem după dumneata acum multe ceasuri, dar mama Johnson a zis că nu, iar acum Margaret a obosit

— Aveți levănțică în grădină? o întrebă Alinor pe mama fermierului Johnson. Puteți să-mi aduceți niște flori proaspete pentru podea?

Apoi se întoarse spre mama lui Margaret, zicând:

— Ați putea să mergeți să vedeți dacă mi se aduce apa pe care am cerut-o?

— Casa e întoarsă cu fundu-n sus, răspunse femeia. Bănuiesc că au lăsat focul de la bucătărie să se stingă și că nu-s de nici unele.

— Nu pricep de ce ele nu sunt în stare să se descurce cu nașterea unui prunc, zise doamna Johnson cu bădărănie. Eu am născut zece chiar în patul ăla. Unul s-a născut mort și unul a venit înainte de soroc

Alinor le scoase din cameră pe cele două femei înainte ca doamna Johnson să apuce să mai spună și alte povești înfricoșătoare și se lăsă deodată o tăcere întreruptă doar de trosnetul lemnului care ardea în vatră.

— E zăpușeală aici, repetă Alinor. Nu mai pune alt buștean.

Slujnica se trase înapoi, în vreme ce Alinor dădu tapiseria la o parte și deschise fereastra.

— Aerul nopții? zise Margaret cu teamă.

Alinor lăsă tapiseria în jos pentru ca nimeni să nu vadă că fereastra e deschisă, dar în cameră pătrunse o adiere răcoroasă și Margaret oftă de ușurare.

— O să intre spiritele, șopti slujnica. Nu lăsa spiritele să intre!

— Nu, n-o să intre, decretă Alinor. Te schimbăm într-o cămașă de noapte curată?

Mama lui Margaret intră pe ușă cu un castron cu apă.

— Mulțumesc, zise Alinor. Îl luă din prag și o trimise de-acolo, întrebând: Și berea fiartă?

— Tuturor ne-ar prinde bine câte un pahar, încuviință femeia, întorcându-se la bucătărie când Alinor închise ușa.

— Ce-ar fi să te așezi și să mă lași să te spăl pe față și pe mâini? sugeră Alinor.

Margaret protestă slab că spălatul este fără îndoială periculos în starea ei, dar o privi pe Alinor cum pune niște ulei de levănțică în apa caldă. Parfumul curat, puternic,

umplu camera și moașa tamponă ușor tâmpilele și ceafa lui Margaret cu apa caldă cu ulei aromatic, o spală pe mâini, i le luă blând și i le frecționă cu ulei, după care se spală și ea pe mâini.

Margaret oftă, se ținu de pântecul umflat și gemu:

— Mă simt de parcă mi s-ar răsuci măruntaiele.

— Așa și trebuie, zise Alinor mulțumită.

— Nu vreau să mă întind în patul de naștere, protestă Margaret.

— Nu te întinde, dacă nu vrei, zise amabil Alinor. Poți să stai în picioare, să te așezi sau să îngenunchezi, cum dorești. Dar hai să stăm locului și să fim potolite.

— Trebuie să mă mișc. Simt că nu am stare!

— O să te miști îndată, propuse Alinor. Dar stai potolită până când ți se aduce niște bere.

— O să dureze foarte mult? întrebă Margaret cu neliniște. O să fie un chin?

— O, nu, zise Alinor. Gândește-te la o găină care ouă. Ar putea să fie la fel de lesne.

Margaret, pe care cele două femei vârstnice o umpluseră de spaime, se uită la tânăra ei moașă fără să-i vină a crede și-i văzu zâmbetul încrezător.

— Lesne? întrebă ea.

— Ar putea să fie, răspunse Alinor zâmbind. Ar putea.

Nu fu lesne precum ouatul, dar nici un chin, iar Margaret nu văzu porțile raiului deschizându-i-se dinainte, așa cum profețise soacra ei. Născu un băiețel, cum își dorea în taină bărbatul ei, și Alinor, primind în mâinile-i ferme miracolul

pruncului cald, pătat de sânge, care dădea din mânuțe și piciorușe, îl înfășură într-o bucată de pânză curată și îl așează la pieptul mamei.

— Copilul e bine? șopti Margaret, în vreme ce femeile din cameră – cele două mame și trei prietene care veniseră să le țină de urât – beau câte un pahar de bere în cinstea mamei și pruncului.

— Întru totul, zise Alinor tăind și înnodând cordonul ombilical. Te-ai descurcat de minune.

— Să-l botezi tu?

— Nu, nu se află în nici o primejdie și noilor clerici nu le place ca botezul să fie făcut de o moașă.

În tăcere, o spălă atent pe Margaret în părțile intime și i le legă cu mușchi.

— O să vin mai târziu în cursul zilei de azi și în fiecare zi timp de o săptămână cu mușchi proaspăt, promise Alinor.

— Și o să rămâi să mă ajuți cu el? insistă fata.

— O să rămân, zâmbi Alinor. Cât timp o să-ți dorești. Dar o să vezi că, în curând, n-o să vrei să te împiedici de nimeni. Pruncul te va îndrăgi pe tine cel mai mult.

Tânăra soție părea sfâșiată între teamă și iubire.

— Da? N-o să prefere pe cineva care știe ce face? Mai priceput decât mine? întrebă ea, cu ochii îndreptați către soacra ei autoritară.

— O să descoperi că e în întregime al tău, prezise Alinor sigură pe ea. Pentru el n-o să fie nimeni mai bun decât tine. Și amândoi o să învățați împreună ce vă place cel mai mult.

— Pot să-mi văd fiul? Pot să-l văd? se auzi cererea mai mult strigată de dincolo de ușa dormitorului.

Fermierului Johnson n-avea să-i fie îngăduit să intre în dormitor sau să-și vadă nevasta timp de patru săptămâni, dar mama lui îi duse feciorul afară la ușă. Îi auziră strigătele și binecuvântările zgomotoase, precum și cuvintele de

dragoste pentru tânăra-i soție, după care doamna Johnson aduse copilul înapoi în cameră.

— El nu vrea ca pruncul să fie botezat la biserică, îi șopti ea lui Alinor scandalizată. Zice că-i un ritual papistaș și că un tată cu frica lui Dumnezeu îi dă singur numele pruncului său acasă. Ce părere ai despre asta, doamnă Reekie?

Alinor clătină din cap, refuzând să se lase atrasă în noua dispută.

— Nu știu ce-i bine și ce-i rău în privința asta.

— Și zice că ei nu trebuie să i se facă slujba de lăuză, arată din cap mama lui Margaret spre fiica ei, care moțăia. Cum poate fi asta bine?

Alinor păstră tăcerea: toate sectele noii biserici erau hotărâte să se descotorosească de orice ritualuri, să înlăture orice tradiții care nu erau pomenite în Biblie.

— E un bărbat cucernic, zise ea cu tact. Știe ce e bine, fără îndoială.

— Zice că s-a rugat cu privire la asta, adăugă mama lui Margaret pufnind. Așa că fata mea o să se ridice și o să-și vadă de treburile fără vreo binecuvântare. Cum rămâne cu mulțumirile pentru că a scăpat de moarte și primejdie?

— Toți putem s-aducem mulțumiri pentru că a avut o naștere fără primejdie, zise Alinor. În biserică sau în afara ei.

— Și dumitale ți se cuvin mulțumiri, zise femeia mai în vârstă. Ai tot talentul mamei. Te pricepi să te porți cu o femeie când îi vine sorocul să nască, zici că e magie.

Era periculos să rostești un asemenea cuvânt, chiar și ca laudă. Femeile vârstnice se întoarseră să se uite la Alinor, să vadă ce recunoaște.

— Nu-i nici o magie, o contrazise Alinor. Nu e magie. Nu spuneți așa ceva! E doar credință în Dumnezeu și faptul că am asistat la atât de multe nașteri.

— Și totuși n-ai autorizație de la episcop?

— Am avut autorizație, bineînțeles; dar Înălțimea Sa n-a mai fost văzut la palatul din Chichester de luni întregi, de la asediu. Am tot întrebat, însă nimeni nu știe cum obține o moașă autorizație acum.

Ambele femei mai în vârstă clătinară din cap.

— Păi cineva trebuie să-ți dea autorizație, decretă doamna Johnson. Căci nu-i femeie pe toată Insula Sealsea care să vrea s-o ajute altcineva la naștere. Deși a fost mare păcat de cumnata dumitale, adăugă ea.

Pe Alinor o cutremură un vechi fior de durere.

— Da, încuviință ea. Unele lucruri sunt taine. E voia Domnului, nu a noastră. Mă bucur foarte mult că Margaret a trecut cu bine prin asta.

— Iar un bărbat-moașă e pur și simplu necuviincios. Ce femeie nerușinată ar vrea un bărbat într-un astfel de moment?

— Mă bucur că totul a mers așa de bine, zise Alinor strângându-și lucrurile: cuțitul ascuțit pentru tăiatul cordonului ombilical, sfoara curată pentru legarea acestuia, sticluțele cu uleiuri, tinctura de arnică și sunătoare pentru vânătăi și durere. O să mă întorc după-amiază.

— Vii dimineață? se auzi din pat vocea somnoroasă a lui Margaret.

— E deja dimineață, zise Alinor ridicând colțul tapiseriei și văzând lumina sidefie a zilei de vară. Prima ta dimineață ca mamă. Primii zori ai pruncului tău.

— Vei mai vedea mulți zori, îi prezise sumbru soacra ei. Toți pruncii din familia noastră se trezesc devreme.

Tânăra nevastă era pe jumătate adormită pe pernă, în cel mai bun pat.

— Să nu întârzii, zise ea, deschizând ochii și zâmbindu-i lui Alinor. Te aștept după-amiază.

— N-o să întârzii, promise Alinor. Poți conta pe mine.

Fermierul Johnson o trimise acasă în lumina limpede a zorilor, călare pe șa în spatele grăjdarului, până la casa fratelui ei. Alinor era așezată sus pe calul de povară, cu secera micuță a lunii pe cerul senin deasupra ei, ca o monedă de argint tăiată, în timp ce apele puhoului creșteau, când zări o siluetă pe partea cealaltă. Călărea pe drumul spre bac. Îl recunoscuse îndată: James Summer, bărbatul pe care-l iubea, venit acasă la ea, după cum promisese, în mai puțin de o lună.

Alinor descălecă de pe calul fermierului, îi mulțumi flăcăului de la grajd și-l urmări cu privirea pe fratele ei cum trecea bacul peste apă, trăgând de funia de deasupra când cu o mână, când cu cealaltă. Îl văzu pe James ducându-și calul în josul malului și zări pașii nesiguri ai animalului când urcă pe bacul care se legăna. Cei doi bărbați făcură traversarea în tăcere, apoi se postară de o parte și de alta a calului ca să-l dea jos de pe bac și să-l conducă în sus pe digul pietruit de pe insulă.

— Ar trebui să știe de-acum, a făcut asta de multe ori, îi zise Ned lui James, mângâind calul. Am văzut cai care se obișnuiesc cu zgomotul tunurilor și muschetelor într-o singură zi. Țasta-i un cal de pe insulă, cunoaște bacul, doar se joacă cu dumneata.

— Ai văzut cavaleria în război? Întrebă James.

Se întoarse și-i zâmbi lui Alinor, un zâmbet doar pentru ea, sub pavăza pălăriei.

— Bună ziua, doamnă Reekie. Te-ai trezit foarte devreme.

— Da, la Marston Moor, zise Ned, numind cea dintâi mare victorie a lui Oliver Cromwell. Aia a fost cu totul în mâinile cavaleriei. Și mulți dintre noi nu văzuseră niciodată o luptă, doar exersaseră pe câmpuri statul drept și înfruntarea unui atac, marșul spre dreapta, retragerea și regrouparea. Însă caii s-au purtat de parcă ar fi știut ce trebuie să facă.

— Așa am auzit, zise James politico.

Plăti un penny pentru traversare și Ned vârî moneda în buzunar.

— Cred că lordul dumitale, stăpânul moșiei, s-a aflat în cealaltă tabără, îl întărită Ned pe străin. Sir William. În tabăra învinsă. Dumnezeu a hotărât ca victoria să le aparțină celor cucernici, iar sir William a greșit. În ziua aia n-a fost stăpânul tuturor.

James evită provocarea, spunând:

— Nu îl cunoșteam la momentul acela. Abia luna trecută am fost numit preceptor al lui Walter ca să-l pregătesc pentru Cambridge.

— Și luat de la ce? Întrebă Ned bănuitor.

— Poftim?

— Ce făceai înainte?

— Eram preceptor la altă familie, minți James cu seninătate.

— Și-i ești preceptor și nepotului meu, nu-i așa? Sunt unchiul lui Rob, fratele doamnei Reekie.

— Da, îi sunt, zise James vesel. Și știu de dumneata, desigur, domnule podar. Robert este un tânăr foarte isteț și silitor. Când conașul Walter va merge la universitate, cred că Robert ar putea să intre ucenic undeva, poate la un

medic. Știe mai multe decât mine despre leacuri, ierburi și uleiuri. E un tânăr foarte neobișnuit.

Îi zâmbi fugar lui Alinor, care îi privea în continuare pe cei doi bărbați.

— Așchia nu sare departe de trunchi, zise Ned mândru. Iar ea a învățat de la mama noastră, care la rândul ei a învățat de la mama ei, și tot așa, de-a lungul generațiilor.

James îi zâmbi din nou lui Alinor, cercetându-i chipul, mirându-se de tăcerea ei. Totuși, ea nu spuse nimic. El nu știa, dar ea îi mulțumea lui Dumnezeu că-l vede, minunându-se că venise, așa cum promisese, dându-și seama că se bucură la vederea feței lui chipeșe, a pletelor bogate, negre și ondulate, a liniei frumoase a gurii lui. Venise așa cum promisese – asta o surprindea cel mai mult. Se ținuse de cuvânt, iar căldura ce izvora din dorința ei i se părea recunoștință că el e bărbatul care spera ea, că el e demn de dragostea ei, la fel de firească și năvalnică precum fluxul care înainta.

— A fost plecată toată noaptea să asiste la o naștere, vorbi Ned în locul ei, apoi se întoarse spre ea: E totul bine? Domnul i-a binecuvântat în durerile facerii?

— Da, are un băiat, răspunse Alinor venindu-și în fire. Puternic și bine făcut. Și ea e bine. O să merg din nou să-i văd mai târziu.

— Acum o să te odihnești? o întrebă James.

Neștiința lui îi stârni un zâmbet lui Alinor.

— Nu, nu, bineînțeles că nu. Trebuie să-mi fac toată treaba în casă și grădină, zise ea. Iar după-amiază o să vin aici să culeg prunele, mă voi duce să-i vizitez pe mamă și pe copil, iar pe urmă merg la moară pentru curățarea miriștii și pentru serbarea recoltei. Sir William vine la sărbătoarea recoltei?

El își dădu seama îndată că acesta era un prilej ca ei să se întâlnească.

— Nu știu. Acum mă duc într-acolo. Dar dacă sir William va lua parte la serbare, o să vin cu el și o să-i aduc pe Walter și pe Robert.

— Mi-ar plăcea să-l văd pe Robert, zise ea. De obicei, sir William ia parte la serbarea recoltei de la moară. Moara e cea mai mare fermă de pe domeniul lui.

— Sper că voi veni, atunci. Te vom vedea acolo?

— La asfințit, zise Alinor.

— Se dansează? întrebă el, de parcă ar fi fost o fată și un băiat și el ar fi putut să se încline în fața ei, s-o ia de mână și s-o conducă la dans.

— După cină, spuse ea. Doar o scripcă și dansurile recoltei.

El nu îndrăzni să întrebe dacă ar putea dansa cu ea.

— Mi-ar plăcea foarte mult să

— Ce? întrebă ea, deodată atentă.

Se gândi la mâna lui pe talia ei; se gândi la pașii făcuți împreună.

— Să te văd la serbarea recoltei, zise el neizbutit.

Înclină din cap spre fratele ei, făcu o plecăciune spre ea, urcă pe piatra pentru încălecat și porni călare pe cărarea spre conac, fără a privi înapoi.

— Un om destul de plăcut, deși rafinat ca un lord, zise Ned atent, privind-o.

Ea își întoarse spre el chipul senin, lipsit de emoție.

— Sunt foarte bucuroasă că-l învață pe Robert, zise Alinor. E un mare prilej pentru el.

— Preceptorul a început munca, dar a plecat chiar în săptămâna următoare, comentă Ned.

— Le-a lăsat teme. Rob mi-a zis că citesc în bibliotecă în fiecare dimineață și fac exercițiile date de el: traduceri, matematică, citirea hărților – tot felul de exerciții.

— E un om cucernic? vru el să știe.

— O, cred că da. A ținut o predică frumoasă în capela lui sir William și a stat în fața unei mese, n-a folosit deloc altarul; tot aurul și argintul, toate țesăturile fine, brodate, trebuie să fi fost date jos și puse la păstrare în altă parte. Nu erau tapiserii ori statuete, nimic luxos. E unul dintre oamenii noi.

— Nu-i rău, zise el, fără să ia în seamă neliniștea pe care o simți la vederea chipului ei luminos și a felului în care o privise nobilul, parcă surprins să găsească o femeie ca ea într-un loc ca ăsta. Nu-i rău, bănuiesc.

Ea dădu din cap. Era cu desăvârșire calmă. Ned nu putea să ajungă la ea, nu putea s-o înțeleagă.

— Pare foarte prietenos, zise el de parcă ar fi fost un defect.

— Mie nu-mi pare așa. E doar preceptorul Înălțimii Sale. Îl duce pe conașul Walter peste tot să vadă lucrurile pe care ar trebui să le știe, luându-l și pe Rob cu el.

— Chipeș bărbat, observă el.

— Așa crezi? întrebă ea, întocmai cum îi zisese Alys despre fiul fermierului Stoney, la moară. Nu băgasem de seamă.

De îndată ce sosi la ferma morii împreună cu sir William, conașul Walter, Rob și grăjdarul, James Summer știu că fusese o greșeală să vină. Era limpede că ei sunt familia de

la conac, stăpânii: sosind călare, gata să fie distrați de sărbătoarea țărănească. Sir William era pe calul lui de luptă, Walter călărea calul de vânătoare al tatălui său, James avea un cal negru de rasă nobilă, până și Rob primise frumosul căluț viguros folosit cândva la trăsura doamnelor. Cei patru, prea gătiți și pe cai prea buni, urmați de grăjdar, intrară pe poarta din bârne albe în curtea morii de parcă ar fi fost de viță regală: privind cu aroganță obiceiurile satului, patronând întrecerile sportive ale oamenilor.

Domnul Miller ieși în curte și se plecă adânc în fața stăpânului său, cu fiul lui cel mic, Peter, alături. Doamna Miller ieși valvârtej pe ușa bucătăriei, aruncându-și cât colo șorțul pătat, încercând să pară o doamnă de condiție bună, nu femeia care tocmai stropise cu untură șunca pusă la prăjit. Jane veni în goană în urma ei, trăgându-și cea mai bună bonetă peste părul negru. James se înfioră văzând albeața decolorată a celor mai bune șorțuri ale femeilor Miller, scrobeala volanelor de dantelă și falsitatea zâmbetelor lor.

Secerătorii care se declarau cucernici, care știau prea bine că sir William fusese de partea regelui, își dădură jos căciulile în silă și înclinară capetele în fața stăpânului lor, apoi se îndepărtară. Îl dezaprobau, așa cum dezaprobau vechea ordine și vechile obiceiuri. Ei nu aveau să ia parte la dans și la serbare și să îndeplinească păpuși din spice de grâu. Însă cei care îndrăgeau vechile obiceiuri și cărora le plăcea un păhărel și așteptau cu nerăbdare o sărbătoare, îl aclamară pe sir William, sperând că acesta va plăti berea de la ospaț. Femeile zâmbiră, făcându-i cu mâna lui Walter și câte o reverență adâncă în fața lui sir William. Nu-și puteau lua ochii de la James Summer, călare pe calul lui negru, care semăna din profil cu un înger sculptat în piatră

din vechile biserici. Alinor tresări și își întoarse privirea de la el. Se strădui să-i zâmbească feciorului ei, dar descoperi că obrajii îi erau îmbujorați și că se rușina cumplit de praful ce-i acoperea până la genunchi poalele fustei din pânză țesută în casă și de petele umede de la subsuorile cămășii.

— Doamnă Miller, o să beau un pahar din berea dumată de casă, îi zise politicos sir William nevastei morarului, care se lăsă să cadă ca un sac de grâu într-o reverență adâncă.

Femeia se întoarse grăbită în casă pentru a lua cea mai bună cană de cositor, în vreme ce domnul Miller rămase lângă calul stăpânului său, așteptând ca sir William să binevoiască să descalece.

— Bună recolta? se interesă lordul uitându-se spre hambar, la mormanele de snopi ce așteptau să fie treierate, la podeaua pentru treierat, proaspăt măturată.

— Potrivită, răspunse precaut morarul, care urma să-i plătească stăpânului său zeciuiala din recoltă și o altă dare bisericii. Nu avea nici un rost să se laude.

— Rămâneți la cină, stăpâne? întrebă doamna Miller gâfâind și-i făcu semn din cap fiicei ei să toarne prima bere de după recoltă, dându-i prețioasa cană cu capac. Domnia Voastră și, bineînțeles, conașul Walter și

Femeia făcu o pauză în mijlocul invitației, în timp ce privea înfățișarea fermecătoare a necunoscutului, tânjind după o prezentare.

— Acesta este domnul Summer, anunță lordul pentru toți. Un om educat la Cambridge, preceptorul fiului meu.

Se iscă un mic val de interes. Faptul că era educat la Cambridge sugera că e cucernic. Toată lumea știa că inima reformei era Cambridge-ul, în timp ce Oxfordul fusese cartierul general al regelui în timpul războiului. James Summer își ridică pălăria ca să mulțumească pentru atenția ce i se acorda și avu grijă să nu privească spre Alinor.

Aceasta se uita atent în jos, la ghetele-i prăfuite, legate cu sfoară.

— Sunteți bine-veniți cu toții, zise morarul ca să impresioneze, înfrângându-și neliniștea cu privire la cât îl va costa, pe termen lung, cina pentru nobili.

Sir William descălecă greoi și grăjdarul îi luă calul. Flăcăul care lucra pentru morar, Richard Stoney, veni să ia ceilalți cai și-i duse în grajduri. Rob se îndreptă spre mama și sora lui, printre femeile care curățaseră miriștea, îngenunchind pentru a primi binecuvântarea lui Alinor și apoi ridicându-se iute ca s-o îmbrățișeze.

Alinor îl sărută, rușinată de fața ei transpirată și de mâinile murdare, apoi făcu o reverență către conașul Walter, lord și preceptor. James îi aruncă o privire, dar nu putea să traverseze curtea spre ea, nu când toată lumea se zgâia la el.

— Tocmai aducem ultima căruță, zise doamna Miller mulțumită. Puteți s-o vedeți intrând, Înălțimea Voastră. Domnule Summer, trebuie să știți că aici cultivăm cel mai bun grâu din Sussex.

— O recoltă potrivită, adăugă iute soțul ei. Anul ăsta a fost multă mană din pricina ploii groaznică ploaie. Și asta înainte ca șobolanii să ajungă la ea.

— Înțeleg, zise James politicos, uitându-se prin ușile hambarului.

— Alys Reekie este regina recoltei, zise doamna Miller fără tragere de inimă. Tinerii au ales-o. N-au vrut pe nimeni altcineva, deși, Dumnezeu știe, erau fete mult mai îndreptățite.

James, uitându-se cu interes la frumoasa fată, își dădu seama că nu avea concurență la titlul de regină a recoltei. Cu trăsăturile ei armonioase și ochii albaștri-închis, era de departe cea mai drăguță dintre curățătoarele de miriște.

Ele îi dăduseră jos fetei boneta albă, simplă și părul auriu i se revărsa pe umeri. Peste hainele de lucru îi aruncaseră un șorț alb, brodat și îi puseseră o coroniță de grâu în părul bălai, auriu peste auriu.

— Iar Richard Stoney este regele recoltei.

— Suntem gata? întrebă domnul Miller când ultima căruță intră cu zgomot în curte.

În timp ce bărbații dădură zor s-o descarce, Richard Stoney se întoarse de la grajduri și ceilalți îi așezară pe buclele castanii o coroniță din grâu împletit.

Domnul Miller închise ceremonios ușile hambarului, iar femeile care curățaseră miriștea, cu Jane Miller între ele, și tinerii secerători se așezară în linie în fața lor ca să blocheze intrarea; Alys și Richard se duseră la locurile lor din celălalt capăt al curții, în timp ce flăcări fluierau și fetele strigau numele lui Alys. Înălțimea Sa, cunoscând jocurile recoltei, așteptă ca amândoi tinerii să fie unul lângă altul și le strigă:

— Gata?

— Da! răspunse Richard pentru amândoi.

— Porniți! strigă sir William, și cei doi tineri o luară la fugă prin curtea pietruită spre ușile hambarului, ferindu-se de prietenii care se repeziră la ei, aruncând asupra lor apă cu urcioarele și pumni de pleavă, încercând să-i împiedice să intre în hambar.

Cei doi se luptară să-și croiască drum printre ei, ferindu-se și dând din coate, cotind iute și icnind. Richard o apucă pe Alys de mână ca s-o tragă din mijlocul unei cete de băieți în timp ce adulții îi încurajau cu chiote, până când, în cele din urmă, fiecare dintre ei puse o mână pe belciugul mare de fier de la ușile hambarului, apoi traseră de el ca să le deschidă și declarară că recolta a ajuns în siguranță acasă.

Toată lumea aclamă. Alinor văzu privirile fericite pe care și le aruncară cei doi tineri și cum se întoarseră în clipa următoare unul cu spatele la altul, ducându-se înapoi la prietenii lor. Richard țopăi vesel spre flăcăii care seceraseră, iar ei îl îmbrânciră și-i traseră coronița de pe cap, în vreme ce Alys alergă la fete, chicotind îmbujorată. Doamna Miller servi berea recoltei, oferindu-i prima cană lui sir William, iar muncitorii însetați se adunară pentru a-și primi cănila lor. Când se întoarse, Alinor se pomeni cu James lângă ea.

— Fiica dumitale e foarte frumoasă, spuse el.

— Este, zise ea încet.

Aveau limbile legate în prezența altora. Nu voiau să vorbească decât despre taine, dar nu puteau fi văzuți sușotind.

— Te-ai întors cu bine din călătoriile dumitale? izbuti ea să îngaime.

— Da, răspunse el stânjenit. Da, m-am întors cu bine. Dumneata ai mers din nou la tânăra mamă? E bine?

— Am fost după-amiază și o să merg din nou mâine, zise ea. Îmi place să vizitez o proaspătă mamă și pe pruncul ei, chiar dacă ea o are alături pe propria-i mamă.

El fu cât pe ce s-o întrebe dacă ar putea să vină s-o vadă la colibă în seara aceea, după serbarea recoltei, dar renunță. Fratele ei se apropia pe cărarea dinspre bac, cu bătrânul său câine, Roșcatul, învârtindu-i-se pe la picioare.

— Trebuie să te văd, zise James pe un ton insistent. Nu aici. Nu în fața tuturor oamenilor ăstora. Singură.

— Știu, știu, zise ea încet.

— Pot să vin diseară? șopti el, dar, până să apuce ea să-i răspundă, Ned se ivi lângă sora lui și-l salută pe James cu o înclinare scurtă din cap.

— Bună ziua, domnule, zise el tăios. Văd că ați venit să-i vizitați pe oamenii săraci din parohie. Bănuiesc că vă plac vechile tradiții: regina recoltei și regele recoltei.

— Atâta timp cât jocurile recoltei sunt cuviincioase.

James încercă să se țină tare.

Ned se întoarse spre Alinor și o întrebă:

— Să înțeleg că n-o să dansezi?

— Nu. Dar Alys poate să danseze, nu-i așa?

Ned se încruntă și dădu să refuze.

— Nu vă puteți împotrivi dansului la serbarea recoltei, îi întrerupse James. Nici Oliver Cromwell însuși nu zice nu unui pahar cu vin și unei distracții cuviincioase.

— Nu dansuri păgâne, făcu Ned înțepat. Iar sărbătoarea recoltei cu regele și regina recoltei e deopotrivă păgână și monarhică.

James se strădui să-și stăpânească râsul, dar Ned era roșu până în vârful urechilor și părea înverșunat.

— Situația surorii mele este neplăcută. N-aveți de unde să știți, domnule Summer, zise Ned întorcându-se spre el, dar asta-i o insulă mică, nimeni nu are altceva de făcut decât să bârfească.

— Nimeni nu zice nimic împotriva mea, protestă Alinor. Și toată lumea știe că Alys e nepoata ta și o copilă cucernică. Ea poate să danseze cu prietenele ei, frate. De bună seamă că poate!

— Cum dorești, zise el posac. Însă ar trebui să plecați amândouă înainte ca secerătorii să se aghesmuiască.

— Desigur. Doar știi că mereu fac așa.

În curtea morii se puseseră mese țărănești, pline cu feluri de mâncare. Sir William stătea în picioare în capul mesei, iar morarul și soția lui stăteau la celălalt capăt.

— Vreți să roștiți rugăciunea, domnule Summer? îl invită el.

James fu nevoit s-o părăsească pe Alinor fără alt cuvânt, să ia loc, să-și împreuneze mâinile și să spună o rugăciune.

Ned ascultă bănuitor, doar-doar o auzi vreo doctrină demodată, dar James Summer recită rugăciunea într-o engleză simplă, răspicată, la fel de sobru și direct ca orice preot din armată.

— Amin! zise toată lumea și se așezară cu toții în dezordine, pe bănci și scăunele, cu excepția lui sir William, care ocupă scaunul cel mare cu spătar, adus din casă, în capul mesei.

Morarul se așază de-o parte a lui, iar James Summer, de cealaltă parte. Rob stătea mai încolo, în fața lui Walter, iar doamna Miller, la coada mesei, cu fiica ei în dreapta. Sir William bău un pahar din berea soților Miller, dar nu mănâcă. Stătu acolo o vreme, apoi îi făcu semn din cap grăjdarului să se ducă după calul lui.

— Așadar aveți urările mele de bine, iar eu o să vă părăsesc, anunță el.

Se uită la James Summer, zicând:

— Băieții pot rămâne să danseze, dacă vor.

— Îi voi aduce acasă la o oră potrivită, îi promise James.

Sir William făcu cu ochiul, cunoscător.

— Lăsă-i să bea o cană-două de bere și să danseze cu o fată frumoșică, zise el. Poate chiar să aibă parte de un sărut și o giugiuleală în spatele unei căpițe de fân, dacă tații nu se uită!

Unii dintre bărbații din apropiere râseră tare la această sugestie nerușinată, dar cei mai mulți păstrară o tăcere rece.

James nu cuteză să se uite spre Ned, care se făcuse foc de indignare.

— Nu, nu, se vor purta cuviincios, zise el controlându-se.

Înălțimea Sa râse, dând de înțeles că nu ține la o purtare cuviincioasă de ziua recoltei, și urcă pe piatra pentru încălecat ca să-și aștepte calul. Grăjdarul îi aduse calul de luptă și îl ținu, iar lordul se săltă greoi în șa, luă hățurile și înclină din cap spre soții Miller și mesenii din curte.

— Petrecere frumoasă! zise el și zâmbi când ei ridicară cănille și repetară urarea.

Apoi se întoarse și se îndepărtă călare, cu grăjdarul în urma lui.

Alinor simți privirea fratelui ei asupra sa.

— Ce s-a întâmplat? vru ea să știe.

— Felul în care vorbește îmi face sângele să clocotească în vene, exclamă el. A pierdut războiul, regele lui e în puterea noastră și, cu toate astea, încă se fâțâie călare pe aici ca și cum ar fi proprietarul locului – pentru că încă este proprietarul locului! Cum se poate să se schimbe totul și să nu se schimbe nimic? Cum își îngăduie să spună că conașul Walter poate să ducă o fată în spatele căpițelor de fân, de parcă fetele sunt la cheremul lui!? De parcă ar fi la fel de ușuratic precum ibovnica din Londra a țapului ăluia bătrân!?

— Ssst, zise iute Alinor. Nu strica momentul.

— Pentru mine s-a stricat deja, spuse el furios.

— Ce-i cu chipul ăsta abătut? îi strigă fierarul din Birdham. Credeam c-o să fii mulțumit de veștile din nord

Ned ridică îndată capul, ca un ogar ce aude cornul de vânătoare.

— N-am auzit nici o veste din nord, zise el. Ce-ai auzit?

Câțiva bărbați se întoarseră spre fierar.

— Și cum de-ai auzit? întrebă cineva, bănuitor.

— Am potcovit calul unui om care căra ziarele și mi-a dat și mie unul. Avea de vânzare *Moderate Intelligencer*. Mi l-a arătat și mi l-a citit. Mi l-a dat drept plată.

Omul scoase un ziar prost tipărit, îndoit.

— Citește-l! exclamă cineva.

— Nu citesc prea bine, mărturisi omul. Dar mi-a spus că sunt vești bune pentru Parlament.

— Îl citesc eu, zise Ned nerăbdător. Dă-l încoace.

Oamenii se strânseseră în jurul lui, în timp ce el întinse ziarul pe masă și, ignorând bucatele care erau aduse de la bucătăria morii, desluși cuvintele.

— *Din Warrington, 20 august*, zise Ned rar. *O victorie cucernică.*

— Victorie a armatei? Întrebă cineva.

— Domnul fie lăudat. Așteptați, așteptați, acum citesc. Da. Pare o știre adevărată. Cineva care istorisește din bătlie. Zice că Oliver Cromwell s-a reunit cu oastea călare a lui John Lambert - cavaleria, adicătelea - la timp pentru a-i prinde pe scoțieni la Preston și a-i împărți în două. E o victorie. Dumnezeu ne-a salvat: scoțienii sunt înfrânți.

— Domnul să ne binecuvânteze! Suntem în siguranță?

— Se zice în ziar cum?

— Câți morți?

— Vreme rea, hmm hmm ascultați O să citesc.

După un marș îndelungat și istovitor, îndurând multe greutate și nevoi, pe o vreme neobișnuită pentru această perioadă și pe drumuri proaste, generalul-locotenent Cromwell, după ce s-a reunit cu Brigada Nordului, a venit joi, dis-de-diminează, iar armata noastră a mășăluit spre Preston, unde inamicul era pretutindeni, atât scoțieni, cât și englezi. Inamicul a fost îndeajuns de alarmat de înaintarea hotărâtă a oamenilor noștri, care îndată după aceea s-au regrupat în formație de luptă pe un câmp mlăștinos situat la două mile est de Preston. Detașamentul nostru de sacrificiu

— Ce? Întrebă o femeie din grupul secerătorilor.

— Adică oamenii noștri din linia întâi, cu cea mai grea treabă de făcut, explică el, apoi continuă să citească:

cu un curaj măreț, în ciuda drumurilor cu șleauri adânci și a îngrăditurilor ce nu erau în avantajul nostru, a continuat, totuși, să înainteze, a atacat mai multe unități inamice, le-a învins și le-a cucerit terenul.

— Luptau singuri?

— Cu disperare, zise Ned încruntat.

Detașamentul nostru de sacrificiu a avut mai multe înfruntări și s-a comportat cu vitejie, iar la ora 4 după-amiază, de îndată ce îngustimea ulițelor și a locurilor de trecere a îngăduit, infanteria noastră a venit în ajutorul său și în încheștarea luptei cu o voioșie extraordinară.

— La Preston?

— Așa zice aici.

— Scoțienii au venit atâta drum spre sud? Întrebă cineva neliniștit. Locul ăsta nu e mult spre sud? În apropiere de Manchester?

— Da, răspunse Ned posomorât. E periculos de departe în sud. Putem să-i mulțumim cu toții Domnului că l-a trimis pe generalul Cromwell să-i oprească acolo. Înainte de-a ajunge și mai aproape.

— Chiar i-a oprit? Zice acolo sigur că i-a oprit?

— O să vă citesc restul

Lupta a fost grea și disperată, unii dintre oamenii noștri fiind răniți, iar caii masacrați, căci am câștigat îngrăditură după îngrăditură, unde ei avuseseră mulți oameni, și uliță cu uliță, cu pericole nenumărate, dar și cu vitejie

Ned se întrerupse iar, zicând:

— Pare-se că erau ulițe cu șleauri adânci și îngrădituri din garduri vii dese, ce îngreunează înaintarea unei armate, iar inamicul a postat oameni la îngrădituri, folosindu-se de ele împotriva noastră. Ia ascultați

Inamicul a cedat, totuși, teren, cavaleriștii noștri i-au împins prin Preston și i-au scos din oraș.

— Preston? Întrebă cineva din nou.

— Preston, încuviință Ned.

— Domnul să ne apere! zise o femeie.

Ned continuă să citească.

— E o victorie. Împotriva unui inamic foarte numeros. I-am urmărit până la Warrington și i-am trecut prin sabie, spuse el, cu chipul strălucind. Zice aici

Deviza noastră la început a fost Adevărul, în mijlocul luptei, s-a făcut o adăugare, Adevăr și Credință. Am acționat în Adevăr și ne-am condus acțiunile după Credință.

Ned înălță capul, spunând:

— Pe Dumnezeu, ce-mi doresc să fi fost acolo! Dar și numai să aud asta mă face să mă simt mai aproape de Domnul Adevăr și Credință, deviza băătăiei, generalul Cromwell la comandă!

— Domnule podar, ți-aș mulțumi dacă ai lua hârtia aia murdară de pe masa mea, îl întrerupse tăios doamna Miller. Și dacă nu te-ai face de râs și n-ai strica serbarea recoltei cu vești din război. Și spune-i câinelui ăluia al dumitale să plece din curtea mea.

Nimic nu putea să șteargă bucuria de pe chipul lui Ned, însă luă ziarul, așa cum i se spusese, și îi zise Roșcatului:

— Pleacă. Sunt vești minunate pentru Parlament și armată, murmură el.

— Sunt doar alte vești despre război, iar unii dintre noi au avut parte de ele din plin, îl contrazise ea. În plus, avem oaspeți. S-ar putea ca lor să nu le pese de veștile dumitale minunate.

Walter se îmbujoră la față și păru stânjenit, dar James Summer fu foarte binevoitor.

— Măcar aici nu vor fi lupte, zise el împăciuitoare. Toți oamenii buni trebuie să vrea pace. Domnule podar, ai vrea, poate, să citești ziarul în întregime, pentru cei care vor să audă, după cină? M-aș bucura eu însumi să aflu vești.

— Nu le știți deja, domnule? întrebă aspru Ned. De vreme ce sunteți plecat de săptămâni în șir și tocmai ați venit pe drumul de Chichester? Nu vi le-a pomenit nimeni

pe drumul încioace de oriunde ați fost? Acolo nu știau? Oriunde era asta?

— Nu, n-am auzit nimic, tăgădui James.

Primise vestea dezastruoasă a înfrângerii scoțienilor la o casă conspirativă din Southampton. Gazda lui se albise la față de spaimă: „Scoțienii au făcut cale întoarsă. Nu-l vor salva pe rege. Dumnezeu să-l apere pe rege, Dumnezeu să-l apere pe rege, căci acum cred că e pierdut”.

James blestemase ghinionul unui rege care făcuse rost de aliați atât de neserioși precum scoțienii, dar nu izbutea să lanseze flota propriului său fiu. Condușă de un general priceput, această invazie ar fi putut schimba soarta războiului. Însă cei mai buni generali regaliști erau morți sau concediați, iar regele nu se afla pe câmpul de luptă, sub stindardul său, ci în temniță, trimitând șuvoaie de ordine contradictorii.

— De fapt, am venit de-a lungul coastei, nu de la Londra, zise James amabil, ascunzându-și supărarea. Știam că armata mărșăluise spre nord pentru a-i înfrunta pe scoțieni; dar această victorie este o noutate pentru mine.

— Nu-i nici un motiv ca un nobil să-i dea explicații podarului, îl întrerupse doamna Miller. Domnule Summer, Înălțimea Voastră, vreți să fiți atât de amabil să tăiați carnea, domnule?

În fața lui James, ca oaspete de vază, fu pusă o bucată enormă de șuncă, iar el luă cuțitul și o împărți, în vreme ce morarul începu să taie o imensă plăcintă cu carne de vânat, doamna Miller puse cu polonicul supa de pui în castroanele de lemn, împărțindu-le mesenilor, iar Jane, fiica ei, se duse la lăptărie să mai aducă unt.

— Nu prea groase, îl instrui doamna Miller, cu ochii pe porții.

— E o șuncă măricică, lăudă el carnea.

— Făcută de mine, zise ea. Și o să mai afum încă patru iarna asta. Mă mândresc foarte mult cu șunca mea.

James se strădui să-și păstreze chipul nepăsător. Nu îndrăzni să se uite spre locul unde stătea Alinor la masă ca să vadă dacă auzise această lăudăroșenie.

— Aveți o fermă foarte frumoasă, își reveni el, întinzând platoul cu felii tăiate subțire.

— Sunt oameni care o să mănânce carne în seara asta la masa mea și n-o să mai pună în gură așa ceva până la Crăciun, zise ea mulțumită de sine. Eu cred în vechile obiceiuri. Simbrii mici, dar o masă îmbelșugată, așa se conduce o fermă bună.

— Sunt sigur că aveți dreptate, încuviință el, știind că simbriile erau reduse la sânge.

— Unii dintre vecinii noștri zău că nu știu cum se descurcă, i se confesă ea. Se chinuiesc să-și astâmpere foamea din tufișuri, mâncând precum păsările, fructe de pădure și ierburi crude.

Privirea-i invidioasă se îndreptă spre Alinor și fiica ei.

În jurul lor, toți luau mâncare, trecându-și unii altora pâinea, carnea, supa, legumele gătitе și turnând berea recoltei, special îndulcită pentru această ocazie.

— Vremuri grele, zise James neutru.

— Uite, doamna Reekie, de pildă

Deși simțea că ar trebui s-o reducă la tăcere pe bârfitoare, James nu se putu abține să se aplece mai tare ea, atent.

— Cât pe ce să moară de foame iarna trecută, jur. Bătea la ușa dinspre curte și cerea de lucru, orice. Era pomană să-i cumperi ierburile de leac. Dar acum, din senin, are o barcă, fiu-său e în slujbă la conac, iar fiică-sa îi face ochi dulci lui Richard Stoney – care e fecior de fermier, singurul fiu, e lucru sigur că va moșteni ferma! Cum de s-a

întâmplat așa ceva? Căci știi sigur că fratele ei n-are nimic altceva decât bacul și ce i-o mai fi rămas din simbria din armată, iar bărbatu-său e plecat de luni bune.

— Robert este elevul meu, zise el precaut. E un bun însoțitor pentru conașul Walter și e plătit pentru serviciile sale. Doamna Reekie e îndrăgită la conac.

— De cine? exclamă ea, de parcă ar fi câștigat un punct. Cine îndrăgește o femeie simplă, care locuiește într-o colibă, atât de mult încât feciorul ei să ajungă deodată însoțitorul conașului Walter? Acum două luni, flăcăul speria păsările pentru mine după școală, și încă era bucuros că avea de lucru. Mai tot timpul desculț. Așa că de unde a făcut rost de banii pentru barcă? Dacă nu-și permitea pantofi?

James, știind prea bine că era vorba de mita ce-i fusese oferită ca să păstreze tăcerea în privința lui, mormăi ceva despre niște posibile economii.

— Economii? pufni ea. N-are deloc! Îi zic lui bărbatu-meu: dă, Doamne, să nu cadă pe capul parohiei, căci suntem o biserică săracă și nu putem să ajutăm pe nimeni, mai ales femei care nu sunt nici văduve, nici neveste, cu un fiu și o fiică de întreținut. Nu putem să întreținem o femeie care o fi având ea frumusețe, dar n-are destulă minte să-și țină bărbatul acasă.

— Are meseria ei, barca și ierburile de leac, protestă el. Sunt încredințat că se poate întreține singură.

— Nu-i treaba ei să se întrețină singură! se împotrivi doamna Miller. Nu-i nici văduvă, nici nevastă, iar când trece prin curte, munca se oprește de parcă pe pietrișul meu ar dansa regina din Saba. Dacă bărbatu-său nu mai e, ar trebui să se declare văduvă și să se recăsătorească – dacă cineva vrea s-o ia, dat fiind ce se zice despre ea. Iar dacă bărbatu-său e în viață, ea ar trebui să-l aducă acasă. Atunci

am ști cu toții cum stăm. Însă așa cum e acum, nu-i decât un motiv de îngrijorare. Nimic altceva decât o grijă pentru nevestele cumsecade. Cine să-i dea bani de-o barcă? Și de ce? Ar fi bine să nu fie domnul Miller, asta-i tot ce pot să spun!

James îi pricepu, în sfârșit, nemulțumirile la adresa lui Alinor.

— Ea nu poate fi o grijă pentru o gospodină respectabilă ca dumneata, zise el împăciuitor. Nu există comparație. Uită-te la cina pe care ai organizat-o azi! Uită-te unde te afli în lume! La respectul ce ți se arată! Ești într-adevăr binecuvântată. Domnul Miller știe, de bună seamă, că are în dumneata o parteneră de nădejde, desemnată de ceruri.

Femeia roși un pic ca urmare a atenției pe care el i-o acordă.

— Pentru mine nu-i ușor, îi aminti ea. Am muncit pentru tot ce am, indiferent că e vorba de respect sau de șuncile afumate. Am muncit pentru fiecare penny din puținele mele economii. Am economisit bănuți ani în șir. Zestrea lui Jane e gata, ca să avem ce-i oferi primului bărbat demn care-i cere mâna. N-o să mă prinzi fără un bănuț pe numele meu! Dar cumătra Reekie de unde are banii? Propriul ei soț jura că ea are noroc de zână; poate că, o dată în viață, a spus și el adevărul. Cum poate să cumpere o barcă, dacă nu ca urmare a unui lucru necurat? Vă zic un singur lucru: de câte ori are ceva de vânzare, bărbatu-meu cumpără o duzină - de parcă ar avea nevoie de săculețe cu levănțică!

James izbuti să râdă prefăcut, ca și cum gândul la generozitatea ranchiunoasă pe care soții Miller i-o arătau lui Alinor era amuzantă; și, fără tragere de inimă, doamna Miller zâmbi și ea.

— Ei bine, asta e, zise ea mai domol. Nimeni nu-i mai milos decât mine față de vecinii noștri sărmani. Mă mândresc cu spiritul meu creștinesc.

James încuviință din cap.

— Acest lucru îți face cinste, o laudă el. O femeie atât de cumsecade ca dumneata în partea locului trebuie să arate compasiune față de cei care au mai puțin.

— Domnul Tudeley a fost cel care l-a ales pe băiatul ei să fie slujitorul conașului Walter? Întrebă ea coborând vocea. M-am gândit că trebuie să fi fost el.

— Chiar nu știu.

— Dar de ce un om ca el, intendentul Înălțimii Sale, să-i acorde lui Rob o astfel de șansă? continuă ea privindu-l pieziș. Trag nădejde și mă rog ca ea să nu-l fi jucat pe degete pe domnul Tudeley. Se zice că poate să

James păstră tăcerea ca s-o descurajeze.

— Invoce, zise ea - un cuvânt ciudat, ambiguu.

— Rob a fost ales pentru priceperea lui la lucrul în cămară, repetă James. Și pentru că e un băiat foarte isteț.

Femeia șovăi.

— Știu că-i o femeie cumsecade. Am avut-o eu însămi ca ajutor la nașterea feciorului meu. Dar vremurile se schimbă și, dacă n-o să poată face rost de autorizația de moașă, ce-o să se aleagă de ea? O fi o femeie cinstită acum, dar ce se va întâmpla în viitor?

James ridică privirea și descoperi ochii întunecați ai lui Alinor ațintiți asupra lor ca și cum ar fi putut auzi fiecare vorbă răutăcioasă. Nu avea cum să-i zâmbească liniștitor în timp ce doamna Miller îi turna vorbe otrăvite în ureche.

— De bună seamă că singurul motiv pentru care nu poate obține autorizația de la episcop este că nu există episcopi în noul parlament, nu?

— Da, așa zice ea, spuse doamna Miller cu ranchiună. Dar toată lumea știe că mai multe femei i-au murit în brațe pe patul de naștere. Propria-i cumnată

— Și-ar obține autorizația dacă acestea s-ar acorda?

— Dar nu se acordă! Așa că n-are autorizație! Și oricine poate să spună orice împotriva ei.

— Chiar vorbește cineva împotriva ei? întrebă James.

Tânjea să aibă curajul de-a adăuga: „altcineva în afară de neveste și femei invidioase, care nu-s nici pe jumătate la fel de frumoase ca ea”.

— E cât se poate de firesc ca oamenii să facă asta, de vreme ce bărbații sunt atât de nerozi și ea e într-un du-te-vino prin casă când o soție e la pat. Și când arată, se întrerupse, nevenindu-i să recunoască frumusețea radioasă a lui Alinor. Așa cum arată, completă în silă.

— Nu băgasem de seamă, zise James categoric.

— Nu? Credeam că ați mers la pescuit cu ea?

James fu îngrozit să afle că face obiectul bârfelor țesute în jurul lui Alinor.

— Nu, l-am plimbat pe conașul Walter cu barca, împreună cu Robert, o corectă el. Ea a vâslit.

— Și restul, zise femeia în doi peri.

James o privi cu ochi reci, gândindu-se că trebuie s-o reducă la tăcere îndată pe femeia asta. Trebuia împiedicată să mai bârfească, altminteri, mai devreme sau mai târziu, spionii Parlamentului aveau să afle de șederea lui la conac și să-i suspecteze pe el, pe sir William și tot grupul de conspiratori.

— Nu există nimic în rest.

— Știu prea bine că v-a gătit pe plajă peștele prins.

Așadar, fusese spionat; însă n-avea habar cât de multe știa femeia asta despre el și despre cauza lui.

— Da, zise el pe un ton calm. La fel cum doamna Wheatley ne gătește cina la conac. Nu cred că eu și conașul Walter am putea să ne apucăm să fim propriii noștri bucătari.

Ea tresări la dojana familiară a unui nobil care reduce la tăcere o femeie de rând.

— Da, desigur. Scuzați-mă! Desigur. Înțeleg.

— Lui sir William nu i-ar plăcea nici un fel de bârfe despre însoțitorul conașului Walter, zise el.

Ea încuviință din cap, însă nu se putu stăpâni să continue:

— Dar înțelegeți că-i o femeie nevoiașă; nu-i o companie potrivită nici pentru fiul lordului, nici pentru dumneavoastră. Cum de-ați cunoscut-o?

— Noi am angajat-o atunci când conașul Walter a vrut să meargă la pescuit, răspunse el, dezicându-se de ea pentru a-și apăra propriile taine.

— Pentru că însuși bărbatul ei zicea că ea are noroc de zână și că odraslele ei s-au născut frumoase și fără durere.

— A zis el asta?

— S-au născut ca zânele, în tăcere, și au râs când au respirat pentru prima oară. Îi doresc tot binele, sărmana de ea, zise femeia. Nu mă deranjează săculețele cu levănțică. E păcat că a decăzut atât de mult. Dar trebuie să Țineți minte că locuiește într-o colibă, e doar un pic mai răsărită decât o cerșetoare, și provine dintr-un șir lung de femei care s-au îndeletnicit cu farmecele.

— Moașe și vindecătoare cu ierburi, o corectă el.

— Cine știe ce fac ele? Și nu pot s-o sufăr pe fică-sa.

James luă o felie de șuncă atunci când platoul se întoarse la el, ținându-și privirea în jos ca să nu se uite la Alinor. Nu simți decât greutate la ospăț și repulsie față de soții Miller.

— Da. Îmi imaginez că nu puteți.

Îndată ce se isprăvi cina, toate femeile ajutară la căratul vaselor în bucătăria fermei și la spălatul lor, în vreme ce bărbații ridicară mesele grele de pe capre și goliră curtea pentru dans. Două butoaie și o ușă alcătuiră un podium pentru scripcar și pentru toboșar, care însuflețiră vechile dansuri în cerc, cu bărbații la exterior și fetele la interior, mișcându-se lent la stânga și la dreapta, trăgând un pic când într-o parte, când în cealaltă, pe măsură ce băieții și fetele se așezau față în față cu partenerul dorit. Alys se prinse de mână cu Richard Stoney și porniră pe sub arcada de brațe întinse de parcă dansau în ziua nunții lor. El era un flăcău deșirat, cu păr șaten și zâmbet vesel; nu-și desprinsese nici o clipă ochii de la fata înaltă și bălaie de lângă el.

Alinor îl urmări atent o vreme, apoi își mută privirea și zări zâmbetul larg, plin de mândrie, al mamei lui; se gândi că peste o săptămână-două ar trebui să meargă până la ferma familiei Stoney să vadă ce zestre voiau de la o posibilă noră. Richard era singurul lor fiu – nu aveau alți copii –, iar ferma avea să fie moștenită de el. Puteau să caute o mireasă mult mai bogată decât Alys, dar n-aveau să găsească fată mai frumoasă în întregul Sussex. Erau părinți îngăduitori, iar dacă ea era alegerea lui Richard, atunci se putea ca ei să accepte o plată parțială acum, la logodnă, și mai multe plăți în decursul următorilor ani, pe măsură ce Alinor câștiga banii.

James, care era ținut pe loc de soții Miller, îi urmărea cu privirea pe conașul Walter și pe Rob alăturându-se cercului

de dansatori care râdeau, se răsuceau și se învâртеau în timp ce scripcarul cânta o melodie irezistibilă. Alinor știa că lui James îi era cu neputință să se descotorosească de gazdele sale și să danseze ca elevii săi. Toți bărbații pioși și nevestele lor se duseseră acasă de îndată ce se isprăvisese masa – un preot al Bisericii reformate ar fi trebuit să se mărginească să privească primul dans și apoi să plece – însă ea nu-și putu înfrâna gândul că, poate, el avea să vină la ea. O clipă, o luă cu ameteală închipuindu-și c-o ia de mână și o conduce în cercul de dansatori. Se gândi la invidia care i-ar urmări, la roșeața familiară care ar colora de mânie geloasă obrajii doamnei Miller, la cum ar șopti tinerele, pe după mâinile ridicate în dreptul fețelor, că dintre toate fetele pe care ar fi putut să le aleagă, dintre toate nevestele tinere pe care ar fi putut să le onoreze, dintre toate matroanele durdulii care mai c-ar fi leșinat când i-ar fi acceptat mâna pentru un dans popular, dintre toate o conducea la dans pe Alinor Reekie cea înaltă, mlădioasă, nespus de frumoasă, care își lăsa privirea în jos ca o femeie modestă și apoi se uita în sus și-i zâmbea ca o femeie îndrăgostită.

Alinor era atât de absorbită de reveria despre triumful ei în societate, încât tresări uimită când îl văzu pe James stând în fața ei. Coincidența dintre visul cu ochii deschiși și realitate o copleși. Era incredințată că venise s-o invite la dans, că în ciuda tuturor, avea s-o ia de mâini și, surd la refuzul ei șoptit, avea să-i cuprindă mijlocul, ia pașii lor se vor potrivi în ritmul muzicii. Scoase un mic suspin de încântare și pași spre el, cu mâna întinsă, cu ochii sclipitori și buzele arcuite într-un zâmbet de întâmpinare.

Însă el fu rece.

— O să-i duc acasă pe conașul Walter și pe Robert, rosti sec.

— Dumneata nu dansezi? se bâlbâi ea.

— Bineînțeles că nu, răspunse el cu glas aspru. Și nici dumneata nu ai voie.

— Dar eu nu dansez niciodată! protestă Alinor. N-aveam de gând să dansez deloc! Credeam doar

Se apropie un pic de el, șoptind:

— Nu vrei să mai stai? Să mai stai o vreme?

— Nu, bineînțeles că n-o să mai stau, îi răspunse el, încruntându-se la Alinor și făcând un pas înapoi.

Ea era uluită.

— Ce-ai auzit? vru să afle. Știu că vorbeai cu doamna Miller despre mine. Ce-ți tot spunea?

Era prins pe picior greșit, bârfind ca una dintre vecinele răutăcioase.

— Nimic! N-a spus nimic în afară de ceea ce știam deja: că soțul dumitale te-a părăsit, că ți-e greu să te descurci.

— Dacă ți-a spus că sunt o desfrânată, e o minciună! zise ea cu înflăcărare. Dacă ți-a spus că soțul ei, domnul Miller, are o slăbiciune pentru mine, asta-i altă minciună. Nu vorbesc niciodată cu el decât în curte, de față cu toată lumea! Nu-mi zice niciodată vreo vorbă ce n-ar putea fi auzită de toți. Ce ți-a zis te face să fii atât de de

James se simți foarte stânjenit că ea îl văzuse ascultând și că ghicise ce se spunea.

— Doamna Miller n-ar putea să aibă vreo influență asupra mea. N-o ascultam. Nu mă interesează deloc bârfele din sat.

— Se teme c-o să cad pe capul parohiei, dar ea se teme că toți o să cadă pe capul parohiei, zise Alinor iute. Soțul ei e epitrop la biserică, trebuie să strângă fondurile pentru ajutorarea săracilor. Spaima ei cea mare e că vor trebui să asigure traiul amărâților, al femeilor sărmene

— Liniștește-te. Nu contează ce spune ea

— Ba contează! Contează! Contează pentru mine! Nu-i pasă de reputația nimănui în afară de-a ei, dar dacă ți-a spus că se teme c-o să fac un copil din flori, atunci mă ponegrește!

Îi dădură lacrimile și hohoti înăbușit.

— O cunosc de când eram mică și n-a avut niciodată o vorbă bună pentru mine

— Sst! o imploră el. Ne privesc toți!

James voia s-o prindă în brațe și să-i spună că n-o poate atinge nici o rușine. Dar, mai mult de-atât, voia să se îndepărteze înainte ca ea să plângă de-a binelea. Voia să fie departe de femeia asta, angajată într-o zadarnică sfadă de mahalagioaice cu vecina ei, plângând în public la serbarea recoltei. O femeie sărmană, cu unghii murdare, cu o rochie pătată de noroi, arendașul cel mai umil al prietenului său, poate ibovnica aleasă de intendentul moșiei, înconjurată de vecinii ei la fel de săraci, care se holbau cu toții la el. Doar tinerii nu-i băgau în seamă, rotindu-se în dansul lor, cu Walter Peachey țopăind cu fiica nepotrivită a cuiva, de parcă nu mai exista nici o măsură și nici o ordine în lume, de parcă înfrângerea de la Preston ar fi ucis distanța cuviincioasă dintre stăpâni și oamenii de rând, dintre nobili și nevoiași, precum și ultima speranță a regaliștilor. Era ceva de nesuportat.

— Pentru numele lui Hristos, potolește-te!

Ea înlemni la blasfemia lui și îi aruncă o privire îngrozită de sub genele ude.

— Nu pot fi ținta privirilor tuturor, îi șopti el imperios. Doar știi că trebuie să trec neobservat. Trebuie să-mi slujesc cauza. Nu pot fi luat la ochi de oameni. O să plec acum. Nu pot fi văzut cu dumneata când te afli în starea asta. Toți se uită la noi. Nu te pot lăsa să atragi atenția asupra mea.

Chipul i se schimbă într-o clipă, frumusețea ei devenind deodată palidă și disprețuitoare, fără lacrimi.

— Pleacă, îl sfătui ea. Nu-mi pasă. Pleacă acum. Nu-mi pasă de cauza dumitale. Îmi păsa de dumneata și am fost neroadă. N-o să fiu din nou.

Fără alt cuvânt, cu disprețul unei regine ofensate, Alinor se răsuci pe călcâie și se îndepărtă, ducându-se la fratele ei și lăsându-l pe James de unul singur, expus fără scăpare privirilor întrebătoare ale oamenilor din curtea morii, care se minunau cu toții cum de Alinor Reekie, cea mai săracă femeie de la serbarea recoltei, îndrăzne să-l jignească pe el, oaspetele cel mai de seamă.

James nu putea să doarmă. Se răsucea când pe-o parte, când pe alta în așternuturile din pânză fină din patul lui luxos de la conac, din ce în ce mai agitat, până când acceptă zvâcnirea sângelui și fierbințeala de sub piele și coborî în capela privată, desculț, culcându-se pe piatra rece în fața altarului golaș, în poziția de penitență: cu picioarele drepte, cu chipul în jos și brațele întinse în lateral, ca o răstignire cu fața la pământ. Simțea dorința pentru ea ca pe o durere în vintre. Își apăsă mâinile de pardoseala rece din piatră și-și închipui rotunjimea obrazului ei lipit de palma lui. Își apăsă mădularul, tare ca fierul, de piatra înghețată și simți o ușurare când acesta se strânse la atingerea ei. Prin jurământul față de Dumnezeu, față de regele lui, față de conspirația la care era părtaș, față de clasa lui socială și față de propria onoare, îi era interzis să se gândească la ea ca un iubit. Însă, în timp ce frigul îi cuprindea pielea

fierbinte, știu că nu le e credincios Dumnezeuului său, regelui său, conspirației la care era părtaș, clasei sale sociale și onoarei sale. Singurul lucru la care se putea gândi era strălucirea ochilor ei și îmbujorarea de pe chipul ei când spusese că ținuse cândva la el, dar că nu va mai ține.

În ciuda fierbințelii și suferinței, simți o licărire de triumf fiindcă îi spusese că ținea la el. Știa asta – știuse de când Alinor venise atât de dornică în brațele lui la coborârea de pe debarcaderul șubred –, dar era cărturar și iubea cuvintele; adora faptul că ea zisese: „îmi păsa de dumneata”.

Iar el trebuia să lase lucrurile așa. Se cuvenea să se simtă ușurat că ea mărturisise că-l iubise, dar că nu-l mai iubea. Trebuia să fie bucuros că îl alungase, chiar dacă mândria ei era deplasată – Alinor uitase ordinea socială potrivit căreia ea era mult mai jos decât el. O femeie ca Alinor Reekie nu se putea plânge de purtarea unui nobil ca el. Însă pentru el era mai bine ca, în aceste vremuri primejdioase, ea să se îndepărteze de el, decât să-i trădeze pe amândoi printr-o privire nesăbuit de galeșă. Era mai bine să n-o mai vadă niciodată. Era posibil ca ea să vină la rugăciune la conac și să se înfățișeze la masa pentru împărțășanie, dar el nu trebuia să facă altceva decât să-i dea sfânta azimă în calitate de pastor al capelei private. Dacă n-o căuta, n-aveau să se mai întâlnească niciodată.

Trebuia, desigur, s-o vadă la Biserica Sf. Wilfrid chiar a doua zi dimineață, căci era duminică, însă el avea să fie departe, în față, primul care intra în biserică în spatele lui sir William, iar ea urma să stea unde îi era locul – în galerie, alături de celelalte femei sărace, cu mirosul lor vag de sudoare și pește împrăștiindu-se din șalurile umede. Alinor n-avea să îndrăznească să-l caute; nici el n-o va face. Nu-i va mai vorbi niciodată între patru ochi și, cu timpul, această

durere a dorinței avea să treacă. Bărbați din ambele tabere din acest război își pierduseră membre, erau ologiți pe viață fiindcă luptaseră pentru convingerile lor. Se gândi că el, al cărui război fusese atât de privilegiat, atât de tainic, primise în sfârșit o rană la fel de gravă ca ale lor.

Avea să-și revină. Războiul lui era în altă parte: datoria lui era dincolo de Strâmtoarea Solent, față de regele din Castelul Carisbrooke. Ar fi trebuit să nu se gândească niciodată la ea. Fusese nesăbuit să se uite la ea doar pentru că era frumoasă, să simtă tandrețe față de ea fiindcă își pusese viața în primejdie ca să-l salveze. Avea să mărturisească păcatul dorinței și să fie iertat pentru că se apropiase atât de mult de ispită. Trebuia să ia calomnia înveninată a doamnei Miller drept un avertisment venit la timp și să se roage ca nebunia să-i fi trecut și ca această slăbiciune bolnăvicioasă a iubirii să treacă și ea iute.

— Ești foarte palidă. Ți-e rău? Își întrebă Alys mama.

— Ceva din ce-am mâncat la familia Miller, răspunse Alinor.

— Invidie? Ea servește multă din asta, sugeră Alys. De-aia ai plecat devreme?

Alinor încuviință din cap, adăugând:

— Sunt bine acum.

— Nu-i așa c-a fost cea mai grozavă serbare a recoltei dintotdeauna? Nici măcar ea n-a putut s-o strice. Richard a zis

— Richard a zis?

Alys roși.

— A zis că sunt frumoasă ca o regină adevărată.

— N-a spus decât adevărul! Ai fost frumoasă și ai dansat minunat.

Alys zâmbi larg:

— Și m-am bucurat să-l văd pe Rob.

— Da.

— Erau cu toții înnebuniți după preceptorul lui, domnul Summer, nu-i așa? Mary n-a putut să mănânce de cât i-a făcut ochi dulci. Iar Jane Miller n-a izbutit să scoată o vorbă.

— E un nobil chipeș, zise Alinor cu un zâmbet forțat. Și o noutate. Ai dansat din nou cu Richard Stoney după ce am plecat eu?

Alys lăasă capul în jos.

— N-am dansat cu nimeni altcineva. Pur și simplu n-am putut. Iar el n-a vrut să invite pe alta. Îl iubesc, mamă. Chiar îl iubesc.

Alinor inspiră scurt.

— Fetița mea e îndrăgostită?

— O să fiu mereu fetița ta, dar chiar îl iubesc. Și el mă iubește.

— A zis el asta?

Fata se îmbujoră.

— O, mamă, a vorbit cu părinții lui. A vorbit cu ei acum multe săptămâni. Vrea să se însoare cu mine! M-a cerut aseară. Mi-a făcut o promisiune.

— Ar fi trebuit să stea de vorbă cu mine înainte să-ți zică ție ceva. N-ai nici paisprezece ani încă. Mă gândeam să mă întâlnesc cu părinții lui și să cer o logodnă lungă și

— Mă curtează de săptămâni întregi, zise fata cu mândrie. Îndeajuns de mult ca să fiu sigură. Și mi-a plăcut de el de la început. Oricum, vor o fată care să le aducă niște pământ, care are mobilă, propriile ei vase de cositor,

care are o moștenire. Lucruri pe care eu n-o să le am niciodată.

— Putem să facem economii, zise curajoasă Alinor.

Se uitară amândouă prin coliba micuță, la cele câteva lucruri vechi, la platourile din lemn de pe bufetul simplu, la masa și scăunelele moștenite de Alinor de la mama ei, la mănunchiurile de ierburi agățate la uscat, la cutia cu comori ce conținea actul de arendare și punguța din piele roșie, plină doar cu monede vechi, fără valoare.

— N-avem alte economii în afară de frunze uscate și aur fals, observă Alys.

— Aș putea să stau de vorbă cu ei, zise Alinor.

— Ar trebui să meargă tatăl meu, spuse Alys cu necaz. N-ar trebui să fii tu cea care merge, de una singură.

— Știu, zise Alinor. Avem ghinion cu asta.

Cele două femei își puseră pelerinele și sandalele de lemn și porniră spre biserică. În urma lor, pe cărarea de pe dig venea fratele lui Alinor, cu câinele după el, iar în spatele lui erau câțiva fermieri cu familiile. Femeile îl așteptară pe Ned să le ajungă din urmă și meraseră alături toți trei, formând apoi un singur șir atunci când ghimpii tufișurilor de pe cărare îi îngrămădiră.

— Veștile din Preston te fac fericit, Ned, băgă de seamă Alinor. Pare o mare victorie.

— Slavă Domnului, zise el. Căci, dacă scoțienii ar fi izbutit să treacă de Cromwell, nu știu unde s-ar fi oprit. Am fi putut să pierdem întreaga Anglie în mâinile lor, iar ei l-ar fi pus pe rege înapoi pe tron. Dar, Domnul fie lăudat, am învins, și ei sunt goniți înapoi, iar regele o să știe că nu i-au mai rămas prieteni pe lumea asta.

— Un rege fără prieteni, zise Alinor cu mirare, de parcă i-ar fi fost milă de el.

— Niciodată n-a avut prieteni, zise Ned aspru. Doar curteni și favoriți plătiți. I-a avut pe unii dintre cei mai răi și mai depravați bărbați din Anglia în slujba sa.

Se opriră împreună și se uitară spre mare, unde valurile se spărgeau cu spumă albă la intrarea în port.

— Chiar acolo, zise Ned minunându-se. Gândește-te la el, atât de aproape, la doar câteva ore de mers cu barca, pe Insula Wight. Iar de-acum știe, de bună seamă, că nu vine nimeni după el. Flota fiului său nu poate acosta, scoțienii fug înapoi la Edinburgh, soția lui nu-i poate ridica la luptă pe francezi în favoarea sa, irlandezii n-au debarcat. O să fie nevoit să implore iertarea noastră și să domnească cu permisiunea noastră.

— Ce s-ar întâmpla dacă ar fi salvat? întrebă Alinor.

— Nu-i nimeni care să poată să-l salveze și să-l ducă la corăbiile fiului său, afirmă fratele ei. Nici unul dintre ei n-are curajul sau istețimea de a-l elibera din temniță.

— Situația lui e deznădăjduită? zise Alinor, gândindu-se la James Summer, prietenul unui rege fără prieteni.

— Disperată, răspunse Ned, condamnându-l pe rege, fără să aibă habar de gândurile surorii lui. E într-o situație cu adevărat disperată.

Săriră pârleazul din zidul bisericii și meraseră în tăcere de-a lungul cărării, pe lângă mormintele părinților și bunicilor lor, ale generațiilor de podari. Pridvorul bisericii, unde Alinor așteptase fantoma soțului ei, era plin cu mănunchiuri strălucitoare de grâu, deși unii dintre enoriașii pioși se plângeau că acesta era un obicei păgân. Vechea

ușă neagră a bisericii era larg deschisă. Roșcatul, câinele lui Ned, se așează unde ședea de obicei, lângă pridvor, și scoase limba rozalie. Sătenii se duseră tăcuți la locurile lor: Ned se opri în picioare pe partea stângă, cu bărbații, în spatele familiilor înstărite, Alinor și Alys urcară treptele spre galerie, împreună cu celelalte femei sărace. Nimeni nu se înclină spre altar, nimeni nu se mai închină măcar.

Sir William și slujitorii săi intrară în biserică și toți bărbații își scoaseră pălăriile și toate femeile făcură reverențe, în afară de unul sau doi foarte cucernici care nu voiau să se plece în fața unui stăpân vremelnic. Alinor își căută din priviri fiul și-i zări zâmbetul fugar; îl ignoră pe preceptorul lui, ai cărui ochi căprui erau ațintiți în jos, spre cizmele bine lustruite. Familia Peachey se așează pe banca ei și domnul Miller, episcopul bisericii, închise ușa în urma sa cu un respect exagerat. Pastorul bisericii Sf. Wilfrid se duse în spatele mesei simple de împărtășanie și începu slujba nouă, autorizată, cu o lungă rugăciune improvizată, mulțumindu-i lui Dumnezeu că le oferise armatelor Lui, în Lancashire, victoria împotriva scoțienilor corupți.

Slujba fu lungă, predica păru nesfârșită. Alinor și Alys, așezate pe băncile tari din galeria aflată în fundul bisericii, își țineau capetele plecate, ascunzându-și toate semnele de nerăbdare. De la adăpostul clapelor bonetei, Alinor aruncă o singură dată o privire spre banca familiei Peachey și-l văzu pe James cu capul plecat, cu mâinile împreunate în față. Fie era adâncit în rugăciune, fie doar se prefăcea a fi un om cucernic, în vreme ce capul îi era plin de gânduri

eretice și primejdioase. Alinor nici măcar nu se mai întrebă care era adevărul. Îl simțea departe de ea, ca și cum ar fi ridicat deja pânzele spre o destinație necunoscută pentru a lua parte la un complot tainic. El îi spusese – și-l crezuse – că lupta pentru cauza lui era mult mai importantă decât dorința lor abia descoperită. Lui Alinor, părăsită de soț, îi era familiară respingerea, era obișnuită să fie pe locul al doilea, al treilea, pe ultimul loc. Își lăsă capul în jos și se rugă să-i treacă suferința.

La finalul predicii, în timp ce enoriașii mai evlavioși exclamară: „Domnul fie lăudat!” și „Mulțumescu-ți ție, Doamne!”, pastorul înaintă spre banca familiei Peachey, așteptă ca sir William să se ridice și, din acea poziție de superioritate morală, amândoi se întoarseră pentru a-i dojeni pe enoriași, unul din ei reprezentând puterile vremelnice, celălalt, autoritatea spirituală.

— Iar în această zi de sabat, pe care Domnul ne-a cerut s-o păstrăm sfântă, trebuie să chemăm o soră la altar pentru a o mustra, zise pastorul. Este datoria noastră și ordinul instanței bisericești.

Alys îi aruncă iute mamei ei o privire piezișă. Alinor, cu ochii mari de mirare, își arată neștiința. Amândouă înlemniră și așteptară ce avea să urmeze, întrebându-se cine va fi numită vinovată.

— O femeie de care s-au plâns vecinii ei, al cărei propriu soț a spus că nu poate s-o stăpânească, urmă pastorul. Îndeletnicirea ei a iscat agitație și unii afirmă că a fost infidelă. Cine a depus mărturie împotriva ei în fața instanței bisericești?

— Eu, zise doamna Miller, ridicându-se de la locul ei din mijlocul bisericii, unde stăteau arendașii înstăriți, avându-i de-o parte și de alta pe fiica și pe băiețelul ei.

— Sigur că ea fost, îi șopti Alys mamei ei. Are o vorbă rea pentru toată lumea.

— Doamna Miller de la moară, se prezentă ea inutil vecinilor, care o cunoșteau din copilărie.

— Și ce ați susținut în fața acestei instanțe? o întrebă pastorul. Pe scurt, îi aminti el.

Toată lumea știa că, odată pornită, doamna Miller era greu de oprit.

— Am spus că am văzut-o la curățatul miriștii, s-a dus în spatele unui gard viu cu un bărbat din această parohie și s-a întors cu rochia în dezordine și părul desfăcut.

Biserica fu cuprinsă de un murmur de speculații cu privire la cine ar putea fi acel „bărbat din parohie”, însă era limpede că identitatea lui avea să fie păstrată secretă. Femeia păcătoasă urma să fie denunțată, dar partenerul ei avea să-și păstreze neștirbită reputația. De altfel, acesta nu prea era un păcat pentru un bărbat; ținea de firea lucrurilor.

— Iar înainte de asta, continuă doamna Miller, ea și-a defăimat soțul, numindu-l nerod bătrân, și în ziua de târg de la piața din Sealsea i-a luat punguța cu bani, l-a înghiontit și i-a zis c-o să-l învețe minte.

— A mai depus cineva mărturie împotriva ei în fața instanței bisericești? întrebă sir William.

— Eu, zise o soție de fermier de pe Insula Sealsea, ridicându-se. A venit la mine acasă în seara mea de tors lână cu prietenele și m-a numit nătângă îndrăgostită pentru că-l las pe soțul meu să păstreze banii pe care-i fac din tors. M-a plesnit peste față și mi-a smuls boneta de pe cap când i-am zis că pruncul ei n-a fost făcut cu bărbatu-său, lucru știut de toată lumea.

— Eu am depus mărturie împotriva ei, domnule, zise doamna Wheatley, bucătăreasa familiei Peachey, ridicându-

se din spatele băncii stăpânilor. A venit la ușa conacului și avea cu patru ouă mai puțin decât prevedea zeciuiala ei, dar a zis că, dacă nu există, rege și nici episcop, atunci nu există nici lord și nu trebuie să plătească zeciuiala și că vă puteți lipsi de ouăle Domniei Voastre.

— Și apoi a mai fost și alaiul de ocară, strigă o voce din fundul bisericii, de unde stăteau arendașii săraci. Nu uitați de asta!

— A avut loc un alai de ocară, îi explică doamna Miller lui sir William. Flăcăii au mers călare invers pe un măgar prin dreptul casei ei, unul purtând o jupă pe cap, ca să arate că-i o desfrânată și o rușine pentru satul nostru.

Sir William părea atât de serios, încât nimeni n-ar fi crezut că are o ibovnică costisitoare într-o locuință cu chirie din apropiere de Haymarket, la Londra.

— Foarte grav, zise el.

— Astfel că instanța bisericească a condamnat-o să stea dinaintea enoriașilor în cămașa de corp, cu o lumânare aprinsă în mână, pentru a-și arăta căința pe durata acestei zile, până la asfințitul soarelui, zise pastorul iute, punând capăt rezumatului procesului și dând verdictul.

Epitropii, printre care domnul Miller, deschiseră ușa bisericii și doamna Whiting intră din pridvor în cea mai bună cămașă de pânză a ei, ținând o lumânare aprinsă în mână, desculță și cu părul desfăcut pentru a-și arăta pocăința. Era o femeie de vârstă mijlocie, lată în șolduri și cu pântec mare, cu părul înspicat de fire sure. Era pământie la față de supărare.

— Ah, Dumnezeu s-o apere, șopti Alinor de deasupra femeii, din galerie. Să fie făcută de rușine așa!

— Isabel Whiting, ești adusă dinaintea vecinilor tăi și a acestei parohii pentru a-ți ispăși rușinea. Te căiești?

— Da, zise ea foarte încet.

— Juri să nu mai fii nici desfrânată, nici nărăvașă în viitor?

— Jur.

— Și să te supui lui Dumnezeu și soțului tău, care a fost pus de Domnul Însuși mai presus de tine pentru a-ți fi stăpân și călăuză?

Aproape c-o auziră oftând la sarcina obositoare pe care el i-o impunea.

— Da.

— Atunci trebuie să stai în picioare în biserică până la apusul soarelui, când episcopii vor veni să te elibereze. Să stai desculță și rușinată, în vreme ce lumânarea ta va arde până la capăt, timp în care oricine poate veni să-ți facă reproșuri, dar tu nu ai voie să răspunzi sau să rostești vreun cuvânt. Privește în inima ta, soră, și nu-i mai supăra pe Dumnezeu și pe vecinii tăi.

Pastorul se întoarse spre enoriași, desfăcu brațele și rosti pe nerăsuflăte rugăciunea. Femeia rămase în picioare dinaintea lui, cu fața spre vecinii care o denunțaseră, cu chipul neclintit și înverșunat, cu lumânarea aprinsă tremurându-i în mână, în vreme ce, undeva în biserică, soțul ei, care o bătuse, și bărbatul care o posedase în spatele gardului viu se foiau de pe un picior pe altul și așteptau clipa în care puteau să plece.

După slujbă, sir William se opri în curtea bisericii, iar arendașii lui veniră să-i facă plecăciuni sau reverențe. Alinor și Alys îl urmară pe Ned pentru a-l saluta, iar sir William îi făcu semn lui Rob să îngenuncheze ca să

primească binecuvântarea mamei și apoi să se ridice ca ea să-l sărute pe frunte. Alinor era palidă și absentă, gândindu-se la femeia aceea, denunțată ca adulterină și lăsată să se căiască desculță în biserica din spatele lor, îmbrăcată doar în cămașa de corp, ținându-și lumânarea în mână tremurândă. Alinor era pe deplin conștientă de puterea soților Miller și a comunității atunci când acționau împreună și știa că se ridicau după cum aveau chef, împotriva oricărui om pe care-l disprețuiau, și că o femeie nu putea vorbi în apărarea ei.

— O să navigăm! își anunță Rob mama. Pe mare.

Alinor nu se putu stăpâni și se uită spre James, dar întoarse iute privirea spre domnul Tudeley, intendentul.

— Să navigheze?

— Domnul Summer îi duce săptămâna viitoare pe flăcăi într-o vizită pe insulă, o anunță el. Vor naviga până pe Insula Wight.

— O, făcu ea, apoi se întoarse din nou spre fiul ei, care topăia de entuziasm.

— Mai întâi o să mergem la Newport, zise Rob cu bucurie. O să rămânem acolo peste noapte. Poate două nopți.

— De ce? întrebă Alinor. Pentru ce?

— Geografie, răspunse Rob plin de importanță. Și cartografie. Domnul Summer zice că-i posibil chiar să-l vedem pe rege! Ce mai priveliște ar fi, nu-i așa? Sir William îl cunoaște, dar Walter nu i-a fost niciodată prezentat. Nu putem vorbi cu el, desigur. Dar s-ar putea să-l vedem pe stradă. Domnul Summer zice că iese să se plimbe pe jos.

— Credeam că e la Castelul Carisbrooke, spuse Alinor, ațintindu-și privirea asupra chipului fericit al fiului ei, fără să se uite la fratele ei sau la James Summer, știind că amândoi ascultau cu atenție. Credeam că e întemnițat.

— Maiestatea Sa va fi eliberat și dus într-o casă particulară din Newport ca să se întâlnească cu nobilii din Parlament și să ajungă la un acord cu ei, îi spuse domnul Tudeley.

— Și noi probabil c-o să-l vedem! adăugă Rob.

— Aș prefera să nu mergi, zise Alinor hotărât, luându-l pe după umeri pe Rob și îndepărtându-l un pic de cercul din jurul lui sir William. Știi, unchiului Ned n-o să-i placă asta deloc!

— Trebuie să merg cu Walter, îi explică el. Sunt însoțitorul lui. Trebuie să-l însoțesc!

— Da, dar

— Și nu e ca și cum regele ar fi încă în război. E la Newport ca să se întâlnească cu cei din Parlament. E pace acum. Se întâlnesc cu el la Newport ca să facă pace, iar el va fi eliberat. Mi-ar plăcea să-l văd, acum că totul s-a sfârșit. Ia gândește-te, eu să-l văd pe regele Angliei!

— Totuși, aș prefera să nu-l vezi, repetă Alinor.

Rob deveni deodată atent. Privi în sus la chipul ei palid.

— De ce? Ce s-a întâmplat? E clarvederea, mamă? o întrebă el încet.

— Nu, nimic de felul ăsta, zise ea clătinând din cap. Doar că

— Ce?

— O, biata doamnă Whiting și să trebuiască să stea în fața întregii biserici

— Asta n-are nimic de-a face cu noi, zise el pe bună dreptate.

— O cunosc, și cu toate astea n-am spus nimic în apărarea ei.

— Nu era nimic de spus, zise Alys, apropiindu-se încet de cei doi. Toată lumea s-ar fi întors împotriva ta, împotriva noastră, a tuturor trei, dacă ai fi spus ceva în apărarea ei.

De altfel, chiar s-a dus în spatele gardului viu. Am văzut-o eu.

— Da, dar

— Ce legătură are asta cu mersul meu pe Insula Wight? Întrebă Rob pe un ton vehement.

— Nu are! mărturisi Alinor. Știi ce părere am, Rob doar că

— E vorba de mare? ghici el. De apa adâncă?

— Marea, zise ea, agățându-se de acest cuvânt, de parcă teama ei de mare ar fi putut explica sentimentul de groază pe care-l simțea la gândul plecării fiului ei la Newport pentru a-l vedea pe regele înfrânt.

Plecarea la Newport în compania preceptorului său - spionul regelui.

Ținutul mareelor, septembrie 1648

James Summer, Rob și Walter porniră de la cheiul morii cu o corabie de negoț de coastă ce se îndrepta spre Insula Wight, Southampton și către vest. Richard Stoney, Alys și câteva dintre fetele de la moară îi priviră plecând. Rob le făcu cu mâna atât de mult, încât parcă s-ar fi îndreptat spre Americi, pesemne ca să nu se mai întoarcă niciodată, în

vreme ce vasul cu două catarge înainta încet pe canalul adânc, cu echipajul de-o parte și de alta a punții, veghind să nu se lovească de bancuri de nisip și strigând adâncimea apei.

James se duse la tribord să se uite după coliba micuță cocoțată pe digul portului, dărăpănată de parcă fusese adusă la mal de flux. Ușa era deschisă și se întrebă dacă Alinor privea corabia din interiorul întunecos. Bănuia că e nemulțumită de plecarea lui Rob pe insulă, însă nu venise la el să-i ceară să nu-l ia pe fecior. Nu vorbise cu el deloc. Nici măcar după slujbă, când își făcuse reverența în fața lui sir William sau când, îndreptându-și trupul, descoperise ochii căprui ai lui James ațintiți asupra ei. Se purtase cu o discreție glacială, întocmai cum se rugase el. Era distantă de parcă nu l-ar fi cunoscut, de parcă nu l-ar fi îmbrățișat niciodată, de parcă nu și-ar fi desfăcut niciodată buzele în fața gurii lui poruncitoare. El se rugase să fie eliberat, iar Alinor îi dăduse pace îndată, de parcă nu i-ar fi șoptit nicicând că vrea să fie cu el, că vrea să fie singură cu el. Chiar și când făcuse o reverență în fața lui, se uitase dincolo de el, ferindu-și privirea. Ar fi putut să creadă că nu înseamnă nimic pentru ea, că nu însemnase niciodată nimic pentru ea. Ar fi putut să creadă că e nevăzut.

Și, desigur, îndată ce ea a devenit distantă, a vrut s-o apuce de mână, să-i rostească numele, să facă ochii aceia cenușii să se îndrepte din nou spre el. Fiind cel mai sărman arendaș de pe domeniu, o femeie pe care el se coborâse s-o bage în seamă, ea ar fi trebuit să pândească și cel mai mic semn al iertării lui. Însă parcă nici nu-l mai vedea. A fost nevoit să rămână în picioare alături de sir William și s-o lase pe femeia asta, o nimeni, să se îndepărteze de parcă el ar fi fost un nimic.

Acum, când pânzele corabiei prinseră vântul și vasul înaintă un pic, el se uită după coliba sărăcăcioasă care era căminul ei, pe care o deschisese pentru el ca refugiu când nu avusese unde altundeva să meargă. Zări o dâră de fum de la coș, văzu că ușa e deschisă, desluși chiar o mișcare înăuntru: imaginea fugară a bonetei ei. Apoi, în timp ce se uita, ea ieși în ușă și rămase pe piatra crăpată din prag, ca el s-o poată vedea. Ridică mâna, mâna ei bătătorită, ferindu-și ochii de soare. Lui nu-i veni să creadă, dar ea îl căuta din priviri. Alinor îl zări; văzu corabia care îl ducea pe fiul ei iubit în primejdie, fiul ei folosit ca scut împotriva întrebărilor, ca alibi în trădarea incredibilă pe care el era pe cale s-o comită. James își spuse că ea îi dorește negreșit răul, fiindcă făcea singurul lucru de care ea se temea – îl ducea pe Rob în larg, la apă adâncă. Însă apoi o văzu ridicând mâna spre corabia lui într-o binecuvântare, așa cum orice nevastă de marinar ar face spre o corabie, șoptind: „Drum bun! Întoarce-te cu bine acasă!”. El o văzu stând acolo, urmărindu-l. Era limpede. Îl iubea, iubirea ei era mai profundă și mai cuprinzătoare decât a lui, căci îi iertase nesăbuinta și răutatea și îi ura drum bun în călătorie, chiar dacă îl slujea pe rege și-i ducea feciorul pe marea cea adâncă.

Se duse dintr-un salt spre parapet pentru a-și ține echilibrul, se prinse de funia catargului, se aplecă peste bord, deasupra apei negre ce trecea iute pe sub prova. Auzi șoptitul rău-prevestitor al refluxului care-i trăgea spre gura portului, însă voia ca ea să-l vadă. Întinse brațul pentru a-i face cu mâna. Voia ca ea să știe că, în timp ce părăsea Mlaștina Spurcată, singurul lucru la care se gândea nu era cauza lui, pe care o pusese mai presus de ea, nici regele lui, care ar fi trebuit să vină înaintea oricărui alt lucru, ci ea, Alinor.

Newport, Insula Wight, septembrie 1648

Orașul Newport era aglomerat ca în zi de târg. Pe insulă nu se mai întâmplase niciodată ceva asemănător. Sosirea regelui la casa domnului Hopkins, un orășean bogat, conferi străzii provinciale statutul Palatului Whitehall. Când aveau să ajungă negociatorii Parlamentului, Newportul avea să fie în centrul afacerilor politice ale regatului – „ale lumii” – potrivit regaliștilor amețiți de uimire din Newport. Toată nobilimea din satele și orașele din jur dăduse năvală aici ca să stea pe la prieteni și veri și să hoinărească încet pe străzile înguste în speranța de a-l zări pe rege. Se duceau la Biserica Sf. Thomas; se înghesuiau să ocupe băncile din față ca să îngenuncheze în spatele Maiestății Sale la rugăciune; își trimiteau slujitorii la ușa bucătăriei familiei Hopkins ca să afle ce se gătea pentru masa regală. Nobilii, însoțiți de doamnele lor, veniră cu propriile corăbii sau cu corăbii închiriate de pe insula mare pentru a-și prezenta omagiile regelui care, deși învins, nu putea fi cu totul

înfrânt. Toți regaliștii care-l slujiseră pe rege la Londra, la Oxford, la ceas de triumf sau pe timp de înfrângere, reapărură acum, aflând că e pus din nou în libertate. Indiferent ce-ar fi zis oricine, indiferent ce ar fi făcut el însuși, regele era regele și era limpede pentru toată lumea că, mai devreme sau mai târziu, el avea să se întoarcă la Londra și pe tronul său.

Și oare nu era o certitudine că el avea să-i țină minte pe lorzii și pe lady care îl vizitaseră în vremurile sale de restriște? N-avea să-i răsplătească pe cei care îl invitaseră să-i viziteze, prelungindu-i liberarea condiționată în călătorii de plăcere lungi pe insulă, pe cei care-i trimiseseră vânat de pe moșiile lor, fructe din serele lor? Nu urma să-i răsplătească pe cei câțiva favoriți care merseseră cu el în imensa trăsură regală ce fusese transportată pe un vas cu atâta efort pentru a bloca ulițele înguste ale insulei? Când avea să fie din nou Carol-regele, n-avea să se simtă dator să-și aducă aminte de cei care-l trataseră cu cel mai servil respect pe vremea când fusese Carol-prizonierul?

În casa domnului Hopkins era la fel de lesne de pătruns ca la curtea regală din Londra în vremurile bune de odinioară, când orice bogătaș putea să intre să se uite la monarhul său și la familia regală. Regele credea că masa la care lua cina ar trebui să fie la vedere în salonul său, la fel cum un altar ar trebui să fie la vedere în biserică. Și regele, și altarul erau de natură divină. Aici, la Newport, deși la fiecare ușă erau câte două gărzi, nu luau la întrebări pe nimeni: dacă un om era îmbrăcat luxos, putea să intre. Carol era liber să vină și să plece după bunul-plac, trebuind doar să-și respecte promisiunea de-a nu părăsi insula. Strada de lângă casă era ticsită toată ziua de oameni splendid înveșmântați veniți să-i ureze toate cele bune, care se fâțâiau de colo până colo pe pavajul proaspăt

măturat, făcând remarci zgomotoase despre simplitatea oraşului şi sărăcia clădirilor; era asaltată de oameni de rând care voiau să-l zărească pe bărbatul care pretindea că este semidivin, era mereu înconjurată de cerşetori şi de bolnavi. Regele Carol era renumit pentru puterile vindecătoare ale degetelor sale lungi şi albe. Un bolnav putea îngenunchea în faţa lui şi putea fi vindecat printr-o atingere uşoară a mâinii şi o binecuvântare şoptită. Toată lumea avea cale liberă la puterile regelui. O tânără afirma deja că harul lui divin o vindecase de orbire. Toţi ştiau că regele nu e muritor. Avea mirul sfânt pe pieptu-i sacru, era descendentul regilor rânduiri de ceruri, se afla doar pe o treaptă mai jos decât îngerii.

James avu grijă să-i ferească pe băieţi de săracii bolnavi şi-i plăti unui oştean din gardă un bănuţ ca să le dea voie să stea sub fereastra unde, fuseseră încredinţaţi, regele studia documentele trimise de Parlament. Toată lumea zicea că trimişii Parlamentului aveau să sosească în mai puţin de o săptămână şi c-o să parcurgă numeroasele clauze ale unui acord cu regele astfel încât acesta să se poată întoarce pe tron şi să domnească cu consimţământul camerelor Parlamentului. Acum, că scoţienii erau înfrânţi, regele şi Parlamentul erau nevoiţi să ajungă la o înţelegere, căci regele îşi pierduse ultimul as. Avea să fie mereu rege, dar nu va putea să-şi mai impună voinţa asupra poporului. În cele din urmă, el trebuia să ajungă la un acord. După două războaie civile, în ţară şi la curte avea să se instaureze pacea.

Băieţii aşteptau, lungindu-şi gâturile ca să se uite în sus la fereastra proeminentă. Clopotele bisericilor din Newport începură să bată în tot oraşul, anunţând ora şase. Din mulţime se auzi un murmur agitat, o parte a ferestrei plumbuite se deschise şi în ea apăru capul cu păr cărunt al

regelui Angliei. Carol privi în jos la oamenii care așteptau dedesubt, zâmbi istovit și ridică mâna plină de inele.

— El e? Întrebă Rob, nepot de oștean, născut și crescut „cap-rotund”⁶, neputând să-și ascundă dezamăgirea din glas.

— Da, încuviință James, scoțându-și pălăria și uitându-se în sus în speranța că va fi cuprins de un val de loialitate, de devotament înflăcărat, însă nu simți decât neliniște.

— Fără coroană?

— Cred că o poartă doar când e pe tron.

— Atunci cum poți să fii sigur că-i el? insistă Rob. Fără coroană? Ar putea fi oricine.

James nu spuse că, la seminar, novicilor li se arătaseră nenumărate portrete cu chipul tragic, întunecat al regelui ca să-i ajute în rugăciunile pe care le rosteau pentru ocrotirea lui. Nu spuse că visase la ziua când complicata conspirație avea să se limpezească în sfârșit, cu loialiștii pe insulă, cu flota Prințului de Wales așteptând în apropierea țărmului și un căpitan loial de vas pornit să navigheze la miezul nopții cu un pasager misterios.

— Cred că știi pur și simplu, zise el. Nimeni altcineva n-ar fi făcut cu mâna de la fereastra sa.

— Uraaa! strigă deodată Walter, țopăind și făcând cu mâna. Uraaa!

Ochii cu pleoape grele se îndreptară spre ovațiile neașteptate și regele ridică din nou mâna pentru a lua act de loialitatea înfocată a flăcăului. Apoi se retrase, fereastra fu închisă și se traseră obloanele.

— Asta-i tot? Întrebă Rob.

— În fiecare zi e la fel, îi răspunse o femeie de lângă el. Dumnezeu să-l binecuvânteze. Și vin în fiecare zi să-i văd chipul sfânt.

---

⁶ Porecla dată partizanilor lui Cromwell.

— Mergem să cinăm, zise James înainte ca ei trei să atragă atenția cuiva. Haideți!

Se duseră înapoi la Taurul Bătrân de pe Strada Mare, unde James rezervase camere, și acolo comandă o cină copioasă pentru cei doi băieți, dându-le voie să bea fiecare câte un pahar cu vin.

— Eu o să ies în oraș cât mâncați, le zise el. Vreau să arunc o privire în jur și să găsesc un vas care să ne ducă acasă mâine sau poimâine.

— Noi nu putem veni? întrebă Walter. Vreau și eu să arunc o privire în jur.

— Mă voi întoarce după voi, promise James. Ne putem plimba prin piață și pe malul râului înainte de-a merge la culcare.

Își trase pălăria peste ochi ca să-și ascundă fața și ieși.

Străbătu ulițele înguste și încă aglomerate către port să se uite la vasele care săltau pe apă la chei. Zdrăngănitul surd al tacheților ce se loveau de catargele din lemn îi aminteau de toate celelalte cheiuri, de numeroasele corăbii din scurta lui viață de călătorii neîncetate. În fiecare port era același zdrăngănit de velatură, așa cum în fiecare oraș se auzea din oră în oră dangătul clopotelor din biserici. Se gândi că, poate, într-o bună zi, după ce va fi trăit îndeajuns de multă vreme în pace, le va putea auzi fără să-și spună că îl chemau la o muncă tainică și primejdioasă. Spera că într-o zi avea să le poată auzi fără să-i provoace spaimă.

— Vasul *Marie* e în port? îl întrebă pe un bărbat care trecea pe lângă el mergând greoi, cu un colac de funie sub braț.

— A venit și a plecat, răspunse scurt bărbatul. Trebuia să vă întâlniți cu el?

— Nu, zise James, tăgăduind îndată. Credeam că e mereu aici.

— Pentru că, dacă aveți întâlnire cu el aici, v-aș fi spus că toată lumea a auzit de la căpitan că până la urmă n-o să se mai întâlnească cu bunul său prieten și că a ridicat pânzele azi-dimineață.

— O, făcu James.

O monedă mică ajunsese din buzunarul lui în mână care aștepta. Bărbatul ridică funia și-și continuă drumul.

— Ai idee cum pot să tocimesc alt vas?

— Întrebați-i pe ei, răspunse el fără a fi de ajutor și trecu mai departe.

James rămase locului un moment, aproape năucit de vestea dezastruoasă. Totul depindea de plecarea vasului la miezul nopții, așa cum conveniseră, dar acum vasul îl lăsase de izbeliște. Singura lui alinare era că fuga aceea fățișă însemna probabil că nu fuseseră deconspirați. Căpitanului i se făcuse teamă la gândul de a-l salva pe regele Angliei și ridicase pânzele, dar nu fusese arestat. Complotul putea fi dus la bun sfârșit cu alt vas. James trebuia să găsească un căpitan atât de loial regelui, încât să se încumete să-l salveze, sau atât de lesne de cumpărat, încât să vrea să facă asta pentru bani. James se uită de-a lungul cheiului și se gândi că n-avea cum să cântărească acest aspect, că nici măcar n-avea cum să adreseze întrebarea asta fără să se pună în mare primejdie.

Nu îndrăzni să atragă atenția asupra sa fâțâindu-se de colo până colo pe chei înainte de cină. Se gândi c-ar fi mai bine să se întoarcă mai târziu, să se plimbe pe lângă tavernelle de lângă chei, să găsească o modalitate de-a purta o discuție mai discretă. Închise ochii o clipă ca să nu vadă pădurea de catarge. Viața lui se afla pe muchie de cuțit de atâta vreme, încât nu-l entuziasma o nouă aventură. Se simțea obosit până în măduva oaselor. Mai mult decât orice, voia ca această misiune de salvare să

izbutească și ca totul să se încheie. Nici măcar nu aștepta sentimentul de triumf de a doua zi. Își pusese în minte să-l elibereze pe rege, își trecuse numele pe contracte și scrisori și se apucase de îndeplinirea sarcinii. Era credincios și se gândea că Dumnezeu avea să-l călăuzească, așa că lăsă portul în spate și se întoarse la casa domnului Hopkins. Ușa, aflată în zidul grădinii din spate, era descuiată și nepăzită, iar James se furișă în grădina întunecată și se duse în liniște spre ușa bucătăriei, care stătea deschisă ca să intre aerul răcoros al serii.

Înăuntru domnea haosul. Regele era mofturos la mâncare, dar importanța persoanei sale trebuia trâmbițată prin servirea a douăzeci de feluri la fiecare masă. Era un efort pentru bucătarii de provincie, care rămâneau fără rețete și ingrediente. James văzu câteva gărzi prin ușa deschisă dinspre salon, dar misiunea lor era să-l urmeze pe rege când mergea afară, nu să împiedice intrarea cuiva în casă. Servitorii personali ai regelui erau cei răspunzători cu alungarea străinilor nedoriți și cu primirea oaspeților nobili, însă aceștia erau de curând numiți în posturile lor și nici nu cunoșteau rosturile imensei case, nici nu știau să deosebească prietenii de străini. Regele adăugase șase curteni la anturajul său de când fusese eliberat de la castel, iar ei își aveau propriii servitori și lingăi care veneau și plecau fără a fi luați la întrebări. Erau prea mulți străini prin casă pentru ca cineva să bage de seamă unul în plus.

James așteptă câteva momente în grădină, urmărind servirea dezordonată a mesei și felul în care servitorii alergau încoace și încolo de la bucătărie, prin salon și în sus pe treptele către camerele regelui. Apoi își scoase pălăria, își aranjă haina și intră cu îndrăzneală pe ușa din spate, de parcă acolo i-ar fi fost locul. Înăuntru era înăbușitor; deasupra focului se răsucea o friptură pe frigare, cratițele

bolboroseau pe mici coșuri cu cărbuni încinși, legumele se înăbușeau lângă foc, iar pâine era scoasă cu paleta din cuptor. Slujitorii care serveau masa intrau și ieșeau în grabă, cerând feluri de mâncare pentru mesele lor, uneori înhățând o farfurie destinată mesei domnului Hopkins. Bucătăreasa domnului Hopkins se afla în mijlocul întregii harababuri, încercând să păstreze ordinea, cu șorțul pătat și fața asudată de îngrijorare și zăduf.

— Sunt cel care taie friptura pentru rege, îi zise James respectuos. Pot să vă ajut, doamnă bucătăreasă?

Ea se întoarse spre el ușurată.

— Dumnezeule, nici măcar nu știu ce-a mâncat până acum. Nu i-ai dus bucata de friptură sus?

— După ea am venit acum, zise James calm.

— Du-o! Du-o! exclamă ea, arătând spre o pulpă de miel aflată pe o masă și garnisită cu stângăcie de un servitor cu mănunchiuri de năsturel.

— Asta-i pentru lorzi! exclamă servitorul.

— Ia-o! zise bucătăreasa, silindu-l pe James s-o ia. Și spune-mi dacă lipsește ceva de pe masa lui.

James se înclină și ieși pe ușă, trecu pe lângă garda de la baza scării și urcă până la ușa ce dădea spre camerele regelui. Portarii ezitară, dar James ținu platoul ridicat și zise:

— Iute, până nu se răcește!

Se îndreptă fără șovăială spre ușa închisă, așa că portarii i-o deschiseră, după care o închiseră în urma lui, iar James, fără să ezite vreo clipă, intră în salonul regelui și puse mâncarea pe masa din fața lui.

Servitorul din spatele jilțului său, pajul care-i ținea mânușile, servitorul cu vinul și cel cu apa nu se mirară deloc când James luă cuțitul lung și ascuțit și tăie carnea de miel în felii subțiri ca hârtia, pe care le puse sub formă de

evantai pe cel mai bun platou de argint al familiei Hopkins. El se înclină și așeză platoul dinaintea regelui, aplecându-se peste umărul acestuia. Cu fața atât de aproape de urechea lui încât îl gâdilară buclele cărunte și simți mirosul de pomadă franțuzească, James îi șopti:

— În seara aceasta, la miezul nopții. Să deschideți ușa.

Regele nu întoarse capul și nu schiță nici un semn că ar fi auzit.

— Goarnă, rosti James parola care-i fusese dată din Franța, și care dădea de înțeles că regina Henrietta Maria însăși era inițiatoarea complotului.

Regele lăsă capul în jos ca și cum ar fi spus rugăciunea de mulțumire pentru cină, iar mâna sa, ascunsă sub masă, făcu un mic gest de încuviințare. James merse de-a-ndăratelea spre ușă, făcu o plecăciune adâncă și se retrase.

Între timp, la hanul Taurul Bătrân, flăcăii mâncau prune presărate cu zahăr și spărgeau nuci; săriră în picioare când intră James.

— E vreun târg? întrebă Rob. E foarte mare gălăgie.

— E o piață și sunt niște muzicanți care se plimbă, zise James. Putem să mergem să vedem ce se întâmplă.

Se pomeni că zâmbea larg, aproape râzând de ușurare că prima etapă, intrarea la rege, fusese atât de ușoară. Plănuise și lucrase cu oameni de seamă ca să ia în calcul fiecare pas, însă, în cele din urmă, pur și simplu se dusesse la ușă și portarul i-o deschisese. Aproape că nu-i păsa că nu are un vas. Dacă norocul ținea cu el, avea să țină până la flux și la întâlnirea cu flota prințului.

— Regele iese din nou diseară? întrebă Walter.

— Nu, face cu mâna de la fereastră doar înainte de cină și apoi obloanele sunt închise pe timpul nopții. Dar s-ar putea să-l vedem mâine. Cred că se plimbă prin oraș dimineața, zise James, știind că în zori regele avea să fie pe corabia prințului. Se duce la biserică.

— E liber să meargă oriunde? întrebă Walter.

— Când membrii Parlamentului au decis să facă o înțelegere cu el, au trebuit să-l elibereze ca să poată semna documentele în calitate de om liber. Acum poate să meargă unde vrea pe insulă, dar și-a dat cuvântul că n-o va părăsi.

— E și un urs dansator? se interesă Rob. N-am văzut niciodată un urs.

— N-aș crede, răspuse James. Newport e un oraș cucernic sau cel puțin era. Dar putem să ne plimbăm prin piață și poți cumpăra un mic cadou pentru mama ta. Poate niște panglici pentru păr.

Se pomeni că i se usucă gâtul la gândul pletelor blonde ale lui Alinor.

— Nu, ea poartă mereu bonetă, răspuse Rob. Dar dacă au de vânzare monede vechi, aș lua. Îi plac monedele vechi, fără valoare. Haideți.

Cei doi flăcăi meraseră prin piață, uitându-se la tarabe și râzând de giumbușlucurile unui cățel dresat să sară printr-un cerc și care se ridica pe picioarele din spate la comanda „Ironsides⁷!”. Tarabele se întindeau de-a lungul străzilor înguste către portul unde râul Medina șerpua prin oraș și vasele se legănau încet lângă chei. James se uita după corăbii abia sosite sau care ar fi putut să fie gata de plecare, când Rob exclamă:

— Tati! Tăticul meu!

---

⁷ Cavaleria lui Cromwell.

James se întoarse iute și văzu un bărbat cu fața cafenie și părul negru ridicând capul la auzul unui glas familiar. Surpinse pentru o clipă chipul necunoscut, ce părea uluit. Apoi bărbatul se întoarse și se îndepărtă, avântându-se în mulțime.

— Ăla era tăticul meu! Ăla era tăticul meu! Tati! Eu sunt! Rob! Așteaptă-mă!

O rupse la fugă, strecurându-se prin mulțime, și, deși creștetul brunet al bărbatului se zărea mult înaintea lui, Rob fu mai iute de picior decât el. Când James și Walter îl ajunseră din urmă, Rob pusese mâna pe bărbat și i se aruncase în brațe convins că va fi bine primit, zicând: „Eu sunt! Eu sunt, tati! Rob”.

Ochii vinovați ai bărbatului întâlneau privirea lui James pe deasupra capului fiului său.

— Rob, zise el bătându-l ușurel pe spate. O, Rob.

Rob se gudura ca un cățeluș.

— Unde-ai fost? întrebă el. Noi n-am știut. Te-am tot așteptat! Am crezut că te-ai înecat!

James văzu că omul se uita la el cu un soi de disperare, ca de la bărbat la bărbat, în această groaznică nereușită ca tată.

— S-au gândit c-ai fost luat cu forța în marina militară, interveni James.

— Ah! Așa e! Am fost! zise bărbatul, dintr-odată guraliv.

Își îmbrățișă fiul și apoi se trase un pic în spate ca să-i vadă fața.

— Nu te-am recunoscut, te-ai înălțat atâta. Și ești îmbrăcat așa de frumos! Văd că v-ați descurcat destul de bine fără mine!

— Nu ne-am descurcat! Unde-ai fost? stăruie Rob.

— E poveste lungă, zise bărbatul. Și o să ți-o spun pe toată într-o bună zi.

— De ce n-ai venit acasă?

— De ce n-am venit acasă? Păi, pentru că n-am putut să vin acasă, de-aia!

— Dar de ce?

— Pentru c-am fost recrutat cu forța, fiule. Luat cu arcanul de pe barca mea de cei din armată și dus să servesc în marina militară pentru Parlament. Am servit ca marinar de rând și apoi am înaintat în rang, de vreme ce știam apele din jurul Insulei Sealsea și până la Downs⁸.

— Dar de ce nu i-ai trimis vorbă mamei?

— Binecuvântat să fii, nu te lasă să mergi la mal! Nu-ți dau zile libere de sărbători! Eram pe vasul meu și nu vorbeam cu nimeni în afară de bieții ticăloși care au fost luați cu de-a sila în armată odată cu mine.

James îl privi pe fiul lui Alinor, învățat să iubească și să aibă încredere, străduindu-se să-și creadă tatăl.

— Nu puteai nici măcar să ne trimiți vorbă? Căci noi am tot așteptat să vii, iar mama încă nu știe dacă ești viu sau mort. Va trebui să-i spun când ajung acasă. Nu prea o să mă creadă! A tot așteptat. Cu toții te-am așteptat!

— O, ea știe, dădu el din cap. E mai bine să se prefacă. Dar o știi pe maică-ta, fiule. O femeie ca aia știe în sufletul ei. Citește în apele ei. N-are nevoie de un mesaj să-i spună ce și cum. Îi spun vântul și valurile. Îi șoptește luna. Păsările de pe gard sunt ajutoarele ei. Numai Dumnezeu știe ce știe și ce nu știe ea, dar tu nu trebuie să-ți faci niciodată griji pentru ea.

James simți un fior rece de ură când îl văzu pe băiat chinându-se să înțeleagă, când îi văzu încruntarea și nelămurirea de pe chipul fraged, în timp ce tatăl

---

⁸ Porțiune de mare prielnică staționării navelor, situată în apropiere de Canalul Mânecii, lângă coasta estică a Kentului, în sudul Angliei.

necredincios îi spunea că mama lui era și ea necredincioasă.

— Nu cred că știe, zise Rob cu nesiguranță în glas. Ne-ar fi spus atunci când am întrebat-o unde ești.

— Ei bine, oricum vă descurcați destul de bine și singuri, zise vesel tatăl lui. Haine frumoase și prieteni de vază.

Se întoarse spre James, zicând:

— Sunt Zachary Reekie. Căpitanul vasului comercial de coastă *Jessie*.

— James Summer, zise James fără să întindă mâna. Preceptorul conașului Walter Peachey, aici de față, și al feciorului dumitale, care este slujitorul și însoțitorul Domniei Sale.

— În casa Peachey? Își întrebă Zachary fiul. N-am zis eu că nu-i nevoie să-ți faci griji pentru maică-ta? Ce-a trebuit să faci să te bage acolo? Închipuie-ți că știi! Domnul Tudeley mai e intendent acolo?

— Mama se ocupă de cămara de la conac, zise Rob poticnindu-se, roșu la față.

— Eu am cerut ca Rob să fie însoțitorul conașului Walter, zise James, incredințându-se că-n glasul lui calm nu se strecoară furia rece. Doamna Reekie a avut înțelepciunea să accepte acest post pentru el. Băiatul are o slujbă și e plătit trimestrial, iar când conașul Walter va merge la universitate, sper să-l bag pe Rob ucenic la un medic. Se pricepe la ierburi și leacuri și studiază latina cu mine.

— O, da, asta ziceam și eu, nu-i așa? comentă răutăcios Zachary. Mă bucur că lucrurile ne-au mers bine tuturor.

Se întoarse, ca și cum ar fi crezut că ar putea să-l lase să plece, însă Rob îl apucă de braț.

— Dar acum o să vii acasă, tati? Acum, că nu mai ești în marină?

— Nu pot chiar acum, zise el uitându-se din nou la James după ajutor. Am ieșit din marină când au trecut de partea prințului. Când corăbiile au trecut la prințul Carol, eu am scăpat. Nu m-aș fi putut uita în ochii unchiului tău Ned dacă l-aș fi slujit pe rege! Cum puteam să fac asta? Dar a trebuit să mă angajez pe vasul *Jessie*, așa că sunt legat prin contract să lucrez pe vas încă un an. E un vas comercial de coastă, merge peste tot în jurul coastelor Angliei și Franței. Nu sunt niciodată aici. Sunt mereu pe mare. Dar de îndată ce mi se încheie contractul o să mă întorc la voi, bineînțeles.

— Și eu ce să-i spun mamei? insistă Rob.

— Asta spune-i! Roagă-l pe preceptorul ăsta al tău să-i explice. El înțelege, nu-i așa, domnule?

— Foarte bine, zise James calm.

— Înțelegeți? îl întrebă Rob pe James, privindu-l cu speranță.

— Înțeleg că tatăl tău a fost obligat să slujească în marină și acum este obligat să lucreze pe un vas comercial. E ceva foarte obișnuit. Va putea să vină acasă când i se încheie contractul, dar putem să-i spunem mamei tale că e-n viață și sănătos și că se va întoarce.

— Dacă o să-i convină, zise Zachary, întorcându-se spre James și făcându-i cu ochiul fără să-l vadă fiul său.

James își stăpâni dezgustul și zise cu entuziasm:

— Dar trebuie să bei ceva cu noi și să stai de vorbă cu fiul dumitale, acum că am avut șansa să te găsim. Ce noroc! Am venit la Newport doar ca să vedem insula și să-l zărim pe rege, și te-am găsit pe dumneata.

Walter nu păru prea bucuros de tratație, dar Zachary se lumină la invitația de-a bea ceva.

— Putem să mergem acolo, propuse el arătând spre o berărie de pe chei. Iau pe datorie de-aici și nu m-ar deranja

să le duc niște clienți. Clienți de soi, adăugă el, făcându-i din nou cu ochiul lui James. Clienți de viță nobilă. O să se mire.

— Desigur, zise James amabil și intră primul, uitându-se iute în jur să se încredințeze că, deși era o crâșmă pentru săraci, unde veneau pescari și negustori portuari, nu era un loc nerușinat sau primejdios pentru flăcăi.

Walter și Rob se așezară la o măsuță din colț, în vreme ce bărbaii rămaseră la ușa bucătăriei pentru a-și comanda băuturile. Zachary începu o scurtă conversație șoptită cu cârciumarul, pe care James o întrerupse spunând:

— Spune-i că o să-ți plătesc eu datoria.

— Amabil din partea dumneavoastră, spuse Zachary, devenind îndată bănuitor.

— S-ar putea să am ceva de lucru pentru dumneata, zise James.

— Sunt bucuros să ajut un prieten al familiei Peachey. Sau poate sunteți un prieten al nevestei mele?

James nici nu tresări la observația jignitoare despre Alinor.

— Asta e pentru familia Peachey, zise el. Cred că pot să-ți dau ceva de lucru.

— O, da, făcu Zachary prietenos. Flăcăi, vreți câte o felie de pâine cu carne de vită? Știu că lor le e mereu foame.

Walter, stingherit, refuză clătinând din cap.

— Tocmai am luat cina, explică James. Vor bea un pahar cu bere slabă și apoi se vor întoarce la hanul nostru.

— Bine, zise Zachary. O să iau un păhărel, de vreme ce dumneavoastră plătiți.

Făcu un semn din cap spre cârciumar, care-i turnă o tărie dintr-o sticlă înnegrită de sub masă. Zachary închină cana din lut în cinstea fiului său:

— Mă bucur să te văd, băiete, zise el cu drag. Și încă arătând atât de bine!

Feciorii stăteau stingheri la masă. Rob nu-și luă ochii de la tatăl său, dar nu mai puse alte întrebări. După un răstimp, James le spuse că se pot întoarce la han ca să meargă la culcare.

— Voi stabili totul cu tatăl tău, îi promise lui Rob.

— Da, domnule? Ochii căprui ai lui Rob îl priveau cu încredere. O să-l vedem mâine?

— O să-l rog să ia micul dejun cu noi.

— Vă mulțumesc, domnule, pentru că va trebui să-l întreb trebuie să pot să-i explic mamei cum a fost.

James se gândi la sărăcia lui Alinor și la reputația ei amenințată de când bărbatul acesta îi părăsise pe ea și pe cei doi copii ai lor.

— O să vorbesc cu el, îi promise James și se rușină de propria-i fățarnicie când chipul băiatului se însenină.

Bărbații așteptară până când flăcăii plecară și ușa se închise în urma lor.

— Ce vreți de la mine? zise Zachary fără înconjur. Nu-i nevoie să mă păcăliți.

— Îmi trebuie vasul dumitale, răspunse James. Am convenit cu un vas comercial să mă aștepte aici, dar nu a făcut-o. Trebuie să tocmesc o călătorie pe mare.

— Încotro? întrebă sarcastic Zachary. Căci asta-i o insulă. Marea e în toate direcțiile.

— În sud, spre Franța.

— Cu asta mă și ocup, o dată pe săptămână.

— Dumneata ești căpitanul vasului? vru James să se încredințeze. Poți să navighezi când și unde vrei?

— Cu condiția să am o încărcătură și să fac profit, zise Zachary. Proprietarul are încredere în mine să mă ocup de afacere.

— Vreau să te întâlnești cu un vas în larg și să predai niște marfă, zise James. Nu e nevoie să știi mai mult.

— Contrabandă? întrebă încet Zachary. Se poate face, dar costă mult.

— Te voi plăti, îi promise James. Te voi plăti bine.

— E vorba de marfă în butoaie? Sau de marfă în cufere? Ori mai degrabă de o persoană? întrebă Zachary.

— Nu e nevoie să știi, zise James. Tot ce trebuie să știi e că vei fi bine plătit și că vei ridica pânzele la câteva minute după miezul nopții. Eu voi veni cu dumneata. Flăcăii, nu.

— Și cu cât sunt plătit pentru plimbărica asta pe timp de noapte? Cu Domnia Voastră drept coleg de echipaj? Cu marfa asta?

— Cu douăzeci de coroane când plecăm și douăzeci de coroane pe chei când ne întoarcem; și nimeni nu trebuie să afle, zise James.

Zachary se lăsă cu scaunul pe spate și își puse cizmele marinărești pe butoiul care servea drept masă.

— Nu, nu cred c-o să primesc, spuse el zâmbindu-i lui James pe deasupra câinii. E prea mult pentru o contrabandă obișnuită și, trebuie să v-o spun, eu nu-s contrabandist. Și e prea puțin pentru a-l lua pe rege de pe insulă. Dacă ăsta-i jocul dumneavoastră, o să fiți spânzurat pentru asta.

— Cu atât ar fi fost plătit celălalt vas, zise James calm. E prețul corect.

— Nu, nu e. Fiindcă - vedeți? N-a vrut s-o facă pentru prețul ăsta. Amicul dumneavoastră n-a apărut. Nu știți de ce?

Îl privi tăios pe James și-și dădu seama că tânărul cel chipeș nu știa de ce vasul său îl lăsase baltă.

— Așa că, dacă el n-a vrut s-o facă pentru bani, cred că nici eu n-o s-o fac.

— Ba cred c-o vei face, zise James. Pentru că pot să chem garda să te aresteze și pot să-i spun judecătorului că ți-ai părăsit nevasta și i-ai aruncat pe copiii ei pe capul parohiei din Sealsea. Pot să le spun că ai dezertat din marina Parlamentului și că ești contrabandist. Pot să le spun că ești adulterin și, posibil, bigam. Pot să le spun că ești căutat de lege pe Insula Sealsea, poate și în altă parte. Propriul dumitale fiu ar depune mărturie că mama lui te așteaptă să vii acasă și că epitropii bisericii din Sealsea te caută pentru dări.

— Ea nu mă așteaptă! bătu Zachary cu palma în masă. Nu mă așteaptă! Naiba să vă ia pentru toate celelalte câte le-ați zis, dar nu-mi spuneți mie asta. Nu-mi duce dorul, nu mă vrea. Poate că băiatul o să mă caute, dar ea n-o s-o facă.

— Știu că te așteaptă, zise James ferm, gândindu-se la femeia cu chipul palid care aștepta ca fantoma acestui bărbat să-i vorbească în ajunul Sânzienelor.

Zachary se aplecă spre James, confesându-i-se:

— Nu ea, pentru că-i o desfrânată, zise el pe șleau. Ca de la om cinstit la om cinstit, e o desfrânată și o vrăjitoare. M-au însurat cu ea, deși aveam îndoielile mele, dar maică-sa – altă vrăjitoare – voia barca mea, plasele mele de pescuit și captura mea, crezând c-o să-i ofer fiică-sii siguranță în vremuri grele. Credea c-o să fac avere. Poate c-am jurat c-o să fac. Poate c-am făcut tot felul de promisiuni. Eram așa de nebun după ea – și pe cine dau vina pentru asta, hmm? Am construit casa noastră chiar lângă cea a maică-sii de la casa bacului, ca ele să-și poată continua meseria de vindecătoare împreună și am privit în lături când făceau ce făceau. Aduceam pește acasă, o trimiteam la târg pentru mine și luam banii cu care se întorcea. Aveam planuri pentru încă o barcă, dar am avut

ghinion de câteva ori. Am fost un soț la fel de bun ca oricare altul de pe insulă. Nu știam ce renghiuri o să-mi joace. Nevastă-mea și mama ei, Dumnezeu să le afurisească. Am avut un prunc: o fiică frumoasă ca un copil de zână. Ce știam eu? Doar că ele îmi puseseră în seamă un copil schimbat de zâne. Apoi a venit pe lume Rob – uitați-vă la el! A știut să citească de-ndată ce-a putut să meargă, deși eu nu știu nici să mă iscălesc. A învățat ierburile de leac de cum a intrat în grădina ei, când de-abia se ridica în picioare. Le numea după miros. Cine miroase frunze în afară de un copil de zână? Nu sunt copiii mei. Nimeni n-ar fi putut să creadă că sunt copiii mei! Uitați-vă la ei!

— Atunci ai cui sunt? Întrebă James apăsător.

— Întrebați-o pe ea! Ea știe cu cine se întâlnește când iese pe lună plină, când iese în ajunul Sânzienelor, când merge să danseze afară în nopțile cele mai întunecate ale iernii. Ea știe cu cine are copiii ăștia. Dar vă jur că nu-i are cu mine.

James își încordă umerii, luptându-se cu fiorul superstițios. Se sili să vorbească pe un ton calm:

— Asta e o neghiobie. Vrei să zici că ai părăsit-o fără nici un alt motiv?

— Blestemată fie să ajungă în adâncuri! Ea m-a părăsit pe mine! exclamă Zachary. Oi fi eu cel pe care l-au luat cu japca din cârciumă și l-au aruncat în marină, dar ea e cea care m-a părăsit pe mine cu mulți ani înainte de asta. Mi-a luat bărbăția; poate să facă asta cu o privire. Nu eram în stare să fac nimic în prezența ei. Am înșfăcat-o odată și aveam de gând s-o siluiesc, dar mâna mi s-a înmuiat și sângele mi s-a făcut ca gheața. Aveam de gând s-o silesc să-și facă datoria față de mine – știți ce vreau să zic, un bărbat are drepturi asupra nevastei lui, indiferent că e

doritoare sau nu – dar n-am izbutit. M-a blestemat din ochi și m-am înmuiat ca un pește mort. Vă jur, mă ucidea. N-am putut să-i fac nimic: nici s-o bat, nici s-o posed. Mă omora de la mădular în sus.

— Da?

— M-a secătuit de viață, vă spun. Nu puteam să-i fiu soț, iar când mă duceam cu vreo pațachină nu puteam să fac treaba nici acolo, pentru că mă gândeam la ea. Ce-i ăsta dacă nu un blestem în capul meu? Iar după ce a murit maică-sa, a fost și mai rău. Credeam că la moartea maică-sii puterea ei o să dispară, dar a fost ca și cum și-ar fi adăugat puterea bătrânei vrăjitoare la a ei. Eram un copil în propria casă. Mai copil decât Rob, cu mai puțină putere decât Alys. M-au luat cu arcanul la oaste, dar am fost bucuros să plec, pe Dumnezeu!

— Te-ai întoarce vreodată? Întrebă James.

— Niciodată! Niciodată! Mai degrabă mor decât să mă întorc la ea. Prefer să mă înec. E o desfrânată, vă spun. Se destrăbălează cu neamul zânelor. E vrăjitoare, vă zic eu. Poate să facă un prunc fără bărbat, poate să nu rămână grea în ciuda unui bărbat. Poate să omoare un prunc în pântec și să distrugă mădularul unui bărbat cu o singură răsuflare înghețată.

— Dumnezeule mare, ce vrei să spui?

James nu-și mai putea ascunde teama la vorbele omului – cele mai groaznice lucruri pe care le putea auzi un bărbat: o femeie care putea să-i scadă bărbăția, să-i omoare copiii.

— O cunosc! O femeie ca ea nu poate face asta. Nici o muritoare nu poate face asta!

— Cred și eu că spuneți asta, părinte, zise omul cu voce joasă. Dumneavoastră, care n-ați văzut-o niciodată despuiată, care nu i-ați atins niciodată pielea caldă, care n-ați tânjit niciodată după ea, puteți să spuneți asta. Dar

gustul gurii ei e ca al măselariței – te face să-ți fie sete după mai mult, iar apoi te înnebunește.

— Nu sunt preot, zise James iute, ignorând spusele bărbatului despre femeia pe care o iubea.

— Cum doriți, spuse cu răceală Zachary, strâmbând din gură. Dar ceva duhnește a tămâie și nu-s eu.

Cei doi bărbați rămaseră tăcuți o clipă.

— Oricum, n-am vreme pentru astfel de nerozii, zise James străduindu-se să-și recapete autoritatea, încercând să alunge imaginea lui Alinor făcând pe târfa pentru un stăpân din lumea zânelor. Îți ofer un drum pe mare sau arestarea. Ce va fi?

— Douăzeci de coroane ca să duc marfa pe mare, la un loc de întâlnire pe care mi-l spuneți. Douăzeci de coroane să vă aduc înapoi?

— Da, încuviință James.

— Și nu mai pomenim niciodată de asta și-l duceți pe flăcăul ăla înapoi la ea, iar ei îi ziceți că nu m-ați văzut?

— Nu-l pot sili pe el să mintă, dar pot să inventez o scuză.

— Ca ea să nu mă caute?

— N-ar veni să te caute.

— Are darul clarvederii, nerodule. Poate să mă vadă dacă vrea, doar să nu fie marea adâncă între noi. Nu poate să mă vadă prin apă adâncă, știu asta. Îi e frică de apa adâncă pentru că n-are nici o putere asupra ei. Dar dacă aş naviga din nou vreodată în ținutul mareelor, mlaștina ar fierbe sub chila vasului meu și m-ar azvârli ca pe niște alge uscate la ușa ei, iar ea m-ar nimici dintr-o privire.

— Vorbești ca un nebun.

— Ce credeți că a omorât-o pe cumnată-sa? întrebă deodată bărbatul.

— Poftim? făcu James, din nou nevoit să se abată de la subiect. Ce cumnată?

— Vedeți cât de puțin o cunoașteți?

Se întoarse și strigă peste umăr să i se mai aducă de băut. Cărciumarul îi aduse băutura în tăcere, iar James așteptă tăcut ca el să-i toarne în pahar lui Zachary și ca acesta din urmă să bea o dușcă, gânditor.

— Continuă, zise James printre dinți.

— Așadar, nici asta nu știți! Cumnată-sa. Nevasta lui Ned. Cea pe care ea n-o plăcea. Ce-a omorât-o, știți?

— Nici măcar nu știu

— Întocmai. Nu știți nimic. Ea a omorât-o din gelozie. Pentru ca biata muritoare să nu poarte pruncul în pântec.

— N-ar face niciodată așa ceva.

— A făcut. Știu asta. Căci era pruncul meu.

— Ai lăsat-o grea pe nevasta lui Edward podarul?

— Da, și nevastă-mea, de ciudă, a omorât pruncul.

Se lăsă o tăcere îndelungată. Zachary își bău cana și o împinse spre James, sperând să mai primească.

James inspiră adânc, cutremurându-se la auzul acestor orori, rostite cu atâta nonșalanță.

— Încetează cu calomnia. Nu înseamnă nimic pentru mine. Nu-i cunosc pe oamenii ăștia și nu-mi pasă de ei. Suntem aici să facem o înțelegere: că vei face drumul acela pentru mine pe mare.

— Dumneavoastră sunteți aici pentru o înțelegere. Eu sunt aici pentru băutură.

James îi făcu semn din cap cărciumarului peste umăr, să mai toarne o măsură.

— Faci drumul sau nu? întrebă el încet.

— Da.

— Și dacă sunt de acord să-i spun ei că nu te vei întoarce niciodată, îmi juri că n-o s-o faci?

— Bucuros. Nu m-ați auzit? N-o să mă întorc niciodată la ea.

Zachary întinse o mână murdară, pe care James o strânse fără tragere de inimă. Când palma caldă, cu cicatrici vechi, se atinse de palma sa, își aminti cu un fior de pielea lui Alinor.

— Ah, ați atins-o, ghici Zachary cu satisfacție răutăcioasă când James se albi la față. Ați atins-o și acum are și sufletul dumneavoastră în mrejele ei.

James se întoarse la hanul Taurul Bătrân și urcă treptele subrede până la camera cu tavan jos a flăcăilor. Erau unul lângă altul în patul mare, îmbrăcați de noapte.

— M-am rugat pentru tatăl meu, mărturisi Rob.

— Ai făcut bine, zise James. Îl vom revedea mâine. Va veni aici la micul dejun. Acum culcați-vă.

Îi privi: Walter se întinse cu brațele rășchirate de-a latul patului și cu picioarele fiecare în alt colț, iar Rob se culcă ghemuit. Apoi James plecă în liniște din cameră, coborând în sala de mese privată.

Doi bărbați erau așezați de-o parte și de alta a focului. La intrarea lui James, se ridicară și îi strânseră mâna, dar nu se pomeni nici un nume.

— L-ai văzut?

— Da. I-am spus că se va petrece la miezul nopții. Și m-am întâlnit cu marinarul, ne-am înțelese la preț, îi încredințăm James. L-ai mituit pe paznic?

— A fost lesne, zise celălalt. Nu e păzit cum era la Carisbrooke. Asta a fost înțelegerea cu Parlamentul și ei o

respectă. I-au oferit libertatea de-a veni și-a pleca aici, îngrădită doar de cuvântul său. Nesăbuiții, ei cred că un acord e singura lui speranță.

— Dacă voi fi prins la casa lui Hopkins, nu mă așteptați. Duceți-l de aici cât mai iute. Vasul se numește *Jessie*, e la chei și e gata să ridice pânzele.

— Credeam că se numește *Marie*? obiectă al doilea bărbat.

— M-a lăsat baltă. E *Jessie*.

— L-ai plătit pe om?

— Douăzeci de coroane la plecare, douăzeci când ne întoarcem cu bine acasă.

— Merg cu el în Franța, dacă-mi îngăduie, zise primul bărbat. Nu mă întorc.

— Trebuie să mă întorc cu marinarul ca să-mi închei misiunea aici, zise James.

Vârî mâna în buzunar și-i dădu celui de-al doilea bărbat o punguță grea, adăugând:

— Însă poți să păstrezi asta pentru mine. Să fii pe chei ca să plătești vasul când se întoarce.

— Nu vrei s-o ții tu?

James clătină din cap.

— N-ai încredere că n-o să ți-o fure și n-o să te arunce peste bord? întrebă omul indignat. Ce fel de aliat e ăsta? Într-o aventură primejdioasă ca asta?

James rămase tăcut o clipă.

— Nu am încredere în nimeni, răspunse el, auzind adevărul acestor cuvinte în propriu-i glas. Nu am încredere în nimeni pe acest meleag care e, de fapt, mare, în aceste porturi care nu sunt refugii, în acest ținut al mareelor care se retrag.

— Poftim?

- Oricum, dacă nu ajung la chei, du la bord persoana pentru care am venit, în siguranță, și plătește-l pe marinar.
- Cum adică dacă nu ajungi la chei?
- Dacă voi fi prins, zise James fără emoție. Dacă voi fi mort.

Cu cinci minute înainte de miezul nopții, cei trei bărbați își traseră pe cap pălăriile înalte și își înfășurară pelerinele groase în jurul umerilor. James presupuse că tremurul care-l cuprinsese și dorința de-a mai rămâne lângă foc erau pricinuite de aerul umed.

— O s-o iau înainte, zise el. Tu vii în spatele meu și aștepți sub fereastra lui, iar tu aștepți pe chei.

— Așa cum am stabilit, zise primul bărbat, arțăgos din pricina fricii. Pentru Dumnezeu, putem s-o luăm din loc?

La casa familiei Hopkins toate ferestrele erau întunecate. Nu se vedeau gărzile, dar James avea o bănuială că, fiind militar experimentat, comandantul de la Castelul Carisbrooke postase oameni să păzească ușile indiferent ce promisiuni făcuse Parlamentul cu privire la libertatea regelui. Portarul familiei Hopkins de la ușa principală fusese mituit să închidă ochii la miezul nopții, dar era cu neputință de știut dacă nu cumva erau spioni ascunși în întrândurile întunecate ale ușilor sau lipiți de pereții cufundați în beznă. James părăsi strada mare și intra cu siguranță prefăcută pe poarta grădinii, iar apoi, ocolind răsadurile de legume și ierburi, merse până la ușa bucătăriei. Era descuiată pentru livrările de alimente de dimineață. James răsuci mânerul și păși în bucătăria tăcută.

Ajutorul de bucătar se ridică de pe patul lui mobil⁹ de lângă sobă.

— Cine-i acolo?

— Sssttt, eu sunt, zise James pe un ton familiar. Nu știam dacă și-a adus aminte cineva de bucățelele de pâine înmuiate în vin pentru el?

— Ce?

— Regele. Mănâncă pâine înmuiată în vin la miezul nopții. I-a dus cineva sus?

— Nu! exclamă flăcăul. Doamne! Mereu se întâmplă asta. Și slujitorii lui s-au dus la han, iar bucătăreasa s-a culcat.

— O să mă ocup eu, bodogăni James. Eu le fac pe toate.

— Aveți cheia de la pivniță? Să-l trezesc pe domnul Wilson, lacheul de la ospătărie?

— Nu. Regele nu bea din pivnița voastră. Are vinul lui, la el în cameră. Am cheia. Culcă-te la loc. O să-l servesc eu.

Luă un pahar și o carafă din bufetul de pe hol și urcă treptele. Ușa de la camera regelui era încuiată pe dinăuntru, dar când se apropie de ea pe dușumeaua scârțâitoare auzi orologiul de la Biserica Sf. Thomas bătând miezul nopții și, în același timp, zgomotul ușor al unui zăvor bine uns ce era tras înapoi. Fu cuprins de o fericire desăvârșită. Era în pragul dormitorului regelui, regele deschidea ușa, vasul aștepta. *Asta înseamnă triumful*, se gândi James. *Asta simți când izbândești*.

Regele deschise ușa și trase cu ochiul afară.

— Goarnă, zise James parola, îngenunchind.

— Ridică-te, răspunse regele indiferent. Nu vin.

James ridică fața spre rege, nevenindu-i să creadă.

— Maiestatea Voastră?

---

⁹ *Truckle bed* în original, un tip de pat foarte jos și prevăzut cu roți, ce se depozita sub un pat obișnuit.

Regele se trase un pas înapoi în camera sa și-i făcu semn lui James să intre, indicându-i din cap să închidă ușa. Chipul lui brăzdat era vesel – un om încolțit, care râdea la urmă.

— Nu în noaptea asta.

— Portarul e plecat de lângă ușă. Fiul Maiestății Voastre, Alteța sa Regală, vă așteaptă cu flota sa. Am un om sub fereastră și încă unul pe chei, un vas pregătit să vă ducă la prinț. Putem pleca în siguranță acum

Maiestatea Sa flutură din mână nepăsător.

— Da, da. Foarte bine, foarte bine. Dar o vom face în altă zi, dacă va fi nevoie. Vezi tu, îi domin. O să-mi propună un acord.

James simți că-l ia amețeala de stupoare, apoi își aduse aminte de omul înspăimântat care aștepta sub fereastra regelui.

— Trebuie să le spun unor oameni să plece, zise el. Oameni aflați în primejdie, care vă așteaptă. Nici eu însumi nu pot rămâne, dacă nu veniți. Dar vă implor să veniți, sire. Este șansa Maiestății Voastre

— Îmi creez propriile șanse, zise regele, care se întorsese deja cu spatele. Poți să pleci.

— Vă implor, repetă James.

Își auzi vocea tremurând și roși, rușinat în fața regelui său.

— Vă rog, sire Maiestatea Sa regina a trimis bani ca să tocmesc vasul. M-a însărcinat să vă salvez. Sunt la ordinele ei.

Regele se întoarse, zâmbetul îi dispăruse de pe chip.

— N-am nevoie să fiu salvat, zise el arțăgos. Sunt cel mai bun judecător al faptelor mele. Știu ce se petrece. Maiestatea Sa are minte de femeie, nu poate ști. Trimișii Parlamentului vin la mine în genunchi, cu propuneri

generoase. Invazia scoțienilor i-a învățat că trebuie să negocieze cu mine, altminteri, data viitoare îi voi asmuți pe irlandezi asupra lor. Au văzut că țara se ridică la luptă în favoarea mea. Încep să-mi înțeleagă puterea; e nesfârșită, e veșnică. Pot să câștige o mie de bătlaii, dar eu tot am dreptul meu. Parlamentul știe că nu poate să conducă fără rege. Fără mine.

James fu cuprins de o mânie trădătoare. Îi venea să pună mâna pe rege și să-l târască spre loc sigur.

— Maiestatea Voastră, jur înaintea lui Dumnezeu c-ar trebui să veniți acum și pe urmă puteți să negociați dintr-un loc în care sunteți în siguranță, avându-i alături pe soție și pe prinț. Viitorul lor depinde de Maiestatea Voastră, așa cum depinde și viitorul nostru, al tuturor. Oricât ar fi de bună propunerea, indiferent ce vă promite Parlamentul, cel mai sigur ar fi dacă ați discuta cu ei din Franța.

Regele se îndreptă de spate, zicând cu fermitate:

— Nu-mi voi părăsi niciodată regatul. Regatul meu nu poate să mă părăsească niciodată. Am fost hărăzit de Dumnezeu să fiu rege. Acest fapt nu poate fi înlăturat. Eu și supușii mei vom ajunge la un acord. Mă voi întoarce la Londra și Maiestatea Sa regina mi se va alătura acolo, la palatul meu de la Whitehall. Nu voi pleca pe furiș, noaptea, ca un hoț. Spune-i asta, încheie regele și-i arătă lui James ușa, poftindu-l să iasă.

— Nu pot să plec fără Maiestatea Voastră! Am jurat!

— Aceasta este porunca mea.

— Maiestatea Voastră, vă rog!

Carol făcu un mic gest din mână pentru a-l întrerupe. James nu mai avea încotro, era nevoit să plece: porni atent, de-a-ndăratelea, după cum cerea protocolul regal, rămânând mereu cu fața la rege, până când simți inelul de

aramă al uşii împungându-l în spate, şi se uită țință la rege, zicând încet:

— Maiestatea Voastră, mi-am riscat viața ca să vin să vă iau. Şi un om loial aşteaptă pe chei ca să vă însoțească în Franța. Şi-a luat la revedere de la familia şi de la țara lui. Vă va însoți în exil şi nu vă va părăsi până când nu veți fi în siguranță. Avem un vas, vă vom duce la prinț, care vă aşteaptă cu flota sa pe mare. Siguranța şi libertatea vă aşteaptă. Viitorul Maiestății Voastre – al nostru, al tuturor, depinde de hotărârea de-a mă urma acum.

— Îți mulțumesc că mă slujești, zise regele, care însă se așezase deja şi se întorsese la scrisorile lui. Sunt recunoscător. Iar când îmi voi recâștiga drepturile, te voi răsplăti. Poți să fii sigur de asta.

James, gândindu-se tulburat că n-avea să mai fie niciodată sigur de nimic, făcu o plecăciune adâncă şi ieși din încăpere. Când ajunse pe palierul întunecat, auzi uşa închizându-se încet în urma lui şi zgomotul zăvorului tras la loc. Îşi spuse că era cel mai implacabil zgomot pe care îl auzise vreodată, asemănător cu pocnetul surd al securii călăului când, după retezarea gâtului, atinge butucul.

Jos, în stradă, omul fără nume tresări ca un câine speriat când zări silueta venind din uşa întunecată.

— Maiestatea Voastră, zise el lăsându-se în genunchi.

— Ridică-te, eu sunt.

James îşi săltă pălăria ca să-şi dezvăluie chipul.

— Nu vrea să vină.

— Maică Precistă!

— Vino, șopti James. Ne întoarcem la han.

Merseră iute, pe un traseu ocolitor, pe alei întunecate și apoi de-a lungul cheiului pentru a-și lua aliatul din întrândul tănuit. Cei trei se strecurară înăuntru pe ușa neîncuiată, apoi intrară în sala de mese. De îndată ce se închise ușa, James își scoase pălăria și-și azvârli pelerina. Se aruncă pe un scaun și își îngropă fața în palme.

— De ce nu l-ai silit să vină? Întrebă unul dintre bărbați.

— Cum?

— Dumnezeuule! Trebuia să-i fi spus!

— I-am spus.

— Nu știe în ce primejdie se află? În ce primejdie ne aflăm noi? Cum a putut să ne lase să trecem prin toate astea pentru el și apoi să nu vină? Plănuim totul de săptămâni întregi!

— De luni întregi. Crede că vor face o înțelegere.

— De ce n-ai insistat?

— E regele. Ce puteam să spun?

— Dacă nu vor cădea de acord atunci când va veni Parlamentul?

— El e încredințat că vor ajunge la o înțelegere, zise James printre dinții încleștați. L-am implorat să vină. L-am avertizat. Am făcut tot ce am putut. El a fost categoric. Mă rog lui Dumnezeu să aibă dreptate.

— Dar de ce să nu vină? De ce să fugă din captivitate de la Hampton Court, încalcându-și cuvântul de onoare, liberarea condiționată, dar să nu fugă de aici? Când avem o corabie care-l așteaptă și pe fiul său pe mare?

— Pentru numele lui Dumnezeu, nu știu! blestemă James, mânat de disperare. N-aș fi aici dacă n-aș crede că e lucrul corect, lucrul cel mai sigur, singurul lucru pe care-l poate face. Dar cum puteam să-l silesc să vină? Cum?

Al doilea bărbat nu-și dăduse jos pălăria, nici măcar nu-și desfăcuse pelerina.

— Eu o șterg, zise el dușmănos. Nu mă mai bag în așa ceva. Nu încercați să mă găsiți sau să mă invitați. Nu-mi cereți ajutorul. Asta a fost o noapte pe care n-o voi repeta. E ultima oară când fac așa ceva. Am isprăvit cu cauza lui. M-a pierdut de susținător. Nu pot să-l slujesc. M-au prevenit că e schimbător și vorbăreț ca o femeie. Dar nu m-aș fi gândit niciodată că-și va lăsa prietenii, oameni juruiți cauzei lui, să aștepte pe stradă, în pericol de moarte, în timp ce el alege să nu se deranjeze.

James înclină din cap în tăcere când omul ieși pe ușă. Îi auziră pașii străbătând în liniște sala și ușa de la intrare deschizându-se și închizându-se.

— O să te întorci? îl întrebă supărat primul bărbat. Să încerci din nou?

— Dacă mi se va porunci, trebuie să mă supun. Însă nu voi repeta ce am făcut acum. Niciodată ca acum. Să silesc oameni să-l slujească, să-i pun să jure că-i vor apăra cauza. Ba chiar am vârat doi copii în această primejdie ca să ascund complotul. Mi-am pus viața în pericol, pe a voastră, chiar și pe a ticălosului de pe *Jessie*. Am fost un nerod pentru un om care nu vrea serviciile mele, care nu m-a întrebat nici măcar cum mă cheamă, care nici măcar nu mi-a transmis un mesaj pentru soția lui, cea care și-a vândut bijuteriile ca să-i plătească salvarea. Va trebui să mă întorc la ea și să-i spun că el n-a vrut să vină. Am dat greș. Am dat greș față de el și am dat greș față de ea, din pricina lui.

— Noapte bună, zise tăios omul. Mă rog lui Dumnezeu să nu ne mai întâlnim niciodată. Voi jura că nu ne-am cunoscut și nu voi vorbi niciodată despre asta. Dacă voi fi prins, voi nega toată povestea, iar tu vei face la fel.

— Amin, zise James, cocârjat în scaunul lui.

Omul se opri la ușă, adăugând:

— Chiar dacă te-ar arde pe rug, am încredere că nu-mi vei rosti numele, iar eu nu-l voi zice pe al tău. Nu vreau să mor degeaba.

— De acord, zise James cu amărăciune, de parcă totul ar fi fost fără însemnătate, de parcă loialitatea n-ar fi reprezentat nimic, de parcă moartea prin ardere pe rug n-ar fi fost mare lucru.

Omul ieși singur în noapte.

James rămase în tăcere lângă focul pe cale să se stingă, cu o senzație de rău când îi secătui curajul. Se pomeni că-i tremură mâinile și că tot ce poate să vadă, privind jăraticul, era chipul regelui, cu o expresie de mâhnire triumfătoare, și ochii lui întristați. James se consideră un neghiob că-și dedicase viața unui astfel de om și unor intrigi atât de încurcate. Regele căruia jurase să-i slujească nu voia loialitatea lui, iar femeia pe care o dorea era o trepădușă a zânelor și omorâse nevasta și pruncul unui muritor. Își spuse că e foarte departe de Dumnezeu, foarte departe de providență și departe, foarte departe de casa lui.

În zorii zilei, când era firesc ca omul să fie treaz și plecat cu treburi, James se duse pe chei. Aerul rece mirosea a sare în briza ușoară. Cerul era rozaliu ca o piersică. Avea să fie o zi frumoasă. Dacă ar fi plecat pe mare în cursul nopții, așa cum plănuiseră, ar fi avut parte de vânt bun către casă și de soare care să le încălzească spatele. Ar fi ancorat la un chei liniștit, l-ar fi plătit pe Zachary și s-ar fi dus fiecare pe drumul său, la casa lui. N-ar fi știut nimeni că regele a

plecat până când s-ar fi dus la el să-i servească micul dejun, dimineața târziu. Regele ar fi luat micul dejun în Franța, monarhia Stuart s-ar fi aflat în siguranță în exil, urmând să invadeze; răzmerița lui Cromwell ar fi fost sortită eșecului. James se uită la norii rozalii de la est și se gândi că niciodată în viața lui nu mai văzuse un răsărit de soare simțind, în același timp, un asemenea întuneric.

Zachary dormea, ghemuit sub o pânză de la pupa micuțului vas comercial. Deschise ochii și se ridică în capul oaselor când auzi zgomotul cizmelor lui James pe cheiul pietruit.

— Mort din fașă, băgă de seamă el, privindu-l. Ca pruncii pe care ea zice c-o să-i aducă pe lume, dar care se nasc vineții. Nemulțumit – așa cum e ea mereu.

— Da, zise James tăios. Dar eu nu știu nimic de nici un prunc.

Zachary tuși și scuipă peste bord.

— Mâinile îi sunt pătate de ei, zise el pe ton de taifas. Miroase a ei, a prunci morți. N-ați băgat de seamă? În fine Dar ce-ați pățit? Nimic bun. Ați fost prins? Făcând ce făceați?

— Nu.

— Probabil jumătate de insulă știe, oricum, zise pesimist Zachary. Stăpânul ăsta al dumneavoastră nu-i faimos pentru discreție. Toți cunoscuții mei au luat o scrisoare de la el și-au învățat codul lui chipurile secret.

— Nu cred.

— Ei bine, mă veți plăti patruzeci de coroane pentru tăcerea mea, ceru el.

— Douăzeci, zise sec James.

Scoase pungața din buzunar și i-o aruncă. Zachary o prinse iute și aceasta dispăru în faldurile hainei lui jerpelite.

— Așadar ați dat greș, zise el răutăcios. Misiunea dumneavoastră a fost neizbutită, după cum dumneavoastră sunteți un neputincios.

— Am dat greș, zise James. Dar nu știe nimeni și nu s-a petrecut nimic rău.

— Dar eu știu. Știu de dumneavoastră și de unde veniți. De la cine veniți. Unde locuiți. Cred c-o să descoperiți că s-a petrecut un rău.

— Dumneata știi, încuviință James. Dar și eu știu de dumneata, așa că suntem chit. Vii să iei micul dejun la han ca să-ți vezi feciorul în dimineața asta?

— Nu, clătină Zachary din cap.

— Ce să-i spun?

— Spuneți-i că am ieșit pe mare azi-noapte și m-am înecat.

— Nu pot să fac așa ceva.

— Atunci spuneți-i orice minciună la care vă puteți coborî. Căci e limpede că nu sunteți însurat cu adevărul. V-ați încălcat jurămintele și-i mințiți pe cei care se încred în dumneavoastră. Vă mințiți gazdele și pe servitorii lor. Dacă aveți o ibovnică, și cred că amândoi îi știm numele, făcu el o pauză și rânji răutăcios cu gândul la Alinor, atunci, de bună seamă, o mințiți și pe ea, căci ea nu-i regalistă. Nu poate să fie credincioasă unei cauze sau unui bărbat muritor. Nu sunteți deloc mai breaz decât mine. De fapt, sunteți mai rău decât mine, fiindcă eu fug ca să scap cu viață de o vrăjitoare, dar dumneavoastră fugiți înapoi la ea. Iar ea o să vă mănânce sufletul mincinos și o să vă fure pruncul.

— Nu fug înapoi la ea!

— Atunci vă mințiți și pe dumneavoastră.

— Și nu există nici un prunc.

— Va exista dacă ea va vrea unul.

James tăcu și strânse din dinți, cu ură.

— N-o voi ajuta în nici un fel să te găsească și-i voi spune feciorului dumitale că te-am trimis cu un mesaj și încă nu te-ai întors.

Zachary încuviință din cap indiferent.

— O să ridic pânzele la fluxul de dimineață, oricum, zise el. O să fiu plecat multe zile, săptămâni. Dacă flăcăul o să mă caute, n-o să mă găsească.

— La revedere, zise James scurt.

— Drum bun, părinte, spuse Zachary cu o nuanță de amenințare în ultimul cuvânt, în timp ce James îi întoarse spatele și se îndepărtă.

James fu toată ziua năuc. Flăcăii voiau să-l vadă pe rege când se ducea la biserică, dar James nu răbda să zărească din nou chipul acela întristat, așa că-i trimise singuri, iar ei se întoarseră plini de emoție povestind că regele salutase mulțimea de simpatizanți, că cineva ridicase glasul împotriva lui, că niște regaliști iscaseră scandal, iar regele răsese și se întorsese acasă, apoi făcuse cu mâna spre mulțime de la fereastră și că toată lumea zicea că oamenii Parlamentului soseau săptămâna următoare pentru a-i da coroana înapoi.

— Vreți să mergem călare la Cowes? întrebă James, căruia fiecare clipă în Newport i se părea insuportabilă. Din Cowes am putea să luăm o corabie spre Portsmouth, apoi să tocmim cai ca să mergem acasă.

— Putem? zise Walter înflăcărat. Spune da! îi ceru el lui Rob, dându-i ușor cu palma peste ceafă.

— Da! Da! exclamă Rob. Însă ziceați că tatăl meu vine la micul dejun? Pot să-l văd înainte să plecăm?

— A plecat să ducă un mesaj din partea mea la Southampton și încă nu s-a întors, minți convingător James. A spus că s-ar putea să întârzie. Poate îl vom vedea la Cowes. Sau poate nu. Dar mă tem că nu se întoarce acasă la mama ta, Robert. A zis că nu va veni acasă. Îmi pare rău.

— Păi, și ea ce-o să facă? întrebă Rob. Dacă el n-o să vină niciodată acasă? Ea nu poate trăi din ierburile de leac și munca de moașă. A zis c-o să trimită bani? Și mai e și Alys de care trebuie să aibă grijă. Are nevoie de zestre. Tatăl ei ar trebui să-i dea o zestre, domnule.

James își înăbuși propria disperare.

— O să stau de vorbă cu mama ta, zise el, știind că tânjea să-i vorbească. Dacă izbutim să te dăm ucenic undeva, atunci vei câștiga o simbrie bună. Ai putea s-o duci bine, Robert. Ai putea s-o sprijini tu. Dacă sora ta se mărită bine, atunci mama ta poate să trăiască cu mai puțini bani în casă. Acum are barca; poate câștiga cât să se întrețină. Nu depinde de tatăl tău. E pricepută și, atunci când face rost de lucru, este plătită bine.

— Femeile n-o să vrea o moașă care nu-i nici nevastă, nici văduvă, zise Rob roșind până în vârful urechilor. Ele cred că asta aduce ghinion.

— N-am știut, zise James încet, dându-și seama cât de puține știa despre Alinor și viața ei. Poate că ar putea să meargă să trăiască departe de coastă, în centrul țării, unde n-o cunoaște lumea, unde să se dea drept văduvă?

— De ce nu poate să vină el acasă, să îndrepte lucrurile? Strigățul țâșni din gura băiatului de parcă îi fusese smuls cu forța.

James nu-l putu privi în ochi.

— Acestea sunt probleme între bărbat și nevestă, zise el neconvingător. Îmi pare rău de tine și mama ta. Dar dacă tatăl tău nu vrea să-și facă datoria, eu nu pot să-l silesc. Și nici tu, Robert. Nu-i vina ta.

— Epitropii bisericii l-ar sili!

— Da, l-ar sili, dar el nu se va întoarce să dea ochii cu ei.

— Pe ea o s-o facă de rușine, zise flăcăul deznădăjduit. Și pe mine o să mă numească bastard.

Plecară călare la Cowes; Walter era bucuros nevoie mare, însă Rob era foarte tăcut. Apoi petrecură noaptea la un han de pe chei și luară o corabie ca să traverseze Solentul. Avură parte de o mare liniștită, iar când ancorară la Portsmouth închiriară cai și o luară pe drumul de pe coastă, călărind spre est, pe câmpuri și prin sate mici, cu biserici frumoase în apropiere de apă. Înnoptară la un vechi han pescăresc din Langstone. James fu trezit de mirosul mării și de țipetele pescărușilor și se gândi că tot restul vieții sale acele chemări triste îi vor aminti de înfrângere. Își continuă apoi drumul călare spre est, prin mlaștinile din Hampshire, și trecură hotarul ținutului în Sussex. Când ajunseră pe drumul ce ducea spre sud, spre vad și spre bacul fratelui lui Alinor, James miji ochii în soarele ce cobora la asfințit, uitându-se după Alinor în locul în care o mai văzuse.

Mareea era la reflux, iar puhoiul sclipea orbitor. James aproape își închipui că ea avea să-l aștepte, cu chipu-i palid radiind de bucuria de a-l vedea. Lumina oglindită de apă era atât de strălucitoare și el era atât de sigur că Alinor

avea să-l întâmpine, încât o văzu, cu gluga împinsă în spate de pe boneta albă, uitându-se peste mlaștină către el. Însă era doar un miraj, o imagine înșelătoare în luciul apelor, o himeră. Fratele ei fu cel care veni de la casa bacului, cu câinele după el, și trase podul plutitor lângă ei, ajutându-i apoi să încarce caii tocmiți.

— Poți să te duci pe dig s-o vezi pe mama ta, dacă vrei, îi zise James încet lui Rob în timp ce Ned manevra bacul, trăgând de funie. Eu și Walter vom merge mai departe la conac. Pot să iau eu și calul tău.

Rob încuviință din cap.

— Ei, ce-i cu tine? Întrebă Ned auzind tristețea din glasul lui James și văzând capul plecat al lui Rob. Ți-e rău, Rob? S-a întâmplat ceva, domnule Summer?

— Suntem doar frânți, răspuse James. Nu-și dăduse seama că deznădejdea pe care o simțea în stomac i se vedea pe chip. Cred că suntem frânți cu toții.

— Așadar vederea regelui nu v-a înveselit? comentă podarul. Atingerea lui nu v-a vindecat de toate bolile?

James își aminti că nimeni de aici nu știa că misiunea lui dăduse greș și că țelul său în viață era irosit.

— Nu. Băieților le-a plăcut să-l vadă.

— Ești regalist acum, Rob? Întrebă unchiul său când bacul ajunse la mal.

— Nu, unchiule, răspuse încet Rob. Dar m-am bucurat să-l văd pe rege în persoană.

— Și haina lui! se vârî Walter în vorbă. Să-i fi văzut pălăria!

Flăcăii își conduseră caii pe uscat.

— Se pare c-o să se tocmească mult cu oamenii Parlamentului, îi zise Ned lui James. Dar mă gândesc că armata o să aibă un cuvânt de spus despre orice înțelegere. N-o să poată juca armata pe degete, indiferent ce renghiuri

le joacă celor din Parlament. Soldații n-o să-l ierte că a reînceput războaiele, după ce am crezut cu toții că s-a făcut pace. Țara s-a întors împotriva lui ca niciodată înainte, tocmai din pricina asta. Nimeni n-o să-i ierte asta.

— Nu știu, zise James istovit, pășind pe mal și trăgând de hățul calului său. Dumnezeu știe la ce înțelegere vor ajunge și cât o să ne coste pe toți.

— Să nu luați în deșert numele Domnului pe bacul meu, îl admonestă Ned.

— Iertare, zise James printre buzele reci, mânându-și calul până la piatra pentru încălecat, urcând în șa și luând hățurile calului lui Rob. Toate cele bune din partea mea mamei tale, Rob.

Alinor mergea cu pași mari pe cărarea de pe dig ce ducea la grădina casei bacului ca să culeagă mure când zări silueta fiului ei drag profilată pe cerul după-amiezii, venind pe jos de la râu. Nu pășea vioi, săltat, ca un mânz pe câmp, ci de parcă ar fi avut picioarele grele, cu capul plecat ca și cum l-ar fi durut ceva.

— Hei! strigă ea și alergă spre el.

De cum îl luă în brațe, știu că era ceva în neregulă. Îl adulmecă asemenea unui animal care miroase o boală: hanurile unde se cazase, fum de la felurite bucătării în părul lui, un apret diferit la guler, mirosul de apă sărată al portului îmbibat în haină. Făcu apoi un pas în spate și-i cercetă fața și umerii gârboviți și capul plecat. Ce e, fiule? Îl întrebă blând. Ce te supără?

— O, nimic, nimic, răspunse el abătut.

— Hai acasă, hai înăuntru.

Porni înaintea lui spre colibă fără alt cuvânt, pricepând vag că el nu avea să vorbească sub cerul boltit, cu pescăruși țipând și marea clipocind la poalele digului de parcă urma să se reverse pe țărm și să preschimbe întreaga lume într-un ținut al mareelor.

— Te duceai undeva? o întrebă el.

— Doar să culeg niște mure. Pot să merg mai târziu.

Alinor nu închise ușa odăii, ci o ținu deschisă ca să poată vedea fața băiatului la lumina puternică a după-amiezii. El se prăvăli pe taburetul lui. Stătuse acolo când era mic și plânsese din pricina vreunei dureri neînsemnate. Alinor vru să-l ia în brațe acum, așa cum o făcuse pe vremuri.

— Unde-i Alys? întrebă el.

— la cina la ferma Stoney, cu familia Stoney, și rămâne acolo peste noapte. Ea e bine. Dar ce-i cu tine?

— Eu E Ne-am întâlnit

În sinea ei, îl blestemă pe preotul care-i luase băiatul de acasă, pe mare, și îl adusese înapoi mut de supărare.

— Ți-e foame? îl întrebă ea pentru a le da niște răgaz și lui, și ei.

— Nu! exclamă el, gândindu-se că ea nu putea să-și risipească pâinea pe el, că avea să-i fie greu s-o câștige când toată lumea va ști că e o nevastă părăsită.

— Atunci bea o cană de bere slabă, zise ea domol, apoi se duse la urcior și turnă câte o cană pentru fiecare.

Se așeză lângă el și își împreună mâinile în poală, ca să stea locului.

— Spune-mi, Rob. Probabil că nu-i chiar atât de rău. Nu-i niciodată atât de rău

— Ba e rău, insistă el. Nu știi tu.

— Spune-mi, atunci, zise ea calm. Ca să știu și eu.

— L-am văzut pe tăticul meu, zise el încet, cu ochii în pământ. La Newport, pe insulă. Avea o corabie, e căpitanul unui vas comercial de coastă care se numește *Jessie*. Știi? o întrebă aruncându-i o privire fugară.

— Nu, bineînțeles că nu, v-aș fi spus.

— Ar fi putut să vină acasă, la noi, de-acum multe luni, zise el. Dar n-a venit.

Alinor oftă.

— Asta nu mă uimește. Și nici nu mă rănește, îi promise ea.

— L-am zărit și l-am strigat pe nume, iar el m-a văzut și a fugit, zise Rob cu un tremur în glas. Nu mi-am dat seama atunci, dar acum cred că m-a recunoscut din prima clipă și a fugit de mine. Eu m-am dus după el ca un nerod, și Walter și domnul Summer au venit după mine.

Alinor roși, profund umilită, roșeața întinzându-i-se de la gât până la frunte.

— Conașul Walter și domnul Summer erau și ei acolo?

— Bineînțeles că au fost! L-au cunoscut!

— Vai, nu!

— Da, încuviință el din cap. Groaznic. Ne-am dus toți cu el la un han, un local mic și murdar unde el bea pe datorie. Cred că domnul Summer a plătit totul. Și a zis c-a fost luat cu forța în marină, marina Parlamentului, și a fugit de-acolo când marina a trecut de partea prințului, iar apoi a izbutit să se îmbarce pe un vas comercial de coastă. A zis c-o să vină să ia micul dejun cu noi a doua zi dimineața, dar n-a venit. S-a dus cu o treabă dată de domnul Summer și nu s-a mai întors. Ne-am gândit că poate o să-l vedem la Cowes, dar deși m-am dus până pe chei, el nu era acolo și vasul lui nu fusese văzut. Domnul Summer zice că el n-o să se mai întoarcă aici.

Cu o mână acoperindu-și ochii, să nu vadă chipul lui Alinor, flăcăul întinse cealaltă mână și ea i-o apucă strâns.

— Nici măcar nu știu dacă treaba aia chiar a existat, zise el cu palma apăsată pe ochi. Poate că ei m-au mințit, gândindu-se că sunt un copil, că sunt nătâng. Poate că el pur și simplu a fugit, iar domnul Summer a mințit pentru el.

— Asta nu-i vina ta.

Lui Alinor îi veni să plângă în hohote de durere la gândul că cineva s-ar feri de Rob, că propriul lui tată ar fugi de el.

— Asta e vina lui Zachary, nu a ta. El nu poate trăi cu mine, poate că asta-i vina mea. Însă pe tine nu se poate da vina pentru nimic. Ești un fiu de care oricine poate fi mândru, iar Alys e o fiică pe care ar iubi-o oricine. Zachary nu poate trăi cu mine și nici eu nu pot trăi cu el. Dar asta-i vina noastră. Nu vă aparține vouă.

— Te-ai gândit vreodată c-o să se întoarcă?

— N-am știut, mărturisi ea. Pe măsură ce-au trecut lunile, am crezut că-i din ce în ce mai puțin probabil, dar n-am știut. Chiar în ajunul Sânzienelor m-am dus la cimitir, în caz că fantoma lui umbla pe-acolo, ca să mă încredințez că e mort. Dumnezeu să mă ierte, Rob, speram că-i mort ca să nu trebuiască să ne mai gândim la el. Fiindcă nu i-am văzut fantoma, am știut că-i în viață și că-i alegerea lui să nu vină acasă, la noi. Dar tot nu e vina ta, Rob.

Simți o împunsătură de rușine că se întâlnește cu preotul în cimitir când ar fi trebuit să stea de veghe așteptând fantoma soțului ei, iar acum el îl cunoscuse pe Zachary și vorbiseră despre ea. Nu-și închipuia ce-ar fi putut să spună Zachary. Dacă repetase acuzațiile groaznice pe care le făcea pe vremuri – cum că ea primea aurul zânelor ca să fie o desfrânată în cealaltă lume, că se ocupa cu vrăjitoria și că-i luase bărbăția –, avea să se rușineze pentru totdeauna în fața lui James Summer. Dacă-l convinsese pe James că

soția lui Ned murise din pricină că fusese ea neglijentă sau, mai rău, ucigașă, atunci era posibil să se confrunte cu o anchetă. Închise ochii gândindu-se la rușinea și pericolul pe care Zachary încă i le putea aduce pe cap. Rămaseră unul lângă altul, amândoi orbiți de supărare pentru o clipă.

— Nu-i vina ta, Rob, repetă ea ferm. Și în mare parte nu-i nici vina mea.

— Ce-o să facem? întrebă Rob neliniștit. Dacă n-o să vină înapoi? Ai barca aia acum, dar nu poți să le vinzi pește pescarilor, iar când Walter o să meargă la universitate va trebui să-mi gălesc altă slujbă și, orice aș face, n-o să câștig la fel de mulți bani. Iar Alys nu se poate mărita fără zestre.

— Nu știu prea bine ce-o să facem, zise ea străduindu-se să pară veselă. Dar am ierburile de leac și pruncii. Am fost plătită de fermierul Johnson. Lumea o să facă mai departe prunci, Dumnezeu să-i binecuvânteze. Dacă o să fie pace și episcopul o să se întoarcă la palat, atunci o să-mi iau autorizația de la el și o să pot să cer mai mulți bani și o să fiu chemată la mai multe case.

— Nu și când o să afle că tata ne-a părăsit, o contrazise Rob. Nu când o să afle că nu ești nici văduvă, nici nevastă. Atunci n-o să mai obții autorizația. Chiar dacă episcopul se întoarce. N-o să fii o femeie cu reputație bună. Nici măcar n-o să te lase să intri în biserică; o să trebuiască să stai în pridvor. N-o să te lase înăuntru pentru împărtășanie.

— Poate că pe oameni n-o să-i deranjeze prea mult. Nimănui nu-i plăcea de Zachary.

— O să mă facă bastard! zise el cu glasul găuit.

— N-o să aibă dreptate, zise ea cu fermitate. Și nu trebuie să răspunzi la asta.

El rămase tăcut un moment, apoi întrebă:

— Să ne mutăm? Undeva unde ai putea să zici că ești văduvă, iar eu și Alys am putea munci și lumea nu ne-ar cunoaște?

— Nici o parohie nu ne-ar primi!

Alinor încercă să zâmbească, dar Rob văzu durerea pe chipul ei.

— Nici o parohie n-ar primi o văduvă cu doi copii! Le-ar fi prea frică să nu cădem în grija lor și să-i băgăm la cheltuială. Doamna Miller deja se teme de asta, deși ne-am născut și am crescut aici și ne-am plătit dările la biserică aici de generații întregi. În plus, bârfele ne-ar urma, să știi, și ar suna și mai rău în urechile unor străini, ale unor oameni care nu l-au cunoscut pe Zachary și nu știu ce fel de bărbat e.

— Nu pot să îndur totul aici.

— Da, înțeleg. Chiar înțeleg, Rob. Dar măcar aici avem grădina, și barca, și pe unchiul tău. Am cămara de provizii, lăptăria și berăria de la casa lui. Îngrijesc grădina cu unchiul tău. Întotdeauna e de lucru la moară. Ești bine văzut la conac și doamna Wheatley, bucătăreasa, îmi e prietenă bună. Va trebui doar să ne hotărâm să spunem tuturor că Zachary m-a părăsit ca să nu se mai întrebe lumea dacă a murit sau nu. O să fie rău vreo lună-două, dar apoi se va întâmpla ceva și toată lumea o să se obișnuiască. Încercă să-i zâmbească liniștitor: O să vezi. Vreo biată femeie o să sară peste pârleaz și va fi făcută de rușine în biserică în fața noastră, a tuturor. O să găsească altceva de bârfit; o să vorbească despre altcineva.

— O să te învinuiască pe tine și o să te privească de sus, iar tu n-ai greșit cu nimic! zise el cu înflăcărare.

Ea încuviință grav din cap.

— Da, poate. Dar am reputație de femeie harnică și pricepută, iar asta n-o să se schimbe. Zachary nu era

îndrăgit și nimeni n-o să-i simtă lipsa. Nici măcar eu nu-i simt lipsa, în afară de barcă și de ce câștiga.

Rob încuviință din cap.

— Va trebui să trăiești fără soț tot restul vieții. Și ai nu știu treizeci de ani?

— Am douăzeci și șapte, zâmbi Alinor. Da, o să fiu femeie singură tot restul vieții, dar asta nu-i o greutate pentru mine. Vă am pe tine și pe Alinor și nu vreau nimic altceva.

— S-ar putea să găsești pe cineva pe care să-l iubești, zise el timid. S-ar putea să te găsească cineva.

— N-o să mă găsească nimeni aici, zise ea arătând spre ușa deschisă, spre întinderile de noroi și apa sărată ce se retrăgea lent, în timp ce zgomotul surd al morii începu să crească precum tunetul și în râu apăru deodată un șuvoi de apă verde.

— Nimeni n-o să găsească niciodată o femeie ca mine într-un loc ca ăsta.

James se întâlnește cu sir William în bibliotecă după ce Walter se duse la culcare. Lumânările arseseră aproape de tot în sfeșnice și ogarul dormea în fața focului. Sir William stătea în jilțul lui mare de lângă șemineu, în timp ce James era de cealaltă parte a acestuia, într-un jilț mai mic. Ambii bărbați aveau în mână pahare cu coniac francezesc, marfă de contrabandă adusă de vase comerciale ce veneau la cheiul morii la ora fluxului în nopțile întunecoase, fără vreo lumină aprinsă la bord. James îi explica obosit planul regelui de-a păcăli Parlamentul și refuzul său de-a pleca.

— N-a vrut să vină? Nici măcar la auzul parolei? repetă sir William nevenindu-i să creadă.

— Nu, domnule, n-a vrut, clătină James din cap.

— L-ai avertizat cu privire la ce s-ar putea întâmpla?

— L-am avertizat; i-am zis că e planul soției sale și că fiul lui îl așteaptă pe corabie în larg, în apropierea coastei. L-am implorat. N-a vrut să vină.

— Dumnezeu să-l apere, e o greșeală teribilă.

Sir William închină paharul. James dădu noroc cu el și se rezemă de spătarul jilțului.

— Ești bolnav?

Sir William se uită pieziș la chipul palid al bărbatului mai tânăr.

— Poate un pic de febră. Nimic grav.

— Și crezi că-i cu putință ca el să aibă dreptate? Că Parlamentul va ajunge la un acord cu el?

— Newportul e plin de regaliști care se laudă că nu contează ce va semna el. Ei zic că va semna orice și, odată întors la palatul lui, îi va răzbuna pe sfetnicii executați de Parlament, o va repune pe regină în drepturi și va aduce familia regală înapoi la Londra. Își va lua puterea înapoi și-și va distruge dușmanii. Toată lumea zice că nu contează ce semnează acum – își va recăpăta rangul.

— Mă îndoiesc. Zău că mă îndoiesc. Oamenii Parlamentului nu sunt nesăbuiți. I-a costat mult să ajungă aici. Au pierdut la rândul lor fii și frați. Nu vor arunca totul pe fereastră bizuindu-se pe un acord fără valoare, când el le-a dat toate motivele să nu aibă niciodată încredere în el. Nici măcar podarul meu nu are încredere în el! Orice îi vor oferi va deveni o obligație pentru el. Îl vor lega prin jurămintele. Nu-i vor da pur și simplu trezoreria și armata în schimbul câtorva promisiuni.

— Mi s-a spus că nu va consimți la nimic mai puțin de atât, zise James istovit.

— Cu neputință! zise sir William furios. Și apoi, nu mai e armata lui. E Armata Noului Model, toți sunt oamenii lui Cromwell. Nu vor sluji niciodată sub comanda unui rege, au propriile lor idei! Nici măcar Parlamentul nu-i poate controla – cum ar face el asta?

James își încleștă mâinile pe brațele sculptate ale jilțului, străduindu-se să-și stăpânească un val de amețeală.

— Da, domnule. Însă tocmai acesta e motivul pentru care Parlamentul va trebui să ajungă la un acord cu el: pentru a evita revendicările armatei. Unii oameni din Parlament urăsc armata mai mult decât se îndoiesc de rege. Unii ar prefera să aibă un rege tiran decât o armată tiranică – cine n-ar prefera asta? Sunt dezbinăți, în vreme ce el e foarte hotărât

Bărbatul mai vârstnic încuviință din cap, spunând:

— E o întreprindere riscantă. Un risc regal. E de admirat că și-l asumă.

James, foarte departe de-a simți admirație, luă o gură de coniac.

— Nu știu ce înseamnă asta pentru noi, zise el. Nu știu ce înseamnă asta pentru mine.

— Voi aștepta până când voi fi chemat din nou să-l slujesc, zise sir William pentru sine. Însă nu-mi voi mai pune niciodată fiul în primejdie. E greu de acceptat că ne-a lăsat să ajungem până la ușa lui, apoi ne-a refuzat. Nu s-a gândit la pericolul la care eram expuși? Și cu dumneata cum rămâne? Va trebui să te întorci la seminarul dumitale pentru noi ordine?

— Presupun că da.

James își duse o mână la frunte și descoperi că era udă de transpirație.

— N-o să priceapă cum de-am dat greș. Mi s-a cerut să eliberez un leu; nu m-am gândit nici o clipă c-o să vrea să rămână în cușca lui. Dintre toate lucrurile de care m-am temut că s-ar putea să meargă prost, la ăsta nu m-am gândit niciodată. Sunt năuc. Trebuia să mă încredințez că ajunge în siguranță pe vasul fiului său și apoi să merg la Londra. Aveam ordin să merg la Londra de îndată ce era el în siguranță. Bănuiesc că acum va trebui să mă întorc la ei să le zic că el a rămas aici și că eu am dat greș. Va trebui să merg la regină și să-i spun că i-am cheltuit averea degeaba.

— Ești bine-venit să rămâi aici. Capela are nevoie de un capelan. Walter are nevoie de un preceptor. Nimeni nu are bănuieli cu privire la dumneata. Ești în siguranță aici.

— Aș fi bucuros să înnoptez aici, dar mă aflu sub jurământ. Mâine va trebui să plec la Londra.

— Nu pari îndeajuns de sănătos pentru asta.

James simțea că-l dor până și oasele.

— Trebuie să mă prezint acolo. Va exista alt complot. Vor mai fi călătorii pe drumuri tănuite. Voi primi altă sarcină, iar eu am jurat să mă supun.

— Ei bine, roagă-te la Dumnezeu ca ei să nu-ți ceară decât să te dai la fund și să aștepți vremuri mai bune. Ai trăit luni în șir în primejdie și pari bolnav ca un câine.

— A fost o muncă istovitoare, mărturisi James.

— Dacă te vor trimite din nou la el, să faci din nou ce-ai făcut?

— Am jurat să slujesc, repetă James, simțindu-și cuvintele amare în gură și inima bubuind. Mă rog pentru pace.

— La fel ca noi toți, zise Înălțimea Sa. Însă întotdeauna în termenii noștri. Ne rugăm acum?

— Utrenia? propuse James, uitându-se la ceasul franțuzesc ce ticăia pe coronamentul din piatră al hornului. Era trecut de miezul nopții.

— Da, zise sir William ridicându-se. Și vei pleca mâine?

— În zori, zise James, gândindu-se la cei doi flăcăi aflați în grija sa, la planurile lui pentru ei, care acum n-aveau să se înfăptuiască, și la femeia pe care jurase să n-o mai vadă niciodată și pe care acum n-avea s-o mai întâlnească.

James, în cămașă albă și pantaloni de călărie, dar cu patrafirul sfânt în jurul gâtului, merse în liniște prin capela privată, aprinzând lumânările. Sir William îngenunche în fața jilțului său, cu ochii închiși și fața în palme. Întorcându-se cu spatele la singurul enoriaș, James pregăti pâinea și vinul pentru mesă la vechiul altar din piatră aflat în capătul dinspre răsărit al bisericii și murmură monoton rugăciunile în latină, fără să ridice vreo clipă glasul. Sir William nu avea nevoie să audă limpede. El i se alătură lui James în latină la crez și la pregătirea azimei, știind fiecare cuvânt pe de rost încă din copilăria petrecută în mijlocul unei familii care nu renunțase niciodată la credință, nici în anii de domnie ai reginei Elisabeta, nici în timpul domniei lui Eduard, nici pe vremea lui Henric.

Sentimentul de disperare pe care-l simțise James când își dăduse seama că luni în șir pregătise fuga unui rege care nu voia să plece îl părăsi în timp ce mâinile i se mișcau cu îndemânare printre pocale și artofor, dând pagina, turnând vinul, rupând pâinea. Se întoarse și, găsindu-l pe sir William îngenuncheat pe treptele altarului, îi dădu

pâinea sfințită și o gură de vin sacru. În acea clipă știu, fără pic de îndoială, că Iisus Hristos, Dumnezeu cel înviat din morți, se afla în pâinea și în vinul acela, că erau trupul și sângele Lui, din care James și sir William mâncaseră la ultima cină, și că ei învinseseră moartea însăși. Se știa păcătos și se știa împotmolit în îndoială, cu toate acestea, știa că e salvat și mântuit.

— Rămâi cu noi, Doamne, murmură James rugăciunea de încheiere în latină, și îl auzi pe sir William șoptind răspunsul:

— Căci s-a înserat și ziua s-a sfârșit.

— Așa cum paznicul așteaptă dimineața

— La fel Te așteptăm pe Tine, Iisuse Hristoase,

— Vino odată cu zorii zilei

— Și fă-Ți simțită prezența în această pâine sfințită.

James simți ceva sub coaste și-și spuse că trebuie să fie inima lui care se frânge, la fel cum se frânsese inima lui Hristos pe cruce. Renunțase la femeia pe care o iubea pentru regele pe care trebuia să-l salveze, nu reușise să-l salveze pe rege și învățase să se îndoiască de ea. N-avea să-l mai vadă niciodată pe regele său, și nici pe ea. Avea să-l lase în sărăcie, iar pe rege în prizonierat. Avea doar douăzeci și doi de ani și dăduse greș în tot ceea ce datorita și inima sa îl mănaseră să facă.

— Doamne, iartă-mă, zise el, după care, fără alt cuvânt, se prăbuși la podea când i se înmuiară genunchii și își pierdu cunoștința.

Stuart, lacheul, fu trimis s-o aducă pe Alinor pe drumul ocolitor de trei mile, căci el nu cunoștea cărările ce străbăteau portul și se temea de venirea fluxului care-l putea îneca și de fantomele celor înecați care ar fi înnotat după el. Dar, când bătu tare la ușa colibei, îi găsi pe Alinor și Rob în penumbra focului mocnit, la multe ore după ce creștinii cuviincioși ar fi trebuit să fie în pat. Tresări de frică la vederea vindecătoarei veghind în orele nopții, cu fiul ei alături.

— Nu v-ați culcat? Întrebă el temător. Ați stat treji toată noaptea?

— E cineva bolnav? se interesă Alinor ridicându-se.

— Preceptorul, răspunse el. Sir William a spus să vii de-ndată.

Rob îi dădu lui Alinor coșul cu leacuri, deja plin cu uleiuri și ierburi, își puse căciula și haina și deschise calea, traversând mlaștina spre conac, pe țărm, pe dig și pe cărarea tainică, luminată de strălucirea semilunii reflectate în apele ce creșteau. Ajunseră la pajiștea de lângă mare a conacului când luna ieși de după nori, făcând apele dinspre est ale portului să sclipească; traversară grădina bucătăriei învăluți în lumina nepământească.

Capela era închisă și tăcută; toate obiectele din aur și lumânările fuseseră luate și ascunse de domnul Tudeley și de lord. Ei îl târâseră pe James înapoi în bibliotecă, îi scosese răfătură și-l lăsaseră pe covorul din fața focului, temându-se să-l care sus pe trepte.

— A spus ceva înainte să leșine?

Alinor nu se putea uita la el, atât era de palid; rășchirat pe covor, la fel cum fusese în șopronul ei pentru plase,

când dormise sub acoperișul ei și ea îl asemuise cu un înger căzut.

— A zis „Doamne, iartă-mă”, îi răspunse sir William. Dar n-ar putea să fie posedat de diavoli. E un om cucernic și se afla într-o într-o stare de grație.

O privire fugară a ochilor ei cenușii îi dădu de înțeles lordului că Alinor și-a dat seama ce făceau el și preotul frânt de oboseală la miezul nopții.

— S-a plâns de febră sau frisoane? întrebă ea punând mâna aspră și caldă pe fața lui rece și transpirată.

— Da, și era istovit, zise sir William. Și melancolic.

Alinor știa destul de bine de ce era el istovit și trist.

— Îmi dați voie să iau ce-mi trebuie din cămara dumneavoastră?

— Bineînțeles. Ia orice ai nevoie. Dumneata știi ce e acolo. Doamnă Reekie, doar nu crezi că e ciumă?

Aceasta era singura întrebare care o îngrozea pe Alinor, mai mult decât cea despre posibilitatea ca un prunc să fie așezat invers la naștere sau să aibă diformități. Dacă era ciumă, boala era aproape sigur fatală pentru toți cei aflați în încăpere, pentru jumătate din cei ai casei și pentru mare parte din sat. Condamnarea lor la moarte fusese deja scrisă și nu putea fi evitată. Ea nu putea să facă nimic împotriva ciumei. Probabil avea să moară prima. Așa stăteau lucrurile. Toată lumea știa asta.

— Nu-mi dau seama, zise ea. Până nu mă uit pe trupul lui după semne, n-am cum.

— Dar ar putea fi? insistă sir William, care se retrăsese în spatele jilțului său. A fost la Newport. Dumnezeu mare, l-a dus pe fiul meu, Walter, la Newport și la Cowes.

— Și pe-al meu, îi aduse aminte Alinor.

— Ei ar fi putut să se întâlnească cu oricine. El putea să ia ciurma de pe o corabie. Toți trei ar fi putut s-o ia așa. Au venit acasă cu o corabie până la Portsmouth.

— Va trebui să-l examinez, repetă ea ascunzându-și propria spaimă. Nu pot să spun deocamdată.

Sir William nu voia să se pună în primejdie ținându-l pe om în casa lui.

— Puneți să fie cărat la grajduri, zise el întorcându-se spre domnul Tudeley. Cărați-l pe covor ca să nu fie rănit. Lăsați covorul acolo. O să-l încuiem ca măsură de siguranță, până vom ști.

Se întoarse spre Alinor, spunând:

— Doamnă Reekie, trebuie să te întreb, vrei să mergi cu el să-l îngrijești până se întreamează?

— Nu pot, răspunse Alinor categoric. Am și eu un fiu și o fiică. O să-l examinez, dar dacă are semnele bolii, nu pot să rămân închisă cu el. N-am fost niciodată îngrijitoare în cazuri de ciumă.

— Te implor, zise el. O să te plătesc bine, foarte bine chiar. Du-te cu el și examinează-l. Dacă are ciumă – Doamne, păzește –, o să fac rost de o îngrijitoare din Chichester, care să vină și să stea închisă cu el, iar tu vei ieși de acolo înainte să sosească ea, înainte să declarăm boala, și te vei duce la coliba dumitale și n-o să te agiți până când se sfârșește totul. Dacă nu are ciumă, o să te plătesc cu trei șilingi pe zi să-l îngrijești până se întreamează.

Alinor șovăi.

— Doar nu vrei să-l pui în patul lui, în camera flăcăilor, îi aminti el. Nu cu fiul meu și al dumitale. E mai bine pentru noi toți dacă-l îngrijești în podul grajdului.

Ea se uită la chipul palid al lui James, la pletele lui negre și ondulate, la genele negre de pe obrazul fără culoare, la

umbra întunecată de pe bărbie și de deasupra buzelor care dovedea că nu e înger, ci muritor. Îi văzu ridicarea și coborârea iute a pieptului și sudoarea rece care îi umezea buclele de pe frunte, făcându-le să pară mai întunecate. Știa că nu se poate îndura să-l abandoneze. N-ar fi răbdător să-l dea în grija aspră a unei femei necunoscute.

— Zece șilingi, zise lordul, mărinind oferta de dragul siguranței casei lui. Zece șilingi pe zi, până când va veni îngrijitoarea de ciumă. În fiecare zi.

— O s-o fac, se hotărî ea. Rob poate să-mi aducă lucrurile de care am nevoie din cămara dumneavoastră, dar după aceea trebuie să stea departe de noi.

Odăile de deasupra grajdului, eliberate în grabă de rândași, erau luminoase și aerisite, cu ferestre pestrițe făcute nu din sticlă, ci din straturi subțiri de corn, fixate la capete în cornișe. Jos, sub ele, caii de vânătoare se foiau și forăiau în boxele lor, iar în încăpere plutea mireasma liniștitoare de paie curate și fân, dar și mirosul cald, cu iz de ovăz, al cailor. Stuart și doi rândași îl cărară pe James, înfășurat încă în covorașul din fața șemineului, îl urcară pe scară și-l așezară în pat.

— O să trimit mâncare, zise domnul Tudeley păstrând distanța, la jumătatea scării. Poți s-o tragi sus cu funia.

— Și o găleată cu apă fierbinte pentru spălat și un urcior cu apă rece. Un urcior mare cu bere slabă și niște vase mici pentru amestecuri. O să am nevoie de pâine proaspătă, brânzeturi și carne pentru când se trezește, iar la prânz cineva trebuie să aducă micul dejun, îi dădu Alinor

instrucțiuni. O să am nevoie de o găleată ca oală de noapte și de ierburi parfumate pentru împrăștiat pe jos.

— Desigur, va fi servit ca un oaspete de vază, la fel și dumneata, doamnă Reekie, zise domnul Tudeley. Să vină feciorul dumitale să doarmă aici cu voi?

— Nu, zise ea ferm. Să rămână în casă, cu conașul Walter. O să-l veghez în seara asta pe domnul Summer și dacă va fi bine mâine, cu voia lui Dumnezeu, va putea să se întoarcă în casă, iar eu o să merg acasă la mine. Asta-i doar pentru o noapte.

— Să ne spui îndată ce te dumirești, zise neliniștit intendentul.

Nu vru să rostească măcar cuvântul „ciumă”.

— O să vă spun de cum apare vreun semn și atunci o să chemați altă îngrijitoare, iar eu o să-l dau în grija ei, îl încredință Alinor.

— O să trimit totul aici, promise domnul Tudeley, apoi coborî scara și închise chepengul în urma lui.

Alinor așteptă o clipă și apoi se duse și trase zăvorul de pe partea ei, astfel încât nimeni să nu poată veni pe neașteptate pe scări. Ea și James erau singuri.

Se duse la locul în care James zăcea fără vlagă, ca un leș înfășurat în covor, și îl desfăcu, de parcă ar fi despachetat un pachet prețios. Când covorul căzu la o parte, James oftă și păru că se căznește să tragă aer în piept. Alinor îi ridică un pic capul și umerii și îi strecură o pernă la ceafă. El începu să respire mai ușor și obrajii prinseră un strop de culoare. Alinor se pomeni uitându-se la gura lui palidă, amintindu-și cum o sărutase el.

Îi descheie cămașa din batist fin. Nasturii erau făcuți din sidef. Îi atinse pe rând, văzându-le luciul, apoi îi dezveli pieptul și abdomenul ca să-l poată cerceta.

Avea umeri lați, mușchii de călăreț și alergător antrenat, iar pieptul și abdomenul îi erau plate. O dungă întunecată de păr pornea în jos spre pantalonii de călărie, iar Alinor, care nu o dată îl dezbrăcase pe soțul ei bețiv, desfăcu fără ezitare șireturile acestora și dădu clapa la o parte. Îl văzu gol pentru prima oară. Văzu cât de negru îi era părul des, puterea mădularului adormit, linia musculoasă a coapselor. Se uită la el nu mai mult de o clipă și simți dorință de parcă ar fi avut și ea febră. Îi trase cu grijă pantalonii de sub el, aplecându-se deasupra lui și simțindu-i mirosul curat și cald, masculin. Trebui să se abțină să lase capul în jos ca să-l sărute pe abdomen și să-și lipească obrazul de pielea lui fierbinte.

Îi desfăcu șireturile cizmelor și i le scoase din picioare, apoi ciorapii fini. Era întins dinaintea ei dezbrăcat, în afară de cămașă și haina desfăcută.

Nu avea pete roșii de vărsat de vânt. Îi ridică un braț, apoi pe celălalt, pipăindu-i subsuorile. Nici umflăturile buboaielor care erau semn sigur de ciumă. Nu era nici un semn, pe nici o parte a pielii lui netede, albe, cum că ar fi avut ceva în afară de fierbințeala pe care o emana: James ardea de febră.

Alinor îl ridică încet pe pernă și-l simți ghemuindu-se lângă ea și gemând ușor, de parcă avea dureri. Îi încheie la loc nasturii de la cămașă ca să-l ferească de frig, simțind o tandrețe pătimasă, de parcă i-ar fi îngrijit pe Rob sau Alys când erau prunci. Lăsă covorul gros sub el și-l acoperi cu o pătură de pe celălalt pat. Cei mai mulți doctori puneau un maldăr de pături pe pacientul cu febră și adăugau un vas cald pentru a înlătura febra prin căldură excesivă. Alinor își trata pacienții așa cum își tratase copiii, răcorindu-i și făcându-i să stea potoliți. Își așeză din nou mâna pe fruntea lui. Aproape că-i simțea fierbințeala pulsându-i prin venele

albăstirii de la tâmple. Puse două degete pe gâtul lui, pe sub gulerul cămășii, și-i simți bătaile inimii.

Din curte se auzi un strigăt și Alinor se duse la fereastră și o deschise, dând cu ochii de Stuart, venit cu rufărie și bere slabă, o găleată cu apă fierbinte și niște vase pentru spălat, prosoape din pânză și o cutie cu ierburi de leac și uleiuri alese de Rob din cămară. Deasupra ferestrei era o funie cu un scripete pentru ridicarea sacilor cu cereale. Alinor coborî cârligul și Stuart trimise sus coșul încărcat cu o supieră, platouri cu pâine și brânzeturi, și toate celelalte lucruri pe care le adusese:

— Asta-i tot ce-ți trebuie, doamnă Reekie? întrebă el în cele din urmă, de parcă Alinor ar fi fost un oaspete, nu o servitoare ca el.

— Asta-i tot, răspunse ea. Spune-i lui Rob să vină aici după micul dejun. O să vorbesc cu el de la fereastră. Dar nimeni n-are voie să vină înăuntru până nu știu de ce anume suferă preceptorul.

— Să-mi fie cu iertare, doamnă Reekie, dar dumneata ce crezi, o fi ciumă? șopti înspăimântat Stuart.

— Nu sunt semne de ciumă acum, zise ea cu prevedere. O să-l veghez azi în caz că apar. Deocamdată nu are urme pe corp. Așteaptă aici, îi ceru ea, apoi se duse la coșul cu ierburi de leac și aduse un mănunchi de salvie uscată, pe care i-l aruncă jos, zicând: Aprinde asta la focul din bucătărie și apoi suflă peste ea să se stingă și adu-mi-o cât încă fumegă.

El dispăru doar câteva momente, după care se întoarse cu salvia fumegând într-un vas de lut. Alinor coborî funia și Stuart puse vasul în coș, pe care ea îl trase sus.

— Ce face asta, invocă spiritele? Le chemi aici? șopti el. Alinor clătină din cap.

— Fumul curăță aerul, zise ea cu fermitate. Nu lucrez cu spiritele și cu nimic de felul ăsta. Doar cu ierburi tămăduitoare și uleiuri, ca toată lumea.

El încuviință din cap, dar nu o crezu.

— Asta-i tot, zise ea gândindu-se că, oricât ar fi negat zvonurile despre magie, se țineau scai de ea și de toate femeile din familia ei, precum ceața de mlaștină.

— Domnul să ne binecuvânteze pe toți, icni Stuart și o zbughi spre ușa bucătăriei.

Alinor luă mănunchiul de salvie fumegândă și dădu ocol încăperii, scuturând frunzele mocninde pentru ca mirosul purificator să ajungă în toate ungherele. Apoi puse salvia la loc în vas și o lăsă să fumege. Desfăcu traista cu leacuri ca să vadă ce-i trimisese Rob. Înăuntru se găseau un bețișor de scorțișoară, un borcan cu lămâie pusă la macerat în ulei și o sticlută cu ulei distilat de busuioc din cămara familiei Peachey. Alinor credea că James s-ar fi putut îmbolnăvi de friguri palustre, o boală care dănuia în mlaștină, lovindu-i pe vizitatori și afectându-i tot restul vieții, revenind de trei ori pe an și dobândindu-și, astfel, numele¹⁰. Primul acces al bolii era întotdeauna și cel mai grav, adesea fatal; celelalte îl slăbeau pe pacient, care devenea febril și delira. Majoritatea locuitorilor din Mlaștina Spurcată luau boala în copilărie: Rob o avusese când era mic, iar Zachary se îmbolnăvea în fiecare anotimp. Mama lui Alinor credea că se trage de la înțepăturile muștelor care bâzâiau zgomotos în ureche în timpul somnului și o sfătuia pe fiica ei să planteze gălbenele și levănțică la ferestre ca să le împiedice să intre în casă. Pentru Alinor nu era de mirare că bărbatul pe care-l iubea fusese otrăvit de muștele ce

---

¹⁰ În original, *tertian fever* („febră terțiară”), care este, de fapt, o formă de malarie cu accese ce revin din două în două zile sau din trei în trei zile, dacă se consideră ziua paroxismului ca fiind prima zi.

viețuiau pe apele în mijlocul cărora trăia ea. Asta dovedea că el n-ar fi trebuit să vină niciodată acolo; și că, odată plecat, ar fi trebuit să nu se mai întoarcă. Era un semn pentru amândoi.

Febra lui nu cedă toată noaptea. Alinor îi șterse trupul cu un burete îmbibat în apă și cu uleiul ei de levănțică. Adăugă ulei de lămâie în supă și răzui scorțișoară pe deasupra când i-o dădu cu lingura pe gât, dar James rămase pe jumătate inconștient, într-un somn febril, răsucindu-și capul dintr-o parte în alta și rostind cuvinte în latină, cuvinte pe care ea nu le putea înțelege, dar care, se temea, erau erezii sau magie, ori amândouă.

James se liniștea numai când îl ținea pe după umeri în timp ce-l ajuta să bea bere slabă cu ulei de lămâie. Doar atunci era liniștit, de parcă atingerea ei l-ar fi răcorit, așa că, în timp ce noaptea se scurgea încet, făcând loc zorilor, ea îl ținu în brațe, rezemându-se de peretele aspru din lemn și sprijinindu-i capul fierbinte de umărul ei. El își vârî capul la gâtul ei, de parcă ar fi vrut să-i simtă răcoarea pielii pe chip, și dormi.

Când ferestrele din corn lăsară să intre o lumină tulbure, James gemu de durere, se ridică în picioare clătinându-se și se ținu de vintre cu mâinile făcute pumni. Alinor știa ce urmează și-i puse găleata sub fund, iar el se goli, îndoit de durerea chinuitoare.

— Gata, gata, îi zise ea, de parcă ar fi fost unul dintre copiii ei bolnavi, și îl spălă cu apa de bărboasă pe care o adusese de acasă. Coborî cu scripetele găleata urât

mirositoare și strigă la rândaș s-o răstoarne peste bălegar, s-o spele și să i-o dea înapoi. Pe urmă se spală pe mâini cu apa de bărboasă și se rezemă cât de comod putu de peretele din scândură, apoi îl luă din nou în brațe pe James, sprijinindu-i capul de umărul ei.

Alinor ațipi, având vise nedeslușite de iubire cu un bărbat care vorbea despre „o femeie ca tine într-un loc ca ăsta”, despre o lume în care femeile nu erau condamnate în biserică în fața bărbaților care erau păcătoși ca și ele, care păcătuiseră cu ele. Îi visă pe Alys și pe drăguțul ei, Richard Stoney, pe Rob și viața pe care el ar fi putut-o avea de n-ar fi fost săraci și născuți să fie săraci, pe Zachary îndepărtându-se cu o corabie și zicând, în vântul din vis, aceleași vorbe pe care i le spusese cândva cu atâta înverșunare: „Necazul tău e că nimic din viața adevărată nu ți-e de ajuns vreodată”.

Alinor se trezi la crăpatul zorilor, amorțită, cu un sentiment de înfrângere. Toată mândria ei față de înflăcărarea din timpul nopții trecuse. Se gândi că Zachary avea dreptate și că se păcălise singură și-i păcălise pe copii, iar el rostise adevărul – nu atunci când zicea că ea dansează cu zânele, ci când zicea că își dorește să fie cu ele. Toată viața ei voise mai mult decât traiul ce-i fusese menit prin naștere; dar în dimineața aceea știu că decăzuse foarte mult: o femeie săracă, pe cale să fie făcută de rușine în fața vecinilor ei, muncind ca ființa cea mai de jos, o îngrijitoare de ciumă, aproape o femeie care pregătea morții pentru îngropăciune, cu doar o treaptă mai sus decât cioclul cu căruța plină de leșuri, strigându-le oamenilor pe stradă să-și scoată afară morții. Nu știa muncă mai umilă decât cea de îngrijitoare de ciumă, iar nesăbuiința și iubirea ei o aduseseră atât de jos – închisă cu un muribund, un

bărbat care era un sperjur și care nu-i zisese niciodată c-o iubește.

Totuși, îl ținea în brațe, știind că e nesăbuită și rușinată de nesăbuiința ei. Însă apoi își dădu seama că James era cald în brațele ei, nu rece și țeapăn, nu transpirat și pe moarte. Era cald și frumos mirositor, ca un bărbat care avea să trăiască, iar ochii i se deschideau și avea o culoare mai sănătoasă în obraji.

— Alinor, zise el cu voce răgușită, de parcă i-ar fi rostit numele pentru prima oară.

— Te simți mai bine? îl întrebă ea nevenindu-i să creadă.

— Abia pot să vorbesc. Nu știu. Da.

— Nu vorbi. Ai fost foarte bolnav.

— Am crezut c-o să mor.

— N-o să mori. Nu e ciumă.

— Slavă Domnului. Mulțumesc lui Dumnezeu.

— Amin.

James se uită în jur cu ochi împăienjeniți.

— Suntem din nou în șopronul pentru plase?

— Nu! În podul de fân de la conac. Te-ai simțit rău. Îți amintești?

— Nu. Nimic, zise el încruntându-se. I-am adus pe flăcăi acasă de la Cowes.

— Da. Sunt teferi. Apoi ai avut febră mare.

El se chinui să-și aducă aminte minciunile pe care trebuise să le susțină, dar nu izbuti. Nu mai știa sigur ce era adevărat și ce era fals.

— Mi-e foarte sete.

Ea îi dădu bere slabă și el o sorbi recunoscător, însă Alinor îl lăsă să bea doar o cană.

— Încet, încet, poți să bei și mai târziu.

— Nu sunt sigur ce-am spus, ce-oi fi vorbit în somn

— Nimic care să aibă vreo noimă, îl liniști ea. Sir William a trimis după mine după miezul nopții. Nu mi-a spus nimic. Zăceai pe un covor în fața focului. A zis doar c-ai leșinat. Când am ajuns aici, erai buimăcit de febră.

El încuviință din cap.

— Nu-mi aduc aminte nimic.

Alinor se gândi că James era nevoit să-și petreacă viața uitând jumătate din ea și vorbind despre și mai puțin, iar acum uitarea venise la el, un blestem ivit ca răspuns la o dorință.

— Înălțimea Sa a trimis după mine și mi-a cerut să vin aici sus cu tine ca să mă încredințez că nu-i vorba de ciumă.

— Ai venit la mine deși ai zis că

— Da, zise ea calm. Stăpânul moșiei a trimis după mine. A trebuit să vin.

— Dar ai fost de acord să mă îngrijești.

— Lordul mi-a cerut asta. A trebuit s-o fac.

— Ai venit la mine, insistă el. Ai ales să vii.

— Am venit la tine, încuviință ea, dăruindu-i cel mai generos și dulce zâmbet.

— Și m-ai despuiat.

— Trebuia să văd dacă ai urme de vărsat de vânt sau de ciumă.

— Și ai rămas cu mine toată noaptea.

— Ca să-ți veghez febra.

— M-ai ținut în brațe.

— Era singurul fel în care stăteai potolit, fără să te sucești întruna și să azvârli păturile.

— Eram gol în brațele tale.

— Pentru binele tău, zise ea strângând din buze.

El rămase tăcut o clipă.

— Dumnezeu, îmi doresc să fiu din nou gol în brațele tale.

— Șș, făcu ea, întrebându-se cât de mult se putea auzi în grajdul de dedesubt.

— Nu vreau să tac, șopti el. Trebuie să vorbesc. Alinor, am crezut că voi pleca fără să te revăd, am crezut că n-o să ne mai întâlnim niciodată. Mi-am pierdut credința, l-am pierdut pe Dumnezeu meu, sunt un sperjur în atâtea feluri. Mi-am pierdut regele, pe Dumnezeu și pe mine însumi. Însă credeam că viața mea ar avea un sens dacă aș putea să te văd din nou – și acum iată-te aici.

— Eu nu sunt nici credință, nici Dumnezeu, nici rege, îi zise ea solemn. Nu sunt nici măcar o femeie cu reputație bună. Știu că te-ai întâlnit cu Zachary în Newport. Ți-o fi spus – dacă febra nu te-a făcut să uiți –, sigur ți-a spus că sunt o femeie rea, nici văduvă, nici nevastă.

— A jurat că-s adevărate tot felul de grozăvii. Nu le cred, promise el. Nu l-am ascultat și nu l-am crezut. Nu-mi amintesc nimic din ce a zis.

James nici măcar nu știa că o minte.

— Am crezut că n-o să te mai văd niciodată – sunt silit să te părăsesc și să plec din Mlaștina Spurcată – și acum iată-ne aici, închiși împreună, aproape ca și cum ar fi voia Domnului să nu ne despărțim niciodată. Jur pe numele Lui că nu vreau să fiu nicăieri altundeva. Am pierdut totul în afară de tine. Credeam că mor și, în cea mai neagră clipă a mea, numai pe tine te voiam. Nu puteam să vorbesc, nu puteam să gândesc, nu puteam să mă rog – tot ce voiam erai tu. Am crezut că visez că mă ții în brațe. Am crezut că e un vis de dorință pricinuit de febră. N-aș fi revenit la viață fără atingerea ta.

Rămaseră tăcuți un moment, copleșiți de însemnătatea vorbelor lui.

— Când o să-i anunț că ești bine, vei fi liber să ieși de aici, îl preveni ea. Iar eu va trebui să plec. Tu o să te duci în dormitorul tău de la conac să te odihnești și să prinzi puteri, iar eu o să merg acasă și o să mă întorc mâine să mă încredințez că ești pe cale de vindecare. S-ar putea ca sir William să-l cheme pe doctorul din Chichester.

— Atunci spune-le că nu vei ști până mâine, răspunse el îndată, iar când ea ezită, stăruie: Alinor, te implor. Noi doi nu avem nici o șansă. Nu avem nici o șansă să fim împreună în lume, dar putem avea ziua de azi și noaptea ce vine, dacă vei spune doar minciuna asta mică, putem să fim împreună. Spune-le că aștepti să vezi dacă cedează febra sau apar semnele de ciumă, sau orice oi fi așteptând tu să se întâmple. Și oferă-ne aici, singuri, ziua de azi, noaptea ce urmează și ziua de mâine. Doar atât. Nu-ți cer mai mult. Dar te implor să o faci.

Ea șovăia.

— Nu trebuie să intri în patul meu decât dacă vrei, îi propuse el. Nu-ți cer decât să fii aici cu tine. Vezi și tu că nu sunt în stare să te silesc.

În timp ce vorbea, își dădu seama că era lipsit de virilitate, așa cum zisese Zachary că va fi. Scutură din cap ca să-și alunge gândul rău.

— Nu vreau să te forțez. Nu vei fi silită. Nici măcar n-o să te ating dacă nu-mi dai voie. Dar dă-mi o zi și o noapte cu tine, Alinor, înainte să plec în lumea aia în care am pierdut totul în afară de tine.

Fără să-i răspundă, ea se ridică din pat și-și desfăcu panglicile cămășii de corp din pânză, iar el îi văzu, pentru prima oară, curbura sânilor. Își descheie betelia de la fustă și o lăsă să cadă pe jos, rămânând aproape goală, doar cu cămașa deschisă, și, mai jos, James zări conturul liniei lungi a coapselor și pulpelor ei.

— Dacă vrei, o să avem ziua de azi și noaptea, încuviință ea, ca o femeie pregătindu-se să se cufunde în apă adâncă. Azi și la noapte, repetă ea, ducându-se în brațele lui, pe jumătate goală.

La amiază, Rob veni în curte, sub fereastră. Alinor scoase capul, îi zâmbi fiului ei și-i spuse că e încredințată că nu e vorba de ciumă, dar că o să rămână să-l îngrijească pe domnul Summer până când îi trece febra. Îl laudă pentru ierburile de leac pe care le alesese și îi zise că nu-i mai trebuie decât un borcan cu ulei de lămâie pentru scăderea febrei. Îl rugă să-i mai ceară doamnei Wheatley niște bere slabă și să-i spună lui pe Stuart să le trimită sus cina într-un coș. Îi zise că domnul Summer doarme și că are febră, dar nimic mai grav.

— Dar tu cum te simți, Rob? N-ai și tu?

— Sunt bine, zise Rob uitându-se în sus la ea. Walter e bine și el. L-am căutat de febră și m-am uitat în gâtul lui. Nu are inflamație, nici pete pe spate sau pe piept. Indiferent ce boală are domnul Summer, nu cred că eu și Walter o avem.

— Slavă Domnului, zise Alinor. Rob, coborî ea vocea, făcându-l pe băiat să se apropie de perete și să se uite încrezător la ea, nu fi îngrijorat din pricina tatălui tău. Domnul Summer n-o să vorbească despre întâlnirea cu el și nu e nevoie ca noi să zicem ceva. Nu vorbi despre Zachary până ies eu de aici și putem să ne punem de acord ce vrem să spunem. Mai ales să nu fii trist în legătură cu el, Rob. A făcut o alegere și-și va trăi viața. Noi o s-o trăim pe a

noastră. Ar trebui să fii fericit. Te așteaptă atât de multe lucruri bune.

El încuviință din cap, cu ochii la chipul ei.

— Și du-te să-i spui lui Alys să rămână peste noapte la casa bacului, îl povățui ea. O să vin acasă mâine. Ei nu-i spune nimic deocamdată.

Alinor îi suflă un sărut, iar el își feri capul, jenat, îi făcu cu mâna și plecă din curte.

James, din patul lui improvizat, o urmări cum închide fereastra și se trage înapoi ca să nu poată fi văzută din curtea de dedesubt.

— Rob e bine? o întrebă.

— Domnul fie lăudat, zise ea.

James se pomeni că nu poate să spună „Amin”. Se gândi că nu mai poate să-i vorbească Dumnezeuului său.

— Cred că ar trebui să-ți fac patul cu așternuturi curate, zise ea. Să-l rog pe Stuart să aducă niște apă ca să te speli?

— Da, răspunse el. Și toată ziua și toată noaptea vor fi ale noastre. E ca un vis, de parcă aş avea încă febră.

Ea își lipi îndată dosul palmei de fruntea lui.

— Nu, n-ai deloc febră și nu-i un vis.

— Și mâine

— Hai să nu ne gândim la ziua de mâine până când nu mai avem încotro, șopti ea, iar James o trase în jos, se întinse în pat și o lipi de el.

Orele trecură pe nesimțite. Stuart strigă de vreo două-trei ori de jos din curte și Alinor își trase cămașa pe ea și lăsă în jos funia de la fereastră. El îi trimise sus mâncare,

apă pentru spălat, bere slabă, dar ei nu prea băgară de seamă cât de des venea sau ce aducea. Alinor făcu patul cu așternuturi curate și se întinseră amândoi despuiați, făcură dragoste, adormiră și se treziră ca să facă din nou dragoste. Priviră soarele asfințind peste mlaștini de la fereastra dinspre apus și văzură luna răsărind. Toată noaptea tresăriră, se treziră, se iubiră și dormiră, de parcă nu era nici zi, nici noapte, și nu avură nevoie de altă lumină în afară de lumânarea pâlpâitoare ce făcea ca trupurile lor în mișcare să strălucească.

— N-am știut că e așa, mărturisi James. Când frații vorbeau la seminar despre dragostea unei femei, credeam că e, cumva, mai aspră și mai crudă.

— Asta a fost prima oară pentru tine? Chiar prima oară? Întrebă Alinor, simțind o împunsătură de vinovăție, de parcă ar fi păcătuit împotriva lui James și i-ar fi furat inocența.

— Am fost ispitit în trecut, zise el. Când mă ascundeam și călătoream de la o casă la alta. A fost o doamnă din Londra, alta în Essex am știut că simțeam dorință; însă întotdeauna mi s-a părut că e un păcat și am putut să rezist; dar simt că acum e bine.

Alinor își închipuia că tânărul și chipeșul preot fusese dorit de multe femei, care-l primeau în casa lor și-l ascundeau de toată lumea, delectându-se cu taina lor. Râse la acest gând și chipul lui se luminează îndată.

— Probabil mă consideri un neghiob, zise el. Că n-am fost cu nimeni la vârsta mea!

— Nu, îl încredință ea. Am învățat să disprețuiesc un bărbat care a fost cu multe femei și n-a iubit-o pe niciuna. Zachary a fost singurul meu bărbat și a fost un soț aspru. Aveau dreptate să te învețe asta la seminar. Aspru, crud și nerecunoscător, găsi ea cel mai potrivit cuvânt. Era o

sarcină neplăcută să fiu soția lui Zachary, pentru care nu eram prețuită.

James apucă o șuviță strălucitoare din părul ei și și-o răsuci pe degetul mijlociu, ca pe un inel.

— Și după el n-ai mai fost cu nici un bărbat?

Alinor îl privi, întrebând:

— Ți-a zis el altceva?

James clătină din cap.

— Mi-a spus tot felul de grozăvii. Nu te întrebam din pricina minciunilor lui, ci pentru că nu pot să cred că nu te-a curtat nimeni.

— N-am avut deloc dorință, îi spuse ea. Dacă m-ar fi întrebat cineva – însă nimeni nu vorbește despre astfel de lucruri în Mlaștina Spurcată –, aș fi spus că sunt una dintre acele femei care nu simt dorință. Pentru mine, dragostea a fost întotdeauna durere și purtare neîndurătoare. Zachary zicea că sunt rece ca piatra față de el, iar eu credeam că nu se poate să fii altfel. Niciodată n-am știut că ar putea fi așa.

El îi zâmbi și-i atinse obrazul cald cu degetul.

— Uneori, când aduceam pe lume un prunc și femeia mă întreba când poate să se întoarcă în patul bărbatului ei, nu pricepeam de ce-ar vrea să facă asta. Îi spuneam că trebuie să aștepte două luni, până când i se făcea slujba de încheiere a lăuziei, și mă întrebam de ce mi se plângea că e prea mult.

— Acum ți s-ar părea mult?

— Acum mi s-ar părea mult și să aștept o zi.

— Așadar acum înțelegeți dragostea?

— Pentru prima oară. Așa că, într-un fel, e prima oară și pentru mine, îi zise ea zâmbindu-i.

El îi sărută mâna, întrebând:

— Femeia de piatră s-a topit?

— Am devenit o femeie a dorinței.

Mai târziu, în timpul nopții, se trezireă hămesiți și mâncară restul de pâine și brânză, pâine albă, bună, din cuptorul de la conac, și brânză tare, fină, cu crustă sărată, de la lăptăria conacului.

— Zachary a vorbit despre ceva, zise James șovăitor, temându-se că ochii ei își vor pierde strălucirea și că ea se va îndepărta.

— O, el nu tăcea niciodată, spuse ea cu un zâmbet. Turuia ca moara la reflux.

— A zis că Ned a avut o soție, începu el.

Cuvintele lui fură ca o lovitură. James îi alungase zâmbetul. Se albi de vinovăție.

— Îmi pare rău. N-am vrut să Nu spune nimic, o rugă el. Nu trebuie să spui nimic. Era doar

— L-ai crezut? O să-i spui lui sir William ce-a zis el? Ce-o fi zis? Ești legat prin jurămintele tale să-i spui pastorului de la biserica Sf. Wilfrid?

— Nu, nu voi spune niciodată. N-aș fi zis nimic nici acum, dar

— Dar el te-a făcut să te întrebi, zise ea încet. Cu toată învățătura ta, cu toate limbile tale străine, cu toată cunoașterea ta - cu toată credința ta! -, te-a făcut să te întrebi. Te-a făcut să-ți fie teamă.

— Nu mi-e teamă! începu el să protesteze, dar Alinor îi puse mâna pe umăr cu tandrețe.

— Dacă lumea ar fi așa cum o vede Zachary, tuturor ne-ar fi teamă, zise ea blând. Ca un biet nerod, el a umplut-o de monștri ca să se înspăimânte singur. Vorbește despre mine ca despre o femeie care se destrăbălează cu ființe din lumea zânelor. Își reneagă propriii copii. Zice că i-am făcut

o vrajă care l-a lăsat fără bărbăție. Zice că am omorât-o pe sărmana mea cumnată, Mary. Știi că, dacă oamenii de pe aici ar crede doar unul dintre lucrurile astea, m-ar pune la încercare, să vadă dacă sunt vrăjitoare?

El clătină din cap, negând acuzațiile cumplite împotriva ei.

— Doar știu și ei că ești nevinovată!

— Tu n-ai știut.

— Am știut! Știu!

— Știi ce mi-ar face?

— Nu știu.

James nu voia să știe.

— Pe cheiul din Sealsea e un scaun pentru cufundare, o leagă pe femeie de el, după care o scufundă în apă ca pe un pisoi, să se înece. Scaunul e pe o bârnă mare pe care fierarul - de obicei e fierarul - o apasă la celălalt capăt. Femeia se ridică în aer, unde toată lumea poate s-o vadă, apoi el o coboară în apă, sub apă. O lasă acolo o vreme, fără să se grăbească, și când li se pare că a trecut destul timp o scot și o ridică din nou în aer, să se uite la ea. Dacă vomită apă, spun că a ocrotit-o diavolul și o trimit la Chichester, în fața judecătorilor, care audiază probele și s-ar putea s-o condamne la spânzurătoare. Dar dacă iese din apă albă ca spuma mării, cu buzele și unghiile vineții ca cerneala, cu gura deschisă de la cât a țipat, cu mâinile ca niște gheare de cât a sfâșiat sforile, atunci ei știu că a fost nevinovată și o îngroapă în pământ sfințit, în curtea bisericii.

— Am auzit de asemenea lucruri, dar

— Legea prevede ca fiecare parohie să aibă un scaun pentru cufundare. Sigur știi.

— Am crezut că e doar o cufundare.

— Da, așa se numește, îi zise ea cu un zâmbet slab. Nu pare primejdios, așa-i? Unele femei sunt doar vârâte un pic cu capul sub apă. Dar, bineînțeles, unele se îneacă.

— Sir William ar trebui să ia măsuri să fie doar o cufundare.

— Ar trebui, zise Alinor dând din umeri. Când e aici. Dar pentru sir William e mai bine să cufunde ei în apă o vrăjitoare din când în când și să dea vina pe vreo biată femeie pentru necazurile lor, decât să-l întrebe pe el de partea cui a fost la Marston Moor, ce a făcut la Newbury și de ce ar trebui să-i plătească lui zeciuiala.

— Asta n-are nici o legătură! El și-a plătit amenda pentru că l-a slujit pe rege. Și a fost iertat de Parlament.

— Noi n-o să-l iertăm niciodată, zise ea vorbind în numele fratelui ei, al tuturor bărbaților care sperau la o viață mai bună fără un lord ca stăpân. A luat doisprezece flăcăi din Sealsea cu cocarda regelui la chipie și a adus înapoi acasă doar șapte.

— Dar asta n-are nici o legătură, îi explică el răbdător. Și e un bărbat civilizat – ar opri un proces de vrăjitoare. E judecător de pace, ar impune respectarea legii. E un om educat, e avocat. N-ar face rău unei femei nevinovate.

Ea îi zâmbi ca unui copil.

— Nici o femeie nu-i nevinovată, spuse Alinor, și vorbele ei îl făcură să se cutremure, de parcă ar fi vorbit Zachary. Nici o femeie nu-i nevinovată. Biblia o numește pe femeie vinovată de aducerea păcatului în lume. Totul e din vina noastră: păcatul și moartea sunt la ușa noastră, de acum și până-n Ziua Judecății de Apoi. Sir William n-o să-și riște propria autoritate intervenind pentru a salva de la înec o biată femeie ușoară.

Cinismul ei îi dădu fiori lui James, nu voia s-o audă. O voia înapoi în patul lui, caldă și tandră. Fusese înăsprită de

cruzimile din viața ei, iar el voia ca ea să fie moale, topindu-se lângă el.

— Dar asta n-are însemnătate pentru noi, încercă el s-o convingă. Și îndrăznesc să spun că, oricum, nu era nimic adevărat în ceea ce a zis Zachary despre cumnata ta, nu?

— Mary a murit în grija mea, îi spuse ea deschis. Și lumea știa prea bine că ne certam ca un câine și o pisică închiși în același hambar, în fiecare zi, de când a adus-o Ned să locuiască în casa mamei mele. Nu-mi plăcea de ea, iar ea mă detesta. Cu toate astea, am îngrijit-o cât de bine m-am priceput. N-am știut cum s-o ajut; nu cred c-ar fi știut cineva. Pruncul ei a venit înainte de vreme și s-a născut mort, o durere amarnică pentru noi toți. Pe urmă n-am izbutit să-i opresc sângerarea. A murit în brațele mele și n-am putut s-o salvez. Nici măcar nu știu din ce pricină au pierit ea și pruncul. Nu sunt medic. Sunt doar moașă.

— Zachary zicea că era copilul lui și că tu ai fost geloasă, spuse James și regretă îndată.

Alinor se uită la el cu foarte mare răceală și calm. Își trase cearșaful în jurul umerilor de parcă ar fi fost o capă din mătase.

— Ți-a zis asta, așa-i?

Deodată, lui Alinor i se făcu frig.

— Ei bine, tu trebuie să fii judecătorul a ceea ce auzi. Nu m-am apărat niciodată împotriva minciunilor lui Zachary și n-o să răspund la vorbele lui murdare venite din gura ta dulce. Însă dacă era copilul lui – așa cum mi s-a lăudat mie, după ce ea a murit și nu mai putea să protesteze – atunci mă îndoiesc că ea a fost doritoare.

El se cutremură de silă. Simți că nu poate să îndure urâtenia traiului acestor oameni de la marginea țărmului, cu iubirile și ura lor crescând și descrescând ca o maree mocirloasă, cu mânia lor tunând ca apa din scocul morii, cu

vrajbele și fricile lor la fel de înșelătoare precum puțul șoptitor. Ca Zachary să-și fi siluit cumnata sau s-o fi sedus, ca el să se culce cu propria-i soție fără vrerea ei, ca fratele ei să tolereze una ca asta și, în loc să îndrepte lucrurile, să plece ca să lupte împotriva regelui, ca soțul lui Alinor să-și renege copiii! Își dădu seama că nu vrea să aibă nimic de-a face cu vreunul dintre ei. Își dorea să fie înapoi la oamenii de-un rang cu el, unde cruzimea era tăinuită, violența era ascunsă și bunele maniere erau mai importante decât crima.

Nesigur, se întinse spre ea; o voia iubita din visul lui febril, nu femeia care se chinuia în această lume sordidă.

— Eu te cred. Am încredere în tine, Alinor.

Ea se întoarse spre el privindu-l cu căldură și încredere în ochii plini de lacrimi.

— Poți, zise ea simplu, iar el se simți căzând în cel mai adânc păcat când o sărută pe gura moale și pe genele ude, culcate pe obraji.

După aceea, își ținură promisiunea de-a nu se gândi la lumea din afara podului, la ziua următoare; însă în zori, făcând dragoste chiar înainte să se trezească de-a binelea, când pleoapele ei se deschiseră cu o fluturare ușoară de plăcere, ea zări lumina slabă de la fereastră și zise încet, cu regret:

— Ah, iubirea mea, e dimineață.

— Nu încă, răspunse el, mișcându-se lent deasupra ei. Aceea e lumina lunii.

— Ba nu, sunt zorii. Iar eu trebuie să mă întorc acasă azi, și trebuie să-i spunem lui sir William că ești sănătos.

El își sprijini capul de umărul ei în timp ce se mișca în ea.

— Nu pot să îndur.

— Nu poți să înduri plăcerea sau nu poți să înduri despărțirea?

— Nici una. Nu putem să spunem că sunt încă bolnav? Nu putem să mai amânăm o zi? Alinor, iubirea mea, nu putem să furăm încă o zi împreună?

— Nu. Știi că nu putem. Nici unul dintre noi nu poate să dea de bănuț.

— N-o să te las să pleci.

Ea se ridică spre sărutul lui și părul bogat îi alunecă de pe față.

— Lasă-mă să te mai sărut o dată și apoi o să mă ridic să mă îmbrac, zise ea.

Voia s-o țină în brațe, dar ea clătină din cap și el se răsuci într-o parte, cu mâinile împreunate strâns la ceafă ca să n-o înșface, în timp ce Alinor se aplecă deasupra-i și-l sărută pasional pe gură, după care își rezemă fruntea de pieptul lui, inspirându-i mirosul de parcă ar fi fost un trandafir sub buzele ei. Apoi se dezlipi de el, ca și cum s-ar fi smuls din propria piele, și se întoarse cu spatele ca să-și tragă cămașa din pânză peste cap. Țesătura aspră o învălui, ascunzând-o.

— Nu pot, zise el încet. Chiar nu pot să mă despart de tine.

Alinor nu zise nimic, ci își puse fusta și-și legă șireturile din talie cu atenție meticuloasă, după care se așeză pe banca de pe o latură a încăperii ca să-și tragă ciorapii din lână.

— Alinor, o chemă el șoptit.

— Lasă-mă să mă îmbrac!

Vocea îi era gâtuită.

— Nu pot să mă îmbrac și să vorbesc. Nu pot să-ți aud glasul și să gândesc. Lasă-mă să mă îmbrac.

Tăcut, James se ridică în capul oaselor, în vreme ce ea își răsuci părul într-un coc la ceafă și-și trase pe cap boneta albă, așa boțită cum era. Când se întoarse spre el, era, din nou, moașa respectabilă de pe Insula Sealsea, iar iubita înfocată din timpul nopții se ascundea sub hainele prea largi, lipsite de formă.

— Acum tu, zise ea.

James se apropie de ea, dar Alinor întinse mâna să-l oprească.

— Nu mă atinge, îl imploră ea. Îmbracă-te.

El își puse cămașa din pânză. Pentru prima oară în viață, băgă de seamă ce pânză fină poartă și se gândi că primul lucru pe care avea să-l facă, de îndată ce va fi sănătos, va fi să meargă la Chichester să-i cumpere lui Alinor niște cămăși de corp frumoase, la fel de fine ca pielea ei fără cusur. Își trase ciorapii, își ridică pantalonii de călărie, își vârî picioarele în cizme și se întoarse spre ea.

— Sunt îmbrăcat. Ești mulțumită?

Ochii ei întunecați erau imenși pe fața-i palidă.

— Nu, îi răspunse încet. Tânjesc deja după tine, din nou. Dar trebuie să fim gata să înfruntăm lumea și ziua de azi.

Într-un cotlon al minții, James auzi ecoul vorbelor lui Zachary: că ea e o femeie pe care nici un bărbat nu putea s-o mulțumească vreodată. Scutură din cap.

— Unde o să te duci? o întrebă, de parcă Alinor ar fi avut unde să meargă în altă parte decât la coliba sărăcăcioasă de pescar.

— Acasă.

— Voi rămâne aici câteva zile, după care va trebui să merg la Londra, apoi la seminarul meu, îi zise el,

încredințându-i secretele lui așa cum avusese încredere să-i încredințeze păcatul lui. Însă totul s-a schimbat pentru mine, Alinor, iubirea mea. Mi-am pierdut credința și am dat greș în misiunea mea. Trebuie să merg să le spun asta și voi fi nevoit să mă spovedesc, iar apoi presupun că va trebui să plec. Va trebui să-i implor să-mi dea voie să plec.

— Ești nevoit să te spovedești? Să vorbești despre asta? Îl întrebă ea, părând alarmată.

— Acestea sunt păcate capitale, răspuse James cu o grimasă. Mi-am încălcat foarte multe jurăminte. Trebuie să mă spovedesc. Pierderea credinței e mai gravă decât asta, dar va trebui să mărturisesc și asta și să-mi înfrunt pedeapsa.

— O să mă pedepsească și pe mine? Întrebă ea.

Îi venea să râdă de ignoranța ei.

— Nu voi rosti numele tău, o liniști el. Nici măcar nu vor afla unde trăiești. Nu vor putea să te reclame.

— Trebuie să vorbești despre noi?

— Trebuie să fac o spovedanie completă, să-mi recunosc și păcatele mari, și pe cele mai mici.

Ea se întrebă care era păcatul mai mare și care era păcatul mai mic. Dar nu-l întrebă. Nu voia să-și dea singură importanță.

— Dacă le mărturisești totul, nu pot să te țină acolo?

— Nu cred c-o să mă vrea, zise el dezolat. Am dat greș în tot ce m-au trimis să fac. Și mi-am pierdut și credința.

— Dar, chiar și așa, ar putea să te țină acolo? Pot s-o facă? Pot să te silească să rămâi? Pot să te închidă?

— Nu m-ar ține împotriva voinței mele, asta știu. Dar îmi vor face tare anevoioasă plecarea. Va trebui să-i conving că sunt hotărât. N-o să mă pot întoarce acolo, înțelegi? Dacă voi pleca de la ei, nu voi mai putea să mă întorc niciodată. Vor vedea asta ca pe o trădare a datoriei și credinței mele.

Și mi-au fost mamă și tată și profesori, precum și calea spre Dumnezeu. Vor regreta așa cum regret și eu.

Ea păru foarte serioasă și îngrijorată.

— Regreți?

— Dar mă voi întoarce la tine.

Roșeața din obraji ei îi spuse lui James ce însemna asta pentru ea, dar Alinor clătină din cap, zicându-i încet:

— Nu te întoarce pentru mine. Asta a însemnat totul pentru mine, dar nu te poți întoarce aici. Eu nu sunt de tine. N-aș putea trăi în lumea ta, iar tu n-ai trăi niciodată în a mea.

— Dar ne-am iubit de parcă se sfârșea lumea!

— Însă nu se sfârșește, zise ea rațional, găsind puterea să zâmbească slab. Afară, totul merge mai departe. Eu trebuie să mă întorc la viața mea, tu trebuie să te întorci la a ta, indiferent ce viață se va întâmpla să fie. Cu sau fără credință. Cu sau fără rege. Și, chiar dacă pentru tine s-a schimbat totul, pentru mine nu s-a schimbat nimic. Pentru mine nu se schimbă niciodată nimic.

— Eu nu am schimbat nimic pentru tine? Întrebă el. Nu ești acum o femeie a dorinței, așa cum ai spus? Te vei preschimba din nou în piatră?

Ea întoarse capul, evitându-l.

— N-o să mă simt din nou moartă pe dinăuntru, îi promise. N-o să mă preschimb în piatră. Dar n-aș supraviețui mult în lumea mea ca femeie a dorinței. Trebuie să mă înăspresc, altminteri cineva mă va distruge.

— Familia mea e în exil, îi spuse el cu glas foarte scăzut. Mama și tata sunt în exil, pământurile și casele noastre au fost confiscate – știi ce înseamnă asta?

Ea clătină din cap.

— Tatăl meu a fost numit de rege să-l sfătuiască pe Prințul de Wales. Când prințul a plecat în exil, părinții mei

au mers cu el. Pământurile noastre au fost confiscate – adică au fost luate de Parlament, drept pedeapsă. Tata și mama sunt acum la Paris, la curtea reginei. Dar dacă am părăsi curțile regale, dacă am face o înțelegere cu Parlamentul, dacă ne-am preda Parlamentului și am plăti o amendă, întocmai cum a făcut sir William, am putea să ne primim pământurile înapoi, la fel ca el. Aș putea să trăiesc în casa familiei mele. E în Yorkshire, foarte departe de aici – o casă frumoasă, cu pământuri bune. Aș putea s-o recapăt; mama și tata s-ar putea întoarce în Anglia.

— Ar vrea să se întoarcă? întrebă ea. Ar vrea să trăiască aici cu un pastor nou în biserica lor și cu oameni noi la putere? Sub conducerea unui parlament, nu a unui rege?

El îi alungă obiecțiile cu o fluturare din mână.

— Ce vreau să zic e că aș putea să recapăt casa noastră, aș putea să mă întorc acasă. Aș fi din nou în Anglia, nu în exil, nu un spion, n-ar trebui să mă ascund.

Ea încercă să zâmbescă.

— Mi-ar plăcea să mă gândesc la tine locuind în casa ta, cu pământurile tale în jur. M-aș uita la lună și aș ști că strălucește deasupra ta la fel cum strălucește deasupra mea. Mi-ar plăcea să mă gândesc la tine stând la marginea apei la reflux, în timp ce eu aș sta la linia țărmului în Mlaștina Spurcată.

— E altă maree și, oricum, noi suntem în interiorul uscatului, zise el distras de neștiința ei. Dar nu asta vreau să spun. Ce vreau să spun e că nu te voi lăsa aici. Nu m-aș întoarce în casa mea fără tine. Te voi duce acolo, acasă la mine.

Alinor îl privi de parcă ar fi vorbit în latină, de parcă vorbele lui ar fi fost de nedeslușit.

— Poftim?

— Ai vrea să vii cu mine în Yorkshire? Vrei să te măriți cu mine?

— Să mă mărit? Întrebă ea uimită. Să mă mărit?

— Da, zise el calm. De ce nu? Dacă nu există rege pe tron și nici episcopi în palatele lor, dacă nu există regalitate și nici biserică, dacă toate diferențele sunt înlăturate astfel încât suntem toți egali și nu există nici stăpân, nici slugă, după cum zic radicalii, atunci de ce să nu mă căsătoresc cu tine?

Ea ridică mâinile ca să-i arate asprimea palmelor de muncitoare. Își întinse fusta maronie, zdrențăroasă, plină de noroi uscat pe tiv.

— Uită-te la mine, zise ea cu deznădejde. Vei vedea că radicalii se înșală. Încă există stăpân și slugă. Nu mă poți duce la mama ta și să-i ceri să mă ia ca noră. Nu pot să merg cu tine și să fiu o doamnă în casa ta. Femeia care ți-e dat să-ți fie soție e cu mult mai presus de mine. Nu mă poți pune în locul ei.

El era pe cale s-o contrazică, dar Alinor continuă:

— Și ai uitat? Eu oricum nu pot să mă mărit – sunt măritată cu Zachary și amândoi știm că el este încă în viață. N-am putea să stăm dinaintea unui altar să depunem jurămintele de cununie. Am doi copii și ei își cunosc tatăl. N-aș putea să merg în casa ta ca o femeie cinstită, ca văduvă. Nu sunt o femeie cinstită. Am fost târfa ta aici. Am intrat în patul tău fără o promisiune. Nu-ți cer o promisiune acum. N-aș putea să fiu nici măcar ibovnica ta. Nici măcar pentru asta nu sunt potrivită.

El roși, parcă opărit de rușinea ei.

— Nu spune asemenea lucruri! Nu ești o târfă! Nu ești o desfrânată! N-am iubit niciodată pe nimeni cum te iubesc pe tine! Asta e sacru! Sacru! Este prima și ultima dată pentru mine.

— Știu! Știu!

Primele lui cuvinte despre iubire o liniștită. O clipă, James zări un zâmbet fugar.

— Și pentru mine e la fel. O, James, și eu simt la fel. Iar asta o să fie bucuria mea când tu o să pleci și eu o să rămân aici.

— Nu pot să te las aici, zise el. Trebuie să fiu cu tine.

Ea dădu din umeri, de parcă lumea ar fi fost plină de dezamăgiri de neînțeles, iar aceasta era încă una.

— Mi-aș dori să fie altfel, fu tot ce zise.

James se apropie și ea întinse mâna, dar nu ca să-l tragă spre ea, ci ca să-l alunge blând. Alinor îi atinse obrazul cu degetele, iar el îi prinse mâna și o duse la buze.

— Nu mă lua în brațe, zise ea foarte încet. Nu pot să plec dacă mă iei în brațe. Nu pot să mă desprind de tine. Cred că o să mor dacă va trebui să te alung. Lasă-mă să plec, te rog. Trebuie să te părăsesc acum.

— Voi veni la coliba ta diseară, șopti el. Nu putem să ne luăm rămas-bun așa.

— Eu nu sunt de tine. Lumile noastre sunt foarte îndepărtate.

— Voi veni la tine. Diseară.

— Atunci o să trebuiască să ne luăm din nou rămas-bun.

— Vreau să-mi iau rămas-bun din nou. Asta nu poate fi ultima oară când te văd.

— Diseară, pe întuneric, încuviință ea cu rețineră. Dar o să vin eu la tine. Cărarea e primejdioasă pentru tine la ora fluxului. Ne întâlnim pe pajiștea de lângă mare din apropierea conacului. Unde ne-am luat rămas-bun înainte.

— Diseară, repetă el, în vreme ce ea se răsuci, trase zăvorul și coborî scara spre curtea grajdului, unde rândași somnoroși adăpau și periau caii.

O urmări cu privirea în timp ce mergea, cu coșul pe braț, cu boneta albă pe cap. O văzu spunând un „bună dimineața” amabil rândașilor și-i văzu pe aceștia întorcându-se și uitându-se după ea în timp ce traversa curtea spre casă. În spatele ei, unul dintre flăcăi făcu un gest nerușinat, mișcându-și ritmic bazinul ca să mimeze dorința trupească, dar celălalt făcu și mai rău: adună salivă în gură și scuipă pe urmele lăsate de ea, strângându-și degetul mare în pumn, în gestul vechi, foarte vechi, de apărare împotriva unei vrăjitoare.

— Înălțimea Sa vrea să te vadă, îi zise doamna Wheatley lui Alinor când intră în bucătărie. Dumnezeule mare! Doamnă Reekie! Nu te-am văzut niciodată arătând atât de bine. Strălucești!

— De la bucatele dumitale bune, zise vesel Alinor. Am mâncat mai bine în ultimele două zile decât în ultimele săptămâni. O să mai vin să îngrijesc bolnavi la conac dacă pot.

— Să ne rugăm Domnului să ne ferească de boală, zise doamna Wheatley.

— Amin, răspuse Alinor cum se cuvenea. Înălțimea Sa e bine?

— Da, dar te cheamă la el în camera armelor înainte să pleci. Poți să mergi acum. Stuart o să te conducă înăuntru.

— De ce vrea să mă vadă?

Alinor ezita.

— Nu poate fi decât pentru a-ți mulțumi, răspuse bucătăreasa. Dumneata ne-ai scăpat pe toți de o mare

îngrijorare și poate c-ai salvat insula de boală. Du-te, n-ai a te teme.

— Îți mulțumesc, zise Alinor apropiindu-se de ușa ce dădea spre restul casei.

— Întoarce-te pe aici și o să-ți dau o pâine, să-ți păstrezi bujorii din obraji, zise doamna Wheatley.

Alinor zâmbi și-l urmă pe Stuart pe coridoare către ușa de la grădină și camera de arme a lordului.

Sir William era așezat la masă și-și curăța pușca cu cremene. Ridică privirea și înclină din cap când Alinor bătu la ușă, intră și se opri dinaintea lui.

— Cumătră Reekie, îți sunt recunoscător, zise el uitându-se pe țeava puștii. Slavă Domnului că a fost doar o febră.

Ea încuviință din cap. Sir William avu grijă să se uite la arma lui, nu la curbura sânilor ei de sub haina lălâie.

— Feciorul dumitale, Robert, s-a descurcat să umble prin cămară. E flăcău isteț. A luat toate lucrurile de care ai avut nevoie?

— Da, știa de ce-i nevoie pentru febră, răspunse ea, părându-i-se că vocea îi suna subțire, de parcă lumina ar fi fost prea puternică și sir William ar fi vorbit prea tare.

— Nimeni nu i-a spus ce să ia? A ales singur tot? întrebă el, apucând o bucată de vată și lustruind patul frumos, emailat al armei.

— A urmărit ce fac de când era mic. Are un dar când e vorba de ierburile de leac și întrebuintărea lor.

— James Summer a zis cu ceva vreme în urmă că ar fi potrivit ca slujitor de medic sau să intre ucenic la un spițer.

— Așa cred, dar nu ne-am permite plata de intrare, zise Alinor plecând capul.

Lordul lăsă deoparte cârpa și uleiul de curățat, așază pușca pe rastel și se rezemă de spătarul scaunului. O

măsură pe Alinor cu privirea și simți din nou regretul că era o femeie respectabilă și sora unui bărbat pios.

— Uite ce zic, cumătră, o să te ajut eu. E băiat cuminte, îți face cinste. A fost un însoțitor vesel pentru conașul Walter, iar dumneata mi-ai fost de mare ajutor mie și casei mele. Chiar acum, când preceptorul s-a îmbolnăvit și știu și de treaba de dinainte.

Pentru o clipă, Alinor rămase fără grai.

— Înălțimea Voastră! exclamă ea.

El încuviință din cap, continuând:

— O să-l pun pe domnul Tudeley să facă aranjamentele necesare ca Robert să intre ucenic la un spițer, astfel încât să obțină o pregătire și o meserie. La Chichester sau poate la Portsmouth, cred.

Ea rămase fără suflare.

— Da, încuviință el din cap, gândindu-se din nou că e o femeie frumoasă.

Dacă Insula Sealsea n-ar fi fost inima clevetelilor și într-atât de cucernică, ar fi putut s-o aducă în casa lui, s-o numească menajeră și s-o folosească drept târfa lui.

— Îmi pare rău, dar nu pot să primesc. Nu-mi permit nici măcar hainele de care ar avea nevoie, zise ea. N-am bani puși de-o parte

— Tudeley o să se îngrijească de asta, spuse el alungându-i obiecția cu o fluturare de mână. Cum ți se pare? Noi o să-i dăm un costum și o să-i plătim ucenicia drept răsplată pentru ajutorul dumitale. Ce zici?

— Ați face asta? întrebă ea, cu chipul luminat de bucurie.

Lordul se gândi că ar face mult, mult mai mult, dacă ea ar fi dispusă, dar se mulțumi să încuviințeze din cap.

— Rob o să fie foarte bucuros. Știu c-o să muncească din greu. Începu să-i mulțumească, poticnindu-se: Vă vom fi

peste măsură de recunoscători pentru totdeauna Nu pot să vă mulțumesc

— Mă voi ocupa de asta, concluzionează sir William. Sunt vremuri grele pentru noi toți, să știi.

Alinor încuviință din cap cu seriozitate, întrebându-se ce voia să spună cu asta.

— Vremuri primejdioase, pentru unii.

— Da, domnule.

— Bănuiesc că, în timpul febrei, preceptorul n-a vorbit deloc?

Alinor își înfrână mulțumirile și-i aruncă pe furiș o privire stăpânului ei, pe sub marginea bonetei albe, știind că această întrebare era cel mai însemnat moment din toată întrevederea lor.

— Să vorbească, domnule?

— Când avea febră. Oamenii spun lucruri ciudate când mintea le este cuprinsă de boală, nu-i așa? N-a spus nimic, nu-i așa? Nimic din ce-aș vrea să țin departe de urechile lumii? Sau să nu se afle deloc?

— N-am auzit să fi spus ceva.

Își alege cuvintele cu grijă, știind că era important, simțindu-se periculos de nepregătită să aibă de-a face cu un om puternic ca lordul ei.

— Domnule, oamenii cu febră zic adesea lucruri stranii, pe care nu le-ar zice dacă ar fi treji. Nu le iau niciodată în seamă, niciodată nu le spun mai departe. N-aș vorbi despre lucruri pe care le văd și le aud în camera bolnavului. Surzenia face parte din meseria asta. Muțenia face parte din a fi femeie. Nu vreau necazuri. N-o să vorbesc cu nimeni despre ziua pe care am petrecut-o îngrijindu-l.

Lordul încuviință din cap, cântărind cât de mult se putea baza pe ea.

— Nici cu fratele dumitale, hmm?

— Mai ales nu cu el, îl liniști ea, întâlnindu-i privirea cu înțelegere deplină.

— Atunci ne-am înțeles. Poți să consideri că fiul dumitale e ucenic la un spițer din Chichester.

Ea înclină din cap și-și împreună mâinile, zicând simplu:

— Vă mulțumesc, domnule.

Sir William băgă mâna în buzunar și scoase un pumn de șilingi. Îi aranjă, făcând un turnuleț din ei, pe care îl împinse pe masă spre ea.

— Simbria dumitale pentru îngrijirea preceptorului. Zece șilingi pe zi. Aici e o liră. Și mulțumirile mele.

— Vă mulțumesc, zise ea plecând scurt capul, apoi luă banii și-i puse în buzunarul șorțului.

Lordul se ridică și dădu ocol mesei. Alinor se afla în fața lui, iar el îi puse o mână pe braț.

— Ai putea veni din nou diseară? Ca să-mi faci o vizită, zise el, neputând să reziste, și se uită la curbura sânilor ei, prin cămașa de pânză.

Bărbatul o strânse mai tare de braț și o trase spre el, dar, spre mirarea lui, ea nu se clinti. Nu i se supuse, dar nici nu se dădu înapoi. Era nemișcată de parcă ar fi avut rădăcini.

— Știți că nu pot să fac asta, domnule, zise ea simplu. Dacă aș face asta, n-aș putea să-mi iau plata, ar fi plata unei târfe. N-aș putea să țin capul sus, n-aș putea să vă îngădui să fiți binefăcătorul lui Rob. Nu m-aș considera un arendaș cumsecade pentru un lord cumsecade. Nu vreau asta.

Strânsoarea lui părea slabă, ca și cum degetele i-ar fi amorțit de frig. Totuși, ea rămase neclintită, de parcă ar fi crescut acolo, precum un arbust de păducel, și nu putu s-o tragă mai aproape. Alinor era ca o stană de piatră și se uită la el glacial, cu o privire întunecată și sigură de sine, până

când el se simți stânjenit, ca un nătâng, și își aduse aminte de zvonul că femeia asta putea să înghețe mădularul unui bărbat cu o singură privire.

— Mda. Presupun că așa este, zise el.

Urmă un scurt moment de tăcere. Ea nu părea uluită; nu era nici măgulită, nici temătoare. Stătea acolo, așteptând ca el să-și ia mâna de pe brațul ei și s-o lase să plece. Lordul bănuia că bărbații o doreau tot timpul și că ea considera o atingere pe sân sau o prindere pe după mijloc drept un neajuns obișnuit, ca ploaia.

— O, bine, zise el dându-i drumul și întorcându-se pe scaunul aflat de cealaltă parte a mesei, parcă încercând să-și recapete autoritatea. Așadar, feciorul dumitale va putea să meargă în ucenicie când Walter va pleca la universitate.

Ea încuviință din cap.

— Și când va fi asta, domnule? întrebă Alinor foarte calm, ca și cum el nu i-ar fi făcut o propunere necuviincioasă, de parcă ar fi fost încă un lucru pe care nu-l auzise și pe care nu avea să-l povestească nimănui.

Cu toată jena, lordul zâmbi văzându-i tactul și stăpânirea de sine.

— Va pleca în trimestrul de iarnă, când începe Postul Paștelui, răspunse el.

Alinor mergea iute pe cărările ascunse din mlaștină, de la conac spre casa ei. Apele se retrăgeau și, când ajunse mai adânc în port, auzi zgomotul șuierător, ca o sorbire, al valurilor ce părăseau fără tragere de inimă pământul, asemenea temerilor ei, care-i grăbeau pașii de parcă ar fi

urmărit-o o haită de câini. Când trecu pe lângă șopronul pentru plase, auzi duduțul morii ce se punea în mișcare și văzu șuvoiul de apă năvălind din scoc, direct spre ea.

Coti spre uscat și urcă poteca spre coliba ei, deschise ușa și privi în jur. Locul i se păru deodată foarte mic și sărăcăcios în comparație cu podul rândașilor de la conac. Până și cei mai umili slujitori trăiau mai bine decât ea. Puse pâinea de la conac sub acoperitoare și văzu că vatra era stinsă și rece. Ridică piatra de vatră și găsi punguța ei cu economii, îngropată la loc sigur. Luă din buzunarul șorțului cei douăzeci de șilingi primiți pentru îngrijirea lui James și-i puse în punguță alături de ceilalți, monedele scoțând un clinchet satisfăcător. Apoi apăsă la loc piatra și trase cenușă peste ea.

Se ridică, își netezi cămașa și se duse la ușă. Pentru o clipă, făcu ochii roată la odaia înghesuită, cu tavan jos și podea din pământ bătătorit. Apoi întoarse spatele rușinii pe care i-o pricinuia sărăcia ei și ieși, închizând ușa în urma ei, după care o luă pe dig către casa fratelui său.

Ușa era închisă, bacul se legăna pe apele în retragere, trăgând de funia de ancorare. Vadul era aproape uscat și Alinor își ridică poalele și intră în apa rece, trecu iute albia și o luă pe ulița spre moară.

Alys traversa curtea morii cărând o găleată plină cu ouă. Acum, că recoltatul se isprăvisese, lucra ca fată bună la toate pentru doamna Miller, îngrijind stratul de legume și ierburi aromatice, dând de mâncare găinilor, hrănind rațele, culegând și punând la păstrat fructele, afumând șuncile și punând carnea la sărat. Muncea și la lăptărie, și la berărie. Dacă nu erau destui oameni la moară, ajuta la cântărit și la pus făina în saci. Doamna Miller îi poruncea uneori să ajute la făcut pâinea în cuptorul morii și întotdeauna se găsea un șir nesfârșit de alte treburi, cum ar fi să frece, să clătească,

să opărească și să șteargă ustensilele pentru lăptărie, sau pe cele pentru berărie și bucătărie.

Alinor îl urmări cu privirea pe Richard Stoney, drăguțul lui Alys, care veni alergând din moară și încercă să-i ia găleata cu ouă, s-o care în locul ei. Ea vru să-l alunge cu mâna, dar el i-o prinse și i-o sărută. Alys ridică ochii și își zări mama, în vreme ce Richard salută scurt din cap și o zbughi înapoi la moară. Fata veni la poartă, lăsă capul în jos pentru a fi binecuvântată de Alinor, apoi se ridică și o pupă.

— Nu e vorba de ciumă, așadar, zise ea, știind că mama ei n-ar fi păstrat hainele purtate în timpul îngrijirii unui bolnav de ciumă.

Când se întorcea de la un mort, Alinor se spăla întotdeauna pe mâini și își scurta un pic părul ca să n-o urmărească ghinionul.

— Nu, Domnul fie lăudat. Sunt încântați de asta la conac. Era vorba de preceptor, James Summer, și ei și-or fi făcut griji, de bună seamă, pentru conașul Walter. Văd că tânărul Richard Stoney e dornic să muncească, îi zise ea lui Alys zâmbind.

Crezuse că Alys o să râdă, dar fata roși și își feri privirea, spunând:

— Nu-i place să mă vadă făcând munci grele aici. Vrea o viață mai bună pentru mine. Pentru amândoi.

— Da? Ai avut o seară veselă la ferma lui? Întrebă Alinor.

— Da, s-au purtat frumos cu mine și noi am fost – fata se întrerupse, cu chipul strălucind. Știi ce vreau să zic.

— Înțeleg, zise Alinor încet.

— Și ce-a avut domnul Summer?

— Un fel de febră. A scăzut peste noapte. Dar, Alys

— Atunci să vin acasă diseară?

Nu avea nici un motiv să-și țină fiica departe de casă. Își dădu seama, vinovată, că niciodată până atunci nu-și dorise să fie singură în colibă.

— Da, desigur, răspunse ea. Am o pâine de la conac pentru cina ta.

— O să aduc niște brânză dulce, promise Alys. Eu și Jane Miller o s-o facem după-amiază. Doamna Miller o să-mi dea o bucată.

— Ea e aici? întrebă Alinor.

— În bucătărie, acra ca merele pădurețe, zise Alys încet.

— O doare spatele?

— Fundul, zise Alys cu nerușinare și Alinor îi trase o scatoalcă ușoară peste bonetă.

— Ai face bine să vorbești ca o gospodină cumsecade, dacă vrei să merg să discut cu părinții lui Richard Stoney.

Chipul fetei se luminea deodată.

— O să mergi să-i vezi?

— Dacă el ți-a promis și tu îți dorești asta, ar fi mai bine să stai de vorbă cu părinții lui.

— O, mamă! exclamă fata repezindu-se în brațele ei. Dar de ce acum? De ce crezi că putem să-i întrebăm? Înălțimea Sa te-a plătit mult pentru îngrijire?

— Da, o avere. Și ceva chiar mai bun decât o plată. A zis c-o să-l dea pe Rob ucenic la un spițer din Chichester. E ca și cum mi-ar fi dat zece lire. Acum, că-l știu pe Rob la loc bun, pot să-mi pun toți bănuții la zestrea ta.

Alys nu se gândi nici o clipă că asta o va lăsa pe mama ei fără nimic în caz de nevoie. Se gândi doar că se va putea mărita cu tânărul pe care-l iubea.

— Cât ai? vru ea să știe.

— O liră și cincisprezece șilingi, zise Alinor cu mândrie. Fermierul Johnson m-a plătit bine pentru nașterea fiului său, iar barca ne-a costat doar trei șilingi. O liră întreagă și

cincisprezece șilingi în total. Sir William mi-a dat o liră pentru îngrijirea preceptorului. Asta-i mai mult decât am avut vreodată.

— Cum i-ai strâns pe toți?

— Din simbriile lui Rob, răspunse Alinor, păstrând tăcerea în legătură cu plata primită pentru că-l condusesese pe James la conac în noaptea de Sânziene. Și de la fermierul Johnson, din îngrijirea domnului Summer acum și din ierburile de leac și pescuit, mai ales homari.

— Cu toate astea, n-o să fie nici pe departe de ajuns.

— Treizeci și cinci de șilingi bani peșin și mai mult în viitor? întrebă Alinor. O să se mire că avem atâția bani. Putem să le spunem că Rob o să se facă spițer. O să câștige bine. O să promită niște bani din simbria lui.

— Nu va fi de ajuns. Ei se gândeau c-o să facă rost de-o fată care va moșteni pământ. O vor pe fata unui vecin, al cărei tată e proprietarul câmpurilor din apropiere. Richard a jurat că n-o s-o ia. Le-a spus că vrea să se însoare cu mine. Pur și simplu o să trebuiască să-i silim să încuviințeze.

— O să facem tot ce putem, zise încet Alinor. Spune-i lui Richard c-o să trecem pe la ei mâine, în drum spre târg.

— Mamă! exclamă Alys cu fața înseninată, după care se răsuci pe călcâie și o luă la fugă prin curte până la moară, în vreme ce Alinor bătu ușor la ușa bucătăriei și intra.

Doamna Miller era aplecată peste masă, întinzând și răsucind aluatul de plăcinte, bătându-l cu un făcăleț rece. Alinor își spuse că plăcintele o să iasă tari ca piatra, la fel ca inima femeii.

— Cumătră Reekie, zise ea cu jumătate de gură când intră Alinor. Alys mi-a spus că îngrijești un bolnav la conac.

— S-a îmbolnăvit preceptorul tânărului stăpân, zise Alinor. Cel care a fost la serbarea recoltei, domnul Summer.

Nici una dintre femei nu pomeni despre privirea geloasă pe care doamna Miller i-o aruncase la masă tinerei frumoase, nici despre cum preceptorul conașului se dusesese să vorbească cu Alinor de îndată ce se strânsese masa și cum ea plecase valvârtej de la serbarea recoltei, lăsând-o nesupravegheată pe Alys, să danseze toată noaptea cu Richard Stoney.

— E bolnav? întrebă doamna Miller. S-a îmbolnăvit la Newport? Nu m-aș mira. Insula e bântuită de febră vara.

— Da, a luat o febră, zise Alinor. Foarte iute, febră foarte mare, dar acum e mai bine.

— Dumneata l-ai îngrijit?

— Sir William a stăruit. A trimis după mine îndată, să se asigure că nu e vorba de ciumă.

— Să ne ferească Dumnezeu!

— Amin.

— Și n-a fost?

— Nu. Nu m-aș afla aici dacă ar fi vreun pericol. N-aș aduce boală la ușa dumatăle, doamnă Miller.

— Nu vorbi de boală, zise ea repezit bătând în masa de lemn, de parcă Alinor ar fi putut aduce boala doar numind-o.

Alinor bătu și ea în masă, un contrapunct la ritmul superstiției.

— Nu, bineînțeles că nu. Am venit doar să văd dacă vrei să culeg și să distilez vreo iarbă din grădina dumatăle. Am de gând să fac o parte pentru mine și una la casa bacului. Și ca să întreb dacă Alys poate să primească o zi liberă mâine.

— Mi-ar prinde bine niște ulei de busuioc și niște ulei de tătăneasă, zise doamna Miller. Sigur că Alys poate să-și ia liber mâine. Și-așa nu am destul de lucru ca s-o țin ocupată. Tândălește întruna în curte și stă de vorbă cu bărbații.

Trebuie să-ți spun, doamnă Reekie, că aleargă după Richard Stoney ăla în fiecare ceas al zilei.

— Îmi pare rău, zise Alinor, rezistând tentației de a-și apăra fiica. O să vorbesc cu ea. Dar știu că învață atât de multe de la dumneata. În lăptărie și la brutărie.

— Păi, da, desigur, eu pot face mai multe într-o bucătărie mare decât poți face dumneata în coliba aia mică a dumitale.

Măgulelele lui Alinor avură efect asupra doamnei Miller, înmuind-o.

— Îndrăznesc să spun că bucătăria mea e de două ori mai mare chiar și decât casa bacului. Voi două mergeți la târgul din Chichester?

— Da. Pot să cumpăr ceva pentru dumneata?

— Nimic, nimic. Nu-mi permit să-mi irotesc banii pe fleacuri. Dar dacă vezi o bucată de dantelă, cât să garnisesc un guler și un șorț, nici prea dichisită, nici prea înzorzonată – știi dumneata ce fel de lucruri îmi plac –, poți să mi-o cumperi, dacă nu-i prea scumpă. Și o bucată pentru Jane. Pot s-o pun în sertarul cu zestrea ei.

— Așa fac, promise Alinor. Dacă văd ceva frumos.

— Îți dau banii, zise doamna Miller. Poți să-i aduci înapoi dacă nu găsești nimic drăguț.

— O, o să iau din banii mei și mi-i dai înapoi dacă găsesc ceva.

— Nu, ar fi prea costisitor pentru dumneata, spuse arogant femeia mai vârstnică. Vreau ceva care să coste cel puțin trei șilingi și știu că dumneata n-ai suma asta. Întoarce-te cu spatele să-mi scot punguța.

Ascultătoare, Alinor se întoarce cu fața la bufetul în care erau înșiruite cu mândrie vasele din cositor ale soților Miller, bine lustruite, și tava de argint. În spatele ei, o auzi pe doamna Miller cum se duce la sertarul de la masa mare

din lemn, îl trage și-și scoate punguța, precum și țâțâitul ei iritat când descoperi că nu avea suficienți bani.

— Așteaptă o clipă, zise ea. Doar o clipă.

— Nu-i nici o grabă, zise Alinor amabil, cu gândurile foarte departe de punguța doamnei Miller, conștientă doar de fierbințeala buzelor ei și de durerea din trup și de dorul după James.

— Doar o clipă, repetă doamna Miller, însă acum era chiar în spatele lui Alinor, iar glasul îi era ciudat și răsunător.

Alinor tresări și ridică deodată capul; reflectată în tava de argint, o văzu deslușit pe nevasta morarului cocoțată pe piatra de vatră, în spatele jăratifului strălucitor, trăgând o punguță din piele roșie dintr-o gaură făcută în hornul din cărămidă. Femeia se întoarse cu degetele murdare de cenușă și întâlni ochii lui Alinor, înfiorându-se la vederea privirii ei reflectate. Era limpede că Alinor îi descoperise ascunzătoarea. Tânăra se uită în jos și auzi hârșăitul cărămidii alunecând înapoi la locul ei.

— Acum poți să te întorci, zise doamna Miller agitată. Zestrea lui Jane. N-am destui bani în punguța mea. O să împrumut din zestrea lui Jane.

— Desigur, zise Alinor calm, întorcându-se cu privirea în podea, nu la vatră.

— Sunt banii mei, zise femeia pe un ton stânjenit. Eu sunt cea care i-a pus deoparte pentru ea. De bună seamă că pot să împrumut din zestrea propriei mele fiice, de vreme ce eu am pus deoparte pentru ea de când era prunc, nu?

— Înțeleg, zise Alinor. Și n-am văzut.

— E aidoma punguței pe care mama ta a luat-o de la negustorul ambulant. Le-am cumpărat împreună, acum mulți ani. Piele roșie.

— Nu știam, zise Alinor. N-am văzut.

— Știu că n-ai văzut, minți doamna Miller. Și nu m-ar deranja dac-ai fi văzut-o. Nu-mi vine s-o păstrez la aurar. Îmi place să fie sub ochii mei. Când și când o umplu. Întotdeauna am făcut așa. Desigur, nu mă deranjează că știi unde-i păstrată. Nu te cunosc de când erai de-o șchioapă? Nu m-a ajutat mama ta la naștere?

— Așa e, ea v-a ajutat, încuviință Alinor.

Doamna Miller puse trei șilingi în mâna lui Alinor.

— Poftim. Dacă vezi niște dantelă frumoasă, nu prea înzorzonată, pentru un guler și un șorț, poți să dai până la trei șilingi pe ea.

Cum fuseseră păstrate în spatele focului, monedele erau fierbinți. Alinor se gândi că oricine le-ar fi atins ar fi ghicit îndată ascunzătoarea lor. Însă zise pe un ton voios:

— O să caut dantelă pentru dumneata și o s-o aduc mâine după-amiază.

— Foarte bine, răspunse doamna Miller. Alys te poate ajuta acum să culegi ierburile și pe urmă poate să meargă acasă cu dumneata, dacă vrei. Nu mai am nevoie de ea azi.

— Mulțumesc, spuse Alinor și se duse să-și ia fiica, să meargă în grădina de ierburi și să culeagă tătăneasă și busuioc pentru doamna Miller.

În dormitorul lui de la conac, James vâră o cămașă curată și ciorapi curați într-o desagă, alături de Biblie și de o punguță cu monede de aur, tot ce mai rămăsese din banii reginei meniți să cumpere libertatea soțului ei. Sir William stătea în picioare lângă fereastră și se uita jos, în livadă.

— Poți să-ți lași lucrurile sfinte aici, zise el. O să ți le pun bine, până când te vei întoarce să le revendici.

— Vă mulțumesc, zise James. Dacă nu mă întorc, puteți fi sigur că va veni alt preot. Înlocuitorul meu, explică el străduindu-se să zâmbească. Mă rog ca el să se descurce mai bine decât mine.

— Nu te necăji atât de mult, îl sfătui sir William. Ai făcut ce ți s-a cerut. Ai ajuns la el cu un plan bun și o corabie în așteptare. N-ai dat greș. N-ai furat aurul, nu l-ai trădat. Jumătate dintre oamenii pe care-i are în slujbă l-ar fi vândut inamicilor noștri. Dacă ar fi dorit, acum ar fi liber, iar dumneata ai fi salvatorul regatului.

— Da. Dar nu a vrut, iar eu sunt foarte departe de-a fi salvatorul regatului. Sunt un nimeni. Mai rău de-atât, sunt un nimeni fără casă, fără familie și credință. Și fără rege.

— Ah! Când ești tânăr, iei lucrurile în tragic. Dar ascultă-mă pe mine: o să-ți vii în fire. Deocamdată nici măcar nu te-ai pus pe picioare, abia ce te-ai ridicat de la pat. Când ajungi înapoi în Franța, spune-le Părinților că ai nevoie de un pic de timp. Odihnește-te o vreme, mănâncă bine, și numai după aceea spune-le despre îndoielile dumitale. Totul pare mai lesne când ești sănătos. Crede-mă. Vezi altfel lucrurile după un somn bun și o masă bună. Sunt vremuri grele pentru noi toți. Trebuie să trecem prin ele pas cu pas. Uneori rămânem în urmă, alteori înaintăm. Dar mergem mai departe. O să mergi mai departe.

James se îndreptă de spate după ce strânse curelele desagii și se uită la sir William. Chiar și stăpânul domeniului, un bărbat vesel, nepăsător, fu izbit de mâhnirea de pe chipul palid al tânărului.

— Mi-aș dori să cred asta, dar mă simt de parcă tot ce știu și tot ceea ce sunt ar fi fost smuls din mine. Și singurul

lucru pentru care pot să mă rog este să mi se îngăduie să fac altceva și să duc o viață complet diferită.

— Ei bine, poate că drumul dumitale se află în direcția aceea, cine știe? Sunt vremuri de mari schimbări. Cine știe ce-o să se întâmple? Însă întotdeauna vei fi binevenit aici. Dacă te trimit înapoi în Anglia, poți să te întorci aici ca preceptor al lui Walter până când va merge la Cambridge, și ca oaspete binevenit oricând după aceea.

— Ce-o să se aleagă de tânărul Robert?

— M-am îngrijit de acest aspect. Noi îi datoram mult doamnei Reekie, nu crezi? A venit îndată ce am trimis după ea și a stat închisă cu dumneata când nu știam despre ce boală era vorba. Ar fi putut fi închisă acolo cu un muribund, din câte știam noi. A riscat să se molipsească de ciumă și numai Dumnezeu știe care ar fi fost deznodământul. Te-a îngrijit bine, nu-i așa?

James se întoarse cu spatele și deschise o ușă a bufetului ca să-și ascundă fața.

— Întru totul corespunzător, zise el spre rafturile goale.

— Și a spus răspicat că-și va ține gura. N-a suflat o vorbuliță cum că te-a găsit atunci când ai venit prima oară aici. E de încredere. I-am promis o ucenicie pentru feciorul ei. Domnul Tudeley se va ocupa de asta. La spițeria din Chichester. Nu e ieftin, dar e ceva ce merită făcut pentru tăcerea ei, iar asta o va ține îndatorată și tăcută pentru totdeauna.

— Mă bucur! zise James întorcându-se spre sir William. E o faptă generoasă și bună din partea dumneavoastră, domnule. E o femeie care merită un dram de noroc. Nu v-am spus, dar am dat peste soțul ei în Newport. Mi-a zis că nu are de gând să se întoarcă niciodată la ea.

— Zachary Reekie.

Lordul rosti numele arendaşului său dispărut pe un ton de dezgust aristocratic.

— Nici o pierdere, dacă mă întrebi pe mine. Ar fi fost mai bine pentru ea dacă el s-ar fi înecat.

— Poate, dar asta o pune într-o poziție stânjenitoare.

— Ba nu, n-o pune. Câtă vreme nu-l vede nimeni. Dacă nimeni nu raportează că l-a văzut, atunci peste șapte ani ea poate să-l declare mort și să se considere văduvă.

— Șapte ani?

— Așa e legea.

— Ea o ști asta?

— Nu! Cum să știe? Mă îndoiesc că știe să citească.

— Știe să citească. Dar mă îndoiesc că știe legea. Eu nu știam. Dacă nu-l vede nimeni vreme de șapte ani, ea va fi liberă?

— Întocmai.

Lordul își lovi ușor nasul, indicând un secret.

— Șapte ani de când a dispărut prima oară. Iar el a dispărut Când? Iarna trecută, cred. Când marina încă era comandată de parlament, înainte să recuperăm corăbiile. A fugit să-i slujească, așa cum ar face un derbedeu ca el, și nu s-a mai întors. Așa că e plecat de aproape un an. Peste șase ani, ea va fi liberă și poate să-și ia alt soț. E tânără. Dacă izbutește să treacă de ăștia șase ani cu numele nepătat, atunci va avea o viață înainte. Mulți bărbați ar fi bucuroși s-o aibă. Aș zice chiar că sunt bărbați care ar vrea să se însoare cu ea.

— Ar putea să se recăsătorească?

— Atâta timp cât nimeni nu l-a văzut pe Zachary în viață, zise sir William făcând alene cu ochiul. Să ții minte. Dacă vrei să-i faci o favoare, ține minte asta.

— Nu l-a văzut nimeni, încuviință James.

Simți că i se ridică moralul la gândul că ea ar putea să fie liberă, că el ar putea să fie dezlegat de jurămintele sale, că, în ciuda a ceea ce spusese Alinor, puteau avea un viitor împreună.

— Nu l-a văzut absolut nimeni. E mort, iar ea ar putea să se declare văduvă peste șase ani.

— Asta e singura cale, zise sir William. Frumoasă femeie. Păcat să se irosească așa la marginea mlaștinii.

— N-am băgat de seamă, zise James precaut.

— Ar fi trebuit s-o faci! exclamă lordul. E cunoscută de-aici până în Chichester drept cea mai frumoasă femeie din Sussex. Un neghiob a scris un cântec despre ea acum câțiva ani: „Frumoasa din Sealsea”. Aș fi băgat-o în patul meu chiar eu de n-ar fi fost faptul că e Walter în casă și că mama lui a murit de curând, iar toată lumea de pe insula asta afurisită știe tot ce fac ceilalți și a devenit atât de pioasă.

James simți familiarul sentiment de silă la necazurile care păreau s-o urmărească pe Alinor chiar și aici, printre cei de rang mai înalt decât ea.

— E mai bine s-o lăsați în pace, și atunci ar putea să se mărite bine și să-și schimbe norocul, îl sfătui iute James.

— O, da, încuviință sir William. Iar fratele ei este omul armatei și la fel de slobod în opiniile sale precum un câine cu pișatul lui, iar vremurile sunt foarte schimbătoare. Nu mai e ca odinioară, când știai unde te afli. Tatăl meu putea să-și facă de cap cu nevasta vreunui arendaș în spatele căpiței de fân și nimeni nu sufla o vorbă, în afară de „Mulțumesc, Înălțimea Voastră!”.

— Da, nu mai e deloc ca odinioară, zise James stăpânindu-se.

— Oricum, se zice că nu poate fi siluită, se confesă sir William. Se zice că un nerod a încercat s-o ia cu forța, când

ea venea acasă de la târg, și ea i-a șoptit ceva care l-a lăsat complet fără bărbăție. Omul a zis că mădularul i s-a înmuiat și că i-a înghețat sângele în vine. A zis că l-a nenorocit înainte s-o nenorocească el pe ea.

— Chiar așa?

— Bârfe. Genul de bârfe care se strâng în jurul unei femei frumoase. Mai ales a unei vindecătoare. Se zice că poate să facă tot soiul de lucruri. Au numit-o îmblânzitoarea de mădulare după aceea; s-a zis c-ar putea să distrugă un bărbat cu gheață sau să-l întărească precum o piatră. Trebuie să spun că mi-ar plăcea să aflu.

James era sătul să audă pomelnicul talentelor neobișnuite ale lui Alinor.

— Probabil că ea i-a vorbit pur și simplu cu pioșenie și el și-a pierdut voința, zise el.

— Cine știe ce poate ea să facă?

— De bună seamă, știe doar ierburile de leac, insistă James.

— Poate. Lumea crede tot felul de nerozii pe insula asta. Mama ei era aproape vrăjitoare, fără îndoială. Dar e moartă și îngropată în pământ sfințit și nimeni n-a pus-o la încercare. Cumnata ei a murit la naștere; dar bineînțeles că fratele ei a ascuns totul. Oricum, pentru noi e totuna. Femeia, indiferent ce-o fi, ne-a făcut o favoare și noi am plătit-o. Iar dumneata știi că ești binevenit înapoi oricând. Poți rămâne și acum, dacă dorești.

— Voi pleca mâine, zise James, bucuros să schimbe subiectul. Trebuie să merg la Londra, apoi o să iau o corabie spre Franța. Voi merge la seminarul meu să mă spovedesc. Dacă mă vor elibera de jurăminte, poate voi izbuti să mă întorc în Anglia. Poate că data viitoare când ne vom întâlni voi purta din nou vechiul meu nume și-mi voi fi recăpătat casa.

— Sper că așa va fi, pe Dumnezeu, sper că așa va fi. O meriți, zise sir William răgușit. Ține minte că nu e vina dumitale. Maiestatea Sa și-a ales propria cale. Mă rog la Dumnezeu s-o fi ales corect și să-i aducă tronul. Mă rog la Dumnezeu ca atât dumneata, cât și el să ajungeți cu bine acasă.

Alinor și Alys își înmuiară cele mai bune bonete și cămăși de corp într-un lighean cu apă și cu urină de îndată ce ajunseră acasă din grădina de la casa bacului. Le lăsară la albit toată după-amiaza, le clătiră în apă rece de la iaz și apoi le agățară pe o sfoară lângă ierburi ca să se usuce.

— N-o să fiu în stare să dorm, zise Alys.

— Ar trebui să dormi, o preveni Alinor. Nu vreau să duc o față palidă la noii ei socri.

— Palidă? protestă Alys.

— Cu cearcăne ca bătrâna Joan, bețiva.

— Bine, o să dorm, jur.

— Mă duc până la unchiul tău. Nu lipsesc mult.

— Bine, zise Alys.

Fata își dădu jos fusta de lucru și haina și le întinse peste pături. Îmbrăcată doar în cămașa de corp din pânză și cu părul împletit, se vârî în așternuturi și se acoperi până la umeri. Părea din nou o fetiță și Alinor se întoarse din drum și se apropie de pat s-o sărute pe frunte.

— Ești sigură că vrei să te măriți? Pari prea tânără să vorbești despre nuntă

Alys zâmbi radios.

— Sunt sigură, mamă. Sunt absolut sigură. Și am aceeași vârstă pe care o aveai tu când te-ai măritat cu tata.

— N-a fost o alegere foarte bună, zise Alinor încet.

— Dar am aceeași vârstă pe care o aveai tu atunci.

— Da.

— Crezi c-o să vină acasă? întrebă ea. Tata. Dacă o să audă de la cineva că urmează să mă mărit, o să vină acasă pentru nunta mea?

Alinor ezită.

— Alys, nu cred c-o să se mai întoarcă vreodată acasă.

Alys își acoperi urechile cu palmele.

— Nu-mi spune nimic! o rugă pe mama ei. Soții Stoney abia mă suportă crezând că tata a dispărut și că-i posibil să se întoarcă acasă bogat. Dacă o să le spun că a fugit, n-o să mă ia niciodată în considerare pentru Richard, o să fiu o sărăntoacă în ochii lor.

Alinor îi luă lui Alys mâinile de la urechi și le ținu în propriile-i palme bătătorite de muncă.

— Bine, n-o să spun nimic. Iar tu poți să zici că nu știi nimic sigur.

— Și asta-i adevărat, încuviință Alys din cap. Țsta e ținutul mareelor, nimic nu-i sigur.

Alinor își trase pelerina pe ea, căci dinspre port se lăsa negura înserării, jilavă și rece, ieși din grădina colibei și o luă la stânga, ca și când ar fi mers la casa bacului, așa cum îi zisese lui Alys, dar apoi, când ajunse sus pe dig, coti din nou și intră pe cărarea tainică ce ducea prin spatele colibei către conac și mare. Era ora fluxului și mirosul de apă

sărată venea purtat de vânt odată cu fuioarele de ceață. Când se uită în dreapta, spre uscat, dincolo de câmpurile joase din spatele digului, zări silueta albă a unei bufnițe care vâna de-a lungul gardului viu, tăcută ca o stafie, cu ochii ei mari ce străpungeau întunericul.

Alinor rămase o vreme pe poteca mai înaltă, folosită în timpul fluxului, apoi coborî ca să traverseze fâșia îngustă de plajă uscată de deasupra apelor clipocitoare, urcă din nou treptele noroioase până pe dig, croindu-și drum pe pietrele cenușii acolo unde un câmp mocirlos dădea în mlaștină: pietre cenușii așezate în noroi cenușiu sub un cer cenușiu. Ocoli promontoriul unde clopotnița se înălța ca un indicator de avertizare, profilat pe cerul tot mai întunecat, apoi coti spre uscat în dreptul unui stâlp de ancorare scufundat, cu baza în apă adâncă, înverzită de la atâtea alge. Străbătu țărnul, cu încălțările scrâșnind pe un strat de cochilii mici, și urcă digul către pajiștea dinspre mare a conacului. Ridică ochii de la treptele inegale și-l zări îndată pe James. Aștepta la umbra unei căpițe de fân, ascuns de ferestrele conacului, cu fața spre cărarea dinspre mare, căutând-o din priviri.

Fără un cuvânt, se duse în brațele lui și rămaseră strâns îmbrățișați.

— Alinor, se mărgini el să zică, și o sărută.

Alinor se rezemă cu spatele de căpiță, căci genunchii i se înmuiaseră de parcă ar fi fost pe cale să se prăbușească la pământ. Se foi un pic și el îi dădu drumul.

— Nu aici, zise ea.

— Nu aici. Vrei să vii la conac?

— Nu îndrăznesc.

— Putem să mergem la coliba ta?

— Alys e acasă.

El tăcu o clipă, apoi întrebă:

— Nu putem să mergem nicăieri? Tu știi pădurea, mlaștina, potecile

— N-aș putea să mă culc cu tine în mlaștină.

Se cutremură un pic, și el o luă iute în brațe și trase pelerina lui în jurul ei.

— Nu la vremea fluxului, adăugă ea. Ar fi ca și cum ne-am îneca. Am putea să mergem la capelă? Am putea să stăm în pridvor?

El clătină din cap.

— Mi-am pierdut credința, dar asta ar fi prea mult. N-aș putea – iartă-mă, iubirea mea –, nu pot.

— Desigur, zise ea, gândindu-se ce ușuratică trebuie s-o considere el pentru că propusese așa ceva. N-am vrut să

— Te doresc atât de mult, încât cred c-o să-mi stea inima în loc, zise el. Oriunde! Oriunde!

— Nu cred că există nicăieri un loc pentru noi, zise ea încet și fu izbită de propriile cuvinte. O, e adevărat. Nu vezi? Nu există nicăieri un loc pentru noi, nici pe Insula Sealsea, nici în tot ținutul mareelor, nici în lume.

— Trebuie să existe un locșor!

— Și, oricum, nu suntem aici ca să ne luăm rămas-bun?

— Nu pot îndura să-mi iau din nou rămas-bun de la tine pe pajiștea asta!

— Data trecută te-ai întors, așa cum promiseseși, îi aduse ea aminte cu glas sfios.

— Data trecută mi s-a ordonat să mă întorc. Data viitoare, mă voi întoarce ca om liber. Mă voi întoarce după tine.

— Nu cred că asta-i cu puțință.

— Ba e cu puțință. Voi fi eliberat de jurămintele mele. Mă voi duce să-mi văd părinții, voi răscumpăra casa noastră din Yorkshire și voi veni după tine.

Mâinile ei se răsuciră în ale lui și ea încercă să se tragă înapoi.

— Știi

— Nu, ascultă-mă. Pot să-mi mărturisesc păcatele și să fiu eliberat din preoție.

Când ea clătină din cap, strânsoarea lui deveni mai puternică.

— Asta e alegerea mea. Asta îmi doresc.

— Dar îți riscai viața pentru credința ta! Mi-ai spus că credința ta e mai presus de orice!

— Da, așa e, dar asta a fost înainte de Newport. Iubirea mea, am dat greș în misiunea mea și mi-am pierdut credința. Mi-am pierdut credința în toate: în rege și-n Dumnezeu. Voi părăsi preoția indiferent ce se va întâmpla și nu voi mai veni niciodată în Anglia ca spion. Nu-l voi mai sluji pe rege - Dumnezeu să-l binecuvânteze, fie să aibă slujitori mai buni decât mine. Am dat greș față de el și nu pot îndura să dau greș din nou. Acea parte din viața mea s-a isprăvit.

— Chiar și așa

— Alinor, n-o să mă răzgândesc. Mi-am pierdut credința, am pierdut tot. Nu pot să-ți spun, dar e o beznă acolo unde cândva era o lumină arzătoare. Singurul lucru de care-mi pasă acum ești tu.

— O, iubirea mea, șopti ea. Nu așa se alege o soție.

— Însă lucrul pe care nu-l știi și pe care tocmai l-am aflat e o veste bună - vei fi liberă de soțul tău. N-o să spun niciodată că l-am văzut. Robert trebuie să păstreze și el tăcerea. L-am prevenit și pe Walter. Peste șase ani, dacă nu-l va vedea nimeni și nu va spune nimeni parohiei că l-a văzut, atunci căsătoria ta se dizolvă ca și cum n-ar fi fost niciodată. El va fi considerat mort, iar tu, o femeie necăsătorită.

Ea nu știuse acest lucru. Ridică ochii înnegurați de îndoială.

— E adevărat? Chiar așa? E cu putință? Șase ani și sunt liberă?

— După lege, sunt șapte ani, iar primul an aproape că a trecut.

— Asta-i legea?

— Da. Mi-a spus chiar sir William. Vei fi liberă, Alinor, ți-o jur. Vei fi liberă să te măriți cu mine. Iar eu voi fi liber să mă însor cu tine.

— Trebuie doar să așteptăm șase ani?

— Vrei să aștepti? Întrebă el.

— Aș aștepta și șaiszeci! răspunse ea lipindu-se de el. Aș aștepta și șase sute de ani. Dar tu n-ar trebui

El o cuprinse în brațe, o rezemă cu spatele de căpiță și, cu gura lipită de-a ei ca s-o reducă la tăcere, o făcu să suspine de plăcere, apoi își lăsă capul în curbura gâtului ei și Alinor îl auzi spunând cu răsuflarea tăiată:

— Jur. Ți-o jur.

Alys și Alinor se treziră devreme, la prima geană de lumină. Alys era hotărâtă să fie elegantă și curată ca o orășeancă și cele două femei luară un urcior cu tinctură de săpunariță și niște ulei de levănțică și se duseră la casa bacului înainte de răsăritul soarelui. Roșcatul, câinele, țâșni spre ușă să le întâmpine și adulmecă urciorul.

— V-ați trezit devreme, băgă de seamă Ned, așezat la masa din bucătăria lui, cu o pâine alături și o cană cu bere la îndemână.

— Am venit să ne spălăm. O să facem o vizită familiei Stoney, îi explică Alinor. Înainte să mergem la târgul din Chichester.

— Și de ce merită ei un spălat?

Zâmbind, Ned îi aruncă o privire lui Alys și o văzu roșind.

— O, înțeleg. O să scot cazanul.

Se ridică și se duse în spălătorie după cazanul mare din fier folosit pentru spălatul rufelor o dată pe lună. Băgă prăjina veche prin cele două toarte din partea de sus a cazanului, el și Alys îl ridicară pe vatra din bucătărie, în timp ce Alinor luă două găleți și se duse la fântâna din spate. După ce așezară cazanul pe focul mic, Alinor turnă cele două găleți în vas, după care se duse să mai aducă apă.

— Vreți să mâncați ceva cât se încălzește apa? le invită Ned, tăind două felii de pâine.

— Nu pot să înghit nimic! zise Alys, deși luă o felie și o mâncă în timp ce se uita la apă.

Ned ridică o sprânceană spre sora lui.

— Cloroză, șopti ea. Roagă-te la Dumnezeu să putem să ne înțelegem cu privire la zestre. I-a căzut cu tronc flăcăul ăsta.

El încuviință din cap.

— A condus-o la bac în fiecare seară de la serbarea recoltei încoace. Se așază amândoi pe chei și vorbesc întruna, de parcă ar exista noutăți pe aici. El nu pleacă până când îi spun lui Alys că urmează ultima traversare din ziua aia.

— E îndeajuns de fierbinte, îi întrerupse Alys. Cu siguranță e îndeajuns de fierbinte!

Alinor și Ned băgară din nou prăjina prin toartele vasului, duseră cazanul greu în spălătorie și-l puseră jos, pe pardoseala din cărămidă.

— Ne vedem mai târziu, zise Ned. Puteți să lăsați apa în cazan pentru mine. Nu-mi aduc aminte când am făcut ultima oară o baie adevărată, iar apa voastră miroase întotdeauna foarte frumos.

Ned ieși, închise ușa și cele două femei se dezbrăcară, își spălară părul una alteia, apoi fiecare turnă cu rândul urcioare de apă peste cealaltă. Tinctura de săpunariță făcu apa tulbure și alunecoasă ca săpunul, iar uleiul de levănțică parfumă toată încăperea. Amândouă tremurau în timp ce se uscară, stând în picioare pe pardoseala din cărămidă rece, după care se șterseră pe cap cu un prosop: se îmbrăcară cu rufăria curată și își neteziră rochiile, ieșind în cele din urmă prin bucătărie, cu părul umed revărsat peste umeri.

Ned era pe banca de lângă ușă, fumându-și pipa și privind apa strălucitoare care clipcea la picioarele debarcaderului. Fluxul se apropia cu repeziciune, revărsându-se peste bolovanii din vad, spumegând în canal când întâlnea apa râului ce venea din sens opus.

— O să fie o zi frumoasă, zise el. Voi două păreți proaspete ca niște margarete.

Alys și Alinor, ținându-și poalele ridicate pentru ca nici un strop de noroi să nu le murdărească tivul, meraseră cu grijă înapoi de-a lungul digului și coborâră treptele până la coliba lor. Bonetele lor din pânză erau uscate și întinse bine peste un vas de lut ca să se netezească. Își împletiră una alteia părul umed, apoi își prinseră bonetele deasupra cu agrafe.

— Cum arăt? întrebă Alys întorcându-se spre mama ei.

Alinor își privi fiica, cu pielea ei tânără fără cusur ușor îmbujorată, cu părul auriu ascuns de boneta albă, cu ochii mari și albaștri și cu zâmbetul năstrușnic.

— Ești frumoasă, zise ea. Nu cred că ți-ar putea rezista cineva.

— Mama lui e cea care mă îngrijorează. Tatăl lui e foarte cumsecade cu mine, dar ea are inima de piatră. Mamă, va trebui s-o convingem cu vorba bună. Nu poți să iei o poțiune, ceva?

— O poțiune de dragoste? zise Alinor râzând de fiica ei. Doar știi că nu fac asemenea lucruri.

— Ea trebuie să încuviințeze căsătoria, zise din nou Alys. Trebuie s-o facă.

— Richard e singur la părinți. Ei vor cu siguranță ce-i mai bine pentru feciorul lor. Toată lumea zice că flăcăul îi are la degetul mic. Le-o fi spus că mergem azi în vizită la ei?

— Da, și le-a spus și de ce mergem. El mi-a zis c-o să ne invite la micul dejun. Nu putem să întârziem.

— Nu putem nici să ajungem cu noaptea-n cap. Nu vrem să părem prea nerăbdătoare.

— Eu sunt nerăbdătoare! insistă Alys.

Alinor își aminti deodată de atingerea lui James, de gustul gurii lui, de ticăitul inimii lui când o lipise de căpița de fân.

— Înțeleg nerăbdarea, zise ea întorcându-se cu spatele. Chiar o înțeleg. Dar mai întâi trebuie să ducem afară ierburile de leac și uleiul, să dăm de mâncare la găini și să acoperim focul.

— Știu! zise Alys nerăbdătoare. Știu. Mă ocup eu de găini.

Cât Alys ușui găinile din colibă, luă două ouă din cuiar și le puse în vasul de lut, Alinor turnă ulei de in din urcior într-o carafă mare din sticlă umplută cu ultimele frunze proaspete de busuioc și-i puse bine dopul. Mai pregăti o carafă plină cu tătăneasă și le așeză pe amândouă pe un raft afară din colibă, unde să le bată soarele toată ziua,

încălzindu-le până când esența trecea din plante în ulei. Alinor se duse la bufetul din colț unde distila uleiurile și usca ierburile și luă o duzină de sticlute pe care le puse în coș.

— Ești pregătită? o întrebă Alys. Ți-ai luat tot? Putem să plecăm acum?

— Focul e acoperit?

— Da, da!

— Și semnele împotriva focului?

Alys se aplecă spre vatră, luă un vreasc și trasă runele ce ocroteau de incendiu.

— Gata!

— Vrem să arate bine, încep Alinor.

— pentru când ne întoarcem, îi completă Alys vorbele, râzând.

— Știu! Știu! Își recunosc Alinor sfatul previzibil. Dar asta-mi zicea mereu mama și e întotdeauna adevărat.

— E perfect pentru când ne întoarcem. Doamna Miller însăși ar cădea în admirație. Hai să mergem.

Cele două femei merseă una în urma celeilalte înapoi de-a lungul digului până la casa bacului. Era ora fluxului și un fermier își mîna calul scund și voinic jos de pe podul plutitor, apoi se urcă în șa de pe piatra pentru încălecat.

— Mergi la târgul din Chichester, doamnă Reekie? o salută el pe Alinor.

— Da. Sănătos, domnule Chudleigh? îi strigă ea.

— Da. Dar ți-aș mulțumi pentru untura aia de gâscă a dumitale, care o să mă ajute când o să-mi intre frigul în genunchii ăștia bătrâni.

— O să-ți aduc un borcan, îi promise ea.

— Arătați amândouă de parcă ați fi nou-nouțe, le complimentă Ned. Străluciți de curățenie.

Alys chicoti și-și ridică poalele fustei din urmele noroioase de copite de la marginea cheiului.

— Nu duci lână la târg? Își întrebă Ned nepoata, ținând bacul nemișcat lângă debarcader ca ele să poată urca.

— Astăzi nu, răspunse ea. Mamă o să cumpere niște dantelă pentru doamna Miller dacă o să vadă ceva frumos și vinde niște uleiuri de-ale ei.

— Panglici pentru tine? Întrebă el.

— Vanitatea e un păcat, unchiule, îi zise ea cu o smucitură ușoară a capului drăgălaș, ce-l făcu pe unchiul ei să râdă.

Fluxul înainta domol spre uscat, cu toate astea, Alinor se apucă strâns cu ambele mâini de marginea bacului, iar când Roșcatul sări lângă ea, scoase un mic icnet de spaimă.

— Preceptorul ăla, James Summer, a plecat spre nord în toiul nopții, spuse Ned. Prin vad, pe-al doilea cal al lui sir William, la lumina lunii. Nu m-a chemat, dar l-am văzut. Mergea la Londra, bănuiesc. N-a cerut o făclie. Nu s-a oprit să stea un pic de vorbă. Nu vorbește mult. Nici nu predă prea mult, așa-i?

— Nu știu, zise Alinor.

— Rob știe când se întoarce?

— N-a spus.

— Arăta mai bine decât atunci când a venit. A fost foarte bolnav, nu-i așa?

— Febră, răspunse scurt Alinor, cu ochii ațintiți la orizont.

— Îmi cumperi și mie niște brânză de oaie din târg?

— Da, încuviință Alinor. Ne întoarcem înainte de ora cinei.

Ned îi dădu mâna să coboare de pe bac la capătul celălalt.

— Poate vă ia cineva cu căruța. Ați putea să așteptați aici până trece careva.

— O luăm pe jos, zise Alinor, iar ea și fiica ei porniră la drum, în vreme ce Ned trase bacul la marginea insulei ca să aștepte mușteriii care se duceau la târgul din Chichester.

După ce meraseră un pic, cele două femei cotiră la stânga de pe drumul spre Chichester și o luară spre Birdham. Pământul era mlăștinos, dar cărarea nemarcată se întindea pe digurile înălțate la marginea câmpurilor și continua cu șirul de pietre aruncate peste pâraie. Sărind pârleazurile ce treceau gardurile vii de la un câmp jos, mlăștinos, la altul, își croiră drum până la sătucul alcătuit dintr-o mână de case grupate pe drum. Se opriră amândouă pe marginea înierbată a drumului îngust.

— Arăt bine? întrebă neliniștită Alys.

Alinor îndreptă boneta fiicei ei, îi așază mai bine pelerina pe umeri și-i zise:

— Da. Hai să ne curățăm încălțările.

În ciuda precauției lor, poalele fustelor se murdăriseră în mers și ghetele le erau pline de noroi. Își ridicară cu atenție fustele și-și frecară laturile și vârfurile ghetelor de iarbă.

— Sunt transpirată, zise Alys agitată. Și plină de noroi. Afurisitul ăsta de loc, sunt mereu plină de noroi. Richard nu m-a văzut niciodată într-o fustă curată!

— Ești frumoasă, o încredință Alinor. Și te-a văzut arătând mult mai rău.

Ferma Stoney era retrasă de la drum, cu un zid scund de piatră între casă și uliță pentru a împiedica hoinăreala

vitelor. O potecă înierbată ducea la ușa de la intrare printr-o mică livadă, cu meri ale căror crengi se aplecau sub povara fructelor coapte; de un pom era rezemată o scară triunghiulară pentru culesul fructelor.

Era o casă mărișoară, una dintre cele mai bune din mica parohie, având sus două dormitoare și o debara sub acoperișul din stuf, iar jos o bucătărie și două încăperi, una folosită ca salon de primire, iar cealaltă drept cămară. Bucătăria se întindea pe toată lungimea casei, berăria și lăptăria erau vizavi de bucătărie, de partea cealaltă a curții pavate cu dale din piatră, iar hambarul și grajdurile formau celelalte laturi ale pătratului. Când cele două femei se îndreptară spre ușa principală, Richard Stoney, într-un costum maro-închis și cizme de călărie bune, înnorioiate din curtea grajdului, veni cu pași mari de după colțul casei și alergă spre ele.

— Ați venit! O, ați venit!

Se opri în fața lor și se abținu s-o îmbrățișeze pe Alys. Făcu o mică plecăciune spre Alinor:

— Doamnă Reekie, vă mulțumesc c-ați venit. Alys, zise el, aruncându-i o privire afectuoasă, complice. Bună ziua, Alys.

De îndată ce Alinor zări privirea intimă, afectuoasă, pe care el și fiica sa o schimbară, le desluși secretul ca și cum i l-ar fi spus ei înșiși. Fu incredințată că erau iubiți, că Alys nesocotise toate avertismentele ei, toată învățătura de la școală și de la biserică, că scăpase privirii suspicioase a doamnei Miller, că-și ascultase inima, nu mintea, și se culcase cu acest tânăr.

Acum Alinor înțelegea de ce Alys era atât de hotărâtă să se logodească. Dacă Richard nu izbutea să-și convingă părinții să încuviințeze căsătoria, atunci el și Alys ar fi fost nevoiți să se despartă, iar părinții lui probabil că aveau să-l

ia de la moară pentru a se asigura că tinerii nu se vor mai întâlni. Alys avea să fie cunoscută drept o fată care l-a pierdut pe bărbatul ales, iar eventuala ei căsătorie ar fi fost cunoscută de toată lumea drept a doua alegere. Dacă se afla vreodată că și-a pierdut fecioria, avea să fie greu să găsească un tânăr cu reputație bună cu care să se mărite, iar doamna Miller va avea tot dreptul să nu-i mai dea de lucru. Majoritatea logodnelor la sat începeau cu o promisiune și cu o noapte împreună, dar timpurile se schimbaseră, iar oamenii pioși și familiile care urcau pe scara socială condamnau iubirea tinerească, considerând-o deopotrivă nerușinată și păguboasă pentru afaceri.

— Vai, nu! șopti Alinor abia auzit.

— Ce s-a întâmplat?

Alys îl luă de braț pe Richard Stoney și se întoarse spre mama ei. Înfruntă sfidătoare privirea muștrătoare a femeii și, în fața fericirii fetei, Alinor nu putu rămâne supărată. Cei doi tineri erau frumoși împreună, atât de potriviți ca înălțime și înfățișare; nu putea să-i învinovățească pentru că nu fuseseră în stare să aștepte consimțământul reticent al părinților lui. El avea ochii negri și chipul oacheș, ca o alună, plete negre, ondulate, ce i se revărsau pe gulerul alb, simplu. Alături de el, Alys era bălaie și delicată, părul ei, de un auriu mai deschis decât al mamei sale, era băgat cu modestie sub boneta albă, iar trăsăturile îi erau la fel de armonioase și frumoase ca ale unei păpuși de porțelan.

— Nimic, zise Alinor. Nu s-a întâmplat nimic.

Alys întâlni privirea mamei ei și roși, de parcă și-ar fi dat seama că aceasta îi ghicise taina.

— Mamă? zise ea cu nesiguranță în glas.

— Vorbim mai târziu, decretă Alinor.

Îmbujorată, Alys îl trase pe Richard mai aproape, parcă revendicându-l.

— Mamă, ăsta e bărbatul cu care o să mă mărit, o anunță ea.

Richard roși ca un băiețel, dar stătu mai drept, plin de mândrie.

— Dacă veți îngădui asta, zise el politico. Am promis. Mi-am dat cuvântul. Suntem logodiți.

— Hai să vedem ce spune tatăl tău, răspunse precaut Alinor.

Ținând-o pe Alys de mână, Richard le conduse pe cărarea până la casă. Alinor îi urmă, gândindu-se cu vinovăție că Ned avea dreptate, de bună seamă, și că neastâmpărul pe care-l vedea la ea i se transmisese și fiicei ei. Nu izbutise să-și stăpânească dorința ce fremăta în toate femeile supuse greșelii de la Eva încoace și nu reușise s-o învețe asta nici pe Alys.

Ușa de la intrarea principală se deschise cu un scârțâit ce trăda faptul că era foarte rar folosită și doamna Stoney apără în prag, cu servitoarea în spatele ei.

— Bună ziua, doamnă Reekie, zise ea ceremonios.

— Bună ziua, doamnă Stoney, răspunse Alinor, chinuindu-se să rămână calmă.

Femeia se întoarse spre feciorul ei:

— Du-te de-l cheamă pe taică-tău. E în hambar.

Richard nu părea dornic s-o părăsească pe Alys, dar se îndepărtă ascultător, în vreme ce doamna Stoney le conducea pe mamă și fiică în camera cea bună din partea din față a casei. Era decorată sumar cu mobilă solidă, închisă la culoare; un bufet mare, plin cu vase scumpe din cositor, ocupa un perete întreg. Mai erau acolo un jilț cu spătar și cu brațe țesute, care în mod limpede era pentru stăpânul casei, și încă un scaun lângă el. Alinor își lăsă coșul cu uleiuri pe jos, lângă ușă și, dând dovadă de tact, se apropie de un scaun mai mic de lângă masa din lemn

negru, acoperită cu o tapiserie mică, peste care trona un bol din cositor greu. Doamna Stoney se așează în al doilea cel mai bun scaun din încăperea. Alys era în picioare lângă mama ei și nu fu invitată să ia loc.

Îi auziră pe bărbați intrând pe ușa din spate și pe domnul Stoney scuturându-și zgomotos noroiul de pe cizme. Apoi acesta intră în cameră. Era un bărbat scund, cu fire deschisă, roșu la față, care îi zâmbi îndată lui Alinor și dădu mâna cu ea când aceasta se ridică să-l salute.

— Ziua bună, ziua bună, îi zise el, apoi se întoarse spre Alys, continuând: Și ce mai face cea mai frumoasă fată din Sussex azi?

Alys făcu o reverență și se duse la el s-o pupe zgomotos pe ambii obraji.

— Dorești un pahar cu bere, doamnă Reekie? o invită el.

— Bess aduce îndată, zise soția lui.

— Tinerii se pot plimba prin livadă, mă gândesc, propuse el.

Bess aduse o tavă cu căni de cositor, iar Richard și Alys se făcură nevăzuți.

— Lui Richard îi place mult s-o plimbe prin fermă, mărturisi domnul Stoney. Este foarte mândru de fermă. E singurul nostru copil, știi.

— Știu.

Alinor luă o cană și bău un pic din bere. Era slabă, făcută în casă, și doamna Stoney o îndulcise cu mere din livada ei. Alinor simțea gustul fructelor.

— E foarte bună, doamnă Stoney.

Femeia zâmbi la complimentul politicos. Alinor îi băgă de seamă îngâmfarea și se întrebă dacă avea să fie o soacră cumsecade pentru Alys, care urma să locuiască la fermă, cu ei, și să împartă casa cu femeia asta toată viața.

— Așadar, tinerii noștri vor să-și pună pirostriile, îi zise fermierul Stoney lui Alinor. Richard a venit la mine după serbarea recoltei și mi-a zis că a făgăduit să se însoare cu ea fără să-mi spună o vorbă.

Râse ușor, clătinând din cap.

— Feciorii ăștia, nu? Și a adus-o pe fată aici de câteva ori. Ne place foarte mult de ea. Dar ar trebui să stau de vorbă cu tatăl ei, de fapt.

— După cum știți, soțul meu e pe mare, zise Alinor precaut. E plecat de aproape un an. Toate hotărârile cad în seama mea.

— Fratele dumitale nu se ocupă cu astfel de lucruri pentru dumneata? se interesă doamna Stoney.

— Eu hotărâsc cu privire la copiii mei, zise Alinor cu demnitate reținută. Fratele meu mă sfătuiește atunci când am nevoie.

— Știe că ești aici azi? întrebă doamna Stoney.

— Da.

— Ei bine, nu ești nechibzuită, știi asta, zise bărbatul, încurajator. Cu siguranță îți dai și dumneata seama că am putea să țintim foarte sus pentru Richard. E singurul nostru fecior și va moșteni toate astea când noi n-om mai fi. Ferma nu e grevată de nici o datorie. Am primit-o în proprietate deplină de la tatăl meu și am îmbunătățit-o și o voi trece mai departe tot așa. E o moștenire frumoșică.

— Știi, zise Alinor. E o fermă frumoasă. Dar Alys a fost cucerită de fiul dumitale încă dinainte de-a ști cine e, de când l-a văzut prima oară la moară. N-a avut în gând toate astea.

Doamna Stoney pufni, insinuând că se îndoia de acest lucru.

— Ar fi o căsătorie din dragoste, continuă Alinor. Dar va aduce o zestre, desigur.

— Are pânzeturi puse deoparte? Întrebă doamna Stoney.

— Nu, răspunse Alinor, gândindu-se la colțul din coliba micuță, la cutia cu comori ce nu adăpostea decât un contract și o punguță din piele roșie cu monede lipsite de valoare. Încă nu, dar la momentul nunții voi putea s-o trimit cu niște cearșafuri

Zări expresia dezaprobatoare de pe chipul femeii și adăugă:

— Și niște lână.

— Uite ce s-a întâmplat dacă l-ai trimis la ferma familiei Miller, se plânse doamna Stoney soțului ei. L-ai trimis să învețe morăritul, dar tot ce a învățat este să nu fie ascultător.

— Richard poate să-și aleagă singur soția, răspunse iute soțul ei. Alys e o fată frumoasă și știe tot ce trebuie pentru a fi o nevastă harnică de fermier. Nu-i așa, doamnă Reekie?

— Face de toate la moară, încuviință Alinor. Doamna Miller are o gospodărie mare și bine chivernisită, iar Alinor a învățat totul acolo. Lucrează la lăptăria lor, știe să mulgă vacile, știe să facă bere, face pâine, gătește și, desigur, toarce lână și coase. Iar eu am învățat-o ierburile de leac și cum se folosesc. Știe să citească și să scrie. Veți vedea că e foarte îndemânatică la lăptărie și berărie, la brutărie și chiar și afară, la câmp.

— Ar aduce caietul dumatăle de rețete? se interesă doamna Stoney.

Alinor tresări. Avea un caiet cu rețete moștenit de la mama ei, cu leacurile pentru toate bolile și vătămrile știute, folosirea corectă a ierburilor și modul lor de cultivare și de distilare. Era cea mai mare comoară a ei și temelia meseriei de vindecătoare.

— O să le copiez, promise ea. O să le copiez pentru ea. Și, desigur, în caz de vreo boală sau necaz, aş veni la voi gratis, fiind neamuri.

Chipul doamnei Stoney sugera că asta nu era de ajuns.

— Și economiile bănești? se interesă ea. Ce zestre o să aducă fata?

— Am treizeci și cinci de șilingi puși deoparte în momentul ăsta, zise Alinor cu mândrie reținută.

Însă evident că nu era de ajuns, căci femeia doar ridică din sprâncene.

— O să mai am zece până în ziua nunții, dacă se vor căsători de Paște, adăugă Alinor. Iar fiul meu, Rob, va primi simbria trimestrială de la conac de sărbătoarea Întâmpinării Domnului. Asta înseamnă încă cincisprezece șilingi.

Alinor încercă să vorbească pe un ton calm despre aceste sume urișe de bani, mult mai mari decât tot ce câștigase până atunci, dar văzu privirea pe care domnul Stoney i-o aruncă soției lui și clătinarea fermă din cap a acesteia, gura ei cu colțurile pleoștite.

— Nu-i putem îngădui lui Richard să fie nechibzuit, să se arunce cu capul înainte, îi explică el lui Alinor.

— Pot să adaug din onorariile mele, pe măsură ce le câștig, continuă Alinor. Moșesc aproape toți copiii de pe Insula Sealsea. Aș putea să promit o plată lunară din câștigurile mele în primul lor an de căsnicie, să zicem.

Doamna Stoney strânse din buze.

— Fiul meu urmează să fie ucenic la un spițer din Chichester, adăugă Alinor cu voce calmă, dar cu inima bubuind. O să înceapă în trimestrul de iarnă, când conașul Walter pleacă la universitate. Știu că ar vrea să-și vadă sora fericită, la casa ei

— La un spițer? întrebă doamna Stoney, iar când Alinor dădu să explice, o întrerupse: La ce ne folosește nouă asta?

— Ea și Rob vor moșteni dreptul de folosință a bacului și casa de lângă

— Îmi pare rău, zise în cele din urmă domnul Stoney, dar noi căutăm o zestre mai mare, care să fie plătită în întregime în ziua nunții. Poate cu un pământ alăturat, poate cineva dintre vecinii noștri. Nu mărunțiș din când în când. Nu mărunțiș, doamnă Reekie. Păcat că n-ai un soț care să-ți asigure traiul. Mare păcat. Dar noi nu putem îngădui ca Richard să-și irosească șansele. Cu toate că Alys e o fată minunată și ne place foarte mult de ea. Dacă banii erau câți trebuie, ea ar fi fost alegerea noastră. Noi credeam că aveți mai mult, să fiu sincer. Îmi pare rău. Credeam că o duceți mai bine.

Alinor strânse din dinți ca să nu exclame că avusese mai mult cândva: moștenirea de la mama ei, zestrea ei din punguța din piele roșie a mamei sale; dar Zachary o luase, după cum era dreptul soțului, și o irosise, așa cum poate face un soț, dar acum Zachary nu mai era acolo să dea socoteală pentru asta, iar în punguța din piele roșie erau doar monedele ei vechi, fără valoare.

— Dar Alys are simbria ei, insistă Alinor, tot mai neliniștită. Dacă veți încuviința să lucreze în continuare la soții Miller, ar putea aduce acasă simbria ei. Și știe să toarcă lână.

— Atunci Richard ar putea la fel de bine să se însoare cu Bess, slujnica noastră! obiectă doamna Stoney. Simbria de servitoare drept zestre! Nu, nu, e o fată minunată, dar dacă nu are decât treizeci și cinci de șilingi și simbria pentru munca la fermă Țintesc mai sus de-atât pentru feciorul meu.

Domnul Stoney dădu impresia că regretă tonul aspru al soției lui.

— Nu e o jignire, zise el.

— Ce sumă aveți în minte? întrebă Alinor. Căci poate că fratele meu ar

— Nimic mai puțin de optzeci de lire, zise doamna Stoney hotărât. N-aș accepta nimic mai puțin.

— Optzeci de lire! exclamă Alinor la suma de neînchipuit.

— Vom fi nevoiți să vă refuzăm, zise blând domnul Stoney. Cu regret, dar

— Am șazeci de lire! îl întrerupse deodată Alys din ușă.

Intră în cameră, albă la față, cu Richard în spatele ei, ținând-o de mână.

— Am banii, afirmă ea. Am propriile mele economii, de care mama nu știe.

Îi aruncă o privire hotărâtă lui Alinor, prevenind-o să nu spună nimic.

— Trăgeați cu urechea la ușă? Își întrebă domnul Stoney fiul, încruntându-se.

— Am trecut pe lângă fereastră și am auzit din întâmplare, îi răspunse Richard. Nu trăgeam cu urechea, domnule, dar mama vorbea foarte limpede. Trebuie să ne căsătorim. Ne iubim.

— Cât ai? o întrebă doamna Stoney pe fată.

— Am șazeci de lire, zise Alys cu îndrăzneală.

Scoase din buzunarul rochiei o punguță umflată din piele roșie și o puse pe masa din lemn negru din fața mamei ei.

— Șazeci de lire, repetă ea sfidător. Șazeci de lire bani peșin acum, și restul sumei de completat în viitor. E de ajuns?

Cu un fior de groază, Alinor recunoscu îndată punguța grea din piele roșie pe care doamna Miller o scosese din ascunzătoarea aflată în hornul vetrei de la moară – era zestrea lui Jane Miller. Deschise gura, dar se pomeni incapabilă să vorbească.

— E de-ajuns? întrebă Alys cu glasul tremurând. Este de ajuns?

— E o surpriză, observă domnul Stoney pe un ton grav. Cum de are o fată ca tine mai multe economii decât maicăsa?

Se întoarce spre Alinor:

— Cum de ai o asemenea avere? Dumneata știai că a pus banii ăștia deoparte?

— Tata mi i-a dat, vorbi iute Alinor, înainte ca mama ei să poată răspunde. Prada din marină. A câștigat banii ăștia servind în marină și când a venit acasă ultima oară mi i-a dat mie pentru zestre. Am fost întotdeauna preferata lui. Mi i-a dat pentru zestre, în caz că vreau să mă mărit înainte să se întoarcă el.

— Aș zice că mamei tale i-ar fi prins bine banii ăștia adesea în decursul anului care s-a scurs, comentă doamna Stoney cu neîncredere. Toată lumea știe cât de mult muncește. N-ar fi trebuit să-i spui? Și să-i dai ei?

— Tata și mama nu s-au înțeles mereu, zise Alys cu îndrăzneală, ignorând-o pe Alinor, cu ochii doar la expresia severă a doamnei Stoney. Tata mi-a spus să-i păstrez economiile în siguranță până se întoarce și să-i folosesc doar pentru zestrea mea. Trebuie să-mi ascult tatăl, nu? zise ea, întorcându-se spre domnul Stoney, încredințată că el va sprijini autoritatea masculină.

— O poruncă de la tatăl tău? Da, trebuia s-o respecti, zise el solemn, încuviințând din cap.

— Nu te-a părăsit, așa-i? i se adresă doamna Stoney lui Alinor. Nu te-a lăsat? Dacă i-a dat ficei lui zestrea înainte de-a pleca Plănuia să nu se mai întoarcă niciodată?

Alys pricepu îndată că mizase mai mult decât trebuia pe cartea ei. Înainte ca Alinor să poată răspunde, fata interveni:

— O, nu! Tata nu ne-ar părăsi niciodată! A promis c-o să vină acasă. El doar mi-a lăsat economiile în caz că vreau să mă mărit înainte să se întoarcă. E marinar în război, știa că-i posibil să fie plecat mult timp. Nu avea de unde să știe cât ar putea să dureze voiajul lui. Încerca doar să procedeze cum e mai bine pentru mine.

— Dar ai spus că nu se înțelegeau mereu?

Alinor, știind că doamna Stoney o văzuse la târgul din Chichester ba cu ochiul învinețit, ba cu un obraz lovit, clătină din cap.

— N-am a mă plânge de el și știu c-o să vină acasă, zise ea calm. Nu ne înțelegeam uneori, așa cum mulți soți nu se înțeleg, dar nimic ieșit din comun. Zachary s-a angajat pentru un voiaj pe un vas de negoț de coastă și apoi am auzit că a fost luat cu forța în marină. Pe urmă marina s-a dat de partea prințului. Însă nu mă îndoiesc că atunci când o să vină pacea, soldații și marinarii vor fi lăsați la vatră, cu solda din urmă plătită și cu prada. Nu mă îndoiesc că atunci o să se întoarcă acasă.

Alinor își păstră chipul împietrit, lipsit de orice expresie, și se gândi că-i promisese lui James că le va spune tuturor că Zachary nu se mai întoarce acasă și că ea e văduvă, iar acum, aici, chiar a doua zi, declara pe dos. Însă nu avea încotro, nu putea să mai facă nimic în legătură cu asta, de vreme ce Alys captase atenția tuturor și mințea ca o șarlatancă.

— Și banii lui, adăugă Alys. Cine știe ce bani o să aducă acasă? Dacă a capturat vreo corabie, o să se întoarcă bogat!

— Așadar e sub comanda prințului acum? sesiză domnul Stoney altă problemă. Familia noastră e de partea Parlamentului.

Alys clătină din cap.

— Nu știm pe ce vas este. Ar putea fi pe corăbiile care au rămas credincioase Parlamentului. Tata e de partea parlamentului, la fel ca unchiul meu Ned. Doar îl știți pe unchiul Ned!

— Și familia noastră e de partea Parlamentului, se strădui Alinor să participe la discuție, încercând să nu se uite la punguța veche din piele roșie.

— Atunci ei n-ar trebui să-și amâne căsătoria până când se întoarce el? i se adresează domnul Stoney lui Alinor. Dacă se va întoarce acasă când se încheie pacea și Parlamentul negociază cu regele chiar acum?

— Poate că

— Nu! zise Alys pe nerăsuflăte. N-ar fi bine deloc. Tati mi-a dat economiile drept zestre tocmai ca să nu trebuiască să-l așteptăm! Mi-a spus să nu-mi amân nunta. Și nu avem cum să știm când va cădea regele la pace.

Alinor încuviință din cap, dar nu izbuti să vorbească.

— Așadar e îndeajuns? îl întrebă Richard insistent pe tatăl său. Dacă muncim amândoi fără simbrie la fermă și vă dăm tot ce câștigăm din orice altceva? E de ajuns, alături de zestre? De zestrea de la Zachary Reekie?

Fermierul își privi fiul și hotărî în favoarea lui.

— E îndeajuns, decretă el.

Luă punguța, o cântări în mână, aproximându-i valoarea dintr-o lungă experiență. Desfăcu șnurul și se uită înăuntru la monedele din aur și argint.

— Șaizeci de lire Nu m-așteptam la asta. Dar da, este de ajuns.

— Am fi putut primi mai mult, îi aminti înțepat doamna Stoney.

— Am fi putut, repetă el.

Îi zâmbi fiului său, spunându-i:

— Dar prefer să te văd fericit.

Îi dădu pungața lui Alys cu un zâmbet cald.

— O să-ți înapoiez asta acum, așa cum se cuvine să fac. Iar tu i-o vei da doamnei Stoney la ușa bisericii în ziua nunții tale, alături de economiile mamei tale și de simbriile pe care le vei primi de acum până atunci, iar Richard o să-ți dea un inel și cuvântul lui. S-a stabilit. Vei avea partea ta din fermă la moartea lui și locul tău în această casă toată viața. Iar fiul tău va primi ferma după Richard, și fiul lui o va primi după moartea sa.

Alys izbucni în lacrimi, în vreme ce Richard o trase în brațele lui și o sărută. Domnul Stoney se ridică și o pupă mai întâi pe Alinor, apoi pe fata care plângea. Doamna Stoney își puse mâna pe creștetul fiului ei, binecuvântându-l, apoi o pupă pe Alys.

— Așadar s-a stabilit, îi zise ea lui Alinor fără tragere de inimă. Lui i-a căzut cu tronc fata, iar ea a scos din buzunar o zestre la care n-ar fi visat nimeni. Ai crede că el a fost vrăjit.

— Da, da

Alinor nu izbuti să spună mai multe, încă uluită la vederea pungaței cu zestrea lui Jane Miller în mâinile lui Alys. Fata o băgă la loc în buzunar, fără să se uite la mama ei.

— Iar feciorul dumitale să se descurce atât de bine! comentă doamna Stoney, dându-și voie să fie un pic mai prietenoasă acum. Ucenic la un spițer din Chichester! Ce început bun pentru un tânăr!

— Da, zise Alinor, dându-și seama că încuviințează din cap, încă mută de uimire. Da.

— Cum de-a obținut un astfel de loc? o invită doamna Stoney să explice.

— E îndrăgit la conac.

Alinor își simți buzele atât de țepene, încât abia era în stare să articuleze cuvintele.

— E însoțitorul conașului Walter și au plătit pentru ucenicia lui. O să înceapă când va pleca Walter la universitate. Ei îi zic trimestrul de iarnă.

— Bem un păhărel de vin? Doriți să luați micul dejun cu noi? le îndemnă domnul Stoney ospitalier. Acum că urmează să fim rude? Și o să-ți arăt hambarele și livezile, doamnă Reekie. Îndrăznesc să spun că vei vrea să vezi grădina cu ierburi.

— Da, te rog, zise slab Alinor. Mi-ar plăcea asta. Mi-ar plăcea. Mulțumesc.

Cele două femei le făcură cu mâna de rămas-bun celor din familia Stoney și porniră împreună, în tăcere, pe drumul spre Chichester. Alinor simțea o durere stăruitoare în pântec, pe care o credea teamă, și avea în gură un gust amar, despre care știa că este groază.

Alys deschise vorba când ferma rămăsese la aproape o milă în urma lor și nu se mai vedea.

— Zi ceva. Zi ceva, te rog.

— Te-ai smintit, Alys?

— Știu! Știu! Pesemne că da!

Mai merseră câțiva pași în tăcere, apoi Alinor simți mâna rece a lui Alys strecurându-se în mâna ei.

— Ajută-mă, mamă.

— Cum pot să te ajut? Asta-i o fărădelege care se pedepsește cu spânzurarea. E furt.

— Știu. Știu.

— E zestrea lui Jane Miller, nu-i așa? În punguța din piele roșie a mamei ei?

— Da, bineînțeles.

— Ce-ai de gând să faci?

— Să pun la loc punguța. A trebuit doar s-o arăt. N-am de gând s-o fur. O să câștig prin muncă banii de care am nevoie pentru ziua nunții. N-aș fura niciodată pentru asta.

— Sunt doar șase luni până atunci! N-o să câștigăm îndeajuns. N-am câștiga îndeajuns nici în șase ani. Și dacă doamna Miller merge la ascunzătoare și descoperă că lipsește zestrea lui Jane, o să răstoarne moara cu susul în jos și-o să acuze pe toată lumea. Pe mine și pe tine primele. Alys, cum ai putut!?

— O s-o pun înapoi în ascunzătoare înainte să-i simtă lipsa. Dar trebuie să mă mărit cu el.

— Pentru că sunteți deja iubiți?

Fata scoase un icnet, o mărturisire în sine.

— Pentru că-l iubesc foarte mult. Aș prefera să fiu spânzurată ca hoată de Paște decât să-l pierd acum.

— Eu n-aș prefera asta! strigă Alinor. Mi-am petrecut viața străduindu-mă să te feresc de primejdii și acum te-ai culcat cu un bărbat înainte de măritiş și ai furat

Își întrerupse țișetele și coborî vocea, deși erau singure sub cerul nemărginit, iar drumul se întindea pustiu dinaintea lor, către nord.

— N-am furat, am împrumutat. El mă iubește. Iar ea n-o să mă prindă. Merită riscul.

— Asta crezi acum o să-ți schimbi părerea mai târziu.

— Chiar cred asta acum. Așa că am trecut acum la fapte.

— O să te schimbi. O să privești în urmă și asta o să ți se pară o nebunie. Și o să crezi c-am fost smintită că nu te-am împiedicat. Am greșit că nu te-am oprit. Ar fi trebuit să-ți iau punguța în clipa în care ai scos-o.

Alinor se înecă cu fierea care i se aduna în gură.

— Am crezut că e punguța mea! Punguța mea din piele roșie plină cu bănuții mei! Am crezut că înnebunesc!

— Atunci l-aș fi pierdut pe Richard. l-ai auzit.

— Chiar și așa. Mai bine să-l pierzi decât

— Știam că n-o să mă contrazici, mamă. Știam că nu m-ai lăsa niciodată de izbeliște.

— N-ar fi trebuit să-ți cânt în strună. E o fărădelege pedepsită cu spânzurarea, Alys. Dacă o să fii prinsă cu punguța aia asupra ta, o să fii spânzurată ca hoață.

— N-o să fiu prinsă. O s-o pun la loc. Dar îți jur că, dacă nu pot să mă mărit cu el, o să mor. Dacă îmi interzici, o să fug. De-ar fi să mă părăsească, m-aș îneca în iazul morii.

Alinor se gândi că ea e ultima femeie din Sussex care să se pronunțe împotriva unei dorințe mai puternice decât viața însăși. Cum să-și învinovățească fiica pentru că făcea ceva ce nu era cu nimic mai grav decât făcuse ea? Alinor își riscase viața ducându-se cu James în odaia zăvorâtă de deasupra grajdurilor, iar de-atunci mințise pe toată lumea.

— Mai bine ne-am întoarce acum la moară s-o punem la loc. Dacă o chem în grădină și tu te duci iute în casă

— Nu. Știu cum să fac, zău că știu. Știu când. Ea iese întotdeauna la asfințit, în fiecare seară, să închidă găinile. Îi place să le închidă chiar ea. Se teme c-o să fur ouăle din timpul zilei. E atât de rea lese la asfințit și atunci nu e niciodată nimeni în bucătărie. Pot s-o pun la loc atunci.

— Cum de-i știi ascunzătoarea?

— Eram în curte când au venit negustorii de grâu și ea le-a vândut grâul care ar fi trebuit să ajungă la săracii din parohie. l-au plătit preț dublu și săracii au rămas flămânzi. Sunt bani murdari, mamă. De fiecare dată când face o afacere despre care știe că nu i-ar plăcea domnului Miller, ascunde banii de el și-i pune în punguța cu zestrea lui Jane.

Când și când, o scoate pe furiș ca să-și cumpere ceva special sau ceva pentru sertarul cu zestre al lui Jane. Odată m-a rugat să cumpăr niște lănțișoare aurite de la negustorul ambulant de la poartă și monedele erau fierbinți, iar ea avea degetele murdare de cenușă. Nu știam unde păstrează punguța, dar știam că trebuie să fie în horn. Doar am apăsat cărămizile până când am găsit-o pe cea care se clinea.

— Țsta e un risc cumplit.

— Știu. Dar a trebuit s-o iau, mamă. Trebuia să-i împiedic pe soții Stoney să refuze astăzi. N-o să dea înapoi odată ce au încuviințat căsătoria, chiar dacă n-o să pot face rost de bani. Richard o să mă ajute, iar domnul Stoney mă îndrăgește – o să mă scutească. O să pun punguța la loc, doamna Miller n-o să știe nimic și când o să mergem la piață o să mai iau niște lână pentru tors. O să câștig cât de mult pot până în ziua nunții și o să le dau la ușa bisericii tot ce voi avea. N-o să fie șaiszeci de lire, dar atunci o să fie prea târziu. N-o să anuleze nunta. O să le spun atunci că rămân datoare cu restul.

Alinor clătină din cap la această soluție.

— Asta e înșelăciune. Alys, nu e bine să fim văzute ca șarlatance. Dacă-i păcălești în ziua nunții, o să-ți arunce asta în față la fiecare ceartă pe care o s-o aveți. N-o să mai aibă niciodată încredere în tine.

— Richard n-o să-mi arunce niciodată asta în față.

— Mama lui o s-o facă.

— Cui îi pasă? zise Alys dând din umeri. Odată ce ne căsătorim, ea poate să zică ce vrea. Nu-mi pasă. Cu el mă mărit, nu cu ea. Iar pentru el merită să fur și să înșel. Merită orice.

Alinor își acoperi ochii cu mâna, de parcă soarele dimineții ar fi orbit-o. Cu ochii minții, o văzu limpede pe

Alys la ușa bisericii oferind punga ce cântărea mai puțin decât trebuia, pe soții Stoney cu buzele albite de ciudă și se văzu pe ea însăși, copleșită de rușine.

— Nu așa se începe o căsnicie, zise ea supărată. Nu așa ar trebui să fii în ziua nunții tale.

— Mamă, știu că e groaznic pentru tine și-mi pare rău, zise Alys luând-o de braț. Îmi pare rău, dar nu pot să rămân împotmolită aici, fără să ajung nicăieri. Trebuie să mă mărit cu Richard. Trebuie să fiu cu el. Sunt tânără, vreau o viață! Nu pot să rabd nenorocirea, ca tine. Nu pot să aștept și să tot aștept să vină tata acasă, de parcă asta ar îmbunătăți lucrurile, când știm prea bine c-ar fi mai rău! Nu pot să umblu tăcută și umilă, să sper că vecinii sunt cumsecade pe față, când pe la spate mă fac sărăntoacă și bastardă de zână.

— Ei nu spun așa ceva!

— Ba chiar asta spun. Uite cum trebuie să te dai bine pe lângă doamna Miller. Uite cum îi faci temenele doamnei Wheatley. Uite cât ești de slugarnică față de domnul Tudeley și de preceptorul ăla groaznic! Suntem tot timpul pe punctul de-a primi pomană. Tragem mereu foloase de pe urma bunăvoinței cuiva. Nu pot să îndur, prefer să fiu hoată decât cerșetoare. Trebuie să profit de șansa mea acum. Trebuie să-mi trăiesc viața acum!

— O, nu spune așa ceva despre el!

— Domnul Tudeley e un monstru!

Alinor își lăasă răspunsul nerostit, rușinată, și se uită la Alys, dar nu reuși să-și găsească cuvintele pentru a o muștra.

— Nu sunt lașă, zise ea foarte încet. Nu sunt slugarnică. Nu trag foloase.

— Ba da, zise Alys aspru. Oricine poate să-ți spună orice câtă vreme îți cumpără o sticlă cu prune uscate.

— N-am știut că asta crezi.

— Întotdeauna am urât că suntem săraci.

— La fel și Robert?

— Rob nu contează! explodează Alys. De data asta, n-are legătură cu prețiosul tău fiu.

Gelozia și ciuda lui Alys ieșiră la iveală pentru prima oară dinaintea lui Alinor, care parcă vedea abia acum pustietatea mlaștinii, în imensitatea ei, și-i mirosea noroiul.

— Nu-mi îngădui să jignesc pe nimeni, zise Alinor încet, silindu-se să rostească cuvintele. Dacă vreau să câștig suficient ca să pun mâncare pe masă pentru voi doi, nu-mi îngădui mândria.

— Știu, zise Alys.

— Iar Rob nu-i mai prețios decât tine. Nimic nu-i mai prețios pe lumea asta decât tine, zise ea, înecându-se.

— Știu, repetă Alys.

Își cuprinse mama pe după umeri și o îmbrățișă strâns.

— Știu ce-ai făcut pentru noi. Nu știu nici jumătate din câte ai îndurat – pentru noi. Ne-ai fost și mamă, și tată. Și au fost prea multe pentru o femeie singură. Sunt recunoscătoare, zău că sunt. Spun doar că eu nu pot să fiu ca tine. Nu pot să fac ce faci tu. Nu pot să mă plec sub roată. Nu pot să îndur asta. Prefer să risc totul decât să mă mulțumesc cu o viață în sărăcie, așa cum ai făcut tu.

— Crezi că eu m-am mulțumit cu sărăcia?

— Da, zise Alys, cu cruzimea sinceră a celor tineri.

— Înțeleg, spuse mama ei încet. Chiar înțeleg dorința de-a fi mândră, de-a fi îndrăgostită, de-a fi nesăbuită.

— Da?

Alinor încuviință din cap, strângând buzele pentru a-și păstra taina. Nu mai departe de noaptea trecută, fusese mândră de dorința ei, fermecată de amor și nesăbuită.

— Da, chiar știu ce înseamnă, repetă ea.

Rămaseră așa pe loc o clipă, îmbrățișându-se strâns, apoi se desprinseră una de alta și meraseră alături pe drumul spre Chichester.

— Îmi pare rău, zise Alys cu glas scăzut. Știi că te iubesc. N-am vrut să spun toate astea.

— Știu.

Mai meraseră câteva minute în tăcere, apoi Alinor spuse:

— Nu asta-i viața pe care plănuiam s-o am. Nu-i ceea ce voia mama mea pentru mine. A crezut că Zachary are barca lui, că o să se descurce bine. A crezut c-o să fim vecine și că o să lucrăm împreună, iar el o să-mi asigure o viață mai bună. Credea că Ned o să moștenească bacul și-o să aibă o soție cumsecade și un copil, iar eu o să am bani de la Zachary și că noi vom fi vecini cu fratele meu, în casa noastră. Nu putea să prevadă că Mary o să moară și că tatăl tău se va dovedi a fi rău.

Meraseră în tăcere o vreme, până când auziră un strigăt din spatele lor; se întoarseră și văzură un fermier cu căruța plină de lână, având-o alături pe soția lui, care ținea coșuri de brânză.

— Mergeți la târg? le întrebă omul când se opriră la marginea drumului și se întoarseră spre el. Ah, doamnă Reekie, nu te-am recunoscut, departe de drumul dumitale obișnuit, aici, spre Birdham. Mergi la târgul din Chichester?

— Da, răspunse Alinor zâmbind vesel. Iar asta-i fiica mea, Alys.

— Ai crescut ca din apă, zise el. Mi-aduc aminte când erai de-o șchioapă. Vreți să vă duc eu?

— Vino sus să stai pe capră, lângă mine, îi zise lui Alinor soția lui. Alys poate să meargă în spate, pe lână, dacă n-are nimic împotrivă.

— Mulțumesc, acceptă Alinor recunoscătoare, în timp ce femeia se aplecă să-i dea mâna ca s-o ajute să urce pe

capra vizitiului, iar Alys puse un picior pe butucul roții, pe celălalt pe spițe și se sui în căruță.

— O să vinzi din uleiurile dumitale? Întrebă femeia uitându-se la coșul lui Alinor.

— Da. Și o să cumpăr niște dantelă pentru doamna Miller, dacă găsesc ceva care să merite.

— E groaznic de scumpă, zise nevasta fermierului. Mă mir că nu-și face singură.

Alinor, știind că orice zice va trece din gură în gură, zâmbi, fără să comenteze.

— Dar bănuiesc c-o duc atât de bine, încât își permite să cumpere, zise femeia.

— Nu știu, spuse Alinor pe un ton egal.

— Oh, păi n-ai fost acolo la serbarea recoltei? N-am văzut cu toții cea mai bună recoltă de grâu pe care au avut-o vreodată? Și nu vând jumătate din ea cu profit, trimițând-o în afara ținutului? Iar ea n-a stat la taifas tot timpul mesei cu preceptorul de la Cambridge al conașului Walter, de parcă ar fi de-un rang cu el? De parcă ea ar avea ceva de zis care să-l intereseze pe el!

Alinor zâmbi neutru din nou.

— Totuși, ea n-o să ajungă nicăieri cu asta. Am auzit că el o să se întoarcă la Cambridge când o să plece conașul Walter. Îl duce pe micul lord acolo, să-l învețe totul despre lege sau ce-or fi studiind ei.

— Nu știu, repetă Alinor.

— Ce bărbat chipeș!

— N-am băgat de seamă, zise Alinor, gândindu-se că ticăitul inimii ei era atât de zgomotos în propriile urechi, încât cu siguranță putea fi auzit de femeia care ședea lângă ea.

— Trebuie să fi văzut! S-a dus întins la dumneata după cină. Toți ne întrebam ce avea de discutat cu dumneata.

— Îmi zicea de Rob. Feciorul meu ia lecții împreună cu conașul Walter. E slujitorul lui.

— Sperai c-o să-l trimită pe Rob ca însoțitor la Cambridge? Își dădu cu presupusul femeia. De-aia ai plecat de lângă el fără să-i faci o reverență? L-ai rugat să-l ia și pe Rob și preceptorul te-a refuzat?

— Nu, nu, nicidecum! Nu mă simțeam bine. Îmi era atât de teamă c-o să mi se facă rău de față cu lumea! Trebuia să ajung acasă. M-am scuzat în fața lui și am plecat în fugă acasă.

— Doamna Miller nu-și sarează șuncile cum trebuie, cu toate că-i așa mândră de ele, zise femeia. Și mie mi s-a făcut un pic greață.

— Ce te-aduce pe drumul ăsta, doamnă Reekie? o întrerupse fermierul pe soția lui. Vrei să te ducem înapoi tot pe-aici după târg?

— Nu. O s-o luăm pe drumul obișnuit spre casă, răspunse Alinor. Ne-am abătut din calea noastră doar pentru c-am fost într-o vizită.

— La cine? fu curioasă femeia.

— La ferma familiei Stoney, răspunse Alinor.

— Aha!

Gospodina era entuziasmată că extrăgea, în sfârșit, o informație numai bună de bârfă.

— I-am văzut pe cei doi tineri dansând la serbarea recoltei. Fac o pereche frumoasă. O să aud la biserică strigările de căsătorie?

— Da, mărturisi Alinor. Da. Alys și Richard urmează să se căsătorească.

— La biserica noastră din Birdham?

— La a noastră. La biserica Sf. Wilfrid.

— Ei, ce partidă bună pentru dumneata! comentă femeia cu grosolănie neintenționată. Băiatul soților Stoney! Și

ferma aia frumoasă. Ce bine că fata îți moștenește înfățișarea, de vreme ce n-ai altceva să-i oferi.

— Cred c-o să fie foarte fericiți, zise Alinor păstrându-și calmul. E o căsătorie din dragoste.

— Asta-i cea mai bună, zise bărbatul.

— Îndrăznesc să spun că doamna Stoney nu-i prea mulțumită. Avea în minte o partidă bogată pentru feciorul ei încă din ziua în care s-a născut.

— A fost foarte amabilă și primitoare, zise Alinor, rugându-se ca Alys să nu audă nimic din toate astea de acolo din spate, din mormanul de lână netoarsă. Suntem foarte bucuroși cu toții.

Ajunseră la Chichester în mai puțin de-un ceas și săriră din căruță, mulțumind.

— Babă caraghioasă! zise Alys zâmbind și făcând cu mâna în timp ce căruța se îndepărta de ele duduind pe drumul pietruit. Și acum put a oaie.

— Ssst, făcu Alinor.

Alys râse.

— Cui îi pasă ce crede ea? Cumpărăm dantela mai întâi?

— Nu, mai întâi îmi vând uleiurile.

Alinor o luă înainte spre o tarabă specializată în ierburi uscate, cristale, uleiuri, alifii și talismane. Îl cunoștea bine pe tarabagiu, iar acesta o salută cu un zâmbet lasciv.

— Ah, doamnă Reekie, speram să te văd azi. Mi-ai adus ceva bun?

— O duzină de sticlute cu diverse uleiuri, îi răspunse ea.

Își puse coșul pe tarabă și se uită la marfa lui, în timp ce el ridică fiecare sticluță și citi etichetele scrise de mână.

— Foarte bine, foarte bine. N-am știut că ai omag, nu mi-ai mai adus niciodată.

— Am găsit niște omag sălbatic. Și m-am gândit să fac ulei. E un leac folositor, dar mă îndoiesc că-i mare nevoie de prevenirea lupilor¹¹ în ținutul mareelor!

— E o otravă foarte puternică, spuse el. Ciudat să vezi o vindecătoare vânzând otravă ziua în amiaza mare!

— E și un leac pentru febră. O picătură într-o cană mare cu bere e un tratament blând împotriva febrei. Și se poate folosi pe o înțepătură de scorpion.

— Nu prea avem de suferit din pricina scorpionilor în Chichester, răspunse sarcastic bărbatul.

Alinor dădu din umeri:

— Îl iau înapoi dacă dumneata nu-l vrei. Pot să-l folosesc la tratarea frigurilor.

— Nu, nu, îl cumpăr. E bine să-l am în stoc, chiar dacă nu-i cerere pentru el. Cât să-ți dau pentru apa de aconit și celelalte uleiuri?

— Șase șilingi, ceru Alinor cu îndrăzneală.

— Ei, ei, trebuie să plătesc chirie pentru prăvălie și un slujitor s-o țină. Nu pot să dau atâta. Dar îți dau patru șilingi pentru toate.

— Șase șilingi, insistă Alinor. Pentru douăsprezece sticluțe. Și sticluțele cu dopuri mi le dai înapoi.

— Știi să te târguiești, se dădu el bătut. Așa cum poate să facă o femeie frumoasă.

Alinor puse sticluțele pe tarabă, iar el scoase altele goale dintr-un coș din spate.

---

¹¹ Joc de cuvinte în original, pornind de la denumirea populară a plantei în limba engleză, *wolfsbane* („moartea lupilor”).

— Poftim, o să-ți dau două sticlute și dopuri în plus, zise el. Pentru omag.

— Mulțumesc.

— Să-mi mai aduci la următorul târg lunar, zise el. Și o să cumpăr și câte o uncie de ierburi uscate.

— Am unele puse la uscat.

— Poți să-mi faci ceva pentru revigorarea bărbăției? îi șopti el, aplecându-se spre ea. Am un mușteriu care s-ar bucura de un astfel de leac.

— N-am rețetă pentru așa ceva, zise ea pe un ton care să-l descurajeze.

— Ai sigur, știu eu că ai. Trebuie să fie iarba-țapului în călduri și scula-taurului, ghimbir și ceva de soiul ăsta, fierte împreună.

— N-am rețetă, clătină ea din cap. Nu pot să fac rost de asemenea ingrediente și, chiar de-aș putea, n-aș face-o. Nu fac nimic de felul ăsta.

El pufni neîncrezător.

— Nu-mi spune că refuzi o afacere bună!

— Ba da, zise ea ferm. Fac leacuri din ierburi pentru că știu ce pot să facă ierburile. Bunătatea, bunătatea dăruită de Dumnezeu, e în plantă, un dar de la Dumnezeu Însuși. Dar orice are legătură cu farmecele și incantațiile e aproape vrăjitorie. Mama n-a avut niciodată de-a face cu așa ceva și nici eu nu vreau să am. Ea m-a învățat să folosesc ierburile pe care le știm cu toții, nu să mă îndeletnicesc cu lucruri misterioase – asta dacă chiar au vreun rezultat.

— Și ești moașă! zise el răutăcios. Nu văd de ce te-ai pune mai presus de actul împreunării. Tu scoți pruncul, de ce să nu-l ajuți pe tată să-l pună înăuntru?

— Pentru că am nevoie de autorizație, zise Alinor. Iar dacă episcopul o să vină vreodată înapoi, n-o să privească

cu ochi buni o femeie de pe Insula Sealsea care vinde licori de dragoste și face vrăji. Sunt moașă și vindecătoare cu ierburi, nu fac nimic altceva. Trebuie să-mi păzesc reputația, e averea mea.

— Nu prea-i o avere, draga mea. Reputația dumitale nu prea-i o avere! Uite, îți fac eu însumi rost de ingrediente și te plătesc să vii în camera mea, să mi-o prepari. Nu-i nevoie să spui nimănui. Poate să rămână doar între noi. Micul nostru secret. Nu cred c-o să refuzi cinci șilingi.

Alinor simți o împunsătură de vinovăție gândindu-se la cei cinci șilingi ce-ar fi putut ajunge în zestia lui Alys, dar nu-și putea alunga teama de orice aducea a magie.

— Îmi pare rău, zise ea din nou. Lucrez doar ca vindecătoare cu ierburile pe care le cunosc. Nu mă ocup cu lucruri neștiute.

El râse ca să-și ascundă supărarea și Alinor își dădu seama îndată că leacul era pentru el. Avea râsul acela nervos al bărbatului lipsit de încredere în sine; tonul neobrăzat îi venea din slăbiciune. Toată vorbăria despre un mușteriu era doar praf în ochi pentru a ascunde că el avea nevoie de leac.

— O, dacă vrei să refuzi o afacere bună de la un client vechi

— Îmi pare rău, zise ea amabil. Dar nu pot să te ajut.

— Nu-i pentru mine, spuse el iute. Dar aș putea să vând o mulțime.

— Atunci cu siguranță vei găsi pe cineva care să ți-o prepare.

Bărbatul făcu o grimasă.

— Ierburile dumitale sunt așa de bune - sunt cele mai bune. Le voiam pe-ale dumitale. Lumea cere mereu uleiuri de la vrăjitoarea cea frumoasă din Mlaștina Spurcată.

— Sper că nu mi se zice așa, spuse ea cu răceală.

— Doar în glumă.

— Pentru mine nu-i o glumă.

— Așa zici dumneata, așa zici dumneata. Îți urez zi bună.

Dacă ai minte să te răzgândești, poți să vii înapoi.

Alinor acceptă să fie gonită, puse banii în buzunar și-și luă coșul de pe tarabă. El îi făcu semn cu mâna să plece, iar femeia strânse din dinți, zâmbi și spuse la revedere. Bărbatul nu catadicsi să-i răspundă, ci se întoarse la un mușteriu, lăsând-o să plece fără alt cuvânt. Mama și fiica își croiră drum prin mulțime spre latura de nord a pieței, la negustorul de lână.

La taraba lui era un pic cam aglomerat, veniseră femei care aduceau înapoi lâna pe care o torseseră și își încasau plata, femei care cumpărau saci cu lână netoarsă ca s-o răsucescă. Alinor cumpără un săculeț cu lână de un șiling. Negustorul luă banii mulțumindu-i.

— Ziua bună, doamnă Reekie. Pot să iau eu ghemul de la dumneata, dacă lucrezi iute. Vin pe Insula Sealsea luna viitoare.

— O să-l las la fratele meu, în casa bacului, îi promise Alinor. Și dacă o să scazi din plata pe care mi-o datorezi costul pentru încă un sac de lână și mi-l lași acolo, o să torc mai mult.

— Muncești din greu? o întrebă el făcându-i cu ochiul. Agonisești pentru ceva?

— Pentru nimic anume, zise Alinor discret, deși Alys zâmbi și roși, lăsând privirea în jos.

Plecară de la tarabă, încercând să nu lovească lumea cu sacul pe strada aglomerată.

— Și acum? întrebă Alys.

— Trebuie să cumpăr niște sare, să pun pește la sărat, zise Alinor privind în jur.

— De ce nu-i bună sarea pe care o facem noi?

— Nu pot să fac destulă pentru un butoi cu pește, explică Alinor. Și e o muncă atât de grea să tot amesteci în oalele care fierb și să ții focul aprins toată ziua, pentru un rezultat atât de mic.

O luă înainte spre taraba unde doi bărbați mătăhăloși puneau cu lopata sare din sacii mari în niște saci mai mici.

— O să iau doi, zise Alinor și dădu banii.

După ce femeia luă săculețele și se întoarse de la tarabă, Alys îi zise:

— Uite-o pe dantelăreasă.

Aceasta era o bătrână singuratică așezată pe un taburet, cu o bucată de pânză întinsă pe jos în fața ei, pe care înșirase dantelele. Avea o perniță pe genunchi și degetele ei umflate erau ocupate cu mosoarele în timp ce dantela creștea din mijlocul perniței. Trase un ac și împinse altul, cosând modelul pe măsură ce bobinele se roteau și se ciocneau una de alta, de parcă ar fi fost o micuță armată aflată în luptă pe un câmp acoperit cu zăpadă.

— Bună ziua, doamnă, zise politicoș Alinor.

— Ziua bună și duminică, îi răspunse femeia fără să-și ridice privirea de la lucrul ei.

— Caut niște dantelă de pus la guler pentru doamna Miller de la moară, zise Alinor.

— Tot ce vezi e de vânzare, zise bătrâna. Și m-aș bucura să cumperi, draga mea. Mă întrețin din munca mea, știi, ca să nu fiu la mila parohiei.

Alys își stăpâni un chicot la auzul glasului pițigăiat al bătrânei și Alinor se încruntă la ea. Se lăsară amândouă în genunchi și răsuciră bucățile de dantelă lucrată de mână:

— Asta e cea mai drăguță, mamă. Uită-te la asta, zise Alys ridicând o panglică lată de dantelă ce putea fi folosită ca garnitură pentru un guler.

Avea un model cu aripi de fluture, un motiv repetitiv.

— Frumoasă, repetă Alys, apoi adăugă foarte încet: Mult prea frumoasă pentru ea.

— Cât costă asta? o întrebă Alinor pe bătrână.

— Doi șilingi pentru un yard.

— Ai putea să mi-o dai mai ieftin? Am vorbă să n-o cumpăr dacă-i prea scumpă.

— Draga mea, tot ce stă între mine și parohie e un yard de dantelă, mărturisi femeia. Dumneata ești prea frumoasă ca să știi ce înseamnă să fii o femeie săracă și o povară pentru vecini. Dar dacă într-o săptămână nu vând nimic, n-o să-mi mai deschidă ușa de teamă c-o să cerșesc o pâine sau un pic de lapte, deși au o întreagă cireadă de vaci. Într-o lună, o să se întrebe dacă pot să mă mute la altă parohie. Se interesează de copiii mei și mă întreabă de ce nu merg să-i vizitez. Speră să mă silească să fiu o povară pentru ei. E amarnic să ajungi bătrână și săracă. Mă rog la Dumnezeu să te ferească de așa ceva.

— Amin, șopti Alinor.

Dantelăreasa se întoarse spre fața uluită a lui Alys.

— Crede-mă! Pot să se întoarcă împotriva ta în orice clipă. E de ajuns o vorbă supărătoare și-l cheamă pe vânătorul de vrăjitoare, și te numesc vrăjitoare ca să scape de tine o dată pentru totdeauna! E o crimă să fii sărac în comitatul ăsta; e un păcat să fii bătrân. Nu-i niciodată bine să fii femeie.

Alinor simți un fior rece pe șira spinării la aceste cuvinte.

— Am doar trei șilingi pentru dantelă, zise ea în grabă. Îmi pare rău pentru necazurile dumitale.

— O să-ți vând doi yarzi pentru trei șilingi, zise bătrâna. Și-mi faci un favor dacă o să mai cumperi de la mine.

Luă panglica de dantelă și o împături cu grijă, apoi o legă cu un fir de mătase roz.

— Frumoasă lucrătură, zise ea. Muncă de două săptămâni și primesc trei șilingi pentru ea. Mă rog la Domnul să nu rămâi niciodată pe cont propriu și să trebuiască să-ți câștigi singură traiul. E greu în lume pentru o femeie singură.

— Amin, repetă Alinor. Știu asta.

Plecară de lângă tarabă.

— Babă nenorocită! zise Alys nepăsătoare.

Se uită mai atent la mama ei.

— N-o asculta! Tu câștigi destul de bine. Nu semeni deloc cu ea. Cu ierburile tale și cu moșitul, iar acum cu barca și pescuitul. Mai e și munca de la moară, munca din grădina ta și de la casa bacului. Dacă o să te cheme înapoi la conac să lucrezi în cămara lor, o să te plătească bine. Și în curând eu o să fiu nevasta unui fermier tânăr și bogat, iar Rob va fi spițer. Amândoi o să-ți trimitem bani acasă!

— Ea câștigă destul de bine din dantela ei deocamdată, zise Alinor. Dar ce o să se întâmple în ziua când o să fie prea bătrână să mai muncească? I-ai văzut mâinile – ce o să se întâmple când n-o să-și mai poată îndoi degetele? Ce o să se întâmple în ziua în care o să se îmbolnăvească? Ce o să mănânce atunci? De unde o să-și ia lemnele de foc? De la vecinii ei, așa cum a spus, iar ei o să se întoarcă împotriva ei doar pentru că le-a cerut.

Fu nevoită să ridice vocea pentru a se face auzită peste hărmălaia tot mai mare și amândouă se uitară în jur să vadă ce-i făcea pe oameni să țipe și să se certe. Era un tânăr susținător regalist, care stătea sfidător pe treptele de la crucea din mijlocul pieței, cu o mulțime zgomotoasă strânsă în jurul lui.

— Vom avea pacea și pe rege înapoi pe tronul său până de Crăciun! strigă el.

— Atunci vom avea din nou război până de Paște! răspunse iute cineva.

— Pentru că regele tău e un mincinos!

Se auziră un chiot și un râset, dar cea mai mare parte a mulțimii voia să audă ce are de spus tânărul regalist.

— Hai să mergem, zise Alinor cu neliniște când Alys încetini ca să asculte.

— Oamenii Parlamentului știu că trebuie să ajungă la o înțelegere cu regele și se duc pe Insula Wight să se întâlnească cu el, afirmă tânărul. El nu va fi strâns cu ușa, ci va fi reinstaurat pe tron.

— Bere gratis pentru toți!

— Îi vor cere să renunțe la miliția regală și să accepte drepturile Armatei Noului Model.

Tânărul făcu o pauză teatrală, apoi continuă:

— El nu va accepta niciodată asta. Ei vor cere o biserică fără episcopi. Știți ce-o să se aleagă de asta!

Se uită din nou mânios la mulțime:

— Unde este episcopul de Chichester astăzi?

— În noroi, zise cineva, chipurile ajutându-l. Aveai treabă cu el? Că a fugit cât de iute l-au purtat picioarele.

Cu un aer impunător, tânărul îl ignoră pe opozant.

— Aceasta este biserica lui Henric al VIII-lea, declamă el luându-se la întrecere cu râsetele. Biserica reginei Elisabeta. Adevăratul lor moștenitor, regele Carol, n-o va abandona niciodată. El va repune în drepturi Camera Lorzilor, pe episcopi și

— Nu-l uita pe episcopul Romei! strigă cineva din spate. Pentru că regina ascultă de el mai degrabă decât de soțul ei!

— Vino, îi zise Alinor fiicei ei. În curând se lasă cu bătaie.

— Regele nostru nu va fi nicicând de acord cu aceste cereri!

Tânărul ridică glasul, în vreme ce femeile se îndepărtau iute.

— Nu pot să-l silească și noi ar trebui să apărăm dreptul lui de-a fi rege. Ar trebui să-i spunem membrului nostru din Parlament

— Chiar pot să-l silească pe rege să renunțe la tot? își întreabă Alys mama când mergeau pe Strada de Sud spre Insula Sealsea.

— Nu știu, răspunse Alinor. Presupun că da. De vreme ce el e în mâinile lor. Dar poate că nu-i cu putință să ții un rege în temniță.

— Unchiul zice că regele ar trebui să fie judecat pentru trădare. Pentru că a început din nou războiul și i-a chemat în ajutor pe scoțieni. Asta a fost trădare împotriva poporului Angliei.

— Ușor de zis, observă Alinor, dar alții zic că regele nu poate să greșească, de vreme ce e rege.

— Cine crede asta?

Alinor se gândi la bărbatul pe care-l iubea.

— Unii spun asta.

— Ei bine, e o nerozie! declară Alys ferm.

Cele două meraseră pe jos spre casă, ducând pe rând sacul cu lână și săculețele cu sare. O căruță ce se îndrepta spre moară le ajunse din urmă și căruțașul le lăsă să stea în spate, pe sacii cu grâne. Cerul era auriu în lumina după-amiezii când căruța coti pe ulița spre moară. Apa clipoceia la chei, briza întetea valurile din port, făcând apa să semene cu o mătase cenușie încrețită.

Alys sări jos să deschidă poarta pentru căruță și porni înaintea căruțașului în curte. Stăvilarele de la iazul morii erau deschise și fluxul se revărsa înăuntru, umplând iazul, păsărelele zburau iute de colo până colo la marginea apei hrănindu-se. Domnul Miller ieși din hambar când auzi zgomot de roți pe pavajul din piatră, iar doamna Miller apăru din bucătărie și o văzu pe Alinor coborând din căruță.

— Iată-vă, zise. Și ați ajuns acasă fără să vă osteniți pe jos, mulțumită unuia dintre mușteriii noștri.

— Da, am avut noroc, spuse Alinor.

— O, întotdeauna se găsește un bărbat gata să te ajute, comentă doamna Miller.

— Ei, da, am fost norocoase azi, încuviință Alinor. Și iată ce-am târguit pentru dumneata.

Morarul și căruțașul descărcară sacii de grâu, punându-i grămadă la ușile grânarului, gata să fie cărate sus când iazul avea să fie plin și apa eliberată pentru a învârti roata și a acționa trolitul. Alinor îi întinse doamnei Miller dantela și o privi cum o despătorește.

— Ei, asta-i foarte frumoasă, zise ea cu rară mulțumire. Foarte bună. Să nu-mi spui că ai luat toată dantela asta cu trei șilingi.

— Ba da! zise Alinor cu plăcere. Speram c-o s-o consideri o afacere bună. Eu chiar cred că e. Uite ce model delicat!

— Târgul din Chichester! se minună doamna Miller. Cine-ar fi crezut că se poate găsi ceva atât de bun la târgul din Chichester! M-aș fi gândit să merg la Londra pentru așa lucrătură.

— Era o bătrână. Stătea pe un scăunel în mijlocul pieței și cosea dantelă. Nici măcar n-avea tarabă, zise Alinor. Dar toate lucrurile ei erau frumoase.

— Ei bine, îți sunt recunoscătoare, zise doamna Miller cu neobișnuită amabilitate. Și ți-ai vândut uleiurile?

— Da, răspunse Alinor arătând coșul cu sticlute goale. Și am cumpărat un sac de lână pentru tors și niște sare ca să sărez pește, așa că am avut o zi foarte bună.

Alys apăru deodată lângă mama ei și făcu o reverență spre doamna Miller.

— Și tu ai avut o zi bună! zise femeia, folosind un ton muștrător. Să fii plecată toată ziua și să te plimbi prin târg în zi de lucru.

— Ne-am dus mai întâi la ferma Stoney, zise Alinor, știind că doamna Miller trebuia să afle și că nu i-ar plăcea deloc dacă ele ar amâna vestea și ar auzi-o de la altcineva. Alys și Richard s-au logodit. Se vor căsători de Paște.

— Nu se poate! exclamă femeia, posomorându-se deodată.

— Eram sigură c-o să fii încântată, răspunse Alinor. Cum s-au cunoscut în timp ce lucrau pentru dumneata și-au fost regele și regina recoltei la serbarea recoltei dumitale, știam c-o să te bucuri pentru ei.

Doamna Miller se lupta cu invidia ei pe fericirea oricui altcuiva.

— Nu-i nici un motiv să nu fii încântată, zise ea iritată. Nu-i ca și cum le-aș fi pus piedici în cale. Doar nu-l aveam în minte pentru Jane.

— Nu, întocmai, încuviință Alinor. Nu-i nici un motiv să nu te bucuri pentru ea.

— Și totuși ei bine, e o partidă foarte bună pentru fata dumitale. Ferma Stoney! Richard Stoney! O să ai noroc dacă lumea n-o să spună că l-a prins în capcană.

— Nimeni n-ar fi atât de nepoliticos, afirmă Alinor. E limpede că Richard o iubește foarte mult, și ea pe el.

— Doar că-i o partidă atât de bună pentru ea, bombăni doamna Miller. Să iasă din casa unui pescar și să ajungă la ferma Stoney dintr-o săritură

— Nu se poate tăgădui că-i o partidă bună pentru ea, admise Alinor. Dar o să fie o soție bună pentru el. A învățat foarte multe de la dumneata despre ținerea unei gospodării.

— Azi n-a învățat nimic, doar s-a plimbat prin târg și a cheltuit banii altora.

— O să se revanșeze față de dumneata, promise Alinor apucând mâna rece a lui Alys. Acum trebuie să mergem.

— Îți doresc numai bine, zise doamna Miller fără tragere de inimă. Îți doresc să fii foarte fericită.

— Știu că asta-i dorești, spuse Alinor, apoi luă săculețele cu sare, în timp ce Alys ridică sacul de lână și ieși din curte alături de mama ei.

Lăsă poarta ogrăzii deschisă pentru căruțaș, să poată pleca, și porniră împreună spre bac.

— Am pus punguța la loc, anunță Alys cu nonșalanță.

Lui Alinor îi stătu inima-n loc.

— Parcă ziceai c-o să faci asta pe seară. Credeam c-o să te întorci când o să închidă găinile

— Da, dar când am văzut-o că vine afară la tine să se uite la dantelă, am știut că-i un moment prielnic. Am dat fuga în bucătărie, am scos cărămida, am vârât punguța în gaură și am pus cărămida la loc într-o clipită. Nici n-o să știe c-a lipsit de-acolo.

Alinor aproape că se clătină de ușurare.

— Așadar, s-a rezolvat și ai scăpat fără să fii prinsă.

Alys îi zâmbi larg.

— S-a rezolvat și am scăpat fără să fiu prinsă.

— Și n-o să mai faci niciodată asta, porunci Alinor. Promite-mi, Alys. E un risc prea mare. Să nu mai iei niciodată nimic de la ea. Nici măcar cu împrumut. N-ar fi trebuit s-o faci nici de data asta. Promite-mi că n-o să mai faci niciodată așa ceva. Gândește-te la primejdie!

Fata răsede de parcă ar fi fost deasupra oricărui pericol.

— Promit că n-o să fiu prinsă niciodată, zise ea veselă. Promit că n-o să sfârșesc la spânzurătoare. O neroadă ca doamna Miller n-o să mă prindă și în curând o să am mult mai mulți bani decât zestrea lui Jane Miller. Așteaptă numai să fiu doamna Stoney de la ferma Stoney din Birdham! Eu n-o să-mi păstrez banii într-un horn. O să am cutia mea de valori la aurarul din Chichester! O să fiu o femeie cu posibilități!

Ținutul mareelor, septembrie 1648

Alinor nu primi nici o veste de la James în luna septembrie, dar nu se aștepta să primească și zilele prăfoase de la sfârșitul verii îi trecură cu un sentiment languros de pace. Descoperi că avea încredere în el, era încredințată că el se va duce în locul acela – locul acela de neînchipuit și misterios – pe care el îl numea acasă și că bărbații pe care îi numea frații săi aveau să-l elibereze de legămintele. Alinor, crescută într-o țară în care romano-catolicii fuseseră surghiuniți de aproape un secol, nu-și închipuia ce ritualuri și jurămintele ar putea să îndure James pentru a fi liber de trecutul său ireverențios față de

Dumnezeu. Credea că e posibil ca ei să-l înspăimânte amenințându-l cu purgatoriul veșnic, să-l cufunde în vin ca sângele și să-l silească să mănânce carne crudă. Îi dădeau lacrimile când se gândea că el înfrunta puterea teribilă a Romei. Însă avea încredere că va fi curajos și sigur pe el în acea lume care era pentru ea un asemenea mister. El zisese c-o va face, iar ea știa c-o iubește și credea cu tărie că el îi va convinge că trebuie să fie eliberat.

Alinor se temea mai mult de influența familiei lui, mai ales a mamei lui, căci își imagina cu ușurință ce ar putea să-i spună o femeie de neam nobil singurului ei fiu adorat când el îi va zice că părăsește preoția cu singura ambiție de-a se însura cu o soție părăsită, o vindecătoare cu ierburi, văduva unui pescar, care-și câștiga traiul ținându-se aproape de un port murdar din ținutul mareelor din Anglia. Dacă soții Stoney - fermieri liberi - o priveau de sus pe Alys, ce avea să spună familia aristocrată Summer despre mama ei cea simplă?

Părinții lui James aveau să-i interzică, de bună seamă, să se întoarcă la ea. Vor prefera să-l dezmoștenească decât să-l lase să se irosească alături de o femeie pe care o vor acuza că e doar un pic mai mult decât o vrăjitoare, doar un pic mai bună decât o cerșetoare. Dar apoi își aduse aminte că nici ei nu aveau pământ, că și ei se agățau de ceea ce le mai rămăsese după șase ani de război civil, departe de căminul lor frumos, în exil alături de o regină înfrântă. Erau papistași și regaliști și osândiți. Nu se puteau întoarce în Anglia, căci atât credința lor, cât și loialitatea lor politică erau în afara legii. Fuseseră cu mult mai presus de ea când pe tron se afla regele lor și credința lor era acceptată, dar acum nu mai erau. Prăpastia uriașă dintre ea și fiul lor fusese distrusă pentru totdeauna prin spargerea altarelor, prin încălcarea contractului dintre rege și popor, prin

sfârșitul deferenței. De vreme ce regele putea fi capturat de o simplă unitate de cavalerie și putea să ajungă într-o casă obișnuită din Newport pe Insula Wight, atunci Alinor și James nu se mai aflau la capetele opuse ale societății, cu un abis între ei la fel de greu de trecut precum mlaștina. Părinții lui știau, cu siguranță, așa cum știa fiecare om, că lumea s-a schimbat, că oamenii umili din Anglia se răsculasera și conducătorii nu mai erau în palatele lor. Dacă un fermier muncitor ca Oliver Cromwell putea să conducă Anglia, de ce n-ar fi putut văduva unui pescar să urce pe scara socială și să spere la mai bine?

— Ai auzit că prințul a fost învins pe mare și gonit înapoi în Olanda? o întrebă Ned într-o seară, pe când stătea în fața ușii colibei și își fuma pipa ca să alunge de pe față muștele ce înțepau.

Căinele lui stătea culcat la umbra băncii și gâfâia de căldură.

Alinor îi aduse o cană cu bere slabă și se așeză lângă el, să bea din cana ei. Avea furca de tors înfiptă la brâu, astfel că sculul de lână era sus, la capul ei, iar ea prindea și răsucea firul cu mâna liberă, ținând fusul de la capătul firului în permanentă mișcare prin mici bătăi din picior. Sculul de lână era fierbinte în mâna ei și unsuros de lanolină.

— Nu auzisem. Dar n-am mai văzut pe nimeni de când am fost la târgul din Chichester. N-am fost nici la berărie, nici la cămară, nici la bucătărie. Ce s-a întâmplat?

— Tu și Alys munciți tot timpul. Ai luat un preț bun pe butoiul ăla de pește sărat?

— Douăzeci de șilingi! De la corabia care face negoț cu grâne. Dar ce ziceai despre prinț?

— Tocmai am auzit și eu vestea. Nu aflăm nimic aici. Parcă am trăi sub apele portului, nu chiar lângă el. Nevasta

fermierului Gaston are un văr venit în vizită de la Londra și el mi-a zis, când l-am trecut cu bacul peste râu. Știai că Prințul de Wales avea comanda unei flote?

— Da, auzisem asta, încuviință Alinor, gândindu-se la bărbatul care-i povestise despre flota aflată în așteptare, despre șansa pentru prinț.

— Marina noastră, flota Parlamentului, l-a alungat de pe Tamisa și l-a gonit în Olanda. Prințul n-o să mai stea la pândă în apropierea țărmurilor noastre, zise Ned chicotind. O fi sperat că tatăl lui o să fugă din Newport și că el o să-l culeagă de pe mare ca să-l ducă înapoi în Franța. Sigur s-au gândit că regele o să-și încalce cuvântul și liberarea condiționată și o să fugă din nou. Așa că planul ăsta e dat peste cap. Corăbiile regelui au plecat, iar el e blocat în Newport, oamenii Parlamentului îi dictează cum vor fi lucrurile și el n-are încotro, trebuie să fie de acord.

— Corăbiile regelui au dat greș? întrebă ea.

— Au fost alungate înapoi în Olanda. Regele nu mai are unde să meargă acum, zise Ned satisfăcut. Va trebui să se înțeleagă cu trimișii Parlamentului și să se întoarcă la Londra cu ei. Iar acolo n-o să fie prea bine primit.

— Și ce-o să se aleagă de el? Și cum rămâne cu toți oamenii care l-au urmat? Cei din Franța și din Olanda, cei care au plecat în exil cu regina?

— Cui îi pasă de ei?

— Ei, așa mă întreb ce-o să se întâmple cu ei.

— Știi, cred c-o să-l mustre pe rege, zise Ned gânditor. Cred c-o să-l ducă la Londra și o să-l transforme într-un rege cum nu s-a mai văzut vreodată, un rege care trebuie să lucreze cu Parlamentul și cu Biserica, nu unul care se află deasupra lor. Cred c-o să-i dea înapoi casa, dar nu și tronul. Poate c-o să-l facă „domnul rege”! zise el râzând la propria glumă. Aș pune rămășag cu tine pe un șiling că nu-i

vor da tronul înapoi și, cu siguranță, n-o să mai comande niciodată o armată. Nu poți avea încredere în el. Toată lumea vede asta acum: nu poți avea încredere în el.

— Și regina o să se întoarcă acasă lângă el? Ea o să fie doamna regină? Și prințul? Și cum rămâne cu lorzii și lady și cei care au urmat-o la Paris? Ce-o să facă?

— O să fie nevoiți să ceară iertare poporului englez, decretă solemn Ned. Asta i-aș pune să facă. Să ceară iertare. Să plătească o amendă, să jure că n-o să mai ridice niciodată armele împotriva englezilor și apoi să trăiască discret, în liniște. Ar trebui să-i tratăm pe toți la fel de rău ca pe papistași: amendați și alungați din funcțiile publice. Pot să trăiască în Anglia fără drepturi, fără zarvă: precum nevestele și copiii, ca niște nebuni ce sunt. Pot să muncească, dar nu să poruncească.

— Dar o să se poată întoarce acasă? insistă ea.

— Dacă vor o viață pe jumătate, prevăzu Ned. N-o să mai fie niciodată la fel pentru ei. Nici pentru noi. Nimic n-o să mai fie la fel.

Alys veni afară, cu un scul de lână în furcă. Se așeză lângă ei și învârti fusul cu piciorul, începând să toarcă.

— Ai fusul în mână zi și noapte, observă unchiul ei.

— Zestrea, răspunse ea scurt.

El încuviință din cap.

— O să-ți dau și eu ceva bănuți în ziua aia, promise el. Zece șilingi.

— Aș fi recunoscătoare, răspunse ea calm. Îți mulțumesc, unchiule.

Nu se uită la mama ei, și nici Alinor nu ridică ochii de la lucru.

— Amândouă îți suntem recunoscătoare, adăugă Alinor. Ca să-ți spun adevărul, a trebuit să promitem mai mult decât putem să facem rost.

— E o fermă frumoasă, recunosc el. Normal că vor o sumă bună. Când va fi nunta?

— După Paște, răspuse Alinor.

— Poate mai curând, adăugă Alys, dacă putem să facem rost de bani mai iute. Poate în ajunul Bobotezei. Mi-ar plăcea foarte mult o nuntă în ajunul Bobotezei.

Unchiul ei clătină din cap, zicând:

— Nu există ajunul Bobotezei în Biblie. Și n-are ce căuta într-o biserică pioasă.

— Și ar fi mult prea curând! protestă Alinor. N-o să izbutim să facem rost de bani într-un timp atât de scurt.

— Atunci mai târziu în ianuarie, dădu din umeri Alys. Sau în februarie. Într-o zi oarecare.

— Va trebui să torci mai iute, atunci, îi zise Ned. Sau să torci aur, ca fata din poveste.

— Care-i graba? o întrebă Alinor. Pe vreme rea și cu după-amiezi întunecoase? De ce să nu aștepți primăvara?

Fata cea frumoasă le aruncă cel mai obraznic zâmbet.

— Pentru că vreau un pat cald pe vreme rea și în după-amiezi întunecoase.

Alinor se încruntă un pic la ea și-i făcu semn din cap spre Ned ca să-i amintească să fie atentă ce vorbește.

— Căsătoria e un contract serios, care trebuie încheiat întru slava lui Dumnezeu, zise solemn Ned. Nu după toanele celor tineri. Ai face bine să fii supusa Domnului, întreabă în rugăciunile tale până când El va zice că-i momentul potrivit.

— Da, încuviință Alys, cu chipul ei frumos acum serios. Dar cât ai vrea să aștept, unchiule Ned? Căci uite, dumneata ești singur, și mama e singură. Știu că suntem o familie cu sânge rece ca peștii, dar chiar și așa

Fără voia lui, unchiul ei râse și se aplecă să mângâie câinele pe cap.

— N-o să facem rost de zestre la timp dacă o să muți nunta mai devreme, o preveni Alinor.

— Ba o să facem rost, zise Alys cu siguranță de sine. Pentru că Richard o s-o completeze în locul meu.

— Poftim? întrebă Ned. Mirele să plătească zestrea către el însuși?

— Mă iubește foarte mult, explică Alys radiind de mândrie. Nu vrea să-mi fac griji.

— Are economii personale? întrebă Alinor. Are o asemenea avere?

— De la bunicul Stoney. Lăsată prin testament. E toată a lui. Și o să mi-o dea mie. A promis că va completa suma pentru zestre dacă n-o să avem destul.

Alinor își relaxă umerii de parcă i s-ar fi luat povara îngrijorării.

— Mulțumesc lui Dumnezeu, zise ea. Eram atât de

— Ți-am zis c-o să iasă totul bine.

— Ești foarte sigură de tine, observă Ned.

— Sunt sigură de asta, zise ea aruncându-i o privire fugară.

Douai, Franța, septembrie 1648

James se trezi chiar înainte de slujba de dimineață în dangătul clopotului mare, *La Joyeuse*, și știu că se află în siguranță acasă, unde fusese crescut și educat, unde era cunoscut și îndrăgit. Aici își putea folosi numele dat de Dumnezeu, putea să vorbească despre părinții lui, putea să se roage pentru regele lui. Aici făcea parte dintr-o comunitate, una înfocat de religioasă, nestrămutat de patriotică, o comunitate de spioni gata să se întoarcă în orice clipă la casele lor din Anglia pentru a aduce țara înapoi la Dumnezeu. Gândul său la trezire fu unul de mare ușurare: supraviețuise misiunii în Anglia, unde atât de mulți tineri, educați, cunoscuți și îndrăgiți la fel ca el, nu supraviețuiseră. Încă dinainte de a deschide ochii, îi mulțumi lui Dumnezeu că fusese cruțat, că nu fusese nici vândut de prieteni falși, nici nu se dăduse singur de gol. Nu se confruntase cu instanța de judecată sau cu moartea prin ardere pe rug. Acum putea să recunoască în sinea lui cât de frică îi fusese. Asta îl făcu să se gândească la Alinor și la protecția pe care ea i-o oferise fără să stea pe gânduri. Ea hotărâse să-l ascundă chiar în clipa când se cunoscuseră; își riscase viața ca să-l îngrijească. James își spuse că ea

era călăuzită de Dumnezeu să facă ce se cuvine și că, deși era eretică, salvându-l pe el îl slujise pe Dumnezeu.

De îndată ce-i veni în minte privirea ei întunecată, serioasă, îi dispărură toate celelalte gânduri și se pierdu un răstimp îndelungat amintindu-și profilul ei, cum întorcea capul, părul ei lung revărsat pe umeri. Se trezi din nou în podul grajdului, simțindu-i buzele pe piele, dar chiar atunci pereții albi ai chiliei lui reflectară flacăra de la lumânarea fratelui care, trecând pe coridor, îi bătu la ușă zicând „*Pax Vobiscum*”¹², după care merse mai departe, bătând la ușile chiliilor, din care se auzi pe rând răspunsul: „Amin”, „Amin”, „Amin”, pe măsură ce frații și învățăceii se ridicau în capul oaselor în paturile lor mici și întâmpinau cu bucurie darul unei noi zile.

Numai că James simțea că binecuvântarea nu e pentru el, că nu-i e oferită în cunoștință de cauză. Frații și superiorii lui de la universitate și de la abație nu știau că el dăduse greș și, dacă ar fi știut, nu l-ar fi binecuvântat. Se temea că l-ar învinovăți și știa că ar avea dreptate s-o facă. Bucuria cu care se trezise se risipi, la fel și mulțumirile lui încrezătoare față de Dumnezeu. Se ridică din pat desculț pe pardoseala din piatră rece și se spală pe față și pe mâini, la subsuoară și între picioare într-un lighean cu apă rece, cu cel mai bun săpun de Castillia. Își trase pe el cămașa de corp din pânză, apoi rasa, pe care o legă la mijloc cu cordonul din sfoară. Își vârî picioarele umede în sandalele noi din piele, deschise ușa chiliei și se alătură șirului de tineri cu glugile trase pe cap și ochii în pământ care se duceau la slujba de dimineață din mănăstire. Absorbiți de rugăciunile lor, nici unul nu se uită la el, nici nu-l salută, și James simți că se cascadează o prăpastie între el și tinerii aceștia, care fuseseră tovarășii lui din copilărie.

---

¹² „Pacea fie cu tine” (lat.).

— Dumnezeu să mă ierte, șopti el în timp ce mergea înconjurat de bărbații care-l slăveau pe Dumnezeu, încrezători în lumea în care urmau să intre, convinși c-o vor readuce la adevărata credință. Doamne, iartă-mă, Doamne, iartă-mi păcatele.

James păru să se roage cu sinceră căință pe toată durata slujbei, murmurând răspunsurile familiare, cântând psalmii. Însă știa că nu se căiește, știa că e în război cu el însuși. Dăduse greș în misiunea lui, dăduse greș față de regele său și nu-și respectase jurămintele. Nu voia s-o înșire pe Alinor pe lista păcatelor lui. Alături de ea, fusese el însuși cu adevărat, așa cum nu mai fusese din copilărie. Alături de ea, întrezărise o viață pioasă în lume, nu în mănăstire. Credea că ar putea fi mai bun ca soț decât ca preot; știa, în orice caz, că-și pierduse speranța în vocația sa. Pasiunea pentru Alinor dădea sens vieții lui, în care altminteri era pierdut. Era un gând revoluționar pentru un tânăr care fusese menit Bisericii din copilărie, dar James nu se putea abține. Avea o convingere pe care n-o mai simțise niciodată: că nu voia să se afle acolo, ascunzându-se după niște ziduri înalte din nordul Franței; că nu voia să-și păstreze credința față de un rege care nu era vrednic să conducă; că nici măcar nu voia să restabilească adevărata religie în Anglia. Singurul lucru pe care-l voia era să meargă la căminul familiei lui în Yorkshire, s-o ducă pe femeia pe care o iubea în casa lui și să trăiască acolo ca englez, în pace, pe pământurile lui.

Cum se sfârși liturghia, frații se duseră în sala de mese pentru a-și întrerupe postul de peste noapte într-o tăcere accentuată de lectura în latină, cu glas scăzut, a evangheliei din ziua aceea. Apoi unul dintre frații de rang superior se ridică și anunță sarcinile zilei, munca pe care trebuiau s-o îndeplinească novicii, numele celor care aveau să studieze, să grădinărească, să se ocupe de agricultură, să facă curățenie, să gătească sau să slujească în atelierele bisericii. Lui James i se porunci să-l slujească în apartamentul său pe profesorul cu rang mai înalt. Câțiva dintre seminariștii tineri se uitară cu invidie la James, dorindu-și ca și ei să fie trimiși în Anglia, să se ascundă pentru a spiona în slujba credinței romano-catolice clandestine. El nu-i băgă în seamă. Îi considera nerozi fiindcă tânjesc să fie martiri. Nu și-ar fi dorit asta dacă ar fi știut cum era să stai la marginea unui chei cufundat în beznă și să aștepti să se ivească o făclie, fără să știi dacă vine de la un prieten sau de la un dușman. Nu și-ar fi dorit asta dacă ar fi izbutit să ajungă la un pas de cea mai triumfătoare victorie din război, doar ca s-o vadă irosită dintr-un capriciu. Însă le ocoli privirile, lăsă capul în jos în semn de supunere și se duse de unul singur la apartamentul profesorului.

Fu primit de un secretar și îl găsi pe magistrul Sean așezat la masă, cu patrafirul stacojiu al rangului său în contrast cu sutana neagră, având o tocă neagră pe cap, cu fața-i subțire acum palidă și trasă. Se ridică de pe scaun, dădu ocol mesei ca să-l întâmpine pe James și-l îmbrățișă, sărutându-l pe ambii obraji după obiceiul francez, apoi făcu semnul crucii și-l binecuvântă.

— la loc, zise el cu căldură. la loc, fiule, și povestește-mi totul.

James, convins că nu putea să povestească totul, se așază pe marginea scaunului în timp ce profesorul luă loc la rândul său și apucă o pană.

— Te-ai întors aseară? Și n-ai vorbit cu nimeni despre călătoria ta?

— Cu nimeni, încuviință James.

— L-ai lăsat pe rege în captivitate?

— Da, Dumnezeu să mă ierte.

— Spune-mi cum de s-a întâmplat asta: nu ți s-a poruncit să-l duci pe un vas? Și să-l conduci la corabia fiului său și la loc sigur?

— Ba da, părinte-profesor.

— Atunci de ce ai dat greș?

Rușinat, James istorisi cu șovăială cum a decurs călătoria pe Insula Wight, îi vorbi despre camarazii care s-au întâlnit cu el, despre flăcăii care i-au mascat misiunea, despre marinarul care l-a lăsat baltă și despre înlocuitorul acestuia, Zachary. Îi zise că locuința domnului Hopkins era complet nepăzită și că regele ar fi putut să plece cu el, dar n-a vrut.

Profesorul stătu un pic, cu degetele împreunate ca pentru rugăciune.

— De ce n-a vrut să plece cu tine?

— Nu mi-a dat explicații.

— Dar n-a vrut să plece?

— A râs, povesti James cu amărăciune. Apoi s-a supărat că se îndoiește cineva c-ar putea să se salveze singur. Era încredințat că va putea să ajungă la o înțelegere cu ei. Mi-a spus să mă întorc, dacă va avea nevoie de mine. L-am prevenit că e o treabă primejdioasă pentru mine și pentru alții, că s-ar putea să nu izbutim să venim din nou, dar nu m-a luat în serios. N-am putut să-l fac să ne ia în serios.

— I-ai spus că urmezi poruncile soției și fiului său? Că era planul lor?

— Am rostit parola și i-am zis că ei mă plătiseră și-mi dăduseră bani să-l mituiesc pe omul cu vasul. A zis că nu vrea să plece la ordinul lor.

Lui James nu-i fu ușor să descrie purtarea capricioasă a regelui și în același timp să păstreze respectul ce i se cuvenea conducătorului rânduit de Dumnezeu pe pământ.

— Și te-ai întors la sir William fără a fi descoperit?

— Sunt încredințat că da.

— Apoi ai fost bolnav?

James roși. Profesorul îi văzu roșeața de la gât, atât cât se zărea din rasă.

— Da. Un fel de friguri care bântuie mlaștinile de acolo. Boala nu a ținut mult.

— A fost doar o boală a trupului? Sau și a credinței tale, fiule?

James lăsa capul în jos. Bărbatul mai vârstnic abia reuși să deslușească vorbele șoptite ale lui James, cum că da, credința îi fusese zdruncinată, ba chiar și-o pierduse.

— Nu e ceva surprinzător, zise blând magistrul Sean. Ai fost foarte singur, un bărbat tânăr, și într-o primejdie de moarte multe săptămâni la rând încă dinainte de-a ajunge pe insulă. Noi ți-am dat cea mai importantă sarcină ce i-a fost dată vreodată cuiva de la acest colegiu și a eșuat.

— Îmi pare foarte rău, șopti James. Mi-e rușine.

— Din ce spui, se pare că nimeni n-ar fi putut să-l convingă pe rege. Dacă nu a vrut să te însoțească, nu puteai să-l silești. Cred cu tărie că ai făcut tot ce ai putut și îmi închipui că nimeni n-ar fi putut face mai mult.

Se lăsa un moment de tăcere.

— Ai fi putut să faci mai mult, fiule?

— M-am întrebat și eu asta, recunosc James. Nu-mi dau seama ce aș fi putut face mai mult. Îmi doresc să-l fi putut lua de acolo. Cred că dacă ar fi venit cu mine, l-aș fi dus în

siguranță. Ba chiar visez asta. Îmi tot frământ mintea. Dar nu există certitudine. Nu avem cum să știm ce s-ar fi întâmplat în larg, pe mare, sau chiar pe chei. Nu cred că aş fi putut să fac mai mult – nu fără consimțământul lui. Însă mă tem Mă tem c-ar fi trebuit să insist. Dar cum să insist în fața lui?

— O nereușită poate să-ți clatine credința, dar nu s-o distrugă, observă superiorul lui. Legămintele tale rămân neștirbite?

În încăperea liniștită, luminată de soare, urmă o tăcere lungă.

— Nu, mărturisi James, cu vocea doar o șoaptă. Părinte, am păcătuit. Am întâlnit o femeie și o iubesc. Îmi pare foarte rău, profesore. Mă aflu într-un păcat adânc.

Bărbatul mai vârstnic dădu din cap.

— Cu toții ne aflăm în păcat. Ne-am născut în păcat și păcătuim în fiecare zi. Dar Dumnezeu este milos. Ne iartă dacă ne spovedim și ne întoarcem la El. Te vei spovedi și te vei întoarce la Dumnezeu.

James înălță capul și zise încet:

— Cer să fiu eliberat de jurămintele mele. Mă voi spovedi și voi îndeplini orice penitență mi se va cere, desigur. Dar vă rog să-mi îngăduiți eliberarea de jurămintele. Părinte-profesor, o iubesc. Vreau să fiu cu ea.

Clopotul mănăstirii bătu ora și, în oraș, dincolo de fereastră, răsunară și clopotele altor biserici. James ascultă dangătele ce se luau la întrecere, toate anunțând ora rugăciunii în acest oraș credincios. Când ultimul dintre ele amuți, magistrul Sean se uită cu blândețe la tânărul din fața lui.

— Du-te la biserică să-ți mărturisești păcatele și vom vorbi din nou despre asta săptămâna viitoare.

— Săptămâna viitoare! exclamă James.

— Da, zise bărbatul mai vârstnic zâmbind răbdător. Bineînțeles. Credeai că vei pleca mâine? Noi doi vom discuta din nou săptămâna viitoare. Iar între timp vei vorbi despre asta doar în confesional, confesorului pe care-l voi desemna. Nicăieri în altă parte, cu nimeni altcineva, și nici nu vei scrie nimănui despre asta. Te afli încă sub jurământul de supunere, fiule, și așa îți vei petrece săptămâna.

James se ridică, se înclină și se îndreptă spre ușă. Magistrul Sean se aplecă peste hârtiile lui, știind că James avea să ezite la ușă.

— Părinte-profesor, i-am dat cuvântul că mă voi întoarce la ea. Mă așteaptă.

Profesorul înălță încet capul, ținând pana în mână.

— Fiule, ea va trebui să învețe răbdarea, la fel și tu. Slujim un Dumnezeu veșnic, nu unul care numără minutele. Dumnezeu și-a acordat o săptămână pentru a crea lumea, acum El îți cere să te gândești la această importantă alegere tot atâta timp. Nu cred că poți să-L refuzi.

James, contrariat, înclină capul.

— Nu pot, încuviință el.

— Dacă e o femeie cumsecade, atunci se va ruga și ea. Va avea nevoie de timp să se gândească la situația ei.

— E o femeie cumsecade, zise James, gândindu-se la chipul ei palid în pridvorul bisericii când aștepta fantomele. Nu e de aceeași credință cu noi, nu are aceleași convingeri ca noi, dar este o femeie cumsecade.

— Credința ta este cea care ne preocupă acum, zise magistrul Sean ferm. Meditează asupra acestui lucru. Supune-l atenției Tatălui nostru.

— Dar ea

— Ea nu ne preocupă acum. Dumnezeu să te binecuvânteze, fiule.

— Amin.

Ținutul mareelor, octombrie 1648

Cu toate că amândouă femeile torceau de zor și culegeau ultimele ierburi ce creșteau încă la soarele sfârșitului de octombrie, cu toate că Alinor își vindea uleiurile făcute în timpul verii, asista la nașteri și usca ierburile, deși Alys muncea la ferma soților Miller toate orele pentru care erau dispuși s-o plătească, banii se câștigau încet și erau greu de păstrat. În micuța gospodărie se trăise întotdeauna din ceea ce ai casei produceau singuri – cultivându-și hrana, fermentându-și berea, pescuind, făcând și reparând lucruri și niciodată cumpărând ceva nou. Însă odată cu apropierea iernii crescuseră prețurile la toate: la seul pentru săpun și lumânări, la carnea de orice fel, la brânză și lapte, la grâu sau secară. Până și lucrurile pe care le adunau – scaieții pentru împâslire, crenguțele de salcie pentru măturat – erau mai greu de găsit. Alinor petrecea din ce în ce mai mult timp strângând lemne aduse de ape pentru foc, mergând pe țărm, care începea să se crape de la roua rece, pe măsură ce zilele de iarnă se scurtau și nopțile deveneau mai întunecate.

De parcă iarna n-ar fi adus destule necazuri, Alinor era bolnavă, istovită dinainte să-și înceapă ziua, suferind de greață înainte să se dea jos din patul pe care-l împărțea cu fiica ei. Nu putea să mănânce înainte de prânz, nu suporta mirosul de brânză sau șuncă, iar când Ned aduse într-o seară un homar fiert, primit de la un pescar din Sealsea ca plată pentru transportul cu bacul, ea nu putu nici măcar să stea la masă în timp ce el, Rob și Alys se ospătau.

— Ce-i cu tine? o întrebă fiica ei pe un ton iritat, cu gura plină de carne de homar.

Ned stătea în fața lui Rob, care venise în vizită de la conac și adusese o pâine albă, cu complimente de la doamna Wheatley. Alinor, în fața lui Alys, mânca o felie de pâine cu o cană de bere slabă. Sub masă, Roșcatul stătea cu ochii țintă la ea, de parcă ar fi sperat ca femeia să-i dea pe furiș coaja.

— Nu știu, răspunse Alinor. Credeam că am friguri, dar n-am semnele bolii; mă aștept să treacă. Poate o fi de la ceva ce-am mâncat.

— Au trecut mai multe săptămâni, îi atrase atenția Alys. Cu siguranță îți trecea până acum dacă era de la smântână rancedă sau carne stricată.

— Nu, nici măcar nu pomeni de așa ceva, zise Alinor cu mâna la gură.

Ned râse scurt.

— A fost mereu bolnăvicioasă, zise el nepăsător. Ar fi trebuit s-o vedeți când era grea cu voi.

Înclină capul și sparse unul dintre clești.

— Ia de-aici, Rob, zise el. Încearcă asta.

Flăcăul și unchiul lui ciuguliră carnea.

— E bună, spuse Rob. De la clești e cea mai bună.

— La conac nu primești homar?

— Nu.

— Lumea se uită cu dispreț la homar, ca la carnea săracilor, dar mie îmi place mai mult decât vita, zise Ned cu gura plină.

Alinor îi auzea ca și cum s-ar fi aflat la mare depărtare. Vorbele rostite într-o doară de fratele ei îi răsunară iar și iar în minte. Auzi un zgomot în cap, ca răbufnirea apelor în scocul morii, în timp ce ridică privirea și văzu ochii negri ai lui Alys îndreptați spre ea. Pe când se cufunda în beznă, desluși un glas îndepărtat zicând:

— Mamă?

Când se trezi era în pat, în colibă, cu Alys lângă ea. Se ridică într-un cot, iar Alys îi duse la buze un pahar cu bere slabă.

— Unde-i Rob?

— Unchiul Ned îl conduce înapoi la conac. I-am spus c-o să fii bine. C-o să-i trimiți vorbă mâine. Am zis că sunt probleme femeiești.

Alys cercetă cu atenție chipul mamei ei.

— Asta e, nu-i așa?

Alinor încuviință din cap, neputând să vorbească.

— De cel mai rău soi? Ești grea?

— Cred că da, zise Alinor înghițind greu.

— Crezi că da?

Alys se albi la față și se înfurie într-o clipă.

— Trebuie să știi dacă ai intrat în patul unui bărbat sau nu. Sau ai de gând să-mi spui c-ai fost siluită de un lord de pe tărâmul zânelor? Domnul să ne apere, iar ai dansat cu lorzii de pe tărâmul zânelor?

Alinor fu cuprinsă de roșeața rușinii de la brâu până în vârful urechilor.

— Bineînțeles că știu. Ce nu știu e dacă sunt sau nu grea. Nu m-am gândit la asta până când Ned a spus ce a spus.

— Și-mi zici mie să mă păzesc de spânzurătoare!

— Am greșit mult, îi mărturisi Alinor acestei fiice noi, autoritare. Foarte mult.

Alys se ridică de pe marginea patului și se duse spre ușă, deschizând-o larg de parcă ar fi chemat briza înghețată a mării să sufle cuvintele rostite afară din micuța colibă.

— Cred că te-ai smintit, zise ea amar. După tot ce mi-ai spus mie!

Alinor lăsă capul în jos de rușine.

— Cum ai putut?

— Știu, Alys. Nu mă mai certa.

— Și ai îndrăzneala să-l lași pe unchiul Ned să-mi spună că eu trebuie să aștept luni în șir ca să mă mărit? Când tu n-ai așteptat nici măcar un an de când a plecat tata?

— E un an. E aproape un an.

— Cine e? Domnul Miller?

— Nu! exclamă Alinor.

— Bărbatul ăla groaznic care are taraba cu leacuri la târgul din Chichester?

— Nu, bineînțeles că nu.

— Domnul Tudeley, care-i face rost lui Rob de locul ca ucenic? De-aia primește Rob șansa asta?

— Nu! Nu! Alys, nu mă las luată la întrebări în felul ăsta!

— Ba te lași!

Fata își asaltă mama:

— Asta-i o nimica toată! Nu crezi că parohia o să te ia la întrebări în felul ăsta de îndată ce o să înceapă să ți se

vadă pântecul? Nu crezi c-o să trebuiască să destăinui numele tatălui și apoi să stai în fața congregației în cămașa de corp, în rușinea ta? Nu crezi că domnul Miller o să te întrebe – toți oamenii bisericii o să te întrebe, o să-ți ceară să spui, și apoi vor aduce o moașă din Chichester să-și pună mâinile murdare peste tot pe pântecul tău și să se uite la părțile tale femeiești de parcă ai fi o târfă bănuită de sifilis?

— Nu, nu, zise Alinor clătinând din cap, cu părul auriu revărsându-i-se în jurul feței albe.

— N-o să te slăbească până când o să le spui numele lui și pe urmă o să-l găsească și o să-l silească să plătească amenda față de parohie. Și tu o să te duci la azilul de săraci, iar când o să se nască bastardul o să ți-l ia și pe tine te vor trimite înapoi aici, cu renume de târfă.

— Nu, protestă Alinor. Nu, Alys, nu spune asemenea lucruri.

— Înapoi aici! zbieră Alys gesticulând dezlănțuită spre interiorul colibeii micuțe și spre mlaștina întinsă și pustie de afară. Înapoi aici, cu renume de târfă. Cine-o să-i mai ofere atunci un loc de ucenic lui Rob? Cine-o să se mai însoare cu mine? Cine-o să mai cumpere ceva de la tine, în afară de poțiuni magice și elixiruri de dragoste?

— Mi-e greață, anunță Alinor.

Se ridică în picioare clătinându-se și se duse la ușa deschisă. Varsă în prag, hohotind de durerea burții golite, icnind fără a mai avea ce vărsa.

Simți, ca o binecuvântare, o cârpă rece parfumată cu ulei de levănțică, ce-i fu pusă ușor pe ceafă.

— Mulțumesc, zise ea și se șterse pe față și pe mâini.

Intră înapoi și se așază pe pat, uitându-se în sus la Alys de parcă fiica ei i-ar fi fost judecător.

— Ai fost siluită, mamă? o întrebă mai blând tânăra. Asta s-a întâmplat?

— Nu, răspunse Alinor, alungând ispita unei minciuni.

— N-o să înceteze cu întrebările. Va trebui să le spui. Nu te-ai gândit la asta?

— Nu m-am gândit până în clipa asta că sunt grea. Nu mă gândisem că, începu Alinor, apoi se întrerupse.

Nu avea cum să-i explice acestei noi și arțăgoase Alys că ea își pusese răul pe seama inimii îndurerate și neputința de-a mânca pe seama dorului după bărbatul pe care-l iubea, că le acceptase cu bucurie, ca pe o penitență, așa cum poate că și el postea drept pedeapsă pentru dragostea pe care i-o purta ei. Se gândise că ei doi își croiau drum spre a fi împreună, el postind la Douai, iar ea aici, la marginea mlaștinii, suferind după el, mâncând doar pâine cu bere slabă, bolnavă de iubire.

— Ei bine, gândește-te la asta acum! îi aruncă Alys. Gândește-te acum că ești distrusă. Și sunt distrusă și eu. Tu m-ai distrus. Căci Richard nu se poate însura cu mine dacă mama mea are renume de târfă. Ei n-o să vrea banii noștri dacă o să creadă că i-ai câștigat stând pe spate în dosul unei căpițe de fân. N-o să accepte un tată dispărut și o mamă făcută public de rușine. O nevastă părăsită a fost oricum ceva greu de înghițit pentru ei, dar o târfă cu prunc va fi mult prea mult. Ești distrusă și la fel sunt și eu.

— Alys, nu ți-aș face niciodată rău! zise Alinor.

— M-ai distrus! E cel mai mare rău pe care-l puteai face.

— N-o să îngădui să se întâmple așa ceva!

— S-a întâmplat deja.

— Alys, toată viața mi-am dedicat-o vouă, zise Alinor poticnindu-se. M-am străduit să-l țin pe Zachary departe de tine și de Rob. Am încasat lovituri ca el să nu ridice mâna la voi. N-am vrut decât un trai bun pentru voi doi. Am făcut

tot ce-am putut ca să vă ridic din viața asta. Nu v-aș trage niciodată în jos.

— Ei bine, pe mine m-ai tras în jos.

Fata se lăsă grămadă la picioarele patului, cu fața la mama ei, gâfâind și disperată.

— E chiar mai rău decât știi. Fiindcă și eu aștept un prunc. Spre deosebire de tine, eu pot să spun numele iubitului meu și suntem logodiți. Nu ne-am culcat împreună până nu ne-am legat prin promisiunea de căsătorie. Dar de-aia sunt ferm hotărâtă să ne căsătorim în ianuarie, înainte să vină copilul în mai.

— În mai? întrebă Alinor uluită.

— Da. Nu-i nici o rușine să fii grea la altar. Suntem logodiți. Aveam de gând să le spunem părinților lui și pastorului luna viitoare. Dar dacă tu o să fii dovedită târfă, atunci Richard n-o să aibă voie să se însoare cu mine, iar familia lui n-o să mă accepte niciodată! Atunci o să fiu ruinată și eu!

— Alys!

Alinor se întinse spre fiica ei iubită, dar Alys îi dădu peste mână și se aruncă în pat, se întoarse spre peretele din lemn și refuză să mai vorbească.

Alys plânse până adormi, în timp ce Alinor stătu întinsă în pat trează, cu ușa colibei deschisă larg spre cerul senin al nopții, pe care stelele scânteiau ca gheața. Venea fluxul, mânat din spate de un vânt dinspre răsărit, cel mai rece vânt dintre toate. Clipocitul apei răsună în colibă de parcă

fluxul ar fi urcat digul, măturându-le pe amândouă și preschimbând întreaga lume într-o mlaștină.

La miezul nopții, Alinor se ridică din pat, își înfășură șalul în jurul umerilor, nu luă în seamă cotcodăcitul de protest al găinilor pe jumătate adormite și se duse afară să stea pe banca tare de lângă peretele colibei, închizând ușa spre fiica ei care dormea. Privi luna aflată sus pe cer, care desena o cărare argintie pe apa din port, până când i se păru că era o invitație adresată ei, un mesaj de la vechii zei de pe țărmul saxon, care nu se temeau de moarte, ci o acceptau ca pe ultima lor călătorie. Se gândi că poate cel mai bun lucru pe care ar putea să-l facă pentru fiica ei, pentru fiul ei, pentru ea însăși și pentru bărbatul iubit era să se ducă la malul apei, să-și umple buzunarele cu pietre și să urmeze cărarea aceea sclipitoare, din ce în ce mai rece, din ce în ce mai udă, până când apele înghețate s-ar fi închis deasupra creștetului ei, iar sunetul valurilor ce-i năvăleau în urechi ar fi înăbușit țipătul pescărușilor fără somn.

Se ridică în liniște și ieși pe poarta grădinii, cu mâna zăbovinduo-i pe stâlpul tocit al porții. Se uită înapoi la coliba mică și dărăpănată, apoi urcă digul către cărarea de sus. Printr-un tunel de păducel, merse prin lumina lunii și prin umbre de-a lungul digului până când ajunse la plaja cu cochilii albe de sub ramurile joase, legănate ale stejarului. Digul fusese construit ca pavăză împotriva apelor cu mulți ani în urmă, cu multe veacuri în urmă, și marea îl săpase la bază și dărâmasese pietrele din fundație – pietre de râu, rotunjite de apă – pe plaja cu cochilii albe. Alinor ridică una și și-o strecură în buzunarul rochiei, apoi mai luă una și o puse în celălalt buzunar. Le simți greutatea trăgând-o în jos. Mai luă o piatră – cea mai mare, cea mai grea – ca s-o țină strâns în brațe și intră în apa rece ca gheața ce susura

tot mai aproape. Se gândi că toată viața îi fusese frică de apa adâncă și acum, în ultimele ei clipe, avea să-și înfrunte acea frică și să nu se mai teamă. Se gândi că marea avea s-o tragă de fusta sărăcăcioasă, să-i răcească trupul cald, să se lovească ușurel de pântecul ei, de coastele ei, că avea să se cutremure când îi va ajunge la subsuorile calde, la gât, dar că în cele din urmă își va cufunda capul și va gusta apa sălcie și va ști c-o să se scufunde în adâncimile ei noroioase, fără împotrivire și fără teamă.

Nu se clinti. Rămase în picioare la marginea mării strângând pietroiul în brațe și privi reflecția împestrițată de nori a lunii, argintie pe apa neagră, pe măsură ce valurile înaintau încet pe țărm, din ce în ce mai aproape. Auzi apa clipocind la picioarele ei și rămase nemișcată până când aceasta își schimbă cursul și o ascultă retrăgându-se. Dar ea nu se clinti. Nu păși de-a lungul cărării argintii a lunii, nu călcă în apă. Rămase tăcută în sunetele stinse ale nopții și fu cuprinsă de o certitudine.

Nu plânse pentru ea însăși, nici pentru Alys, nici măcar pentru Rob. Nu tânji după James, să vină s-o salveze, nu se gândi la el decât cu dragoste. Îl iubise și i se dăruise, avusese încredere în el și încă avea; dar nu se aștepta ca el s-o ajute în această noapte întunecată. Nu credea că zorii aveau să limpezească lucrurile, nu se rugă unui Dumnezeu iertător, căci nu se aștepta ca El să asculte o femeie ca ea, într-un loc ca ăsta.

Nu avea încredere în rostul sau curajul ei. Nu avea încredere în ea însăși în timp ce apele reci, tulburi îi susurau la picioare. Însă treptat descoperi că avea o singură convingere – doar una: că va trece de noaptea asta, că va trece de orice noapte urma. Știa că nu-și va pune capăt zilelor înecându-se. Știa că nu va fi înfrântă de acest ghinion groaznic, așa cum nu fusese înfrântă de

cruzimea lui Zachary sau de pierderea mamei. Se gândi că singurul lucru pe care-l învățase în viața asta, atât de plină de necazuri și atât de săracă în bucurii, era, cel puțin, să supraviețuiască. Știa că poate să reziste. Se gândi că toată viața ei – crescută de o femeie curajoasă în vremuri grele, abuzată de un soț violent, iubind doi copii și crescându-i în sărăcie – o învățase această lecție: să supraviețuiască. Se gândi că asta era singurul lucru pe care știa cu adevărat să-l facă și că descoperise, îngropată în inima ei, ca un par de pe câmp înecat într-un mal de noroi, o nestrămutată hotărâre de-a trăi.

Alys se trezi dimineată cu chipul proaspăt ca al unui prunc, cu ochii limpezi și cu frumusețea neștirbită de noaptea de plâns. Își găsi mama făcând fiertură de ovăz și punând străchinile pe masă de parcă ar fi fost o zi obișnuită.

— Mamă?

— Da, Alys?

— Ce ai de gând să faci?

— Am de gând să-mi mănânc micul dejun și asta o să faci și tu.

— Dar

— Mănâncă, mai întâi, și după aia vorbim. Trebuie să mănânci. Mai ales acum.

Alys își trase scăunelul și se așeză la masă, așa cum i se spusese. După ce isprăvi, împinse strachina la o parte și zise:

— Și acum spune-mi ce ai de gând să faci. Nu poți să lași pe nimeni să-ți afle păcatul.

— Dar tu poți?

— Nu-i același lucru. Eu și Richard eram promiși unul altuia în fața Domnului. El urmează să se însoare cu mine. Părinții lui n-o să aibă nimic împotrivă să merg în casa lor cu un fiu și un moștenitor pe drum. O să mă primească bucuroși. Pe vremuri, jumătate din fetele din parohie se măritau cu burta la gură, știi și tu asta. Chiar și acum, doar pe cei mai stricți îi deranjează asta. Toată lumea se bucură să vadă că o mireasă e rodnică. Nu încape comparație cu tine și adulterul tău.

Alinor lăsă capul în jos.

— Ești încredințată că părinții lui n-o să crâcnească?

— Nu-s puritani și știu că nu-s vreo ușuratică. Eram amândoi puri când ne-am culcat împreună și eram logodiți. Ei știu că ne curtam de multe luni. Pruncul meu o să aibă un nume bun și o fermă frumoasă drept cămin.

Alys se întrerupse, apoi continuă:

— Cel puțin ar fi avut. Până acum. Până la asta. Acum, Dumnezeu știe ce-o să se întâmple. Nimeni n-o să-ți dea de lucru, nimănui n-o să-i treacă prin minte să te ia de moașă. N-o să-ți primești autorizația și nici un loc respectabil n-o să vrea să-l ia pe Rob de ucenic.

Fata își cuprinse fața în palme și se frecă la ochi.

— Mamă! Gândește-te! Nici măcar unchiul Ned n-o să-ți stea alături ca prieten sau frate când o să afle. O să te renege. Și cum o să te descurci fără să fii rudă cu el? Ce-o să mai mănânci dacă nu poți folosi grădina de legume de la casa lui?

Alinor tăcea.

— N-o să poți să rămâi aici! O să te tortureze. Doamna Miller și toate prietenele ei, consiliul parohial, instanța bisericească

— Știu, zise încet Alinor.

— Nimeni n-o să-ți cumpere ierburile de leac. O să vină la tine doar pentru poțiuni de dragoste și otrăvuri, pentru nimic altceva.

— Știu.

De parcă tăcerea lui Alinor i-ar fi sporit înverșunarea, Alys se ridică și se uită în jos la mama ei.

— Nu poți să porți în pântec pruncul ăsta, zise fata încet. Știi ce ierburi să folosești, știi cum se face. Va trebui să scapi de el. Știi cum. Va trebui să scapi de el.

Alinor se uită în sus la chipul aspru al fiicei ei.

— N-a trecut mult timp, așa-i? Întrebă fata. Ți-e rău doar de câteva săptămâni

Alinor încuviință din cap, dându-și seama că nu poate vorbi.

— Atunci se poate face și nimeni n-o să știe. Eu o să plec la lucru la moară acum. O să mă întorc devreme în după-amiaza asta, zic că sunt bolnavă. Poți să iei ce-i de luat la prânz, iar eu o să te îngrijesc. O să fac orice ai nevoie. O să am grijă de tine, mamă, promit. Tu o să-mi zici ce trebuie să mănânci și să bei și n-o să te las singură până se sfârșește totul. O să-ți schimb rufăria și o să te îngrijesc când o să se întâmple.

Alinor nu zise nimic.

— Trebuie să scapi de asta, insistă Alys. Richard nu se poate însura cu mine dacă tu ești făcută de rușine și asta ne-ar frânge inima și mie, și lui, iar pruncul nostru s-ar naște în afara căsătoriei. Vei avea un copil bastard și un nepot bastard. Nu putem să îndurăm așa ceva. Copilul tău e ruina noastră, a tuturor: a ta, a mea și a lui Rob. Trebuie

să-i pui capăt vieții. Nu ți-am cerut niciodată nimic, mamă, dar îți cer asta.

Mama ei stătea tăcută, cu chipul palid.

— Rușinea ta e rușinea mea, repetă fata. Când soții Stoney o să audă că ești grea, o să se descotorosească de mine. N-o să-l mai văd niciodată pe Richard. Și o să rămânem amândouă împotmolite aici, cu bastarzii noștri, fără soți. Nu crezi c-o să ne alunge, cu pânțele noastre mari? Nu crezi că doamna Miller și toate gospodinele ca ea o să ne izgonească din parohie înainte să putem să facem plângere? Și că bărbații lor vor striga toți c-ar trebui să plecăm ca să arate fiecare că nu el e tatăl?

— Doi copii, îngăimă Alinor.

— Doi bastarzi, o corectă fiica ei. Bastarzi nevoiași. O să moară împreună la azilul pentru săraci. N-o să ne lase nimeni să-i creștem.

— O să mă gândesc la asta, zise Alinor trăgând aer în piept. O să mă gândesc la asta azi și o să-ți spun diseară.

— Ar fi trebuit să te gândești înainte, îi zise fiica ei cu cruzime.

Alinor tresări de parcă ar fi fost lovită.

— Știu, zise ea foarte încet. Știu cât de grav e.

— Dacă nu-i pui capăt aici, astăzi, atunci viața mea e distrusă. Și a lui Rob la fel, zise Alys, sporind vinovăția mamei ei. Nimeni n-o să-l ia ucenic dacă mama lui e o târfă care ține o casă de târfe pe mlaștină. Nimeni n-o să mă ia de nevastă cu un bastard, când și maică-mea are unul. Vom fi niște târfe ruinate. Unchiul Ned nici măcar n-o să ne lase să punem piciorul pe bacul lui. N-o să plecăm niciodată de pe insulă la vremea fluxului. Iar când o să vină să ne alunge de-aici, nimeni n-o să ne salveze. Rob va trebui să se uite la ei cum aruncă în noi cu pietre, cu noroi și mațe de pește.

Alinor încuviință din cap. Își putea închipui lumina torțelor reflectată în apă în timp ce oamenii cumsecade de pe Insula Sealsea se strâneau pe înserat să se descotorosească de două desfrânate lipsite de prieteni.

— Știu.

— Pregătește ierburile, porunci Alys. O să vin acasă devreme și o s-o facem în seara asta.

Își trase haina pe ea, își luă furca, sculul de lână și fusul și ieși pe ușă, torcând în timp ce mergea pe dig spre moară, unde avea să lucreze la fel de mult ca orice bărbat ca să câștige banii de zestre pentru căsătoria pe care era hotărâtă s-o facă.

Rămasă singură, Alinor se apucă de muncile zilnice: scoase găinile, adună ouăle, mătură podeaua, spală cele două străchini de lemn în care fusese fiertura de ovăz și clăti cănila cu bere. Mătură jăratul sub capacul de lut pentru foc și desenă runele împotriva pârjolului în cenușa din vatră. Își legă pelerina în jurul umerilor și merse afară să strângă lemne de foc. Apoi rămase în picioare, uitându-se la port de parcă nu-l mai văzuse niciodată, privind la orizontul cenușiu, întrebându-se dacă avea să mai zărească vreodată o corabie venind pe canalul cu apă adâncă și să spera că-l aducea pe bărbatul iubit.

Fusese atât de mult timp năucă de dorul lui James, încrezătoare că el o să se întoarcă, încât acum nu putea să-și schimbe ritmul gândurilor. Nu înțelegea că nu mai poate aștepta răbdătoare, ci se află într-o situație disperată. Nu-i venea să înfrunte problema și s-o rezolve. Se trânti pe

bancă și, când un stol mare de gâște ce se îndreptau spre locurile lor de iernat înnegri cerul și ea le auzi țipetele puternice și bătaile aripilor imense, fără să știe, mâna ei rece se furișă pe sub pelerină pe pântec, de parcă ar fi vrut să țină pruncul în siguranță înăuntru.

Mai târziu în acea dimineață, Alinor grebla orzul din camera de preparare a malțului de la casa bacului. Pe când stătea sprijinită de greblă și inspira parfumul dulce al boabelor de orz, un flăcău băgă capul pe ușă și întrebă:

— Dumneata ești femeia cea înțeleaptă, vindecătoarea?

— Da, răspunse Alinor, departe de-a se simți înțeleaptă. Cine întreabă?

— O pescăriță de stridii, zise el. De la Plaja Răsăriteană.

— Soțul ei a trimis după mine? întrebă Alinor, strângând în grabă cu lopata boabele de orz într-o grămadă ca să-și continue procesul de încălzire.

— El e pe mare. Mama lui m-a trimis după dumneata. Mi-a dat asta, adăugă el înmânându-i o monedă din argint de șase penny.

— Vin îndată, zise Alinor, liniștită că erau bani pentru plata ei, căci pescarii de la Plaja Răsăriteană aveau un renume prost: pe o insulă săracă, ei abia se descurcau. Trebuie să-mi iau leacurile.

— Mi s-a zis să merg cu dumneata să te ajut să le cari, zise tânărul.

Era palid de spaimă că trebuia să slujească o vindecătoare. Alinor era vestită pe Plaja Răsăriteană ca stăpâna artelor necunoscute. Pescarii de acolo băuseră cu

Zachary, iar acesta se lăudase cu puterile straniei ale soției lui. Apoi Zachary dispăruse cu tot cu barca lui, fără nici un motiv, într-o zi senină, și vreo doi dintre ei au spus că ea îl trimisese în adâncuri cu tot cu vas, iar iubitul ei din neamul zânelor dansase, precum un foc al Sfântului Elmo, în velatură.

— O să traversăm mlaștina până la biserica Sf. Wilfrid și apoi mergem spre Plaja Răsăriteană, hotărî Alinor.

Flăcăul rămase cu gura căscată.

— Prin ape?

— Suntem la reflux. Cunoscut potecile.

El își înghiți teama și se ținu după ea. Alinor închise ușa de la camera în care se făcea malțul, îi dădu de știre lui Ned, care era la debarcader și împletea o funie nouă pentru bac, și porni de-a lungul digului spre coliba ei ca să ia ierburile de leac și uleiurile trebuincioase, punându-le în traista pe care o lua mereu cu ea la nașteri. Alinor merse în fața flăcăului pe dig, coborî la plaja cu prundiș alb și apoi în inima portului, urmând cărările tănuite; îl auzea mergând cu pași repezi în spatele ei, lipăind uneori prin băltoacele rămase după retragerea apelor.

O luară de-a dreptul pe lângă biserică, traversând curtea acesteia, și trecură pe lângă porțile mari din fier ale conacului. Uitându-se pe alee, Alinor îi zări pe Rob și pe Walter mergând călare pe drumul lat. Le făcu cu mâna, dar nu-și încetini pasul, și fu încântată când Rob își îndemnă calul să meargă mai iute ca s-o ajungă din urmă.

— Mamă!

— Dumnezeu să te binecuvânteze, fiule.

— Ai fost chemată undeva? Întrebă el recunoscându-i traista cu leacuri și mersul hotărât.

— Da, la Plaja Răsăriteană.

— Putem să te ducem noi călare, zise el.

Se uită la Walter:

— Nu putem? Putem să-i ducem pe mama și pe flăcăul ăsta unde au nevoie?

— De ce nu? zise Walter cu ușurință. Haide, doamnă Reekie, vrei să urci dumneata lângă mine?

Alinor nu prea voia să călărească alături de Walter, dar fiul ei deja își oprise calul și-i întindea mâna băiatului.

— Nu știu dacă pot să mă sui acolo, zise ea uitându-se la calul de vânătoare al conașului.

— O să merg la zidul ăsta de aici. Și dacă urci pe zid, după aceea poți să încaleci. E un cal cuminte, n-o să sară în lături.

Alinor nu putea să spună că nu vrea să zdruncine pruncul din pântec.

— Am traista cu leacuri la mine. E un cal liniștit?

— Promit că are mersul lin. Poți să vii în spatele meu și să te ții bine de mine.

Alinor se cățăără pe zidul din piatră spartă, ținându-și echilibrul pe coama lui, în timp ce Walter își aduse calul lângă zid. Ea puse piciorul în scărița care se legăna și-și trecu celălalt picior peste spinarea calului.

— Toată lumea la bord? întrebă Walter în timp ce Alinor îl apucă de mijloc, cu traista prețioasă ținută strâns între ei.

— Da.

— Și acum putem să pornim, zise el mânând calul la pas. Vrei să mergem mai iute? o întrebă peste umăr.

— Nu prea iute, zise ea neliniștită.

Walter îndemnă calul într-un galop ușor, controlat. Alinor se ținu bine în timp ce calul de vânătoare, un animal cu oase mari, înaintă pe uliță, o luă pe drumul spre Sealsea și apoi coti deodată la stânga pe o cărare pietroasă și nisipoasă către cătunul de la Plaja Răsăriteană.

— Poți să mă lași aici, zise ea cu răsuflarea tăiată. Flăcăul o să mă călăuzească spre colibă.

Walter opri calul, descălecă, o prinse în brațe și o puse jos, pe picioarele ei.

— Să vin cu tine să văd dacă ai nevoie să-ți aduc ceva? se oferă Rob.

— Dacă se poate lipsi de tine conașul Walter, zise ea.

— O, nu facem decât să ne distrăm, spuse Walter. Preceptorul nostru, domnul Summer, e plecat și se întoarce să mă ducă la Cambridge în trimestrul de Postul Paștelui.

— Plecat? întrebă Alinor cu mare interes. Nu se mai întoarce până atunci?

Își dădu seama că se uită cu înfrigurare de la un băiat la celălalt, că e mult prea nerăbdătoare să audă răspunsul. Postul Paștelui era periculos de târziu pentru ea. Până atunci avea să fie însărcinată în aproape șase luni.

— Nu, zise Walter relaxat. Nu până în februarie.

— Mamă, ești bine? întrebă Rob uitându-se la chipul ei palid. Iar ești bolnavă?

— A, am un pic de friguri palustre, zise ea nepăsătoare. Dar mă simt îndeajuns de bine încât să îngrijesc o femeie cumsecade când îi vine sorocul să nască. Vrei să aștepti aici, Rob, și o să-l trimit pe

— Jem, își spuse flăcăul numele, cam fără tragere de inimă, parcă nevrând ca femeia aceea ciudată și călăreții apăruți din senin să știe cum îl cheamă.

— O să-l trimit pe Jem înapoi la tine dacă o să-mi trebuiască ceva. Dacă nu vine în cinci minute, puteți să vă continuați plimbarea călare.

— Putem să ieșim din nou cu barca dumitale? o întrebă Walter. Ziua aia a fost foarte plăcută, nu-i așa?

Alinor își simți fața palidă înroșindu-se la amintirea acelei zile.

— A fost o zi bună, zise ea păstrându-și calmul în voce. Dar acum nu putem să mai ieșim pe apă până la primăvară. S-a pornit vântul și marea e prea agitată în port pentru mine. Și e frig. O să mergem din nou când va fi soare și mare lină.

Cei doi tineri așteptară pe caii lor în timp ce Jem o conduse pe Alinor pe cărările înguste dintre colibe pescarilor. Fiecare căsuță avea lipit de ea un șopron pentru plasele de pescuit, unele aveau poduri în care se reparau și se confecționau pânzele, altele aveau coșmelii unde pescarul își putea afuma peștii sau putea să-i pună la sărat într-un butoi. Din când în când, o potecă dreaptă servea ca spațiu pentru confecționarea frânghiilor, fiind plină cu funii ce șerpuiau încolo și înapoi, legate de un stâlp la fiecare capăt și împletite câte trei sau patru. Era o învălmășeală de locuințe. Casele aveau pereții din lemn adus de ape și lut, acoperișurile erau o peticeală de pânze de corabie și plase de pescuit vechi, stuf și alge brune uscate. În aer pluteau mirosul de pește stricat și cel de apă stătută din plase și ocazionala pală de vânt urât mirositoare pricinuită de arderea gunoiului. Nici măcar briza dinspre mare nu-l putea alunga. Jem o conduse la una dintre casele mai bune, așezată perpendicular față de mare, ale cărei valuri mișcau ritmic pietrișul de pe plaja de dedesubt. Casa avea o mică grădină împrejmuată cu lemne aduse de ape, acoperiș bun din plăcuțe de ardezie, horn din cărămidă și pereți construiți din lemnărie de la corăbii și mortar.

— Doamna Auster e înăuntru, zise el arătându-i ușa.

Alinor intră. Locuința avea două camere la parter în partea din față, una pentru mâncat și pentru toate treburile gospodărești, iar cealaltă, despărțită de prima printr-un perete de scânduri groase, era dormitorul. În spate, o coșmelie servea drept spălătorie, iar o scară ducea la catul

de sus, unde alți membri ai familiei dormeau în magazie. Doamna Grace cobora treptele.

— Ai ajuns foarte iute, zise ea bucuroasă.

— Fiul meu m-a adus pe calul lui, spuse Alinor. Așteaptă să vadă dacă e nevoie să-mi mai aducă ceva.

— Trebuie s-o vezi, zise femeia mai în vârstă, deschizând ușița ca Alinor să intre în dormitorul de la parter.

Tânăra stătea rezemată de perete, cu fața în mâini, cu cămașa de noapte întinsă peste pântecul mare. Nu întoarse capul la intrarea lui Alinor, dar tresări la scârțâitul ușii.

— Vreau să vină Joshua, șopti ea.

— Uite, a venit doamna Reekie să te ajute la naștere.

— Îl vreau pe Joshua, zise tânăra. Mamă, mă simt bolnavă ca un câine.

Alinor fu cuprinsă de sentimentul liniștitor pe care i-l dădea propria iscusință. Aici, nu era o femeie înspăimântată care distrusese viața copiilor ei și pe a ei înseși; aici, era singura care știa ce trebuie făcut, care asistase și ajutase la multe nașteri. Se apropie în tăcere de tânără și puse palma rece pe fruntea ei înroșită, observând cât de țeapăn stătea.

— Te doare capul? o întrebă. Gâtul?

Ochii fetei, cu pupilele negre dilatate, se deschiseră o clipă să se uite la mâna lui Alinor, apoi se închiseră din nou. Își rezemă capul de peretele din scândură.

— Abia dacă mai îndur, răspunse ea.

Alinor ieși în liniște din cameră și-l găsi pe Jem așteptând în fața ușii de la intrare.

— Du-te la fiul meu și spune-i să-mi aducă un mănunchi mare de spilcuță, îi zise ea. Și apoi spune-i că mă ocup singură de restul și că poate să plece.

Jem încuviință din cap și o luă la fugă pe potecă. Alinor se întoarse înăuntru, îi zâmbi doamnei Grace și apucă mâinile reci ca gheața ale fetei.

— Acum hai să te așezăm comod, îi zise ea liniștitor.

Pe tot parcursul zilei, alte neveste tinere și vârstnice se perindară cu daruri de bere slabă și pâine, mere și brânză, cu scutece și scufițe pe care le păstrasera în levănțică, rămânând să bârfească lângă sobă și transmitând urări de bine în camera de naștere, fiecare sperând că i se va da voie înăuntru. Alinor ținu ușa închisă și asigură liniștea Lisei Auster. Îi dădu să bea ceai din frunze uscate de zmeur și o puse să mănânce salate de spilcuță. Abia după ce-i scăzu febra și-i trecu durerea de cap Alinor le dădu voie în cameră bârfitoarelor care veniseră s-o vadă, dar numai câte două deodată, până când durerile începură să vină des și moașa consideră că se apropie momentul nașterii. Apoi, cu mama, soacra și două prietene apropiate care s-o țină de mâini și să-i laude curajul, Lisa se plimbă prin cameră și în cele din urmă se așază pe pat, în timp ce ele aprinseră lămpile cu ulei. Duhoarea grea de ulei de pește umplu încăperea. Alinor se spală pe mâini.

— Te speli? întrebă doamna Grace privind-o neliniștită.

— Da, răspunse ea încet, apoi se duse la fată, care stătea în genunchi rezemată de pat, și o convinse să stea pe vine peste lighean ca s-o poată spăla cu apă curată infuzată cu levănțică și cimbru.

— Nu-i o juncă pe cale să fete! protestă doamna Grace.

— Aşa-i mai bine dacă va trebui să ajut pruncul să iasă, zise Alinor încet.

— O să i se tragă moartea de la asta! prevesti femeia.

Tânăra era din ce în ce mai agitată, gemetele ei de durere se înteteau.

— Acum o să fie? o întrebă ea pe Alinor.

— În curând, încuviinţă Alinor. Vrei să stai în genunchi în pat?

— Da. Nu. nu ştiu

— Vezi unde te simţi cel mai bine, o sfătui Alinor şi o privi pe fată fâţâindu-se, ba aplecându-se deasupra patului, ba întinzându-se în el. În cele din urmă se așeză pe podea, cu spatele rezemat de pat, iar femeile mai în vârstă îi dădură un băţ curăţat de coajă din care să muşte şi o frânghie de care să tragă în timpul naşterii.

Alinor stătu retrasă până când ele începură să vorbească despre chinurile ce urmau, spunând că s-ar putea să dureze multe ore, ba chiar zile în şir, şi despre cum suferiseră ele la naşteri. Atunci făcu un pas în faţă.

— Vine pruncul, îi zise ea tinerei. Lasă-l să vină. Nu-i nevoie să tragi de o frânghie. Toată efortul e în pântec.

Fata se uită cu ochi mari la chipul lui Alinor ce strălucea de siguranţă calmă.

— Asta-i cea mai bună muncă pe care o s-o facem vreodată, îi spuse Alinor. Lasă pruncul să vină.

Fata se așeză pe vine, ținându-se de stâlpul patului, cu pântecul în sus, cu fiecare muşchi încordat, şi gemu. Alinor îngenunche în faţa ei, privindu-i chipul înspăimântat, liniştind-o cu o mână pe umăr. Îi văzu pântecul ridicându-se din pricina unei contracţii şi o îndemnă să împingă şi apoi să se odihnească.

— Pot să-l simt! Pot să-l simt

Femeile se văitară alături de ea într-un cor fără cuvinte.

— Așa, spuse Alinor supraveghind-o cu atenție.

În cele din urmă zise:

— Stai, stai, îi văd capul!

În cameră se auzi un murmur de încântare și entuziasm și toate se îngrămădiră mai aproape.

— Iată-te, zise Alinor cu bucurie în timp ce ținea capul și umerii alunecoși ai pruncului și, mișcându-se în ritmul mamei, legănându-se odată cu ea, îl aduse pe lume.

Îl ținu cu pricepere de piciorușe, ca pe un macrou care se zbate, și-l plesni ușurel pe spate ca să-i curețe respirația, apoi se aplecă și supse nasul și gura lui și scuipă lichidul și sângele pe jos. Urmă un scurt moment de tăcere, o tăcere încărcată cu așteptare, după care auziră toate tușitul înăbușit, apoi plânsul puternic când pruncul inspiră aer pentru prima oară.

— O fată, zise Alinor. O fată.

Cordonul ombilical încă zvâcnea și copilul deschise gura și țipă. Alinor se uită la mânuțele fără cusur, la pielea zbârcită, murdară de ceară albă și sânge, la părul negru lipit de căpșor, la fața micuță, roșie de protest.

— O fată, repetă Alinor. O fetiță prețioasă, un dar de la Dumnezeu Însuși.

— Doamnă Reekie, dumneata ești bine? Întrebă cineva, iar Alinor, amintindu-și de munca ei, se întoarse spre mamă și, cu mâna încă pe cordonul ombilical care zvâcnea, o asistă la eliminarea placentei.

Doamna Grace îi întinse șalul pe care-l păstrase pentru nepoata ei, iar Alinor înfășură bine copilul și i-l dădu bunicii, apoi proaspăta mămică urcă în pat și Alinor o șterse cu buretele la părțile femeiești și i le legă cu mușchi, mâinile ei mișcându-se cu pricepere în timp ce capul îi era cuprins de amețeală fiindcă își dăduse seama că pruncul acela era un dar prețios al vieții, că fiecare prunc era neînchipuit de

prețios, că nici unul nu ar trebui să piară dacă putea fi salvat, dacă putea să aibă o viață în care să fie iubit și îngrijit.

Toate femeile se adunară roată, trecându-și fetița de la una la alta, admirând-o și murmurând deasupra ei. Când ajunse înapoi la Alinor, ea îi legă cordonul ombilical, îl tăie frumos și i-o întinse mamei.

— Poftim. Uite-o pe fetița ta.

Parcă pruncul venise în brațele lui Alinor pentru a-i aduce un mesaj, așa cum măcăleandrul cânta în gardul ei viu, iar pescărușii țipau deasupra colibei ei.

— Dumnezeu s-o binecuvânteze și s-o facă sănătoasă și puternică, zise Alinor privindu-i căpșorul și ochii albaștri-închis ce se deschiseră pentru a vedea lumea prima oară.

Tânăra Lisa Auster era îmbujorată și mândră, sprijinită de așternuturile făcute morman, cu vecinele înghesuindu-se în jurul ei să vadă copilul și s-o pupe.

— Hai s-o punem la sân, sugeră Alinor și așteptă în timp ce mama și copilul se apropiară bâjbâind; Alinor puse ușor o mână pe brațul doamnei Grace ca s-o împiedice să intervină.

— E bine așa? întrebă tânăra mamă. Nu știu dacă e bine așa.

Se strâmbă când micuța îi apucă sânul.

— E bine! zise Alinor zâmbind larg, cu o bucurie inexplicabilă. O să doară mai mult înainte de-a dura mai puțin, dar o să simți colastra ieșind și o să vezi că pruncul suge.

Le privi pe amândouă o clipă și apoi își dădu seama că stătea acolo zâmbind în tăcere, de parcă ar fi aflat ceva deosebit de important la patul acestei neveste de pescar sărac, ceva ce nu știuse până atunci.

— E un dar, șopti ea. Viață. Prețios.

— Speram să se nască cu căiță pe cap, zise doamna Grace. Nouă, nevestelor de pescari, ne-ar plăcea să ni se nască pruncii cu căiță ca să fie feriți de înec.

— Știu, dădu din cap Alinor.

— Dacă ai o căiță sau numai o parte din una, aș cumpăra-o de la dumneata.

— N-am, nu mă ocup cu așa ceva.

— Credeam că ești vindecătoare cu ierburi și lucruri secrete

— Doar cu ierburi, zise Alinor calm. Fără lucruri secrete

— Fără aurul zânelor? Am auzit că ai aurul zânelor.

— Adun monede fără valoare și cochilii frumoase când le văd. Nimic altceva. Doar amintiri, nimic care să aibă vreo însemnătate.

— Credeam că o femeie ar putea veni la dumneata pentru tot felul de nevoi

— Am eu o nevoie. Ai putea să-i dai omului meu o poțiune! o întrerupse cineva, în mijlocul râsetelor cu subînțeleș.

Alinor zâmbi ca și cum ar fi găsit gluma amuzantă, deși era sătulă de subiect.

— Îmi pare rău, dar n-am decât ierburi de leac. Vând ierburi și asist la nașteri, iar uneori îngrijesc bolnavi. Trebuie să am grijă, doamnă Grace. Mă înțelegeți. Trebuie să am grijă de bunul meu nume.

Femeia încuviință din cap, nevenindu-i să creadă.

— Dar se zice că poți să faci tot felul de lucruri. Se zice că vorbești cu lumea cealaltă. Și că ei te ajută.

Alinor clătină din cap.

— Nu pot să fac nimic mai bun decât asta, stăruie ea uitându-se din nou la tânăra care zăcea istovită în pat, cu fața luminată de fericire, și la pruncul care suga la pieptul

ei. Cred că nu există ceva mai bun pe lume. Lumea asta – nu știu nimic despre nici o alta.

— Fetița e bine? Întrebă Lisa. Mănâncă bine, nu-i așa?

Alinor îi zâmbi.

— E foarte sănătoasă, iar când soțul tău o să vină acasă, o să vă iubească pe amândouă. Iar acum

Alinor se apucă să strângă sticlutele cu ulei și cutia cu mușchi uscat și le puse în traistă.

— Acum o să merg acasă. Și dacă vrei, o să vin iar mâine să văd cum ești.

— Jem poate să te conducă cu un felinar, se oferi doamna Grace, scoțând o monedă de șase penny. Și o să-ți mai dau un șiling când vii mâine. Îți sunt recunoscătoare, doamnă Reekie. Amândouă suntem. Sper că ne bucurăm de bunăvoința dumitale? Sper că pruncul se bucură de urările dumitale de bine?

— E bucuria mea. Lăudat fie Domnul, zise Alinor abia auzind ciudata întrebare.

Le ură seară bună femeilor, își ridică traista, se înfășură în pelerină și își trase gluga pe cap, apoi se ținu după lumina șovăitoare a felinarului purtat de Jem pe ulițele înguste ale Plajei Răsăritene.

Era prea întuneric să traverseze portul când se apropia fluxul, așa că o luă pe drumul cel lung, spre Chichester, până zăriră lumina de la fereastra casei bacului. Jem merse tot drumul în fața ei, cu felinarul ridicat în lateral pentru a-i lumina poteca, de parcă i-ar fi fost teamă să meargă lângă o vindecătoare. Se opri doar când ajunseră la marginea puhoiului și reflexia lunii, argintie pe apă, făcu lumina felinarului să pară gălbuie și slabă.

— De-aici sunt în siguranță, zise Alinor. Știu drumul, chiar și pe întuneric. Poți să mergi acasă.

El își trase capul între umeri și, deși Alinor îi întinse o monedă de jumătate de penny, dădu să plece.

— Poftim, asta-i pentru tine, zise ea. Îți mulțumesc că m-ai dus la doamna Auster și înapoi acasă.

— Nu îndrăznesc s-o iau, spuse el făcând un pas înapoi și ducând iute mâinile la spate.

— Ce vrei să spui? îl întrebă ea ținând, totuși, moneda întinsă.

— E aurul zânelor, știu eu! izbucni el. Mă bucur c-ai fost mulțumită de serviciile mele, Înălțimea Ta. Acum o să plec, dacă-mi dai voie.

Flăcăul părea gata s-o rupă la fugă.

— Cum mi-ai spus? Băiete Jem știi că nu sunt decât văduva pescarului Zachary Reekie, zise Alinor. Știi că lucrez ca moașă. Nu fac altceva. Nu am aur de zâne. N-ai de ce să-mi spui Înălțimea Ta!

El mergea de-a-ndăratelea, fără să-și ia ochii temători de la ea, cu chipul palid la lumina felinarului, grăbindu-se să se îndepărteze.

— Mi s-a spus că știi lucruri pe care nu le știe nici o muritoare, șopti el. Că feciorul dumitale trăiește ca un lord la conac și că fiica dumitale urmează să se mărite cu cel mai bogat fermier din Sussex.

— Ei bine, nu, începu Alinor.

— Doamnă, ai iscat o furtună cu un fluierat ca să-l ia pe soțul dumitale?

Alinor încercă să râdă, dar teama lui era molipsitoare.

— Asta-i o nerozie, zise ea cu glas nesigur. Și doamna Grace știe că-i o nerozie, căci te-a trimis după o moașă bună și cumsecade și am venit.

— Nu, clătină el din cap. Nu ea. Le-a fost teamă să trimită după altcineva ca să nu ne dorești răul. Așa că am venit să te iau, dar mi-am ținut degetele încrucișate, iar

dumneata ai venit la ea călare, ca o regină, și l-ai trimis pe însuși fiul lui sir William să-ți îndeplinească porunca. Noapte bună, doamnă Reekie, Înălțimea Ta. Noapte bună.

Alinor îl lăsă să plece, prea zguduită ca să insiste să ia moneda, prea înspăimântată de teama din ochii lui căscați ca să râdă și să-l facă să-i vină mintea la cap. Când Zachary o acuzase că e mână-n mână cu puteri mai presus de acest pământ, ea îi luase vorbele drept o încercare exagerată de a o curta când o văzuse prima oară și apoi ca parte a urii lui când căsnicia lor se stricase. Nu-și închipuise vreodată că el ar sădi o calomnie atât de primejdioasă în mintea tovarășilor lui de băutură și că aceasta ar înflori în aceste închipuiri invidioase.

Desigur, oamenii se mirau de norocul lui Rob și de logodna lui Alys, dar Alinor nu se gândise că ei vor țese din ura superstițioasă a bărbatului său și din supraviețuirea ei o poveste cu zâne despre moartea lui Zachary și răzbunarea ei. Era o notă întunecată la capătul unei zile care începuse cu gânduri de înec și ape întunecate. Ea merse anevoie de-a lungul digului, cu noroiul înghețat trosnind sub ghetele-i scâlciate. Ajunse acasă, deschise ușa și intră.

Coliba era cufundată în întuneric, focul era acoperit, lumânările erau stinse. Alys dormea pe partea ei de pat și Alinor fu ușurată că nu era nevoită să mai rostească vreun cuvânt până dimineață.

Douai, Franța, octombrie 1648

James petrecu o săptămână în căință tăcută, fără să poată dormi din pricina sentimentului contradictoriu de vinovăție și dorință. Se întâlnea în fiecare zi cu confesorul său și reluau pas cu pas prima întâlnire cu Alinor, faptul că ea îl salvase și că fără ea s-ar fi rătăcit în ținutul netrecut pe nici o hartă al mareelor. Ea fusese izbăvitoarea lui.

— Dar ea nu este izbăvitoarea ta, zise părintele Paul încet când îngenuncheară unul lângă altul în capelă și se uitară în sus la altarul de unde Hristos răstignit privea în jos la ei, cu chipul lui întristat. Ea nu e un înger. E pământeană și în mod firesc înclinată spre păcat.

James lăsă capul în jos. Nu putea să nege că e înclinată spre păcat. Povesti despre după-amiaza petrecută în barcă, vorbi despre dorința ei. Vorbi despre culoarea părului ei și despre cum îi scăpase o şuviță de sub bonetă și-i fluturase pe față. Vorbi despre mâinile ei bătătorite și despre rufăria ei din pânză aspră.

— S-a născut în sărăcie, locul i-a fost hărăzit de Dumnezeu. Nu e treaba ta să-l sfidezi pe Dumnezeu și s-o salvezi. A cerut să fie botezată în credința cea adevărată?

— Nu, răspunse James încet.

— N-ai nimic altceva să-i oferi.

Cu glas scăzut și rușinat, James vorbi despre senzația dată de gura ei când o sărutase, despre puterea trupului ei pe sub hainele lălâi. Vorbi despre zâmbetul ei și despre micul ei icnet de dorință. Zise că atunci când i-a atins mâna, talia, sânul, s-a simțit pentru prima dată bărbat. Că s-a găsit pe sine iubind-o.

— O femeie nu poate să aducă cunoaștere, îl corectă părintele Paul. Nu te cunoști pe tine însuși cunoscând-o pe ea. Tot ce te-a învățat ea este cunoaștere trupească, asta e tot ce știe.

— Dar asta a fost totul! zise James simplu.

Nu vorbi despre podul de deasupra grajdurilor, nici despre frumusețea ei în lumina dimineții, când fusese goală ca Eva și inocentă ca Paradisul.

— Păcat sau nu, o iubesc, părinte.

— Este păcat, răspunse hotărât preotul. Nu-l numi „păcat sau nu” de parcă n-ai fi primit instruire, de parcă Dumnezeu nu ți-ar fi dăruit rațiune. Este păcat și trebuie să-l alungi din tine.

James se lăsă pe călcâie, cu chipul palid.

— Dacă o părăsesc, îmi încalc cuvântul. Am cerut-o de soție.

— Nu ești liber s-o ceri.

— Iar ea nu era liberă să consimtă, mărturisi James. Se vorbește împotriva ei

— Ce se spune?

— Nimic, nerozii superstițioase, răutăți, numai răutăți. Propriul ei soț a spus că e târfa zânelor, zise James încercând să râdă. Nerozii ce vin din neștiință, oamenii ăia de la țară sunt niște nerozi

Confesorul nu râse cu el.

— Fiule, noi doi, departe de ei, nu știm despre ce vorbesc. Nu poți să spui că sunt nerozii, nu știi ce-a făcut

ea. Ar trebui să cercetăm. Un vânător de vrăjitoare ar trebui să meargă în vizită acolo și să pună întrebări. Asta e ceva foarte grav. Are semne pe ea?

— Nu! exclamă James îngrozit.

— Se teme de cuvântul Domnului în biserică sau de lucrările lui Dumnezeu, precum apa adâncă și stâncile înalte?

James șovăi, gândindu-se la spaima ei de apă.

— Are un spiriduș, un animal care comunică cu ea?

El se gândi la găinile care cotcodăceau la picioarele ei și care dormeau în colțul micii colibe, la Roșcatul, câinele, la albine, la măcăleandru din grădina ei.

— Dar asta e viața ei

— Nu e de așteptat ca soțul ei s-o știe mai bine decât tine, care ai fost sedus? Dacă e frumoasă pentru că Satana a aruncat o vrajă asupra ei? Dacă face atât vrăji, cât și leacuri? Mi-ai spus că se aștepta să vorbească cu morții. Dacă nu e o biată femeie săracă, ci una diabolică?

Ținutul mareelor, octombrie 1648

Alys se trezi în sunetul familiar al berii turnate din urcior și al lingurii de lemn amestecând pe fundul oalei cu fiertură. Se ridică din pat și-și dădu părul la o parte din ochi, punându-și cămașa și fusta la nimereală, fără să se uite.

Alinor își trase scăunelul la masă și înclină capul în rugăciunea de mulțumire în timp ce Alys se așeză de cealaltă parte și zise: „Amin”.

Mâncară în liniște, apoi Alys se ridică și luă pieptănul. Fără să vorbească, i-l dădu mamei ei și se așeză la picioarele acesteia de parcă ar fi fost din nou o fetiță. Alinor despleti delicat pletele lungi ale fiicei ei și le pieptănă, descurcând încetișor toate șuvițele și scoțând câte o crenguță sau un pai rătăcit.

— Pentru Dumnezeu, ce-ai făcut? o întreabă Alinor pe Alys aruncând o frunză în foc.

— Am cules scoroambe, răspunse Alys. De când a aflat că eu și Richard urmează să ne căsătorim, doamna Miller mă trimite la câmp. De parcă ne-ar putea împiedica să ne

vedem! De parcă ar avea ceva de câștigat dacă mă pune la munci umile.

Alinor îi pieptănă părul lung, auriu, privind cum cade lumina pe buclele dese, apoi îl împleti, începând din față, astfel încât să se încolăcească în jurul capului frumos al fiicei sale.

— Te-ai hotărât? întrebă Alys încet, privind încrezătoare în sus spre mama ei. Am venit devreme acasă să te ajut și unchiul Ned mi-a spus că ai fost chemată la Plaja Răsăriteană. Dar i-am zis doamnei Miller că sunt bolnavă. Nu mă așteaptă azi. Pot să rămân acasă și să te ajut să scapi de asta.

— Am luat o hotărâre.

Alinor inspiră adânc și-i spuse:

— Mi-a venit ieri aproape ca o viziune, Alys, când am moșit pruncul Lisei Auster. Am ținut fetița în brațe. Nu era mai mare decât un pisoi și am văzut cât era de prețioasă, un miracol. Totul la ea părea fără cusur; era un ghemotoc cu gene mititele și cu unghiile ca cele mai mici cochilii de pe plaja Wittering, iar ochii îi erau albaștri-închis, ca ai tăi când te-ai născut. Am văzut lumina lumii în ea. Nu pot să distrug un lucru perfect, Alys. Ar fi ca și cum aș sparge un ou de mierlă. Pentru prima oară în viață, am înțeles ce-i sacru. Pruncul ăsta a venit la mine când credeam că n-o să mai am niciodată unul. Și n-o să-l ucid.

— Dar știi cum? insistă Alys.

— Da, știi cum, răspunse încet Alinor.

— Mama ta a făcut vreodată asta?

— Da, a făcut-o. Atunci când a considerat că-i cel mai bun lucru pentru mamă sau pentru copil, bietul de el, beteag. O făcea ca să scutească de suferință. Și eu aș face asta pentru a scuti pe cineva de suferință. Cred că-i drept s-o faci ca să curmi durerea. De-ar fi după mine, o femeie ar

putea să aleagă – dacă să conceapă un copil, dacă să treacă prin chinurile facerii, dacă să fie sau nu grea. Nu bărbații ar trebui să hotărască, dacă e vorba despre viața unei femei și cea a copilului ei. Însă eu nu vreau să-i fac asta pruncului meu. Aș prefera să suport durerea decât să-l pierd.

— Se face cu ierburi?

— Întâi cu ierburi, iar dacă pruncul nu se duce, atunci iei un fus sau un ac de tăbăcărie, un cuțit lung și subțire sau o sulă și-l vâri în femeie ca să înjunghii pruncul în pântec, unde stă ghemuit, zise Alinor calm în vreme ce Alys asculta îngrozită, cu mâinile la gură. De șase ori se înfinge acul și nu se știe dacă înțeapă capul pruncului, dacă trece printr-un ochi, printr-o ureche sau prin gură, ori dacă străpunge direct trupul femeii. E ceva la fel de crud ca măcelărirea unui vițel. Mai rău. Ești complet oarbă, nu știi ce faci. Femeia poate să moară din pricina sângerării în interior sau poate să moară pruncul, dar să nu iasă și să putrezească în trupul femeii. Sau ea poate să piardă sarcina, dar să moară de febră. Treaba asta înseamnă moarte pentru prunc și uneori moarte pentru mamă. Îmi dorești așa ceva?

— Bineînțeles că nu, zise Alys rezemându-se de genunchiul mamei și închizând ochii.

— Vrei să iei un ac de tăbăcărie și să-ți înjunghii sora nenăscută în față în timp ce crește în mine?

— Sigur că nu, șopti fata, la fel de încet ca mama ei.

— Nici eu nu vreau, zise Alinor. Nu pot s-o fac. Nu mă pot sili s-o fac.

— Dar ce-o să ne facem, mamă? Asta o să ne distrugă și pe mine, și pe tine, și pe Rob.

— Știu. Și e rușinea mea, nu a ta sau a lui Rob. O să mă gândesc cum să iau totul asupra mea.

— N-ai cum. Doar dacă pleci de-aici îndată, chiar acum, înainte să afle cineva, și atunci ce-o să se aleagă de mine și de Rob? Suntem prea mici să ne pierdem și mama, și tatăl. O să faci orfani din noi. Și unde să te duci? Și cum să mă mărit fără tine? Cum o să-mi nasc copilașul fără tine?

— Îmi pare foarte rău, zise Alinor, smerită în fața fiicei ei. Chiar îmi pare rău, Alys. O să mă rog pentru călăuzire și o să fac tot ce-mi stă în putință. Orice în afară de-a omorî acest prunc.

— Al cui prunc? Întrebă Alys întorcându-se și privind în sus la mama ei. Al cui e? Al lui sir William? Căci el te poate plăti ca să pleci de aici. Toată lumea știe că el

— Nu-i al lui sir William, o întrerupse Alinor. Și nu pot să-ți spun al cui e. Nu-i taina mea, Alys. Am greșit foarte tare, dar n-o să înrăutățesc lucrurile trădându-l și pe el, nu doar pe mine.

— El e cel care te-a trădat, zise fata cu necaz. El ne-a distrus pe toți trei. Nu-i cu nimic mai bun decât tata.

— Nu spune asta, Alys. Tu nu știi

— E mai rău decât tata, insistă ea. Am fi fost mai puțin afectați dacă te-ar fi bătut, așa cum făcea tata. Tu ne-ai apărat de tata pe mine și pe Rob. Te-am văzut încasând bătaii despre care credeam c-o să te omoare. Tu ai stat între el și noi. Dar nu vrei să ne salvezi de la asta. Ce sens are – dacă nu vrei să ne salvezi de la asta?

Douai, Franța, noiembrie 1648

James avea senzația că trăiește sub un clopot de sticlă, că e văzut, dar redus la tăcere, în minte auzea un ecou și respira aerul ciudat al necredinței. Se ruga ca ceva pur, rar și puternic să izvorască din neconținutul său chin zilnic; însă nu simțea că se purifică; simțea că se evaporă, prefăcându-se în nimic.

Într-o dimineață, magistrul Sean veni la el în micuța capelă de pe o latură a bisericii, unde James se ruga după spovedanie, și-i zise:

— Îți aduc vești care vor ridica povara de pe umerii tăi, frate James.

— M-aș bucura să le aud, răspunse James ridicându-se.

— Regele se pregătește să scape de temnicerii lui. Propunerile pe care Parlamentul i le-a pus în față sunt prea modeste pentru măreția sa divină, iar iertările oferite susținătorilor lui sunt prea meschine. El le-a spus că nu poate să cadă la învoială și a scris în taină că e gata să se alăture reginei și fiului său, prințul Carol, în exil.

James simți sentimentul familiar de groază.

— Vreți să merg la el? întrebă el. Trebuie să merg din nou și să-l aduc?

Glasul nu-i șovăi, dar se gândi că de data asta l-ar trimite negreșit la moarte.

— Nu, nu, un localnic îl va scoate de-acolo. Un om din Newport. Regelui i se dă voie să se plimbe, să iasă la aer, ba chiar să călărească. Ei nu suspectează nimic. Sunt încredințați că el cântărește oferta pe care i-au făcut-o. Însă călăreții se vor întâlni cu el și vor galopa alături de el până la coastă. Acolo îl va aștepta o corabie. O să ajungă pe mare și va naviga spre Cherbourg. Cu ajutorul lui Dumnezeu, s-ar putea să fie deja acolo. Scrisoarea pe care am primit-o eu a fost trimisă acum mai multe zile. Domnul să aibă milă de noi, s-ar putea să-l vedem chiar aici.

— Amin, șopti James închinându-se. Amin.

Descoperi cu rușine că era năucit de teamă.

— Însă nu e atât de ușor. Sunt siguri de corabie? Are un căpitan de încredere? Și regele va accepta? Câtor oameni le-a spus despre planul acesta?

— Localnicul a făcut toate pregătirile, repetă profesorul. Slavă Domnului că regele e în sfârșit pregătit să plece.

— Dar ei trebuie să aibă o corabie pe care se pot baza și un loc de întâlnire sigur pe mare. Nu-i așa de ușor să

— Regele a comandat-o. El l-a ales pe căpitanul corabiei. Dumnezeu o să-l călăuzească.

— Amin, zise James din nou, reducându-și la tăcere îndoielile, știind că temerile lui erau născute din experiența proprie.

Poate că altcineva avea să izbutească acolo unde el dăduse greș atât de lamentabil. Poate că de astă dată avea să fie cu totul altfel.

— Amin, repetă el.

Ținutul mareelor, noiembrie 1648

Alys și Alinor merseră împreună pe dig până la casa bacului. Sub picioarele lor, pământul era tare ca fierul și înghețat. Când ajunseră la debarcader, se sărutară de despărțire fără să vorbească. Ned trase bacul pentru nepoata lui, cu un zâmbet pe chip și cu câinele stând lângă el, dând din coada-i flocoasă.

— Ziua bună, zise el vesel. E o zi bună pentru mine și pentru toți prietenii libertății.

— Ce s-a-ntâmpnat? întrebă sora lui în timp ce Alys urca în bac.

Alinor clătină din cap când Ned îi întinse mâna.

— Nu, eu nu trec dincolo. Am venit să m-apuc de pus orzul la lăstărit.

— Armata o să-l captureze pe rege, jur, zise el triumfător.

— De ce? De unde știi?

— A venit negustorul de lână – ți-a mai lăsat un sac pentru tors, e în magazie – și mi-a zis că vestea s-a răspândit în tot Chichesterul. Oamenii Parlamentului n-au ajuns la nici o înțelegere cu regele. Și acum se pare că Maiestatea Sa era cât pe ce să-și încalce cuvântul regal, să

încalce liberarea condiționată și să fugă. Guvernatorul de la Castelul Carisbrooke, colonelul Hammond, e rechemat la cartierul general ca să dea socoteală pentru asta. Complotiștii au fost arestați. Armata s-a săturat, acum o să-l ia ei înșiși pe rege.

— Dar cum de știe un negustor de lână din Chichester că regele plănuia să fugă? întrebă Alys neîncrezătoare.

— Cine a fost arestat? o întrerupse Alinor cu răsuflarea tăiată, îngrijorată pentru James. Cine a fost prins ajutându-l pe rege?

— Gărzile lui de la castel; dar toată insula știa despre asta, zise Ned disprețuitor. La complot au participat șase oameni. Regele trebuie să le fi trimis scrisori tuturor cunoscuților, spunându-le că nu poate să încheie un acord cu Parlamentul și că-i pregătit să fugă.

Buimăcită de spaimă, Alinor se rezemă de stâlpul de ancorare.

— Doar gărzile lui au fost arestate?

— Da, două dintre ele. Alinor, ești bine? o întrebă Ned.

— Unchiule, trebuie să merg la lucru, zise Alys trăgând de funia de ghidare a bacului pentru a-i distra atenția de la paloarea mamei sale. Mă treci dincolo? Mamă, ne vedem diseară. Azi coacem pâine la moară. O să aduc una acasă.

— Da, da, Dumnezeu să te binecuvânteze, zise absentă Alinor, apoi se feri de privirea cercetătoare a fratelui ei ducându-se în camera de preparare a malțului.

Liniștea din încăpere o calmă, luă grebla pentru orz, cu mânerul neted după decenii de întrebuințare. Camera cu tavan jos era călduroasă în comparație cu frigul iernatic de afară și parfumată de mirosul dulceag al orzului. Boabele erau într-o grămadă înaltă, se încălzeau și începeau să pocnească. Ned pusese o găleată cu apă curată de la iazul bacului la adăpost de înghețul din timpul nopții. Alinor

împrăștiie cu grebla boabele pe podea într-un strat subțire și apoi le amestecă. Când fură întinse bine, luă o perie din crenguțe de măturică și le stropi cu apă, le amestecă din nou și apoi luă lopata lată și le puse iar grămadă. Nu se putea spune dacă fiecare sămânță avea să se spargă, prinzând viață, dar Alinor știa că miracolul vieții se afla acolo, în sute și mii, în milioane. Viață în taină, o scânteie atât de mică, încât putea să trăiască în fiecare bob de orz, atât de puternică, încât spărgea sămânța și creștea. Se sprijini de coada lopeții și se gândi la traiul ei acolo: amestecând orzul, culegând ierburi de leac, moșind prunci, cu miracolul vieții ca o flacără de lumânare, ascuns în ea; și departe, undeva, poate pe Insula Wight ori poate la colegiul lui din Franța, James se gândea la ea, se pregătea să vină la ea, cu miracolul pasiunii înlăuntrul său.

Cândva, Alinor nu știuse dacă e bărbat de cuvânt, dacă se va întoarce la ea. Dar acum avea încredere în el: știa că va veni. Iar când avea să vină, o să-i spună că e grea, că viața crește iute în ea. N-avea să-l refuze din nou, avea să plece cu el, acasă la el, în îndepărtatul ținut Yorkshire, la Londra, în Franța, oriunde dorea el.

Rezemă lopata de perete și deschise ușa de parcă ar fi fost cu puțință să vadă pânzele corabiei lui. În fața ei, fluxul se apropia de uscat, pescărușii țipau deasupra valurilor care se spărgeau. Apa era de un albastru sclipitor, puțul tainic scotea un murmur familiar în depărtare, soarele de iarnă era aspru și strălucitor. Alinor se gândi că orice era posibil în această lume: regele putea să fugă, James putea să-și recapete căminul, să vină după ea, iar ea, să-i nască pruncul. De ce nu, în această lume nouă unde se putea întâmpla orice?

— Vreau să stăm de vorbă, îi zise Alinor fiicei ei, punând capăt zilelor de tăcere nefericită.

Se pregăteau de culcare, strângând jăraticul sub capacul din lut, mânând găinile în colțul lor, dezbrăcându-se în cămășile de corp și, în cele din urmă, stingând mica făclie din papură îmbibată în seu. Mirosul urât de fum de grăsime se răspândi în încăpere ca izul de șuncă rancedă. Coliba era întunecată, luminată doar de razele lunii ce pătrundeau prin obloane.

— În sfârșit, zise Alys cu supărare în glas. Mă întrebam cât o să dureze până o să vorbești. Ai idee ce-o să faci?

— Alys, tot ce pot să spun e că-mi pare rău, zise Alinor plecând capul. Dar am speranțe.

— Spune una, zise tânăra trântindu-se pe pat.

— Tatăl copilului meu e un om bun. Mi-a cerut să mă căsătoresc cu el și, când voi putea, o s-o fac.

— Nu poți, ești măritată cu tata.

— Pot să zic că a murit și peste șase ani o să fiu liberă să mă mărit. Așa e legea. Când un bărbat lipsește șapte ani.

— Să zici c-a murit?! exclamă Alys uluită. Să-l declari pe tatăl nostru mort?

— Nu înseamnă că-i doresc răul! exclamă Alinor.

— Ba da! Chiar asta înseamnă. O să le spui tuturor că-i mort – că ce? s-a înecat? – și o să te declari văduvă?

— Alys, tatăl tău n-o să se întoarcă niciodată, zise Alinor încet. I-a spus lui Rob când s-a întâlnit cu el la Newport. Nu mai vine acasă.

— Ce? Rob l-a văzut?

— Tatăl vostru a fugit de el și n-a venit la următoarea întâlnire. N-a vrut să fie găsit. I-a spus preceptorului că nu se mai întoarce aici.

— Și mie nu mi-a spus nimeni?

— Nu Mai ții minte? N-ai vrut să știi. Ai vrut să mergi la ferma familiei Stoney fără să trebuiască să spui o minciună.

— Tata nu se mai întoarce? Niciodată?

— Nu. El zice că nu.

— Așa, pur și simplu? Și nimeni nu mi-a zis? repetă Alys acoperindu-și ochii cu mâna.

— Îmi pare rău, Alys, zise Alinor întinzând mâinile bătătorite. Au fost atât de multe

Se întrerupse când o văzu pe fiica ei frecându-se puternic la ochi cu șalul.

— Îmi pare foarte rău, Alys. N-a fost un tată bun pentru tine sau Rob. N-a fost un soț bun. Ai zis că nu-ți pasă. Ai zis că nu vrei să știi.

Alinor făcu o pauză, apoi o întrebă:

— Plângi pentru el?

— Deloc, zise fata dezvelindu-și chipul posomorât, ștergându-și toate lacrimile.

— Așa că, vezi tu, nu trebuie să aștept o veșnicie ca el să vină acasă, continuă Alinor pe un ton insistent.

— Se pare că n-ai așteptat deloc, observă Alys cu ranchiună.

Alinor plecă capul în fața acestei acuzații.

— Dar peste șase ani pot să mă mărit cu tatăl pruncului meu.

— Cine zice că poți s-o faci?

— Așa e legea.

— Cine zice asta?

Alinor coborî privirea în pământ când întâlni căutătura mânioasă a fiicei ei.

— Preceptorul lui Rob mi-a spus.

— Toată lumea în afară de mine știe asta? Unchiul Ned știe?

— Nu! Doar preceptorul, pentru că s-a întâlnit cu tatăl tău la Newport atunci când l-a zărit Rob.

— Și legea spune că poți să te măriți la șapte ani după plecarea tatei?

— Da, și o s-o fac.

— Asta o să fie o alinare pentru bastardul tău în vârstă de șase ani, zise Alys, pe al cărei chip nu se citea nici o ușurare. Însă tot va trebui să trecem prin ăștia șase ani.

Alinor strânse din dinți.

— De-asta n-o să spun nimic și nimeni n-o să afle că sunt grea până când te vei mărita cu bine. Apoi, când o să fii fericită la ferma Stoney, o să plec.

— O să mă părăsești. O să-l părăsești pe Rob, zise fata pe un ton sec.

Chipul lui Alinor era calm asemenea statuii sculptate a unui sfânt, dar ochii i se umplură de lacrimi.

— Da, ca să vă cruț pe amândoi. Nu asta vrei?

Fata oftă și înălță capul.

— Nu poate să iasă nimic bun din asta, prevăzu ea. Dacă asta se-ntâmplă când o femeie e liberă să facă propriile alegeri, atunci n-am o părere prea bună despre Anglia cea nouă a unchiului Ned.

— N-are nimic de-a face cu unchiul Ned, zise Alinor surprinsă. N-are nimic de-a face cu Anglia cea nouă.

— El zice că bărbații și femeile pot să-și aleagă destinul, că n-o să mai fie conduși de cei superiori lor. Dar tot ce s-a întâmplat este că tu ai ales să faci o greșală groaznică și noi o să suferim mai rău decât atunci când erai o văduvă săracă de la marginea mării, cu un stăpân risipitor care să te conducă și cu un rege rău deasupra lui. Pentru că nimic

nu s-a schimbat cu adevărat. Ne-om fi descotorosit de rege, dar nu și de stăpânirea bărbaților. Tu ești distrusă și bărbatul ăsta e liber să vină și să plece după bunul-plac. Dacă n-o să se întoarcă niciodată după tine?

Alinor scutură din cap, parcă încercând să scape de nefericirea adâncă de pe chipul fiicei ei.

— Bărbatul pe care-l iubesc o să se întoarcă să mă ajute, promise ea. O să se însoare cu mine când o să poată. N-o să fiu făcută de rușine, și nici voi n-o să fiți. Vom trece cu bine de nunta ta și apoi, când o să fii măritată, o să plec departe să-mi nasc pruncul, iar peste șase ani voi fi și eu măritată, în siguranță.

— Prea multe speranțe, zise Alys cu amărăciune. Familia noastră nu s-a descurcat bine bazându-se pe speranță. Dacă aș fi în locul tău și ți-aș spune așa ceva, m-ai bate.

— Nu te-aș bate niciodată, zise Alinor zâmbindu-i pentru prima oară fiicei iubite.

— Ai fi supărată și furioasă pe mine.

— Tu nu ești supărată și furioasă pe mine?

Alys nu-i zâmbi, ci întoarse capul.

Douai, Franța, noiembrie 1648

James bătu la ușa camerei de oaspeți a colegiului din Douai și încercă să se îmbărbăteze când auzi glasul mamei lui strigând:

— *Entrez!*¹³

După o clipă, femeia se corectă:

— Intră! Intră!

El intră în timp ce ea se întoarse dinspre fereastra care dădea în piață și se apropie grăbită de el, cu brațele întinse.

— Fiule! zise ea afectuos. Fiule!

James îngenunche ca ea să-l binecuvânteze și-i simți mâna pe creștet, apoi se ridică și o sărută pe ambii obraji. Mirosea a parfum și a mătase curată. Tatăl lui se ridică de pe scaunul pe care ședea la masă, unde răsfoise paginile unui frumos manuscris cu anluminuri, iar James îngenunche și în fața lui. Când se ridică, rămaseră toți trei în picioare, uitându-se unii la alții, parcă nevenindu-le să creadă că sunt împreună.

— Aud c-ai fost acasă? întrebă scurt tatăl lui, înregistrând cu privirea-i pătrunzătoare înfățișarea mohorâtă a fiului său, de la chipul palid la sandale.

— Da, răspunse James.

---

¹³ „Intră” (fr.).

Din obișnuință, aruncă o privire în spatele lui, să verifice dacă ușa era închisă.

— În Anglia nu nu la noi acasă.

— Am auzit că au fost necazuri.

Tânărul încuviință din cap. Tatăl lui se așeză în capul mesei de sufragerie din lemn închis și-i făcu semn fiului său să ia loc. Mama lui se așeză la locul ei, în celălalt capăt. James se gândi că trecuseră trei ani de când stătuseră la fel la masa mare din propriul cămin, trei ani de când trăiau din arende pe care izbuteau să le strângă de pe domeniul lor din Anglia, trei ani de când trăiau din puținul oferit de curțile regale, de când erau în exil.

— Cum de-ai auzit? întrebă James. Căci, de fapt, nimeni n-ar trebui să afle nimic despre asta.

— Ei, țara asta afurisită, zise mama lui cu plictis obosit. Toată lumea știe tot. Nimic nu e niciodată privat, nimeni nu e discret. Toată lumea bârfește și născocește lucruri.

— Asta mă pune în primejdie, le atrase atenția James. Pe mine și pe toți cei care merg în Anglia pentru a sluji credința sau pe rege. Lumea nu-și dă seama de asta? Iar asta pune în pericol și cauza noastră. Ei nu pricep că trebuie să slujească în taină? Să păstreze tăcerea?

— Te-ai aflat în primejdie, *chéri*¹⁴? întrebă femeia.

— Da, răspunse sec James. Bineînțeles. În fiecare zi.

Mama lui se albi la față.

— Dar ești nevătămat? întrebă ea punându-și mâna albă peste mâna lui și cercetându-i chipul, ca și cum ar fi putut să vadă vreo rană mortală ascunsă.

— L-ai văzut pe Maiestatea Sa? îl întrebă tatăl. Ai voie să spui?

— Da, l-am văzut. Îi organizasem fuga, după cum îmi închipui că știi, căci de vreme ce curtea reginei știe,

---

¹⁴ „Dragule” (fr.).

presupun că știe tot Parisul. Însă el n-a venit. N-a vrut să vină.

— A refuzat salvarea? întrebă bărbatul, nevenindu-i să creadă.

— N-ai aflat din bârfe?

— Am auzit doar că misiunea a dat greș. Îmi pare rău, am crezut că a fost

— Vina mea? interveni James cu amărăciune în glas. Nu. E adevărat că misiunea mea de salvare a eșuat. Dar asta din pricină că el n-a vrut să iasă pe ușa deschisă, să meargă la vasul care-l aștepta, la oamenii care-și riscă viața ca să-l păzească.

— Era primejdios?

— Bineînțeles că era un plan sigur! Nu l-aș fi pus niciodată în pericol, zise James supărat. Pusesem la cale totul, dar el n-a vrut să vină. Era încredințat că va putea să păcălească Parlamentul. Să-i păcălească să se pună contra armatei. Să-i amenințe cu irlandezii sau cu o invazie din Franța.

Tatăl lui făcu un gest iute din mână, spunând:

— Nu va fi nici o invazie din Franța. Nu sunt bani și Dumnezeu știe

James se uită la tatăl lui.

— Dumnezeu știe ce?

Acum bărbatul mai vârstnic fu cel care aruncă o privire spre ușă să verifice că e bine închisă.

— Nu există conducere, zise el încet. Nu există bună judecată la curtea reginei, nici disciplină la curtea prințului. Nimeni căruia să-i încredințezi un cocker spaniol, darămite o armată. O curte de favoriți și vorbe pe la spate și bârfă nesfârșită, certuri pentru nimic și scandaluri. Oameni cumsecade aruncând cu banii rămași din averi pe planuri disperate. Oameni care visează la viitor și jură că se vor

răzbuna. Nimic pe care să te poți baza. Nimeni pe care să poți conta. Recompense promise, mite date. Ți se face silă.

Mama lui James se ridică de la masă și se uită din nou pe fereastră, de parcă piațeta din orașelul acela de provincie ar fi fost de interes pentru ea.

— Nu vorbi așa, zise ea încet. Nu atâta timp cât James își riscă viața.

— A fugit? îl întrebă foarte încet James pe tatăl său. Am auzit că trebuia să plece călare, că îl aștepta o corabie. E în siguranță?

Tatăl lui clătină din cap.

— Nu s-a întâmplat. Complotul a fost descoperit.

— Nu e de mirare, comentă James posac.

— Nu fi înverșunat, zise mama lui încet, întorcându-se de la fereastră. Nu lăsa aceste vremuri să te strice.

— M-au stricat, mărturisi James. Mi-am pierdut credința. Mi-am pierdut credința în cauză și mi-am pierdut și credința în Dumnezeu. Dar bănuiesc că știați asta? Presupun că magistrul Sean v-a trimis De-asta sunteți aici?

Tatăl lui era un om prea cinstit ca să-și mintă singurul fiu.

— Au trimis după noi de îndată ce-ai venit, zise el. Au spus că ești deznădăjduit. Credința ta în rege și-n Dumnezeu e ceea ce te tulbură? Sau e și o femeie la mijloc?

James șovăi, în vreme ce mama lui veni la masă și-și odihni mâna albă pe ea, dantela frumoasă de la manșeta ei ogindindu-se în lemnul lustruit.

— Poți vorbi de față cu mine, zise ea. Sunt încredințată că am auzit altele mai rele în ultimii ani. Ne-am aflat suficient de multă vreme la o curte dezorganizată, în exil, cu valorile morale ale unor pisici de grajd, încât să fi auzit totul până acum.

— Te-ai stricat? o întrebă el cu un zâmbet strâmb.

— M-am înăspřit, recunosc eu ea. Nu poți să-mi spui nimic nou.

— Există o femeie, mărturisi el. O femeie muncitoare, nu o lady, dar e foarte frumoasă și foarte curajoasă și foarte

Încercă să se gândească la o descriere pe măsura lui Alinor.

— Neobișnuită, zise el. E neobișnuită. Se ocupă cu ierburile de leac, dar nu are educație. E o femeie simplă, dar gândește cu mintea ei, are propriile idei. Trăiește

Se întrerupse, spunându-și că nu poate să descrie coliba de la marginea Mlaștinii Spurcate, casa bacului și nici pe fratele care era de partea armatei.

— Trăiește foarte simplu, continuă el, evitând descrierea sărăciei ei. Însă mi-a salvat viața în noaptea când m-a întâlnit prima oară și m-a ascuns.

— Familia ei? îl îndemnă mama lui să vorbească.

— Are doi copii, un băiat și o fată.

Chipul înfricoșat al femeii îi dădu de înțeleș că a comis o greșeală.

— Nu la asta m-am referit! exclamă ea. Am vrut să te întreb: provine dintr-o familie bună?

— Are copii? E văduvă? întrebă tatăl lui.

James îi răspunse mai întâi mamei sale:

— Nu are o reputație bună în satul ei, cu vecinii ei. Sunt cleveteli – dar lumea clevetește întruna în locurile sărace, doar știi asta! Soțul ei a dispărut. Probabil că a pierit. Sunt oameni nevoiași.

Șovăi, uitându-se de la unul la altul.

— Nu explic bine. Nu au pământ, nici familie sau un nume.

Se uită la mama lui, dorindu-și cu patimă ca ea să vadă mlaștina așa cum o vedea el, un loc de o frumusețe

nefirească, și pe Alinor ca pe o femeie a locului, la fel de stranie și de frumoasă.

— Nu sunt ca noi, se strădui el să explice.

— Dar măcar a avut soț? A fost măritată cândva? Nu e o

— Nu! Părinții ei au murit, dar are un frate. E un om cumsecade.

— Soțul ei a pierit în război? Întrebă mama lui. De partea taberei noastre?

— Ăăă nu, zise James stânjenit. Doar a dispărut.

— E o soție părăsită? Întrebă mama lui. Abandonată?

— Din neam de yeomani? Întrebă tatăl cu speranță în glas. Fratele ăsta? Are propriul lui pământ? Sau e un fermier arendaș?

James clătină din cap, silindu-se să fie sincer.

— El se ocupă de bac. Au în folosință bacul și casa bacului, cultivă legume și pomi și cresc găini pe un acru în spatele casei. Vând bere slabă de la geam. Sunt oameni sărmani, domnule, pe un pământ sărac, chiar la marginea Angliei, acolo unde uscatul se preface în mare. E un ținut mlăștinos, ținutul mareelor, nici pământ, nici apă. Și e adevărat dacă zic că ea n-are mai nimic. I s-au dat câțiva șilingi pentru că m-a dus în loc sigur și i-a folosit ca să cumpere o barcă.

Nu știa că zâmbește cu gândul la barcă și la curajul femeii pe care o iubea.

— A însemnat foarte mult pentru ea. Pescuiește din barcă și vinde ce prinde. A zis că

Se întrerupse când își dădu seama că nu poate să le spună gluma ei cum că salvarea lui avea aceeași valoare cu prinderea unui somon gras.

— Cultivă ierburi și face leacuri. E vindecătoare și moașă în sătucul ăla. E un mic sat pescăresc, foarte sărac.

Mama lui era albă de groază.

— O pescăriță? repetă ea. O moașă? Adică o vindecătoare?

— Da, zise el calm. Nu e mai mult de-atât.

Se întoarse spre tatăl lui, continuând:

— Însă m-a salvat când nu aveam unde să merg. Și apoi, mai târziu, m-a îngrijit când era cât pe ce să mor, când oricine altcineva ar fi încuiat ușile și m-ar fi abandonat de teama ciumei. Dar ea a ales să rămână cu mine, să se încuie cu mine. Și am cerut-o în căsătorie.

Mama lui scoase un geamăt înăbușit și duse mâna la gură, închizând ochii.

— Nu asta aveam noi în plan pentru tine, zise aspru tatăl lui, întunecat la față.

— Știu, domnule. Însă nu aveam în plan o lume ca asta.

— Suntem niște exilați și aproape ruinați. Suntem înfrânți în această lume, dar nu am coborât atât de jos încât să-ți poți încălca legămintele față de Biserică pentru a te însura cu o moașă de la sat, care are doi copii născuți din neam de rând.

— Îmi pare rău, domnule. Îmi pare rău, lady.

Ea clătină din cap, cu mâna pavăză la ochi, ca și cum n-ar fi răbdat să-l vadă.

— Noi ți-am îngăduit să apuci calea Bisericii, zise tatăl lui cu necaz. Nu ne-a fost ușor. Am renunțat atunci la toate speranțele de-a avea nepoți și o noră. Asta a fost alegerea ta. Ai spus că ai o chemare și noi te-am crezut. A fost cel mai greu lucru pe care l-am făcut vreodată – să renunț la singurul meu fiu pentru Biserică. Și acum ne spui că a fost în van? Și că trebuie să renunțăm la tine încă o dată? Dar de data asta pentru ceva fără pic de valoare? Pentru o femeie care – după propria ta descriere, este lipsită de valoare?

James îl auzi pe tatăl său ridicând glasul mânios.

— Știu. Știu. Ați fost buni să mă lăsați să apuc calea Bisericii. Pe atunci îmi doream să fiu în cadrul Bisericii. Eram sigur. Dar când m-am întors în Anglia și am văzut înfrângerea tuturor lucrurilor în care noi credeam și pe rege atât de

— Atât de cum? îl repezi mama lui cu furie rece. Toate astea – toate astea – se întâmplă pentru că ai descoperit că regele e un nerod? Aș fi putut să-ți spun eu asta de-acum zece ani!

Soțul ei îi făcu un semn din mână să tacă, dar ea continuă:

— Nu! Voi vorbi. Băiatul ar trebui să știe. Știe deja! Da! Regele e un nerod și e doar o unealtă, iar fiul lui e un ticălos. Dar e totuși regele. Asta nu se schimbă niciodată! Iar tu ești preot, și asta nu se schimbă niciodată. Indiferent că e un rege bun sau unul rău, asta nu se schimbă. Indiferent că ești un preot bun sau unul rău, asta nu se schimbă! La fel cum tatăl tău este și va fi mereu sir Roger Avery de la domeniul Northside, din Northallerton. Asta nu se schimbă. Indiferent că trăim acolo, în casa noastră, sau nu, chiar dacă ea va fi cucerită și luată de gloată, indiferent dacă tu locuiești sau nu acolo. Este, totuși, numele nostru, casa noastră. Anglia nu se schimbă niciodată și nici tu nu te vei schimba.

În mica încăpere se lăsă liniștea. Sir Roger se uită de la fiu la soție.

— Femeia te-a acceptat? întrebă el, de parcă ar fi fost o chestiune ce prezenta un interes secundar.

— De ce să nu-l accepte? întrebă furioasă lady Avery. Crezi că ar prefera să rămână unde se află? În fundul pământului? Aproape înecată în ținutul mareelor?

James înălță capul și răspunse:

— Nu, ea nu m-a acceptat. A zis că nu se cuvine.

— Are dreptate!

— Chiar a spus asta? Întrebă tatăl lui cu interes.

— Da, încuviință James din cap. V-am spus că e neobișnuită. Dar i-am zis că voi fi eliberat din ordinul meu, c-o să vă întreb dacă am putea să-i plătim Parlamentului amenda ca să ne întoarcem la Northside și c-o să vă cer permisiunea să mă însor cu ea și s-o aduc în căminul nostru ca soția mea. Ea trebuie să aștepte până când poate fi declarată văduvă.

— Să-i plătim Parlamentului amenda și să trăim sub conducerea lui? Să nu-l mai slujim pe rege?

— Da, zise James calm. El nu vrea serviciile mele. Eu nu vreau să i le mai ofer vreodată.

— Să-ți trădezi jurământul de loialitate față de el?

— Să-l desfac.

Lady Avery scoase o batistă brodată din mâneca tivită cu dantelă și și-o duse la ochi. Soțul ei se uită țintă la chipul plecat al fiului său.

— Măcar ea îți știe numele? Îl întrebă.

Tânărul se uită în sus și tatăl lui îi zări pentru prima oară zâmbetul de băiețandru.

— Nu, răspuse el. Mă știe ca părintele James. Mă dau drept preceptor, cu numele de domnul Summer. Ea a riscat totul pentru mine și nici măcar nu-mi știe numele.

Ținutul mareelor, noiembrie 1648

Alinor ciocăni la ușa lăptăriei de la ferma morii și intră când doamna Miller strigă iritată. Richard Stoney căra înăuntru găleți cu lapte, iar slujnica era înaintea lui, cu cobiluța pe umăr.

— Am venit după două găleți cu lapte, dacă ai de vânzare, zise Alinor.

— Astăzi avem mai mult decât putem folosi, răspunse doamna Miller. Vițelul lui Bessy a căzut în șanț și și-a rupt gâtul. Bessy încă dă lapte.

— O, sărăcuța.

— Săraca de mine, zise doamna Miller uitându-se pieziș la Alinor. Am pierdut un vițel bun. Va trebui să pun să-l taie pentru carne.

— Da, încuviință Alinor, care nu gustase în viața ei asemenea delicatessă. Mă gândeam să fac brânză pentru târgul din Chichester.

— Vă car eu laptele până la casa bacului, doamnă Reekie, se offeri Richard politicos.

— Încă nu-i soacra ta, îl muștră doamna Miller cu răceală. Și lucrezi pentru mine.

— Vă cer iertare, zise scurt tânărul, roșind.

— Mă descurc, dacă îmi îngădui să împrumut cobilița, zise Alinor. Vrei să scazi laptele din simbria lui Alys?

— Îmi ceri să-ți dau pe datorie? Întrebă doamna Miller cu răutate.

— Pot să-ți plătesc acum, dacă preferi, zise calm Alinor.

— Nu, nu, păstrează-ți mărunțișul. O să scad din simbria ei la sfârșitul săptămânii.

— Mulțumesc.

Alinor zâmbi și își puse pe umeri cobilița din lemn tocit, ridică cele două găleți pline ochi și încercă să-și găsească echilibrul. Richard îi deschise ușa lăptăriei.

— Du-te în moară, îi porunci doamna Miller flăcăului. Domnul Miller macină în dimineața asta și fluxul nu așteaptă, nici măcar după tine.

Richard plecă iute capul și traversă curtea cu pași grăbiți. În timp ce mergea încet cu cobilița pe umeri, uitându-se atent la laptele care stătea să dea pe dinafară din găleți, Alinor îl auzi pe morar strigându-i lui Richard să deschidă stăvilarul. Rămase o clipă la poartă să-l urmărească pe flăcău, care alerga de-a lungul iazului ca să răsucească cheia mare din fier și să deschidă stăvilarul. Apa din iaz se revărsă în scocul morii și, încet, roata se puse în mișcare. Se auzi un scârțâit puternic de lemn când năvala apei forță roata să se învârtă, apoi căderea de cealaltă parte a cheiului morii când apa din scoc se rostogoli ca o cascadă în port, țâșnind asemenea unui val verde de spumă în canalul noroios. Alinor merse la vad fără să se mai uite la apa tunătoare din scoc, în timp ce morarul puse în funcțiune pietrele de măcinat, iscând un hruit asurzitor de piatră pe piatră. Alinor traversă pe pietrele ude din vad, ocolind băltoacele înghețate, până la casa bacului de pe cealaltă parte.

Ned tăia un măr bătrân în grădina din spate. Trunchiul era gros și noduros și Ned își ascuțise toporul și se dezbrăcase până la brâu ca să-l poată balansa cum trebuie și apoi să bată în el pene astfel încât ramurile întinse să cadă departe de casă. Ridică mâna spre Alinor când ea apărură de după casă și intră pe ușa din spate a lăptăriei.

— Cazanul fierbe în spălătorie, îi strigă el.

— Mulțumesc, îi strigă la rândul ei și se duse în lăptărie.

În încăperea era un frig de înghețai, iar pe jos era încă umed de la spălat. Alinor turnă o găleată cu lapte, apoi încă una în copaia din lemn, după care făcu mai multe drumuri până la spălătorie și înapoi, aducând urcioare cu apă fiartă din cazan. Puse urcioarele în lapte și le lăsă până când acesta se încălzi, apoi turnă în copaie o măsură mică de cheag. Auzea, venind de afară, izbitura regulată a tăișului în lemn și pauza ocazională, atunci când Ned se odihnea sprijinit în coada toporului, trăgându-și răsuflarea.

Încet-încet, laptele încălzit se separa în brânză și zer, întărindu-se. Alinor luă o scoică, una dintre scoicile curățate pe care mama ei le folosisese întotdeauna ca să verifice grosimea brânzei și a zerului. O învârti la suprafață, iar când scoica se opri, își suflecă mânecile și își trecu mâinile, cu degetele bine întinse ca niște gheare, prin amestecul care se îngroșa. Brânza se întărea. Era timpul s-o scurgă.

Mirosul de lapte și cheag îi întoarse lui Alinor stomacul pe dos și ea deschise ușa ca să ia câteva guri de aer rece din prag. Roșcatul se ridică și se uită în speranța că reușește să intre în lăptărie să fure niște smântână.

— Ți-e rău? îi strigă Ned din ogradă. Ți-e rău iar? Ești albă ca zerul!

— Sunt bine, minți Alinor și se întoarse la munca ei.

Auzi venind din fața casei zăngănitul barei de metal pe potcoava atârnată la ușă când un călător de pe cealaltă parte a râului chemă bacul.

— Alinor, poți să te ocupi tu de el? o întrebă Ned, arătând spre trupul lui despuiat până la brâu și spre copacul pe jumătate tăiat. E vremea refluxului. Apa e foarte liniștită.

— Iartă-mă, frate, zise ea clătinând din cap. Știi că nu pot.

— Ești ca o pisică înspăimântată de apă, se plânse Ned trăgându-și cămașa peste cap. Și ar trebui să fii ca o pisică de corabie, care învață să rămână uscată și poate să meargă pe mare.

— Îmi pare rău, repetă Alinor, dar miros a zer.

Ned dădu ocol casei și se îndreptă spre puhoi, cu Roșcatul după el, iar Alinor nu se putu abține și-l urmări ca să-l vadă pe călător. Zări un cal pe celălalt mal și un bărbat care stătea în picioare lângă el. Alinor își duse o mână la pântec, iar pe cealaltă la inima care-i bătea nebunește. Dar chiar când șopti numele lui James, își dădu seama că nu e el. Era un predicator ambulant într-o pelerină ponosită, cu un cal bătrân și istovit pe care James nu l-ar fi călărit niciodată – un om cucernic venit să-i încurajeze pe puritanii de pe Insula Sealsea. Ea se întoarse în tăcere la lăptărie. Nu-și dădu voie să simtă dezamăgire. Știa că el va veni când va putea. Avea încredere în el c-o să se întoarcă.

Douai, Franța, decembrie 1648

Părinții lui James plecau din casa de oaspeți de la Douai. Caii lor, care-i așteptau afară în frigul jilav al începutului de decembrie, băteau din picioare și suflau nori de aburi în aerul înghețat. Lady Avery ieși din casă înfășurată într-o pelerină de călătorie cu gluga împlănită, iar fiul ei o ajută să urce treptele scăriței pentru încălecat și apoi pe calul ei liniștit. Călărea pe o șa pentru femei și își aranjă ținuta din lână verde astfel încât să-i cadă peste cizmele din piele. James urcă și el pe scăriță ca să fie la aceeași înălțime cu ea, iar mama lui să-i audă șoapta plină de căință.

— Te implor să mă ierți, lady, zise el, dar ea nu vru nici măcar să-i întâlnească privirea, ci întoarse capul și mângâie coama calului. Nu pot să mă îndepărtez de femeia asta. Inima mea îi aparține. Cu adevărat. O să mă întorc s-o văd și o să mă însor cu ea când va fi liberă. Te implor să mă ierți și să mă lași să ți-o aduc de fiică.

Mama lui se întoarse spre el și James își dădu seama, după chipul palid și obosit și după pleoapele roșii, că îndurase o noapte de nesomn.

— O să mă rog pentru tine și pentru mine, se mărgini ea să zică. Însă nu te-am adus pe lume și nu te-am dăruit Sfintei Biserici ca să te culci cu o pescăriță.

James lăsă capul în jos ca ea să-l binecuvânteze și abia dacă-i simți atingerea ușoară a mâinii pe pletele dese.

— Iartă-mă, zise el. Îi sunt promis ei.

— Ești promis Bisericii, zise ea ferm. Ești menit să ni te supui mie și tatălui tău și noi interzicem asta.

— O să-ți scriu, se oferi el.

— Nu dacă vei scrie despre ea, îi răspunse femeia cu un calm hotărât.

Ușa casei de oaspeți a mănăstirii se deschise și sir Roger ieși în grabă, cu pelerina groasă atârându-i greu pe umeri. Magistrul Sean mergea zorit în urma lui, cu o epistolă în mână.

— S-a întâmplat ceva, îi zise scurt sir Roger fiului său. Asta schimbă totul.

Se apropie de calul soției lui, apucă frâul și îi zise încet:

— Nu putem pleca acum. Descalcă și vino înăuntru.

— E vorba de rege? întrebă ea coborând îndată.

El dădu din cap, dar privirea lui întunecată o preveni că ceea ce ținea în mână magistrul Sean nu era vestea despre o fugă izbutită de pe Insula Wight. Fără alt cuvânt, ea îi întinse mâna lui James, coborî de pe scăriță și se duseră grăbiți înăuntru.

— Ce mai e acum? întrebă femeia când magistrul Sean închise ușa după ei.

— Armata a preluat controlul asupra Parlamentului, zise el. Am asta de la unul dintre spionii noștri din Londra. Unul dintre cei mai radicali colonei a pus stăpânire cu regimentul său pe ușa Camerei Comunelor și le-a îngăduit să intre doar acelor membri ai Parlamentului care sunt juruiți lui Cromwell, cumpărați și vânduți, cu totul ai lui. O astfel de Cameră nu va încheia niciodată un acord cu Maiestatea Sa. Membrii fideli sunt dați afară, armata a capturat Camera Comunelor.

Lady Avery se întoarce spre soțul ei:

— Asta ca să-l silească pe rege să ajungă la un acord?

— Dumnezeu știe ce ticăloșie plănuiesc ei! exclamă magistrul Sean.

Sir Roger încuviință din cap.

— Draga mea, mai bine ne-am întoarce la curte. Regina și Prințul de Wales nu vor îngădui ca regele să cadă în mâinile armatei. Asta e mai grav decât atunci când el a fugit de la Hampton Court. Atunci era în mâinile armatei, dar cel puțin Parlamentul putea să-l apere. Acum nu mai e nimeni care să-i ia apărarea. Nu s-a mai întâmplat niciodată așa ceva în lume. Un parlament care să conducă un rege? Parcă e sfârșitul lumii.

— S-ar putea să fie mai rău. S-ar putea ca ei să se gândească la un proces, avertiză James.

Tatăl lui se întoarce spre el:

— Un proces? Ce vrei să spui?

— Când eram în Sussex, am cunoscut un om, un veteran din armata lui Cromwell, care zicea că radicalii din rândurile lor, egalitariștii și oamenii de felul ăsta, cred că regele ar trebui să dea socoteală în fața lor pentru declanșarea războiului.

— Nu se poate face așa ceva! zise tatăl lui încruntându-se. Cum ar putea niște oameni ca aceia să aducă o acuzație împotriva unui rege?

— Cine era acest bărbat? întrebă mama lui. Unul dintre prietenii ei?

James roși de rușine.

— Vrei să te întorci în Anglia și să ne informezi? îl întrebă magistrul Sean fără înconjur.

Făcu un semn spre epistola din mână, continuând:

— Tânărul care a trimis asta e deja pe drum înapoi. Se ascundea împreună cu unul dintre membrii Parlamentului

căruia îi fusese interzis accesul la locul lui. A părăsit deja Londra, epistola asta a venit din din alt port, încheie el după o scurtă pauză. Se va întoarce la noi de îndată ce va găsi loc pe o corabie.

James fu cuprins de un adânc sentiment de groază. Își plimbă privirea de la părinții lui la profesor.

— Știți că mi-am pierdut credința, zise el. Nu pot să merg.

— Aceasta este o chestiune care-l privește pe rege, nu pe Dumnezeu, zise franc tatăl lui. Poți să-ți faci datoria față de rege. Acestea sunt – Dumnezeu știe – necazuri lumești. Trebuie să știm ce pun ei la cale. Dacă ai dreptate – dacă există posibilitatea unui proces –, atunci va trebui să-l luăm de-acolo.

— N-am putut să-l conving să vină data trecută, le aminti James. Am dat greș. M-a refuzat.

— Acum o să vină, prezise magistrul Sean. Știe că nu trebuie să cadă în puterea armatei. De altfel, tot ce trebuie să faci este să iei locul omului nostru: să înmânezi niște bani și o epistolă și să vii înapoi.

— Nu e primejdios pentru el să se întoarcă în Anglia?

Lady Avery se răsucii spre fiul ei:

— Dacă femeia aia o să te trădeze?

— Ea nu vine la Londra. Nu pleacă niciodată din Sussex.

— Trebuie să mergi doar la Londra, să duci banii și ordinele, să afli ce se petrece și să te întorci la Haga, zise profesorul.

— Nu te duce la ea, adăugă mama lui. Nu câtă vreme te afli acolo cu treburile regelui, nu când ești în primejdie. Nu am încredere în ea.

— O să-ți dau epistolele, adresa casei conspirative din Londra și aurul, adăugă magistrul Sean plecând iute în camera lui. Vor fi gata într-un ceas.

— Poți lua calul meu, propuse tatăl lui James.

Se duse la fiul său și-l îmbrățișă strâns.

— Lasă-l la hanul din Dunkirk. Uite, ia și pelerina mea. E o zi friguroasă și pe mare o să fie și mai rău. Du-te, fiule, sunt mândru de tine. Fă-ți datoria față de rege și pe urmă vom vedea ce ne așteaptă. Ești tânăr și astea sunt vremuri care se schimbă la fiecare flux. Nu promite nimic nimănui. Nu știm unde vom fi la anul! Întoarce-te cu bine!

James simți pelerina grea a tatălui său atârându-i pe umeri ca o povară în plus și zări chipul îngrijorat al mamei lui.

— Întoarce-te, îi spuse mama lui. Nu te duce la ea.

Ținutul mareelor, decembrie 1648

Alinor și Alys merseară în tăcere până la casa bacului, cu capetele înfășurate în șaluri și plecate ca să se ferească de vântul înghețat ce sufla peste mlaștină. Semănau cu două fiare sălbatice care se târau printr-un deșert jilav. Fiecare era aplecată deasupra unui coș cu uleiuri și cu suluri de hârtie cerată pline cu ierburi uscate. La casa bacului, Alinor deschise ușa laterală, intră în cămară și umplu încă un coș

cu borcane cu prune conservate, mere și mure uscate, agrișe negre, coacăze.

În ușa își făcu apariția Ned, cu Roșcatul la picioare.

— O să vă însoțesc, zise el scurt. O să car eu astea. Mă îndrept spre Londra.

— Poftim? Întrebă Alinor.

Primul ei gând fu că Ned descoperise cumva că ea e grea și că-i părăsea pentru totdeauna.

— Poftim? Ned? Ce vrei să spui? Nu poți să pleci!

— Colonelul Pride a cucerit Camera Comunelor, zise el bâlbâindu-se de bucurie. Dumnezeu să-l binecuvânteze, e unul dintre cei mai buni oameni ai comandantului, așa că trebuie să fi făcut asta la ordinele lui. Sigur așa e. Acum e război împotriva Parlamentului, așa cum a fost război împotriva regelui.

— La ordinele cui?

— Ale lui Cromwell însuși! Noll Cromwell însuși!

— Ce-a mai făcut acum? Întrebă Alys, care apăsă lângă mama ei și-și dădu la o parte șalul de pe fața înghețată.

— A cucerit camerele Parlamentului de parcă ar fi fost un palat regal – ceea ce și erau! Erau! Membrii Parlamentului n-o să mai irosească niciodată o victorie a armatei. Armata a blocat ușile pentru oamenii regelui, i-a dat afară pe membrii trădători. Armata n-o să îngăduie un acord cu regele pe deasupra capetelor noastre! N-o să-l pună înapoi pe tron cu vreun jurământ pe care să-l încalce de îndată ce-o să poată. Noi, oamenii din armată, am mirosit chiar de la început minciunile lui, noi, cei care am fost acolo, care am fost acolo la Marston Moor, la Naseby.

Alinor puse coșul jos și luă mâinile reci ale fratelui ei în mâinile ei, încercând să-l țină locului.

— Taci, Ned. Nu te înțeleg. Nu poți să pleci la Londra. Cine o să se ocupe de bac?

— Va trebui s-o faci tu, zise el direct. Uite, te implor. Îmi pare rău, dar e musai să merg. Nu pot să ratez asta. Colonelul Pride a cucerit camerele Parlamentului, slavă Domnului! Armata o să-și pună oamenii ei, care o să voteze renunțarea la toate acordurile zadarnice cu regele! Trebuie să fiu acolo. Dacă o să aibă nevoie de un soldat bătrân, trebuie să le fiu alături. Trebuie să văd cu ochii mei. Nu pot să rămân aici, la marginea mlaștinii, să primesc vești cu trei săptămâni întârziere și să mă întreb mereu ce se petrece. Nu pot să rămân împotmolit în Mlaștina Spurcată ca o oaie înghețată în noroi, în ultimele zile ale războiului meu. Alinor! Asta-i ultima bătălie. Astea au fost cele mai importante zile din viața mea. Sunt ultimele zile ale regatului. Trebuie să fiu acolo. Am fost acolo la început, trebuie să văd sfârșitul.

Alinor închise ochii ca să nu-i vadă chipul îmbujorat de emoție.

— Nu pot să mă ocup de bac, zise ea. Nu pot. Știi bine că nu pot.

— N-o să aibă nimeni nevoie de el în zilele dinaintea Crăciunului, minți el. După târgul de Crăciun de la Chichester, n-o să mai plece nimeni de pe insulă. Și Dumnezeu știe că n-o să vină nimeni aici. Toți o să stea acasă de sărbători.

— Ba da! Ba da, o să aibă nevoie de bac!

Alinor era din ce în ce mai îngrijorată.

— Nimeni nu vrea să treacă vadul pe jos iarna. Toți o să vrea să meargă cu bacul, chiar și la vremea refluxului, iar la flux o să încarce cai pe bac. Nu pot s-o fac, frate. Nu când apa e rece. Nu pe marea de iarnă. Nu mă sili să fac asta! Nu pot – îți jur că nu pot.

— Dar eu pot, zise deodată Alys din spatele ei. O să mă ocup eu de bac în locul tău, unchiule Ned.

— Tu?

— Da, dar trebuie să mă plătești. Știi că încă n-am toată zestrea. O să mă ocup de bac în locul tău pentru cinci șilingi. Adică cinci șilingi pe lângă banii pe care mi i-ai promis în dar. Cinci șilingi și-mi rămân mie toți banii strânși din cursele cu bacul.

— Nu poți, zise Alinor întorcându-se spre fiica ei. N-ai ce căuta pe apă. N-aș îndura asta. Nu ești îndeajuns de voinică, atunci când fluxul e la maxim

— Ba da, poate, zise Ned. Ce-ar putea să pățească? Iar Rob poate să vină de la conac s-o ajute.

Alinor închise ochii la gândul copiilor ei pe apele negre ale mlaștinii, pe timp de iarnă.

— Te rog, zise ea încet. Te rog să nu faci asta. Știi că nu mă pot lipsi de ei.

— Cinci șilingi pentru nunta mea, se tocmi Alys. Și păstrez toți banii din traversări.

— S-a făcut, zise Ned întinzând mâna.

Apoi i se adresă surorii lui:

— Îmi pare rău; trebuie să merg. Știu că armata o să-l ducă pe rege la Londra. Mă rog să-l acuze de trădare față de noi, de popor. E cât se poate de vinovat și vreau să-l văd dând socoteală pentru fărădelegile lui. A distrus pacea Angliei și a atras moartea a mii de bărbați vrednici – totul a fost în zadar dacă nu ne câștigăm libertatea față de el. Și vreau să-l văd pedepsit așa cum aș vrea să văd o vrăjitoare înecată. Țăsta-i sfârșitul tiranilor în Anglia, ăsta-i începutul noii noastre țări. Trebuie să fiu acolo ca să-l văd umilit. E musai să fiu acolo, soră.

Alys, cu chipul fericit și nepăsător, îi dădu coșul cu uleiuri unchiului ei.

— Poți să-i cari astea mamei cât mergeți împreună până la Chichester. Eu o să rămân aici. O să încep de azi.

Ned zâmbi larg, ca un flăcăiandru.

— Trece-ne dincolo, atunci, zise bărbatul.

— Jumătate de penny pentru voi doi, ceru ea întinzând mâna și vârî în buzunarul rochiei moneda pe care i-o dădu el.

Ned o luă de braț pe Alinor și o ajută să urce pe podul plutitor; ea se apucă zdravăn cu mâinile bătătorite de marginea din lemn.

— Nu te teme, îi zise el. N-o să pățească nimic pe apă. Cum să pățească ceva? Nu-i nimic de care să-ți fie teamă, doar visele tale despre înec. Iar eu o să mă întorc curând.

— Când? întrebă ea.

— Când se va sfârși, răspunse el cu chipul radiind. După ce regele o să ceară iertare poporului englez.

Alinor și Ned se despărțiră în piața din mijlocul Chichesterului, în dreptul crucii de piatră care indica drumurile spre nord și sud, est și vest. Ned urma să pornească spre nord, la Londra, încrezător că cineva o să se ofere să-l ia cu căruța, căci căruțele mergeau ușor pe drumurile înghețate.

— Mulți soldați mai în vârstă se îndreaptă spre Londra ca să afle vești, zise el cu convingere. Mulți dintre noi au așteptat asta ani în șir.

— Dar o să te întorci când se isprăvește totul? întrebă Alinor apucându-l mânecă. N-o să te înrolezi din nou? Nici măcar dacă irlandezii se ridică împotriva noastră sau ne invadează din nou scoțienii? N-o să mergi cu armata lui Cromwell?

— S-a sfârșit cu asta, zise el sigur. N-o să mai fie războaie, n-o să mai fie revolte. Regele va trebui să jure pe viața lui c-o să trăiască în pace și toți bieții bărbați care au mărșăluit de partea unei tabere sau a celeilalte o să se poată întoarce acasă, iar femeile curajoase care au păstrat casele împotriva dușmanilor o să poată, în sfârșit, să trăiască în pace.

— Te întreb fiindcă am necazuri despre care nu ți-am spus, zise Alinor alegându-și cuvintele cu grijă. O să am nevoie de tine acasă, frate. O să am nevoie de ajutorul tău.

El deveni îndată atent.

— S-a întors Zachary? Ai primit vești de la el?

— Nu, nu, slavă Domnului, răspunse ea iute. Dar trebuie s-o mărit pe Alys și să-l văd pe Rob ucenic și am un necaz, un necaz al meu. O să am nevoie de ajutorul tău.

El își puse mâinile mari și aspre peste mâinile ei.

— Alys își câștigă zestrea chiar în clipa asta, o liniști el. Nu-i nevoie să-ți faci griji pentru ea. Iar Rob are un loc promis și familia Peachey o să-i plătească taxa de ucenicie. Eu o să vin înapoi, dar n-ai de ce să te temi. Ești bolnavă? Asta e?

Ea se sili să-i zâmbească.

— O să-ți zic când te întorci. Pot să amân până atunci.

Numai entuziasmul l-ar fi putut face pe Ned să nu bage de seamă paloarea ei.

— Ar fi bine să stați acasă la mine cât se ocupă Alys de bac.

— Da, așa o să facem.

— Ai grijă de câine. Îmbătrânește de-acum. Simte frigul.

— O să-l las să doarmă lângă foc.

— Iar când o să mă întorc, poți să rămâi în continuare. N-are rost să trăiești singură în coliba ta, cu Alys măritată și Rob plecat. O să le dăm de veste tuturor că Zachary nu se

mai întoarce și poți să stai cu mine. Poți să te întorci în vechiul tău cămin.

Ca într-o viziune, Alinor își închipui că locuiește din nou în căminul copilăriei și pe bărbatul iubit venind călare pe drumul spre bac, întocmai cum o mai făcuse. Se gândi că el o s-o vadă stând la poarta grădinii, cu apa adâncă în fața ei, și o să știe că e o femeie liberă care-l așteaptă. Se gândi că, după ce el va trece râul cu bacul și o va lua de mâini, o să-i spună că-i poartă copilul în pântec.

Ned fu orbit de zâmbetul ei, la fel de strălucitor ca soarele iernii.

— Da, zise ea. Prea bine.

Londra, decembrie 1648

James se îmbarcă pe o corabie din Franța într-o dimineață rece de decembrie, iar vântul dinspre vest umflă pânzele vasului de pe Tamisa care-l duse în portul Londrei. Debarcă folosindu-se de documente ce-l dădeau drept negustor de vinuri venit să facă negoț cu Compania Vinarilor din Londra. Pe țărm fu întâmpinat de un funcționar însărcinat cu încasarea accizelor, a cărui grijă principală era să verifice încărcătura corabiei și care nu avea timp pentru călătorii care nu aveau de povestit bârfe de la

nemaipomenitele curți regale aflate în exil în Franța și în Țările de Jos.

— Nu, n-am auzit nimic, zise James cu un ușor accent franțuzesc. Dar ce contează, hmm? Poți să mă îndrumi către sediul vinarilor?

— În spatele ecluzei și apoi pe Three Cranes Wharf¹⁵, zise omul fluturând din mână.

— Și cum aş putea să știu care e Three Cranes Wharf?

— Pentru că sunt trei macarale pe el, răspuse omul cu răbdare prefăcută.

James, mulțumit că funcționarul o să-și aducă aminte de negustorul de vinuri francez, își ridică desaga pe umăr și urcă treptele umede tăiate în zidul cheiului din Queenhithe. Cheiul era ticsit cu vânzători de mărunțișuri, hamali și negustori ambulanți. James se făcu nevăzut printre oamenii care încercau să-i vândă lucruri pe care nu le voia și o luă la deal pe Trinity Lane, apoi pe un traseu ocolitor până la destinația sa: un micuț birou de contabilitate în apropiere de Bread Street. Când ajunse la ușa cu un mâner neobișnuit lucrat din fier forjat, bătu de două ori și intră.

În încăperea întunecată văzu o femeie între două vârste ridicându-se de la masa pe care cântărea monede la lumina slabă oferită de fereastra cu gratii.

— Bună ziua, domnule. Pot să vă ajut? îl întreabă femeia.

— Da, îi răspuse el. Sunt Simon de Porte.

— Fiți binevenit. Sunteți sigur că nu v-a urmărit nimeni de la docuri?

— Sunt sigur. Am cotit de mai multe ori, m-am oprit și am făcut cale întoarsă de două ori. Nu era nimeni.

Femeia ezită, ca și cum s-ar fi temut să aibă încredere în el.

---

¹⁵ În traducere, „Cheiul celor Trei Macarale”.

— Ați mai făcut asta? îl întreabă ea, apoi văzu cât de ostentat părea. Chipul lui arătos era brăzdat de cute de oboseală. Era limpede că mai făcuse asta, c-o făcuse de prea multe ori.

— Da, zise el scurt.

— Puteți să vă puneți desaga în pivniță, îl înștiință ea făcând semn spre chepengul din podea aflat sub scaunul ei.

Împinseră împreună masa la o parte și femeia îi dădu o lumânare ca să-și lumineze drumul în jos pe scara din lemn. La baza ei erau un pat mic, o masă și încă o lumânare.

— Dacă e vreo razie, zăvorâți chepengul pe dinăuntru. În spatele raftului cu vin e un pasaj secret care duce în pivnița de-alături, zise ea. Iar de-acolo, pe peretele opus, e o ușă scundă pentru livrări ce dă spre cealaltă uliță. Dacă vine cineva și trebuie să fugiți, atunci s-o luați pe-acolo iute și în liniște și s-ar putea să scăpați.

— Vă mulțumesc, zise el uitându-se în sus la chipul ei obosit, încadrat de păr cărunt prins cu agrafe pe sub bonetă. Stăpânul Clare e acasă?

— Îl chem, zise ea. E-n prăvălia lui.

James urcă din nou treptele, femeia lăsa chepengul în jos și împreună traseră masa la loc. Bărbatul îi cercetă straiile foarte simple, rochia cenușie peste care purta un șorț aspru; femeia nu semăna deloc cu susținătorii regaliști bogați care-l ascuseseră în trecut.

— O cană cu bere? îi oferi ea.

— Bucuros.

Ea turnă berea dintr-un urcior de pe bufet și apoi își puse șalul în jurul capului, zicând:

— Îl chem pe stăpân. Așteptați aici.

James se așază la masă, cuprins de senzația ciudată că podeaua se mișcă sub picioarele lui, de parcă ar fi călărit în continuare spre coastă, de parcă s-ar fi legănat încă pe

valurile mării. Era doar răul de călătorie, dar se gândi c-o să țină veșnic, că pământul nu va mai fi niciodată ferm sub el. Apoi ușa se deschise și intră un bărbat pirpiriu, îmbrăcat în haine curate și modeste de negustor londonez. Îi strânse mâna ferm lui James.

— N-o să stați multă vreme, zise el.

Era mai degrabă o afirmație decât o întrebare.

— Nu, îi promise James. Vă sunt recunoscător pentru refugiu.

Bărbatul înclină din cap.

— Nu țineți de vechea credință? întrebă James șovăitor.

— Nu, răspunse bărbatul. Sunt prezbiterian, deși cred, așa cum crede și Cromwell, că omul ar trebui să fie liber să venereze divinitatea în felul său. Însă, spre deosebire de radicali, cred că țara e condusă cel mai bine de către un rege și lorzi. Nu văd cum poate un om să fie plugar ziua și făuritor de legi noaptea. Fiecare avem meseria noastră, ar trebui să ne limităm la ea.

— A fost regele un frate bun în breasla monarhiei? îl întrebă James zâmbind ușor.

— Nu cel mai bun, răspunse sincer omul. Dar dacă aurarul meu face o lucrare proastă, mă plâng și-l pun s-o ia de la capăt. Nu-l pun pe brutar în locul lui.

— Sunt mulți care gândesc ca dumneavoastră în Londra?

— Câțiva, zise omul. Nu destui pentru țelurile dumneavoastră.

— Țelul meu este să adun informații pentru regină și prinț și să trimit o epistolă către prietenii lor, zise precaut James. Atât.

— Asta-i doar jumătate din treabă. Țelul dumneavoastră ar trebui să fie să-l puneți înapoi pe tron și să vă întoarceți în propriul cămin, oriunde ar fi acela. Să fim toți în locul în

care ne-am născut. Să facem toți meseria pe care am fost crescuți s-o facem.

— În cele din urmă, desigur, zise James dând din cap.

Se gândi fugar la căminul lui, la grădina cu ierburi a mamei lui, la visul lui despre Alinor stând la poartă.

— Am speranțe, recunosc el. Dar, deocamdată, trebuie să aflu ce se întâmplă.

— O să vă duc la Westminster, zise gazda lui. Veți putea vedea singur. Ceva de toată mirarea, ce n-am crezut să văd vreodată. Armata având în stăpânire poarta camerelor Parlamentului și pe rege silit să-i dea socoteală.

Ținutul mareelor, decembrie 1648

În zilele reci și întunecoase ale lunii decembrie, Alys se ocupă de bac, trăgându-l peste apă spre malul nordic îndată ce auzea bara de fier lovind potcoava și răspunzând la fiecare ciocănit la ușă sau strigare de pe drum. Era politicoasă și veselă cu fiecare călător și mai mulți căruțași îi dădură bacșiș un penny pentru zâmbetul ei frumos, pe lângă taxa de trei penny pentru traversare. Cele două femei se mutară numaidecât la casa bacului. Era singurul mod în care Alys se putea ocupa de podul plutitor în

ceasurile întunecate ale zilei și amândouă se bucurară să locuiască în casa mai mare și mai călduroasă atunci când vântul dinspre răsărit aduse gerul peste port și ploaia se preschimbă în lapoviță.

Trezindu-se în patul copilăriei, văzând din nou familiarele grinzi vopsite de pe tavanul văruit, Alinor avu senzația că nu fusese nicicând măritată și că nu plecase de-acasă să trăiască cu Zachary în micuța colibă. Uneori, se trezea și credea că mama ei se află în micul dormitor de alături și că fratele ei Ned sforăie în patul de lângă al ei, dar apoi simțea pruncul mișcându-se în pântec și-și amintea că nu mai e o fetișcană; născuse doi copii și acum îl aștepta pe al treilea.

Cele două femei munceau umăr la umăr în cea mai mare parte a zilei, pliveau grădina, preparau bere și o vindeau la geamul bucătăriei oamenilor care traversau râul cu bacul, făceau pâine cu drojdia obținută din spuma berii, înmuiau făclii de papură în ceară de albine și sortau semințele pentru primăvară. Era lesne să tăinuiască faptul că așteptau prunci. Pântecul tot mai rotunjit al lui Alinor era ascuns sub fusta și șorțurile voluminoase de iarnă, iar Alys își petrecea ziua înfășurată în pelerina de canava a unchiului Ned ca să-i țină de cald și să nu se ude pe apă.

În lunile de iarnă era puțină muncă grea de făcut la ferma morii. Bărbații se ocupau de gardurile vii și de șanțuri. Aratul și grăpatul n-aveau să înceapă până în primăvară. Alinor luă locul fiicei ei la moară, muncind în bucătărie și-n lăptărie, la coptul pâinii, fermentarea berii și la făcut brânză.

Dimineața înainte de răsărit și la apus în fiecare după-amiază de iarnă, Richard Stoney venea pe cărarea de la moară ca să stea cu Alys în bucătăria din casa bacului sau să tragă bacul în locul ei, pentru ca ea să poată să toarcă.

Când era timpul ca flăcăul să meargă acasă, Alinor venea peste ei și-i găsea îmbrățișați.

— În curând o să fiți împreună, le zicea ea.

— Și pe urmă n-o să ne mai despărțim niciodată, promitea Richard.

Alinor gătea cina, o tocană de pește făcută din ce prinsese Alys în Puhoiul Lat, când se auzi lătratul ascuțit al Roșcatului și apoi un ciocănit puternic la ușa din spate. Primul ei gând fu la James, dar când dădu ușa în lături văzu că în prag era unul dintre fermierii de pe Insula Sealsea.

— E vorba de mama, zise el. Bunicuța Henden. E pe ducă.

— Dumnezeu s-o binecuvânteze, zise Alinor.

— Vrem să stai cu ea și apoi tot restul.

— E bolnavă? întrebă Alys peste umărul mamei ei. Are friguri?

— Vin, zise Alinor.

Apoi îi spuse fiicei ei:

— Nu-i vremea ciumei, dar trebuie să merg să văd. E o femeie bătrână; probabil că pur și simplu se stinge.

— Nu pot să te las să aduci vreo boală aici, zise Alys cu încăpățănare. Știi de ce.

— Nici eu însămi n-aș risca asta, răspunse Alinor cu un zâmbet slab. Știi de ce!

— Îți aduc coșul, se oferi Alys și, în vreme ce mama ei își puse un șal și pelerina pe umeri, tânăra luă coșul cu uleiuri și ierburi. O să-ți păstrez niște tocană.

— S-ar putea să nu mă întorc în seara asta, o avertiză Alinor. Te duci la conac să-l aduci pe Rob?

— O să stea Richard cu mine, zise Alys cu convingere.

Alinor ieși în beznă. Tânărul avea un felinar din corn și-l ținu ridicat în fața lor. Când ea dădu să închidă ușa, Roșcatul se strecură afară, hotărât s-o însoțească.

— Câinele e cu mine, îi strigă ea lui Alys.

Cu câinele după ea și poteca luminată de pâlpâirea slabă a felinarului, Alinor și fermierul meraseră grăbiți pe cărarea ce ducea spre sud. Drumul era înghețat, iar șleaurile, albite de chiciură. Luna hibernală era înconjurată de o ușoară negură gălbuie pe cerul senin. Vedeau cu ușurință drumul. Meraseră cu pas iute, cu răsuflarea răspândind mici aburi în aerul rece, până când ajunseră la o poartă.

— Am ajuns, spuse fermierul și o conduse pe Alinor prin livadă până la căsuță.

Deschise ușa și intrară în hol.

— Așteaptă aici, Roșcatule, zise femeia, iar câinele se întinse pe prag.

Alinor se apropie de vatră, unde o bătrână cocârjată de ani, care ajunsese să măsoare cât un copil, ședea pe un scăunel lângă foc. Soția fermierului se ridică de pe scaunul ei, aflat de cealaltă parte a vetrei din piatră.

— Cum se simte? Își întreabă fermierul nevasta.

— Tot așa.

— Iat-o pe doamna Reekie, a venit s-o vadă.

— Mă îndoiesc c-o s-o recunoască.

— O să vorbesc cu ea, zise Alinor blând. Îngăduiți-mi să stau de vorbă cu ea.

Tânăra se lăsă în genunchi pe pardoseala din piatră în fața bătrânei și așteptă până ce ochii alburii se întoarseră spre ea și bătrâna îi zâmbi.

— O, Alinor, draga mea, de ce-au trimis după tine?

— Bună seara, bunicuță Hebden. Mi s-a spus că nu te simți prea bine?

Bătrâna întinse mâinile zicând:

— Ah, nu, draga mea, se înșală cu toții, ca de obicei. Sunt bine – doar că mă sting.

— Da?

— Da. Dar vreau să rămân aici, lângă foc, la căldură. Locuiesc în casa asta de mai bine de optzeci de ani, știi?

— Da? Întrebă blând Alinor.

Își dădu seama că bătrâna nu avea febră, căci fața îi era palidă, iar mâinile, reci. Însă respira anevoie, cu câte o mică pauză la fiecare suflare.

— Sau de mai multă vreme. Cine mai știe?

— Bineînțeles că nu se mai știe, șopti Alinor. Țin minte că veneam aici cu mama să te văd când eram fetiță.

— Și cu bunică-ta. Te-a adus când am căzut din măr și mi-am rupt piciorul. Trei generații de vindecătoare în familia ta, și, fără îndoială, sânge de zână. Fiica ta are clarvederea?

— Nu vorbim despre asta acum, în vremurile astea.

Bătrâna făcu o grimasă, arătând ce crede despre generația fățarnică.

— Iscusița zânelor e lucru prețios într-o familie. Dar în vremurile astea ei bine, nimic nu-i îngăduit, așa-i?

— Pastorul trebuie să ne călăuzească, zise diplomat Alinor.

— Ce știe el? Întrebă bătrâna dând iritată din umeri. Oricum, nu-i preot cum se cuvine. Nici măcar nu citește mesa.

— Șșș, bunico, zise Alinor oferindu-i titlul politicos pentru o femeie bătrână. Știi, el e pastorul desemnat să ne călăuzească. Iar restul e împotriva legii acum.

— Cred că pot să spun ce vreau acum, că-mi dau ultima suflare.

— Te doare când respiri? o întrebă Alinor.

— Am ceva care-mi apasă ventrele de mulți ani, zise bătrâna. M-a stors de viață.

— De ce n-ai trimis după mine mai demult?

— Ce-ai fi putut să faci, draga mea?

Alinor încuviință din cap. Dacă femeia avea o umflătură în vintre, atunci nu se putea face nimic. Un medic poate ar fi cutezat să taie un pacient curajos în caz de piatră la bășica fierii, un bărbier-chirurg poate că ar fi tăiat pe cineva sub limbă sau ar fi crestat o gingie ca să scoată un dinte stricat. Însăși Alinor tăiasse odată pântecul unei femei moarte pentru a scoate pruncul aflat în viață. Dar o umflătură în ventrele unui pacient viu era de neatin.

— Aș fi putut să-ți dau ceva pentru durere.

— Iau câte un pic de brandy, zise bătrâna cu demnitate simplă. Și uneori beau un pic din soiul ăla de whisky scoțian. Iar alteori, în zilele rele, iau din amândouă.

— Ai vrea niște ierburi pentru durere acum? o întrebă Alinor zâmbindu-i.

— O să beau niște brandy, se învoi bătrâna. Cu apă caldă și ierburile tale. Și poți s-o întreb pe fată – cum o cheamă? – dacă în vremurile astea vine pastorul și dacă sunt rugăciuni pentru muribunzi, căci cred că sunt pregătită.

— O s-o întreb pe doamna Hebden, nora dumitale, îi aduse aminte Alinor.

— Da, așa o cheamă, încuviință din cap bătrâna. Întreab-o ce face pastorul pentru muribunzi, dacă face ceva în vremurile astea. Sau s-o fi schimbat cu totul și asta?

Alinor se ridică și descoperi că William Hebden aștepta la ușa spălătoriei.

— Vrea niște brandy cu apă fierbinte, îi zise ea.

— Avem un butoiăș, zise el. Primit în dar, nu cumpărat.

Alinor pricepu de-ndată că era marfă de contrabandă.

— Nu-mi pasă, îl liniști ea. Și vrea să știe dacă pastorul o să vină să rostească rugăciunile pentru muribunzi.

— Nu vine la de-alde noi, zise el scurt. Nu suntem îndeajuns de însemnați pentru el. Nu plătim destule dări ca să vină la noi. Capelanul de la conac, domnul Summer ăla, ar fi venit înapoi dacă-l chemam. A venit aici gratis, de două ori.

— Da, a venit? Întrebă ea, înroșindu-se la auzul numelui lui.

Se gândi că oricine ar putea să-i audă iubirea din glas.

— Se ducea la oameni pe degeaba?

— A venit și s-a rugat cu ea. Vechile rugăciuni, zise William, fâțâindu-se de pe un picior pe altul. Alea de-i plac ei. Probabil că acum nu sunt îngăduite. Dar era așa de bolnavă

— Oricum, domnul Summer a plecat, zise Alinor.

— Da, dar și-a lăsat aici Cartea de Rugăciuni. A zis că ea poate s-o țină în mână dacă n-are cine să i le citească. A zis s-o ținem ascunsă, dar că poate s-o folosească dacă asta-i aduce alinare.

— Așa a zis? repetă Alinor, cuprinsă de dorința de-a vedea orice lucru care îi aparținuse lui James.

— A zis că oricine poate să-i citească rugăciunile. Dumneata ești moașă, ai putea să le rostești, nu-i așa? Ai fi la fel de potrivită ca un pastor?

— Pot să le rostesc, se oferi Alinor. Aș putea să le citesc din cartea lui. N-aș fi la fel de potrivită ca el, dar sunt rugăciunile lui.

Alinor se întoarce lângă vatră cu niște brandy într-o cană de lut, adăugă tinctură de fenicul și o completă cu apă fierbinte dintr-o oală de pe pirostria de lângă foc.

Bătrâna luă cana cu lăcomie, apucând-o cu degetele reci.

— Acum, zise ea. Acum sunt pregătită.

Alinor luă cartea de rugăciuni a lui James și se apucă să rostească cu glas tare frumoasele cuvinte vechi în latină, fără să știe ce însemnau, dar auzind armonia sunetelor, știind că James le-ar fi știut pe de rost, că aceasta erau credința și Dumnezeuul lui, încredințată că pruncul lui putea să le audă în pântecul ei și simțindu-se mai aproape de el în clipa aceea, când îi citea unei bătrâne predica pentru muribunzi, decât se simțise în toate săptămânile nesfârșite de când el plecase.

Londra, decembrie 1648

Neștiind că rugăciunile lui erau șoptite de femeia pe care o iubea, James străbătea în liniște străzile întunecate din Londra, ținând mijlocul drumului, pășind cu grijă printre gunoaie și noroi înghețat, în loc să riște să meargă aproape

de intrările cufundate în beznă și-n umbre. Intră pe o poartă mare și dădu din cap către paznicul tăcut, apoi merse pe lângă casă până la o ușă îngustă în dreptul căreia era atârnat, de un cui îndoit, un felinar singuratic.

Ușa se deschise cu ușurință când răsuci mânerul rotund; intră într-un coridor pavat cu piatră ce ducea într-o parte spre bucătărie, iar în cealaltă spre sala mare a casei. În fața lui era o cămăruță, cu o lumânare aprinsă pe masă. James intră și se așază la masa curată, bine frecată.

— Dumneata ești John Makepeace?

Bărbatul intrase atât de încet, că James nu-i auzise pașii.

— Da.

— Parola?

— Domnul să te călăuzească.

— Dumnezeu n-o să ne lase de izbeliște, răspunse omul.

Vii de la regină?

— Da. Am asta, zise James înmânându-i o epistolă groasă.

Bărbatul rupse sigiliul.

— E scrisă codificat, zise el iritat. Știi ce zice?

— Da, mi s-a poruncit s-o învăț pe de rost în caz că trebuie s-o distrug. Epistola îți cere să iei legătura cu regele și să-l duci la Deptford. Acolo îl așteaptă o corabie, un vas comercial de coastă, care îl va duce în Franța. Se numește *Dilly*. Dacă-mi spui când se va petrece asta, pot trimite un mesaj la flota Înălțimii Sale ca să aranjez să te aștepte și să te ferească de primejdii pe mare.

— Și cei doi copii de viță regală?

— Nu am instrucțiuni în privința lor.

Mirat, bărbatul ridică privirea de la epistola sigilată.

— Poftim? Ei înțeleg că armata nu va lăsa în veci copiii să plece din țară dacă regele izbutește să fugă? Că el n-o

să-i mai vadă niciodată? Urmează să fie abandonați printre dușmani? Trebuie să-i lăsăm pur și simplu aici?

— Acestea sunt instrucțiunile, zise James calm.

Omul se prăvăli pe un scaun și se uită urât la James.

— Regele trebuia să fugă din Newport.

— Știu.

— Planul a dat greș.

— Nimeni nu știe mai bine decât mine.

— Și de la Castelul Hurst.

— Hurst?

— Da, și de-acolo. Nici planul ăla n-a izbutit. Iar la Bagshot trebuia să aibă cel mai iute cal din Anglia, dar animalul a ologit în ziua în care urma să plece și nimeni n-a avut un cal de rezervă. Sau un plan de rezervă.

James se sili să nu-și trădeze disprețul față de aceste comploturi prea puțin gândite.

— Vorbești de parcă situația ar fi deznădăjduită.

— Cred că așa e. Mi-am pierdut speranța lună după lună. Nimeni nu se ține de ce plănuiește. Tot ce putem face acum e să ne rugăm c-o să aibă parte de un proces drept și că ei o să asculte ce are de spus. Că regele va putea să explice tot ce a făcut.

— Și apoi?

— Dumnezeu știe. Asta e nebunia eșecului de a-l scoate din țară. Nu știm ce au ei de gând sau dacă măcar au vreo intenție dincolo de a-l face de rușine. Îi vor îngrădi puterea după cum vor considera că e mai bine? Sau va fi regele de acord să-i predea tronul prințului Carol? Urmează ca regele să trăiască în liniște și să-și lase fiul să domnească? Prințul Carol va fi legat prin jurământ de ei? Vor jura regele și prințul să nu mai strângă niciodată o armată înăuntrul sau în afara regatului? Parlamentul nu va accepta ceva mai puțin.

— Asta ar însemna distrugerea puterii regale. Pentru el – și pentru fiii lui. Pentru toți regii de pretutindeni?

— Cred că regele nu are de ales. La putere este armata acum, nu Parlamentul, și oamenii ei nu sunt binevoitori față de cel care le-a ucis camarazii, care s-a predat și apoi a ieșit din nou la război. Sunt oameni de acțiune, nu vorbă-lungă. Armata e o creatură diferită. Oamenii ei vorbesc altă limbă, vin din lumi diferite.

— Ordinele dumitale sunt să-l salvezi, insistă James. Indiferent de situație. Poți să le decodifici și să le citești, dar ele sunt așa cum ți-am spus. Trebuie să duc un răspuns. Ce să le spun când ajung înapoi?

— Spune-le că voi încerca, zise bărbatul descumpănit. Dar nu-ți voi trimite mesaj ca să anunț când. Nu voi stabili o zi anume pentru asta. Cu cât știu mai puțini, cu atât mai bine.

— Doar n-ai de gând să-l pui în pericol pe mare, fără protecția flotei?

— Ce protecție? Ce flotă? Cine zice că marinarii prințului nu-l vor răpi, întorcându-se îndată cu el la Londra ca să pretindă banii promiși drept recompensă? Au schimbat tabăra o dată; o pot face din nou, nu?

— N-ai încredere în flota regală? Care se află sub comanda Prințului de Wales? întrebă James, tresărind la cinismul plin de amărăciune al bărbatului.

— Dumneata crezi că ești singurul om din Anglia care și-a pierdut credința?

— N-am spus că mi-am pierdut credința!

— Se vede pe fața dumitale și în fiecare pas pe care-l faci, zise bărbatul cu dispreț. Arăți ca noi toți – istovit.

Ținutul mareelor, decembrie 1648

În ziua de Crăciun, Alys și Alinor meraseră la biserică de-a lungul digului. În dreapta lor, gerul năprasnic albise pajiștile mlăștinoase, iar de cealaltă parte, preschimbase portul în gheață ca fierul. Purtau mai multe rânduri de haine de iarnă, dar nu aveau prinse de pelerine panglici speciale sau vreo cocardă de sezon. Noul parlament stabilise că ziua de Crăciun nu trebuie marcată prin ospețe sau voieșie, ci trebuie să fie o zi ca oricare alta. Roșcatul alerga înainte și-napoi, singurul vesel.

Alinor se uită la soarele hibernal ce arunca umbre care conturau fiecare dig, fiecare baltă și stufăriș din portul ud. Se întrebă dacă James era alături de familia lui, dacă se gândea la ea. Spera că e într-un loc cald și plin de voieșie. Îl iubea atât de mult, încât îi dorea fericire chiar și fără ea.

Biserica era rece, simplă și golașă; nu se cântă și nu se auziră colinde. Pastorul ținu o predică anunțând că e nașterea lui Iisus Hristos și că ziua ar trebui petrecută în meditație tăcută, că lucruri precum colindatul și berile de Crăciun, budincile speciale și cinele cu friptură nu erau altceva decât spectacol lumesc și lăcomie. Că Nașterea Domnului nostru ar trebui contemplată cu respect. Lucrul cucernic putea și trebuia să fie făcut; nu era o sărbătoare

pentru vizite, dansuri și beții vesele. Cum să fie nașterea Domnului slujită prin păcătuire? Cum să fie salutat Domnul, dacă nu prin meditație tăcută și muncă susținută?

Rugăciunile pentru enoriașii bolnavi sau muribunzi ținură minute în șir; vremea rece era întotdeauna greu de îndurat pentru săracii de pe Insula Sealsea. Alinor lăsă capul în jos și-i mulțumi lui Dumnezeu că ea și Alys erau bine adăpostite la casa bacului și că Rob locuia în luxul de la conac. Pastorul se rugă pentru sufletul bătrânei doamne Hebden, îngropată în pământul înghețat bocnă, și invocă ajutorul lui Dumnezeu pentru alți bărbați și femei care n-aveau să treacă iarna și care flămânzeau pentru a face economie la provizii. În biserică era foarte frig și slujba se prelungi mai mult ca niciodată, iar când enoriașilor li se dădu în sfârșit drumul și ieșiră, începu să ningă.

— Te caută câinele, i se plânse pastorul lui Alinor când trecu pe lângă el. Stă în pridvorul bisericii și te caută.

— Nu face nici un rău, e un câine cuminte, e al fratelui meu.

— Lumea îl bagă de seamă.

— Nu înseamnă nimic, zise iute Alinor. Doar un câine căruia îi e dor de stăpân.

— E ceva lipsit de cucernicie în felul în care te slujește, se plânse omul.

— O să-l las acasă duminica viitoare. Iertați-mă. Îi duce dorul lui frate-meu.

— Edward este încă la Londra? Întrebă pastorul.

— Da, domnule, zise ea, bucuroasă că discuția se îndepărta de subiectul periculos al unui animal loial, al unui spiriduș.

— A vrut să fie cu fostul lui regiment în aceste vremuri însemnate, bănuiesc.

— Acesta era planul lui.

— Lucrare cucernică, zise el. Martor la sfârșitul zilelor.

— Da, spuse Alinor. El e foarte credincios. Lăudat fie Domnul.

Alinor făcu o plecăciune și apoi se duse la grupul moșierului. Le făcu o reverență lui sir William și lui Walter și îl sărută pe Rob.

— Crăciun fericit! îi șopti ea.

— Mai bine ai veni la conac, o invită doamna Wheatley. Crăciun sau nu, o să avem o cină bogată.

— Hai, vino, adăugă și Rob.

— Mai bine nu, spuse Alinor. Fratelui meu nu i-ar plăcea asta. Și Alys trebuie să se ocupe de bac.

— Vino la cină, o îndemnă Rob. O să mă întorc cu tine și o să trag bacul la fluxul de seară.

— Hai să mergem, zise Alys.

— O, prea bine, spuse Alinor. Dar trebuie să ne întoarcem la bac pentru fluxul de după-amiază. Odată ce Crăciunul nu mai e sărbătoare.

— La conac este, îi șopti Rob. Noi păstrăm vechile obiceiuri. Să vezi ce-a gătit doamna Wheatley!

Alinor îl luă de braț și merseă unul lângă altul în urma servitorimii familiei Peachey spre conac, cu Roșcatul alergând după ei, fluturându-și coada ca pe un stindard.

— Țasta o să fie singurul meu Crăciun la conac, îi aminti Rob. La anul o să fiu în Chichester.

— Iar eu o să fiu măritată, intră în vorbă Alys, care mergea de cealaltă parte a mamei ei.

Fericită să se afle între cei doi copii, Alinor îl strânse mai tare de braț pe Rob, o luă de mână pe Alys și se întrebă unde avea să fie ea anul următor și dacă avea să meargă la biserică cu James, ducându-l pe pruncul lor.

Haga, Țările de Jos, decembrie 1648

James își petrecu Crăciunul la Haga cu sfetnicii Prințului de Wales, încercând să-i convingă că n-ar trebui să se bizuie pe izbânda fugii regelui pentru a scăpa de proces.

— De ce nu? Asta e dorința lui, îi zise repezit lui James unul dintre lorzi.

Erau zece oameni așezați în jurul unei mese mari de lemn. Prea mulți, își spuse James; zece bărbați care aveau să transmită fiecare cuvânt din această conversație nevestelor, servitorilor, ibovnicelor și copiilor lor. Cândva conduseseră o țară – nu rezistau tentației de a se umfla în pene. Unul dintre ei se aplecă, spunând:

— Cândva, Maiestatea Sa credea că dușmanii noștri ar putea fi înduplecați să încheie un acord. Acum știm că ei sunt întru totul trădători, așa că regele este gata să plece. Ai înmânat instrucțiunile noastre? Oamenii noștri lucrează împreună, pregătind fuga?

— Nu e vorba despre înmânat instrucțiuni, zise James ascunzându-și enervarea. Am dus mesajele, dar omul nu a avut încredere în mine. Nu vrea să aibă încredere în mine, în nimeni. Nu a vrut să colaboreze cu mine sau cu ceilalți agenți ai Domniilor Voastre. N-au mai rămas mulți. La Londra, toți prietenii cunoscuți ai Maiestății Sale sunt

vegheați. Mulți dintre ei au renunțat. Cu doar șase luni în urmă am întâlnit oameni care nu-mi vor mai deschide ușa acum.

— Sir William Peachey? se interesă unul dintre bărbați.

James aruncă o privire spre ușă.

— Nu voi rosti nume, zise el.

— Ei bine, știi dumneata la cine mă refer. Nu vrea să ajute? Are la dispoziție un port bunicel, nu?

— Doar un chei la vremea fluxului, zise James gândindu-se la moară și la coliba lui Alinor ce dădea spre ea. Oricum, el a făcut îndeajuns.

— Bani ai, îi atrase atenția supărat unul dintre bărbați. Am devenit cerșetori ca să facem rost de bani. Nu poți să tocmești pe cineva?

— Am făcut ce mi-ați cerut. V-am spus unde e găzduit Maiestatea Sa și despre pregătirile pentru procesul său. Am dat aurul dumneavoastră omului care a zis că va încerca să-l salveze. Dar vă previn că s-ar putea să nu izbutască. Maiestatea Sa e bine păzit și oamenii care-l păzesc nu sunt de vânzare. Soldații de rând respectau regalitatea, dar acum n-o mai fac. Nu cred că pot fi mituiți. Așa că nu știu dacă puteți să-l scoateți din țară. Vă implor să începeți să negociați cu guvernul lui Cromwell. Este singura cale de-a ne încredința că regele va fi eliberat.

— Eliberat? Cu acordul lor? întrebă cineva uluit. Dumneata uiți că el e regele Angliei? N-o să mă târguiesc cu infractorii!

— Să negociem cu Cromwell? adăugă unul dintre lorzi, ridicând dintr-o sprânceană bine pensată. Cu Cromwell? Oliver Cromwell din Ely?

Altul râse batjocoritor.

— Unde l-ar întemnița? În turn? Oricum e un palat regal! Dumneata uiți că aceasta este maiestatea. În clipa în care se vor întâlni cu el față în față, vor cădea în genunchi.

James încuviință din cap stăpânindu-și mânia, apoi zise:

— Dar dacă n-o vor face? Ar putea foarte bine să-l întemnițeze. S-a mai făcut asta. Ziarele și fițuicile de scandal din Londra sunt pline cu articole despre Henric al VI-lea și Eduard al II-lea și despre faptul că ei au fost întemnițați și li s-a luat tronul.

— Henric al VI-lea! râse un bărbat. Cui îi pasă de Henric al VI-lea?

— Dacă vor hotărî să-l bage în turn, va fi foarte greu de scos de-acolo, insistă James.

— Pentru Dumnezeu! exclamă unul dintre ei sărind în picioare. Avem nevoie să vină un preot să ne dea o lecție de istorie? Dumneata! Summer sau Avery sau cum te-o fi chemând, ți-am cerut noi să vii să ne dezamăgești?

— Regret că nu pot să vă dau vești mai bune, zise James ridicându-se la rândul său și stăpânindu-și mânia crescândă. M-am oferit voluntar pentru această lucrare și este o sarcină lipsită de satisfacție. Dacă vă veți lipsi de mine, voi pleca fără alt cuvânt. Tot ce vă rog este să nu vorbiți despre mine, despre numele meu sau despre cei cu care am colaborat.

— Nu, nu pleca, nu pleca, zise primul sfetnic. Nu te priedi. Nu te simți ofensat. Toți lucrăm la fel ca dumneata, pentru siguranța Maiestății Sale. Aici putem să rostim nume fără să fim în primejdie. Acesta este palatul nostru; toți servitorii sunt loiali. Dumneata nu ne înțelege situația. Facem tot ce putem. Întocmai cum sugerezi, regina vorbește cu toate rudele ei regale, printre care și regele francez, iar prințul Carol cheamă toate capetele încoronate din Europa să-l apere pe Maiestatea Sa. Solicităm și eliberarea vlăstarelor

regale – prințesa Elisabeta și prințul Henric. Trebuie să-l scoatem din Anglia mai ales pe prinț.

— Pe amândoi copiii, zise James cu încăpățănare. Ei n-ar fi trebuit lăsați în urmă. Ea are doar treisprezece ani și trăiește ca o prizonieră, încercând să aibă grijă de frățiorul ei. Amândoi ar trebui înapoiați mamei lor.

— Numai prințul contează. Dacă-i pun coroana pe cap ca să aibă un rege-marionetă? Nu putem avea încredere în el că n-ar ocupa tronul tatălui său. Zău așa, ar trebui să mergi la prințul Henric și să-i spui că trebuie să refuze orice propunere

— Are opt ani! exclamă James. Credeți că puteți să-i dați ordine unui copil de opt ani? La ce vă așteptați de la un copil? N-ar fi trebuit lăsat niciodată în puterea lor.

— Facem tot ce ne stă în putință aici, repetă sfetnicul-șef. Și pe noi ne preocupă copiii, desigur. Mai întâi fuga regelui, apoi a lor. Vrem ca dumneata să mergi să vezi cum stau lucrurile, apoi să ne raportezi.

— Am promis că merg să înmânez aurul, să mă întâlnesc cu omul Domniilor Voastre și să vin să vă raportez. Nu sunt silit să fac nimic altceva, zise James cu răceală.

Urmă un scurt moment de tăcere.

— Îți cer scuze, zise bărbatul care îl numise Summer sau Avery. Nu ar fi trebuit să-ți rostesc numele, nici să mă plâng de ceea ce ai făcut. Fiindcă să fiu sincer nu avem pe nimeni altcineva. Pe nimeni altcineva care să poată să meargă. Avem nevoie de dumneata ca să te duci înapoi.

— N-ai fost descoperit drept spion? Întrebă sfetnicul-șef.

— Nu, zise James fără tragere de inimă. Cred că nu.

— Atunci trebuie să-ți cerem asta. Va fi ultima oară.

James se uită în jurul mesei la chipurile neliniștite și simți familiarul amestec de frustrare și disperare.

— Prea bine.

— Întoarce-te la Londra și trimite-ne vești. Trebuie să știm unde îl țin și ce plănuiesc să facă cu el. Îi vom da rapoartele dumitale prințului însuși și el le va duce regelui Franței. Vom plănui o acțiune de salvare bizuindu-ne pe ceea ce ne spui dumneata.

— Prea bine, zise James plecând capul. Voi merge și voi raporta.

James se ridică. Sfetnicul-șef se ridică și el și dădu ocol mesei, punând o mână pe umărul tânărului, apoi îl conduse până la ușă.

— Sunt recunoscător. Vei fi răsplătit. Prințul Carol va ști numele dumitale și ce faci pentru tatăl lui.

James privi pieziș, cu chipul încordat și lipsit de expresie.

— Vă mulțumesc, dar aș prefera ca nimeni să nu-mi rostească numele, zise el. Nu cât timp sunt în Anglia, dându-mă drept francez sau german sau altceva. Este mai sigur pentru mama și tatăl meu și, de asemenea, pentru moșiile noastre, ca numele meu să fie păstrat secret.

— Foarte bine. Informează-ne. Zilnic, dacă e nevoie. Și trimite-ne vorbă în clipa în care crezi că situația îi este potrivnică.

— O, asta pot să fac îndată, zise James amărât. Asta se petrece acum. Situația îi e potrivnică chiar acum.

Ținutul mareelor, ianuarie 1649

În primele zile geroase din ianuarie, o vulpe se strecură în cotețul de la casa bacului și dădu iama în trei găini până când cotcodăcitul neliniștit al cârdului o aduse pe Alinor la fața locului, alergând desculță, doar în cămașa de corp. Când deschise ușa, o străfulgerare maro-roșcată o zbughi afară pe lângă ea. O găină zăcea fără suflare pe jos, una era cu neputință de salvat – Alinor o ridică și-i suci gâtul –, dar a treia era rănită și pătată de sânge și pe aceasta Alinor o puse într-un coș și o luă în casă, îi spală urmele de dinți de pe piept și o ținu în coș lângă foc. Găinile ouau puțin în zilele întunecate și reci, așa că Alinor n-avea să simtă lipsa venitului adus de cele câteva ouă pe care le-ar fi putut vinde, dar era o pierdere pentru mica gospodărie. Chiar dacă s-ar fi putut lipsi de trei găini, tot ar fi fost îndurerată. Le știa pe fiecare după nume și se mândrea cu sănătatea lucioasă a penelor lor.

— Știu că-i o nerozie să plâng pentru o găină, dar nu pot să iert vulpea aia, îi spuse ea lui Alys.

— Spune-le vânătorilor lui Peachey unde-i vizuina, propuse Alys. O să se bucure să aibă parte de o urmărire bună și de un vânat.

— O, n-aș putea trăda un animal vânătorilor.

Alys râse:

— Atunci, până la înviere și la viața veșnică o să suferi mereu pentru ceva care a fost omorât de altceva. Abia aștept s-o mănânc. Ai de gând să faci tocană?

— Da, bineînțeles, răspuse Alinor. Nu sunt atât de neghioabă încât să nu mănânc carne proaspătă iarna când avem prilejul. Dar tu ești nemiloasă în ce-o privește pe doamna Țopăilă.

— Mi-e foame, zise Alys. Mi-e foame tot timpul. Ție nu-ți e?

— Ba da, zise Alinor, băgând de seamă că, pentru prima oară în cinci luni, fiica ei era pregătită să vorbească despre semnele sarcinii. Și trebuie să fac pipi foarte des.

— Îmi doresc să fie vară, zise fata râzând. Îi spuneam lui Richard că nu m-ar deranja să merg afară la grămada de gunoi dacă n-ar fi atât de frig.

— Așadar el știe? I-ai spus? Întrebă Alinor.

— I-am spus de îndată ce am fost încredințată, zise tânăra. E bucuros.

— Vrea să le spună părinților lui? Întrebă Alinor neliniștită, gândindu-se la femeia îngrozitoare care urma să fie soacra lui Alys.

— Le-a spus, răspuse Alys sigură pe ea. Tatăl lui ține la vechile obiceiuri. Face glume despre asta, zise fata strâmbându-se un pic, disprețuitor. Îi plac miresele rodnice. Ea a zis că e bine de știut c-o să duc neamul mai departe, el a spus că nu cumperi o vacă decât dacă e cu vițel.

Alinor râse de expresia jignită a lui Alys.

— Ei bine, măcar n-au nimic împotrivă.

— Câtă vreme am zestrea. Țsta-i singurul lucru de care-i pasă ei.

Alys tăcu un pic, apoi spuse:

— Ei zic că va trebui să vii să stai cu mine când mi se apropie sorocul. O să trebuiască să fii cu mine, mamă, când o să nasc.

— Așa sper, zise încet Alinor. Mă rog pentru asta, Alys. Sper și mă rog pentru amândouă, tot timpul.

— De ce nu-i trimiți un mesaj bărbatului ăstaia? De ce nu vine să îndrepte lucrurile, dacă te iubește, așa cum zici?

— O să vină, zise ferm Alinor. Nu trebuie să trimit după el. O să vină cât de iute o să poată.

Dimineață, Roșcatul nu ieși din ungherul lui să stea pe debarcader și să privească bacul, cum făcea de obicei.

— Am avut o vulpe în ogradă, îl mustră Alinor. Te lenevești?

Câinele o privi cu ochii lui cafenii ca berea și apoi se întoarse. Alinor îi puse mâna pe cap.

— O, nu, Roșcatule, zise ea încet. Ce s-a întâmplat?

Câinele oftă de parcă ar fi vrut să-i vorbească. Alinor îi luă capul mare în mâini și se uită la el ca la unul din pacienții ei.

— Nu vrei să aștepți până vine Ned acasă? șopti ea.

El mișcă din coada stufoasă, apoi se învârti de trei ori și se întinse pe jos. Alinor îl mângâie pe frunte, acolo unde i se încrețea blana de la încruntătură, și-l lăsa în culcușul lui.

Alys trase de funia înghețată a bacului în timp ce Alinor traversa mlaștina la reflux ca să meargă să muncească la moară. Domnea un ger năprasnic, iar pământul înghețat era alunecos. Bancurile de nisip din mlaștină erau albe ca zăpada.

— Întoarce-te la căldură, îi zise Alinor fiicei ei. Și ai grijă pe apă.

Chipul lui Alys era palid de frig în timp ce ținea bine de funie cu mâinile înmănușate.

— Sunt bine, zise ea. Ai grijă să nu aluneci.

Doamna Miller organizează munca de la fermă și din casă în așa fel încât ea, alături de băiețelul ei, Peter, și de Jane, fiica ei, să stea în casă pe vremea aceea rea și le trimise în frig pe slujnica bună la toate și pe Alinor. Aceasta începu în grajd, unde vacile așteptau răbdătoare în boxele lor. Luă din cui un scăunel cu trei picioare și îl puse lângă prima vacă, își lipi fruntea de corpul cald al animalului și-i vorbi încetișor în timp ce trase de uger, alternând mâinile, iar laptele țâșni în găleată. Era atât de frig în grajd, că laptele scotea aburi, iar Alinor adulmecă mirosul cremos, bogat, dorind să bea din el. Cără găleata grea la lăptărie și o răsturnă într-un vas ca să se separe grăsimea, ce avea să fie mai târziu bătută în putinei pentru a obține unt.

— Ți-aș mulțumi dacă ai căuta ouă în porumbar, zise doamna Miller vârându-și capul în lăptăria friguroasă. După aia poți să te duci acasă. N-o să mai am nevoie de tine în după-amiaza asta.

Alinor își trase din nou șalul pe cap, luă coșul greu și se întoarse în curte.

Richard Stoney, care puneă grâu cu lopata în talerul legănat al balanței cu arc din hambar, o zări prin ușa deschisă în timp ce traversa cu grijă ograda înghețată.

— O să aștern niște paie pe jos ca să nu aluneci, zise el ieșind în grabă din hambar și ducându-se la ea.

Alinor se întoarse spre el, cu șalul de pe cap țeapăn de la răsuflarea ei înghețată.

— Nu poți, zise ea scurt. Ei nu aștern niciodată paie în curte decât dacă ies vacile.

— Ca să nu cadă vacile, dar dumneata poți să cazi! exclamă el. Lasă-mă să-ți ofer brațul, atunci.

Alinor clătină din cap.

— Ea se uită pe fereastră, cu siguranță. Lasă-mă să-mi fac treaba, Richard. N-o să îngheț și n-o să cad.

— Doar n-o să urci pe scară!

Înainte ca Alinor să apuce să-i răspundă, ușa de la bucătărie se deschise și doamna Miller strigă:

— Richard Stoney, cântărești grâu sau ai ieșit la plimbare?

— Du-te, zise Alinor. Înapoi la treabă.

— Pot să trec pe la casa bacului în drum spre casă? Alys se simte bine azi? șopti el cu interes stăruitor în timp ce ridică o mână spre doamna Miller.

— Alys e bine. Sigur că poți să vii! îi strigă Alinor, pornind spre porumbar.

Ajunsă în turnul circular, băgă mâna sub haina din blană de oaie și-și suflecă betelia de la fustă deasupra genunchilor ca să nu se împiedice de poale când urca scara mobilă. Puse mâinile pe o treaptă și se uită în sus la peretele interior al cotețului. Părea mult până sus și scara era veche și șubredă, dar zări o porumbiță clocind. Alinor mută scara spre ea, se încredință că e bine pusă, fixă coșul pe un braț și începu să urce. Fiecare treaptă era rece ca gheața la atingere și alunecoasă de la ger. Urcă tot mai sus, pas cu pas, fără să se uite în jos și fără să dea atenție scârțâitului rău prevestitor al lemnului vechi. Într-un colțisor al minții, se ivi gândul că o căzătură și pierderea pruncului i-ar rezolva toate problemele. Apoi zâmbi de una singură când văzu că, la gândul de a-și pierde copilul, se apucă îndată mai bine de scară și pași cu băgare de seamă pe trepte. Era la fel de dedicată propriei vieți și vieții pruncului ei cum fusese în acea primă dimineață rece când jurase că

nu va fi o victimă a necazurilor, ci va aduce pe lume acest copil și-i va câștiga un loc al lui.

În căsuță clocea o porumbiță; nu se mișcă atunci când Alinor ajunse în apropierea ei. Femeia băgă încetișor mâna sub pieptul moale și cald al păsării:

— Îmi pare rău, doamnă Porumbiță, zise ea încet, dar am fost trimisă să iau astea. Tu fă alte ouă pentru tine.

Neluând în seamă ciugulelile indignate ale păsării pe mâinile ei reci, Alinor luă din cuib toate ouăle în afară de unul și le puse cu grijă în coș. Erau micuțe și albe, calde de la penele de pe pieptul porumbiței. Alinor coborî cu atenție scara și privi în sus să vadă dacă mai era vreo pasăre care clocea. De patru ori mută scara suindu-se și coborând după ouă, apoi merse cu grijă înapoi spre casă cu o duzină de ouă în coș. Doamna Miller îi deschise ușa și izbuti să schițeze un zâmbet.

— Credeam c-o s-o trimiți pe Alys să facă treaba pe frigul ăsta, zise ea. Dar e prea importantă acum pentru ouă de porumbiță, nu-i așa? Acum că plănuiește să se mărite atât de bine? Face pe doamna?

— Ah, nu, zise Alinor amabil. Dar încă se ocupă de bac în locul lui Ned.

— Cine să traverseze pe vremea asta rece? Am auzit că fluviul a înghețat la Londra și că se merge pe jos dintr-o parte în cealaltă. Dacă se întâmplă așa ceva aici, n-o să faceți nici un ban!

— Pare îndeajuns de frig ca să înghețe, încuviință Alinor. Iar apa dulce din râu e bocnă. Totuși, fluxul vine în continuare.

— Ned încă nu-i acasă? Mă mir că are timp și bani să cutreiere prin Londra.

— Contează foarte mult pentru el.

— Nu-i deloc treaba lui, zise acru doamna Miller.

— Cu siguranță nu-i treaba mea, răspunse Alinor zâmbind.

Doamna Miller își recăpătă un pic buna-dispoziție când despachetă ouăle din coș și le puse în vasul de lut.

— Da, presupun că așa e. Nu te interesează treaba asta?

— Mă interesează, zise Alinor cu precauție, dar nu țin cu nici o tabără.

— Sunt puțini cei care nu cred că regele ar trebui să fie pedepsit pentru păcatele sale, afirmă doamna Miller. Să se războiască cu propriul popor! Și impozitele! Ai vrea două ouă pentru cină?

— Mulțumesc, răspunse Alinor gândindu-se că, acum că nu mai era nici un străin chipeș sau vreun grup de nobili de la conac, doamna Miller redevenise o susținătoare invidioasă a taberei lui Cromwell. Mulțumesc foarte mult pentru ouă, zise ea.

Când Alinor ajunse la râu, mergând în tovărășia soției unui fermier de pe Insula Sealsea, bacul o aștepta.

— A dispărut Roșcatul, o anunță Alys când Alinor urcă atent pe podul ce se legăna la reflux. N-a ieșit pe debarcader în dimineața asta și la prânz nu era în ungherul lui.

— Da, știu, zise Alinor fără să se ferească. Bietul Roșcat. Mi-am luat rămas-bun de la el azi-dimineață.

— Știai c-o să dispară? Întrebă nevasta fermierului. Cum de-ai știut?

— N-a știut, o întrerupse grosolan Alys. E doar un câine bătrân și a fost leneș la trezire azi-dimineață. Ea n-a știut.

Alinor ridică privirea, mirată de tonul aspru al lui Alys.

— Nimeni n-ar putea să știe așa ceva, decretă Alys.

Nevasta fermierului comentă că, uneori, ea însăși avea premoniții și că mama ei avusese o mulțime de vise premonitorii.

— Și, desigur, bunică-ta avea darul clarvederii, îi aminti ea lui Alys.

— Nu și noi, afirmă categoric Alys, aducând bacul la debarcader.

Alinor coborî și se întoarse s-o ajute pe femeie să coboare și ea.

— Noi nu credem în așa ceva. Noapte bună! îi strigă Alys. Ne vedem mâine.

— Chiar am știut de Roșcat, zise blând Alinor când Alys legă bacul și urcă treptele.

— Știu, dar nu putem să spunem astfel de lucruri, zise tăios Alys. Nici măcar doamnei Bellman. Oricum, bănuiesc că e pe undeva pe sub un gard viu.

— O să căutăm, îi promise Alinor. Și am un ou pentru ceaiul tău. Un ou de porumbiță.

— Dumnezeule, s-a întrecut pe ea însăși! exclamă Alys. Ce noroc pe noi! Două oușoare. Ne răsfăță. Tu ia-o pe acolo, eu o să merg în partea asta. O să-l găsim.

Câinele nu era departe de casă. Plecase în liniște, cum fac câinii bătrâni și înțelepți, ca să moară singur. Îl găsi Alinor, așa cum știa c-o să se întâmple, încolăcit de parcă ar fi dormit; dar blana îi era rece, nasul înghețat și ochii închiși.

— Pământul e prea tare ca să-l îngropăm, zise Alys. Ce facem? Nu pare drept să-l ardem sau să-l ducem la groapa de gunoi.

— O să sap o gaură în noroiul moale din mlaștină, zise Alinor. Du-te și apucă-te de pregătit cina. Nu întârzii mult.

Alinor luă o lopată din șandramaua din livadă și porni pe una dintre potecile cu prundiș ce duceau spre mlaștina adâncă. Avea să fie inundată la vremea fluxului, dar acum, când răsărea luna și vântul rece sufla peste apă, era îndeajuns de uscată să poată merge pe ea ca să sape o groapă adâncă în noroiul moale de pe margine.

Când groapa fu destul de lată și de adâncă, luă leșul întărit, ce părea acum atât de mic și de ușor, și îl așează pe fund. Știa că Ned avea s-o întrebe dacă dulăul lui fusese îngropat cum se cuvine și c-o să aibă încredere în ea. Umplu groapa cu prundiș de pe cărare pentru ca leșul să rămână adânc sub mâlul mișcător de pe fundul portului.

— Adio, Roșcatule, zise ea blând. Ai fost un câine foarte bun.

Alinor aruncă un morman de mâl cu lopata și se apucă să-l bătătorească, când o sclipire îi atrase atenția, ca o stea pe cerul întunecat al nopții. Se lăsă în genunchi și găsi în noroi o monedă micuță, tocită și subțire, dar sclipitoare. Era aur de zâne, un bănuț de pe vremea celor de demult, cu un blazon pe o parte și o coroană pe cealaltă, mult prea tocit ca să fie descifrat, prea vechi pentru a fi recunoscut, prea ușor pentru a fi valoros.

— Mulțumesc, îi zise Alinor Roșcatului, acceptând fără rezerve că asta era plata lui pentru îngropăciune, pe care i-o trimisese de pe lumea cealaltă, un meleag la fel de îndepărtat și de înnegurat precum celălalt capăt al mlaștinii. Dumnezeu să te binecuvânteze, câine destoinic. Drum bun.

Puse moneda în buzunar și lopata pe umăr și urcă anevoie poteca înghețată spre locul unde luminile de la casa bacului sclipeau peste apele reci.

Palatul Westminster, Londra, ianuarie 1649

Cei doi bărbați merseră pe străzile aglomerate, pășind peste rigolele murdare de pe drumurile pietruite, luând-o pe ulițele noroioase până când înaintea lor se iviră zidurile impunătoare ale palatului și soldații Armatei Noului Model stând de pază în fața porților. Dinaintea porților era o mică gloată care se uita spre zidurile cenușii din piatră cioplită și la zăpada de pe acoperișul de ardezie.

— Unde este găzduit regele acum? întrebă încet James.

— La Palatul St. James. Au fost chemați la Londra o sută treizeci și cinci de judecători pentru a alcătui Înalta Curte care să-l judece. Dar pun rămășag că jumătate dintre ei nu vor îndrăzni să vină. Și, chiar dacă vin, el nu va răspunde în fața lor. Cum îl vor face să vină în fața curții?

— Dar dacă ei vin și dacă el va răspunde

— Nu va răspunde, îl întrerupse bărbatul fără nume, pe un ton insistent. Pe ce bază să-l citeze la proces? Nu poți cita un rege. Nimeni n-a citat vreodată un rege. Tatăl lui,

regele James, ar fi venit la un fluier al Parlamentului? Regina Elisabeta ar fi venit fuguța, ascultătoare? Nici o țară din lume nu și-a chemat regele în fața unei curți judecătorești. Nici un monarh englez nu s-a supus vreodată Parlamentului.

James încuviință din cap. Era de necrezut că înfruntarea dintre rege și Parlament, care ar fi trebuit să fie rezolvată pe primul câmp de luptă sau măcar la Newport, ajunsese atât de iute în această situație de neînchipuit.

— Dar presupunând că ei vor face asta, zise el. Au stabilit o zi și o oră?

— Mâine.

— Poftim?

— Da.

— Pot să fac rost de numele judecătorilor?

— Poți să faci rost de numele celor care au fost chemați. Însă nimeni nu știe cine se va prezenta. Nici ei înșiși nu știu. Mulți vor petrece o noapte albă, încercând să hotărască ce să facă.

— E posibil să nu vină nici unul și să pice procesul?

— Dracul știe, zise călăuza lui James scuipând în rigola înghețată. De bună seamă e ideea lui. Dar cred că Noll Cromwell va fi acolo, dumneata nu crezi? Și oamenii care-i sunt credincioși, și cei care merg mai departe decât el

— Procesul este deschis publicului?

— Da, dar să nu crezi că poți să dai năvală din mulțime și să-l salvezi. Va fi păzit atât de strașnic, că nimeni nu se va apropia de el. Se vor aștepta la o încercare de salvare. N-o să-și asume nici un risc.

— Cel mai prielnic moment ca să-l salvăm ar fi când va veni din camerele sale de la St. James aici, la Westminster, zise James gândind cu glas tare. Probabil cu barja

— Nu-mi spune, nu vreau să știu, protestă bărbatul ferindu-și capul. Și nu am nici o părere.

— Nici eu nu am, zise James. Merg pe bâjbâite. Hai să facem rost de numele judecătorilor.

Ținutul mareelor, ianuarie 1649

În zori, în zorii reci și târzii de ianuarie, Alinor se trezi auzind trosnetul gheții și zgomotul cailor ce împrășcau apa rece cu copitele în timp ce o trăsură aluneca prin vad la vremea refluxului. Șterse florile de chiciură de pe fereastra dormitorului și miji ochii spre stânga. La lumina slabă văzu silueta masivă a trăsurii familiei Peachey.

— Alys! Trăsura familiei Peachey o ia prin vad, îi zise ea fetei care încă dormea în patul din spatele ei.

— Nu contează, răspunse Alys fără să se miște. El nu plătește.

— Mă întreb dacă Rob e cu ei. Și unde se duc.

— La Londra, bănuiesc, să se țină după rege, ca toți ceilalți.

— L-ar fi lăsat pe Rob la conac, atunci, zise Alinor. De bună seamă că nu l-ar lua cu ei, nu?

Ciocănitul puternic în ușa de la intrare îi dădu răspunsul.

— Sigur e el! zise Alinor bucuroasă, strigând în jos pe scări: Tu ești, Rob?

— Da, mamă, îi strigă el vesel. Trebuie să stau la tine până la sărbătoarea de Întâmpinarea Domnului și apoi domnul Tudeley o să mă ducă la Chichester. O să merg la domnul Sharpe, spițerul din Chichester. Atunci o să-mi încep ucenicia.

Alinor își legă șalul în jurul taliei îngroșate și coborî scara. Îl îmbrățișă pe Rob și se dădu un pas înapoi să-l admire.

— Jur c-ai mai crescut.

— În astea trei săptămâni care au trecut de la Crăciun? o tachină el.

— Devii bărbat, zise ea. Când mă gândesc că pleci ucenic!

Rob îngenunche ca ea să-l binecuvânteze.

— Ați luat micul dejun? întrebă el ridicându-se.

— Bineînțeles că nu. Alys nici măcar nu s-a sculat încă. Ți-e foame?

— Mor de foame, răspunse el.

— Stai jos, atunci, și o să aprind focul.

Alinor îl împinse spre scaunul de lângă vatră, apoi ridică capacul de lut de pe jăratic și puse vreascuri și lemne potrivite peste el.

— Sir William merge la Londra pentru rege? întrebă ea.

— Da, a fost chemat să fie judecător. Îl duce pe Walter la Cambridge.

— Chiar o să fie judecat regele?

— Toată lumea zice asta, dar nu cred că sir William o să facă parte din curte. Vrea să afle dacă poate fi scutit.

— Cum o să aibă parte regele de o judecată dreaptă dacă singurii care-l vor judeca o să fie oamenii Parlamentului? Întrebă Alys coborând treptele.

— Tocmai asta e, că n-o să aibă, zise Rob.

— N-o să aibă? repetă Alinor.

— N-o să aibă parte de o audiere dreaptă, prezise Rob. Asta spune sir William. Dacă izbutesc să-i organizeze un proces, n-o să existe nici un fel de dreptate pentru el.

— Deci regaliștii n-o să fie acolo? Întrebă Alinor gândindu-se la James.

— O să stea deoparte.

Londra, ianuarie 1649

Citind lista celor convocați în calitate de judecători, James văzu numele lui sir William și se duse, cu pălăria trasă în jos pentru a-și ascunde chipul, până la Golden Cross, în Charing Cross, hanul pe care-l preferau nobilii din Sussex în călătoriile lor la Londra. Patronul, zorit de sosirea atâtor nobili de țară, țipă doar „Da! E la etaj, în salonașul privat!” și trecu mai departe fără să ia aminte la James sau

să-l întrebe cum îl cheamă. James reuși să urce scările și să bată la ușă fără să-l observe cineva.

— Dumnezeu să te binecuvânteze, zise scurt sir William când intră tânărul. Nu credeam c-o să te văd aici.

Aruncă o privire spre ușa închisă:

— Ești încredințat că n-ai fost urmărit? Sunt vremuri groaznice. Toată lumea spionează.

— Sunt încredințat. În călătoria asta trec drept profesor francez și nu-i vizitez pe nici unul dintre vechii noștri prieteni. Nu fac decât să strâng informații din stradă. Soția lui și prietenii ei – știți dumneavoastră la cine mă refer – vor să știe ce se petrece.

— Al naibii să fiu dacă știe cineva, nu-i așa? Întrebă sir William. O, ia loc, ia loc. O să bem un păhărel. Walter e în oraș cu intendentul meu, să viziteze locurile. Suntem singuri.

— L-ați adus pe Robert Reekie cu dumneavoastră?

— Nu, l-am lăsat pe flăcău pe Insula Sealsea, cu mama lui.

— Ați văzut-o?

— Nu, răspuse sir William mirat de întrebare. Nu, de ce?

— Nimic, se strădui James s-o dreagă. Speram doar că ea nu s-a molipsit de boala mea.

— Nu cred. Aș fi auzit.

Sir William deschise ușa și strigă în josul scărilor după o sticlă de vin roșu și două pahare.

— Acum, zise el închizând ușa cu grijă, dumneata știi ce o să se întâmple cu regele?

— Cred că un singur om știe, și acela e Cromwell, răspuse James. El se află în spatele întregii lucrături. Și dacă nu face nimeni ceva să-l oprească, cred că totul o să fie după cum vrea el.

— Cromwell e un om corect. N-ar fi nedrept.

— El crede că aceasta este dreptate. Și trebuie să mulțumească și armata, și Parlamentul.

— Poate să facă rost de suficienți judecători încât să-l găsească pe rege vinovat?

James încuviință din cap:

— Asta trebuie să fie intenția lui. A convocat mai mult de o sută de nobili. Dumneavoastră nu veți servi?

— Cum pot s-o fac? Toți știu că eu am schimbat tabăra. Acum sunt omul Parlamentului. Mi-am plătit amenda și i-am promis feciorului meu că moștenirea lui este în siguranță. Nu pot să schimb din nou tabăra și să trec de partea regelui. Am prea multe de pierdut.

Un ciocănit ușor la ușă fu urmat de un flăcău de la cârciuma hanului, cu o sticlă de vin și două pahare. Bărbații păstrară tăcerea cât el puse paharele și sticla pe masă și ieși din încăpere.

— Și dacă îl vor găsi vinovat? întrebă James încet, verificând dacă ușa e închisă.

— Vinovat de ce anume? se rățoi sir William. Și pe urmă ce? O să-l exileze? Mă îndoiesc că francezii l-ar primi. Scoțienii l-au dat înapoi ultima oară. O să-l întemnițeze undeva? Înapoi la Castelul Carisbrooke? Cum rezolvă asta impasul în care se află? S-au luptat cu el șase ani și l-au ținut în arest doi – sunt nevoiți să schimbe totul dacă vor să schimbe ceva.

— Nu știu, zise James luând un pahar cu vin. Zău că nu știu.

Sir William înălță paharul:

— Pentru Maiestatea Sa, regele, zise el foarte încet, iar cei doi bărbați ciocniră și băură.

James fu izbit de faptul că urarea fusese rostită la fel de încet și de solemn ca la un priveghi.

— Domnule, sunt încredințat că nimeni în afară de Cromwell nu știe ce-o să se întâmple. Însă e limpede că plănuiește un proces și că speră să se stabilească o vinovăție. Altminteri de ce-ar face asta?

— Procesul n-o să aibă loc, prevăzu sir William pe un ton categoric. Iar eu n-o să iau parte la el. Nici măcar n-o să asist. Îl duc pe Walter la Cambridge să înceapă trimestrul de Postului Paștelui. N-o să asist la proces și n-o să judec în cadrul lui. Și nici un bărbat cumsecade n-o să asiste și n-o să judece, așa că ei n-o să izbutească să organizeze procesul, căci nu vor face rost de judecători. Nici un englez nu-și poate judeca regele. Ai face mai bine să vii la Cambridge cu noi și să-i predai lui Walter acolo.

— Trebuie să rămân aici, zise încet James. Soția și prietenii lui m-au trimis aici ca să le dau raportul.

— N-o să ai nimic de raportat, îl încredință sir William. N-o să se ajungă la asta. Dar vino la mine când s-o sfârși totul. Vino la conac înainte să pleci din nou în străinătate, bine?

James șovăi, gândindu-se la promisiunea de-a nu merge la Alinor.

— Am promis să merg direct înapoi la seminar.

— Poți pleca de pe cheiul morii, îl liniști sir William. Poți să iei de-acolo un vas care se îndreaptă spre Franța, dacă vrei să vii în vizită, nu?

— Da, zise James.

Tânjea s-o vadă pe Alinor.

— Vreau să vin.

James intră în Westminster Hall croindu-și drum cu coatele, apoi plăti o taxă pentru un loc în tribună ca să poată vedea peste capetele halebardierilor aliniați în jurul unui spațiu liber din mijlocul sălii. Tavanul boltit răsună de zgomotul iscat de mulțimea care se certa și se împingea în zona de stat în picioare. Deasupra, la galerii, oamenii se așezau și se îndemneau unii pe alții să se dea mai încolo ca să facă loc pe bănci. În mijlocul spațiului gol era o masă mare împodobită cu o tapiserie, pe care erau așezate o sabie și un sceptru pregătite pentru Lordul-președinte al curții. În spatele lui erau băncile judecătorilor, șaiszeci și opt la număr; aceștia stăteau serioși, alcătuind o instanță extraordinară. Fuseseră convocați mai mult de o sută, dar mulți refuzaseră să vină sau se ascuseseră în locuri îndepărtate. În fața Lordului-președinte se afla un singur jilt tapisat cu catifea roșie, asemenea unei insulițe a înfumurării, cu o măsuță alături, echipată cu hârtie, condei și cerneală, îngrădite de un gărduleț din lemn sculptat. Lui James nu-i venea să creadă că regele, care stăpânise întreaga Anglie, avea să fie adus în fața acestei curți a dușmanilor săi ca un om de rând. Deși judecătorii depuseseră jurământul, deși martorii fuseseră pregătiți, la fel și sala de judecată, jumătate din asistență venise așteptându-se ca procesul să fie anulat.

Larma se înteeți pe neașteptate și apoi o tăcere uimită se răspândi printre judecători, care întoarseră capetele toți deodată, ca actorii dintr-o mascaradă, și se uitară spre intrare. Hărmălaia asurzitoare din sala de piatră se potoli, toată lumea se aplecă în față și-și lungi gâtul ca să se uite spre ușa de la intrare. Carol, regele, stătea în pragul ușii impunătoare, ca un dansator care se oprește înainte de a-și

face o intrare impresionantă, îmbrăcat tot în negru, cu un guler de olandă albă garnisit cu dantelă scumpă. Intră încet ca să-și facă simțită prezența, cu pălăria pe cap și bastonul în mână, merse spre jilțul din îngrăditură și se opri în fața lui. Aștepta să-i deschidă cineva ușița; se uită roată la sală, la judecători, la Lordul-președinte al curții, către soldați, public, galerie și tribune. Fu o pauză lungă și stânjenitoare și, fiindcă nimeni nu se mișcă să-i deschidă ușița, o deschise el însuși și se așează, fără invitație, pe jilțul tapisat cu catifea, calm și relaxat de parcă s-ar fi aflat în impozantul lui apartament pentru banchete de la Whitehall. Nu-și scoase pălăria în fața curții. Nu și-o dădea jos pentru nimeni. O păstră pe cap ca pe o coroană.

James văzu îndată o diferență între bărbatul care ședea atât de calm dinaintea judecătorilor ce nu-l scăpau din ochi și bărbatul pe care-l implorase să fugă din Newport. Regele îmbătrânise. Părul lui des și negru era înspicat cu argintiu, chipul îi era obosit și mai rotund, brăzdat de riduri adânci. Nu mai era vesel, ca un om încredințat că-și va întrece dușmanii în istețime. Acum semăna cu un sfânt, mândrindu-se cu persecutarea sa. Regele, care se delectase cu urzeli împotriva Parlamentului său, care se lăudase cu înșelarea acestuia, isprăvisese cu joaca lipsită de griji. Acum savura înfrângerea. Comedia se sfârșise; regele anticipa o tragedie.

— Dumnezeu să ne-ajute, zise James foarte încet, recunoscând semnele unui om care tânjea după însemnătatea sumbră a martiriului.

Se auzi un murmur alarmat când regele se ridică deodată, parcă pregătindu-se să plece. James și toți cei din jurul lui se ridicară la rândul lor, din obișnuința de a-și arăta astfel respectul. James se gândi că dacă regele ar ieși de acolo la fel de mândru precum intrase, nimeni nu ar

îndrăzni să-l oprească. Procesul s-ar încheia înainte de-a fi început.

Însă Carol se întoarse cu spatele la bancă și se uită roată prin sală, la oamenii din tribune, la judecători, la cei care plătiseră pentru locurile lor, dintre care unii se ridicaseră la intrarea lui și acum stăteau din nou în picioare, stingheri. Se uită la toți de parcă ar fi inspectat o gardă de onoare. James își feri capul când privirea tristă și întunecată a regelui cutreieră sala. Nu avea încredere în el să nu se trădeze printr-o exclamație că-l recunoaște. Nu avea deloc încredere în el.

Carol se întoarse din nou și se așeză pe jilțul lui, iar toți cei care se ridicaseră odată cu el și-și scosese rălăriile își ocupară iar locurile.

Un bărbat se ridică pentru a se adresa curții.

— Cine-i ăla? își întrebă James vecinul, un negustor înstărit din Londra.

— John Cook, veni răspunsul șoptit. Procuror.

Cook se ridică și începu să citească un rechizitoriu, stând cu fața spre Lordul-președinte și spre masa cu tapiserie, cu spatele pe jumătate la rege.

— Așteaptă o clipă, zise regele.

Nu mai stătuse niciodată în spatele cuiva de la moartea tatălui său, James, regele anterior. Eticheta de la curte cerea ca toată lumea să stea cu fața la el pentru plecări și să meargă de-a-ndăratelea, înclinându-se încă o dată la ușă. Nu mai văzuse ceafa cuiva de douăzeci și trei de ani. James însuși, umilit și înfricoșat, ieșise pe ușă mergând cu spatele în Newport. Roși la această amintire și-și dădu seama că trebuie să fi părut caraghios. De fiecare dată când cineva pleca din prezența lui, regelui i se amintea de inferioritatea aceluia și de propria măreție. În acel moment,

cel mai umilitor din viața lui, el insista încă asupra deferenței.

— Așteaptă o clipă, zise regele ridicând glasul spre spatele întors al lui Cook.

Hotărât să rămână surd față de cel mai însemnat om din lume, Cook continuă să citească acuzațiile, gâfâind un pic, parcă nerăbdător să treacă prin toate. James se pomeni strângând din dinți când procurorul îl ignoră ferm pe Carol, continuând să înșiruie ceea ce regele, în mod trădător și malițios

— Așteaptă o clipă, întrerupse regele din nou, după care, spre șocul asistenței, se aplecă, ridică bastonul din lemn de abanos și îl împunse tare cu el pe procuror în spate.

— Dumnezeuule, nu, zise James pentru sine.

Cook tresări, dar continuă să înșiruie acuzațiile, regele îl împunse iar și iar, apoi, asemenea desfășurării lente a unui coșmar, vârful din argint al bastonului căzu pe jos cu o bufnitură puternică și se rostogoli zgomotos, apoi se opri. Cook nu dădu nici o atenție bastonului ce-i împungea umărul, nici încercării regelui de a-l întrerupe, dar când inelul din argint se opri, procurorul rămase la fel de nemișcat ca acesta, de parcă i-ar fi fost teamă să privească în jur să vadă ce va mai face Carol. Inspiră adânc, ca și când s-ar fi pregătit să continue cu rechizitoriul. Însă nu vorbi.

Încremeniseră toți. James își dădu seama că se ține cu putere de scaunul lui din lemn ca să nu se ridice și să-i culeagă de pe jos regelui inelul. Jumătate din cei prezenți se străduiau să rămână neclintiți ca să nu se trădeze ridicându-se și slujindu-l pe bărbatul care nu fusese niciodată nevoit să facă ceva singur. Nimeni nu mai era atent la procuror. Toată lumea se uita când la vârful

strălucitor al bastonului de pe podea, când la rege, care nu ridicase în viața lui ceva de pe jos.

Inelul din argint zăcea lângă pantofii bine lustruiți ai procurorului, care stătea în picioare ca o statuie lângă el. Banca judecătorilor era nemișcată, Lordul-președinte, înlemnit. Nimeni nu știa ce să facă și toată lumea simțea că e un moment ciudat de însemnat.

Încet, în tăcerea apăsătoare, Carol însuși se ridică de pe jilț, deschise ușa de la îngrăditura sa, ieși, se aplecă și ridică vârful masiv al bastonului, fixându-l la loc printr-o răsucire. Își plimbă privirea de la Lordul-președinte la procuror ca și cum n-ar fi priceput cum de ei nu opriseră totul ca să-l slujească. Toată viața lui, cineva se aplecase, luase și cărase pentru el, dar aici, cu mai mult de o mie de supuși în sală, nimeni nu se clintise. Zâmbi ușor, înclină capul un pic, ca și cum ar fi învățat ceva important și neplăcut, apoi se duse înapoi la locul lui într-o liniște atât de adâncă, încât lui James i se păru că e martor la anunțarea unei pedepse cu moartea.

James părăsi sala la finalul audierii din acea zi, cu dureri de burtă din pricina foamei și a celor auzite și văzute. Se întoarse la casa conspirativă și, cu capul zvâcnind, își scrisese raportul, îl traduse în codul convenit și duse epistola pe cheiul din cartierul Queenhithe. Căpitanul vasului îl aștepta.

— Plecăm la ora fluxului, îl preveni el.

— Plecați acum, zise James. Asta e tot ce am de trimis. O să vă aștepte cineva când ancorați. Va întreba de documentele de la monsieur St. Jean.

— Bănuiesc că nu sunt vești bune, comentă căpitanul uitându-se la chipul întunecat al lui James.

— Dumneata doar dă-i epistola, zise James obosit, apoi se îndepărtă de fluviu, de vasul ce se legăna pe apă, alungându-și dorința de-a pleca împreună cu ei.

Ned se afla în mulțimea care se îmbrâncise ca să intre în Westminster Hall în prima zi a procesului, însă nu-l zări pe James. Nici James, care ținuse capul plecat și pălăria trasă bine peste față, nu-l văzu pe podar. Fără să știe, cei doi bărbați stătură împreună de veghe, nici unuia nevenindu-i să creadă că procesul va avea loc, amândoi îndoindu-se de faptul că se putea sfârși cu verdictul „vinovat”. Veteranul „cap-rotund” se îndoia că judecătorii aveau să-și păstreze curajul îndeajuns de mult timp încât să-l găsească pe rege vinovat de trădare. Și chiar dacă ar fi făcut asta, Ned era încredințat că nu vor dori să dicteze pedeapsa cu moartea. Cum puteau să hotărască supușii pedeapsa cu moartea pentru regele lor? Toate instanțele de judecată din țară fuseseră înființate prin numire regală, fiind juruite să aplice legile regelui. Cine avea puterea să-l judece pe cel care dădea legile? Pentru prima oară în viață, în acea zi rece de ianuarie, Ned își văzu regele în carnea și oasele sale semidivine, așezat pe perna lui de catifea, cu pălăria înaltă ca o coroană pe cap, și se gândi, confuz, că un bărbat atât de arogant încât să ajungă în fața unei curți de judecată din pricina refuzului de-a vorbi cu semenii săi sau de-a se ține de cuvânt atunci când și-l dădea merita ca ei să acționeze împotriva lui. În același timp, nu-și putea înfrâna gândul că

un bărbat cu degete atât de lungi, atât de frumos îmbrăcat, de o frumusețe atât de tristă, era, de bună seamă, așa cum pretindea că e: pe jumătate divin și cu totul mai presus de justiție.

Sâmbătă – Este îndoielnic că o încercare de a-l salva folosind forța ar avea sorți de izbândă. Regele e adus pe fluviu la o casă particulară înainte de-a intra în Westminster și e strașnic păzit. Cred că singura lui șansă la libertate se află în insistența prinților din Europa, mai ales dacă vor amenința cu războiul acest Parlament nu prea entuziast și pe jumătate prezent. Mulți membri au fost excluși din Parlament, la proces participă mai puțin de jumătate din judecătorii convocați, lumea nu cere ca regele să fie condamnat. Hotărârea curții nu este deloc ceva cert, regele refuză să răspundă în fața ei și afirmă că aceasta nu are nici o autoritate. Cred că procesul ar putea fi suspendat fără un verdict dacă egalii regelui – monarhii și rudele sale – ar cere asta. Dacă procesul va continua, există cu adevărat primejdia să se dea verdictul „vinovat” și, deși un verdict nu este o sentință, Maiestatea Sa Regală Prințul de Wales ar trebui sfătuit să solicite o asigurare că nu se va trece de la verdict la o condamnare la exil sau la închisoare.

Vor fi chemați martori pentru a oferi probe că Maiestatea Sa a încălcat tratatele de pace, că nu a respectat eliberarea condiționată, că și-a încălcat cuvântul dat și că a mințit Parlamentul; iar acest lucru nu poate decât să adâncească resentimentele. Atmosfera din sală e tot mai sumbră. Regele a fost sfătuit, fatal de neinspirat, să nu spună nimic. De vreme ce el nu dă nici o explicație și nici nu se apără, pare că nu are apărare. Mai rău, pare că acuzațiile îi fac plăcere. Însă asta nu-i oprește pe acuzatorii lui. Avem un singur avantaj în prezent: că procesul a fost suspendat până luni. Este timp să faceți solicitări și să puneți capăt acestei judecăți.

James trimise epistola codificată în beznă, în mâinile unui căpitan de vas care traversa marea furtunoasă a Canalului Mânecii pe timp de iarnă. Nu primi nici un răspuns, dar nu aștepta nici unul. Lorzii din exil n-aveau nici un motiv să-i dea asigurări că fac pași în direcția salvării regelui. Duminică se duse la biserică pentru slujba de împărtășanie seacă a protestanților și se rugă cu înflăcărare în camera lui. Merse de trei ori pe cheiul din Queenhithe în

caz că venise vreo corabie cu o epistolă pentru el. Nici măcar tatăl lui nu-i scrisese.

Luni le scrise din nou stăpânilor săi de la Haga că instanța de judecată se întrunise din nou și că regele tot nu voia să le răspundă.

Măine se vor întruni din nou, fără prezența Maiestății Sale, pentru a audia martorii. Este esențial ca cineva să le contrazică mărturia. Poate unul dintre Domniile Voastre, lorzi sau nobili, să ia parte la lucrările curții pentru contrainterogatoriul martorilor? Dacă ei vor spune că regele este mincinos, nu mai are însemnătate faptul că instanța este neconstituțională – așa ceva nu ar trebui spus niciodată. Dacă nu contracarăm asta, îi învățăm pe englezi că pot să zică orice.

Pe măsură ce zilele treceau și James trimitea rapoarte zilnice fără să primească vreun răspuns, nici măcar o confirmare de primire, simțea tot mai mult că, asemenea regelui, fusese uitat, că el și regele aveau să-și continue la nesfârșit această viață stranie în care fiecare cuvânt rostit avea importanță de viață sau de moarte, fiecare cuvânt era un jurământ. Cu toate astea, plictiseala și banalitatea zilelor scurse în Camera Pictată de la Westminster în timp ce martorii înșiruiau o faptă nebunească și dezonorabilă după alta era la fel de dureroasă ca un dinte stricat.

Lui Ned, care se străduia să asculte, împins într-un colț tocmai în fundul sălii, i se părea de neînțeles că judecătorii își găseau curajul de a-l judeca pe regele lor, dar nu și de a-l sili să răspundă. Pe măsură ce luna ianuarie cea cumplit de friguroasă se apropia de sfârșit, se temea că regele avea să scape de justiție prin simpla tehnică de-a nega că cineva avea dreptul de a-l judeca. Le nega dreptul de-a vorbi despre el, dreptul de-a asculta, dreptul de-a exista.

— E ca și când nici unul dintre noi n-ar fi aici, se plânse el în seara aceea proprietăresei micului han aglomerat. E ca și când nimic din toate astea nu s-ar fi întâmplat. Nici măcar nu ascultă mărturiile împotriva sa Acum nici măcar

nu mai participă la ședința de judecată. I-au îngăduit să fie absent la propriul proces. Nici măcar nu știu ce face el. Joacă golf la St. James?

— Noi suntem niște nimeni pentru cei ca ei, zise ea.

— Eu nu sunt un nimeni, zise Ned plin de îndoială. Pe bacul meu, pe mlaștină. Nu sunt un nimeni acolo.

În seara de sâmbătă, 27 ianuarie, James scrise cea din urmă epistolă codificată și o trimise omului fără nume care-i ceruse să raporteze, dar care nu-i spusese ce ar trebui să facă în cazul unui dezastru. Acum dezastrul se petrecuse și James scria încet, simțind că vremea pentru grabă trecuse și că ei fie aveau pregătită o fugă pe care nu se osteniseră să i-o explice, fie îi auziseră avertismentele și nu făcuseră nimic. Indiferent de situație, chinul lui vremelnice fusese complet în zadar.

Regret să raportez că l-au găsit vinovat și că, odată cu verdictul, au hotărât pedeapsa cu moartea. Au consemnat că judecata lor a stabilit că e tiran, trădător, criminal și dușman public al binelui poporului țării și că trebuie să-și găsească moartea prin tăierea capului.

Dacă aveți influență pentru a obține clemență sau achitare sau pentru evadare, aceasta ar trebui folosită acum. Nu au stabilit o dată pentru execuție, dar este prevăzut ca el să-și vadă copiii, pe prințesa Elisabeta și pe frățiorul ei prințul Henric, în ziua de luni. Urmează, de bună seamă, execuția, dacă nu o veți împiedica.

James se opri o clipă din scris, vrând să creadă că rolul său fusese atât de neînsemnat, încât în tot acest timp un conspirator cu nume de vază, un om cu o imensă avere, ambasadorul francez sau Prințul de Wales însuși s-a tot întâlnit cu judecătorii sau cu Oliver Cromwell și că se ajunsese la o înțelegere pentru siguranța regelui. Poate că

tocmai în acel moment o ușă secretă din Palatul Whitehall era deschisă spre treptele ce coborau la fluviu și un vas își ridica pânzele și-l ducea departe.

Sunt încredințat că ei intenționează să-l execute peste câteva zile. Vă implor, bineînțeles, să-l salvați, să împiedicați acest martiriu cumplit. Trimiteți-mi ordine cu privire la ce să fac. Spuneți-mi, măcar, că ați primit această scrisoare.

Ținutul mareelor, februarie 1649

Bara de fier lovi zgomotos potcoava și Alys se ridică de la micul dejun, se șterse la gură cu dosul palmei și se duse la ușă. Aerul rece de iarnă se strecură în vârtejuri în casă când trânti ușa în urma ei.

— Dumnezeule, dumneata ești, unchiule Ned?

Alinor o auzi strigând:

— Credeam că nu te mai întorci!

Alinor deschise iute ușa ca să se uite afară, ferindu-și ochii de soarele strălucitor de iarnă ce atârna jos pe cer, tocmai răsărind deasupra portului. Pe fundalul strălucirii albe desluși doar silueta unui bărbat cu traista în spate, cu pălărie pe cap, cizme de soldat, însă își recunosc fratele

când omul urcă pe bac, își sărută nepoata și o lăasă să-l treacă apa, plătindu-i solemn taxa.

— Bine ai venit acasă la tine, frate, zise Alinor când Ned păși pe mal.

Se duse în îmbrățișarea caldă a pelerinei lui. Ned mirosea a Londra, a grajduri străine, a paturi jilave, a bere tare în loc de bere slabă, a foc de cărbune, nu de lemn.

— Ai fost plecat atâta vreme. N-am avut nici o veste. Ce s-a întâmplat? Au isprăvit procesul? Am auzit doar că începuse.

— Da, l-au isprăvit, răspunse el așezându-se pe scăunelul lui și scoțându-și cizmele.

— Nu se poate! exclamă Alys. Puteam să jur că n-o să îndrăznească.

— Au îndrăznit să facă mai mult de-atât, zise Ned cu uimire. Tot drumul spre casă m-am gândit la asta. Însă ei au făcut mai mult decât să-l acuze de înșelăciune, l-au acuzat de trădare, cu o condamnare la moarte. Și s-a săvârșit. El e mort și noi suntem un regat fără rege.

Alinor icni și duse mâna la baza gâtului, unde își simți pulsul zvâcnind cu putere.

— Zău? Cu adevărat? E mort? Regele a murit?

— Da. Ești la fel ca toți cei cărora le-am spus asta pe drumul de la Londra înapoi. Toată lumea se poartă de parcă ar fi un șoc, însă el a fost judecat de o curte, în văzul lumii, și asta îl aștepta încă de la Nottingham. De ce ar fi surprinși că i s-a scurs timpul?

— Pentru că e regele, zise Alinor simplu.

— Dar nu-i mai presus de lege, așa cum credea el, după cum s-a dovedit.

— Cum au făcut asta? întrebă Alys curioasă.

Alinor se duse la baza scării și-i strigă lui Rob să se trezească și să coboare, fiindcă s-a întors unchiul lui acasă.

Îi turnă fratelui ei o cană cu bere slabă și se așează lângă el. Abia dacă îndura să asculte, știind ce însemna asta pentru James. Însă trebuia să știe: un regat fără rege era o dilemă pe care poporul Angliei era nevoit s-o rezolve. Și cum va izbuti un popor alcătuit din oameni atât de diferiți, ca preotul, doamna Wheatley sau spițerul din Chichester, să se pună de acord cu privire la cum ar trebui să fie condus? Sau totul avea să fie hotărât de către cei de rangul lui sir William și, de fapt, nu se schimba nimic?

— Au făcut-o în mod legal, îi răspunse Ned nepoatei. În cadrul unei curți judecătorești, deși el a negat-o până la sfârșit.

— Mă refer la execuție. Noi știam c-a fost judecat. Dar nimeni nu s-a gândit c-o să fie executat. Am văzut o fițuică cu știri după prima zi de proces, apoi nimic.

Ned oftă.

— M-am bucurat să văd c-au făcut-o, și trebuia să se facă, și pur și simplu au făcut-o. Dumnezeu știe, însă, că-i mereu trist să vezi un om murind.

Rob coborî legându-și șireturile de la pantaloni, dădu mâna cu unchiul său și se așează la masă să asculte.

— Unde-i Roșcatul? Întrebă deodată Ned și se uită sub masă, simțindu-i absența.

— Îmi pare rău, Ned, zise Alinor, punând mâna peste mâna lui. A murit. N-a avut dureri. Într-o dimineață a fost pur și simplu istovit și până seara s-a stins.

— Vai, câinele meu, zise Ned clătinând un pic din cap.

Rămaseră tăcuți o clipă, iar Alinor îi tăie lui Ned o felie din pâinea de la micul dejun și o puse pe un platou din lemn în fața lui.

— Și ce s-a întâmplat cu regele? îl îndemnă Rob să vorbească.

— L-au decapitat? Întrebă Alys.

— L-au decapitat. Iute și precis, într-o dimineață rece. A ieșit pe o fereastră din sticlă atât de înaltă și atât de lată, încât semăna cu o ușă de la palatul lui din Whitehall. N-a stat deloc într-o celulă, deși l-au găsit vinovat. N-a fost deloc în lanțuri, deși l-au declarat criminal. A vorbit un pic, dar nimeni nu-l auzea – eram mii de oameni acolo, înghesuți pe stradă – și apoi s-a așezat cu capul pe butuc și călăul i l-a retezat. Dintr-o singură lovitură. A fost o treabă bine făcută. El nu i-a oferit iertare călăului, ceea ce a fost neplăcut. A zis că se consideră „martir al poporului”. Atâta am auzit și eu, idiotul.

Ned tuși și scuipă în foc.

— A murit cu o minciună pe buze, așa cum era potrivit. Noi am fost martiri pentru el. A mințit până la sfârșit.

— Dumnezeu să-l ierte, șopti Alinor.

— Eu n-o să-l iert niciodată, zise Ned neclintit. Și n-o să-l ierte nici unul dintre bărbații care au luptat împotriva lui, iar și iar, când el a continuat să se războiască după ce a declarat pacea și a recunoscut că a fost înfrânt. Iar și iar. N-o să uit niciodată.

— Dumnezeu să-l ierte, repetă Alinor.

— Și acum ce-o să se întâmple, unchiule? Întrebă Rob. O să se schimbe totul pentru noi?

— Asta-i întrebarea, zise Ned. Totul s-a schimbat, totul trebuie să se schimbe. Dar o să se schimbe? Și cum?

Londra, februarie 1649

James așteaptă o zi și o noapte în caz că-i vin instrucțiuni, dar văzând că nu primește vești nici de la Paris, nici de la Haga, de la superiorul său spion, nici de la profesorul sau de la tatăl său, trase concluzia că munca lui s-a încheiat și că nu mai are nimic de făcut. Se gândi, posomorât, că niciodată nu fusese ceva de făcut pentru el, cu excepția îngropării regelui, și că existau alții care să facă asta. Se gândi, cu amărăciune, că cineva ar fi putut măcar să-i spună că primiseră scrisorile și că erau recunoscători pentru serviciile lui; dar apoi și-o aminti pe mama lui zicându-i că regele era un nerod și prințul un ticălos și că serviciul regal era o sarcină lipsită de satisfacții, dar una ce nu putea fi evitată.

Merse prin orașul tăcut, care părea îndoliat, ca o familie în stare de șoc. Luă un bac până pe malul sudic al fluviului, închirie un cal în Lambeth și porni pe drumul lung spre Chichester și Insula Sealsea.

Calul era bătrân și obosit de drum și James fu fericit să meargă la pas. Era bucuros să ia o pauză de la grozăvia acestor zile neașteptate, când cuvintele nu-l salvau pe rege și nu puteau fi rostite, și să se gândească în tăcere cum ar

putea arăta viitorul lui, cum ar putea arăta viața lui în această lume nouă în care nimeriseră toți englezii. N-avea să mai fie un om al cuvintelor. Știa că pentru el se schimbase totul. Totul se schimbase din ziua aceea la Newport, când regele refuzase să vină cu el deși îl așteptau un vas și flota fiului său, care era pe mare.

James se scutură de reveria despre victorie, o reverie alinătoare în clipe de înfrângere. Se temea că visurile aveau să-i țină pe regaliști captivi în exil, sperând veșnic la vremuri mai bune, discutând la nesfârșit despre greșeli vechi. În schimb, încercă să se gândească ce ar putea însemna această nouă Anglie pentru el, pentru părinții lui și pentru Alinor. Se îndoia că părinții lui aveau să rămână la curtea reginei, acum că ea n-avea să primească niciodată un mesaj de la soțul ei triumfător, acum că n-avea să se întoarcă niciodată acasă victorioasă. Se îndoia că ei își vor transfera loialitatea către prințul Carol, care era posibil să se autointituleze Carol al II-lea – deși era greu de închipuit cum ar putea fi încoronat vreodată la Westminster Abbey, atât de aproape de Westminster Hall, unde tatăl său fusese condamnat la moarte. Cu siguranță, Anglia avea să fie fără rege pentru totdeauna. Își dădeau seama părinții lui James că erau înfrânți? Aveau să vină acasă în loc să viseze și să spere? James credea c-o vor face. Oamenii care îi juraseră credință regelui și care-și riscaseră viața și averile pentru el nu aveau să-și transfere neapărat loialitatea către fiul său, mai ales către un bărbat care n-avea decât farmecul ce se risipea al unui prinț în exil, înconjurat de protejați, sfetnici corupți și femei nechibzuite, împrăștiind promisiuni goale pe care era încredințat că nu avea să le împlinească niciodată. Acum că era rege în așteptare, curtea sa avea să fie și mai disperată, și mai fatalistă. Numai aceia care nu

sperau la ceva mai bun aveau să-l sprijine. Numai cei fără cămin aveau să-i fie tovarăși de călătorie.

Erau slabe șanse, credea James, ca mama lui, lady Avery, să se alăture unei astfel de curți pentru a sluji un rege neîncoronat. Tatăl lui nu s-ar lua niciodată la întrecere pentru un post sau pentru îndatoriri cu aventurieri corupți și, dacă ei nu erau numiți de către regele în exil, de ce ar rămâne în exil? Aveau să se întoarcă acasă, credea James. Aveau să vină, cu siguranță, acasă la Northallerton în Yorkshire, iar James va putea să se întoarcă alături de ei la câmpurile lui, la căminul copilăriei sale, să simtă din nou vântul rece suflând dinspre bărăgan și să audă țipetele nagâțului care se avânta în jos, cu aripile-i ca niște săbii, pe cerul senin.

Urma s-o prezinte pe Alinor părinților lui drept femeia pe care o iubea și cu care intenționa să se căsătorească și, de bună seamă, ei aveau să le îngăduie să locuiască împreună, într-o casă nouă pe care o va construi el, poate pe câmpurile aflate mai jos de conac – poate o casă mică, o reședință, în mijlocul unei grădini înconjurată de ziduri, pentru ierburile ei de leac, și cu o livadă. Avea s-o prezinte satului și parohiei drept soția sa, recunoscând că deocamdată nu se puteau căsători legal, dar numind-o logodnica lui și pretinzând pentru ea respectul pe care un Avery îl impunea pe domeniul din Northside. Și era încredințat că, deși oamenii aveau să clevească cu mâinile la gură, deși mama lui avea să dezaprobe, într-o lume cuprinsă de o schimbare crucială, în care totul era răsturnat cu susul în jos și în care un fermier de condiție medie din Cambridgeshire conducea țara, faptul că viitoarea lady Avery nu era încă măritată cu fiul și moștenitorul domeniului avea să devină iute un fapt fără însemnătate.

Tot ce trebuia să facă, își spunea James pe drumul ce șerpuia peste înălțimile dealurilor din South Downs, atât de palide, cenușii și cețoase în dimineața cumplit de rece, era s-o convingă pe Alinor să-și părăsească micuța colibă de pescar, pe fiica iubită și fiul adorat, și să vină în nord cu el. James era încrezător că va izbuti. Alinor putea să-și aducă fiul și fiica, dacă voia, dacă acesta era prețul venirii ei. Sau puteau să vină ei în vizită. Sau orice altceva, se gândea James cu înflăcărare, orice condiție pe care ea voia s-o pună, numai de-ar fi venit cu el.

Ținutul mareelor, februarie 1649

Ned, Rob, Alinor și Alys merseră pe dig, pe lângă vechea colibă a lui Alinor și șopronul pentru plase, prin tunelul de păducel, coborând până la plaja cu prundiș, plecând capetele pe sub crengile joase ale stejarului ieșit în afară, urcând apoi treptele cioplite grosolan în zidul dinspre mare până la cărarea spre biserică. Huruitul pietrelor de moară dincolo de mlaștină și năvala apei în scoc răsunau în aerul rece și Alinor aruncă o privire în spate, parcă temându-se că apele creșteau, ținându-se după ei. Ned le ajută pe cele două femei să treacă pârleazul în curtea bisericii și apoi

merseră tăcuți, unul după altul, pe poteca ce șerpuia printre pietrele funerare. Ned și Alinor se opriră în fața pietrei simple care marca locul de îngropăciune al părinților lor.

— Îmi doresc ca el să fi apucat ziua asta, zise Ned despre tatăl său. Nu și-ar fi închipuit în veci că-i posibilă.

Alinor înclină capul în tăcere.

— Mi-e dor de ea, zise femeia.

Cei patru cotiră și intrară în biserică, apoi Alys și Alinor urcară treptele până la galeria din lemn unde stăteau în liniște femeile simple din parohie, iar Ned și Rob rămaseră în picioare în stânga naosului, unde bărbații așteptau cu capetele descoperite să intre servitorimea din casa Peachey și ca sir William să se așeze la locul său. Slujba închinată Domnului avea să înceapă abia când sosea nobilimea. Ned mormăi spre Rob că în mlaștini n-avea să se schimbe nimic niciodată, indiferent ce se întâmpla în alte locuri.

Exista un singur scaun, cel al lordului, așezat în fața treptelor altarului, asemenea unui tron. Walter era la Cambridge și sir William nu avea oaspeți care să ocupe băncile rezervate conacului. Servitorimea stătea în picioare în spatele locurilor goale. Alinor, care privea în jos de la galerie la pălăria frumoasă, din fetru negru a lordului, garnisită cu o pană neagră și ac din argint, în timp ce acesta înainta încet în biserică, se întrebă dacă lui îi era dor de fiul lui sau dacă primise vreo veste de la fostul preceptor al acestuia. Știa că nu-l poate întreba asta, nici pe altcineva din rândul servitorilor săi. Își strânse mai bine șalul gros de iarnă în jurul pântecului rotund și îl privi pe pastor ducându-se spre pupitru, făcând o plecăciune adâncă spre lord și începând.

Slujba – slujba cea nouă, așa cum era concepută de Parlament și ținută de către Biserica supusă acestuia – parcurse obișnuitele rugăciuni și citiri. Dar când se ajunsese la predică, pastorul se uită la bărbații din fundul bisericii și zise:

— Edward Podarul, ești aici?

— Prezent! răspunse Ned cu promptitudinea unui fost soldat la strigarea apelului.

— Ai vrea să ne povestești la ce ai fost martor dumneata la Londra ca să aflăm cu toții ce s-a abătut asupra regelui care și-a trădat poporul?

Bărbații de lângă Ned se dădură la o parte pentru a-i face loc să meargă până la treptele altarului. El înaintă precaut.

— N-am luat parte la consilii sau la explicații, zise el. Pot să vă povestesc doar ce am văzut.

— Părerea unui om onest. Relatarea unui om onest este tot ce vrem de la dumneata, îl încredință pastorul, iar unii dintre enoriașii mai cucernici ziseră: „Amin”.

Alinor se pomeni strângându-și cu putere mâinile sub adăpostul șalului. Nu știa ce va crede sir William despre relatarea lui Ned; nu știa dacă, în urma acestei încurajări, Ned nu va depăși cumva limitele deferenței. Rob se uită în sus peste umăr, spre galeria unde stătea mama lui, și ea știu că flăcăul se gândește la același lucru. Ucenicia lui în Chichester începea abia în ziua următoare. Șansa lui putea fi spulberată încă dinainte de-a fi început.

Ned se duse până în dreptul pastorului și apoi se întoarse cu fața spre enoriași. Se înclină ușor spre sir William, care-i făcu semn să vorbească.

— Regele Carol a fost judecat timp de opt zile, începu el. Am fost prezent la proces din prima până în ultima zi. Am

fost acolo în prima zi în Westminster Hall, când l-au adus în fața curții.

Alinor îl văzu pe sir William foindu-se ușor pe scaun.

— Erau mai mult de șaizeci de judecători care stăteau să asculte cum răspunde regele la acuzația de tiranie și trădare față de popor, continuă Ned.

Ușa din fundul bisericii se deschise pentru un întârziat, dar nimeni nu se întoarse la pala de vânt rece care pătrunse odată cu el. Oamenii erau atenți la povestea lui Ned.

— Regele n-a vorbit când ei au citit acuzațiile, iar când a vorbit, a refuzat să pledeze vinovat sau nevinovat.

— De ce? Întrebă tare cineva. De ce să nu vorbească?

— A vorbit. A vorbit, dar n-a vrut să pledeze, specifică Ned.

— De ce?

— Nu știu sigur, recunosc Ned. Era o argumentație avocățească.

Se auziră murmure dezaprobatore.

— Dar de ce nu i-au îngăduit regelui să răspundă?

— El a fost cel care n-a vrut să le vorbească. Au chemat martori împotriva lui, într-o sală mai mică, dar el nici măcar n-a asistat. Oameni care îl văzuseră pe câmpul de luptă ridicând armele împotriva propriului popor. Au avut mulți martori de soiul ăsta. Eu însumi am văzut asta.

— Îmi îngăduiți să vorbesc?

Toți enoriașii se întoarseră spre intrare ca să-l vadă pe întârziat, însă el stătea sub galeria pentru public și nici Alinor, nici Alys nu izbutiră să-l zărească.

— Și eu am fost la proces. Și eu vin direct de la Londra.

Alinor îi recunoscuse îndată glasul și își duse pumnul la gură ca să nu țipe, mușcându-și degetele pentru a împiedica senzația subită de leșin care o cuprinse.

— Cine e? o înghionti ușor Alys pe mama ei.

— Nu știu, șopti Alinor.

El merse până în naos; gulerul pelerinei sale negre de călătorie era așezat drept pe umeri, iar tivul acesteia atingea vârful cizmelor de călărie bine lustruite. Uitându-se în jos de la galerie, Alinor îi zări doar pălăria și, când el o dădu jos, creștetul cu bucle negre. Îi văzu doar mersul sigur spre treptele altarului și învolburarea pelerinei scumpe.

— Domnule Summer, dumneavoastră sunteți? întrebă pastorul.

James se înclină spre sir William și se opri în fața pastorului.

— Eu sunt, James Summer, preceptorul fiului lui sir William, Walter. Am fost la Londra cu treburi și am asistat la procesul regelui. Acum mă aflu aici pentru o scurtă vizită la sir William. Aș fi fericit să vă spun ce am înțeles eu și să adaug mărturia mea la aceea a lui Edward Podarul.

Pastorul făcu un gest din mână, invitându-l să depună mărturie. James se întoarse spre enoriași și înclină scurt din cap către Ned. Alinor îi văzu chipul pentru prima oară. James era palid. Expresia hotărâtă îl făcea să pară mai matur decât atunci când îl văzuse ea ultima dată, amețită de dorință, nesăbuit de îndrăgostită. Își puse mâna pe pântec și simți pruncul mișcându-se, de parcă ar fi știut că tatăl lui venise după el.

— Este întocmai cum zice Edward Podarul, adeveri James. Regele nu a vrut să pledeze din două motive. A spus că instanța de judecată nu a fost creată conform legii: nu a existat nicicând o curte împuternicită de Parlament. Au existat doar curți împuternicite de regi. Și a mai spus că nici o curte nu poate să judece un rege care a fost ales de Dumnezeu.

James făcu o pauză scurtă, apoi continuă:

— Din punct de vedere juridic, cred că argumentul lui era bun. Dar asta ar însemna că nici un rege n-ar putea să fie judecat vreodată de poporul său; iar Parlamentul și judecătorii erau încredințați că regele ar trebui să dea socoteală.

— El a dus război împotriva noastră, îl întrerupse Ned. Iar când a promis pace, și-a încălcat promisiunea. I-a adus pe scoțieni asupra-ne și plănuia să-i aducă și pe irlandezi. Ce credeți că face la Paris soția lui, soția lui papistașă, dacă nu să încerce să-i convingă pe francezi să ne invadeze? Ce credeți că face fiul lui la Haga, dacă nu să se întâlnească cu dușmanii noștri? Toți dușmanii englezilor! Spuneți-mi: dacă era în război cu englezii, aliat cu dușmanii noștri, comandându-i pe dușmanii noștri, în ce fel era el regele nostru?

Biserica fu cuprinsă de un murmur de încuviințare. Toată lumea suferise în timpul războaielor, mulți pierduseră tați, frați și fii care-l urmaseră pe sir William în dezastrul de la Marston Moor.

— Cred că e o tragedie, zise James cu franchețe. Cred că a fost prost sfătuit de la început, dar mi-aș fi dorit ca, la final, el să fi pledat vinovat și să fi plecat în exil.

— Da, dar ar fi rămas în exil? întrebă aprins Ned. A fost în temniță ani în șir și n-a vrut să rămână acolo.

James lăsă capul în jos, apoi ridică ochii și întâlni privirea furioasă a lui Ned.

— Poate că nu, zise el calm. Dar știu că a pierdut oameni buni atunci când a pierdut loialitatea celor ca dumneata.

— N-are nimic de-a face cu mine! alungă Ned complimentul. N-are de-a face cu ceea ce credeți despre mine sau despre el. E greșit ca un rege să fie tiran pentru poporul lui și noi l-am oprit. De azi înainte, nici un tiran nu-i va mai conduce vreodată pe englezi. O să fim liberi.

James încuviință din cap și rămase tăcut. Sir William se foi în scaunul lui plecând capul, parcă pierdut pe gânduri.

— S-a comportat cucernic la sfârșit? întrebă pastorul.

Ned îi aruncă o privire lui James, dar răspunse pentru amândoi:

— Da. Pe stradă, în fața palatului, au stat de veghe mii de oameni și ne-au spus că el a petrecut noaptea în rugăciune. A ieșit de-acolo destul de curajos, și-a pus capul pe butuc și a făcut semn că-i pregătit. Călăul l-a decapitat dintr-o singură lovitură.

În biserică răsună un suspin colectiv. Undeva la galerie plângea o femeie.

— Dumnezeu îl va judeca acum, zise James. Și aceea este o curte în fața căreia trebuie să ne înfățișăm cu toții.

— Amin, zise pastorul. Iar acum trebuie să anunț o căsătorie, pentru a treia și ultima dată.

Cei doi bărbați, fratele lui Alinor și iubitul ei, se întoarseră fără să se mai uite unul la celălalt și Ned își reluă locul în fundul bisericii, printre muncitori, iar James rămase în picioare lângă scaunul lui sir William.

— Fac public anunțul pentru căsătoria lui Alys Reekie, fată nemăritată din această parohie, și Richard Stoney, burlac din Sidlesham, zise pastorul.

Alinor simți mâna lui Alys apucând-o pe a ei; strânse mâna fiicei ei și izbuti să schițeze un zâmbet.

— Aceasta este a treia și ultima strigare a anunțului.

Enoriașii fură cuprinși de un mic val de interes și încântare, iar tânărul Richard Stoney, venit la biserică St. Wilfrid pentru a-și auzi anunțată căsătoria, întinse gâtul, se uită în sus spre galeria femeilor și-i făcu cu ochiul lui Alys.

— Dacă știe cineva un motiv pentru care cei doi nu ar trebui să fie uniți prin sfânta căsătorie sau are cunoștință

de o predică temeinică în calea acesteia, trebuie să declare acum.

— Se ridică vreodată cineva să declare o predică? o întrebă șoptit Alys pe mama ei.

— Nu, răspunse Alinor. Cine ar încerca să încheie o căsătorie bigamă pe Insula Sealsea, unde toată lumea știe tot despre toată lumea?

— Căsătoria va avea loc duminica viitoare, anunță pastorul.

Alinor ieși din biserică știind că trebuie să meargă să-și prezinte omagiile lui sir William și să-l întâlnească pe James în fața privirilor curioase ale întregii congregații. Cu Alys și Rob de-o parte și de alta a ei și cu Ned venind fără tragere de inimă în urma lor, ea traversă iarba înghețată și-i făcu o reverență stăpânului ei, cu ochii ațintiți pe chipul lui inexpresiv.

— Doamnă Reekie.

El îi salută scurt din cap pe ea și pe Ned, dar avu un zâmbet pentru Rob, pe care îl întrebă:

— Ce mai faci, Robert?

— Bine, domnule. Merg la Chichester mâine.

— E totul aranjat, așa-i? zise sir William uitându-se peste umăr la domnul Tudeley.

— Da, flăcăul este așteptat acolo și o să merg eu însumi să-i plătesc taxa mâine, când mama lui va semna contractul de ucenicie pentru el.

— Suntem foarte recunoscători, zise Alinor.

— Uite-l pe pacientul dumitale. Crezi că arată sănătos?

Alinor îi făcu o reverență lui James și se întoarse, în sfârșit, spre el. O uluiră căldura zâmbetului său și intensitatea privirii lui. Își simți trupul ținut, de parcă n-ar fi putut nici să pășească spre el ca să-i cadă în brațe, nici să fugă de-acolo. Înghiți, dar nu fu în stare să vorbească. Își simți pruncul greu în pântec și nu-i venea să creadă că el nu știe că e tatăl copilului ei. Își strânse șalul în jurul umerilor, parcă ocrotindu-și pântecul umflat, și zise:

— Mă bucur să văd că v-ați întremat, domnule Summer.

— Bună ziua, doamnă Reekie, zise el. Mă bucur să te revăd. Și ce mai face elevul meu?

— Mă țin de latina mea, zise Rob zâmbind larg. Sir William îmi îngăduie să împrumut cărți din biblioteca sa. L-ați văzut pe Walter, domnule?

— E un om însemnat acum, că e la Cambridge, râse James. Dar sper să-l vizitez după ce începe trimestrul.

— Iar tu urmează să te măriți? dădu lordul din cap spre Alys. Cu un tânăr din parohia Sidlesham?

Alys se răsuci și-i făcu semn lui Richard să se apropie. El veni și făcu o plecăciune respectuoasă în fața lui sir William. Alinor băgă de seamă stima atent gradată: Richard Stoney era fiul unui mic proprietar liber, nu al unui arendaș al familiei Peachey, și el nu uita niciodată diferența.

— Vă doresc fericire, zise sir William fără prea mare interes.

Îi făcu semn din cap domnului Tudeley să-i dea lui Alys un șiling și apoi i se adresă din nou lui Rob:

— Poți veni la cină.

În mod intenționat nu extinse invitația pentru Alinor sau Alys, care nu beneficiau de acest favor, fiind femeile din gospodăria unui „cap-rotund”. Era limpede că n-avea de gând nici măcar să-l bage în seamă pe Ned, care stătea la o

parte, cu pălăria în mână, nefăcând, cu îndărătnicie, nici o plecăciune.

— Vă mulțumesc, zise prietenos Rob. Și o să vă scriu, domnule, când o să încep munca la Chichester.

Înălțimea Sa încuviință din cap și se îndepărtă, ignorându-l pe Ned. James mai aruncă o privire în urmă la Alinor, după care îl urmă pe lord, în vreme ce enoriașii, eliberați de cerințele etichetei, se îngrămădiră în jurul lui Ned ca să-l întrebe mai multe despre proces, despre execuție și Parlament și despre ce se va întâmpla cu Londra, acum că era un oraș regal fără rege.

Alinor și Alys se întoarseră la casa bacului mergând de-a lungul digului cu Ned în urma lor, însoțit o parte din drum de oameni care voiau să afle mai multe despre proces și execuție. Ned le răspunse răbdător tuturor. Mândru că fusese martor la evenimente importante, își spunea cu bucurie povestea iar și iar. Nimic de felul ăsta nu se mai auzise vreodată în ținutul mareelor. Nimic de felul ăsta nu se mai auzise în Anglia. Era sfârșitul unei lumi și începutul alteia.

Era ora fluxului, așa că oamenii de pe uscat, care traversaseră mai devreme vadul înghețat pe jos ca să vină la biserică, voiau acum să treacă râul cu bacul, iar Alys îl lăsa pe Ned să ia banii și să tragă pluta.

— Îți aduci aminte cum se face? îl tachină ea. Nu ți-au devenit prea delicate mâinile ca să tragi de funie?

— Jur că uitasem ce frig e, răspunse el.

Ned intră în casă suflând în pumni ca să-și dezmoștească degetele, și rămase lângă foc în timp ce Alinor scormoni jarul și puse un buștean mare.

— Înainte să plec, zise el încet astfel încât Alys, care era sus în dormitor, să nu audă, ai spus c-o să ai nevoie de ajutorul meu și că o să-mi zici despre ce-i vorba când mă întorc.

Alinor nu știa ce să zică. Era limpede că trebuie să stea de vorbă cu James. Aveau să hotărască împreună ce să facă și cum să dea vestea.

— E vorba de Alys, zise ea. E cu prunc.

Ned nu fu surprins. La țară, mai ales în zone izolate cum era ținutul mareelor, multe cupluri să căsătoreau după vechile datini: o promisiune de căsătorie, apoi o perioadă lungă de curtare și amor trupesc în timp ce căutau o casă sau făceau economii pentru căsătorie. Multe mirese aveau burta mare în ziua nunții. Unele aveau un copil sau chiar doi mergând în urma lor la altar.

— S-au făgăduit unul altuia înaintea lui Dumnezeu? Și-au unit mâinile și s-au rugat împreună? E o unire cucernică? Ea n-a fost ușuratică sau desfrânată? El n-a silit-o?

— O, nu, îl liniști Alinor. Sunt siguri unul de altul, pe deplin logodiți. El i-a dăruit inel. Zestrea e ceea ce așteaptă ei. Asta-i îngrijorarea mea. Părinții insistă asupra zestreii. De-aia am tot strâns de zor tot ce-am putut.

— De ce atâta grabă?

— Alys vrea să nască pruncul la ferma familiei Stoney, pe care o va moșteni. I-ar plăcea ca el să se nască în cadrul familiei, cu numele tatălui său.

— Îmi pare rău că nu m-am întors acasă mai bogat, zise Ned. Londra e un loc groaznic de scump. Dar Alys a strâns banii obținuți de la bac. Poate să facă socoteala și să ne spună dacă-i mai lipsește din sumă. O să vin cu tine la

ferma Stoney mâine să discut cu ei, dacă ai nevoie de mine. Și nu i-a promis tânărul Stoney moștenirea lui?

— Da. Aș prefera să n-o acceptăm, dar ea zice că Richard o să aibă grijă să avem suma completă.

— Dumnezeu, fata aia! chicoti Ned. Își împrumută zestrea de la logodnicul ei?

— E singurul mijloc prin care poate să facă rost de ea. Au cerut o avere. Am strâns toți banii pe care i-am putut câștiga. El o să completeze diferența. Alys e hotărâtă ca nunta să aibă loc duminica viitoare.

Ned zâmbi.

— Păi, e bine că avem o viață nouă care o să se nască în lumea nouă pe care o făurim. Dacă e băiat, ar putea să-i zică „Oliver”, în onoarea bătrânului Noll!

— Ar putea, încuviință Alinor, gândindu-se că James n-ar îngădui niciodată așa ceva.

— Îți place să locuiești din nou în fostul tău cămin?

— Bineînțeles, zise Alinor. Dar dacă o să-ți găsești vreodată o soție și o să vrei s-o aduci aici, o să mă întorc bucuroasă în coliba mea. Sau în altă parte.

Ned râse de ea.

— Nu eu. Și, oricum, unde altundeva te-ai duce?

— O, nu știu, zise Alinor zâmbind.

James se gândi că cel mai la-ndemână mod de-a o vedea pe Alinor ar fi să-l conducă înapoi pe Rob după cină pe potecile tănuite din port, la căderea serii, care se instala devreme iarna. Zise că are nevoie de ierburi de leac contra revenirii frigurilor.

— Mama n-o să vândă plante în zi de duminică, îi aminti Rob.

— Pot să-i zic de ce am nevoie, iar ea o să le aducă la conac când e în trecere, inventă James.

În văzduh, deasupra norilor cenușii și deși, James auzi stolurile de găște iernatice venind să cuibărească peste noapte pe straturile de prundiș din largul portului și, o dată, sunetul nepământeian, ca un scârțâit, al aripilor lebedelor. Era prea întuneric să vadă ceva în afară de poteca de sub picioarele lor și de imaginea fugară a lunii subțiri printre nori. Rob mergea cu pas sigur pe cărările întortocheate pe care le cunoștea bine, dar James trebui să se țină după el cu grijă. Nu izbutea să vadă pe unde o lua băiatul.

— Mama ta e bine? întrebă el încercând să țină pasul.

— Iarna e mereu grea pentru cei din mlaștină, răspunse Rob. Și Alys a trebuit să tragă bacul în fiecare zi, chiar și în zilele cele mai friguroase, iar mama s-a temut în fiecare clipă în care ea a fost pe râu. Când m-am dus acolo să preiau bacul o tură, a fost încă și mai rău pentru ea. O înspăimântă apa adâncă. Dar altfel, e binișor. E mai comod să locuiască la casa bacului decât în vechea colibă.

— Ele sunt la casa bacului? De ce s-au mutat din colibă?

Rob își feri privirea de preceptorul lui, rușinat de faptul că fuseseră abandonați de tată.

— Avem de gând să spunem tuturor că noi credem că tata a murit, zise el. După nunta lui Alys. Dar dacă vrea să-și păstreze munca și bunul nume, mama nu poate fi considerată o femeie care trăiește singură.

Se împiedică, se opri și se întoarse spre preceptor:

— E mai bine să fie considerată văduvă, sub protecția fratelui ei, mai ales că Alys și cu mine plecăm de-acasă. Îmi pare rău să mint, domnule, dar suntem cu adevărat nevoiți s-o facem.

James puse mâna pe umărul gârbovit al lui Rob.

— Faceți ceea ce trebuie, zise el. Nu e o rușine nici pentru tine, nici pentru ea că tatăl tău a ales să nu mai vină acasă. Nu-i o minciună să ziceți că nu vă așteptați să mai vină. Iar eu n-o să spun nimănui că l-am văzut în Newport. E mort și pentru mine.

Rob se înveseli vizibil.

— E o insulă tare mică. Nu poate să trăiască aici fără o reputație bună.

— Și Alys urmează să se mărite? întrebă James când porniră din nou la drum, schimbând subiectul stânenitor pentru băiat.

— Duminica viitoare. A trebuit să economisească fiecare penny pentru zestre.

— Mama voastră e, de bună seamă, fericită pentru ea.

— Asta a costat-o toate economiile ei.

James își spuse că e un nerod fiindcă nu-i trimisese bani. Dar cum ar fi explicat ea suma aceea? Iar el ar fi furat banii ce-i fuseseră încredințați pentru munca în slujba regelui. Nu avea bani personali. Cum ar fi putut jefui cauza pe care jurase s-o slujească pentru femeia pe care îi era interzis s-o iubească? Însă gândul că Alinor avea greutăți îl făcu să roșească de rușine.

— Unchiul tău n-ar fi trebuit s-o lase singură atâta timp, observă el supărat.

— Alys a fost cea care s-a ocupat de bac. Mama n-a vrut să se atingă de el. Chiar credeți că tata nu mai vine acasă, domnule?

James fu bucuros să urce digul ce ducea spre râu și să vadă silueta întunecată a casei bacului.

— Asta a zis. Și e mai bine pentru mama ta dacă el nu se întoarce, nu crezi?

— E mai bine și pentru Alys. Soții Stoney nu ar accepta-o dacă tata ar fi încă aici.

— Și e mai bine și pentru tine?

Rob se îmbujoră.

— Spițerul nu m-ar primi ucenic dacă l-ar cunoaște pe tata.

— Mama ta va fi o femeie liberă peste șase ani, zise James.

— Asta înseamnă tare mult timp, zise Rob, cum ar zice orice tânăr, iar James, el însuși un tânăr de doar douăzeci și doi de ani, nu putu să-l contrazică.

Ajunseră la casa bacului. Rob trase ivărul și ușa se deschise.

— Domnul Summer a venit cu mine, zise el când intră și James păși înăuntru în urma lui.

După bezna din port, încăperea părea strălucitoare, deși era luminată doar de focul din vatră și de opaițe. Ned ședea la masă, ascuțind un cuțitaș de buzunar, iar Alinor și Alys erau de-o parte și de alta a vetrei, torcând, cu furcile sprijinite lângă ele și fusurile rotindu-se la picioare. La intrarea lui James, Alinor sări în sus icnind, iar fusul îi alunecă sub lavița cu spetează.

— Sunteți foarte bine-venit, zise ea, adunându-se.

— M-am gândit să vin încoace cu Robert, zise el stânjenit. Mă gândeam să-ți cer niște ierburi de leac contra frigurilor dacă vor reveni. N-am vrut să vă deranjez pe toți.

Ned de-abia dacă ridică privirea de la treaba lui, dar salută scurt din cap.

— Vreți un pahar cu bere slabă? întrebă Alinor. Luați loc, vă rog, îi arată ea spre scăunelul ei de lângă foc.

— Mulțumesc. Și după aceea o să mă întorc pe drumul mare.

— E o noapte întunecată, comentă Ned.

— Da, într-adevăr.

Se lăsa tăcerea în timp ce Alinor se duse în camera răcoroasă din spatele casei și umplu câte un pahar cu bere slabă pentru James și Rob, după care mai aduse unul pentru Ned. Rob se așeză lângă ea pe laviță.

— E ciudat să fii acasă? îl întrebă James pe Ned.

Ned dădu din umeri.

— Nu-i viața pe care aș fi ales-o, dar nici unul dintre noi nu poate să aibă viața pe care și-ar fi ales-o.

Făcu o pauză, apoi zise:

— Dumneavoastră oți putea. Lordul o putea.

— Nu mai pot, zise James cu sinceritate. N-am crezut niciodată că se va întâmpla asta și nu m-am gândit că se va sfârși așa.

Ned băgă cuțitul cu grijă în teaca din piele uzată și puse deoparte piatra de ascuțit.

— Păcat că n-ați făcut-o, zise el aspru. Ați fi putut să vă opriți acum mulți ani.

— Sunt de acord, zise James străduindu-se să găsească un punct comun. Multă vreme am crezut c-ar fi trebuit să găsim o modalitate de-a merge înainte fără să intrăm în război. Că ar fi trebuit să ajungem la o înțelegere astfel încât să punem capăt divergențelor și să trăim împreună.

— Ei bine, acum am găsit, zise Ned schițând un zâmbet. Deși poate că nu înțelegerea pe care v-ați fi dorit-o. Puteți să trăiți în această Anglie nouă?

— Așa sper, zise James. Sper să-mi redobândesc căminul și să trăiesc acolo cu familia mea și să ajut

— La ce să ajutați?

— La conducerea și guvernarea regatului a țării.

Ned înălță capul și se uită lung la James, nevenindu-i să creadă cuvintele rostite încet de acesta.

— Și de ce-ar trebui dumneavoastră și cei ca dumneavoastră să ne conduceți și să ne guvernați, când ne-ați tulburat pacea timp de aproape zece ani?

James își dresese glasul:

— Pentru că sunt englez și vreau să trăiesc în pace.

— Sunt încredințată că toți vrem pace, interveni Alinor.

— Da, zise Ned zâmbindu-i. Știu că tu vrei, soră. Și sper că acum o s-o avem. Cum crezi că ar trebui condusă țara?

— O, Ned, zise Alinor roșind un pic, doar știi că eu mă pricep doar la meseria mea. Cred că moașelor ar trebui să li se dea autorizație și că femeilor ar trebui să li se facă slujba de dezlegare după lăuzie. Cât despre restul, ce știi eu?

Pe James îl izbi amintirea limpede a viziunii inteligente a mamei lui, care călăuzise familia lor în decursul anilor de schimbare; ea cunoștea lumea la fel de bine ca soțul ei și putea să calculeze avantajul politic mai iute decât orice bărbat.

— Sunteți în favoarea unei guvernări de către femei? îl întreabă James pe Ned, străduindu-se să zâmbească.

— Aș prefera să fiu condus de femei bune la inimă decât de toți regaliștii care o să-și schimbe culoarea și o să dea năvală în cârduri înapoi la casele lor, acum că au pierdut.

James roși de mânie.

— Nu pot să fiu de acord cu dumneavoastră, zise el aspru. Cred că va trebui să fim în dezacord.

Ned se ridică de la masă.

— Încetați, îl sfătui el pe James. E așa cum am crezut. Sunteți ceea ce am crezut. Dacă nu veniseți cu treburi regaliste sau papistașe, atunci era altă treabă secretă și necurată. Cât despre mine, nu-mi pasă ce-ați făcut, atâta timp cât încetați să faceți asta acum.

— Domnul Summer a fost preceptorul meu, îi luă Rob apărarea. N-aș fi avut șansa la o ucenicie fără învățătura primită de la dânsul.

Ned încuviință din cap și puse o mână pe umărul flăcăului așezat pe laviță.

— Știu. Știu că te-a tratat bine.

Făcu o pauză, apoi zise:

— Mă duc la culcare. Unii dintre noi trebuie să muncească dis-de-dimineată. Iar flăcăul ăsta trebuie să pornească spre Chichester mâine-dimineată și ăsta e un început grozav pentru el. Ar trebui să se culce devreme și să se trezească devreme.

— Da, zise James ridicându-se. Plec. Am venit doar pentru niște ierburi contra frigurilor. Îmi pare rău că nu putem cădea de acord.

— Vă conduc, zise Alinor ducându-se iute la ușă. O să vă conduc până la drum.

— Nu-l lăsa să cadă în râu să se înece, zise Ned cu un zâmbet atât de înverșunat, încât vorbele sale aduseră mai mult a amenințare decât a glumă. Ar fi o pierdere pentru guvernarea viitoare. Noapte bună, domnule Summer. Sau o să folosiți alt nume când o să vă recăpătați pământurile? ăsta chiar era numele dumneavoastră?

James se întoarse spre Ned și întinse mâna.

— Voi folosi alt nume și îmi pare rău că m-am dat drept altcineva în fața dumneavoastră. Mi-am pierdut credința cu ceva timp în urmă și amândoi am fost martori la moartea regelui meu. Așteptam să fac pace cu toți conaționalii mei și cu dumneavoastră. Sper că, într-o zi, mă veți ierta pentru păcatele mele așa cum eu le iert pe cele pe care dumneavoastră le-ați săvârșit împotriva mea.

Ned fu atât de surprins, încât acceptă mâna întinsă de James.

— Da, prea bine, zise el. Și fără înșelăciuni pe viitor?

— Fără, spuse James. Războiul s-a sfârșit pentru amândoi și pentru rege.

— Da, zise Ned cu mulțumire calmă. Cu siguranță s-a sfârșit pentru el.

Alinor aștepta la ușă cu un șal pe cap.

— O să închid găinile, strigă ea spre încăperea luminată de foc.

Când ieșiră în aerul rece, James îi zări conturul palid al chipului și ochii întunecați în lumina lunii. Se gândi că nu văzuse în viața lui ceva mai frumos decât femeia asta în peisajul cu tonuri alburii și negre, cu apa din port sclipind ca o foaie de cositor în spatele ei și cu ciobul de lună albă ca gheața pe cerul de deasupra.

— Nu ți-e frig? o întrebă el și își puse brațele în jurul ei ca să-i aranjeze șalul, dar se pomeni strângând-o la piept, cu ușurință și naturalețe, de parcă n-ar fi fost despărțiți deloc.

Alinor veni în îmbrățișarea lui, însă el observă îndată ceva neobișnuit la ea. Îi simțea trupul prin straturile de țesătură, însă i se părea străin. Ceva legat de atingerea ei îl înspăimântă, ca și cum Alinor ar fi fost o creatură dintr-o poveste înfricoșătoare în stare să-și schimbe forma. James tresări, se dădu înapoi și se uită la ea. Văzu că paloarea de pe fața ei nu era doar din pricina lunii.

— J-James? zise ea cu glas poticnit.

— Iubirea mea?

— Te-ai întors pentru mine?

— Așa cum am promis, în clipa în care am putut.

Alinor oftă, iar James își dădu seama că ea stătuse cu sufletul la gură din momentul în care el trecuse pragul casei. Neliniștea ei nu făcu decât să-l alarmeze și mai mult. Aruncă o privire înapoi spre intrarea întunecată. Ea îl luă de mână și-l conduse pe după colțul casei, apoi pe poarta de la grădina de legume ce se întindea paralel cu drumul pustiu.

— Trebuie să-ți spun ceva, zise ea.

La auzul glasului ei, găinile, aflate la căldură în coteț, cotcodăciră somnoroase spre ea. Alinor se aplecă și zăvorî portița cotețului, punând ivărul sus și jos.

— Mai întâi trebuie să-ți spun eu ceva, se repezi el. M-am întâlnit cu părinții mei. Le-am povestit despre tine. Le-am spus că-mi voi plăti amenda către Parlament și voi redobândi casa familiei. Te voi duce acolo și, peste șase ani, când vei fi declarată văduvă, ne vom căsători.

James îi văzu buzele albite tremurând și se temu că Alinor avea să se opună. Dar, spre mirarea lui, ea consimți îndată:

— Da, zise ea încet. Da, o să mă mărit cu tine și o să trăiesc unde vrei tu. Da. Și eu am ceva să-ți spun.

— O să vii cu mine? Întrebă James nevenindu-i să dea crezare vorbelor ei.

— O să vin. Dar trebuie să

— Iubirea mea! Iubirea mea! O să vii cu mine!

— Trebuie să-ți spun ceva.

— Orice! Orice!

Găinile cotcodăciră din nou la auzul vocilor.

— Sttt, zise ea trăgându-l de lângă coteț. Trebuie să-ți spun

— Desigur, răspunse el luând-o de mână. Ce este, iubirea mea?

Ea inspiră adânc din nou, de parcă n-ar fi putut vorbi. Apoi rosti cuvintele atât de încet, că James trebui să se aplece ca să le audă.

— Aștept un prunc.

O clipă, James nu înțelese. Fiecare cuvânt în parte avea sens, dar împreună n-aveau nici unul și el nu putea să le priceapă – venind de la ea, pentru el.

— Poftim?

— Aștept un prunc.

— Cum? întrebă el proteste.

Ea izbuti să surâdă slab.

— Așa cum se întâmplă de obicei. Când am fost împreună în podul de fân.

— Dar cum? întrebă el din nou. Cum de-a fost cu puțință?

— Ce să fi prevenit asta?

— Am crezut că tu vei preveni asta! replică el nesăbuit de tare.

— Sttt, zise ea din nou și-l conduse mai departe pe cărare spre poarta din spate ca să nu fie auziți din casă.

Fără nici o legătură, el își dădu seama deodată cât de mult ura grădinile de legume iarna, atât de întunecate și noroioase, sterpe. Își dădu seama ce sărăcăcioasă și urâtă era o astfel de grădină. Își dădu seama cât de mult îi plăcea că găinile recunoșteau vocea ei și-i răspundeau cotcodăcind. Viitoarea lady Avery n-ar trebui să scoată napi și să hrănească găini; iar mâna ei era aspră.

— Ești sigură?

— Bineînțeles că sunt sigură, zise ea zâmbind.

Zâmbetul ei îl înfurie, parcă l-ar fi crezut nătâng.

— Chiar înțeleg destul de bine, se răsti el. Nu e ca și cum aș fi neștiutor. Dar am crezut că tu – o femeie măritată, o vindecătoare – te-ai încredința că nu se va întâmpla asta.

Ea clătină din cap, înnebunitor de senină.

— Nu mă ocup cu felul ăsta de muncă.

— Nu e vorba de muncă atunci când e pentru tine însăși, argumentă el ca un iezuit. Ar fi muncă și un păcat dacă ai preveni pruncul alteia, al unei femei păcătoase sau adultere. Dar când o face pentru sine, nu e păcat dacă o femeie alege să mănânce niște ierburi sau să bea ceva, de îndată ce știe. Sau, și mai bine, înainte de-a face actul!

— Actul? repetă ea, parcă neputând să-i priceapă cuvintele.

— Atunci n-ar fi păcat deloc, căci n-ar exista intenție. Înțelegi? Dacă nu există rea intenție, atunci nu există păcat. De ce n-ai luat ierburile în dimineața când ne-am despărțit?

— Nu mă gândeam decât la noi, la noi și la podul de fân ca și cum ar fi fost un loc în afara timpului, mărturisi ea. Abia așteptam seara, când urma să te revăd. Apoi ai plecat și doar am tânjit.

Își strânse șalul peste pântecul rotund.

— Bineînțeles, când mi-am dat seama, m-am gândit la ce-ar trebui să fac. M-am gândit la asta toată noaptea. A fost o noapte lungă și rece, se întrerupse ea.

Vru să-i spună cât de strălucitoare fusese plaja cu scoici la lumina lunii, să-i povestească despre pietroaiele grele pe care le alesese, să-i povestească despre gândul de-a intra în mlaștină, despre certitudinea morții prin înec și despre revelația că viața pruncului lor era o bucurie pentru ea.

Apoi zări chipul lui James, distant și mânios:

— Dar n-aș fi făcut-o niciodată. N-aș folosi ierburi ca să otrăvesc un prunc. Cu siguranță nu mi-aș otrăvi propriul prunc. Și aș prefera să mor decât să otrăvesc un prunc al nostru.

Alinor îl văzu băgând capul între umeri, îngrețoșat.

— Încă nu-i un prunc, zise el. Nu după lege. Nu până când se mișcă. Nu în ochii lui Dumnezeu. S-a mișcat? Nu, nu-i așa?

Ea se uită mirată de la ochii lui supărați la expresia aspră a gurii.

— Ba da, zise ea încet. Bineînțeles. Noi l-am conceput în septembrie. L-am simțit mișcându-se de Crăciun. Știu că e viață în el. Doarme și se trezește în mine, îl simt. Poate că vizează.

— Nu e băiat!

Ea îl fixă din nou cu privirea ei întunecată și calmă.

— Desigur, nimeni nu poate spune asta. Dar este un prunc și eu cred că e băiat.

— Nu e. Nu e nimic. Nu-i prea târziu

— Prea târziu pentru ce?

— Ca să iei ierburile alea sau băutura sau ce-oi fi știind tu. Nu e prea târziu pentru asta.

— Nu e prea târziu să iau un ac lung și să-l înfing în mine ca să-l omor în pântec, zise ea.

James icni.

— Bineînțeles că n-aș vrea să faci asta. Dar, Alinor

— Da?

— Alinor, vreau să te duc în casa mea, vreau să trăiești acolo ca soția mea. Tu vei fi viitoarea lady Avery.

Ea fu distrasă îndată de aceste cuvinte.

— Ăsta-i numele tău?

— Da, da, și ce-i cu asta? Nu despre asta e vorba. Ce vreau să zic e că nu pot să te duc la mama mea și la tatăl meu dacă ești grea și încă măritată cu alt bărbat. Dacă vei îngădui nașterea pruncului, el va lua numele lui Zachary. Nu pot să cresc un copil pe nume Reekie în propria casă! E îndeajuns de rău că mama îi va avea drept nepoți pe Alys și

Robert! Nu pot, Alinor! Trebuie să înțelegi, nu pot. Ar fi o rușine pentru tine și o rușine pentru mine și numele meu.

— N-am știut că ăsta-i numele tău, repetă ea. Avery! Ești lord Avery?

— Nu. Tatăl meu e baronet. Dar n-are importanță.

— Dar în tot acest timp eu te-am crezut James Summer. Numele tău de botez nu e James? Cum să-ți zic altfel?

Era atât de caraghioasă, de frivolă, încât el o apucă de umeri, dar ea se dădu iute înapoi pentru a evita o lovitură, respectând vechea lecție că o scuturare era urmată de o lovitură și dacă se lăsa lovită și îmbrâncită la pământ, avea să primească un picior în pântec sau în față. El îi dădu drumul îndată, îngrozit, lăsându-și mâinile să cadă de pe umerii ei și întinzându-le ca să-i arate că nu are nici o armă.

— Nu! zise el. Pentru Dumnezeu, nu! Eu nu sunt bruta aia. Nu te-aș răni. Iartă-mă, iartă-mă! Dar nu izbutesc să te fac să mă ascuți! Alinor, trebuie să mă ascuți.

— Ascult, spuse ea revenindu-și iute. Ascult. Dar nu pot să fac ce-mi ceri.

— Iartă-mă

James se străduia să-și potolească bătaile furioase ale inimii.

— A fost o lună cumplită, un an cumplit. Chiar în momentul în care m-am întâlnit cu părinții mei – și erau atât de supărați – am aflat de arestarea regelui. Așa că n-am putut să părăsesc seminarul, așa cum mă pregăteam, ci a trebuit să mă întorc în serviciul regal. De-atunci am fost la Londra și la Haga, apoi din nou la Londra, încercând cu disperare – nici nu ai idee –, întâlnindu-mă cu oameni care nu mai aveau nici o speranță, cerând bani de la săraci, cerându-le să acționeze deși nu cutezau, trimițând epistole fără să primesc vreun răspuns, iar acum Dumnezeu să ne ierte acum el e mort și totul s-a sfârșit și noi am pierdut mai

rău ca niciodată, și trebuie să stau să-l ascult pe fratele tău luându-mă peste picior

— Ned nu te-a luat peste picior.

— Ba da. N-ai înțeles tu. A fost ceva între bărbați. A fost despre țara noastră, despre războiul nostru.

— Și războiul meu, observă ea. Și țara mea.

El se trase un pas înapoi, spre poartă, de parcă ar fi vrut să se năpustească afară și să plece de furie.

— Nu despre asta e vorba! Nu mă ascuți!

Alinor rămase neclintită și tăcută ca o căprioară când adulmecă o primejdie, dar nu știe ce urmează. Rămase inocentă ca o căprioară, atentă ca o căprioară adulmecând vântul. James se apropie din nou de ea, cu pumnii încleștați de-o parte și de alta a trupului, și se strădui să găsească cuvintele potrivite.

— Vestea pe care mi-ai dat-o a fost un șoc cumplit. Nu știi ce să zic.

O strigă cu aripi mari, albe, zbură de-a lungul gardului viu care mărginea drumul spre ei, se ridică deasupra tufișurilor și dispăru pe câmpul de dincolo de grădină. James o văzu pe Alinor urmărind pasărea, de parcă aceasta ar fi prevenit-o de ceva, și se gândi că era cu neputință ca un bărbat ca el – educat, spiritual – să înțeleagă o femeie ca ea, într-un loc ca ăsta.

— Ce e? o întrebă, iar ea își îndreptă privirea din nou spre el.

— Mă uitam la strigă, răspunse ea încet, știind că James era nervos, dar neștiind de ce. Eram atentă la tine. Doar mă uitam la ea.

— Ți-e frig, zise James, însă el era cel care tremura. Și Ned o să se întrebe unde ești.

— Știe unde sunt. I-am spus că închid găinile.

James trebui să-și muște limba ca să-și țină în frâu iritarea.

— Ce am vrut să spun e că nu putem sta de vorbă acum. Nu putem vorbi aici. Trebuie să vorbim mâine. Trebuie să ne întâlnim mâine undeva să stăm de vorbă. Unde vrei să te întâlnești cu mine?

— Mâine trebuie să-l duc pe Rob la Chichester.

James se mușcă din nou și simți gust de sânge.

— Nu poate să-l ducă Edward?

— O, nu!

Alinor era uluită că el sugerase așa ceva.

— Vreau să-l văd pe maestrul lui Rob și casa lui și unde o să lucreze. Domnul Tudeley va înmâna banii. Eu trebuie să semnez contractul de ucenicie al lui Rob. O să accepte semnătura unei femei. Am o reputație bună în Chichester.

— Da, într-adevăr, zise el străduindu-se să fie calm. Atunci voi veni la Chichester și mă voi întâlni cu tine acolo.

Alinor încuviință din cap fără să vorbească și îi deschise poarta grădinii ca să plece. El era uluit de calmul ei.

— Alinor, trebuie să fim împreună, trebuie să fim din nou iubiți. Te voi face soția mea. Îți voi da numele meu - numele meu adevărat. O să te obișnuiești! Te iubesc, te doresc. Mai mult decât orice pe lume. Tu ești tot ce mi-a rămas! Am pierdut tot restul. Tu ești tot ce mi-a rămas.

Ea dădu din cap tăcută. James o consideră nefiresc de senină, în vreme ce el asuda din pricina unui amestec de mânie și dorință neîmplinită.

— Unde să ne întâlnim? întrebă el.

— La Crucea din piață? propuse ea. Înainte de amiază?

— Voi fi acolo. Nu știe nimeni despre asta, nu-i așa? o întrebă el arătând cu mâna spre pântecul ei. N-ai spus nimănui?

— Nimănui, zise Alinor mințindu-l pentru prima oară, înainte ca măcar să se fi gândit la asta.

— Atunci o să fie bine, încercă el s-o liniștească, deși el era cel alarmat.

Ea era liniștită ca secera lunii.

— O să fie bine, încuviință Alinor printre buzele palide și îi închise poarta în față, întorcându-se la grădina înghețată.

În timp ce se îndepărta, James o auzi vorbind încet cu găinile, pe același ton blând pe care îl folosisese ca să-l liniștească pe el.

Alys voia să meargă pe jos până la Chichester cu mama ei și cu Rob, să-l vadă pe noul maestru al fratelui ei, să mai ia niște lână pentru tors și, poate, chiar să cumpere o panglică pentru a-și garnisi rochia de mireasă.

— E doar târgul de luni, zise Alinor descurajator. Taraba cu panglici e mult mai bogată sâmbăta. Iar negustorul o să aducă lână și o s-o lase aici când vine săptămâna viitoare.

Alys se strâmbă:

— Oricum, presupun c-ar trebui să mă duc să muncesc la moară.

— Ar trebui, încuviință Alinor.

— Mai că m-aș ocupa de bac în loc să petrec ziua cu doamna Miller.

— Ai putea să-l rogi pe unchiu-tău să-și preia rândul la lăptărie?

Fără să vrea, Alys râse.

— Ei, ea nu-i chiar așa de rea, îi zise Alinor fiicei ei. Și azi e ziua de copt pâine. Celelalte femei o să fie acolo ca să facă focul în cuptor și poți să ne coci o pâine.

Alys își înfășură șalul în jurul umerilor și-și strânse șorțul în talia îngroșată.

— O să merg la ferma Stoney când isprăvesc munca. O să iau cina acolo și o să mă întorc mai târziu, zise ea.

— Da, da, spuse Alinor absentă.

Se duse la baza scării și-l chemă pe Rob, apoi auzi strigătul lui de răspuns.

— Ajută-mă să aduc cazanul din spălătorie pentru Rob, o rugă ea pe Alys.

Cele două femei trecură bățul prin toartele cazanului plin cu apă fierbinte, îl ridicară și-l cărară în mijlocul încăperii, apoi Alinor își sărută fiica și o conduse până la ușă, se întoarse la baza scării și strigă din nou după Rob.

Flăcăul coborî în cămașă, se dezbracă până la piele și se spală cu săpunul cenușiu în timp ce Alinor îi turna urcioare cu apă caldă pe umeri și cap.

Leși din apă, cu picioarele lui lungi de mânz, pe un covoraș pe care Alinor i-l puse în față, și se șterse cu un cearșaf din pânză. Se așeză, înfășurat în cearșaf, pe un scăunel în fața focului, în vreme ce Alinor îi scurtă părul des, castaniu, și i-l uscă cu amestecul ei de ulei de măsline și oțet de mere, după care i-l pieptănă cu un pieptăn de păduchi. Rob se îmbracă în rufăria curată care i se dăduse la conac și cu o pereche de pantaloni de-ai lui Walter Peachey.

— Mănâncă ceva, îl îndemnă ea punându-i dinainte niște pâine și bere slabă.

După ce isprăvi de mâncat, Rob ridică împreună cu ea cazanul și îl cărară înapoi în spălătorie.

— Să răstorn apa? o întrebă. E greu pentru tine.

— O să spăl podelele cu ea mai târziu, zise femeia. Lasă-l acolo.

Alinor îi cumpărase de la târgul din Chichester niște ciorapi la mâna a doua buni și încă îl încăpeau pantofii pe care-i primise de Crăciun la conac, deși îl strângeau la degete. Avea o haină de căpătat, care îi aparținuse cândva lui Walter.

— E foarte frumoasă, zise Alinor mângâind mâneca din lână groasă.

— Haina asta nu-i nimic. E haina lui veche, nu cea mai bună. Ca să meargă la universitate a purtat catifea.

— Îmi pare rău, începu ea să spună.

Rob îi zâmbi larg.

— Îți pare rău că n-am o haină de catifea? Că nu pot să iau cina la Cambridge? Mamă, mie îmi pare rău că n-o să mai primesc simbrie de la conac și că Alys nu poate să facă rost de toată zestrea și că tu trebuie să muncești cât e ziua de lungă. Știu cât sunt de norocos. Știu cât de binecuvântați am fost. Și îndată ce-o să câștig primele simbrii, o să fie toate ale tale.

Alinor se întinse spre el, iar Rob plecă fruntea și-i dădu voie să-l îmbrățișeze, dar nu se mai agăță de ea așa cum obișnuia când era băiețelul ei.

— Te faci mare, zise ea cu tristețe.

— Sunt ucenic! spuse el mândru.

— Simt că te pierd, că te îndepărtezi pe nesimțite.

— E vorba de Chichester, îi aminti el. Nu plec pe mare.

— Nu, și-i mulțumesc lui Dumnezeu pentru asta, măcar. O să trec să te văd când vin la târg și o să te întorci acasă pentru nunta lui Alys duminică și apoi de Buna Vestire.

— Bineînțeles, zise Rob desprinzându-se cu blândețe din îmbrățișarea ei. O să mă vezi peste o săptămână.

— Ești gata de plecare? îl întrebă ea, pe jumătate sperând că el va zice nu și vor avea parte de mai mult timp împreună.

— Mă duc să-mi iau traista, zise el.

Flăcăul dădu fuga sus până în camera lui de la mansardă și coborî cărând trăistuța în care avea niște rufărie curată, lingura, cana și cuțitul lui, un schimb de ciorapi și – cadou de la sir William – un caiet cu pagini goale ca să-și înceapă propria listă cu rețete și leacuri pe care avea să le învețe de la spițer. Avea pana lui, un cuțit ca s-o ascută și un borcănel cu cerneală din sala de clasă de la conac.

— Ai tot?

— Da.

— Ei, dacă-ți mai trebuie ceva, poți oricând să-mi trimiți vorbă.

Ieșiră din casă închizând cu grijă ușa în urma lor. Ned agăța la loc potcoava ce servea drept clopoțel de avertizare pe cealaltă parte a mlaștinii, dar când îi văzu, trase bacul și-l ținu nemișcat până se urcă Alinor la bord.

— Ești pregătit? îl întrebă Ned pe Rob. Tu ești primul dintre noi, podarii, care are parte de o ucenicie. Primul care se îndreaptă spre o muncă curată. Primul care urmează să muncească înăuntru.

— Sunt pregătit, zise Rob.

— Mama noastră nu și-ar mai fi încăput în piele de mândrie, îi zise Ned lui Alinor. Asta dovedește ce poate face studiul și un favor, adăugă el.

— Rob a fost întotdeauna ager la minte, chiar și când era copilăș, răspunse femeia. Mama a văzut asta la el, deși n-ar fi visat niciodată la ziua de azi. Iar Rob și-a câștigat pe merit favorul din partea familiei Peachey. A învățat îndeajuns de bine la școală încât să poată să studieze cot la

cot cu conașul Walter. Și au devenit prieteni, prieteni adevărați.

— Născut să fie lord? o tachină el în timp ce legă bacul la chei și o luă de mână ca s-o ajute să se dea jos.

— Bineînțeles că nu, zise ea. Dar faptul că el și conașul Walter studiau cot la cot și că acum Walter e pregătit să fie avocat sau, în orice caz, un nobil, spune ceva.

— Spune că există întotdeauna posturi pentru camarilă și că nu se schimbă nimic niciodată, zise Ned.

— Totul se schimbă, zise Rob surprinzător, sărind de pe bac pe debarcader. Totul se schimbă. Avem un Parlament în loc de rege. Putem să le vorbim stăpânilor noștri stând în picioare, nu mai suntem nevoiți să îngenunchem. Eu o să câștig o simbrie, n-o să fiu plătit cu mărunțiș. N-o să mai flămânzim niciodată.

Se întoarse spre unchiul său și cei doi bărbați se îmbrățișară.

— Mulțumesc, unchiule Ned, zise Rob. O să mă întorc duminică.

— Până una-alta, ia asta, zise unchiul lui punându-i o monedă de șase penny în mână. Ia-o, s-ar putea să ai nevoie. Poate că n-o să primești suficient de mâncare și va trebui să-ți cumperi o plăcintă sau o pâine. Și dacă nu te tratează bine, trebuie să ne spui, să știi. Ai dreptate: nu suntem atât de săraci încât oricine să ne poată face orice. Și nu ne lăsăm bătuți de oricine.

— O să mă descurc, promise Rob.

Alinor îl luă de braț și porniră împreună, îndepărtându-se de mlaștină și de drumul spre moară și apucând-o către Chichester.

— Drum bun, nepoate, îi strigă Ned. Drum bun.

Fură luați cu căruța de un cărbunar care făcea mangal în pădurea de pe Insula Sealsea și se ducea să-l livreze la bucătăriile din Chichester. Bărbatul le îngădui celor doi să stea pe capră lângă el ca să nu-și murdărească hainele curate pe sacii pătați de funingine. Îi lăsă să coboare la Crucea din piață și se duse în Eastgate la furnalele celor care făceau ace.

Alinor și Rob merseră pe North Street până la casa spițerului. Asemenea multor negustori, acesta folosea camera din față drept prăvălie, ferestrele având obloane din lemn care erau ridicate și serveau drept tendă când magazinul era deschis. În fundul prăvăliei, după tejghea, avea câteva recipiente mici, vase pentru distilat și un cuptor pentru uscat ierburile și mirodeniile. Soția lui, frumos îmbrăcată, cu bonetă și șorț albe, îi servea pe clienți, chemându-și soțul în față pentru consultații, ea însăși împachetând pilule și turnând măsuri din leacurile lichide. Ea prepara tonicele și pregătea păhăruțele pentru măsurat. Într-o mică berărie din spate, făcea beri cu arome speciale, preparate cu ierburi și mirodenii care înlesneau digestia, sporeau senzația de căldură sau preveneau oboseala.

Alinor bătu la ușă și intră. Rob o urmă, clipind, căci înăuntru era foarte întuneric în comparație cu lumina strălucitoare de pe stradă.

— Ah, doamnă Reekie, zise spițerul.

— Ziua bună, doamnă Reekie, o salută soția lui. Și acesta e flăcăul dumitale?

Alinor făcu un pas în spate, dar nu trebui să-l împingă pe Rob în față, așa cum ar fi făcut cu un an în urmă, căci el se duse singur, cu încrederea pe care o deprinsese la conac, și

făcu o mică plecăciune spre doamnă și spre noul lui maestru.

— Mă numesc Robert Reekie, zise el. Vă mulțumesc că m-ați primit ca ucenic.

Alinor o văzu pe doamna Sharpe zâmbind la înfățișarea plăcută și bunele maniere ale lui Rob, în timp ce domnul Sharpe dădu mâna cu flăcăul. Clopoțelul de la ușa prăvăliei răsună, vestind intrarea domnului Tudeley, intendentul de la conac.

— Ah, bună ziua, bună ziua, zise el. Doamnă Reekie, Robert, mă bucur că sunteți punctuali. Bună ziua și dumneavoastră, domnule și doamnă Sharpe. Aveți contractul de ucenicie al lui Robert?

— Chiar aici, zise domnul Sharpe arătând un contract de la breasla lui, cu numele lui Robert și al său deja notate cu scris funcționăresc.

Fixă colțurile pergamentului cu greutatea din alamă de pe balanța cu care cântărea produsele uscate, astfel încât să poată vedea cu toții documentul impresionant, cu peceti roșii și panglici în partea de jos. Rob se duse la birou și luă o pană. Alinor îl privi cu mare drag cum își semnează numele fără ezitare și fără să păteze hârtia cu cerneală, nu mâzgăind un „X” ca tatăl lui analfabet. Pe urmă, domnul Tudeley își puse semnătura ca sponsor al lui Rob, iar domnul Sharpe semnă în calitate de îndrumător al lui și de om din breaslă care avea să-l introducă pe Rob în Breasla Spițerilor din Chichester, după ce își va fi încheiat perioada de ucenicie prevăzută de contract.

Alinor veni și ea în față și se semnă ca Văduva Reekie, în calitate de părinte și de tutore al lui Rob, și își consemnă ocupația de moașă.

— Gata, s-a făcut, zise domnul Tudeley. Robert, mă aștept să fii motiv de mândrie pentru conac și pentru mama ta.

— Voi fi, domnule Tudeley, spuse Rob. Vă rog să-i mulțumiți Înălțimii Sale că mi-a oferit o asemenea șansă în viață.

— Dumneata sigur vrei să-i vezi camera, i se adresă doamna Sharpe lui Alinor.

— Aș fi recunoscătoare, răspunse ea.

Stăpâna casei îi conduse pe Alinor și pe Rob la etaj, spre cele două încăperi de deasupra prăvălioarei. Apoi, de pe palier, mai urcară o scară de pod ce ducea spre cămăruța servitoarei într-o parte, iar în partea cealaltă, sub streșini, spre odăița pe care urma s-o ocupe Rob.

Cei trei se înghesuiră în spațiul mic și Alinor se aplecă să se uite pe fereastră la strada de dedesubt.

— Va mânca la masa noastră, zise stăpâna. Și o duminică pe lună are după-amiaza liberă.

— Îmi e îngăduit să-l vizitez? întrebă Alinor. Când vin în Chichester la târg?

— Poți veni în prăvălie dacă nu e ocupat cu servitul clienților. Însă el nu poate merge afară să se întâlnească cu dumneata. Am mai avut flăcăi în ucenicie. Ei trebuie să se obișnuiască.

— Rob a mai locuit departe de casă, o liniști Alinor. La conac, în ultimele două trimestre. Dar vă sunt recunoscătoare că-l lăsați acasă duminica asta, pentru nunta surorii lui.

— Se mărită cu feciorul familiei Stoney, nu-i așa?

— Da, încuviință Alinor.

— Mi-a spus domnul Tudeley când a venit să vorbească de ucenicia lui Rob. De bună seamă ești mândră de amândoi copiii dumitale!

Coborâra scara de la pod, apoi treptele scării mari și intrară din nou în prăvălie. Domnul Tudeley plecase deja, cu un săculeț de petale de trandafir primit în dar. Alinor îi făcu o reverență domnului Sharpe și o sărută pe doamna Sharpe pe ambii obraji, iar Rob se duse cu ea la ușa prăvăliei și ieși ca să-i spună la revedere.

Alinor se întoarse cu fața spre fiul ei. Capul lui îi ajungea de-acum la umăr. Își spuse că e încă băiețelul ei, legat de cordonul șorțului ei, cuibărit în sufletul ei, și că în același timp e aproape bărbat; îi vedea lățimea umerilor și siguranța de sine din felul în care-și ținea trupul. Își însușise deja o învățătură din cărți pe care ea nu avea s-o deprindă niciodată, avea deja maniere care ei nu-i fuseseră niciodată predate. Urma să se ridice în lume, departe de ea, iar ea trebuia să se bucure să-l vadă plecând. Sarcina ei ca mamă nu mai era acum să-l ferească de primejdii și să-l țină lângă inima ei, ci să-l elibereze și să-l lase să-și ia zborul, ca un șoimar care dă drumul în sălbăticie unui șoim frumos.

— Dumnezeu să te binecuvânteze, Rob, zise ea cu glas gâuit. Știi că trebuie să fii cuminte și să-mi dai de veste ce mai faci. Trimite vorbă că e totul bine, da?

— Nu-ți face griji pentru mine, zise el vesel. O să vin acasă duminică la nuntă!

Rob, dar și soții Sharpe dinăuntrul prăvăliei, așteptau ca ea să plece. Alinor știa că nu mai are altceva de făcut decât să plece. Totuși, picioarele nu i se mișcă.

Rob o sărută.

— Du-te, zise el, mai mult ca un bărbat decât ca băiețelul ei. Du-te, mamă. Totul o să fie bine. O să vezi.

Alinor zâmbi tremurător, se întoarse și plecă.

Crucea din piață era în mijlocul orașului și străzile din jur erau ticsite de orășeni, bărbați și femei, de oameni care livrau mărfuri și de negustori care-și instalau tarabele sau doar stăteau în picioare cu coșuri pe brațe ori pachete pe jos și își strigau mărfurile. Alinor, cu chipul ascuns de gluga trasă pe cap, se duse la treptele crucii și se pomeni cu James Summer lângă ea, ivit ca din senin.

James o luă de mână fără să spună nimic și o trase spre camera din față a hanului din apropiere. Ea șovăi la ușă.

— Nu pot să intru aici, zise uluită. Dacă mă vede cineva?

— Nu e o cârciumă, îi explică el. E un han. Călătorele pot să mănânce și să bea aici. Este cât se poate de

— Nimeni nu m-ar lua drept o femeie cinstită dacă m-ar vedea aici cu tine

— Nu-i deloc așa! Uite, zise el, arătând spre o familie care coborî din trăsură și străbătu holul până la un separeu, fără să se uite la ea. Propria mea mamă mănâncă la hanuri. E întru totul îngăduit.

— N-am pus niciodată piciorul într-un asemenea loc, se împotrivi ea.

James își dădu seama că o femeie săracă de la țară nu avea cum să fi văzut interiorul unui han pentru călători, nu ar fi avut cum să înțeleagă deosebirea dintre o crâșmă sătească soioasă și îndoielnică și hanul respectabil dintr-un orașel ca Chichester. Își dădu seama că trebuie să învețe să fie răbdător cu ea – și să-i facă treptat cunoștință cu lumea lui.

— Alinor, te rog, trebuie să mergem undeva ca să putem sta de vorbă. Vino. Țiți promit că n-o să te vadă nimeni și că nu e nici un neajuns dacă vei fi văzută. Trebuie să ai

încredere în mine. Eu voi judeca pentru tine acum și în viitor.

James o luă de mână și o conduse la masa pe care o rezervase în colțul sălii, unde îi așteptau o carafă cu bere încălzită cu mirodenii și un platou cu pâine și felurite cărnuri.

Alinor se așeză agitată pe marginea scaunului pe care el i-l trase și aruncă o privire în jur. El își stăpâni enervarea pricinuită de faptul că Alinor din fața lui nu era zâna necunoscută pe care o întâlnise în curtea bisericii, nici țărancă liberă care gătisese pește pe țepușă. Aici, ea era o femeie sărmană care se temea de judecata altora.

— Robert a început munca? Ai fost mulțumită de locul unde va fi ucenic? o întrebă el, dându-și seama că vorbește tare, de parcă i se adresa cuiva fudul de-o ureche sau slab de minte.

Alinor luă cana cu bere caldă, cuprinzând-o între mâinile reci.

— Da, da, zise ea. Cred că o să se descurce de minune acolo. Au o afacere bună și stăpâna casei își prepară singură

Alinor se întrerupse când văzu chipul întunecat al lui James și-și dădu seama că nu-l interesa cu adevărat munca lui Rob.

— Nu vrei să știi despre asta, observă ea.

— Trebuie să hotărâm ce vom face noi.

Alinor încuviință din cap, puse cana jos și își împreună mâinile în poală. Nu luase nici măcar o gură din bere și el se gândi că indiferența lui față de Rob o duruse, iar acum își lua o mină senină de parcă și-ar fi tras o pelerină pe umeri.

— Ești hotărâtă să nu-ți faci griji?

— Bineînțeles că sunt îngrijorată, zise ea izbutind să schițeze un zâmbet slab. M-am gândit la tine zi și noapte. Dacă aș fi putut să-ți trimit un mesaj, aș fi făcut-o. N-am avut somn tot întrebându-mă ce-o să crezi. N-am vrut să te iau pe nepregătite, dar ce altceva puteam să fac? Am tot așteptat și am sperat c-o să te întorci.

— Iubita mea dragă

Acum, că avea înaintea lui frumusețea ei luminoasă, ce strălucea în contrast cu hainele sărăcicioase, la fel de nefirească în acel loc cum era și în ținutul mareelor, James nu-și mai aminti cuvintele pe care le pregătise în timpul nopții, în orele de nesomn când se rugase pentru călăuzire, știind că rugăciunile lui erau un păcat.

— Îmi pot închipui viitorul meu cu tine, continuă el. Dar nu cu un copil. Asta nu se poate.

O văzu pricepând încet înțelesul vorbelor lui. Pentru o clipă, Alinor nu răspunse. Ochiul ei cenușiu se îndreptară în jos, spre încălțăminteaa ponosită, apoi din nou spre chipul lui.

— Nu cu un copil? Atunci ce-ai vrea să fac?

— Nu e cu putință să iei ceva care să-l facă să dispară? o întrebă el, simțindu-se ciudat de stânjenit.

— Nu, zise ea simplu. Nu există nimic pe lume care să poată face să dispară un copil.

— Știi tu ce vreau să zic.

— Știu că nu vreau să mă ascund după cuvinte.

El luă cana cu bere și bău un pic din lichidul dulce și cald pentru a-și masca enervarea crescândă.

— Nu vreau să mă ascund după cuvinte. Doar că

— E cumplit să vorbești despre așa ceva. Încă și mai rău s-o faci, zise ea, parcă fiind de acord cu el.

— Dar nu e prea târziu să mai faci ceva, nu?

— Nu-i niciodată prea târziu, spuse Alinor clătinând din cap cu gravitate.

— Ce vrei să zici?

— Unele femei își sufocă pruncul la naștere și zic că s-a născut mort. Asta vrei să fac?

— Nu! exclamă el.

Ridicase glasul și se uită în jur, rușinat. Nu-i observase nimeni.

— Dar ai face ceva acum? o întrebă el. Pentru noi? Pentru viața noastră împreună?

— Dacă aș face-o, am avea o viață împreună?

— Ți-o jur, zise James nevenindu-i să creadă că izbândise atât de ușor. Merg cu tine acum în catedrală și jur.

— Îl vrei mort.

— Doar ca să pot fi cu tine, zise el privindu-i chipul lipsit de expresie.

Ea trase aer adânc în piept, cutremurându-se, apoi clătină din cap încetișor de parcă n-ar fi putut să-și miște buzele palide.

— Țasta-i un târg cumplit. Nu. Nu. Nu aș putea.

— Fiindcă crezi că e un păcat? Pot să-ți explic

— Nu, îl întrerupse ea. Pentru că n-aș putea îndura. Indiferent dacă e sau nu un păcat împotriva lui Dumnezeu. Indiferent ce ai putea tu să spui. Ar fi, căută ea cuvântul potrivit, ar fi o insultă la adresa mea.

Alinor îi aruncă o privire fugară, continuând:

— Ar fi o insultă profundă la adresa mea, împotriva mea.

— Nu contează

— Contează pentru mine. Eu contez: în chestiunea asta, eu contez.

— Vom avea alți copii.

— Ba nu vom avea, îl contrazise ea. Nici un prunc n-ar mai veni în pântecul meu dacă i-am ucis fratele.

— Asta e o superstiție, o nerozie! exclamă el încercând să râdă. O aiureală!

Râsul lui zgomotos, ca un lătrat, se stinse când ea nu răspunse. Rămaseră tăcuți, fiecare așteptând să vorbească celălalt. Apoi el folosi cea mai cumplită amenințare împotriva ei pe care o putea face:

— Știi ce spui? N-o să vii la mine, să fii iubita și soția mea? Alegi acest nimic în loc să mă alegi pe mine? În loc să alegi viața pe care am putea s-o avem, și ceea ce am putea să facem pentru Rob și Alys? O să îngădui să se spună că sunt copiii unui tată dispărut sau mai rău? Când ar putea să fie copiii vitregi ai unui baronet? Preferi acest nimic în pofida lor? Și în pofida mea?

James crezu că Alinor va leșina, atât de tare se albi la față, dar se gândi că trebuie să fie nemilos ca să-i salveze pe amândoi. Însă o subestima. Când vorbi, glasul lui Alinor era calm și ea era departe de-a leșina:

— Da, dacă sunt nevoită.

Rămaseră amândoi tăcuți la însemnătatea vorbelor ei. James se gândi că nici măcar când murise regele nu simțise o asemenea durere.

— Alinor, nu pot să iau în căminul meu onorabil un prunc care e pe numele soțului tău. Chiar dacă aș vrea asta. N-aș putea să te fac soția mea.

Alinor încuviință din cap. O văzu întinzându-se după cana cu bere slabă și își dădu seama că era orbită de lacrimi, dar că ținea capul plecat ca el să n-o vadă. Durerea ei îl înăspri și mult.

— Îmi voi redobândi căminul și voi merge să locuiesc acolo fără tine și nu te voi mai vedea niciodată. Mă condamni să fiu singur, când eu crezusem că vom fi fericiți împreună. Când tu ar trebui să fii soția mea.

Mâna ei găsi cana și o ridică. Până și degetele pline de cicatrici îi erau albe.

— Te-am iubit mai mult decât orice pe lume și-mi voi petrece restul vieții fără tine, zise el.

Ea dădu din cap doar, tăcută.

— Și o să mă însor cu cineva ca să-mi duc numele mai departe, ca să am un fiu. Dar n-o voi iubi așa cum te-am iubit pe tine și-mi voi petrece restul vieții ducându-ți dorul.

Mâna lui Alinor tremura atât de tare, că berea caldă i se vărsă în poală.

— Asta e dorința ta? o întrebă el nevenindu-i să creadă. Asta îmi dorești? Nefericirea asta?

Slujnica de la han veni la ei.

— Totul bine aici? întrebă ea tare, rupând vraja pe care el o țesea în jurul lui Alinor. Mai vreți un urcior cu bere?

— Nimic, nimic, răspunse James făcându-i semn să plece.

Apoi îi șopti lui Alinor:

— Spune-mi c-o să te măriți cu mine. Spune-mi că mă iubești așa cum te iubesc eu – mai mult decât orice pe lume.

Alinor se uită, în sfârșit, la el și James văzu că ochii îi erau întunecați de lacrimi nevărsate.

— Nu m-aș coborî să mă mărit cu un bărbat care și-ar ucide propriul prunc, zise ea cu simplitate. Nu-i o onoare ceea ce-mi oferi. Dacă ești bărbatul care și-ar omorî pruncul în pântecul mamei sale, atunci nu ești bărbatul care credeam că ești și nu ești bărbatul potrivit pentru mine.

El era zguduit, de parcă Alinor l-ar fi palmuit peste chipul frumos.

— Să nu-ndrăznești să mă judeci! izbucni el.

Ea clătină din cap, deloc temătoare.

— Nu te judec. Îți spun doar că sunt de acord cu tine. Tu nu mă vrei cu pruncul pe care-l port în pântec; eu nu vreau să vin la tine fără el. Amândoi pierdem, cred.

Alinor se ridică de pe scaun și el se ridică numaidecât și-i puse o mână pe braț:

— Nu poți să pleci așa!

— Nu pot să rămân, răspunse ea încet.

— Adică

Voia să spună că nu-i vine să creadă că ea e în stare să-l sfideze, că putea să refuze averea, numele și dragostea lui. Nu-i venea să creadă că putea să-l refuze pe el și să prefere un lucru atât de mic – nici măcar un copil încă – un homuncul care abia dacă se mișcase. Era un nimic, un nimic, mai puțin decât un ou de găină pe care l-ar mânca el la micul dejun, și cu toate astea ea îl puneă între ei. Era de neînchipuit ca ea să aleagă o viață de sărăcie și de rușine cu un prunc fără tată și nu confortul și averea pe care i le putea oferi el, și numele lui, mândria și numele lui.

— Dar te iubesc! izbucni James.

Se întoarce spre el și zâmbi cu tristețe nemăsurată.

— O, și eu te iubesc, răspunse ea. O să te iubesc mereu. Și o să găsesc alinare în asta, după ce vei pleca departe la casa ta frumoasă și eu o să rămân aici singură.

Fără alt cuvânt, Alinor se întoarce și se îndepărtă, de parcă el n-ar fi fost un tânăr gentilom și fiul unui om de vază, de parcă n-ar fi fost cea mai bună perspectivă din viața ei: un soț cu o avere și o poziție de neînchipuit și salvatorul ei de la rușine. Plecă de lângă el fără să privească înapoi. Plecă de lângă el ca și când n-avea să se mai întoarcă niciodată, lăsându-l singur la masa pe care era așezat micul dejun în cel mai bun han din Chichester.

Alinor se duse acasă ca prin vis, punând un picior înaintea celuilalt. Nu făcu semn nici unei căruțe aflate în trecere s-o ia. Doar una trecu pe lângă ea și Alinor n-o văzu, n-o auzi. Pe drum începu să ningă, mici fulgi de zăpadă albă ca un praf, ce se roteau în jurul ei; își trase gluga de la pelerină, iar zăpada i se așternu pe cap și umeri. Nu simțea frigul; nu știa că ninge.

Își privi picioarele încălțate în ghetetele scâlciate cum mergeau fără oprire spre sud, prin satul Hunston, prin Street End, și simți frecarea familiară de călcâi a ghetei stângi, căci nu era măsura ei. Își ținea strâns pelerina în jurul mijlocului și muta coșul dintr-o mână înghețată în alta, nebăgând de seamă greutatea pe o parte sau pe alta ori c-o durea spatele.

După un ceas de mers, se așeză pe o bornă ca să-și tragă răsuflarea și privi zăpada ce-i cădea pe rochie, picățele albe pe lâna cafenie. Când se ridică, se curăță de fulgi, scutură pelerina, o strânse din nou în jurul ei și își continuă drumul. Nu băgă de seamă că mâinile îi erau albe ca zăpada din pricina frigului și că unghiile ei scurte se învinețiseră.

Bacul lui Ned era legat de celălalt mal al râului, lângă casă, așa că Alinor lovi potcoava care se legăna cu noua bară de fier și îl văzu deschizând partea de sus a ușii, apoi ieșind din casă, cu o bucată de pânză de sac peste cap și umeri. Când cu o mână, când cu cealaltă, Ned trase bacul până la ea și-l ținu nemișcat pe apa în descreștere ca ea să urce.

— Ai adus zăpada cu tine, spuse el.

— Pe tot drumul până aici, zise ea urcând pe bacul ce se legăna ușor.

Ned observă că Alinor nici nu-l apucă de mână, nici nu se ținu strâns de marginea bacului, așa cum făcea de obicei. Bănuî că e necăjită de plecarea lui Rob.

— Ce face flăcăul nostru? A fost totul bine acolo?

— Îndeajuns, răspunse ea. Sunt oameni cumsecade.

— L-ai lăsat bucuros?

— Îndeajuns, zise ea din nou.

Îi zâmbi ușor, cu tristețe:

— Nu s-a agățat de mine să mă implore să rămân.

— Flăcău cuminte. O să se descurce.

— Nu mă îndoiesc de asta.

Mutând alternativ mâinile pe funia înghețată, Ned trase bacul înapoi la insulă și-l propti de debarcader cât coborî ea cu pași ușori. Legă bacul și intrară împreună în casă. Alinor își dădu jos pelerina și scutură zăpada afară, apoi o atârână în cui. Puse jos coșul și își încălzi mâinile în fața micului foc. Fiecare gest era atât de familiar, încât se mișca fără să gândească, de parcă ar fi hotărât să nu gândească.

— Să-ți încălzesc niște bere slabă? o întrebă el, uitându-se la chipul ei calm și întrebându-se dacă avea să izbucnească în lacrimi sau dacă era cu adevărat atât de liniștită precum părea.

— Ar fi bună, zise ea. Am înghețat toată.

— N-ai izbutit să vii cu vreo căruță? întrebă el crezând că poate o obosise mersul pe jos.

— Nu, n-am văzut pe nimeni care să aibă același drum cu mine.

— Sigur ești istovită, atunci, spuse el ca o invitație să vorbească, dar ea tot nu-i povesti nimic.

Vătraiul fâsâi când îl cufundă în urciorul cu bere, după care Ned îi turnă o cană lui Alinor și încă una pentru el.

— Asta o să-ți aducă un pic de culoare în obraji, zise el cu nesiguranță în glas.

Alinor nu-i răspunse, ci luă cana între mâinile reci și sorbi din ea, cu ochii țintă la flăcările săltărețe.

— Alinor, s-a întâmplat ceva? o întrebă el.

Ea oftă, ca și cum s-ar fi pregătit să-i povestească tot. Însă nu făcu decât să-i zâmbească prin aburii ce se ridicau din bere și să zică:

— Sunt binișor.

Richard și Alys se întoarseră pe jos acasă la ea luni seară de la ferma Stoney, iar marți dimineață, când o trezi Alinor, Alys era somnoroasă. Se așează în tăcere la micul dejun, cu capul aplecat deasupra castronului cu fiertură de ovăz și se uită urât la unchiul ei când acesta îi zise că speră că ea nu rata fluxul de dimineață atunci când se ocupase de bac.

— Azi vii cu mine la moară? își întrebă ea mama. Doamna Miller spală rufe.

Ziua de spălat rufe la moară era vestită pentru proasta dispoziție a doamnei Miller.

— Doamne, nu mă mir că vrei companie, zise Alinor zâmbind.

— În plus, o să ne plătească pentru ouă. N-are destule. Nici măcar găinile ei nu pot s-o sufere.

Ned se așează pe scăunelul lui din capul mesei.

— Ei, și acum ai zestrea? o întrebă el.

— În mare parte, da, răspunse Alys.

— Am cei cinci șilingi pe care ți i-am promis. Și o să mai adaug unul.

— Îl primesc! zâmbi ea. Și sâmbătă o să căpătăm și simbriile pe săptămâna asta.

— O să iei și simbria maică-tii, și pe a ta?

— Sunt nevoită, unchiule, zise cu seriozitate Alys. Dar o să i-o înapoiez. Când o să fiu doamna Stoney de la ferma Stoney o să-i fac câte un cadou în fiecare zi.

— Ulei de trandafiri, rosti Alinor numele singurului ingredient pe care nu-și permitea niciodată să-l cumpere de la negustorul de ierburi din Chichester. O să mă îmbăiez în ulei de trandafiri.

— O, amândouă sunteți la fel de smintite, zise Ned. Veniți, o să vă trec râul.

Miercuri, flăcăul care se ocupa de gardul viu se îmbolnăvi și cele două femei tunseră și aranjară tufele în locul lui, stând cam toată ziua în noroi adânc sau în șanțul rece cu apă sălcie, aplecându-se și rupând tulpinile îndărătnice, cu mâinile sângerând de la zeci de zgârieturi.

— Mă doare spatele, zise Alys îndreptându-și corpul și strâmbându-se de durere.

— Odihnește-te, o îndemnă Alinor. Pot să isprăvesc eu ce-a mai rămas.

— Nu ești obosită?

— Nu, tăgădui Alinor. Aproape deloc.

— O să termin, zise Alys cu hotărâre posacă și se aplecă din nou, tăind și răsucind tulpinile.

Vineri era ziua de făcut brânză la moară și Alinor o petrecu în lăptăria înghețată, bătând untul în putinei, strângând smântâna și făcând brânză, în vreme ce Alys se ocupa de munca grea de afară. Totul trebuia să fie gata pentru vineri noapte. Doamna Miller avea să ducă ea însăși marfa la târgul din Chichester sâmbătă dimineață.

După ce Alys isprăvi treburile de dimineață, veni înăuntru și munci alături de mama ei în lăptărie. Mâinile le erau roșii și dureroase de la frig. La prânz, când doamna Miller sună clopotul din ogradă, se duseră în bucătărie și se așezară să mănânce: pâine din cuptorul morii și lapte covăsit. Amândouă își frecară mâinile și le băgară la subsuori ca să și le dezmoștească, în vreme ce domnul Miller spuse rugăciunea de mulțumire pentru propria-i masă îmbelșugată. Richard Stoney și celălalt flăcău de la moară stăteau în fața lor, cu chipurile mușcate de ger. Doamna Miller, așezată în capul mesei, mânca pâine albă și brânză moale și-i avea de o parte și de alta pe fiica ei Jane și pe micuțul Peter. Domnul Miller ședea tăcut la celălalt capăt al mesei în fața unei bucăți singuratice de șuncă. Ieși îndată ce isprăvi ca să se încredințeze că muncitorii de afară nu-și iau o pauză prea lungă. Richard îi făcu cu ochiul lui Alys, înclină din cap spre doamna Miller și spre Alinor și îl urmă împreună cu celălalt flăcău.

— O să pregătești bere de nuntă? o întreabă doamna Miller pe Alinor.

— O strecor și o torn în vase mâine, zise Alinor. Cred c-o să fie foarte bună. Domnul Stoney o s-o ia duminică dimineață, când se duce cu căruța la biserică.

— La ferma Stoney se mănâncă bine. Ești o fată norocoasă, îi zise doamna Miller lui Alys, care se sili să zâmbească și să încuviințeze din cap.

Doamna Miller i se adresă lui Alinor:

— Mă îndoiesc că ei ar fi îngăduit nunta dacă fata n-ar fi lucrat aici atâta vreme. Ei știu că am învățat-o ce trebuie.

— Nici măcar nu s-ar fi cunoscut dacă ea n-ar fi lucrat aici, se băgă în vorbă Jane.

— Da, încuviință Alinor, rezemându-și ușor umărul de Alys ca s-o facă să păstreze tăcerea. Amândouă suntem recunoscătoare.

— Soții Stoney nu l-ar fi încredințat pe Richard al lor nimănui altcuiva în afară de noi, adăugă doamna Miller. Nu există altă moară în Sussex care să fie îndeajuns de bună pentru ei.

— N-o să uit niciodată petrecerea pe care ați organizat-o de sărbătoarea recoltei, zise Alinor schimbând vorba. Când ei doi au adus recolta împreună Aia a fost o zi fericită.

Alinor intenționase să-i distragă atenția doamnei Miller și s-o facă să se mândrească cu petrecerea ei de sărbătoarea recoltei, însă asta îi deșteptă o amintire vie cu James Summer stând în fața ei și cu izbucnirea ei de mânie când el îi spusese să nu danseze.

Își lăsă capul în jos ca și cum ar fi rostit rugăciunea de mulțumire pentru bucate, dar de fapt își ascundea durerea, care era atât de puternică, încât avea impresia că i se fărâmițează inima. Trase adânc aer în piept, cutremurându-se, și își îndreptă atenția spre lăptărie și spre munca pe care încă o aveau de făcut. Își promisese că nu se va gândi la pierderea lui James, nici la cum se va descurca fără el. N-avea să se gândească la nimic până după ziua de duminică, ziua nunții lui Alys. Abia atunci, când Alys avea să fie

măritată și în siguranță, își va îngădui să se uite cu atenție la ruina în care își preschimbase viața.

— Întotdeauna serbez recolta cum se cuvine, se laudă doamna Miller mulțumită de sine. Sir William zice mereu asta. Zice că preferă să fie la petrecerea mea decât oriunde altundeva în comitat. Mai ții minte, l-a adus pe preceptorul ăla, nu-i așa? Domnul Summer?

— Da, răspunse Alinor calm. Domnul Summer. Vrei să vezi unul înainte să-l porționez în forme?

Doamna Miller se ridică de la masă și le lăsă pe Jane și Alys să strângă.

— Puteți să spălați vasele, zise ea peste umăr și se duse în lăptărie cu Alinor.

Închise ușa în urma lor ca să păstreze temperatura rece a încăperii, deși era deja la fel de frig ca în ghețăria de la conac.

— Arată bine, zise ea uitându-se în putinei la unul gălbui și cremos care începea să se separe de zer. Întotdeauna se face așa de iute când îl bați dumneata.

Alinor zâmbi. Știa că asta se întâmpla pentru că ea muncea mai mult și îl bătea mai tare decât doamna Miller, dar femeia n-ar fi recunoscut în veci.

— I-am zis și lui bărbatu-meu, de bună seamă șoptești vreun farmec în lapte, zise doamna Miller. Un farmec bun, desigur. N-aș sugera alt

— Laptele e foarte gras, zise Alinor prietenos. Nu-i nevoie de farmece. Dacă dumneata ești mulțumită de ăsta, o să-l împart în bucăți pentru târg.

— Să nu le faci prea mari, spuse doamna Miller. De câte o livră fiecare. N-are rost să-l dăm degeaba.

— Întocmai, încuviință Alinor cu răbdare.

— Dacă are nițeluș mai puțin de o livră, e mai bine decât să aibă mai mult. La târg nu se cântărește.

- Sigur. Și o să le împachetez.
- Și o să vii sâmbătă dimineață să-mi încarci căruța?
- Da, zise Alinor. O să vină și Alys. Ai nevoie de noi toată ziua?
- Puteți să aveți grijă de fermă și de moară cât suntem noi la târg. Refluxul e la ora cinei, dar n-o să-ți cer să deschizi scocul și să pui roata în mișcare.
- Alinor zâmbi la gluma nesărată, apoi se deschise ușa.
- Trebuie să verific dacă au ouat găinile? întrebă Alys.
- N-ai făcut asta deja? întrebă supărată doamna Miller. Du-te și fă-o acum, leneșo.

Sâmbătă, Alinor se trezi în zori să strecoare ultima oară berea pentru nuntă și s-o toarne în vase. Alys își ajută mama și amândouă adulmecară aroma puternică, cu iz de drojdie.

- O să fie bună, zise Alinor mulțumită.
- Ned își iți capul pe ușa berăriei.
- Sper că berea nu-i prea tare.
- E bere pentru nuntă, răspunse Alinor. E așa cum ar trebui să fie.
- Nu vreau beție și jocuri deșănțate, sublinie Ned.
- Ce fel de femeie mă crezi? întrebă Alinor.
- Tu ești cea care îndrăgește vechile obiceiuri, știi bine. Însă asta trebuie să fie o nuntă cucernică, liniștită și cuviincioasă.
- Fără bere de nuntă? întrebă Alinor. S-o răstorn pe asta în râu?
- Ei bine, fără vinuri, zise el. Și fără tării.

— În cazul ăsta, va trebui s-o rog pe doamna Stoney ca, măcar o dată, să rămână trează, zise Alinor cu regret.

Ned nu izbuti să-și împiedice un chicotit. Doamna Stoney îl impresionase deja cu puritanismul ei posac.

— E o femeie pioasă, zise el muștrându-și sora. N-ar trebui să fie luată peste picior.

— Știu! răspunse Alinor, amestecând ultima oară berea înainte de a-și pune pelerina ca să meargă la moară.

Când Alinor și Alys intrară în curtea morii, căruța era la ușă și pe fundul ei erau așternute paie curate. Ninge ușor și era îndeajuns de frig ca bucățile de unt să fie așezate în coșuri fără teama că se vor înmuia. Alinor, Alys și Jane mai puseră în coșuri bucăți mari, rotunde de brânză, precum și ouă. Doamna Miller ieși din casă înfășurată până la ochi în blănuri, de parcă ar fi mers în Rusia, și își ocupă locul pe capră. Peter și Jane se urcară lângă mama lor.

Domnul Miller se grăbi să apuce hățurile. Știa că soția lui nu îngăduie nici o întârziere.

— Ziua bună! îi ură el lui Alinor, zâmbindu-i lui Alys. Voi sunteți la comandă, să știți! O să ne întoarcem la vremea cinei!

Munca la moară fără neîncetatele critici ale doamnei Miller și fără privirea abătută a soțului ei era ca lucrul în propria curte. Richard și ajutorul morarului făcură curat în grajdul unde stăteau boii pentru arat, iar Alys și Alinor le dădură de mâncare și îi adăpară. Femeile scoaseră caii pe pășunea înghețată pentru câteva ore, cât cei doi tineri râniră grajdul lor. Alinor scoase apă cu pompa în găleți și Alys le cără. Curățară cuștile și cotețele, țarcul găștelor și grajdul vacilor. Cele două femei mulseră vacile și cărară gălețile la lăptărie. Strânseră ouăle din coteț și se uitară în ungherele calde de prin grajduri, pe unde mai ouau câteodată găinile, însă doamna Miller trecuse pe acolo în

zori și luase tot ce găsisese ca să vândă la târg. De fiecare dată când cineva trecea pe lângă o creangă căzută o căra în ogradă, punând-o într-un morman, iar argatul urma să le rupă în vreascuri sau să le crape în bușteni.

Aprinseră cuptorul pregătindu-l pentru sătenii care aveau să-și aducă la asfințit pâinea sau cina gătită acasă, iar Alys frământă aluat ca să facă pâine pentru ele două. Munciră toată ziua, până când soarele începu să coboare peste mlaștină și Alinor zise cu ușurare:

— E vremea să mergem acasă.

— Nu fără simbriile noastre, zise Alys. Îmi trebuie pentru mâine.

— Alys, cât ai din zestre? Pentru că nu putem să ne înfățișăm cu mai puțin mâine. N-o să anuleze nunta dacă lipsește un șiling, dar nu vrem să pară că-i jefuim pe treptele bisericii chiar în ziua nunții.

— Richard o să-mi dea cât lipsește. Dar aș vrea să strâng cât pot de mult. Îmi vreau simbria pentru azi, de vreme ce am muncit amândouă atâta. Și Richard o să mi-o dea pe-a lui.

Alinor se pregătea să răspundă când auziră un strigăt la poartă și huruit de roți. Alys se grăbi să deschidă poarta, apoi îi strigă mamei ei:

— Uite pe cine au adus de la Chichester!

Alinor săltă deodată capul, convinsă că era vorba de James Summer, venit să-i ceară mâna în fața tuturor.

— Pe cine?

E Rob!

Alinor se duse iute afară la poartă.

— O, Rob! Oh, Rob!

— Ei, acum, zise cu amabilitate domnul Miller. Ai crede că s-a dus până în Africa și s-a întors. E plecat doar de-o săptămână.

— Dar am crezut c-o să vină abia mâine-dimineață pentru nunta soră-sii! exclamă Alinor. Cum ești, fiule? Cum a fost prima săptămână?

Frumos îmbrăcat și zâmbind larg, Rob sări din căruță și își îmbrățișă mama, plecă fruntea ca ea să-l binecuvânteze și își sărută sora.

— Doamna Miller a venit la prăvălie să cumpere niște șoricioaică și i-a întrebat dacă poate să mă aducă acasă, iar ei au fost bucuroși să mă lase să vin mai devreme, zise el. Trebuie să fiu înapoi la muncă luni dimineață la ora opt, așa că pot să stau la nuntă și peste noapte.

— Ce cumsecade din partea dumitale, i se adresă Alinor doamnei Miller, cu chipul strălucind de fericire. Ești o vecină bună. Îți mulțumesc.

— Ei, păi e un tânăr cuminte și-ți face cinste, zise cealaltă femeie cu neobișnuită generozitate. E totul bine aici?

— O, da, răspunse Alinor. Și v-am făcut o plăcintă cu carne pentru cină. Nu știam dacă ați apucat să mâncați la târg.

— El a mâncat binișor, zise doamna Miller arătând spre soțul ei, a cărui față roșie cu zâmbet vesel indica o ședere îndelungată la cârciuma din târg, în timp ce soția și copiii lui vindeau brânza, untul și ouăle. Însă noi ne-am bucura să mâncăm ceva.

— O să gust cu plăcere o plăcintă de-a doamnei Reekie, zise vesel domnul Miller. Nimeni nu face plăcintă cu carne ca doamna Reekie.

Alinor clătină din cap cu modestie în timp ce doamna Miller trecu valvârtej pe lângă ea și intră în bucătărie. Alys și Alinor deshămară calul de la căruță, îl duseră în grajd și agățară în cui hamul greu și căpăstrul, iar Richard și argatul împinseră căruța la locul ei și descărcară marfa. Doamna

Miller cumpărase saci cu lână pentru tors, un scăunel nou pentru muls, niște blide din lemn și două perne din puf.

— A cheltuit tot ce-a câștigat, i se confesă domnul Miller lui Alinor.

— Rușine să vă fie, zise Alinor loială. Doamna Miller e una dintre cele mai vrednice neveste de pe insulă.

— Și cum e cu fata asta a dumitale? Întrebă domnul Miller plesnind-o ușor, în joacă, pe Alys peste fund. O să fie o nevestă bună pentru Richard Stoney?

— Așa sper, zise Alinor trăgând-o pe Alys spre ea și separând-o de bărbat.

— Ați dus calul în grajd? strigă doamna Miller din ușa bucătăriei.

— Da! îi strigă înapoi domnul Miller. Mi-am făcut toată treaba pentru o zi. Și ele și-au făcut-o pe-a lor. Azi e ziua lor de plată?

Doamna Miller dispăru înapoi în casă și apoi ieși cu simbrile lor, un șiling pentru amândouă.

— Mulțumim mult, zise Alinor, iar doamna Miller se întoarce în casă, pe când Alys și Alinor porniră spre poartă.

— E suma care trebuie? Întrebă deodată domnul Miller. Un șiling pentru o zi de muncă, azi, când ați făcut totul la fermă?

— E bine, zise Alinor ferm.

Dar nu prea generos pentru o fată care se mărită mâine, ar fi putut să adauge, însă nu zise un cuvânt.

Rob înțepenise lângă ea. Alinor îl apucă de braț și-l strânse încet.

— Nu e bine, zise domnul Miller cu îndârjirea mânioasă a unui bărbat un pic amețit de băutură. Betty Miller! Vino încoace!

— E bine așa, zău, domnule Miller, insistă Alinor. Un șiling pe zi, pentru o zi întreagă, pentru că ne-am oprit la asfințitul soarelui.

Alinor îl împinse un pic pe Rob spre poartă. Doamna Miller se năpusti afară pe ușa bucătăriei.

— Cine urlă așa la mine de parcă aș fi lăptăreasă? întrebă ea.

Rob înclină capul spre domnul Miller, zicând:

— Vă mulțumesc că m-ați adus cu căruța, domnule. O seară frumoasă, doamnă Miller, adăugă el și, dând dovadă de tact, se duse la poartă să-și aștepte mama, astfel încât să nu audă conversația, în timp ce doamna Miller veni în grabă și se puse, cu mâinile înfipite în șolduri, în fața soțului ei și a lui Alinor, încruntându-se la ei.

— Ce înseamnă asta? întrebă ea.

— Nimic, zise Alinor clătinând din cap. Nimic, zău.

— Le-ai plătit prea puțin pe femeile Reekie, pe mamă și pe fiică, zise domnul Miller încăpățânat ca un catâr.

— Șase penny de fiecare, așa cum le plătesc mereu.

— Comandă totală! zise el ca un om care descoperise o parolă. Comandă totală. Au fost la comanda fermei astăzi, așa că asta le face egale cu un lucrător din curte. Sau cu un vătaf. La fel de bune ca un bărbat. La fel de bune ca doi bărbați.

— Vrei să plătesc o femeie și o fată la fel de mult ca pe doi lucrători? întrebă doamna Miller pe un ton mușcător.

— Nu, sigur că nu, zise el. Dar ar trebui să primească și fata asta frumușică se mărită

Alinor observă greșeala fatală de-a o numi pe Alys „frumușică” în fața soției lui cu chip pământiu.

— Cine le plătește? îl întrebă deodată doamna Miller, apropiindu-se și apucându-l de gulerul din pânză de parcă ar fi avut de gând să-l sugrume.

— Păi tu.

— Și cine le supraveghează și le spune ce și cum să facă, și dregce ce strică ele, și strânge toată mizeria pe care o fac?

Alinor își mută privirea de la fața abătută a domnului Miller la cerul cremos și trandafiriu de deasupra portului, se uită fugar la fiul ei, Rob, care aștepta la poartă, și își dori să fie acasă, cu copiii ei, în jurul mesei.

— Tu răspunse domnul Miller posomorât.

— Așadar, cred că cel mai bine ar fi să lași asta între mine și ele, nu-i așa? Fără un bărbat care să se bage și să vrea plată în plus pentru că e „frumușică”.

— Ziceam doar, dădu să spună domnul Miller, care fusese înfrânt cu douăzeci de ani în urmă de hotărârea de fier și temperamentul țâfnos al soției sale.

— Cel mai bine e să nu zici nimic, îl sfătui energic doamna Miller.

— Mă duc să hrănesc caii, zise el încet, ca pentru sine, și se îndreptă spre grajd.

— Iar noi trebuie să plecăm, anunță calm Alinor.

— Nerod bătrân ce este, spuse doamna Miller.

— Noapte bună, doamnă Miller. Ne vedem mâine la biserică, zise Alinor.

— Noapte bună, doamnă Reekie, răspunse ea venindu-și în fire, acum că ieșise învingătoare. Și Dumnezeu să te binecuvânteze mâine, Alys.

Alinor, Alys și Rob o luară pe drumul spre locul de traversare cu bacul, Rob alergând înainte ca un copil ca să sune clopoțelul.

Ținutul mareelor, februarie 1649

Nunta urma să fie simplă. Alys și Richard aveau să se cunune la Biserica Sf. Wilfrid, în fața enoriașilor obișnuiți de duminica dimineată, Alys în cea mai bună rochie a ei, cu șorț alb nou și bonetă nouă din pânză albă. Richard avea să poarte haina cea mai bună, iar Ned urma s-o conducă pe mireasă la altar. Slujba trebuia să respecte stilul cel nou, poruncit de Parlament: Richard era pregătit să facă promisiuni scurte, iar Alys să consimtă la jurămintele ei. După cununia din Sf. Wilfrid, plănuiau cu toții să traverseze râul, să bea ceva la moară și apoi să meargă mai departe la ferma Stoney pentru ospățul de nuntă. Urma să fie mâncare bună, să se închine pahare pentru sănătate și, în cele din urmă, tinerii însurăței aveau să meargă la culcare în dormitorul cel mare de sub streșinile cu stuf.

Alys nu ațipi până când cântatul cocoșului din grajd o anunță că noaptea e pe sfârșite și apoi se întoarse pe-o parte, oftă de nerăbdare și adormi buștean.

Dimineata nunții ei era geroasă, dar senină; gheața din port era atât de albă, că pescărușii ce se roteau deasupra ei sclipeau pe cerul albastru și apoi se făceau nevăzuți în peisajul alb. Trezindu-se târziu și coborând iute pe scări ca să mănânce niște fiertură de ovăz la masa din bucătărie,

Alys jură că n-o să-și pună pelerina, ci o să intre în biserică în rochie și cu șorțul cel nou și boneta cea nouă.

— O să-ngeți, zise mama ei. Trebuie să-ți pui pelerina, Alys.

— Las-o să înghețe, îi sugeră Ned. E ziua nunții ei.

Alinor îi îngădui lui Alys singura libertate pe care aceasta și-o dorea neapărat.

— O, fie, atunci. Dar asta se întâmplă când nunta are loc iarna. Și nu se găsesc nici flori, doar un buchețel de ierburi uscate!

— Atâta vreme cât pot să port șorțul cel nou, decretă Alys.

— Fie! zise Alinor. Dar o să-ți pui pelerina când o să mergi acasă la ferma Stoney cu căruța.

— O pun! O pun!

Rob coborî din pod, îmbrăcat în haina lui nouă de la lucru și pantofii de Crăciun.

— Ei, ce bine arăți, flăcăule, zise Ned bătându-l ușor pe spate. Asta-i o zi mare pentru neamul podarilor.

Copiii nu pomeniră numele tatălui lor și Alinor, strângându-și mai bine pelerina în jurul taliei îngroșate, se gândi că dacă n-ar fi avut nevoie de un nume pentru pruncul ei, poate că n-ar mai fi auzit niciodată cuvintele Zachary Reekie.

— Ești bine, mamă? o întrebă Rob blând.

— Sunt bine, îi răspunse ea zâmbind.

— Îi e dor de Alys dinainte să scăpăm de ea, îl informă Ned, dar ochii căprui ai lui Rob erau ațintiți pe chipul palid al mamei lui.

— Chiar ești bine? repetă el întrebarea.

Alinor își ținu răsuflarea. Încă din copilărie, Rob putuse să vadă dincolo de suprafața lucrurilor, până la boală și

suferință. Se întrebă dacă-i vedea inima frântă, se întrebă dacă-i simțea pruncul, pe fratele lui vitreg.

Ea clătină din cap și zâmbi.

— E cum spune unchiul tău, minți ea. Vă petrec pe amândoi, și pe tine, și pe Alys, afară din casă în aceeași săptămână și mă simt ca o găină clocitoare căreia i s-au furat toate ouăle.

— Măine lucrez cu tine la moară, îi aminti Alys. O să mă vezi în zori. Iar Rob o să vină acasă de Buna-Vestire.

— Știu, știu, zise Alinor. Și nici c-aș putea fi mai fericită pentru voi. Haide, Rob, vino să mănânci. Alys, tu ai înghițit ceva?

— Nu pot, răspunse ea. N-am poftă de mâncare.

— Să nu leșini de foame la altar, o preveni Ned.

— Bea un pic de bere slabă și gustă puțină pâine, o îndemnă Alinor. Și am și niște ouă.

Alys se așeză la masă așa cum i se porunci, avându-i de-o parte și de alta pe unchiul și pe fratele ei, și îi zâmbi mamei ei.

— Ultimul meu mic dejun ca Alys Reekie.

— Încetează, o sfătui iute Ned. Altminteri o faci pe maică-ta s-o ia de la capăt.

Domnul Stoney, soția lui și fiul lor ajunseră cu căruța și sunară clopoțelul ca să cheme bacul chiar când familia Reekie isprăvea micul dejun. Ned ieși să-i traverseze peste apa crescută. Când ajunseră pe insulă, Alinor rostogoli butoaiele cu bere pentru nuntă și cei doi bărbați le

încărcară în căruță. Alinor avea două roți de brânză și două pâini coapte în cuptorul mare de la moară.

— Ești gata? o întrebă domnul Stoney pe Alys. Ți-ai împachetat toate lucrurile?

— Sunt gata, sunt gata! zise ea gătuită de emoție.

Richard sări jos din spatele căruței, cu chipul îmbujorat de la frig și sfială. Îi luă mâinile și i le sărută pe fiecare, apoi o sărută pe buze.

Doamna Stoney coborî de pe capră și Alys îi făcu o reverență, sărutându-și apoi soacra. În timp ce adulții se salutau, fata își strecură mâna în strânsoarea caldă a mâinii lui Richard.

— Îi aduc lucrurile, îi zise Ned lui Alinor. Sunt toate pregătite?

Alinor și Ned intrară în casă și aduseră un mic teanc de pânzeturi bune, cele mai bune din casa bacului, și o traistă cu lucrurile personale ale lui Alys. Ochii doamnei Stoney se îndreptară iute spre traista mică, dar femeia nu zise nimic. Richard îi dădu mâna lui Alinor ca s-o ajute să urce și o ridică pe Alys în căruță.

— Noi o să mergem pe jos prin mlaștină, zise Ned referindu-se la el și la Rob. Ne vedem la ușa bisericii!

— Nu întârziați! îi atenționează Alys. Nu vă murdăriți de noroi pe pantofi – ocoliți pe dig!

— N-o să mă fure sirenele, o tachină Rob. Ajungem acolo înaintea voastră!

Domnul Stoney își îndemnă cei doi cai la drum și se îndreptară spre sud, în vreme ce Ned puse capacul de lut peste foc, închise ușa din spate și porni împreună cu Rob spre biserică pe potecile ce traversau portul inundat.

Toată parohia veni să asiste la nunta frumoasei fete Reekie cu fiul înstăritului fermier; mulți dintre ei se bucurau să vadă că fiica lui Alinor ajunsese atât de bine, câțiva murmurau că-i păcat că pleacă de pe insulă. Ned era cunoscut de toți cei de pe Insula Sealsea datorită îndelungatului său serviciu pe bac, așa cum fusese și tatăl lui înainte, iar majoritatea femeilor ceruseră sfaturi de sănătate de la Alinor sau fuseseră asistate de ea la naștere. Această căsătorie era un extraordinar salt pe scara socială pentru familia care se ocupase de bacul de pe insulă de când își puteau aduce aminte cu toții, dar toată lumea recunoștea că, dacă era cu puțință ca o fată să se mărite bine datorită frumuseții ei, aceea ar fi Alys.

Se iscară multe comentarii despre Rob în timp ce acesta își ocupa locul în spate, pe băncile destinate bărbaților. Unii dintre cei care-l văzuseră în timpul verii defilând în partea din față a bisericii alături de familia Peachey erau bucuroși că flăcăul fusese nevoit să revină la o poziție umilă. Însă tinerii, mai ales fetele, observară diferența dintre Rob, fostul lor tovarăș de joacă, fiul lui Zachary Reekie, pescarul dispărut, și acest nou Rob, cu cunoștințele lui de latină, ucenicia în Chichester și haina bine croită.

Nimeni nu rosti cu glas tare că cei doi copii Reekie fuseseră binecuvântați cu șanse nemaîntâlnite, ținând cont că se născuseră într-o colibă de pescar, având drept mamă pe fiica unui podar și ca tată un terchea-berchea care acum era dat dispărut. Nimeni nu zise că norocul lor nu putea fi doar șansă, farmec sau pricepere. Nimeni nu repetă vechea poveste că erau născuți din zâne, că propriul lor tată jurase asta și că frumusețea și norocul erau darurile mamei lor – o

ibovnică a zânelor, îndrăgită de lumea nevăzută și călăuzită de aceasta. Însă aproape toată lumea se gândea: cum altfel puteau copiii Reekie să fie binecuvântați în mod atât de nemeritat? Cum altfel putea mama lor să scape dintr-o căsnicie violentă cu capul sus și fără un semn pe ea? Cum altfel să fi dispărut, atât de convenabil, Zachary? Nimeni nu voia să spună așa ceva în ziua nunții lui Alys, dar erau destui cei care o gândeau și, uitându-se unii la alții, vedeau că și alții gândesc la fel.

Alys dădea să intre în biserică, iar Alinor o urma, când doamna Stoney le opri în pridvorul bisericii.

— Ai zestrea? întrebă ea. Trebuie să mi-o dai aici.

Alinor se opri și se întoarse spre fiica ei. Alys roși un pic și vârî mâna în buzunarul rochiei, pe sub șorț.

— Dacă lipsește din ea, mai bine-mi spui acum, zise doamna Stoney cu asprime. Înainte să mai faci un pas.

— Nu lipsește, zise Alys.

Alinor se strădui să încuviințeze din cap ca să-și arate convingerea că Alys are toți banii. Munciseră toate orele posibile la moară, torseseră lână, dar chiar și cu banii încasați pe bac și cu simbriile lui Rob, Alinor credea că Richard trebuie să-și fi donat toată moștenirea.

Triumfătoare, Alys îi înmână doamnei Stoney punguța și ea o cântări în palmă, după care o deschise și aruncă un ochi înăuntru. Alys se uita la soacra ei, iar chipul său semăna cu o sculptură. Femeia răsturnă monedele în mână: coroane din aur, șilingi de argint, fără mărunțiș, fără monede din cupru – o avere.

— Ai făcut rost de ea, zise doamna Stoney de parcă nu-i venea a crede.

— Bineînțeles, confirmă Alys.

— Bineînțeles, repetă Alinor.

— Atunci putem să intrăm, spuse doamna Stoney vârând punguța în buzunarul pelerinei. O să pun asta diseară în cufărul nostru de la fermă.

Doamna Stoney se întoarse și intră în biserică pe lângă spațiul de stat în picioare destinat bărbaților de rând, apoi ocupă un loc pe o bancă aproape în față, în vreme ce ocupantul obișnuit al acesteia se trase mai la o parte, bosumflat. Alys își luă mama de mână și se duse să stea în spate, așteptând să fie chemată la altar. Richard aștepta în partea din față a bisericii.

— Duminica viitoare, ăla e locul unde o să stau eu, îi șopti Alys mamei ei, încuviințând din cap faptul că doamna Stoney ocupase cu hotărâre banca din față. Iar tu o să stai lângă mine. A meritat să strângem fiecare penny, nu-i așa? Vom avea propria noastră bancă.

— ăia n-au fost penny, zise Alinor, încă uluită că Alys a avut o punguță de zestre cu suma completă.

— Richard, îi șopti fiica ei zâmbindu-i. Ți-am zis eu că n-o să riște să mă piardă.

În spatele lor, ușa bisericii se deschise și sir William înaintă tacticos pe culoar, salutându-i din cap în stânga și-n dreapta pe arendașii săi, fără să arate vreun semn de doliu după regele pe care îl pierduse și pentru înfrângerea cauzei sale. Chipul lui exprima obișnuita indiferență calmă. Aruncă o privire fugară spre bărbații din fundul bisericii, ignorându-i pe Ned și pe ceilalți bărbați cunoscuți drept „capete-rotunde”. În urma sa, ca întotdeauna, veneau slujitorii în ordinea importanței; înaintea acestora pășea oaspetele său, James Summer.

Alinor, care stătea alături de Alys, neobservată în fundul bisericii, închise ochii. Se simți țeapănă ca o bară de fier pe nicovală. Nu se gândise că James e încă la conac. Nu-i trecuse prin minte că el va veni la biserică în ziua nunții lui

Alys. Alinor se apucă strâns de spătarul băncii ca să alunge senzația de leșin. Își mușcă buza. Rămase nemișcată, de parcă ar fi fost un lucru fragil care putea să se crape și să dispară, de parcă s-ar fi putut risipi dacă nu-și ținea răsuflarea.

Pastorul anunță primul imn, iar enoriașii se poticniră pe parcursul versurilor necunoscute, cu muzicanții ce-i dădeau înainte din scripcă și tobă. Alinor deschise ochii, își veni în fire și dădu din buze ca și cum ar fi cântat și ea.

Inima îi bubuia de ușurare că nu i se confesase lui Alys, care se uită fără interes la cei din casa Peachey. Alinor se gândi că, dacă fiica ei ar fi știut că James e tatăl pruncului pe care-l purta în pântec și l-ar fi văzut trecând pe lângă ea fără să-i arunce o privire, rușinea și umilirea ei ar fi fost de neîndurat. Întoarce un pic capul astfel încât privirea ei să ocolească banca rezervată conacului. Poate că asta îi era pedeapsa pentru că se încrezuse cu nesăbuiță într-un tânăr care vorbea de iubire neprețuită, dar trăia într-o lume luxoasă, care zicea că e nebun după ea, dar era mult prea chibzuit când venea vorba de viitorul lui. Alinor își dădu seama că imnul se sfârșise și se lăsă cu supunere în genunchi, pentru rugăciuni. Nu putea să facă nimic pentru a-l împiedica pe bărbatul care o trădase să asiste la cununia fiicei ei. Cel mai bun lucru pe care putea să-l facă era să ia parte la fericirea lui Alys din acea zi și să nu îngăduie propriei nefericiri să-i distragă atenția. Alinor închise ochii și lăsă capul în jos. Nu era în stare să găsească cuvinte pentru o rugăciune; izbuti doar să-și dorească să treacă cu bine de nunta fiicei ei și să se sfârșească ziua fără să se dea de gol.

James, în partea din față a bisericii, simți prezența lui Alinor în spatele lui și trebui să lupte cu tentația de-a verifica dacă ea îl caută din priviri. Nu crezuse c-ar putea

îndura să treacă pe lângă ea; nu credea că ar rezista la lunga slujbă religioasă. Uitase că e ziua nunții lui Alys și că asta nu avea nici o însemnătate pentru sir William. Doamna Wheatley, bucătăreasa, ar fi putut să-i spună acest lucru, precum și că făcuse un tort mare pe care să-l ducă la ferma Stoney pentru ospățul de nuntă, dar femeia nu știa că el e interesat de Alinor. Ea nu și-ar fi închipuit că el tremura de dorință când a îngenunchat, când și-a pus capul pe mâini și s-a rugat la Dumnezeu să-l ferească de păcat și de nechibzuință.

Când în sfârșit slujba se încheie, pastorul nu se duse în partea din spate a bisericii pentru a-și saluta și mustra enoriașii, ca de obicei. James așteptă nerăbdător ca servitorimea de la conac să iasă prima din biserică și să-l elibereze din această veghe – și atunci își dădu seama că servitorii nu plecau.

— Astăzi sărbătorim o cununie, zise pastorul. Aceia dintre voi care nu doresc să participe pot pleca. Vă rog să nu zăboviți în curtea bisericii și să nu le dați voie copiilor să se joace printre pietrele funerare.

Urmă un mic murmur din partea epitropilor bisericii, care încuviințară spusele pastorului că folosirea tradițională a bisericii ca punct de întâlnire de către enoriași nu era pioasă.

— Iar aceia dintre voi care asistă la cununie, vă rog să veniți mai aproape, zise el.

James, privind în jur cu mirare, zări cu coada ochiului chipul palid al lui Alinor și își aminti, cu o tresărire, că e ziua nunții fiicei ei. Își dori cu ardoare ca sir William să-și conducă servitorimea afară și, o clipă mai târziu, își dădu seama cu groază că lordul rămăsese în jilțul lui, onorând cununia cu prezența sa.

Richard Stoney se duse la locul lui de la baza treptelor ce duceau la altar, chiar în fața mesei simple și neîmpodobite a altarului, care bloca acum drumul spre jubeul sculptat în piatră și spre capătul estic, gol, al bisericii.

Alinor se concentră la nuntă, alungându-și din minte toate gândurile legate de James.

— Dumnezeu să te binecuvânteze! Du-te, îi zise ea lui Alys, zâmbindu-i cu dragoste.

Ned veni din locul destinat bărbaților și-i oferī lui Alys brațul, ceremonios ca un lord. Alys, foarte palidă, dar zâmbitoare, își netezi șorțul cel nou peste pântecul mărit și-l luă de braț. Alinor, ținând pelerina fiicei sale, păși în spatele celor doi pe culoar, îndreptându-se spre masa de împărtășanie. Ned și Alys se opriră în fața pastorului, iar Alinor, care stătea în spatele lor, se pomeni chiar lângă James, aflat în banca destinată conacului. Era aproape ca și cum ei doi s-ar fi aflat în fața altarului în ziua propriei cununii. James se uită în gol, fără să vadă pupitrul din lemn din fața lui pe care era așezată Biblia. Alinor fixa partea din spate a bonetei fiicei ei, acolo unde mica fundă tremura.

Pastorul dădu citire cuvintelor nou aprobate pentru slujba de cununie, iar Richard și Alys repetară jurămintele. Ned dădu mâna micuță a lui Alys lui Richard și acesta îi puse verigheta pe deget. Cununia se înfăptuise. La adăpostul pelerinei lui Alys, pe care o ținea în fața pântecului, Alinor își lăsă degetele să se relaxeze din strânsoare. Se simțea ușurată. Cununia se înfăptuise și Alys era acum doamna Stoney, o femeie măritată. Indiferent ce se alegea de mama ei, bunul nume al lui Alys era asigurat, viitorul ei era garantat. Alinor simți lacrimile înțepându-i pleoapele: Alys era o femeie măritată, era doamna Stoney de la ferma Stoney. Era în siguranță.

— Amin, zise tare sir William și toată lumea repetă.

Richard își sărută mireasa și toți enoriașii se duseră să felicite tânărul cuplu. Alys, îmbujorată și zâmbitoare, sărută pe toată lumea. Richard fu bătut amical pe spate și felicitat. Cei doi tineri se opriră în fața lui sir William, care sărută mireasa. James îi felicită zâmbind și dădu mâna cu Richard. Apoi, deodată, mulțimea venită să le ureze cele bune se risipi și James se pomeni în fața lui Alinor. Ea avu impresia că sunt complet singuri, într-o lume tăcută.

— Te felicit pentru fericirea fiicei dumitale, doamnă Reekie, îngăimă el, de parcă ar fi fost pocnit peste gură și ar fi avut fața amorțită.

— Mulțumesc.

James abia dacă o auzi din pricina zgomotului: gălăgia celor care-i felicitau pe tinerii însurăței, scârțâitul ușii bisericii și enoriașii care ieșeau în curtea înghețată, minunându-se de ger. Încercă să adauge alte urări de bine, dar nu izbuti să vorbească. Alinor se uită la el o singură dată, apoi lăasă privirea în jos.

— O să venim un pic la masa de nuntă, anunță jovial sir William. Oricum mergeam călare până la Chichester.

— Sunt încântată! zise doamna Stoney făcând un pas în față și roșind de mândrie. Am fi încântați.

Alinor nu se uită la James ca să-l îndemne să refuze. Parcă n-ar fi fost nimic între ei, nici taină, nici iubire, și el n-ar fi înțeles de ce nu voia ea să fie prezent la ospățul de la nunta fiicei ei. Parcă totul ar fi fost dat uitării, parcă ar fi fost străini, așa cum spusese el că vor fi. Alinor le făcu o reverență stăpânului ei și bărbatului pe care îl adorase, apoi să răsuci fără alt cuvânt și o urmă pe Alys afară, în soarele rece de iarnă.

Ned și Rob se întorseseră deja la bac ca să-i traverseze râul pe toți cei care mergeau pe jos la ferma Stoney. Fermierul Stoney aștepta pe capra căruței lângă poarta cimitirului.

— Asta a fost o zi de muncă bună, doamnă Rekie, zise el încântat când Alinor ieși pe poartă.

— Da, într-adevăr, încuviință Alinor zâmbind.

— N-am crezut c-o să faceți rost de zestre, adăugă bărbatul cu o sclipire veselă în ochi. De bună seamă l-oi fi vândut pe tânărul Rob statului Virginia în loc să-l dai ucenic.

Alinor se strădui să râdă.

— Alys e fată harnică, zise ea. A muncit în fiecare zi și a tors lână toată noaptea.

— Chiar și așa. Știu că asta n-ar fi acoperit suma. Sper că nu te-ai îngropat în datorii.

— Alys a avut darul de la tatăl ei și fratele meu ne-a ajutat, zise ea tăinuind rolul lui Richard.

— Ei, ia urcă dumneata aici, o invită el, dându-i o mână ca s-o ajute să se suie în căruță. Și uite-o și pe miresica noastră.

Alys se așeză pe locul de onoare lângă domnul Stoney, pe capră. Doamna Stoney se înghesui lângă ea, Alinor și Richard luară loc în spate și vreo câțiva vecini ai familiei Stoney urcară și ei ca să scutească mersul pe jos. Doamna Wheatley venea de la conac cu Stuart, lacheul, cărând un tort mare de fructe, și fu ajutată să urce în căruță, unde ținu tortul pe genunchi.

— E toată lumea la bord? întrebă domnul Stoney, după care îndemnă caii să pornească.

Uitându-se înapoi pe drum, Alinor văzu că James e deja pe cal, dar că cineva îl reținuse pe sir William. Acesta era călare și stătea de vorbă cu unul dintre arendași, care îi explica de zor ceva, cu pălăria în mână. Cotitura drumului îi ascunse privirii ei. Speră din suflet că sir William și James vor fi reținuți mai mult și că apoi se vor hotărî să nu mai vină deloc. Nu știa cum ar trece de ospăț dacă James ar fi prezent, fără să se uite la ea, fără să-i vorbească, mai neînsemnat decât un străin pentru ea, ba mai rău de-atât – un bărbat care alesese să se descotorosească de ea și nu arăta nici o urmă de regret.

Apa era în scădere în vad, îndeajuns de mică încât domnul Stoney să treacă cu căruța, iar oamenii care erau pe jos trecură cu bacul, Ned trăgând de funie. Cum era ziua nunții lui Alys, nu percepu taxă de traversare și mulți glumiră că o să-i taxeze dublu ca să-i aducă înapoi acasă. Ned avea să rămână la bac până când toți oaspeții treceau râul, apoi el și Rob aveau să li se alăture nuntașilor la moară.

— Ne vedem mai târziu! îi strigă Alys. Să nu întârzii!

Ned îi făcu cu mâna și trase bacul înapoi pe insulă, în timp ce căruța se îndreptă spre moară. Domnul Miller aștepta la poarta din uluci.

— Intrați, intrați! Închinați un pahar în cinstea miresei! exclamă el. Și avem o șuncă pe care v-o oferim pentru ospăț.

— Vă sunt recunoscător, zise domnul Stoney mânând caii în curtea morii.

— Nu putem să stăm mult, îl atenționează doamna Stoney coborând din căruță. Trebuie să ajungem la fermă înaintea lui sir William. Sir William vine la noi acasă pentru masa de nuntă.

— O să-l vedeți când trece călare, o liniști domnul Miller. Nu mă îndoiesc c-o să se oprească și el pentru un pahar din berea mea. Nu știu să fi trecut vreodată pe lângă ușa mea fără să intre un pic.

Richard Stoney îi dădu argatului hăturile cailor tatălui său. Doamna Wheatley puse cu grijă tortul pe podeaua căruței și se dădu jos prin spate.

— Nu știu ca berea lor să fie atât de bună, îi zise ea încet lui Alinor. Nu cred că sir William e nevoit să plece de-acasă ca să bea bere bună.

— Bineînțeles că nu, răspunse Alinor cu loialitate, abia știind ce zice. Dar mă bucur că doamna Miller bea un pahar în cinstea lui Alys. O muncește atât de mult!

— O bucătărie afumată, șopti doamna Wheatley, folosind vechea descriere a unei neveste arțăgoase.

Alinor zâmbi. Simți pruncul mișcându-se în pântec și se rezemă o clipă de tocul ușii, gândindu-se cât e de obosită și ce zi lungă o așteaptă.

— Te simți bine? o întrebă doamna Wheatley.

— O, da, răspunse vesel Alinor. Sunt fericită pentru Alys. Dar a fost o caznă, știi?

Cele două femei trecură prin bucătărie până în salonașul unde Alinor mai intrase până atunci doar ca să facă curat și să lustruiască mobila. Însă în ziua aceea salonașul era deschis și nuntașii erau oaspeți. Pe masa rotundă așteptau pahare și biscuiți, iar doamna Miller se gătise cu cel mai bun sort și cu boneta albă cea mai frumoasă. Domnul Miller încălzi berea pe vatră și Jane îi turnă fiecăruia câte o cănuță.

— Unde-i Peter? o întrebă Alinor pe Jane.

— S-a dus să se joace cu băieții soților Smith, zise ea.

— În sănătatea miresei, noua doamnă Stoney! închină domnul Miller înălțând cana din cositor. Și pentru fericirea tânărului cuplu!

— Sănătate! răspunseră toți ridicând paharele.

— Sănătate și fericire!

Alys, cu mâna așezată pe brațul lui Richard, le zâmbi tuturor:

— Vă mulțumesc.

— Dumnezeu să ne binecuvânteze pe toți, adăugă Richard.

Fericit să aibă musafirii doar pentru el cât doamna Miller era la bucătărie, domnul Miller dădu să spună ceva:

— Mi-aduc bine aminte ziua nunții mele începu el, când se auzi un țipăt strident din bucătărie.

— Hoții, hoții! striga doamna Miller. Hoți în

Doamna Miller dădu buzna în salonaș ținând în mână punguța din piele roșie cu zestrea lui Jane; avea degetele murdare de funingine de la cărămizile hornului și se albise la față din pricina șocului.

— Doamne ferește, zise doamna Wheatley. Ia loc, doamnă Miller. Ia loc. Ce s-a întâmplat?

Doamna Miller o împinse la o parte.

— Uite! zise ea ținând punguța ridicată. Uite!

— Ce-i asta, draga mea? o întrebă domnul Miller. Sigur nu

— Punguța cu economiile mele, bălmăji doamna Miller. Zestrea lui Jane. Tocmai am scos-o ca să-i dau fetei o jumătate de coroană ca dar de nuntă. Nu că i-aș fi dator vreun penny. Însă am vrut să-i fac un dar în ziua nunții și

— Nu-mi spune c-ai fost jefuită! zise soțul ei.

Drept răspuns, doamna Miller scutură punguța. Se auzi un clinchet liniștitor de monede, iar punguța părea grea. Cu siguranță, era plină cu monede.

— Nu-ți lipsește din ea, o contrazise el luând punguța și cântărind-o în mână. Sunt vreo patruzeci, poate cincizeci de lire înăuntru, cred. Îmi dau seama după greutate și după cum sună monedele. Ajungi să știi

— N-am fost jefuită, zise ea furioasă. Nu jefuită. Aș fi preferat să fiu jefuită decât asta Mi s-au făcut farmece.

În salonaș se auzi un murmur de teamă superstițioasă din partea tuturor.

— Ce? întrebă domnul Miller.

— Ce? repetă doamna Wheatley. Poftim, doamnă Miller, stai jos. Nu știi ce spui.

Doamna Wheatley o ajută pe doamna Miller să se așeze pe un scaun. Alinor veni la ea și-i puse mâna pe frunte să vadă dacă are febră, apoi zări o privire piezișă din partea lui Alys. Mireasa era palidă de parcă ar fi văzut o stafie. Deschise gura și se întoarse spre mama ei parcă vrând să i se adreseze, dar nu zise nimic.

Alinor simți că i se face foarte frig. Luă mâna de pe fruntea doamnei Miller.

— Ce s-a întâmplat? întrebă ea încet. Ce s-a întâmplat, doamnă Miller?

— Mamă, șopti Alys.

Fără un cuvânt, doamna Miller smulse punguța din mâna soțului ei și o desfăcu.

— Vezi asta? Uită-te ce-i înăuntru! Uită-te! O să-ți arăt!

Îi făcu semn lui Alinor, care, fără să se gândească, ținu mâinile căuș, iar doamna Miller răsturnă conținutul punguței. Monedele erau fierbinți din ascunzătoarea lor și ciudat de ușoare. Alinor ținea în palme aur al zânelor, monedele tocite și ciobite pe care-i plăcea să le strângă, banii pierduți ai celor de demult, monedele antice de pe țărmul saxon. În punguță ele zăngăniseră ca niște monede cu valoare, cântăriseră ca niște monede bune, dar acum,

răsturnate în palmele lui Alinor, erau în mod limpede false. Având mâinile pline cu propria colecție de bănuți, Alinor se uită la groaza întipărită pe chipul fiicei ei și pricepu îndată ce făcuse aceasta.

— Aurul zânelor, zise cu teamă doamna Miller. În casa mea. Comoară preschimbată. Aveam aici o punguță cu aur și argint, zestrea lui Jane. Rareori mă ating de ea. O țin la păstrare în ho în ascunzătoarea mea. Și o vrăjitoare mi-a schimbat economiile cu aurul zânelor. Ca să nu-mi dau seama că lipsesc! Ca, dacă scot punguța și o cântăresc în mână, să cred că totul e bine! Mi s-au făcut farmece și eu nici măcar n-am știut! I-a luat o vrăjitoare pe toți. Toți banii mei!

— Ți-am zis de o sută de ori: era o ascunzătoare prostească începuse domnul Miller.

— Și cufărul? se întoarse doamna Miller spre soțul ei. Cufărul de sub pat?

El se albi la față și, răsucindu-se pe călcâie, plecă în grabă din cameră. Auziră pașii lui grei răsunând pe scara spre dormitor, scârțâitul ușii, pe bărbat străbătând camera și apoi zgomotul cufărului târât de sub pat.

Alinor, cu mâinile pline de monede fără valoare, rămase nemișcată asemenea tuturor celorlalți și ascultă cu atenție.

— Doamne ferește, Doamne păzește, șopti doamna Miller în salonașul cufundat în tăcere. Asta-i tot ce avem pe lume. Suntem ruinați dacă și acela a fost vrăjit.

Îl auziră pe domnul Miller bâjbâind cu cheile și apoi scârțâitul unui capac. Îi auziră oftatul de ușurare și zăngănitul monedelor răscolite. Apoi bărbatul trânti capacul la loc, încuie cufărul și veni încet pe scări, punând cheile în buzunarul de la vestă.

— Slavă Domnului că-i acolo, zise el din ușă, pământiu la față. Banii de la moară sunt în siguranță. Doar economiile tale au dispărut. Zestrea lui Jane. Cât era acolo?

Chiar și sub efectul devastator al pierderii suferite, doamna Miller nu avea de gând să-i spună soțului ei câți bani pusese deoparte de-a lungul anilor.

— Aveam lire, zise ea cu ranchiună. Mai mult de patruzeci de lire. Cum o să-mi iau banii înapoi de la o vrăjitoare?

— Ar putea fi un hoț în trecere, își dădu cu presupusul doamna Wheatley. Cineva din curte?

— Ce hoț lasă un morman de aur al zânelor? Nimeni n-a intrat aici. Nimeni nu știe unde îmi ascund banii. E o vrăjitoare. De bună seamă că-i o vrăjitoare. Mi-a luat banii prin farmece și mi i-a lăsat pe-ai ei în schimb. Țștia sunt bani de vrăjitoare. E lucrătura unei vrăjitoare.

Cei din cameră tăcură. Liniștea deveni apăsătoare. Treptat, ca un gând care se înfiripă în minte, toți se întoarseră spre Alinor. Toți se uitară la Alinor, care muncise pentru doamna Miller încă de când era copilă, care era cunoscută drept vindecătoare cu iscusințe dincolo de această lume. Alinor, care avea nevoie de aur pentru zestrea fiicei ei, pentru ucenicia fiului ei, Alinor, despre care propriul ei soț spusese că e ibovnica lorzilor de pe tărâmul zânelor. Încet, toți se uitară spre ea, spre locul unde stătea în picioare, cu chipul foarte palid și mâinile pline de aurul zânelor.

— M-ai văzut luând punguța din horn în ziua când ai mers la târg și mi-ai cumpărat dantelă pentru guler, îi zise doamna Miller.

Alinor își aduse aminte că întorsese capul și-o zărise pe doamna Miller, reflectată în tava lucioasă de argint, pe când scotea punguța.

— Asta a fost acum multe luni, zise ea înghițind anevoie. În toamnă. Anul trecut.

— Dar știai de ascunzătoarea ei? o întrebă doamna Wheatley.

Alinor se întoarse spre prietena ei:

— Da. La fel cum știau mulți, aș zice.

— Dar dumneata știai, Alinor?

— Și aveai nevoie de bani, sublinie doamna Stoney. N-am crezut nici o clipă că dumneata o să izbutești să strângi zestrea.

— Am muncit, izbucni Alys. Toată lumea ne-a văzut. Am muncit amândouă. Ca niște câini. Aici la moară, toți ne-au văzut muncind aici, și am tors lână, iar eu m-am ocupat de bac. Și tata mi-a dat și unchiul meu ne-a împrumutat

— N-am crezut c-o să fie îndeajuns, interveni domnul Stoney. Eram convins că ai împrumutat de la cineva.

— Nu! zise Alinor cu mândrie, apoi se gândi c-ar fi trebuit să spună da.

— Am ajutat-o pe Alys, o întrerupse Richard, iar mama lui îi aruncă o privire furioasă.

— Nu era treaba ta să faci asta, zise ea tăios.

— Chiar și așa, zise domnul Stoney, ai avut doar simbria.

— Moștenirea lui? zise Alinor.

Cum mâinile îi tremurau, aurul zânelor sclipi.

— Ce moștenire? N-are nici o moștenire, răspunse domnul Stoney.

Alys se uită la mama ei, cu ochii cășcați și fața palidă, și clătină tăcut din cap. Nu exista nici o moștenire.

— Doamnă Reekie, zi că nu-i așa! îi ceru încet domnul Miller. Te cunosc de ani de zile. Spune că nu-i așa.

— Bineînțeles că nu-i așa! repetă Alinor.

Chiar și în propriile urechi, vocea sa răsună slab, tăgăduirea, neconvingătoare. Întinse mâinile spre trupul

rotofei, liniștitor al domnului Miller, parcă vrând să-i dea lui aurul zânelor.

— Nu, nu-l vreau! zise el făcând un pas înapoi și ducând iute mâinile la spate. Nu-l vreau în casa mea.

— Lăsați-mă să-l arunc afară pe ușă, atunci!

Alinor dădu să meargă la bucătărie, către ușa deschisă dinspre curte. Însă doamna Miller i se puse în cale.

— Nu așa de iute, zise ea. Va trebui să dai socoteală pentru asta. N-ai voie să dai fuguța afară. Ține ăla până când dovedești că nu-i al dumitale!

— Și unde-i zestrea mea? întrebă Jane.

Alinor încercă să râdă, cu mâinile lipicioase de la monedele lipsite de valoare.

— Doamnă Miller, sunt vecina dumitale de-o viață. Mama mea te-a adus pe lume

— Și toată lumea zicea că e vrăjitoare.

— Nu, nu zicea.

— Făcea farmece. Era vindecătoare. Putea să găsească lucruri pierdute. Putea să ia lucruri, îi aminti doamna Miller. Putea să arunce o vrajă

— Dar eu nu. Dumneata știi că eu nu.

— Mâinile dumitale sunt pline cu aurul zânelor! De unde a apărut?

— N-am luat eu banii dumitale! exclamă Alinor. Nu i-am preschimbat în ăsta!

— Puneți mâna pe ea! zise doamna Miller, de parcă glasul ridicat al lui Alinor ar fi schimbat totul. Ne blestemă. Iar tu, îi porunci ea soțului ei, adu-l pe celălalt episcop al bisericii sau pe pastor. Va trebui să fie pusă sub acuzare.

— Înapoi la biserică?

— Mă contrazici? țipă doamna Miller la el. E o vrăjitoare în casa noastră, cu mâinile pline de aurul zânelor, și tu stai și mă contrazici?

Domnul Miller îi aruncă o privire uluită lui Alinor și trecu din salonaș în bucătărie, unde își puse pelerina de iarnă. Deschise ușa dinspre curte și toți auziră tropotul unui cal.

— Sir William, zise domnul Miller cu ușurare vădită în glas. Vine Înălțimea Sa. El e magistrat. Poate să stabilească ce-i de făcut.

Toți cei din salonaș se înghesuiră în jurul lui Alinor și o conduseră prin bucătărie afară în curtea morii pentru a-l întâmpina pe călărețul solitar. Însă nu era sir William. Era James Summer.

— Înălțimea Sa e pe drum, zise el zâmbind, dar amuți când o văzu pe Alinor, cu palmele făcute căuș pline de monede, înconjurată de oameni înspăimântați. Ce-i asta? Ce se petrece aici?

— E doamna Reekie, acuzată că-i vrăjitoare, îl informă doamna Wheatley, ducându-se la capul calului și uitându-se în sus la James. Doamnei Miller i-au fost preschimbate economiile în aur al zânelor și o acuză pe Alinor Reekie, care nu se apără.

— Poftim? întrebă James nevenindu-i să creadă.

Alinor nu se putu aduna să se uite la el, să-i vorbească.

— Nu-i adevărat, zise Alys împingându-se în față. Bineînțeles că nu-i adevărat.

— Atunci, cum de economiile mele sunt prefăcute în aur fals și adevăratele monede au dispărut? întrebă doamna Miller. Cine ar face așa ceva, dacă nu o vrăjitoare? Cine ar putea să facă un asemenea lucru? Și nu știe toată lumea că lui Alinor i-a plăcut dintotdeauna aurul zânelor? Chiar și când era fetiță, îl găsea și-l păstra.

— N-am furat eu banii dumitale! Bineînțeles că știam unde-i ții ascunși. Știam de luni întregi - probabil toată lumea știe. Dar nu i-am furat. N-aș fura de la dumneata sau de la altcineva! M-am vânturat prin casa și grădina

dumitale toată viața. Intru în casele oamenilor tot timpul. Nu sunt multe locuințe pe Insula Sealsea în care să nu fi intrat, și niciodată n-am luat nimic. Sunt o moașă cu autorizație

— N-ai autorizație acum, observă un bărbat, făcând-o pe Alinor să se întrerupă și să se uite la el.

— Asta nu-i vina mea! zise ea. Cum puteți să spuneți asta împotriva mea?

— Și cum rămâne cu nevasta și pruncul lui Ned?

Alinor icni.

— A pierdut copilul. Am făcut tot ce-am știut

Alți oaspeți la nuntă veniseră în urma lui James în curte. Alinor se uită în jur la cei douăzeci de vecini ai ei și le văzu chipurile nedumerite și temătoare.

— Mă cunoașteți. Toți mă cunoașteți. Niciodată n-aș

Alinor nu izbutea să vorbească, nici măcar ca să se apere.

— Ei bine, cineva a făcut asta, zise domnul Miller apăsător uitându-se în sus la James, care era tot călare, înlemnit de nehotărâre, în vreme ce toată lumea apela la el să spună ce trebuie făcut.

— Ce credeți, domnule?

— Doamna Reekie va trebui să apară în fața magistratului pentru a-și dovedi nevinovăția, zise James reticent.

— Sir William vine în urma dumneavoastră? întrebă domnul Stoney.

— Da, răspunse James. E pe drum.

— El e magistrat. E potrivit. Poate audia cazul împotriva ei acum, îndată ce sosește, zise domnul Miller care, ca epitrop al bisericii, cunoștea legea.

Se apropie un pic mai mult de James și luă frâiele calului său.

— Nu vrem să fie trimisă la închisoare în Chichester, murmură el iute. E o femeie cumsecade. Nu vrem să fie judecată pentru hoție. O să fie spânzurată dacă lipsesc mai mult de trei lire, iar în punguța aia erau cincizeci. Cel mai bine ar fi să facem asta aici, în sat. Cel mai bine ar fi ca lordul să hotărască aici, unde putem să păstrăm lucrurile între noi. Mai bine să începem, domnule, ca să nu se gândească nimeni la Chichester.

Uluit de spusele domnului Miller, James acționează. Descălecă și grăjdarul îi luă calul și-l duse în grajd.

— Voi consemna probele, zise el suficient de tare ca să-l audă toată lumea. Eu și sir William vom discuta când va sosi.

James încercă să schimbe o privire cu Alinor, dar ea se uita în altă parte, la fiica ei. Alys era palidă. Se ținea strâns de brațul lui Richard și privirea îi era ațintită pe chipul mamei ei.

— Unde e fratele acuzatei? întrebă James, gândindu-se că Edward ar avea o voce puternică în această comunitate înfricoșată.

— N-avem nevoie de el, interveni doamna Miller. N-are nici un control asupra ei. Ea face ce vrea. El nici măcar nu și-a putut salva nevasta. Ea n-are tată, iar acum zice că n-are soț, deși Zachary Reekie n-are mormânt.

— Pur și simplu a dispărut, zise cineva din spatele mulțimii. A vorbit-o de rău într-o zi, și în ziua următoare a dispărut.

— Domnul podar este un martor însemnat, hotărî James în dezacord cu ei. Trimiteți după el.

Glasul potolit al lui James, tonul lui autoritar le domoli spaima. Uitându-se în jur la oamenii înghesuiți în curtea lui, domnul Miller simți că le scade dorința de violență, de ceva palpitant.

— Da, așa-i cel mai bine. Du-te și adu-l, băiete, îi zise el grăjdarului.

Se întoarse spre James, adresându-i-se cu deferență:

— Aveți nevoie de o masă și hârtie, domnule. Cel mai bine ar fi să stați în bucătărie, dacă nu vă deranjează. E încăperea cea mai mare și acolo avem masă și scaunul cu spătar înalt.

James încuviință din cap și domnul Miller o luă înainte, conducându-l în bucătărie, unde porunci ca masa cea mare să fie trasă în fundul încăperii și să se pună scaunul cu spătar înalt dinapoia ei. După aceea, îl invită pe James să se așeze ca să conducă judecata, iar domnul Miller rămase în picioare alături de el, pe post de grefier ad-hoc al instanței.

— Nu am nici o autoritate, îi murmură James în timp ce-și ocupa locul.

— Știți latină?

— Da, desigur.

— Asta e îndeajuns.

James se așeză drept pe scaun și își puse mâinile pe masă, în vreme ce oamenii se înghesuiau să intre, aducând-o cu ei pe Alinor, care încă ținea monedele vechi. Doamna Miller așeză o foaie de hârtie în fața lui James și Jane aduse o călimară și un condei. De parcă s-ar fi uitat la o piesă de teatru religios, nuntașii umplură încăperea, împingând-o pe Alinor în față, să stea în picioare, izolată, dinaintea mesei. Alys s-ar fi dus cu ea, dar Richard o ținu de mână și o trase ușor spre părinții lui, de-o parte a încăperii.

— Vreau să, îi șopti ea.

— Mai bine așteaptă aici, îi răspunse el tot în șoaptă. Să vedem cum se desfășoară lucrurile. De ce credea că am o moștenire?

— O, nu știu, zise Alys redusă la tăcere.

James înmuie condeiful în cerneală, sperând că Ned va veni curând și că sir William îi va urma degrabă. Tot ce voia acum era să tragă de timp.

— Numele, i se adresă el lui Alinor de parcă ar fi fost o străină.

Se auzi un mic oftat colectiv de satisfacție. Spaima profundă de vrăjitorie era sub controlul unei autorități. Nu erau nevoiți să facă semne din degete ca să se protejeze împotriva puterilor necunoscute ale celeilalte lumi, căci un nobil care știa latină își asuma responsabilitatea.

— Îmi știți numele, replică Alinor pe un ton posac.

Sfidarea ei stârni un murmur.

— Este cumătra Alinor Reekie, interveni doamna Miller. Sora lui Edward Podarul, de la casa bacului.

James plecă privirea și scrise numele iubitei lui sus pe pagină.

— Vârsta? întrebă el.

— Am douăzeci și șapte de ani, răspunse Alinor.

— Ocupația?

— Sunt moașă autorizată și vindecătoare.

— Fără autorizație, le aminti tuturor cineva din spate.

Alinor înălță capul.

— Sunt moașă și vindecătoare, clarifică ea. Cu o bună reputație.

— Și acuzația?

Doamna Miller păși în față tremurând de mânie, cu vocea scăzută și înflăcărată.

— Eu sunt doamna Miller, de la ferma morii. Îmi păstrez economiile, zestrea fiicei mele Jane, într-o ascunzătoare din bucătărie. Acolo! arătă ea teatral spre vatră. Chiar acolo! În spatele unei cărămizi desprinse din horn.

Toată lumea se uită spre locul din horn de unde lipsea o cărămidă, și din nou la chipul palid al lui Alinor.

— Cu luni în urmă, în toamnă, era septembrie, ea a făcut un comision pentru mine la târgul de vineri din Chichester. Am rugat-o să cumpere ceva pentru mine. Am avut încredere în ea!

Se auzi un murmur despre vestita fire neîncrezătoare a doamnei Miller.

— Am pus-o să se întoarcă cu spatele când am scos punguța cu economii din ascunzătoare. Ascunzătorea mea tainică. Dar ea m-a văzut. Era cu spatele la mine, dar chiar și așa, m-a văzut!

Din mulțime se ridicară șoapte de uimire.

— Cum ar putea să se întâmple asta? întrebă James sceptic, cu condeiul pregătit.

— M-a văzut cu vederea ei specială, deși era cu spatele. Când s-a întors din nou spre mine, am citit pe fața ei că mă descoperise. Pur și simplu am știut. Mă văzuse cu ochii ei de vrăjitoare.

Se auzi un murmur colectiv. Toată lumea, în afară de doamna Wheatley și de familia Stoney, fu de acord că aceasta era, de bună seamă, o dovadă. Domnul Miller clătină din cap.

— Nu aveți voie s-o numiți vrăjitoare până când se dovedește acest lucru, o mustră James, vocea lui potolită punând capăt vorbăriei.

Se întoarse spre Alinor:

— Dumneata ai văzut această ascunzătoare?

— Am văzut imaginea ei reflectată în tavă, zise ea scurt, arătând spre vasul din argint așezat ostentativ pe bufetul mare din lemn. Mi-a spus să mă întorc cu fața spre platoul cel mare și am putut să-i văd reflexia ca într-o oglindă. Nu mă uitam după ea, dar chiar am văzut-o. Însă multă lume știe că-și ține economiile acolo. Uneori plătea oamenii cu

monede fierbinți și degetele îi erau pline de funingine. Nu era nici un mister.

Câteva dintre femeile care curățau miriștea soților Miller murmurară afirmativ, fuseseră plătite cu monede calde.

— Așa este? Întrebă James cu un pic prea mult entuziasm. Ascunzătoarea era în general cunoscută?

— Doar o vrăjitoare ar fi putut să vadă reflexia, zise doamna Miller cu nestrămutată convingere. Nimeni altcineva n-ar fi putut să mă zărească.

Doamna Wheatley își croi drum prin camera ticsită de lume până la bufet și se uită în platoul de argint.

— Se poate vedea, îl informă ea pe James. Se vede limpede.

— De ce n-ați schimbat ascunzătoarea? o întrebă James. Dacă erați încredințată că fusese dibuită?

Doamna Miller șovăi.

— N-am schimbat-o, recunosc eu ea. N-am schimbat-o.

Cuvintele ei păzură să nu aibă efectul pe care-l dorea și se chinui să-și restabilească credibilitatea.

— Pentru că m-a vrăjit ea! declară doamna Miller. Am uitat cu totul despre asta până acum. Pur și simplu am uitat și am avut încredere în ea iar și iar, fiindcă uitasem că mă văzuse. Ce-i asta dacă nu o vrajă?

— Tăgăduiești asta? i se adresă James lui Alinor, îndemnând-o ce să spună, dar ea nu se uita la el.

Era cu ochii ațintiți spre cealaltă parte a camerei, la chipul de ceară al lui Alys, și vedea că Richard Stoney o ține locului. Alinor abia dacă-l auzea pe James; se uita la fiica ei, la fiica ei iubită. Se gândea la ce-ar putea fi nevoită să facă pentru ca Alys să fie în siguranță.

— Trebuie să-mi răspunzi, o îndemnă James.

Alinor întoarse capul și-l privi cu indiferență.

— Da, am văzut-o în reflexie, încuviință ea. Dar n-am făcut nimic în legătură cu asta. Nu sunt hoasă. Nu-mi pasă unde își ține ea banii de ouă.

— Bani de ouă! Erau mai mult de patruzeci de lire acolo! exclamă doamna Miller.

— Zestrea mea! le aminti Jane tuturor.

Alinor ridică din umeri, la fel de disprețuitoare ca o doamnă de la curte.

— Nu știu. N-am văzut niciodată ce era în punguță. Nu am ținut-o niciodată în mână. Nu știu cât cântărea sau ce economii aveai în ea. Am văzut-o doar în mâna dumată când mi-ai dat bani să-ți cumpăr dantelă. Nu am atins-o niciodată, așa-i?

Disprețul lui Alinor era mai mult decât putea să rabde doamna Miller.

— Nu mă-ndoiesc c-ai preschimbat banii în aur de zâne fără să-i atingi! Fără să iei punguța din ascunzătoare! țipă ea. Nu mă-ndoiesc de asta nici o clipă! Nu mă îndoiesc că n-ai atins-o niciodată; dar ai făcut totul la miezul nopții din mlaștină, unde ești mereu singură și mergi la lumina lunii, pe cărări pe care nu merge nimeni altcineva, vorbind singură.

Alinor se clătină un pic înapoi din pricina veninului din glasul femeii.

— N-a luat-o ea! interveni deodată Alys făcându-se auzită prin gălăgia crescândă și veni în față, smulgându-se de lângă proaspătul ei soț. Știu că n-a luat-o ea!

Alinor înălță capul și întâlni privirea fiicei ei.

— Alys, taci, îi porunci.

Se uită dincolo de ea, la chipul încordat al lui Richard, și îi zise calm acestuia:

— Ia-o de aici. E ziua nunții ei. N-ar trebui să fie aici. Du-o acasă. Du-o în noul ei cămin.

El încuviință din cap, cu uimirea zugrăvită pe chipu-i tânăr, și încercă s-o conducă pe Alys spre ușă, dar aceasta se împotrivi.

— Nu merg, îi zise ea.

— Atunci păstrează tăcerea, spuse Richard. Așa cum îți zice mama ta.

— Mamă, zise ea cu disperare întorcându-se spre Alinor. Tu știi

— Da, știu, dădu din cap Alinor. Știu. Du-te, Alys.

— Complotează! exclamă doamna Miller. Deci sunt două!

Ușurat, James îl văzu pe Ned intrând în bucătărie și uitându-se în jur uluit. Rob veni în urma lui.

— Ce înseamnă asta? Ce se petrece? întrebă podarul.

— Doamna Reekie a fost acuzată că a furat economiile doamnei Miller prin vrăjitorie și că a lăsat aurul zânelor în locul lor, îi zise James.

Ned se apropie de masă, făcându-și loc prin mulțime.

— Doamne, ce oameni, zise el disprețuitor. Nu puteți să mergeți nici măcar la un ospăț de nuntă fără să vă opriți pentru o ciondăneală?

Se duse lângă sora lui, iar ea se răsuci spre el, cu mâinile pline de monede. Ned tăcu deodată, înlemnit la vederea lor.

— Ce înseamnă asta? zise el cu o voce complet schimbată. Ce faci cu monedele tale, Alinor?

— Astea sunt monedele ei? Chiar ale ei? Le recunoști? întrebă doamna Miller cu bucurie în vocea-i pițigăiată.

— Le recunoști? întrebă domnul Miller.

— Da, răspunse Ned simplu. Aș zice că da. Dar mie mi se par toate la fel. Nu sunt interesat de ele. Alinor - ce se petrece?

Rob veni lângă mama lui, iar ea se strădui să zâmbească liniștitor, cu mâinile pline de proba care o învinovăța.

Toată lumea se întoarse spre James. Nimeni nu mai avea vreun dubiu acum cu privire la acuzație. Ned oferise confirmarea absolută a vinovăției surorii lui.

— Doamnă Reekie, cum au ajuns monedele duminale în punguța doamnei Miller? Întrebă James încet.

Alinor clătină din cap, rămânând mută. Ned își scoase pălăria și sora lui răsturnă monedele în ea. Două dintre ele erau doar niște foițe de argint, atât de subțiri și de ușoare, încât îi rămaseră lipite de palmele transpirate, iar Alinor și le desprinse. Se auzi un icnet de groază, de parcă ea și-ar fi cojit aurul zânelor de pe piele. Ned puse pălăria pe masă în fața lui James, ca și cum ar fi fost o probă și n-ar fi vrut s-o atingă.

— Nu știu, zise Alinor cu glas calm. Habar n-am.

— Cred că ar trebui să așteptăm sosirea lui sir William, spuse James.

Alys îi aruncă o privire disperată, zicând:

— Dumneavoastră stați acolo, dumneavoastră hotărâți. Asta-i o greșeală, de bună seamă. Lăsați-o pe mama să meargă acasă. Haideți să mergem cu toții mai departe la nuntă.

— Taci, Alys, îi șopti Alinor.

— Mama e nevinovată, domnule, zise Rob stânjenit. Vă rog să-i spălați numele.

— O, pentru Dumnezeu, murmură doamna Wheatley. Bieții copii.

— E aurul ei de zâne, zise doamna Miller sec. După cum spune fratele ei. Ivit din preschimbarea monedelor mele bune. Ca alchimia. Aur preschimbă în zgură de metal. Ce să fie asta dacă nu o vrajă? Cu siguranță e vrăjitoare.

— Înțepați-o, îndemnă cineva din fundul încăperii, și toți începură să vorbească deodată.

— Căutați-o de urme pe corp.

— Despuiți-o.

— Puneți-le pe femei să se uite

— Țățele diavolului

— Puneți-o la încercare cu o Biblie!

— Alunițe pe piele

— Diavolul își lasă urmele

Alinor rămase neclintită, albă ca gulerul ei.

— Domnule, îi zise iute Rob preceptorului său, n-au nici un drept. Nu-i lăsați să pună mâna pe ea. Nu-i lăsați

James se strădui să se impună și să se facă auzit peste gălăgia din ce în ce mai mare.

— Încă strâng probe, declară el. Și voi lua o decizie.

— În scris, îl sprijini domnul Miller. Decizie în scris.

— Cufundați-o în apă! zise cineva și se auzi o încuviințare colectivă.

— Cufundați-o în apă.

— Asta-i singura cale!

— Cercetați-i corpul după semne și apoi cufundați-o în apă.

Alinor se uită pentru prima oară spre James, cu ochii întunecați de spaimă:

— Nu pot. Asta nu pot, rosti ea sec.

— Îi e foarte frică de apă, îi spuse Ned iute lui James. Foarte frică. Îi e teamă până și pe bacul meu. Nu poate fi cufundată.

— Opriți-vă! Opriți-vă! îi ceru Alys, spaima făcând-o să ridice glasul.

— Domnule? Domnule Summer? zise Rob, pe chipul său tânăr citindu-se suferința.

— Acesta nu e nici momentul, nici locul potrivit, decretă James ridicându-se. O să poruncesc arestarea ei

— E deja arestată! strigă cineva din spate.

— Vrem să fie pusă la încercare!

— Acum!

— În apă!

Mulțimea dădu năvală, iar Ned și Rob se pomeniră împingând la o parte mâinile care voiau s-o înhațe și masa de trupuri. Ned încercă să-și pună mâinile în jurul lui Alinor și s-o tragă spre el, iar Rob era cu fața spre oamenii care se înghesuiau din ce în ce mai aproape. Îi plesni peste mâini ca să-i țină departe de mama lui, străduindu-se să se pună între ea și ei, dar ei veneau din toate părțile și nu putea să-i oprească pe toți. Richard Stoney o luă pe Alys, târând-o de lângă mama ei, și porni în urma părinților lui, care-și croiau cu greu drum prin mulțime ca să ajungă în curte la căruța de nuntă, înfricoșați de ceea ce se petrecea.

— Încetați! strigă James, dar autoritatea lui se risipea pe măsură ce mulțimea se înfierbânta. Vă poruncesc să rămâneți pe loc!

Ned o luă pe sora lui de mijloc și începu s-o tragă departe de mulțimea din bucătărie, spre salonaș. Înconjurată de oameni care o trăgeau de rochie, de șorț și care-i smulseră boneta de pe cap, eliberându-i pletele în jurul chipului palid și înfricoșat, Alinor se chinuia să meargă cu el, împingea cât de tare putea ca să rămână în brațele lui și să-și facă loc spre salonaș. Văzând ce făceau, James ieși de după masă și deschise ușa salonașului, îl apucă pe Ned de haină și îl trase în spate. Ajunseră toți trei unul lângă altul, când Ned tresări și se dădu înapoi, zicând:

— Ai pântec!

Alinor, albă ca laptele smântânit, cu cojocul sfâșiat la umeri, fără bonetă, cu șorțul tras într-o parte astfel încât

toată lumea să-i vadă pântecul umflat din pricina sarcinii, își privi fratele în ochi în mijlocul tumultului de glasuri și zise:

— Da, Dumnezeu să mă ierte.

— Pântec?

— Nu acum, zise James iute, dar era prea târziu: cineva din mulțime îi auzise.

— Vrăjitoarea va făta, exclamă altcineva.

— Nu se poate! strigă doamna Wheatley.

Își făcu loc prin mulțime ca să ajungă lângă Alinor. O singură privire la chipul albit și la trupul voluptuos al acesteia îi confirmă că era vinovată.

— Oh! Alinor! Dumnezeu să te ierte. Ce-ai făcut?

— Cu prunc? Alinor Reekie? întrebă domnul Miller nevenindu-i să creadă.

De uimire, toată lumea amuți și rămase ținută. Alinor se întoarse să înfrunte privirile șocate și dușmănoase. Rob se uita la mama sa cu gura căscată.

— Poftim? Mamă?

— Al cui e pruncul? întrebă imperativ doamna Miller, teama reînnoită făcându-i glasul strident. Asta vreau să știu! Cine e tatăl? Ce e tatăl? Ce-a mai făcut ea acum?

În tăcerea înfricoșată, îl auziră pe sir William intrând călare în curte, descălecând și venind la ușa bucătăriei.

Sir William inventarie scena dintr-o singură privire iute: Alinor, prinsă între fratele ei și James Summer, fără bonetă, cu părul desfăcut, cu șorțul rupt și rochia întinsă peste pântecul rotunjit. Nimeni nu zise nimic.

— Domnule Summer, zise lordul glacial. Vino afară și spune-mi ce dracului se petrece.

Toți vorbiră deodată, dar sir William ridică o mână pentru a-i reduce la tăcere.

— Domnule Summer, dacă binevoiești

James îi aruncă o privire neliniștită lui Alinor, o eliberă din strânsoare și se duse afară, prin mulțimea care-i făcu loc să treacă în tăcere. Ned se postă între sora lui și vecini, dar acum nu mai era nevoie s-o protejeze, căci nimeni nu voia s-o atingă. Nimeni nu se mișca, nimeni nu vorbea. Ciuleau cu toții urechile ca să audă conversația purtată în șoaptă de cei doi bărbați în pragul ușii. Apoi se auzi pocnetul din degete al lui sir William când îl chemă pe ajutorul morarului și tropăitul calului lordului în timp ce era dus la grajd. Alinor avea privirea ațintită asupra ușii. Trecu un timp îndelungat. O albină, apariție stranie pentru acel anotimp, zumzăi la geamul salonașului. Distrasă de zgomot, Alinor întoarse capul și făcu un mic gest, parcă încercând să meargă s-o elibereze.

— Las-o, îi porunci Ned aspru.

Sir William își făcu apariția în ușă.

— Oameni buni, nu vă mai striviți. Nu e nevoie să vă înghesuiți toți aici. Mai bine ați veni în curte, zise el.

Lumea se îmbrânci ca să iasă în soarele aspru al iernii. Marea era la reflux și pescărușii țipau deasupra mlaștinii. Stăvilarele de la iazul morii zăngăneau închise, împinse de apa adâncă din iaz. Un firicel de apă se revărsa pe deasupra lor.

— Doamnă Reekie, femeile acestea cumsecade vor trebui să te examineze, știi asta, decretă sir William.

Alinor înclină capul spre stăpânul ei.

— Doamnă Wheatley, vrei, te rog, să alegi trei femei ca s-o duceți pe doamna Reekie în casă, în intimitate, și s-o

cercetați cu atenție pentru a vedea dacă are semne de vrăjitoare, s-o întrebați cine este tatăl pruncului ei și când se așteaptă să nască?

Cu buzele strânse, doamna Wheatley se uită roată la mulțimea de vecini, de prieteni vechi și dușmani vechi. Doamna Stoney se trase înapoi, lipindu-se de căruța ei. Neinteresată, doamna Wheatley o ignoră.

— Doamna Jaden, doamna Smith, doamna Huntley, zise ea numindu-le pe verișoara ei, pe prietena ei și pe o moașă din sudul insulei.

Sir William le făcu semn să meargă în casă și cele patru femei se duseră înăuntru cu Alinor mergând încet între ele.

— Nu-i îngădui să intre în casa mea! zise doamna Miller furioasă. Ar trebui să faceți asta în curte! Despuiați-o chiar aici!

— Sunt încredințat că-mi veți face acest favor, doamnă Miller, zise lordul. Nu suntem chiar păgâni.

Se trase într-o parte și discută încet cu James. Alys încercă să se apropie de ei ca să-i audă, dar Richard Stoney o ținu strâns în brațe. O ținea de parcă voia s-o salveze de la înec, în vreme ce părinții lui stăteau la oarecare distanță, uitându-se la chipul palid al nurorii pe care nu o consideraseră niciodată vrednică de acest rol.

Doamna Stoney se întoarse spre soțul ei și-i zise încet la ureche:

— Zestrea. O am în buzunar. Să

— Stai potolită, îi șopti el. O să ne uităm la ea când ajungem acasă și se va sfârși toată povestea asta. Sunt căsătoriți, este zestrea pe care a adus-o ea. Ai văzut-o, erau monede bune. Las-o așa deocamdată.

Ea încuviință din cap și așteaptă în tăcere, la fel ca ceilalți vecini. După un sfert de oră, femeile examinatoare ieșiră din nou în curte, cu Alinor între ele, fără bonetă, cu părul

auriu răvășit de parcă ele și-ar fi trecut degetele prin el căutând semne. Pe gât avea o zgârietură proaspătă și un firicel de sânge i se prelingea de la ureche spre gulerul alb, rupt.

— Mamă! exclamă Rob.

— Nu-i nimic, încercă ea să-l liniștească aruncându-i o privire obosită. Nimic.

Doamna Wheatley se duse la stăpânul ei.

— Ați examinat-o pe doamna Reekie? o întrebă el.

— Da.

— E cu prunc?

— Da, domnule. Ea crede că-i va veni sorocul în luna mai.

Dinspre familia Stoney se auzi o exclamație înăbușită. Richard se uită la Alys vrând s-o întrebe ceva, dar când îi întâlni căutătura mânioasă din ochii albaștri nu mai zise nimic.

— Deci copilul a fost conceput în?

— În august sau septembrie, domnule.

— V-a dat numele tatălui?

James își dresе vocea, dând să spună ceva, dar doamna Wheatley își continuă raportul.

— Nu, domnule, e încăpățânată. Când am rugat-o ca, în numele Domnului și de dragul reputației ei, să ne spună cine e, a tăcut.

Sir William încuviință din cap.

— E pruncul soțului ei dispărut? sugeră el.

Doamna Wheatley se prinse iute.

— Nimeni nu l-a văzut pe Zachary, pescarul, de peste un an, domnule. Dar, bineînțeles, el ar fi putut să vină înapoi și s-o viziteze în taină.

— Asta s-a întâmplat? o întrebă sir William pe Alinor, oferindu-i o cale de-a scăpa de acuzația de desfrânare.

Gândește-te înainte de-a vorbi, doamnă Reekie. Gândește-te cu mare atenție. Asta s-a întâmplat?

— Nu, răspunse ea scurt.

Lordul se uită la ea un moment.

— Ești încredințată? insistă el.

— Mamă! șopti Alys.

Alinor se uită spre ea și repetă:

— Nu asta s-a întâmplat.

Sir William își îndreaptă din nou atenția spre femeile care o examinaseră.

— Ați zgâriat-o ca să verificați dacă e vrăjitoare?

— Da, domnule, zise doamna Wheatley. Cu acul de țesut pe care l-am găsit în trusa de cusut din salonaș.

Femeia se întoarce politicos spre doamna Miller:

— L-am lăsat pe masă în caz că vrei să-l arunci.

— Să-l iei dumneata de-acolo, zise doamna Miller scuturându-se teatral. Sigur e blestemat.

— Și a sângerat? Își continuă sir William ancheta.

— A sângerat ca o muritoare și a simțit durerea. Nu foarte mult sânge, dar sânge roșu, ca orice femeie.

Arată spre zgârietura de pe gâtul lui Alinor, care stătea ca o statuie, cu ochii în pământ.

— Și ați verificat dacă are semne de vrăjitoare?

— Da, răspunse doamna Smith. N-am văzut să aibă țâțe în plus; dar pe coaste are o aluniță în formă de lună, foarte neobișnuită și suspectă.

— În formă de lună?

— De lună nouă. Ca o seceră. Lună de vrăjitoare.

Mulțimea care asculta scoase un suspin adânc de satisfacție, iar sir William rămase tăcut la auzul acestei probe incriminatoare. Holbându-se la Alinor, toți așteptară ca lordul să vorbească, mulțumiți să-i aștepte hotărârea, de vreme ce nu putea să hotărască decât un singur lucru.

Parcă se delectau cu pauza dinaintea ultimului act al unei piese de teatru religios, savurând sentința ce avea să vină, așteptând violența care urma să izbucnească.

— Punguța, îi zise încet sir William lui Alinor. Ai furat banii? Dumneata ai pus monedele vechi în locul economiilor doamnei Miller?

— Nu, răspunse Alinor.

— Aceste monede și fragmente de monede. Sunt ale dumitale?

Alinor se uită la pălăria fratelui ei, pe care domnul Miller, care o primise de la una dintre femeile examinatoare, o ținea cu brațul întins de parcă micile monede din argint l-ar fi putut arde.

— Arată ca monedele mele.

— Le ții la casa bacului?

Alinor îi aruncă o privire lui Ned.

— Da, răspunse el amărât.

— Atunci cum au ajuns de-acolo aici?

Alinor își înăbuși răspunsul. Se uită la cerul de deasupra chipului sever al lui sir William, se uită la pământul de sub cizmele lui lustruite. Urmă o tăcere lungă.

— Sir William, începu Alys cu glas firav și tremurător.
Înălțimea Voastră

Se desprinse din strânsoarea lui Richard și făcu un pas în față.

— Eu am făcut-o, își întrerupse Alinor fiica.

— Vrăjitorie! exclamă doamna Miller. Întocmai cum am spus. Vrăjitorie.

— Oh, Alinor, Dumnezeu să te ierte! interveni domnul Miller.

— Avea de gând să-și dea copilul drept al nostru?

Richard o trase pe Alys lângă el, cu ochii scăpărând.

— Chiar ești cu prunc? Pruncul nostru? Aveai de gând să mă încornorezi de două ori? Să pui un copil de zână în leagănul meu și soția mea să nu fie mama lui?

— Poftim? Întrebă domnul Stoney.

Sir William și James schimbă priviri uluite, dar lucrurile se desfășurau prea grabnic pentru ei.

— Nu, nu! zise Alys răsucindu-și mâna în strânsoarea lui, dar el nu-i dădu drumul. Pentru Dumnezeu, nu!

— Dar știai că și maică-ta e cu prunc? Conceput în aceeași perioadă? Cum e cu putință?

Alys se uită cu disperare la mama ei, care era albă la față.

— Asta n-are nici o legătură cu noi, Richard. Și banii

— Tu să taci, îi zise ferm Alinor fiicei ei.

Era calmă acum, de parcă zgârietura acului îi înlăturase, prin sângerare, toată rușinea. Îi făcu semn din cap lui Richard.

— Du-o de aici, îi spuse ea. Ți-am mai zis o dată. Du-o acasă la tine. Nu vreau să fie aici.

— Mamă! Trebuie să le spun

— Niciodată, zise Alinor pe un ton categoric. N-ai nimic de spus care să mă ajute. Du-te.

— Nu suntem siliți să facem ce ne spui! se rățoi domnul Stoney.

— În numele milei, duceți-o de aici, îi zise Alinor simplu, iar Richard încuviință din cap și, pe jumătate târând-o, pe jumătate cărând-o în brațe, o duse pe Alys la căruță.

Părinții lui îl urmară, sfâșiați între dorința de-a asista împreună cu vecinii lor la procesul unei vrăjitoare și groaza că vrăjitoarea era acum înrudită cu ei.

În timp ce familia Stoney se urca în căruță și îndemna caii să pornească la drum, cineva din mulțime strigă:

— Cufundați-o!

— N-am făcut-o prin vrăjitorie, am făcut un schimb, îi zise iute Alinor lui sir William. A fost un împrumut. De-aia am lăsat tot ce aveam, ca să arăt că-i voi înapoia. În semn că am fost eu și c-o să dau banii înapoi.

— Aurul zânelor, zise un sătean. Se preschimbă în nimic dacă-l ține în mână altcineva în afară de ea.

— Și cine e tatăl pruncului? întrebă tăios cineva.

— Ar trebui s-o ducem la Chichester, la spânzurătoare! sugeră altul.

— Copilul Satanei

Un băiat născut din zâne, se auzi o șoaptă mânioasă din mulțime.

— Soțul ei a zis mereu că Rob nu-i al lui, își aduse aminte cineva.

Rob își îndreptă privirea îngrozită spre mama lui.

— Asta nu-i adevărat! strigă Alinor. Nu-i așa! Nu-i așa! Rob e un flăcău bun dintr-un tată rău!

Se întoarse spre sir William, poticnindu-se din pricina îngrijorării.

— Înălțimea Voastră, nu-i lăsați să-l vorbească de rău pe Rob! Dumneavoastră știți ce flăcău bun este.

Se răsuci spre Ned, implorându-l:

— Ia-l de aici! Du-l de aici!

— Destul! exclamă sir William, glasul său răzbătând peste strigătele tot mai puternice care cereau ca Alinor să fie dusă la Chichester și spânzurată.

— O vom cufunda, decretă el în tăcerea avidă care se lăsase deodată. În iazul morii. Dacă va ieși vie de-acolo, este nevinovată de toate acuzațiile și nimeni nu va mai zice nimic împotriva ei. Le va înapoia soților Miller banii, așa cum intenționa. De acord? O cufundăm ca să vedem voia Domnului! De acord? Aceasta este judecata, hotărârea mea! De acord?

— Cufundați-o, încuviințară vreo șase voci. Chiar așa, băgați-o în apă.

Năucită de groază și fără să vadă în jur, Alinor se întoarse spre fratele ei, însă acesta se uita în pământ, rușinat în fața tuturor.

— Ned, ia-l pe Rob de aici, îi șopti ea. Ned!

El înălță capul la auzul tonului ei poruncitor. Du-l pe Rob de aici!

Șoapta ei îl trezi din supărarea pricinuită de rușinea femeii.

— Da, murmură el. Vino, Rob! Hai să plecăm. O să se isprăvească totul foarte curând.

— N-ar trebui să se atingă de ea! exclamă Rob împingându-se între mama lui și mulțime, deși femeile examinatoare puseseră mâna pe ea și nu-l lăsară s-o ia.

— Mai bine asta decât să fie acuzată de furt, zise ferm James apucându-l de braț. Asta se va sfârși iute. Dar dacă o vor duce la Chichester, va fi spânzurată pentru furt.

— Domnule, nu poate să îndure! Iazul e adânc. N-o să îndure! Știți

— Ba da, pot, îl întrerupse Alinor, cu chipul palid și ochii măriți de teamă. Dar tu pleacă, Rob. Nu pot îndura ca tu să vezi asta.

Oamenii dădeau fuga deja la moară să ia funii ca s-o lege; se foiau de pe un picior pe altul, șovăind, neștiind cum s-o apuce, înfricoșați s-o atingă, dar împinși în față de cei din spatele lor. Sir William îi privi, încruntându-se nemulțumit, și îi făcu semn din cap lui Ned, spunându-i:

— Du flăcăul de-aici. Asta-i o poruncă. N-ar trebui să vadă.

Ned îl luă pe Rob de umăr și-l sili să iasă pe poartă, spre bacul care se legăna pe apa în scădere.

— O să așteptăm aici, lângă bac, zise Ned cu glas scăzut. Apoi o să ne întoarcem s-o luăm când se sfârșește totul.

— Cum e cu putință să fie cu prunc? îl întrebă Rob în șoaptă pe unchiul său.

— S-a făcut de rușine, zise Ned clătinând din cap.

— Dar cum e cu putință?

Ned îl cuprinse în brațe pe flăcău și-i lipi fața de țesătura aspră a vestei lui.

— Roagă-te, îl sfătui el. Și nu mă întreba, nu pot să îndur. Propria mea soră! Chiar sub acoperișul meu!

James îi privi pe cei doi plecând.

— Cum putem să împiedicăm asta? întrebă el iute.

— Nu putem, îi răspunse sir William. Lasă-i s-o facă. Ca să se sfârșească povestea asta.

Alinor nu se uită la nici unul dintre cei doi bărbați când mulțimea o înconjură, legându-i mâinile la spate și picioarele laolaltă cu multe rânduri de sfoară în jurul poalelor lungi. Apoi o mânăra spre moară, susținându-i mersul poticnit, pe jumătate cărând-o. Ea merse fără să se împotrivească, cu chipul alb-verzui, de parcă ar fi fost aproape înecată deja. Doamna Wheatley se ținea în urma lor, clătinând din cap, în vreme de doamna Miller mergea în frunte, deschizând mânioasă drumul.

Ajunseră la malul iazului și se uitară în adâncimile verzi, pline de vegetație. Iazul era plin, stăvilarele închise în fața apei din mlaștina în care se revărsa marea, frecându-se unul de altul cu scârțâit de lemn ud. Iazul era limpede, ca un castron adânc așezat lângă un port murdar. Pereții lui vechi erau alunecoși și verzui, stăvilarele antrenând în urma lor alge, ca niște plete lungi. Însă nu erau trepte care să ducă în iaz și acesta era prea lat să se poată întinde o funie dintr-o parte în cealaltă. Nimeni nu voia să se apropie

de margine – apa era amenințătoare din pricina adâncimilor ei întunecate și mortală din pricina frigului în timpul iernii.

— Avem nevoie de mai multă funie! zise cineva.

— Aruncați-o pur și simplu de pe mal așa cum e, legată, veni o sugestie. Să vedem dacă poate să iasă singură.

— Roata morii, zise doamna Miller inspirată de răutate. Legați-o de roata morii.

— De roata mea? întrebă soțul ei și o privi uluit.

— Două rotiri! zise cineva din spate.

— Legați-o și învârtiți roata de două ori în scoc. Asta-i o probă dreaptă.

— De roata mea? repetă domnul Miller.

Se uită la sir William îngrozit.

— Se învâрте iute? întrebă încet lordul. Poți s-o cufunzi în apă și s-o aduci la suprafață din nou?

— Se poate învâрте iute dacă nu macină, zise omul. Dacă piatra nu e pusă în funcțiune, roata se învâрте la fel de iute ca apa care curge peste ea.

— Două rotiri, decretă lordul ridicând vocea peste murmurele de entuziasm. Și dacă iese la suprafață în viață, atunci nu e vrăjitoare. Va înapoia banii și este eliberată. De acord?

— Da. Este drept așa. De acord, strigară oamenii, incitați de ideea unui proces de vrăjitoare, uitându-se când la femeia slăbuță, când la roata uriașă, nemișcată, cu paletele de jos cufundate adânc în scocul morii și cu cele de sus albite de chiciură în aerul înghețat.

Lui Alinor îi tremurau genunchii; se clătină pe picioare, teama dându-i o senzație de leșin. Îi pierise graiul. Abia dacă mai știa unde se află. James nu se putu uita la ea când două dintre femeile care o examinaseră o apucară de coate și o duseră, mai mult pe sus, de pe malul iazului la platforma de lângă roata morii. Femeile îi strânseseră

legăturile de la mâini și răsuciră sfoara de mai multe ori în jurul sânilor și al pântecului mărit.

— Mai bine decât spânzurarea, îi aminti sir William lui James când urcară pe platforma de lângă roată.

— E îngrozită de apă, șopti James.

— Tot e mai bine decât spânzurarea.

Bărbații trebuiră s-o ridice, lipsită de vlagă ca un leș, sus pe roata morii.

— Puneți-o pe paletele roții, sugeră doamna Miller, aflată în fruntea mulțimii. Legați-o de ele ca să nu alunece.

Fără o vorbă, domnul Miller îi făcu semn ajutorului său să se urce pe roată, să țină de paletele verzi și să se lase pe spate ca s-o blocheze, cu propriul trup ca o contragreutate, în timp ce ei o ridicară pe Alinor de umeri și de picioare și o așezară pe altă paletă. Luară încă o funie și o legară cu ea.

— Încredințați-vă că e strânsă bine, porunci sir William, după care îi zise ferit lui James:

— Nu vrem să cadă de-acolo și să fie prinsă sub roată.

James zări pântecul rotunjit al lui Alinor când fu așezată cu spatele pe o paletă, cu paleta următoare chiar deasupra feței, cu părul auriu revărsându-se pe lemnul înverzit de alge. Ea nu țipă, nici nu strigă după ajutor. Nu scosese o vorbă de când îl trimisese pe Rob de-acolo. James își dădu seama că e amuțită de spaimă.

— Dați-i drumul, îi zise sir William domnului Miller. Să isprăvim.

— Deschid capătul scocului, zise morarul tare ca s-o prevină de năvala șuvoiului tunător al apei când răsuci imensa cheie de metal ce ridica stăvilarul până la scocul de sub roată.

Cascada de apă ce se revărsa în scoc îi smulse lui Alinor un suspin, însă doar James o auzi. Alinor simți mirosul de

alge verzi al mlaștinii, răsuflarea rece, înfricoșătoare iscată de iureșul apei reci. O simți ridicându-se tot mai sus dedesubtul ei. În curând scocul avea să se umple și morarul să deschidă scurgerea spre mlaștină și să ia frâna de pe roată, apa avea să se reverse prin scoc și să iasă în mlaștină, și roata avea să se învârtă și s-o cufunde în apă.

— Gata! strigă domnul Miller din moară.

Ajutorul morarului își luă greutatea de pe roată și aceasta se mișcă ușor, coborând-o pe femeie. Toată lumea icni, în așteptare.

— Dați-i drumul, zise cineva.

— Învâрте roata! îi strigă sir William domnului Miller, aflat în moară.

— O învâрте acum! auziră strigătul lui de răspuns.

— Nu! zbieră James.

Se duse spre paleta roții, unde părul ei auriu flutura în vânt.

— Alinor! îi strigă el.

Pentru prima oară în ziua aceea, Alinor întoarse capul și se uită țintă la el, însă James văzu pe fața ei chinuită că nu-l mai auzea, nu-l mai vedea. Legată fedeleș de roată, înfruntând cea mai mare spaimă din viața ei, era orbită și surdă la șuvoiul de apă ce se revărsa în scoc, la scârțâitul roții când începu să se învârtă și s-o ridice în aer.

Uluit, James privi urcușul ei inevitabil până în vârful roții, apoi coborârea pe partea cealaltă. Făcu doi pași în spatele roții și întâlni privirea ei îngrozită când se îndrepta spre apa care se revărsa dedesubt. Se cufundă în scocul îngust al morii, și James îi văzu părul răsucindu-se în jurul feței albe în timp ce se afunda tot mai mult, iar apoi, înspăimântător, roata scârțâi și se opri. Nu se mai învârtea, ci o ținea scufundată în apă. Urmă un lung moment de tăcere.

— Voia Domnului, șopti cineva cu evlavie. Dumnezeu a oprit roata ca s-o înece pe vrăjitoare.

— Nu! Nu! E din pricina greutății! strigă domnul Miller din moară. E din pricina greutății ei pe partea de jos a roții.

Veni fuga din moară în timp ce lumea se înghesuia în jur ca să apuce să-i vadă părul auriu în apa care curgea peste roată și se vărsa în mare.

James pricepu și se aruncă pe partea din spate a roții, cu mâinile apucând bine și cu picioarele alunecându-i, agățându-se cu disperare de paletele care o învârteau. Simți roata cedând și apoi, încet, o simți învârtindu-se din nou, sub revărsarea neconținută a șuvoiului de apă, și apoi ridicându-se paletă după paletă. Încet-încet, femeia scufundată se ivi din adâncuri.

James se trase înapoi. Acum roata prinse viteză. Alinor ajunse în partea de sus a roții și trecu din nou pe lângă el, iar James zări fugar chipul alb, învârstat cu alge, apa ce-i șiroia din haine, din ghețe și gura deschisă. Peste huruitul cumplit al roții auzi tusea ei, pricinuită de senzația de greață, și o auzi inspirând adânc, după care plonjă din nou în apă și dispăru.

Învârtindu-se mai iute în apa învolburată, roata o aduse sus pe partea cealaltă; ajutorul morarului închise scocul pentru a reține apa și domnul Miller fixă piatra de măcinat la locul ei ca să țină roata cu Alinor la mijlocul mișcării de rotație. Femeia avea alge în păr, din gura deschisă i se prelingea apă de mare, ochii îi erau întunecați de groază, rochia lipită de pântecul mărit. Domnul Miller ieși din moară, negru la față de supărare, scoase un cuțit mare din cizmă și tăie sforile cu care era legată de paletă. O trase pe Alinor spre el ca pe un sac de făină, o puse pe umeri și se îndepărtă de roată. Mulțimea încremenită se dădu la o

parte ca să-i facă loc, iar el o cără în curtea morii, unde o lăsa ca pe un sac ud flească, cu fața în jos pe pavaj.

Doamna Wheatley avea un preș din grajd în care s-o înfășoare; Alinor icni și vărsă apă murdară, icnind iar și iar, înecându-se și chinuindu-se să respire.

— Așadar nu e vrăjitoare, zise sir William coborând de pe platforma morii ca să stea lângă femeie.

Li se adresa arendașilor săi pe tonul său cel mai oficial:

— A supraviețuit încercării. Cât despre furt, hotărâsc că a luat cu împrumut economiile doamnei Miller, plănuiind să le înapoieze, și că și-a lăsat monedele lipsite de valoare în semn de promisiune. Ea va face acest lucru și eu garantez pentru asta. În baza probelor, doamna Reekie este găsită nevinovată de acuzația de vrăjitorie. Am pus-o la încercare dreaptă și nu e vrăjitoare.

— Amin, ziseră oamenii, la fel de cucernici ca înainte să fi fost înspăimântați.

— Cum rămâne cu pruncul? întrebă doamna Miller. În mod limpede e o desfrânată.

— Instanța bisericească, decretă iute sir William. Duminica viitoare.

Zgomotul iscat de apropierea unei căruțe distrase atenția tuturor. Era căruța familiei Stoney, cu Alys pe capră, cu fratele ei Robert lângă ea și cu Ned în spate. Alys mână căruța în curte, unde zăcea întinsă mama ei înfășurată în preș, șiroind de apă, înconjurată de vecini care nu voiau s-o atingă. Alys îi dădu frâiele lui Rob, sări de pe capră și trecu valvârtej pe lângă sir William de parcă ar fi fost un nimeni. Se lăsa în genunchi lângă mama ei și o ridică. Alinor nu putea să se țină pe picioare, dar domnul Miller o apucă de un braț și Alys de celălalt. Nimeni altcineva nu se clinti. Împreună, cei doi o târâră pe Alinor, care încă se îneca și vărsa apă verzuie, până la căruță, iar Ned se întinse după

ea și o trase înăuntru ca pe un pește eșuat, întinzând-o pe o parte ca să poată scuipa apa.

— Doamna Reekie este absolvită de acuzația de vrăjitorie, declară sir William tare. Este nevinovată.

Alys se uită la el și la James cu ochii ei albaștri scăpărând de mânie.

— De acord, zise ea printre dinți, apoi îndemnă calul la trap și căruța părăsi curtea morii.

Când se întorcea călare la conac în asfințitul timpuriu de iarnă, James zări o dungă de lumină de la foc prin obloanele închise de la casa bacului și opri calul, legă hățurile de poartă și bătu la ușa bucătăriei. Îi răspunse Alys, cu un felinar din corn în mână.

— Dumneavoastră, zise ea tăios.

— Cum se simte mama ta?

— Nu mai varsă, dar, bineînțeles, ar putea să se înece mai târziu, în somn. S-ar putea să piară otrăvită de murdăria din apă sau să piardă pruncul și să moară din pricina sângerării.

— Alys, regret nespus că

Privirea încărcată de ură pe care ea i-o aruncă ar fi redus la tăcere orice bărbat. James tăcu o clipă, apoi continuă:

— Te rog să-i transmiți urările mele de însănătoșire. Voi veni mâine și

— N-o să veniți. O să-mi dați o punguță cu aur pentru ea, zise Alys încet. O să plece de-aici. O să merg cu ea. O să mergem la Londra și o să ne deschidem o afacere cu căruța. Dumneavoastră o să ne cumpărați un depozit cu

spațiu de locuit. Am luat căruța și calul de la familia soțului meu. Vom pleca mâine în zori. O să ne deschidem afacerea și o să ne întreținem singure.

James era uluit de aerul autoritar al tinerei.

— Îți părăsești soțul?

— Asta e între mine și el. Nu sunt silită să vă dau explicații. N-o să ne întoarcem niciodată. Dumneavoastră n-o s-o mai vedeți nicicând.

— Știi că pruncul e al meu.

Alys scutură din cap.

— Ați pierdut orice drepturi când le-ați îngăduit s-o lege pe mama pruncului dumneavoastră de roata morii ca s-o cufunde în apă.

— Trebuie să-i spun

— Nimic. N-aveți nimic să-i spuneți. V-ați privit iubita acuzată de desfrânare și i-ați lăsat s-o cufunde în apă ca să vadă dacă e vrăjitoare. Nu aveți altceva de făcut decât să-mi dați banii pe care vi-i cer sau o să spun lumii întregi că sunteți bărbatul care a siluit-o. O să vă dau numele ca violator și veți fi făcut de rușine, așa cum a fost făcută și ea de rușine. O să vă destăinui numele ca spion papistaș și o să vă văd ars pe rug în fața catedralei din Chichester.

— A fost mai bine să fie cufundată în apă ca să se dovedească dacă e sau nu vrăjitoare decât să fie spânzurată ca hoată!

— Eu sunt cea care ar fi trebuit să fie spânzurată ca hoată! Îl fulgeră furioasă Alys cu privirea. Îi datorez viața, întocmai cum dumneavoastră îi datorați onoarea. A păstrat secretul meu și al dumneavoastră și asta aproape că a ucis-o.

James inspiră adânc gândindu-se la tainele pe care ea le păstrase în privința lui.

— Din dragoste pentru noi, zise Alys printre dinți. Pentru că vă iubește și mă iubește atât de mult, și-a înfruntat cea mai mare frică și mai c-a murit pentru noi. Eu o s-o răsplătesc cu dragostea mea. Și veți plăti și dumneavoastră. Veți plăti pentru pruncul pe care-l poartă în pântec fiindcă vă iubește, veți plăti pentru trădare și pentru tăcerea noastră. Asta merită o punguță cu aur. Și acum o să plecați și o să mi-o aduceți îndată.

— Trebuie s-o văd din nou, zise el cu disperare în glas.

Fata semăna cu o Furie.

— Mai degrabă v-aș scoate ochii din cap și v-aș orbi pe viață decât s-o vedeți din nou, îi promise ea. Duceți-vă să aduceți banii. Lăsați-i pe prag și plecați.

— Nu am atâtea bani.

— Furați-i, îi aruncă ea mânioasă. Asta am făcut eu.

Zorii reci se iveau peste port. Fluxul acoperea iute trestile înzăpezite și băltoacele înghețate. Pescărușii țipau, albi în lumina cenușie. Striga, zburând încolo și-ncoace de-a lungul gardului viu ce mărginea portul, părea albă pe fundalul întunecat al tufelor și apoi nu se mai deslușea când zbura prin dreptul digului înghețat. Câțiva fulgi de zăpadă se cerneau din norii plumburii în vreme ce Alys își ajută mama să se așeze în căruță și urcă lângă ea.

Alinor tremura de frig, tușind întruna cu o margine de pelerină la gură. Alys luă frâiele într-o mână, punându-și tandru celălalt braț în jurul lui Alinor, care își sprijini capul pe umărul fiicei ei. Alys îndemnă calul să pornească la drum, spre Londra.

Nota autoarei

Acum câțiva ani mi-am dat seama că, deși îmi iubeam încă biografiile ficționale ale unor femei celebre și mai puțin celebre, voiam să scriu un alt fel de roman istoric – de fapt, o serie de cărți care să urmărească ascensiunea unei familii de la o origine umilă la prosperitate. Am recitit *Forsythe Saga* și am descoperit că scenele mele preferate erau alcătuite din puținele și destul de neînsemnatele momente când personajul principal se întorcea să exploreze căminul strămoșesc. În calitate de cititoare, voiam să știu mai multe despre povestea de dinaintea acestei saga; ca scriitoare, mi-am dat seama că vreau să scriu o serie de romane istorice despre multe generații dintr-o familie obișnuită.

În prezent, foarte mulți dintre noi explorează trecutul familiilor lor deoarece vor să afle cine au fost strămoșii lor și ce au făcut. Unii aprofundează acest demers, explorând epigenetica. Alții vor să identifice legăturile cu oameni și peisaje care le sunt acum străine. Unii dintre noi descoperă în trecutul istoric ecouri remarcabile ale vieții lor moderne, de parcă ar fi moștenit talente, îndemânări sau preferințe. Majoritatea familiilor sunt ca a mea: cu cele mai timpurii atestări documentare indicând o familie săracă și umilă care, prin mici fapte obișnuite de curaj și ani de perseverență, în mare parte neconsemnați, se ridică pe scara socială și prosperă – și, desigur, uneori decade.

Ca istoric, mi se pare interesant modul în care averea fiecărei familii reflectă, într-o mică măsură, averea națiunii. Suntem cu toții atât produsul istoriei naționale, cât și al istoriei familiale. Ca feministă, mi se pare interesant cum această avere este adesea ghidată în mod invizibil de femei. Ca romancieră, mă interesează dacă e posibil să scrii o poveste fictivă care spune un adevăr istoric: cum erau la

vremea respectivă lumea și națiunea, ce gândeau, făceau și simțeau indivizii și cum apare schimbarea pentru ei toți.

Aceasta este o mare ambiție și va fi, sper, o serie mare, începând cu acest roman plasat într-o regiune obscură și izolată din Anglia în timpul războiului civil, urmărind familia de-a lungul perioadei restaurației, a iluminismului și a imperiului. Nu știu cât de departe va călători familia mea, nu știu nici când se va încheia povestea ei. Nu știu câte cărți voi scrie, nici în câte țări își va făuri un cămin. Știu însă că, atunci când scriu despre oameni obișnuiți, nu despre familii regale, povestea devine imediat mai surprinzătoare; iar când scriu despre femei, am de-a face cu o istorie care este aproape întotdeauna nespusă.

În pauza dintre romanele pentru această serie lucrez la o istorie a femeilor din Anglia. Interesul meu, îndreptat inițial spre femeile de la curte luate individual, a virat către milioanele de femei de la oraș și de la țară. Descopăr femei pe care istoricii anteriori le-au ignorat, catalogându-le drept „obișnuite”, ale căror experiențe sunt umbrite de negura timpului și s-au pierdut pentru istorie – în general, femei considerate din capul locului ca nedemne de-a fi consemnate. Însă ele sunt strămoașele noastre – interesante pentru noi chiar și numai din acest motiv. Acestea sunt femeile care au creat națiunea, la fel de mult ca tații, frații și fiii lor, mai vizibili și mai bine consemnați în istorie. Acest mod de gândire despre istoria femeilor m-a făcut, inevitabil, să vreau să scriu un fel diferit de ficțiune istorică – romanul unei istorii nescrise.

Mulți scriitori buni au făcut saltul pentru a scrie ficțiune despre istoria puțin cunoscută. *Down the Common* de Ann Baer este un exemplu deosebit de interesant: o relatare fictivă despre o femeie simplă, care de obicei nu ar ajunge în arhivă, astfel neintrând în istorie și, prin urmare,

nelăsând nici o urmă pe care romancierul s-o aducă la viață. De foarte mare ajutor pentru episodul din această poveste plasat pe Insula Wight a fost lucrarea *To Serve Two Masters: Colonel Robert Hammond, the King's Gaoler* de Jan Toms, care este un exemplu splendid de istorie locală detaliată ce aduce un plus atât de important poveștii naționale. Mi-am bazat relatarea despre Carol și despre procesul lui în principal pe două biografii extraordinare: *The Life and Times of Charles I* de D.R. Watson și *Charles I: The Personal Monarch* de Charles Carlton, precum și pe lucrarea *Going to the Wars: The Experience of the British Civil Wars, 1638-1651* a celui de-al doilea. Pentru istoria generală, am consultat, printre multe altele, *The English Civil War: Conservatism and Revolution, 1603-1649* de Robert Ashton. Lucrarea *Lady Fanshawe's Receipt Book: The Life and Times of a Civil War Heroine* de Lucy Moore a inspirat deopotrivă rețetele de leacuri și istoria unei femei, precum mama lui James, care a mers în exil cu familia regală. Am citit, bineînțeles, mult mai multe cărți decât cele amintite și le sunt recunoscătoare numeroșilor istorici buni și personalului de la Biroul Arhivelor din West Sussex pentru primirea călduroasă și pentru grija pe care o au față de hărțile și documentele din partea locului. Printre acestea a fost un studiu excelent realizat de grupuri interesate de istoria locală, o aducere-aminte a importanței bibliotecilor publice și a educației pentru adulți din zonă.

Romanul este plasat pe Insula Selsey, în apropiere de Chichester, un loc care a fost căminul meu timp de mai mulți ani între 1980 și 1990. L-am revizitat când m-am documentat pentru această carte și am redescoperit un locșor de o extraordinară bogăție și frumusețe. Personajul principal, Alinor, este în totalitate fictiv, dar e reprezentativ pentru femeile care munceau din vremea ei: excluse de la

putere, bogăție și educație, dar făurindu-și viețile cât de bine puteau. Femeile nu aveau nici o putere politică oficială pe vremea când întreaga țară decidea pentru sau împotriva monarhiei, însă vedem din dezbateri, din demonstrațiile publice, din nesupunerea civilă și din petițiile numeroase semnate numai de femei și prezentate Parlamentului că ele aveau opinii puternice, că erau active și vocale. Când le onorăm pe femeile care au revendicat dreptul la vot, care au urmărit să câștige dreptul de-a decide cu privire la banii și la corpul lor, ar trebui să ne amintim că, încă dinaintea lor, milioane de femei obișnuite pur și simplu și-au asumat drepturile pe care le voiau și și-au trăit viața sfidând în tăcere legea sau convențiile. Succesele lor sunt rareori consemnate (exceptând studiile de specialitate) deoarece ele au ales discreta victorie personală în locul recunoașterii pe scară largă. Acestea nu au fost victorii feministe exemplare: ale unei singure femei în beneficiul tuturor femeilor. Ele au fost triumfuri personale: o singură femeie pentru ea însăși și, poate, pentru fiicele ei. Însă în aceste povești individuale vedem tiparul perseverenței și succesului feminin, care, în experiența practică de zi cu zi, sfidează și înfrâng opresiunea din vremea lor. Mare parte din decursul istoriei engleze, femeile au fost nonentități legale. Însă ele au trăit întotdeauna ca și cum ar fi contat.

Alinor este o astfel de femeie. După aparență – care este, până la urmă, tot ceea ce poate să vadă James –, ea se află într-o situație deznădăjduită. Cel mai bun lucru la care poate spera este supraviețuirea fără a cădea în sărăcie extremă, într-o perioadă când oamenii săraci mureau de foame și lipsuri. Dar, chiar și săracă și făcută de rușine, Alinor prezintă interes pentru sine: are speranțe, are ambiție, nu este fatalistă, plănuiește un viitor mai bun. Procesul ei cumplit nu era neobișnuit pentru femeile vremii

- au existat nenumărate procese de vrăjitoare prin toată țara în decursul secolului al XVII-lea; mai mult de trei mii de persoane au fost etichetate vrăjitoare și executate în Marea Britanie; multe altele au fost anchetate și supuse probei, în general femei.

Însă zvonurile legate de ea nu o definesc pe Alinor, așa cum nu o fac nici greutățile pe care le îndură. Ea insistă să aibă o judecată morală independentă și propria gândire, propria simțire independente. Depinzând de vecini pentru a-și câștiga traiul, de un bărbat pentru statutul ei, ea totuși gândește, simte și trăiește pentru ea. Într-o vreme când femeile nu contau deloc, ea se prețuiește pe sine. Ea este, și dacă numai pentru sine, o eroină. Cu certitudine, ea și toate celelalte femei din istorie care și-au croit drumul în vremuri neconsemnate, periculoase sunt niște eroine pentru mine, iar *Ținutul mareelor* este povestea lor.

Table of Contents

Ținutul mareelor, Sussex, ajunul Sânzienelor, iunie 1648

Ținutul mareelor, duminică, iulie 1648

Ținutul mareelor, iulie 1648

Ținutul mareelor, iulie 1648

Ținutul mareelor, august 1648

Ținutul mareelor, august 1648

Ținutul mareelor, septembrie 1648

Newport, Insula Wight, septembrie 1648

Ținutul mareelor, septembrie 1648

Douai, Franța, septembrie 1648

Ținutul mareelor, octombrie 1648

Douai, Franța, octombrie 1648

Ținutul mareelor, octombrie 1648
Douai, Franța, noiembrie 1648
Ținutul mareelor, noiembrie 1648
Douai, Franța, noiembrie 1648
Ținutul mareelor, noiembrie 1648
Douai, Franța, decembrie 1648
Ținutul mareelor, decembrie 1648
Londra, decembrie 1648
Ținutul mareelor, decembrie 1648
Londra, decembrie 1648
Ținutul mareelor, decembrie 1648
Haga, Țările de Jos, decembrie 1648
Ținutul mareelor, ianuarie 1649
Palatul Westminster, Londra, ianuarie 1649
Ținutul mareelor, ianuarie 1649
Londra, ianuarie 1649
Ținutul mareelor, februarie 1649
Londra, februarie 1649
Ținutul mareelor, februarie 1649
Ținutul mareelor, februarie 1649
Nota autoarei